

REVISTA PROFESORI DE 10

Numarul 10
București 2025

ISSN 3044-8654 ISSN-L 3044-8654

**PROIECT EDUCAȚIONAL
INTERNAȚIONAL
„LUMINĂ ȘI
RENAȘTERE:
TRADIȚIE ȘI
CREATIVITATE
ÎN EDUCAȚIE”**

**SIMPOZION
INTERNAȚIONAL
ȘI
CONCURS
ȘCOLAR
INTERNAȚIONAL**

Ediția a XIII-a

MARTIE-APRILIE 2025

Cuprins

Alexa Angelica,8	8
Ana Claudia,10	10
Andrei Nicoleta,11	11
Anicolaesei Alexandra,13	13
Babiuc Iulia,15.....	15
Bejan Paula, Filimon Ana,17	17
Besleaga Raluca Ioana,23.....	23
Bira Ilinca,25.....	25
Bleoanca Ioana Ancuta,27	27
Bojin Luminita,30	30
Bondar Zita,33.....	33
Bortas Georgeta,35	35
Botezatu Mioara,38.....	38
Botic Carmen Simona,46.....	46
Brendea Mihaela Cecilia,50	50
Budici Anisoara,56.....	56
Buliga Nicoleta Geogeta,58.....	58
Burlea Corina,62	62
Catana Violeta,65	65
Chidovet Mariana Aurica, Herdes-Suceveanu Oana,66.....	66
Chiscaru Adriana Iulia,69	69
Ciobanu Costel Daniel,71	71
Ciobanu Cristina,74	74
Ciobanu Valentina,79	79
Ciulacu Valeria,83.....	83
Codrean Ioana Paula,86	86
Colonescu Daniela,90.....	90
Coras Janina,92	92
Coroiu Liana Ioana,95	95
Costas Florina Georgiana,98	98

Costea Madalina-Florina	100
Croitoriu Delia	103
Cucos Daniela-Mihaela	104
Curelaru Ana- Madalina	107
Deaconescu Lavinia Mirela	109
Dobren Floarea	113
Domokos Matilda	115
Dosa Timea.....	118
Dragan Maria-Adelina	121
Drugas Corina-Lavinia	124
Elincovici Ionela-Dana	126
Fanica Daniel	128
Fazekas Beata Orsolya	135
Fejer Aniko	138
Fierascu Alina-Carmen	141
Florea Corina	143
Florea Georgeta Julieta Amalia	145
Gabor Tabita Sebastiana	147
Gavrila Mirela.....	151
Gavrilenco Mihaela	153
Georgescu Monica	155
Giurgiu Maria Alexandrina	158
Gogan Cristina	160
Goran Izabela Georgeta, Voicu Ioana Macrina	163
Gorgan Adriana Maria.....	165
Gosman Roxana	169
Gotea Andreea	172
Grecu Maria Amalia	174
Grigorescu Crinela, Marin Constanta	177
Grigorie Liliana	180
Hatiegan Ioana Maria.....	183
Hij Liliana.....	186

Hinsa Raluca	187
Husanu Stratenia-Simona	192
Iana Olivia Alina	196
Iliescu Claudia	200
Ionescu Daniela	202
Iosub Georgescu Alina Sanda.....	204
Kiss-Kiraly Tunde-Olga, Szabo Ana Emese.....	206
Kokeny Iolanda Carmen	208
Kulcsar Tunde	210
Lemnaru Cristina	215
Leonte Ionela	218
Luca Marius-Iulian.....	221
Lungu Monica Doina	224
Macsim Gabriela	227
Man Cristina	230
Manea Cosmin	232
Manea Gheorghita	235
Matache Ioana	238
Matei Dana Maria	239
Mates Ionela Cristina	242
Mezei Violeta Andrada.....	244
Micluta Violeta	246
Mihaila Simona Elena.....	249
Milea Roxana.....	253
Mircea Ramona – Alexandra	255
Mita Irina Ancuta	257
Mitea Ana Maria	259
Mocioi Victoria Simona	261
Motica Georgeta-Maria.....	263
Muha Viorica	265
Murariu Angela	267
Nedelcu Mihaela	269

Negru Mirela	282
Ninu Maria-Lucia	285
Nitu Elena	293
Obada Iuliana	296
Olarean Maria Doinita	298
Ostace Frensis Alina	301
Patrascoiu Ileana	303
Pavelescu Luminita	307
Petrus Mirela	311
Pomacu Marina	314
Popa Andreea-Paula	316
Popa Maria Ancuta	319
Popa Mihaela	321
Popescu Florentina	323
Popescu Marcela Paula	326
Pricop Mihaela	331
Puha Crina-Rafila	333
Radut Trusca Ionela Lavinia	335
Raicu Florentina	337
Raicu Silvia Mariana	339
Rogoz Ioana	344
Rotzheim Lucia Marusia	347
Rupa Doriana Mihaela	349
Rusanu Anemona-Raluca	352
Sabou Florentina – Simona	355
Samson Madalina	358
Sandor Aurelia	361
Sanfira Mariana	363
Saulea Ana	365
Sibiu Ana-Maria Mihaela	368
Simionov Georgiana-Mirela	376
Sledz Carmen	378

Stanciu Nicoleta Loredana	381
Stefan Melania Andreea.....	383
Stir Sorina Iuliana	386
Stoica Simona Florentina	388
Strezaru Maria.....	391
Subin Vera	394
Szarvadi Rodica-Mirela.....	398
Teleaga Elena Lacrimioara.....	401
Tilea Elisabeta	403
Trandafir Nicoleta.....	418
Trocmaer Silvia	421
Tuta Popescu Violeta.....	423
Ungurean Loredana	426
Ureche Adela.....	432
Vasilescu Irina.....	434
Vlad Elena Delia	437
Vlasceanu Daniel.....	439
Voicu Carmen	442
Weisz Rodica Emilia.....	444
Zaharescu Stefania	446
Zubas Daniela Ornella	450

ARTA LUI BRÂNCUȘI ÎN VIZIUNEA COPIILOR

PROFESOR DE PICTURĂ ALEXA ANGELICA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ DE ARTE NR.2 BUCUREȘTI

Sculptura modernă se naște odată cu arta lui Brâncuși. Constantin Brâncuși, este marele sculptor din arta plastică universală, de origine română, care a deschis un capitol nou, inovator în domeniul sculpturii și al celorlalte arte. El a fost cunoscut și ca „patriarh al sculpturii moderne”, unul dintre cei mai influenți sculptori ai secolului al XX-lea.

Constantin Brâncuși s-a născut la 19 februarie 1876, în satul Hobița din județul Gorj.

După ce a urmat cursurile Școlii de Arte și Meserii din Craiova și ale Școlii Naționale de Arte Frumoase din București, pleacă la Paris unde s-a înscris ca practicant în atelierul marelui sculptor August Rodin. Aici primește numeroase comenzi. Printre ele, se număra cunoscuta lucrare „Rugăciune”.

Totuși cea mai veche lucrare a sculptorului care a supraviețuit până în ziua de astăzi, este „Ecorșeu”, statuia unui om cu pielea îndepărtată, și mușchii dezvăluiți și afișați anatomic. Lucrarea a fost expusă la Ateneul Român, în 1903 și a anticipat eforturile ulterioare ale sculptorului de a dezvălui esența lucrurilor și nu dorința de a copia aparențe exterioare.

La Paris este foarte bine primit și integrat de comunitatea de artiști, mulți dintre ei inovatori, lucrează în atelierul lui Antonin Mercié de la Școala de arte Frumoase, pentru doi ani, apoi colaborează integral cu Rodin.

Deși a primit admirație și laude din partea renumitului artist, după câteva luni, Brâncuși pleacă, spunând că „Sub umbra unui stejar nu poate crește decât iarbă”. Citatul exprimă ideea că sub influența copleșitoare a unei personalități puternice sau a unei autorități dominante, cei din jur nu pot evolua liber.

Mult timp, de la contemporanii săi, Brâncuși a folosit tehnici și metode de modelare a lutului și turnare a ipsosului. Ulterior acestea au fost lăsate pentru a le înlocui cu altele noi și prețioase cum ar fi metalul, piatra, marmura și lemnul.

Lucrările sale au fost inspirate aproape mereu din folclorul românesc. Seria de lucrări „Măiastra” descrie o frumoasă pasăre de aur, cu multiple „virtuți vindecătoare”.

O altă serie de lucrări este grupul „Pasărea în spațiu”, alcătuit din forme abstracte simple, reprezentând o pasăre în mijlocul zborului, din materiale, bronz și marmură.

La inițiativa doamnei Arethia Tătărescu cea care conducea Liga Femeilor Române din 1935, Brâncuși revine în țară pentru a construi un monument al eroilor căzuți în Primul Război Mondial. Astfel ca în 1937, a ridicat celebrele lucrări într-un mare ansamblu, denumit „Complexul muzeal de la Târgu Jiu”, format din „Coloana fără sfârșit”, „Masa Tăcerii”, „Poarta Sărutului” și Biserica care străjuiește întregul complex.

Printre cele mai semnificative lucrări, cumpărate ulterior de Muzeul Național de Artă Modernă din Paris se numără și celebrele sculpturi: „Muza adormită”, „Foca” și „Cocoșul”.

Lucrări de-ale lui au fost expuse în celebre galerii din New York și în alte capitale ale lumii, care i-au adus faima atât pe plan național, cât și internațional.

În România, Brâncuși participă în 1924 cu operele „Sărutul”, „Domnișoara Pogany”, „O muză” și „Măiastra”, la prima expoziție de artă contemporană, la care primește recunoaștere mai târziu și din partea regelui Carol al II-lea, acesta, oferindu-i Ordinul „Meritul Cultural pentru Arte Vizuale”.

Constantin Brâncuși, personalitate puternică a avangardei românești, a fost apropiat și puternic influențat de ideile dadaiste inovatoare ale lui Tristan Tzara, pe care le-a materializat în modul de reconfigurare și tehnica asamblării lucrărilor sale. Datorită influențelor avangardiste ale multor artiști din anturajul sau, Marcel Duchamp, Erik Satie, Man Ray, Francisc Picabia, Marcel Iancu, Victor Brauner, Brâncuși a renunțat la elementele secundare prezente până atunci în

sculpturi, cum ar fi detalii realiste sau anatomii ale părților corpului, în favoarea evidențierii esenței lucrurilor.

Constantin Brâncuși a murit la 16 martie 1957 la Paris și înmormântat în cimitirul Montparnasse.

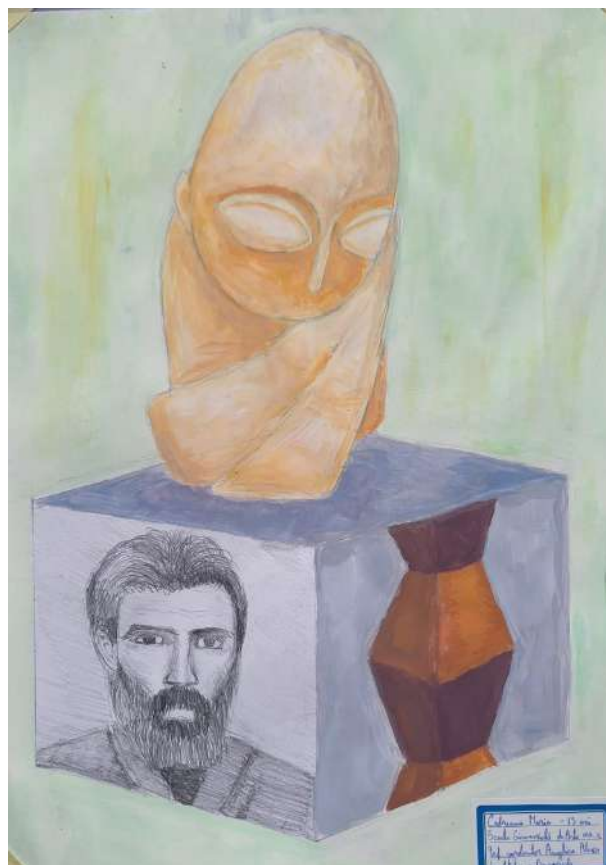
Anul trecut, în ianuarie 2024 a avut loc o amplă expoziție cu lucrări din întreaga sa activitate, la Muzeul Național de Artă din Timișoara și care s-a impus ca fiind unul din cele mai reprezentative evenimente din anul Timișoarei, Capitala Europeană a Culturii din 2023.

Sub influența cunoașterii activității și operei marelui sculptor, elevii de la Școala Gimnazială de arte nr. 2 din București, au participat în cadrul unui concurs ce s-a desfășurat pe plan local și care a avut ca subiect „Arta lui Brâncuși în viziunea copiilor”. Au fost evidențiați mai mulți elevi cu lucrări bune și foarte bune.

Am ales să expun în continuare, pentru participare la Concursul Școlar Internațional, lucrări realizate de două eleve. Cele două lucrări sunt printre cele mai reprezentative, remarcându-se mai ales pentru originalitatea compoziției. Ele rememorează spiritul autentic și inovator al sculptorului, aducând în prim plan ideea de reprezentare a trăirilor interioare în strânsă legătura cu forma stilizată a lucrărilor.

-prima lucrare, „Brâncuși și opera lui”, este realizată de eleva Iacob Marina Mihaela, 15 ani, de la Școala Gimnazială de Arte nr.2 București, profesor coordonator, Angelica Alexa

-a doua lucrare, „Coloana”, este realizată de eleva Codreanu Maria, 13 ani, de la Școala Gimnazială de Arte nr.2 București, profesor coordonator, Angelica Alexa

Tradiție și creativitate în educație

profesor, Ana Constanța Claudia, Colegiul „Spiru Haret”, Ploiesti

Tradiția în educație se referă la metodele consacrate de predare, la valorile transmise din generație în generație și la structurile formale de învățare. Manualele, examenele standardizate, sistemele ierarhice de învățământ și respectarea unor curriculumuri riguroase sunt exemple ale acestei dimensiuni. Tradiția oferă stabilitate, coerență și un cadru organizat în care elevii pot învăța. Creativitatea în educație presupune inovarea metodelor didactice, adaptarea la noile tehnologii și încurajarea gândirii critice și a exprimării originale. Aceasta se manifestă prin învățarea bazată pe proiecte, utilizarea jocurilor educative, integrarea artei și a tehnologiei în predare sau flexibilitatea curriculumului pentru a răspunde nevoilor individuale ale elevilor.

Educația ideală nu este doar tradițională sau doar creativă, ci o combinație a celor două: tradiția asigură fundamente solide, iar creativitatea stimulează curiozitatea și adaptabilitatea elevilor. Metodele creative în educație sunt esențiale pentru a stimula imaginația, gândirea critică și implicarea activă a elevilor.

Iată câteva exemple:

1. Învățarea prin joc

- Gamificarea: Introducerea unor elemente de joc (puncte, niveluri, premii) pentru a face procesul educațional mai captivant.
- Escape Room educațional: Elevii trebuie să rezolve probleme sau puzzle-uri pentru a „evada” dintr-o situație fictivă.

2. Povestirea digitală și narativă interactivă

- Elevii creează povești utilizând aplicații precum Storybird, Canva sau Powtoon.
- Pot lucra la benzi desenate sau povești colaborative online.

3. Învățarea bazată pe proiecte

- Elevii explorează un subiect prin realizarea unui proiect concret (de exemplu, crearea unui mini-documentar despre schimbările climatice).
- Se combină cercetarea, creativitatea și colaborarea în echipă.

4. Dezbateri și teatru educațional

- Se pot organiza dezbateri pe teme actuale pentru a dezvolta gândirea critică.
- Teatrul educațional ajută la învățarea prin jocuri de rol și dramatizări.

5. Realitatea augmentată și virtuală

- Elevii pot explora locuri istorice prin tururi virtuale (Google Expeditions, VR).
- Pot folosi aplicații de realitate augmentată pentru a interacționa cu obiecte 3D.

6. Învățarea prin experiment

- Se pot face experimente științifice practice, nu doar teoretice.
- Laboratoarele virtuale permit explorarea unor concepte mai greu accesibile.

7. Tehnici vizuale și creative

- Hărți mentale, infografice și desene pentru a sintetiza informațiile.
- Crearea de videoclipuri educaționale sau podcasturi.

Bibliografie:

Constantin Cucoș „Psihopedagogie pentru examenele de definitivare și grade didactice”, Editura Polirom, 2009

DRUMUL CĂTRE LUMINĂ ÎN EDUCAȚIE – PERSPECTIVE UMANISTE ȘI INTERDISCIPLINARE

Andrei Nicoleta

Școala Gimnazială „Veniamin Costachi”, Sinești, jud. Iași

În contextul unei lumi aflate în continuă transformare, ideea de „Lumină” și „Renaștere” în educație capătă valențe profunde, simbolizând procesul de trezire a conștiinței, de (re)descoperire a valorilor umaniste și de cultivare a spiritului critic. Aceste concepte, ancorate în istorie și artă, oferă perspective fertile pentru a înțelege rolul educației ca formă de emancipare culturală și spirituală.

Dimensiunea culturală – între trecut și prezent

Renașterea a reprezentat o epocă de efervescență culturală, în care redescoperirea textelor antice a stimulat dezvoltarea gândirii critice, a științei și a artelor. În același mod, educația modernă este chemată să readucă „lumina” rațiunii și a spiritului uman în fața provocărilor societății contemporane. Conform lui Edgar Morin, „educația trebuie să ajute omul să devină conștient de propria condiție umană și să-i permită să-și gestioneze complexitatea” (Morin, 2001, p. 47).

Într-o lume digitalizată și fragmentată, educația are misiunea de a reface legăturile culturale pierdute, oferind tinerilor repere identitare și valori umaniste. Această renaștere culturală trebuie să fie însoțită de o deschidere către dialog intercultural, cultivarea empatiei și a gândirii critice.

Arta – vehicul al luminii interioare

Arta, în toate formele sale, a fost dintotdeauna o sursă de „lumină” interioară și de formare a sensibilității estetice și morale. Leonardo da Vinci, artistul renașcentist prin excelență, nu a separat niciodată cunoașterea științifică de cea artistică. În școală, educația artistică are potențialul de a deveni un spațiu de exprimare liberă și de dezvoltare a creativității – aspecte esențiale pentru o renaștere educațională autentică.

Mihai Nadin subliniază importanța anticipației în formarea creativă: „Educația nu este o pregătire pentru viață, ci viața însăși, în forma ei anticipativă” (Nadin, 2017, p. 112). Arta, prin caracterul ei anticipativ și subiectiv, poate stimula imaginația elevilor și capacitatea lor de a concepe soluții inovatoare pentru problemele actuale.

Perspectivă pedagogică – între tradiție și inovație

Educația trebuie să se inspire din valorile Renașterii, dar să se adapteze la nevoile prezentului. Profesorul, asemenea unui mentor umanist, nu mai este doar un transmițător de informație, ci un facilitator al învățării, un ghid al autocunoașterii și formării de sens. Pedagogia contemporană pledează pentru metode interactive, interdisciplinare, care să reconecteze cunoașterea cu viața.

Maria Montessori, una dintre marile figuri pedagogice ale secolului XX, pune accent pe libertatea interioară a copilului și pe mediul educativ ca spațiu al dezvoltării autonome: „Educația este un proces natural desfășurat de copil și nu este obținut prin ascultarea cuvintelor, ci prin experiențele trăite în mediu” (Montessori, 2005, p. 73). Această viziune rămâne actuală și astăzi, fiind un pilon în renașterea paradigmelor educaționale.

Concluzie

Lumină și Renaștere în educație nu sunt simple metafore, ci imperative ale timpului nostru. Într-o epocă marcată de crize multiple – climatice, sociale, etice – avem nevoie de o educație care să ilumineze mintea, să cultive sufletul și să regenereze comunitatea umană. Cultura, arta și pedagogia trebuie să conlucreze într-un efort comun de reumanizare a educației, în spiritul marilor idealuri ale Renașterii.

Bibliografie

1. Morin, Edgar, Șapte lecții despre educația viitorului, Editura Polirom, Iași, 2001, p. 47.
2. Nadin, Mihai, Anticiparea – Principiul uman, Editura Paralela 45, Pitești, 2017, p. 112.
3. Montessori, Maria, Mîntea absorbantă, Editura Litera, București, 2005, p. 73.
4. Eco, Umberto, Istoria Frumuseții, Editura RAO, București, 2005, p. 139.
5. Burke, Peter, Renașterea Europeană, Editura Humanitas, București, 2004, p. 55.

MIZELE PREDĂRII LIMBII FRANCEZE ÎN ERA AI

Prof. Anicolaesei Alexandra
Colegiul Național „Mihail Sadoveanu” Pașcani

Evoluția tehnologică din ultimii ani a transformat profund sistemul educațional, iar inteligența artificială (AI) joacă un rol din ce în ce mai important în procesul de predare-învățare. În acest context, predarea limbii franceze cunoaște schimbări semnificative, având oportunitatea de a valorifica noile tehnologii în favoarea unei educații adaptative, personalizate și interactive. Acest eseu explorează impactul AI asupra didacticii limbii franceze, evidențiind beneficiile, provocările și perspectivele viitoare ale acestei transformări.

Unul dintre principalele avantaje ale utilizării AI în predarea limbii franceze este personalizarea învățării. Platformele educaționale bazate pe AI pot adapta conținuturile și exercițiile în funcție de nivelul, ritmul și stilul de învățare al fiecărui elev. De exemplu, aplicații precum Duolingo, Babbel sau ChatGPT pot furniza feedback imediat și exerciții interactive, facilitând o învățare activă. De exemplu am elevi care preferă să vorbească cu ChatGPT în limba franceză, cerându-i să-i corecteze și să le explice unde fac greșeli în pronunție sau topică.

Un alt beneficiu major este creșterea motivației elevilor. Utilizarea AI permite crearea unor scenarii de învățare mai atractive, bazate pe realitate augmentată, gamificare și chatbot-uri educaționale. De exemplu, asistenții virtuali pot simula conversații autentice în limba franceză, oferind elevilor ocazia de a-și exersa competențele lingvistice într-un mediu sigur. În ghidul UNESCO (2021). *IA et éducation: guide pour les décideurs politiques*, se precizează cum ajută chatbot în educație: „Les chatbots éducatifs. Les chatbots sont des programmes informatiques en ligne qui utilisent des services du nuage (le cloud) et des techniques d’IA pour tenir des conversations avec des personnes. L’utilisateur humain pose une question, par écrit ou oralement, et le chatbot lui répond, en fournissant des informations ou en effectuant une tâche simple. Les chatbots peuvent être plus ou moins sophistiqués. Alors que la plupart des chatbots utilisent des règles et des mots-clefs pour sélectionner des réponses préprogrammées, les chatbots d’assistance virtuelle (tels que Siri20, Alexa21, DuerOS22 et Xiaoyi23) utilisent le traitement du langage naturel et l’apprentissage automatique pour produire des réponses spécifiques. Dans le champ éducatif, les chatbots sont utilisés pour un nombre croissant d’applications. Il s’agit, par exemple, de faciliter l’admission des étudiants [...] et d’aider directement à l’apprentissage (potentiellement dans le cadre d’un système de tutorat basé sur le dialogue [...]) en engageant l’étudiant dans un dialogue oral ou en fournissant un retour d’information automatisé.” (pag. 15)

Deși AI aduce numeroase beneficii, există și provocări semnificative. Una dintre acestea este dependența excesivă de tehnologie, care poate reduce capacitatea elevilor de a dezvolta gândirea critică și creativitatea. De asemenea, este necesar ca profesorii să aibă competențe digitale avansate pentru a putea integra eficient aceste tehnologii în procesul educațional. Un alt aspect problematic este etica utilizării AI în educație. Algoritmii AI pot prezenta biai-uri lingvistice sau culturale, influențând modul în care elevii învață limba franceză. Mai mult, existența unui contact direct și autentic cu profesorul uman este esențială pentru dezvoltarea competențelor socio-lingvistice, aspect pe care AI nu îl poate substitui integral. Jean-Gabriel Ganascia în *L’IA expliquée aux humains* (2024) abordează aspectele etice și riscurile legate de inteligența artificială, subliniind necesitatea sensibilizării tinerilor și a unei reflecții colective asupra implicațiilor sociale ale acestor tehnologii.

Viitorul predării limbii franceze în era AI presupune o abordare echilibrată, în care tehnologia este folosită ca instrument complementar, nu ca substitut al profesorului. Educația hibridă, care combină metodele tradiționale cu tehnologiile emergente, pare a fi soluția optimă. În plus, formarea continuă a profesorilor în utilizarea AI este esențială pentru a exploata pe deplin potențialul acestor tehnologii. Warschauer menționează importanța integrării noilor tehnologii în predare: „The need for teachers to effectively integrate technology into education is implied in the discussion of project-based teaching and the role of educators in facilitating students’ entry into learning communities.” (pag. 31)

O altă direcție importantă este dezvoltarea unor platforme educaționale incluzive, care să integreze inteligența artificială într-un mod etic și responsabil, respectând diversitatea lingvistică și culturală, dar se pare că suntem doar la început de drum în această privință. Într-un peisaj educațional tot mai digitalizat, ideea de *platforme educaționale incluzive* devine nu doar o necesitate, ci o prioritate. Incluziunea, în acest context, nu se referă doar la accesibilitate fizică sau tehnologică, ci și la recunoașterea și valorizarea diversității lingvistice, culturale, cognitive și sociale a elevilor. Integrarea inteligenței artificiale în educație trebuie să țină cont de aceste dimensiuni, pentru a nu crea un sistem care favorizează anumite categorii de elevi în detrimentul altora. Ca profesor de limbi străine, este frecvent să întâlnesc elevi care folosesc aplicații precum Duolingo, Google Translate sau diverse platforme AI pentru exersarea limbii franceze. Însă multe dintre aceste aplicații oferă o interfață preponderent în limba engleză, ceea ce dezavantajează elevii care nu au un nivel avansat în această limbă. Astfel, se creează o barieră de acces pentru elevii cu nivel scăzut de engleză, chiar dacă învață franceza. O platformă cu adevărat incluzivă ar trebui să permită utilizarea într-o varietate de limbi materne și să fie adaptată la nevoile culturale ale utilizatorilor.

În ceea ce privește învățarea limbii franceze, am observat în timpul orelor că unele aplicații AI sau chatboți educaționali generează fraze sau contexte culturale specifice spațiului francez metropolitan, dar care nu sunt mereu potrivite pentru elevii din România, Africa francofonă sau Canada. De exemplu, atunci când elevii lucrează cu AI pentru a crea un text descriptiv, asistentul poate sugera termeni și norme culturale care nu sunt familiare sau relevante pentru contextul lor. Un AI etic și responsabil ar trebui să țină cont de pluralitatea francofoniei și să ofere variante culturale adaptate.

Inteligența artificială transformă radical predarea, mai ales a limbilor străine, oferind oportunități inovatoare pentru personalizarea învățării și creșterea motivației elevilor. Cu toate acestea, utilizarea AI trebuie să fie echilibrată, având în vedere provocările etice și pedagogice pe care le implică. Profesorii joacă un rol esențial în integrarea acestor tehnologii, asigurând un proces educațional de calitate, care combină inovația cu dimensiunea umană a învățării.

Bibliografie

1. Ganascia, Jean-Gabriel (2024). *L'IA expliquée aux humains*. Paris, Ed. Seuil
2. Warschauer, M. (2020). „A literacy approach to the digital divide”. In M. A. Pereyra (Ed.), *Las multialfabetizaciones en el espacio digital*. Malaga, Ed. Aljibe.
3. UNESCO (2021). *IA et éducation: guide pour les décideurs politiques*. UNESCO Publishing.

LUMINĂ ȘI RENĂȘTERE ÎN EDUCAȚIE-PERSPECTIVE CULTURALE, ARTISTICE ȘI PEDAGOGICE

Prof. Consilier școlar Babiuc Iulia Mihaela
CJRAE Suceava Școala Gimnazială Bucșoaia

O educație integrală presupune pe lângă latura intelectuală, morală, estetică, fizică, sexuală, tehnologică și o componentă religioasă. “Ființa umană tânjește după transcendență, iar această proiecție are nevoie de o întemeiere, îndrumare și o fomare religioasă prin educație”.

Educația presupune o schimbare intenționată în comportamentul unui individ sau a unui grup colectiv având ca scop “atingerea stării de ființare a omului din perspectiva universului devenirii sale”. Educația trebuie, în primul rând, să aibă în vedere omul viu și omul întreg, aceasta însemnând omul real, spiritual, concret și nu omul idee sau cifră. Actul pedagogic trebuie purtat direct și pe întreg cuprinsul condiției umane.

Acțiunea aceasta de educare se întemeiază deci și pe spiritualitatea din om, care este specifică și proprie numai lui. Deci ea exprimă o funcție exclusiv umană și de nuanță pur spirituală. “Educația rămâne deci o funcție a spiritului cu rădăcini înfipite în viața cea mai intimă și mai curată a omenirii din toate vremurile. Oriunde au existat oameni, în toată bună vremea și în oricare parte a pământului, procesul educativ s-a împlinit mereu și cu necesitate evidentă sub imperiul nezdruccinat al voinței pentru perpetuarea celor mai nobile avuții morale ale umanității. Educația contribuie deci la existența în spirit a speței umane, luminează noblețea acesteia și merge în consonanță cu drumul ei de ascensiune către deplinătate morală, către o spiritualitate adevărată, către desăvârșire”. Programele școlare sunt importante deoarece ele reprezintă o listă de teme ce urmează a fi predate, însoțită, eventual, de anumite îndrumări metodice privind realizarea acestora. Pe lângă acestea programele mai cuprind și activitățile, deprinderile, competențele și modurile de comportare pe care elevii trebuie să le manifeste la sfârșitul etapei de învățare proiectate. Prin vizitele și excursiile la biserici și mănăstiri elevii au posibilitatea de a dobândi sau aprofunda cunoștințele religioase. Elevii pot afla direct modul în care a fost și este trăită credința ortodoxă. Prin manifestările cultural-religioase sunt antrenați un număr foarte mare de elevi. Aici sunt incluse serbările școlare, concursurile, conferințele religioase, vizionările de filme cu subiect religios, întâlnirile cu marii duhovnici, expozițiile de icoane și alte obiecte de artă bisericească, lansări de carte religioasă.

Această disciplină școlară îi pregătește pe elevi pentru înțelegerea diferențelor dintre valorile specifice diferitelor religii, pentru integrarea în comunități variate din punct de vedere al convingerilor, pentru acceptarea diversității și susținerea coeziunii la nivelul comunității și pentru înțelegerea contribuției religiei la cultura și civilizația universală.

Luna aprilie poartă o încărcătură deosebită pentru toți creștinii care sărbătoresc Învierea Mântuitorului Iisus Hristos. După Postul Mare – perioadă în care se impune multă strictețe din punct de vedere alimentar și mai ales duhovnicesc, Paștele ce urmează este o adevărată sărbătoare, din care nu poate lipsi scenariul ritual al oului de Paște. Credința în renașterea simbolică a timpului și spațiului există din timpuri străvechi, specialiștii observând chiar un model preistoric de renaștere prin jertfa divinității adorate. Totodată, oul de Paște reprezintă la creștini noua creațiune a lumii care a început în momentul când Fiul lui Dumnezeu – Iisus Hristos a făcut jertfa supremă pe Golgota și s-a reîntors din moarte. Imaginea arhetipală a oului împodobit și colorat a fost preluată de creștinism și simbolizează Mântuitorul care înlătură piatra de mormânt și iese la lumină, la viață, asemenea puiului de găină ce sparge coaja oului. OUL DE PAȘTE, substitut al divinității primordiale, e pregătit în Săptămâna Patimilor, jertfit și mâncat sacramental în ziua de Paște. Ouăle roșii constituie cel de-al doilea simbol pascal al Învierii, alături de colacul ritual, denumit pască. Spiritualitatea românească păstrează variate legende referitoare la înroșirea ouălor, iar oul este privit fie ca substitut al pietrei, fie ca amintire a patimilor și răstignirii în ultima săptămână a vieții pe pământ sau ca un miracol al mărturiei Învierii lui Iisus Hristos. Salutul „Hristos a Înviat!” se folosește până la Înălțare Din perspectiva micului creștin, sărbătorile pascale sunt un prilej de bucurie și de încântare, deoarece ei sunt cei care se bucură acum de cadourile și de minunatele culori ale ouălor care împodobesc masa de sărbătoare. Totodată, obiceiurile și credințele legate de ouăle încondeiate sau înroșite sunt practic nelimitate ca semnificație și varietate zonală.

Mai presus de toată însemnătatea și simbolistica acestei sărbători creștine, rămâne an de an în mintea și în sufletul fiecărui copil bucuria sinceră a redescoperirii tradițiilor și obiceiurilor de la bunici.

Bibliografie:

- Bocșe Maria, Obiceiuri tradiționale românești din Transilvania: sărbători, credințe, rituri, mituri, Turda, Hiperborea, 2006, pag. 314
- Eliade Mircea, Traite d' histoire des religions, Paris, Editura Pazon, 1970
- Ghinoiu Ion, Obiceiuri populare de peste an,
- Pr.prof.Dumitru Călugăr, *Catehatica*, ediția a III-a, îngrijită și postfațată de Pr.prof.dr.Sebastian Șebu, Editura Renașterea, Cluj-Napoca, 2002, p.93 (se va folosi sigla: D. Călugăr, *Catehetica*).
- <http://mjurnal.blogspot.com/2007/04/ouăle-de-paști-semnificațiile-ouălor.html> Julia Maria Cristea – Viena Scriitoare si jurnalista independenta,

Tradiție și creativitate în terapia ocupațională la copiii cu cerințe educative speciale

Profesor: Bejan Paula

Profesor: Filimon Ana

Școala Gimnazială Specială "Constantin Păunescu"-Iași

Terapia ocupațională la copii reprezintă o modalitate importantă de a sprijini dezvoltarea fizică, cognitivă, emoțională și socială a copiilor. Prin îmbinarea tradiției cu creativitatea, terapeuții pot oferi activități atractive și eficiente care să răspundă nevoilor individuale ale fiecărui copil.

1. Tradiția în terapia ocupațională

Tradiția în terapia ocupațională include tehnici și activități folosite de-a lungul timpului, care și-au demonstrat eficiența în diverse contexte:

- **Jocuri tradiționale:** Jocuri precum „De-a v-ați ascunselea”, „Țară, țară, vrem ostași” sau „Șotron” pot fi adaptate pentru a stimula abilități motorii și cognitive.
- **Meșteșuguri tradiționale:** Țesutul, cusutul, modelajul cu lut sau împletitul sunt activități care dezvoltă motricitatea fină și coordonarea.
- **Povești și basme:** Acestea sunt folosite pentru stimularea limbajului, imaginației și înțelegerii sociale.

2. Creativitatea în terapia ocupațională

Creativitatea aduce flexibilitate și adaptabilitate în planificarea activităților terapeutice:

- **Activități artistice inovatoare:** Pictura cu degetele, colaje din materiale neconvenționale sau modelajul senzorial sunt metode moderne de exprimare și coordonare.
- **Tehnologii moderne:** Utilizarea aplicațiilor educaționale sau a dispozitivelor de realitate augmentată pentru a crea scenarii interactive și captivante.
- **Jocuri de rol și improvizație:** Dezvoltă abilități sociale și emoționale prin scenarii imaginative.

3. Îmbinarea tradiției cu creativitatea

Un exemplu concret ar putea fi utilizarea poveștilor tradiționale într-un format modern, precum teatrul de păpuși interactiv, unde copiii contribuie la dezvoltarea firului narativ. De asemenea, meșteșugurile tradiționale pot fi combinate cu tehnici moderne, precum pictura pe lut sau decorarea obiectelor țesute cu elemente contemporane. Tehnica colajului reprezintă o altă metodă creativă și versatilă utilizată în terapia ocupațională pentru copii, având rolul de a stimula dezvoltarea emoțională, cognitivă și motrică. Aceasta îmbină elemente tradiționale cu abordări moderne, oferind un cadru plăcut și stimulant în care copiii își pot exprima sentimentele și ideile.

Colajul permite copiilor să își exprime emoțiile și să exploreze lumea din jur într-un mod vizual și tactil. Prin combinarea diferitelor materiale și texturi, copiii își dezvoltă abilitățile motorii fine, coordonarea ochi-mână și capacitatea de a lua decizii.

Beneficiile colajului în terapie:

- **Stimularea creativității:** Copiii învață să combine materiale diverse pentru a crea o lucrare unică.
- **Dezvoltarea motricității fine:** Decuparea, lipirea și aranjarea materialelor contribuie la întărirea musculaturii mâinilor.
- **Exprimarea emoțiilor:** Colajul oferă o modalitate non-verbală de comunicare pentru copiii care au dificultăți de exprimare.
- **Îmbunătățirea concentrării:** Procesul de realizare a unui colaj îi ajută pe copii să își dezvolte atenția și răbdarea.

Colajul aduce în terapie elemente de artă populară și tehnici tradiționale, cum ar fi îmbinarea texturilor textile sau folosirea materialelor naturale (frunze, flori uscate). Aceste tehnici sunt combinate cu metode moderne, cum ar fi colajele digitale sau colajele tridimensionale, pentru a adapta activitatea la preferințele și nevoile copiilor.

Exemple de colaje cu elemente tradiționale:

- **Colaj cu motive populare:** Folosirea țesăturilor tradiționale sau a hârtiei cu imprimeuri etnice.
- **Colaj natural:** Realizarea unor lucrări cu frunze, semințe sau flori uscate, inspirate din tradițiile rurale.

Activitățile sunt adaptate vârstei și capacităților fiecărui copil, fiind atât individuale, cât și de grup:

- **Colajul emoțional:** Copiii sunt încurajați să-și exprime emoțiile prin decuparea și lipirea imaginilor care le evocă anumite stări.
- **Colaj tematic tradițional:** Realizarea unui tablou inspirat de folclorul românesc sau de sărbătorile tradiționale.
- **Colaj senzorial:** Utilizarea materialelor cu texturi diferite (lână, hârtie creponată, bucăți de stofă) pentru stimularea senzorială.
- **Colaj de familie:** Copiii creează un colaj cu imagini și simboluri legate de familie, promovând sentimentul de apartenență.

Colajul nu doar că stimulează abilitățile motorii și cognitive, dar are și un impact terapeutic major asupra stării emoționale a copilului. Realizarea unor lucrări creative contribuie la:

- **Reducerea anxietății și stresului:** Procesul artistic ajută la calmare și relaxare.
- **Creșterea încrederii în sine:** Finalizarea unui colaj oferă satisfacție personală și întărește încrederea în abilitățile proprii.
- **Dezvoltarea socializării:** Activitățile de grup promovează colaborarea și comunicarea.

Pictura este mai mult decât o activitate recreativă; în contextul terapeutic, aceasta contribuie la:

- **Stimularea creativității:** Încurajează exprimarea liberă și originalitatea.
- **Exprimarea emoțiilor:** Ajută la exteriorizarea trăirilor interioare, mai ales pentru cei cu dificultăți de comunicare.

- **Dezvoltarea abilităților motrice:** Manipularea pensulei sau a degetelor îmbunătățește coordonarea ochi-mână și motricitatea fină.
- **Relaxare și reducerea stresului:** Actul picturii induce o stare de calm și concentrare.

Arta picturii are o tradiție îndelungată, fiind parte a patrimoniului cultural al multor popoare. În terapia ocupațională, această tradiție se îmbină cu abordări moderne, oferind o gamă largă de tehnici:

- **Pictura tradițională:** Folosirea motivelor populare sau a peisajelor inspirate din folclor.
- **Pictura modernă și abstractă:** Îmbinarea culorilor și a formelor libere pentru exprimarea emoțiilor.
- **Pictura pe materiale naturale:** Lemn, piatră sau pânză tradițională, pentru a conecta copiii cu natura și tradiția.
- **Pictura digitală:** Utilizarea tabletelor grafice sau a aplicațiilor de desen pentru o abordare modernă.

a) Pictura cu degetele (Finger Painting)

- **Beneficii:** Dezvoltarea senzorială și a motricității fine.
- **Materiale:** Vopsele non-toxice, hârtie sau pânză.
- **Activitate:** Copiii creează peisaje sau imagini abstracte prin aplicarea directă a culorii cu mâinile.

b) Pictura tradițională pe obiecte

- **Beneficii:** Conectarea cu tradiția și dezvoltarea creativității.
- **Materiale:** Vase de lut, lemn, piatră, culori acrilice.
- **Activitate:** Decorarea obiectelor cu motive tradiționale românești (flori, motive geometrice).

c) Pictura tematică de grup

- **Beneficii:** Stimularea colaborării și socializării.
- **Materiale:** Foi mari, pensule, culori acrilice.
- **Activitate:** Realizarea unei picturi comune pe o temă aleasă (de exemplu, anotimpuri sau sărbători).

d) Pictura emoțională

- **Beneficii:** Exteriorizarea emoțiilor și reducerea anxietății.
- **Materiale:** Pânză, vopsele colorate, pensule de diferite dimensiuni.
- **Activitate:** Copiii aleg culori care exprimă emoțiile lor și creează o compoziție liberă.

4. Beneficii

- **Dezvoltarea abilităților motorii fine și grosiere**
- **Stimularea creativității și a expresivității**
- **Îmbunătățirea abilităților sociale și de comunicare**
- **Conectarea cu valorile culturale și tradiționale**

1. Titlul proiectului:

„Tradiție și creativitate în educație: Colaje artistice prin ochii copiilor” -
ACTIVITATE ÎN PARTENERIAT INTERCLASE

CADRE DIDACTICE COORDONATOARE:

Prof.educator: Bejan Paula

Prof. psihopedagogie specială: Filimon Ana

1. Argument:

Proiectul extracurricular **„Tradiție și creativitate în educație: Colaje artistice prin ochii copiilor”** reprezintă o oportunitate valoroasă de a îmbina educația artistică cu promovarea tradițiilor culturale românești. Într-o societate modernă, în care globalizarea tinde să uniformizeze identitatea culturală, este esențial să cultivăm în rândul copiilor respectul și aprecierea pentru moștenirea culturală națională.

Prin realizarea de colaje inspirate din elemente tradiționale, copiii nu doar că își dezvoltă creativitatea și abilitățile practice, dar învață să valorifice motivele populare, obiceiurile și simbolurile care ne definesc ca națiune. Această abordare creativă permite copiilor să-și exprime liber perspectivele asupra tradiției, folosind tehnici diverse precum decupajul, pictura și colajul mixt.

Mai mult decât atât, proiectul stimulează colaborarea și munca în echipă, întrucât copiii împărtășesc idei, lucrează împreună și învață să aprecieze contribuțiile fiecăruia. Astfel, impactul proiectului depășește sfera educațională, contribuind la formarea unor tineri care cunosc și prețuiesc valorile culturale românești, fiind totodată creativi și deschiși către noi experiențe artistice.

Prin urmare, acest proiect nu doar că îmbogățește educația formală, dar contribuie și la păstrarea și promovarea tradițiilor într-un mod atractiv și modern.

2. Scopul proiectului:

- Promovarea valorilor tradiționale românești prin activități creative.
- Dezvoltarea abilităților artistice și creative ale copiilor.
- Stimularea lucrului în echipă și a exprimării libere.

3. Obiectivele proiectului:

- Cunoașterea tradițiilor locale și naționale prin activități practice.
- Realizarea de colaje care să ilustreze elemente tradiționale (costume populare, dansuri, obiceiuri etc).
- Dezvoltarea spiritului de colaborare între copii.
- Cultivarea creativității prin tehnici artistice diverse (decupaj, pictură, desen etc).

PĂRȚI IMPLICATE:

- Clasa aIV-aB,clasa aIV-a C și clasaI C
- Cadre didactice: Profesori:Filimon Ana, Bejan Paula, Huștiuc Daniela-Florina,Munteanu Elena,Romanescu Victor,Orzetic Ștefan.

RESURSE UMANE: 11 elevi, 4 cadre didactice

Resurse necesare:

- Materiale artistice (hârtie, culori, lipici, panglici,ață,lână,materiale din natură etc).
- Proiector pentru prezentări video.
- Spațiu de lucru (sala de clasă sau atelier).

RESURSE TEMPORALE: 60 minute

RESURSE SPAȚIALE: sălile de clasă

Activități propuse:

a) Documentare:

- Vizionarea unor materiale video despre tradițiile românești.
- Discuții despre simboluri și motive populare.

b) Activitate practic-aplicativă

- pictură (diverse tehnici și teme plastice: dactilopictură, tehnica mozaicului, monocromie, culori reci, nonculori etc.)

- desen & grafică (creion, carioca, creioane colorate, ceracolor);
- colaj (hârtie colorată, textile, fire, ambalaje, materiale din natură etc.).
- Tematici pentru colaje:
 - **Costume populare din diferite zone ale țării.**
 - **Obiceiuri de sărbători (Paște, Crăciun, Mărțișor).**
 - **Dansuri tradiționale (Hora, Sârba).**

Materiale necesare: hârtie colorată, textile (pânză, mărgel), lipici, panglici tradiționale, fotografii vechi, reviste etc.

c) Expoziție finală:

- Lucrările elevilor vor fi evaluate și vor fi acordate premiul I;II;III și mențiune.
- Organizarea unei expoziții cu lucrările realizate.
- Lucrările vor fi evaluate conform criteriilor de mai jos.

Criterii de evaluare/jurizare :

- Vor fi descalificate lucrările în care se observă intervenția adulților și care nu respectă tematica concursului.
- Se va urmări exclusiv munca elevului.
- Se va urmări gradul de originalitate și imaginație pe care elevii îl dovedesc prin lucrarea realizată.
- Se va urmări respectarea tehnicii de lucru aleasă.
- Se va urmări stimularea creativității elevilor.

Impactul proiectului:

- Îmbogățirea cunoștințelor despre tradițiile românești.
- Dezvoltarea competențelor artistice și a spiritului de echipă.
- Stimularea creativității prin activități practice.

Bibliografie:

1. Albulescu, I., & Căprioară, D. (2018). *Art-terapia în educație și recuperare*. Editura Universitară, București.
2. American Occupational Therapy Association (AOTA). (2014). *Occupational Therapy Practice Framework: Domain and Process*. American Journal of Occupational Therapy, 68(Suppl. 1), S1–S48.
3. Ayres, A. J. (2005). *Sensory Integration and the Child*. Western Psychological Services.
4. Bundy, A. C., Lane, S. J., & Murray, E. A. (2002). *Sensory Integration: Theory and Practice*. F.A. Davis Company.
4. Case-Smith, J., & O'Brien, J. C. (2015). *Occupational Therapy for Children and Adolescents*. Elsevier.
5. Golu, M. (2005). *Psihologia dezvoltării umane*. Editura Fundației România de Măine, București.

„Lumină și renaștere: Tradiție și creativitate în educație”

Autor: prof. Beșleagă Raluca Ioana

Liceul Teoretic “Alexandru Ghica”, Alexandria

Când vorbim despre educație, această referire nu poate fi făcută fără trimitere către noțiuni precum “valori, tradiție, creativitate” întrucât toate aceste aspecte sunt strâns legate de sensul unui act educațional de calitate. Într-o societate care se află în continuă transformare, tradiția și valorile care stau la baza acesteia îi conferă rădăcinile necesare pentru a-și continua misiunea, aceea de a ajunge la fiecare copil și de a-i modela pe cei mici în oamenii pe care societatea de mâine se va baza. Obținerea unei diplome nu garantează obținerea unui loc de muncă, ci aptitudinile pe care elevul și le dezvoltă pe parcursul anilor de școală, modul în care relaționează cu ceilalți și poate face parte dintr-o echipă. Educația se axează nu doar pe noțiuni teoretice, ci și pe formarea omului ca „om”, iar caracterul permanent al acesteia îi conferă o continuitate pe tot parcursul vieții.

În anul 1937, psihologul american Gordon W. Allport a introdus în știință termenul creativitate, subliniind importanța acesteia, a muncii depuse și mai puțin a harului înnăscut. Conceptul în sine vine în sprijinul celor care se consideră mai puțin înzestrați, dar muncitori și dornici să atingă rezultatele dorite. În secolul XXI, creativitatea poate fi pusă în valoare printr-o multitudine de mijloace și metode moderne de predare și învățare, care vin în sprijinul cadrelor didactice. Tehnologia a cunoscut o dezvoltare excepțională, iar dacă în anii anteriori erau necesare ore întregi de studiu pentru a asigura succesul unui eseu sau al unui proiect, acum toate informațiile se află doar la un click distanță.

Motoarele de căutare și inteligența artificială par a avea răspunsul la oricare dintre întrebările elevilor, însă prezența tradițională a cadrului didactic în sala de clasă rămâne imperios necesară întrucât abilitatea acestora de a selecta informațiile și a face diferența de conținut nu este dezvoltată suficient. Abordările personalizate de predare, adoptarea unei forme de predare inovative care poate stimula curiozitatea elevilor, cu siguranță ar contribui la dezvoltarea creativității elevilor. Aceasta poate fi valorificată și măsurată prin intermediul testelor, olimpiadelor și concursurilor școlare, dar și prin activitățile extrașcolare la care mulți dintre elevi participă cu entuziasm.

Școala este responsabilă pentru asigurarea unui cadru prielnic dezvoltării copiilor, care abundă în pozitivitate și încurajează comunicarea. Efectele mediilor nefaste din care unii dintre copii provin nu pot fi combătute decât prin munca asiduă a cadrelor didactice de a le oferi elevilor exemple pozitive, care să îi încurajeze și să îi motiveze să investească în educația proprie. Cadrul didactic își depășește de multe ori rolul, devenind una dintre cele mai importante figuri în viața copiilor, o persoană de încredere și un model la care aceștia continuă să se raporteze mulți ani după ce termină școala. Câți dintre noi oare nu zâmbesc atunci când se gândesc la chipul blând al învățătorului sau al profesorului diriginte?! Astfel că într-o societate cu schimbări rapide din punct de vedere

tehnologic și socio-economic, cadrul didactic rămâne liantul de bază între tradițional și modern, cum însuși Michelangelo afirma “ Fiecare bloc de piatră are o statuie înăuntru și este sarcina sculptorului să o descopere.”

Webografie:

1. <https://www.libertatea.ro/lifestyle/michelangelo-buonarroti-povestea-artistului-care-a-pictat-faimoasa-capela-sixtina-3028503>
2. <https://edict.ro/delimitari-ale-conceptului-de-creativitate/>

LUMINA ÎNVIERII – SIMBOL AL SPERANȚEI ȘI RENAȘTERII, exemplu de bune practici

Prof.înv.primar: BÎRA ILINCA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ „ELENA DOAMNA”, TECUCI, GALAȚI

Lumina este un simbol universal al vieții, speranței și cunoașterii, având un rol esențial atât în religie, cât și în artă și știință. În tradiția creștină, Paștele ne amintește de puterea luminii de a învinge întunericul, marcând victoria binelui asupra răului prin Învierea lui Iisus. Totodată, artiștii Renașterii au folosit lumina pentru a reda emoții și profunzime în operele lor, transformând-o într-un element esențial al expresiei vizuale.

Pentru a aprofunda această temă, am realizat cu elevii clasei a III-a activitatea *LUMINA ÎNVIERII – SIMBOL AL SPERANȚEI ȘI RENAȘTERII*. Activitatea a început cu o poveste despre Înviere, care subliniază simbolul luminii ca speranță și renaștere. După aceasta, am realizat experimente științifice pentru a observa comportamentul luminii, observând cum se propagă și se reflectă, exact așa cum era utilizată de artiștii Renașterii pentru a crea adâncire și realitate în picturile lor.

În final, am dat frâu liber creativității printr-o activitate artistică în care am ilustrat simbolul luminii în contextul Paștelui, fie prin desen, fie prin colaj și felicitări tematice.

Astfel, elevii au învățat cum lumina nu doar că ne luminează calea fizică, dar ne și inspiră sufletul, aducând speranță și bunătate în viața celor din jur.

Pentru a explora mai în profunzime simbolul luminii și renașterii, voi detalia acum activitățile din cadrul proiectului de activitate realizat la clasă, în care elevii au descoperit aceste teme prin religie, știință și artă.

Obiective urmărite:

- ✓ Să înțeleagă semnificația luminii în context religios și artistic.
- ✓ Să exploreze legătura dintre Renaștere și Învierea lui Iisus.
- ✓ Să realizeze un proiect creativ inspirat de tema „Lumină și Renaștere”.

1. Moment de reflecție și discuție -Povestea „Lumina Învierii”

Am început prin a citi o **poveste scurtă** despre Paște, care evidențiază simbolul luminii. „În noaptea Învierii, o femeie sărmană aprinde o lumânare în biserică și își dorește ca lumina ei să aducă speranță. Pe drumul spre casă, flacăra devine o rază care luminează întunericul satului. Oamenii o urmează și își dau seama că fiecare poate fi o lumină pentru ceilalți.”

A urmat o discuție ghidată:

- Ce înseamnă lumina pentru noi? (**speranță, viață, credință**)
- Ce alte momente importante folosesc lumina ca simbol? (**Steaua de la Betleem, lumina Învierii, lumina interioară a bunătății**)
- Cum este folosită lumina în picturi pentru a reda emoții? (am exemplificat cu „Cina cea de Taină” de Leonardo da Vinci)

2. Jocul luminii și umbrelor-realizarea unor experimente

Experiment 1: Reflexia și propagarea luminii

Materiale: O lanternă, o oglindă, o coală albă de hârtie.

Desfășurare:

- Am aprins lanterna și am îndreptat-o spre oglindă.
- Am observat cum lumina se reflectă și merge mai departe.
- Am încercat să redirecționăm lumina spre o coală albă.

Întrebări:

- Ce am observat când lumina a atins oglinda?
- Cum credeți că artiștii Renașterii au folosit lumina pentru a face picturile lor mai realiste?

Experiment 2: Lumina și umbrele

Materiale: O lanternă și obiecte mici (jucării, creioane).

Desfășurare:

- Am pus un obiect în fața unei surse de lumină.
- Am observat umbra proiectată.
- Am mutat obiectul mai aproape sau mai departe de sursa de lumină și am analizat ce se întâmplă cu dimensiunea umbrei.

Întrebări:

- Cum arată umbrele când lumina este mai aproape? Dar mai departe?
- Cum foloseau artiștii umbrele în tablouri pentru a crea adâncime?

3. Activitate artistică pe echipe: „Lumină și Înviere”

Elevii au ales prin tragerea unor bilețele una dintre cele trei variante:

Varianta 1: Tabloul „Lumina Învierii”

Materiale: Hârtie albă A3, creioane colorate, acuarele/carioci.

Desfășurare:

- Copiii au desenat o scenă de Paște (ex: Iisus înviat cu lumină în jurul său, lumânări aprinse).
- I-am încurajat să folosească **culori calde (galben, portocaliu) pentru lumină și culori reci (albastru, gri) pentru întuneric.**

Varianta 2: Colaj „Flacăra speranței”

Materiale: Hârtie colorată aurie format A3, foarfecă, lipici.

Desfășurare:

- Elevii au decupat o flăcără mare și lipesc raze aurii în jurul ei.
- În mijloc, au scris un **mesaj despre speranță și lumină** (ex: „Lumina Învierii ne aduce bucurie!”).

Varianta 3: Felicitări de Paște „Lumina renașterii”

Materiale: Carton colorat, creioane aurii, stickere tematice.

Desfășurare:

- Elevii au realizat felicitări în care au desenat o lumânare aprinsă și au scris un mesaj despre renașterea sufletului.

4. Concluzie și reflecție-Expoziție:

- Fiecare echipă și-a prezentat lucrarea.
- I-am întrebat întrebăm cum au ales să reprezinte lumina și de ce.

Discuție:

- Cum putem aduce lumină în viața celor din jur?
- Ce am învățat despre lumină, renaștere și Paște?

Provocare pentru acasă:

- Să aprindă o lumânare de Paște împreună cu familia și să împărtășească un moment de bucurie.

Evaluare:

- ☒ Participarea activă la discuții și experimente.
- ☒ Implicarea creativă în activitatea artistică.
- ☒ Capacitatea de a exprima ideea despre lumină, renaștere și Paște.

Rolul activităților extracurriculare

Bleoancă Ioana Ancuța

Grădinița cu Program Prelungit Nr.25 Timișoara

Serbările școlare au un caracter stimulator atât pentru micii artiști, cât și pentru părinții lor. Punerea serbărilor în scenă aduc satisfacții atât “artiștilor“, cât și “spectatorilor“, copii și părinți, contribuind la socializarea copiilor de la o vârstă fragedă.

Acest tip de activități extrașcolare marchează evenimentele importante din viața școlarului. Importanța acestor activități constă în cultivarea înclinațiilor artistice ale elevului, precum și în atmosfera festivă creată cu acest prilej.

Perioada de pregătire a serbării, dorința sinceră de succes, sudează colectivul, impulsionează în mod favorabil, cultivă capacitățile de comunicare și înclinațiile artistice ale elevilor, atenția, memoria, gustul pentru frumos.

Prin conținutul bogat și diversificat al programului pe care îl cuprinde, serbarea școlară valorifică varietatea intereselor și gusturilor preșcolarilor.

Ea evaluează talentul, munca și priceperea colectivului clasei și transformă în plăcere și satisfacție străduințele colectivului și ale fiecărui copil în parte.

Este important ca fiecare copil să aibă un loc bine definit în cadrul programelor pentru a se simți parte integrată a colectivului și pentru a fi conștient că și participarea lui contribuie la reușita serbării școlare.

De asemenea, un rol educativ îl au activitățile realizate cu prilejul sărbătorilor naționale și internaționale.

Acest tip de activități ajută la dezvoltarea intelectuală și fizică a copiilor, la educarea lor cetățenească și patriotică. Excursia îl reconfortează pe copil, îi prilejuiește însușirea unei experiențe sociale importante, dar și îmbogățirea orizontului cultural-științific.

Excursia este o formă de activitate cu caracter atractiv și mobilizator. Este o modalitate deosebită de educație completă deoarece permite o abordare interdisciplinară a cunoștințelor.

Cunoștințele de limba și literatura română sunt valorificate prin recitarea unor poezii, povestirea unor întâmplări, citire, răsfoirea unor pliante, scrierea impresiilor, alegerea unor cărți sau reviste.

Cunoștințele de matematică sunt utilizate pentru calcularea distanțelor, duratei de desfășurare a unei activități, măsurarea sau aproximarea mărimilor. În realizarea unei excursii școlare e nevoie de un plan de lucru cu abordare interdisciplinară, de prelucrarea normelor de deplasare în grup, a cerințelor igienico-sanitare, a regulilor de comportare civilizată.

Excursia este o activitate cu o formă de educație complexă, prin multitudinea de aspect ale vieții (istorice, sociale, geografice, civice, culturale) pe care le înglobează.

O excursie în natură îi ajută pe copii să înțeleagă legătura dintre cunoștințele dobândite și le oferă posibilitatea de a se implica activ în propriul proces de educație, îi pune în contact cu comunitatea.

Preșcolarii au posibilitatea de a se simți în ipostaza de mici cercetători ai realității, se simt responsabilizați, înțeleg semnificația unor norme. Dezvoltându-și gustul pentru descoperirea adevărilor și legilor naturii din jurul lor învață cum să iubească și să respecte natura în ansamblul ei.

Lucrările realizate pe baza materialelor culese, compunerile, desenele, portofoliile, oferă posibilitatea unei evaluări temeinice.

Vizitele programate la muzee, monumente și locuri istorice, case memoriale, unități economice constituie un mijloc de a prețui valorile culturale, folclorice, istorice și economice ale țării. Ele oferă copiilor prilejul de a observa obiectele și fenomenele în starea lor naturală, procesul de producție în desfășurarea sa, operele de artă originale, momentele legate de trecutul istoric local, de viața și activitatea unor personalități de seamă, relațiile dintre oameni și rezultatele concrete ale muncii lor.

Vizitele parcurg aceleași etape ca și excursiile și se pot desfășura cu scopul studierii unei teme, în timpul activității sau în faza recapitulării și evaluării acesteia.

Pentru ca vizitele să-și atingă obiectivele, trebuie să fie bine organizate și să se desfășoare în condiții confortabile de deplasare; să fie din timp anunțate, pentru ca personalul locului vizat să nu fie luat prin surprindere și să fie cooperant; să se stabilească clar obiectivele vizitei (de informare, de documentare, de orientare școlară și profesională); Un rol important îl au vizitele la bibliotecă.

Bibliografie

- * Ionescu, M., Chiș, V., Mijloace de învățământ și integrarea acestora în activitățile de instruire și autoinstruire, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2001
- * Lespezeanu, M., Tradițional și modern în învățământul preșcolar, Editura S.C. Omfal, București, 2007
- * Vlăsceanu, Gheorghe, coord., Neculau, Adrian, Școala la răscruce. Schimbare și continuitate în curriculumul învățământului obligatoriu. Studiu de impact, Editura Polirom, 2002.

Educația ca Artă: Creativitate și Interactivitate în Învățare

Bojin Luminița-Școala Gimnazială Nr. 2 Caracal

Metodele interactive de predare în învățământul primar ajută elevul să caute, să cerceteze, să găsească singur cunoștințele pe care urmează să și le însușească, să afle singur soluții la probleme, să prelucereze cunoștințele, să ajungă la reconstituiri și resistemalizări de cunoștințe; astfel îl învață pe elev să învețe, să lucreze independent. Afirm acestea pentru că de-a lungul celor optsprezece ani de experiență didactică, cinci ani au fost de predare la două și chiar patru clase simultane. Astfel, activitatea independentă a reprezentat o componentă fundamentală.

Valențele formativ-educative care recomandă aceste metode interactive ca practici de succes atât pentru învățare cât și pentru evaluare, sunt următoarele:

stimulează implicarea activă în sarcină a elevilor, aceștia fiind conștienți de responsabilitatea ce și-o asumă;

exersează capacitățile de analiză și de luare a deciziilor oportune la momentul potrivit, stimulând inițiativa tuturor elevilor implicați în sarcină;

asigură o mai bună punere în practică a cunoștințelor, exersarea priceperilor și capacităților în variate contexte și situații;

asigură o mai bună clarificare conceptuală și o integrare ușoară a cunoștințelor asimilate în sistemul noțional, devenind astfel operaționale;

unele dintre ele, cum ar fi portofoliul, oferă o perspectivă de ansamblu asupra activității elevului pe o perioadă mai lungă de timp, depășind neajunsurile altor metode tradiționale de evaluare cu caracter de sondaj și materie și între elevi;

asigură un demers interactiv al actului de predare-învățare-evaluare, adaptat nevoilor de individualizare a sarcinilor de lucru pentru fiecare elev, valorificând și stimulând potențialul creativ și originalitatea acestuia;

descurajează practicile de speculare sau de învățare doar pentru notă.

Abordarea procesului de învățământ prin prisma eficienței sale se impune astăzi cu tot mai multă insistență. Categoria de eficiență îmbracă forma succesului sau insuccesului școlar.

Succesul școlar poate fi definit ca fiind gradul de adecvare dintre nivelul dezvoltării psihofizice a elevului și solicitările obiective ce i se adresează în procesul de învățământ. Cu alte cuvinte, se poate spune că „succesul școlar (reușita la învățătură) va desemna concordanța ce se stabilește între solicitări și nivelul dezvoltării psihofizice a elevului, iar insuccesul (eșecul, nereușita, rămânerea în urmă la învățătură) este un indice al discordanței dintre cei doi poli” (Kotarbinski, T., 1976, 19)

Contribuția tehnologiei didactice la asigurarea succesului școlar este tot mai mult solicitată. Toate implicațiile ei asupra succesului școlar se evidențiază prin crearea unor situații de instruire care să fie în concordanță cu ritmul de învățare. Respectarea diferențelor individuate presupune crearea unor situații de instruire care să permită elevilor înaintarea pe căi diferite, pentru atingerea acelorași obiective. Adaptarea acestor situații de instruire la particularitățile psihofizice ale elevilor nu se poate face în detrimentul unei pregătiri unitare a acestora. Informația didactică prevăzută în documentele școlare este supusă unei noi sistematizări cu ajutorul acestei programări externe pe care o incubă strategiile didactice, devenind astfel mijloc pentru punerea în mișcare și dezvoltarea tuturor proceselor psihice.

Pentru asigurarea succesului școlar important este modul în care se realizează joncțiunea dintre informație și procesele psihice ale învățării. Antrenarea și utilizarea unei game cât mai extinse a acestor procese amplifică caracterul formativ al învățământului și creează condiții favorabile pentru activitatea ulterioară de învățare. Cunoștințele sunt indispensabile pentru realizarea acestui deziderat. Efectul lor pe planul învățării depinde, însă, de modul în care sunt prelucrate și transmise cu ajutorul strategiilor didactice. Logica internă a unei discipline de învățământ nu se suprapune și nu se transpune automat în logica internă a învățării. Ca proces, învățarea include o serie întreagă de componente psihice, diferite de la un elev la altul, care se interpun și mijlocesc această transpunere. Finalitatea ei vizează deopotrivă asimilarea cunoștințelor și dezvoltarea acestor componente.

În consecință, organizarea situațiilor de instruire urmează să asigure condiții favorabile activității de învățare ca proces complex de informare și formare, de asimilare a cunoștințelor și dezvoltare a componentelor structural ale personalității umane. Ce înseamnă, însă, a organiza situații de instruire care să răspundă acestei cerințe?

Este vorba de a crea asemenea situații care să faciliteze participarea activă a elevului în procesul de învățare. Activizarea presupune angajarea activă, efectivă a potențialului și a întregii energii spirituale de care dispune pentru îndeplinirea sarcinilor de învățare. Ea este cu atât mai intensă cu cât gama proceselor mintale antrenate este mai extinsă. S-a constatat că dacă în procesul de învățământ se apelează numai la memorie se poate sconta că 50% dintre copii vor obține rezultate peste medie. Prin antrenarea și a altor procese psihice se poate ajunge ca procentul copiilor cu rezultate bune să crească simțitor.

Din punct de vedere pedagogic, învățarea activă este rezultatul întregii activități de organizare, conducere și îndrumare a procesului de învățământ de către educator. Strategiile didactice sunt principalele instrumente folosite în acest sens. Efectul lor este dependent de rigurozitatea fundamental psihologică, de felul în care răspund unor cerințe ale învățării și dezvoltării intelectuale. „Metoda de învățământ :dobândește virtuți activatoare în măsura în care se subordonează unei teorii explicative a învățării, declanșând și întreținând mecanismele acestui proces. Studii experimentale întreprinse au demonstrat că rezultatele mai slabe ale unor elevi, la unele obiecte de învățământ, s-ar datora nu atât dificultăților generate de structura intrinsecă a

cunoștințelor, cât de greutatea de adaptare la una sau alta din metodele folosite de către cadrul didactic” (Kotarbinski, T, 1990, 20)

Exercitarea efectivă a metodei rămâne aspectul cel mai vizibil, cel mai ușor de urmărit, de evaluat și de verificat, deoarece cuprinde munca însăși, nemijlocită a cadrului didactic cu elevii, efortul lor comun. „Desfășurarea unei acțiuni instructive are un caracter secvențial, urmează un șir de momente în funcție de sarcinile concrete de predare și învățare eșalonate într-o anumită ordine pedagogică. Aceasta echivalează cu derularea unei suite de comportamente, în fond cu executarea unor operații exterioare, succesive, orientate, finalizate și condiționate între ele.

Bibliografie :

Bruner, J., (1970), Pentru o teorie a instruirii, Editura Didactică și Pedagogică, București ;
Kotarbinski, T., (1976), Tratat despre lucrul bine făcut, Editura Politică, București

Tradiție și creativitate în educație – perspective culturale, artistice și pedagogice

Prof. Bondar Zita

Școala Gimnazială „Avram Iancu” Oradea

Iluminarea intelectuală înseamnă abordarea educației nu doar ca transfer de informații, ci ca un proces care ajută elevii să înțeleagă mai clar lumea înconjurătoare și să dezvolte gândirea critică. Regândirea metodei de învățământ, reînnoirea abordărilor pedagogice tradiționale fac educația mai relevantă și accesibilă pentru generația contemporană. Educația pentru dezvoltarea abilităților socio-emoționale slujește pentru pregătirea elevilor nu doar pentru a excela academic, dar și pentru a face față provocărilor emoționale și sociale ale vieții. Activitățile artistice pot juca un rol important în această abordare. Prin intermediul Inspectoratului Județean Școlar și Muzeul Țării Crișurilor primim invitații de a participa cu elevii în cadrul Săptămâna Verde sau Școala Altfel la Ateliere de Artizanat Interdisciplinare, în care elevii ar putea colabora cu artiști locali pentru a explora tehnici tradiționale de meșteșuguri (de exemplu, țesut, olărit, pictură murală), integrând elemente de cultură locală. Avem și oferte de Expoziții de Artă ale Elevilor în care sunt expuse lucrările elevilor de la școala noastră. Renașterea educațională include reintegrarea învățământului artistic și umanist în școlile moderne, revigorarea metodelor de învățământ prin adaptarea lor la nevoile elevilor din societatea contemporană, prin crearea unui curriculum care promovează nu doar cunoașterea teoretică, dar și dezvoltarea unor abilități creative, interpersonale și emoționale. De exemplu, prin implementarea de ateliere de artizanat, muzică, teatru sau arte vizuale. Educația poate oferi tinerelor generații o înțelegere profundă a valorilor tradiționale, care pot include învățăturile din folclor, obiceiurile și ceremoniile culturale. Acestea sunt fundamente ale identității și pot ajuta elevii să aprecieze și să conserve patrimoniul cultural.

Creativitatea în educație nu presupune doar gândire abstractă, ci și încurajarea elevilor să își folosească imaginația și curiozitatea pentru a descoperi noi soluții. Proiectele educaționale ar trebui să încurajeze elevii să participe activ în procesul de învățare prin studii de caz, experimente, jocuri și activități artistice. Un alt mod de a adăuga creativitate în educație este prin tehnologia educațională. Aplicarea tehnologiilor digitale în procesul educativ poate transforma modul în care elevii învață, încurajând colaborarea, explorarea și învățarea autonomă. Crearea de proiecte care combină discipline diferite (arte, științe, matematică, literatură) poate stimula gândirea creativă și poate ajuta elevii să vadă legătura dintre diferitele domenii ale cunoașterii. Împărtășirea valorilor culturale prin educație artistică e foarte importantă. Articolele, filmele, cărțile sau piesele de teatru pot ajuta elevii să se conecteze cu istoria și cultura lor, aprofundând înțelegerea tradițiilor și identității lor. Educatorii pot organiza activități extrașcolare în care elevii să analizeze și să interpreteze lucrări de artă tradiționale și moderne, găsind legătura dintre ele.

Educația modernă ar putea pune accent pe evaluarea creativității, colaborării și aplicării cunoștințelor într-un context practic. Aceste evaluări ar putea include prezentări, proiecte de grup sau portofolii artistice. Un exemplu de proiect realizabil și în Școala Altfel ar putea fi crearea unui atelier în care elevii să învețe tehnici tradiționale de artizanat și, ulterior să le reinterpreteze folosind tehnici moderne (design digital, utilizarea materialelor ecologice etc.). S-ar putea organiza evenimente sau festivaluri care combină tradiția cu inovația, cum ar fi expoziții de artizanat tradițional și artă modernă, concursuri de muzică, dans și teatru care explorează teme din tradițiile culturale.

Educația muzicală incluzivă este esențială pentru crearea unui mediu de învățare echitabil și accesibil pentru toți elevii. Prin adaptarea metodelor, materialelor și instrumentelor de predare, educația muzicală poate deveni un mijloc de dezvoltare personală și socială, promovând diversitatea și respectul reciproc. Un astfel de mediu educațional nu doar că ajută elevii să învețe muzică, dar le oferă și un cadru

în care își pot dezvolta abilități valoroase care le vor fi utile în viața de zi cu zi. Educația muzicală multiculturală și pentru elevii cu CES sunt două componente esențiale ale unei educații incluzive și diversificate. În integrarea celor două concepte, se crează un mediu educațional în care toți elevii – indiferent de abilități sau de background cultural – pot învăța și se pot exprima liber prin muzică. Aceasta nu doar că le dezvoltă abilități muzicale, dar contribuie și la dezvoltarea lor personală, socială și emoțională, pregătindu-i pentru o viață plină de înțelegere și respect față de diversitate. Prin proiectele la care am participat anul acesta școlar „Ascultă 5 minute de muzică clasică”, „Ce FACI, Te FACE! Ne pregătim pentru viață”, „Școala altfel- Campionii!”, „Educație despre biodiversitate în spații urbane”, „Acces la educație incluzivă facilitat prin arte și educație pentru sănătate”, „Împarte-Educă-Donează”, „Pași spre prietenie, diversitate, incluziune!”, „Loc pentru toți sub soare”, „PREVENIREA BULLYINGULUI: Metode și Tehnici de Intervenție”, „DIALOGURI CROMATICE: Reflecții despre Iarnă”, „Prietenii compozitorilor”, „Vreau să fiu meloman”, „Leadershipul Educațional: Echilibru între autoritate și empatie”, „Arta Primăverii: Renaștere și Frumusețe în Educație”, s-a demonstrat că educația artistică multiculturală și incluzivă poate fi un instrument puternic în dezvoltarea abilităților cognitive, sociale și emoționale ale elevilor cu nevoi educaționale speciale, permițându-le să învețe despre diversitatea culturală, să colaboreze cu colegii lor și să se exprime liber prin artă plastică, artă muzicală și artă teatrală.

Bibliografie:

- Ionescu, Alina & Vasiloni, Florin, *Perspective culturale și interculturale într-o societate multiculturală*, Editura ProDidactica, București, pag. 20
- Sava, Simona, *Educația pentru cultură vizuală în școală*, Editura: Universitatea din București, 2017, București, pag.17 Golu, Mihai & Lungu, Ioana, *Pedagogia educației culturale*. Editura: Humanitas, 2018, București, pag. 16
- Bucur, Cristina, *Estetica educației: Arta și formarea identității educaționale*, Editura: Polirom, 2020, Iași, pag. 18
- Rădulescu, Livia, *Psihopedagogia educației artistice*, Editura: Universul, 2019, București, pag.19

EDUCAȚIA CA LUMINĂ A VIITORULUI: TRADIȚIE, RENAAȘTERE ȘI CREATIVITATE

Prof. educație timpurie BORTAȘ GEORGETA

Școala Gimnazială „Al.I.Cuza”, Roman, Neamț

Educația este mai mult decât un proces de transmitere a informațiilor; este un drum al iluminării, al redescoperirii sinelui și al explorării lumii. În acest context, renașterea nu înseamnă doar progres pedagogic sau tehnologic, ci și o regăsire a sensului profund al cunoașterii. De-a lungul istoriei, lumina a fost simbolul universal al înțelepciunii, speranței și conexiunii spirituale.

Astăzi, învățământul modern trece printr-o renaștere, în care dimensiunea umană și spirituală capătă un rol central. Educația nu mai este privită doar ca un instrument de acumulare a cunoștințelor, ci ca un proces prin care elevii descoperă cine sunt, cum pot contribui la lume și cum își pot folosi cunoașterea pentru binele comun. În acest eseu, vom explora conexiunea dintre renaștere, speranță și dimensiunea spirituală în educație, analizând modurile în care școala poate deveni un spațiu al descoperirii interioare și al transformării autentice.

❖ Renașterea educației – Un nou început al cunoașterii

Renașterea a fost o perioadă istorică în care umanitatea a redescoperit cultura, știința și filosofia clasică, punând bazele gândirii moderne. În educația contemporană, asistăm la o nouă renaștere, în care abordările mecanice sunt înlocuite cu metode care pun accent pe explorare, creativitate și dezvoltare personală. Această renaștere educațională este ghidată de câteva principii fundamentale:

- Învățarea ca experiență de descoperire – Elevii sunt încurajați să caute singuri răspunsuri, să experimenteze și să își construiască propriile înțelegeri.
- Educația centrată pe valori – Școlile promovează nu doar cunoștințele academice, ci și dezvoltarea caracterului, eticii și conștiinței sociale.
- Îmbinarea științei cu dimensiunea spirituală – Se încurajează gândirea critică, dar și reflecția asupra sensului vieții, conexiunii dintre oameni și importanței empatiei.

În acest sens, educația devine o călătorie a redescoperirii sinelui, ajutând elevii să își dezvolte o viziune complexă asupra lumii, în care știința, arta și spiritualitatea coexist.

❖ Speranța în educație – Lumina care ghidează viitorul

Speranța este esențială în educație, fiind motorul care îi motivează pe elevi să învețe, să se dezvolte și să depășească provocările. O educație fără speranță devine un proces mecanic, lipsit de inspirație și de sens.

Cum poate fi cultivată speranța în sistemul educațional?

- Prin învățarea bazată pe pasiune – Atunci când elevii au posibilitatea de a explora subiecte care le trezesc curiozitatea, învățarea devine o sursă de entuziasm și motivație.
- Prin modele inspiraționale – Profesorii au un rol esențial în însuflarea speranței, arătându-le elevilor că fiecare are potențialul de a reuși, indiferent de obstacole.
- Prin educația pentru reziliență – Elevii sunt încurajați să privească eșecurile ca oportunități de creștere și să își cultive o mentalitate deschisă către provocări.

În multe tradiții spirituale, speranța este asociată cu lumina care ghidează sufletul în momentele de întuneric. La fel, educația trebuie să fie un far care luminează drumul fiecărui elev, ajutându-l să își descopere forța interioară și să își construiască propriul viitor.

❖ Dimensiunea spirituală a educației – Învățarea ca proces al descoperirii interioare

Educația modernă începe să recunoască faptul că învățarea nu înseamnă doar acumulare de informații, ci și dezvoltarea conștiinței de sine și a relației cu lumea. Dimensiunea spirituală a educației nu trebuie confundată cu religia, ci se referă la:

- Cultivarea conexiunii cu sine – Elevii sunt încurajați să își exploreze emoțiile, să își descopere vocația și să își dezvolte autenticitatea.
- Învățarea prin reflecție – Școlile care încurajează meditația, jurnalul reflexiv și dialogul filosofic le oferă elevilor spațiul de a-și înțelege gândurile și aspirațiile.
- Conștientizarea impactului asupra lumii – Educația modernă promovează empatia, grija pentru mediu și responsabilitatea socială, ajutând elevii să vadă că fiecare acțiune a lor contează.

În tradițiile orientale, iluminarea este asociată cu procesul de descoperire interioară și armonie cu universul. La fel, educația ar trebui să fie o călătorie de înțelegere a propriei identități și a locului nostru în lume.

Educația este un proces de renaștere continuă, în care lumina cunoașterii, speranța și dimensiunea spirituală se împletesc pentru a forma o viziune complexă asupra vieții. Școala nu

trebuie să fie doar un loc al informației, ci și un spațiu al inspirației, descoperirii și transformării interioare.

Într-o lume aflată în continuă schimbare, educația trebuie să ofere mai mult decât competențe tehnice – trebuie să cultive curiozitatea, empatia și înțelepciunea. Adevărata lumină a educației nu vine doar din cărți, ci din felul în care fiecare elev învață să vadă, să înțeleagă și să creeze un viitor mai bun pentru sine și pentru ceilalți.

Așa cum soarele renaște în fiecare dimineață, așa și educația trebuie să fie o sursă neîncetată de speranță, de revelație și de conexiune profundă cu lumea.

Bibliografie

1. Dewey, J. (1938). *Experience and Education*. Macmillan.
2. Gardner, H. (1983). *Frames of Mind: The Theory of Multiple Intelligences*. Basic Books.
3. Robinson, K. (2010). *The Element: How Finding Your Passion Changes Everything*. Penguin.
4. Palmer, P. (1998). *The Courage to Teach: Exploring the Inner Landscape of a Teacher's Life*. Jossey-Bass.
5. Freire, P. (1970). *Pedagogy of the Oppressed*. Continuum.

PROIECT EDUCAȚIONAL

TITLUL PROIECTULUI : *SĂRBĂTORILE PASCALE LA ROMÂNI*

LOCUL DESFĂȘURĂRII : *Liceul Tehnologic Nr.1 Cudalbi*

COORDONATOR: PROF. Botezatu Mioara

DOMENIUL EDUCATIV: EDUCAȚIE MORAL-RELIGIOASĂ

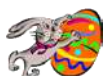
TIPUL PROIECTULUI : LOCAL, LA NIVELUL UNITĂȚII

MOTO:

*Atâtea lucruri bune-ți trimite Dumnezeu
Și-așa puțin îți cere să-i dai , copilul meu,
Deci, ia te rog aminte la toate câte-ți spun:
Să fii mereu cuminte , ascultător și bun.*

*Și vei vedea răsplata: de Paști, un îngerăș,
Pe care voi îl știți că este iepuraș,
Îl va trimite Domnul cu daruri, ouă roșii,
Ca să ciocniți și voi precum ciocneau strămoșii.*

Cea mai mare, mai însemnată, mai sfântă și mai îmbucurătoare sărbătoare de peste an, după spusele românilor de pretutindeni, e sărbătoarea Paștelor, **Paștele sau Învierea Domnului**, pentru că în această zi "*Hristos a înviat din morți cu moartea pre moarte călcând și celor din morminte viață dăruindu-le*", iar pe cei vii răscumpărându-i de sub jugul păcatului și împacându-i cu Dumnezeu.

Ea cade totdeauna la începutul primăverii, anotimpul cel mai frumos și mai plăcut, când toate în natură învie

Anotimpul Primăvara aduce cu ea una dintre cele mai frumoase sărbători: „Paștele,.. Știm că sărbătorile sunt un prilej de bucurie pentru toți dintre noi. La fel și copiii așteaptă cu drag venirea vreunei sărbători, mai ales că aceste sărbători sunt pline de cadouri. Dar sărbătorile nu înseamnă doar cadouri, ci înseamnă bucurie, bunătate, inimi curate. Prin derularea acestui proiect dorim să-i conștientizăm pe copii care este semnificația Paștelui, să stimulăm curiozitatea, interesul lor pentru a cunoaște tradițiile și obiceiurile de Paște și să încercăm să cultivăm un comportament moral-religios.

Românii așteaptă sărbătoarea aceasta, după un post îndelungat, cu mare dor și bucurie, și caută în același timp ca locuințele lor să fie curate și cu toate pregătirile făcute în cea mai bună rânduială.

În cadrul proiectului „**SĂRBĂTORILE PASCALE LA ROMÂNI**” derulat în perioada **14 – 18 aprilie 2025**, elevii claselor a III-a de la școala noastră, și-au propus să omagieze această sfântă sărbătoare prin activități care să îmbine cât mai armonios utilul cu plăcutul, construind noi produse, utilizând toate formele de activitate: **jocul, învățarea, munca și creația**.

De fiecare dată când ne privesc ochi de stele pământene -narcise sau ne învâluie parfum de liliac și albina muncește de zor, iar păsările înalță triluri , știm că ea, natura (și unii oameni)îmbracă straiile ÎNVIERII, atunci gândul nostru fuge tiptil și îngenunchează lângă icoana bucuriei din copilărie știm că ea, natura (și unii oameni)îmbracă straiile ÎNVIERII. Acolo...deodată apare IEPURAȘUL cu coșul împletit din răchită, încărcat cu ouă roșii, cu cozonac și pască, ba chiar îngerașul veghează din înalt și tămâia scaldă în curățenie toată căsuța sufletului, limpezită de lumina sfântă adusă de la biserică în candela familiei de bunica, pentru a lumina drumul nostru până la primăvara viitoare...

Păstrând la loc de cinste aceste datini, tradiții și credințe, practicându-le alături de copiii noștri, vom păstra vie spiritulitatea românească, ca pe un izvor de bună creștere .

Sarbatorile sunt un prilej de bucurie, de impacare sufleteasca, lumina sfânta din noaptea Invierii Mântuitorului călăuzindu-ne spre o viața mai bună, lipsită de griji.

Punctul de pornire in desfășurarea proiectului l-a constituit curiozitatea copiilor de a afla cât mai multe despre Iisus și despre obiceiurile și tradițiile de Paști.

Copiii iubesc această sărbătoare nu pentru latura ei religioasă, ci pentru latura laică - venirea iepurașului cu cadouri și de aceea voi încerca să sădesc în sufletele lor iubire pentru Dumnezeu și semenii.

Implicarea copiilor in derularea acestui proiect va conduce la constientizarea faptului ca traditiile trebuie pastrate si transmise mai departe.

DESCRIEREA PROIECTULUI

SCOP:

1. Formarea și consolidarea deprinderilor tehnice corecte de desen , pictură și colaj .
2. Dezvoltarea simțului estetic, stimularea creativității, cultivarea sensibilității copiilor .
3. - Cunoașterea obiceiurilor și tradițiilor creștinești de Paști, descrierea și identificarea elementelor religioase specifice sărbătorilor Pascale ;
4. - Cunoașterea și trăirea de către copii a învățăturii creștine ortodoxe, promovarea valorilor moral creștine, cunoașterea și iubirea lui Dumnezeu, formarea virtuților creștine și consolidarea comportamentului religios-moral.

OBJECTIVE:

- realizarea de picturi pe hârtie, pe ipsos, colaje, expoziție ;
- antrenarea copiilor in activități menite să contribuie la preluarea și transmiterea tradițiilor și obiceiurilor;
- cultivarea dragostei pentru tradițiile și obiceiurile de Paști;
- realizarea unui cadru optim în vederea obținerii unor atitudini de real interes față de înțelepciunea populară , tradiții și obiceiuri ;
- cunoașterea de către elevi a semnificației sărbătorii Pascale;

- cultivarea disponibilităților practice ale copiilor prin activitățile extracurriculare.

GRUP ȚINTĂ: 14 elevi clasa a III-a

BENEFICIARI:

- elevii si cadrele didactice implicate in proiect.

DATA : 14-18 aprilie 2025

DURATA: 1 săptămână

CONȚINUTUL PROIECTULUI:

În timpul derulării proiectului am observat împreună cu copiii imagini reprezentând aspecte caracteristice anotimpului primăvara. Deoarece se apropia vacanța de Paște și copiii nu păreau interesați de această sărbătoare, printre acestea am strecurat o felicitare care avea o imagine cu un iepuraș ce avea un coș cu ouă din ipsos pictate lângă care se afla și o scrisoare către iepuraș.

Aceasta a atras atenția copiilor, incitându-i la realizarea unor astfel de ouă și la utilizarea lor în înfrumusețarea mediului ambiental. Ca urmare a dorinței exprimate, am discutat cu ei despre sărbătoarea care se apropie și împreună am stabilit ce știu, ce ar dori ei să afle despre această sărbătoare și care ar fi activitățile pe care și le-ar dori în acest proiect. Am început cu vizionarea a două PPT-uri „Povestea iepurașului” din imaginea prezentată și cel cu „Sărbătoarea Paștelui” din care elevii au aflat când și ce

sărbătorim în acest minunat anotimp, cum ne pregătim pentru marea sărbătoare, obiceiurile, mâncărurile tradiționale și bineînțeles surprizele de care au parte copiii.

Implicarea copiilor în desfășurarea acestui proiect va conduce la conștientizarea faptului ca tradițiile trebuie păstrate și transmise mai departe.

CALENDARUL ACTIVITĂȚILOR (Diagrama Gantt)

Activități propușe	14 aprilie 2025	16 aprilie	17 aprilie 2025
Mâini dibace			
Semnificația Sărbătorilor Pascale			
Ce ne dorim de la iepuraș?			

ACTIVITĂȚILE PROIECTULUI:

1. TEMA „TRADIȚII ȘI OBICEIURI DE PAȘTE”

Titlul: *Mâini dibace*

Picturi pe figurine din ipsos, ouă și iepurași;

LOCUL DE DESFĂȘURARE: sala de clasă

DATA: 14 Aprilie 2025

Finalitate: expoziție cu lucrările copiilor;

2. TEMA : TRADIȚII ȘI OBICEIURI DE PAȘTE

Titlul: Semnificația Sărbătorilor Pascale

Prezentarea unui a două PPT- uri cu titlul: Sărbătoarea Paștelui și povestea iepurașului, doamna profesoară de religie

LOCUL DE DESFĂȘURARE: sala de clasă

DATA: 16 aprilie 2025

3. TEMA: TRADIȚII ȘI OBICEIURI DE PAȘTE

Titlul: Ce ne dorim de la iepuraș?

Ce? Cum? De ce se întâmplă acest eveniment important?

Compunerea și scrierea unei scrisori către iepuraș pe model dat;

LOCUL DE DESFĂȘURARE: sala de clasă

DATA: 17 aprilie 2025

Finalitate:

Premierea scrisorii cu conținutul cel mai interesant și mai corect conceput.

REZULTATE AȘTEPTATE:

- obținerea unor atitudini de real interes față de înțelepciunea populară , tradiții și obiceiuri ;
- cunoașterea de către elevi a însemnătății sărbătorii Pascale;
- valorificarea potențialului creativ al copiilor;
- realizarea unei expoziții la nivelul unității.

RESORSE IMPLICATE:

- **umane:** elevii clasei a III -a , cadrul didactic
- **temporale:** 1 săptămână
- **materiale:**
 - ilustrații cu aspecte despre sărbătoarea de Paște;
 - foarfece, lipici, carioci, acuarele, hârtie glasată,
 - cărți cu poezii despre Paște;
 - CD cu cântece și informații despre Sfintele Sărbători
 - video proiector

PROMOVAREA PROIECTULUI:

- ❖ la nivelul unității: comisia metodică.

EVALUARE:

- ✓ realizarea activităților și obiectivelor ;
- ✓ expoziție cu lucrările realizate;
- ✓ fotografii;
- ✓ prezentarea proiectului în cadrul comisiei metodice din unitate.

SUSTENABILITATE:

Ne propunem ca acest proiect educațional să se desfășoare în fiecare an în perioada propusă.

BUGETUL PROIECTULUI: Autofinanțare

ROLUL FIRMEI DE EXERCİȚIU ÎN REVITALIZAREA MEȘTEȘUGURILOR LOCALE

Prof. Boțic Carmen Simona

Colegiul *Andronic Motrescu*, Rădăuți

Bucovina este o regiune renumită pentru tradițiile sale adânc înrădăcinate și meșteșugurile ce dau viață unei culturi autentice. De la olărit și țesut, până la prelucrarea lemnului și broderia specifică, Bucovina reprezintă un loc în care tradiția și istoria sunt păstrate cu mare grijă. În contextul economic actual, firmele de exercițiu care promovează artizanatul din această regiune au devenit o oportunitate semnificativă pentru tinerii antreprenori de a învăța cum să combine tradițiile cu inovațiile moderne, contribuind astfel la revitalizarea economiei locale. „Lumina și renaștere” capătă o semnificație profundă în acest cadru, reprezentând atât păstrarea tradiției, cât și adaptarea acesteia în contextul contemporan.

Tradiții și Meșteșuguri în Bucovina

Bucovina se distinge printr-o diversitate de meșteșuguri tradiționale, care reflectă legătura strânsă dintre om și natură, dar și influențele istorice și culturale specifice regiunii. Printre acestea se numără olăritul, țesutul, jocăria și prelucrarea lemnului. Aceste meșteșuguri nu sunt doar activități economice, ci reprezintă forme de exprimare a identității culturale și spirituale a comunităților din Bucovina.

Produsele artizanale, de la obiectele din lemn sculptat la țesăturile colorate sau ceramica vopsită, sunt adesea decorate cu simboluri ce reflectă credințele și tradițiile străvechi. Lumina, ca simbol al divinității și purității, este adesea întâlnită în aceste produse, mai ales în motivele geometrice și florale care însoțesc obiectele din ceramică sau țesăturile tradiționale. Aceste elemente vizuale nu doar că îmbogățesc produsul estetic, dar subliniază și legătura spirituală cu natura și cu divinitatea.

Firmele de Exercițiu: Oportunități pentru Tinerii Antreprenori

Firmele de exercițiu sunt un instrument educațional important, în cadrul căruia elevii sunt învățați să aplice cunoștințele de antreprenariat în practică. În special, firmele care promovează activitățile economice de artizanat din Bucovina sunt un mediu ideal pentru tinerii care doresc să învețe nu doar meșteșuguri tradiționale, dar și cum să îmbine tehnici de marketing și design modern pentru a dezvolta produse atractive pe piața contemporană.

În acest context, tinerii antreprenori pot învăța cum să îmbine creativitatea cu tradiția, iar produsele lor să ajungă să fie apreciate nu doar la nivel local, ci și pe piețele externe. De exemplu, o țesătură tradițională poate fi reinterpretată printr-un design mai modern, în timp ce obiectele din lemn pot fi adaptate cerințelor actuale ale pieței, menținându-le însă autenticitatea.

Aceste firme de exercițiu nu sunt doar o modalitate de a învăța despre afaceri, ci și o oportunitate de a adăuga un suflu proaspăt meșteșugurilor tradiționale. Tinerii antreprenori învață cum să aducă un plus de valoare produselor tradiționale, să le promoveze eficient și să creeze o rețea economică sustenabilă, care să sprijine comunitățile locale.

Lumina și Renașterea în Artizanatul Bucovinei

Conceptul de „lumina” în artizanat poate fi interpretat ca o metaforă pentru revitalizarea unei tradiții ce părea să fie pe cale de dispariție, dar care găsește o nouă viață prin integrarea de noi idei și tehnici. În același timp, „renasterea” este un proces de recuperare a valorilor autentice, dar și de adaptare a acestora la cerințele pieței moderne. Astfel, artizanatul din Bucovina reprezintă o punte între trecut și prezent, o formă de regenerare a unei identități culturale și economice.

În contextul firmelor de exercițiu, această renaștere nu se limitează doar la conservarea tradiției, ci include și o adaptare activă a meșteșugurilor la cerințele contemporane. Produsele din Bucovina, ce îmbină tehnici tradiționale și inovație, pot atrage atât turiști, cât și cumpărători internaționali, oferind oportunități economice importante pentru regiunile rurale.

Această „lumina” este și un simbol al regenerării economice a zonei, având în vedere impactul pozitiv al firmelor de exercițiu asupra dezvoltării economiei locale. Tinerii antreprenori învață să aplice strategii de marketing inovatoare, să gestioneze afaceri mici, să participe la târguri și expoziții și să creeze produse ce reflectă atât cultura locală, cât și nevoile pieței globale.

Impactul Social și Economic al Artizanatului

Artizanatul din Bucovina joacă un rol esențial în dezvoltarea economică a regiunii, contribuind la diversificarea activităților economice și crearea de locuri de muncă. Produsele artizanale sunt apreciate atât pe piața internă, cât și pe cea internațională, iar meșteșugurile tradiționale reprezintă un punct de atracție pentru turiști. În plus, aceste activități contribuie la

păstrarea unor tradiții și obiceiuri specifice regiunii, ce riscă să dispară într-o eră a globalizării și industrializării.

Prin intermediul firmelor de exercițiu, tinerii antreprenori din Bucovina nu doar că învață cum să gestioneze o afacere, dar și cum să îmbine tradițiile locale cu cerințele pieței moderne. Acest lucru este esențial pentru dezvoltarea unui sector artizanal sustenabil, care poate oferi beneficii economice și sociale semnificative regiunii.

Concluzie

Artizanatul din Bucovina, susținut de firmele de exercițiu, reprezintă o fuzionare între tradiție și inovație, între trecut și prezent. „Lumina și renaștere” simbolizează atât continuitatea meșteșugurilor tradiționale, cât și regenerarea acestora prin creativitate și adaptare la noile cerințe ale pieței. Regiunea Bucovina rămâne un exemplu de reziliență culturală și economică, iar prin intermediul firmelor de exercițiu, tinerii antreprenori pot contribui la păstrarea și dezvoltarea meșteșugurilor tradiționale, având în același timp oportunitatea de a aduce un plus de valoare economică și socială regiunii lor.

Bibliografie:

- **Ciobanu, L.** – *Dezvoltarea antreprenoriatului în mediul rural*, Editura Fundația România de Măine, București, 2010
- **Drăgănescu, M.** – *Antreprenoriat și management*, Editura Economică, București, 2013
- **Dumitru, M.** – *Antreprenoriatul social în România*, Editura ASE, București, 2015
- **Marinescu, R. & Marinescu, M.** – *Strategii de dezvoltare a afacerilor în sectorul meșteșugurilor*, Editura Universitară, București, 2018

Articole:

- **Ionescu, D.** – *Revitalizarea meșteșugurilor tradiționale prin educație antreprenorială*
Publicat în Revista de Antreprenoriat și Economie Socială, București, 2019
- **Popescu, I.** – *Rolul meșteșugurilor în economia locală și strategiile de revitalizare*,
Publicat în Revista de Științe Economice, Iași, 2017

- **Tănase, A.** – *Meșteșugurile și dezvoltarea locală: un model de revitalizare economică*
Publicat în *Studii de Dezvoltare Regională*, Cluj Napoca, 2020

Fe Artizana Srl

PREȚUIEȘTE TRADIȚIA NEAMULUI TĂU!

*"Fiecare loc de pe
pământ are o poveste a lui, dar trebuie să tragi bine cu urechea ca s-o auzi și
trebuie un dram de iubire ca s-o înțelege."*

Nicolae Iorga

EFICIENȚA TEATRULUI CA STRATEGIE DE INTERVENȚIE LA ELEVII CU ADHD

Profesor Psihopedagog Brendea Mihaela Cecilia

Teatrul –un model psihoterapeutic

"Scena teatrului servește ca o școală bună"

(K. Gozzi)

- *Dramaterapia reprezintă utilizarea teatrului, a improvizației, a jocului de rol, a muzicii și mișcării, a poveștilor, măștilor și ritualurilor, a marionetelor și jocurilor inspirate din teatru (jocuri dramatice), ca factor terapeutic, în ajutorul persoanelor care au o stare de discomfort fizic și/ sau psihic (emoțional.)*
- Lucrarea „**Eficiența Teatrului ca strategie de intervenție la elevii cu ADHD**” este o cercetare dedicată dezvoltării și optimizării abilităților socio-emoționale ale copilor cu ADHD prin tehnici de tip experiențial-dramaterapeutic.
- Prezenta cercetare a fost concepută și s-a desfășurat la C.S.E.I. nr 1 Bistrița, în cadrul **proiectului THEATER**, în care au fost implicate cadre didactice, elevi și profesioniști de la Palatul Culturii secțiunea Teatru de Păpuși cât și de la Școala Populară de Arte secțiunea Teatru.

Categorii activități desfășurate în cadrul miniproiectului

- activități educative cu rol terapeutic;

- activități care vizează desegregarea școlară, integrarea și incluziunea socială, educație interculturală;
- activități de învățare socio-emoțională;
- activități care facilitează colaborarea personalului didactic de predare și de sprijin cu alți profesioniști;
- activități care sprijină consolidarea rețelelor de lucru, colaborarea și cooperarea în echipe de lucru multidisciplinare/interculturale;
- activități care facilitează și consolidează parteneriate între instituția școlară în calitate de beneficiar și alți actori comunitari
- **Scopul** miniproiectul este crearea unor oportunități de învățare experiențială în context comunitar de către cadrele didactice pentru elevii cu probleme comportamentale și adhd
- **Obiective specifice:**
 - Dezvoltarea unor competente de lucru pentru 12 cadre didactice care lucrează cu elevi cu probleme comportamentale și adhd până la sfârșitul miniproiectului.
 - Aplicarea competențelor dobândite de cele 12 cadre didactice în perioada desfășurării cursului de formare ACTOR în activitățile implementate prin miniproiect.
 - Dezvoltarea competențelor transversale pentru 12 cadre didactice (prin elaborarea unui suport de curs destinat cadrelor didactice care lucrează cu 24 elevi cu probleme comportamentale și adhd) până la sfârșitul miniproiectului.
 - Diversificarea strategiilor de intervenție la clasă pentru copiii cu probleme comportamentale și adhd ca urmare a participării cadrelor didactice la un workshop al programului teatral terapeutic.
 - Favorizarea socializării și integrării a elevilor cu probleme comportamentale și adhd cuprinși în grupul țintă (prin utilizarea teatrului ca metodă de învățare în context comunitar) în timpul celor 10 luni ale miniproiectului.

- Dezvoltarea a cel puțin două parteneriate școală-familie-comunitate pentru susținerea și îmbunătățirea procesului educativ-recuperator.
- Scopul este de a determina eficiența teatrului bazat pe povești terapeutice în dezvoltarea abilităților emoționale și sociale ale elevilor cu adhd și implicit eficiența teatrului ca terapie de intervenție în ceea ce privește comportamentul de relaționare, recunoașterea emoțiilor, înțelegerea emoțiilor, reglarea emoțională, în vederea implementării și aplicării unor programe destinate dezvoltării abilităților emoționale

Programul Theater a implicat atât familia cât și școala, urmărind ca prin dramaterapie urmărind

- să dezvoltăm capacitatea de concentrare a atenției ,prin lectura rolurilor, urmărirea firului poveștii, interpretare
- reducerea comportamentelor agresive, prin asimilarea calităților pozitive ale personajelor ,reducerea abandonului școlar prin participarea la activități atractive
- dezvoltarea abilităților socio-emoționale prin empatizare cu ceea ce trăiesc personajele poveștilor
- Ședințele de dramaterapie s-au bazat pe un set de 10 povești terapeutice, selectate din cartea *Basme terapeutice pentru copii și părinți* de Sempronia Filipoi
- Rolurile au fost distribuite copiilor în funcție de abilitățile ce s-a dorit să fie dezvoltate de fiecare în parte.
- Pe baza poveștilor am realizat mici piese interpretate de către elevii implicați în proiect cu ajutorul dramaterapeutului și a cadrelor didactice participante

Materialele folosite au fost

- Marionete pe degete, marionete pe mână
- Costume teatru, cadru teatru de lemn , măști
- Muzică adecvată, negative cu scenarii gata înregistrate
- Creioane colorate , hârtie albă

- Scenarii cu roluri –set basme terapeutice
- **Metode și instrumente de cercetare folosite**
- **Testul proiectiv Desenul familiei realizat înainte și după programul dramaterapeutic**
- **Scala abilităților sociale –completată înainte și după programul Theater de către profesori pentru elevii participanți**
- ***Chestionar grila de observație -Analiza progreselor înregistrate pe baza acestor grile de observație***
- ***Analiza fișelor de evaluare (chestionare feed back) completate de părinți de optimizare și dezvoltare comparându-se așteptările cu rezultatele și progresele personale înregistrate de copii în afara mediului școlar. observate și consemnate de părinți***
- Scala abilităților sociale a fost aplicată în anului școlar 2019-2021 unui lot de 24 de elevi din cadrul CSEI nr .1 Bistrița..
- Grupul experimental a fost supus unor sesiuni dramaterapeutice pe baza a 12 povești, în timp ce grupul de control nu a fost supus nici unei intervenții.
- La final atât grupului experimental cât și grupului de control li s-a aplicat aceeași scală.
- ***Ipoteza 1: Teatralizarea poveștilor terapeutice influențează dezvoltarea abilităților emoționale ale elevilor, în sensul că după ascultarea și jucarea rolurilor din povești, copiii vor avea un nivel mai ridicat al competențelor emoționale comparativ cu perioada de dinainte de ascultare și interpretare.***
- Pentru testarea ipotezei de cercetare 1 s-a utilizat Testul Wilcoxon,

- Scorul Z este de $-4,288$, iar pragul de semnificație este mai mic de $0,01$ ($p < 0,01$) aceasta înseamnă că diferențele dintre cele două variabile sunt semnificative din punct de vedere statistic.
- Ipoteza de cercetare 1 este confirmată, există o diferență semnificativă între scorurile obținute de subiecți la testarea inițială și scorurile obținute la testarea finală, astfel rezultatele obținute de subiecți la testarea finală sunt semnificativ mai mari decât rezultatele obținute la testarea inițială. Nivelul abilităților sociale al subiecților a crescut în urma intervenției

Ipoteza de cercetare 2: Scorurile obținute de subiecți la subscala comportament în jocul de teatru, la testarea inițială sunt semnificativ diferite de scorurile obținute la testarea finală

- Pentru testarea acestei ipoteze s-a utilizat Testul Wilcoxon. Scorul Z este de $-4,211$ iar pragul de semnificație este mai mic de $0,01$ ($p < 0,01$). Astfel, media rangurilor subiecților la subscala comportament în jocul teatral, la testarea inițială diferă de media rangurilor subiecților la testarea finală. Rezultatele indică faptul că rezultatele la testarea finală, la subscala comportament în jocul teatral, sunt semnificativ mai mari.

Ipoteza de cercetare 3: Scorurile obținute de subiecți la subscala identificarea emoțiilor, la testarea inițială sunt semnificativ diferite de scorurile obținute la testarea finală

- Prin aplicarea Testului Wilcoxon s-au obținut următoarele rezultate: $z = -4.205$, $p < 0,01$.
- Ipoteza de cercetare 3 este confirmată,

Scorurile obținute în urma intervenției la testarea finală sunt diferite de scorurile obținute la testarea inițială, în sensul că rezultatele obținute la testarea finală sunt semnificativ mai mari

Ipoteza de cercetare 4: Scorurile obținute de subiecți la subscala înțelegerea emoțiilor, la testarea inițială sunt semnificativ diferite de scorurile obținute la testarea finală

- Scorul Z obținut în urma aplicării testului Wilcoxon este de -2.466 , iar pragul de semnificație este de $0,014$ ($p < 0,05$).
- Media rangurilor în favoarea testării inițiale este de 9.88 , iar media rangurilor în favoarea testării finale este 10.66 .
- Având în vedere că pragul de semnificație este mai mic de 0.05 , putem afirma că scorurile obținute de subiecți la subscala înțelegerea emoțiilor după intervenție sunt mai mari, comparativ cu evaluarea înainte de intervenție.

Ipoteza de cercetare 5: Scorurile obținute de subiecți la subscala reglarea emoțiilor, la testarea inițială, sunt semnificativ diferite de scorurile obținute la testarea finală.

- Prin aplicarea testului Wilcoxon s-a obținut un scor z de $-4,081$ și un prag de semnificație mai mic de $0,01$.
- Astfel ipoteza de cercetare este confirmată, scorurile obținute de subiecți la subscala reglarea emoțiilor, la testarea inițială, sunt diferite de scorurile obținute la testarea finală.
- Scorurile obținute în urma intervenției sunt semnificativ mai mari.

Concluzii și implicațiile demersului investigative

- După participarea la programul de intervenție scorurile la factorii luați în discuție prezintă modificări
- Pe baza analizării grilelor de observație, a chestionarelor completate de către părinți, a scalei abilităților sociale, a desenelor familiei și de grup realizate înainte și după sesiunile de dramaterapie și analizând rezultatele obținute se poate constata că scopul cercetării a fost confirmat și a fost atins.
- Se constată așadar că teatrul ce are ca suport poveștile terapeutice poate influența dezvoltarea abilităților emoționale ale elevilor și astfel având un caracter recuperator-compensator pentru copiii cu tulburări de deficit de atenție.

Vă invităm în lumea minunată a Teatrului, în care totul este posibil !

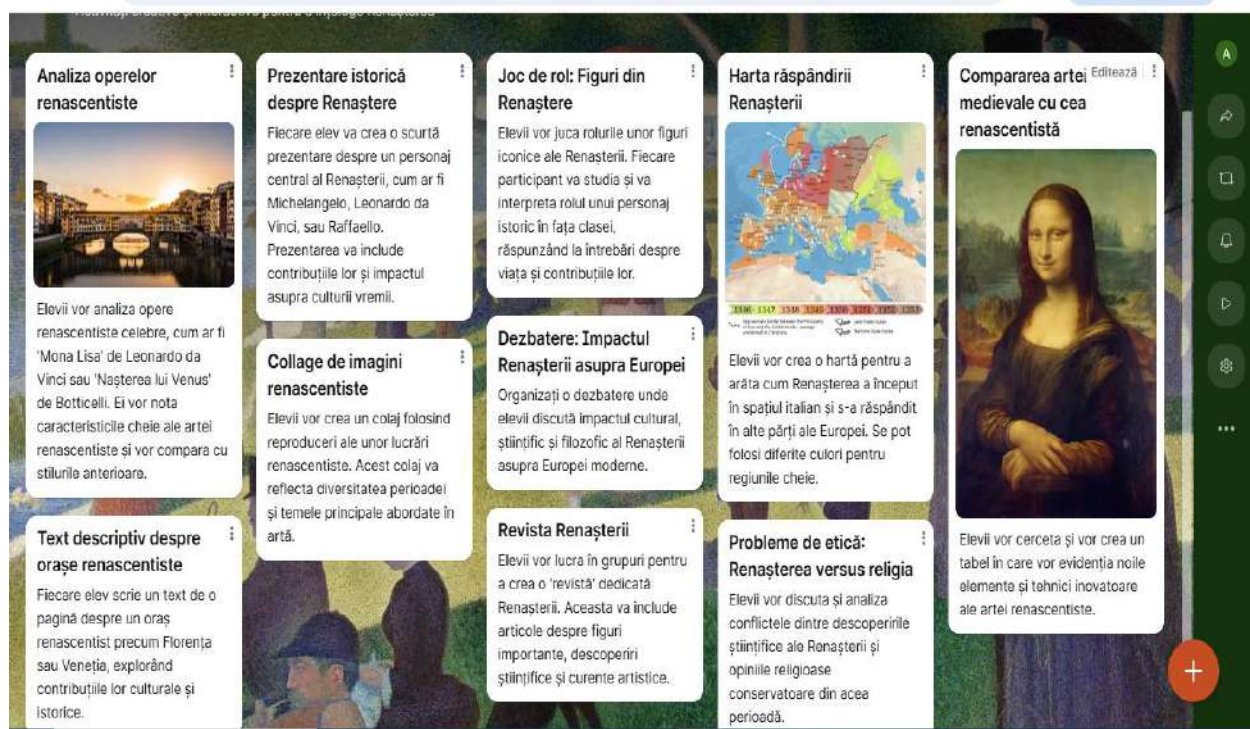
Utilizarea aplicației Padlet în activitatea didactică - Renașterea artistică

Budici Anișoara, L.T.”G. Călinescu”, București

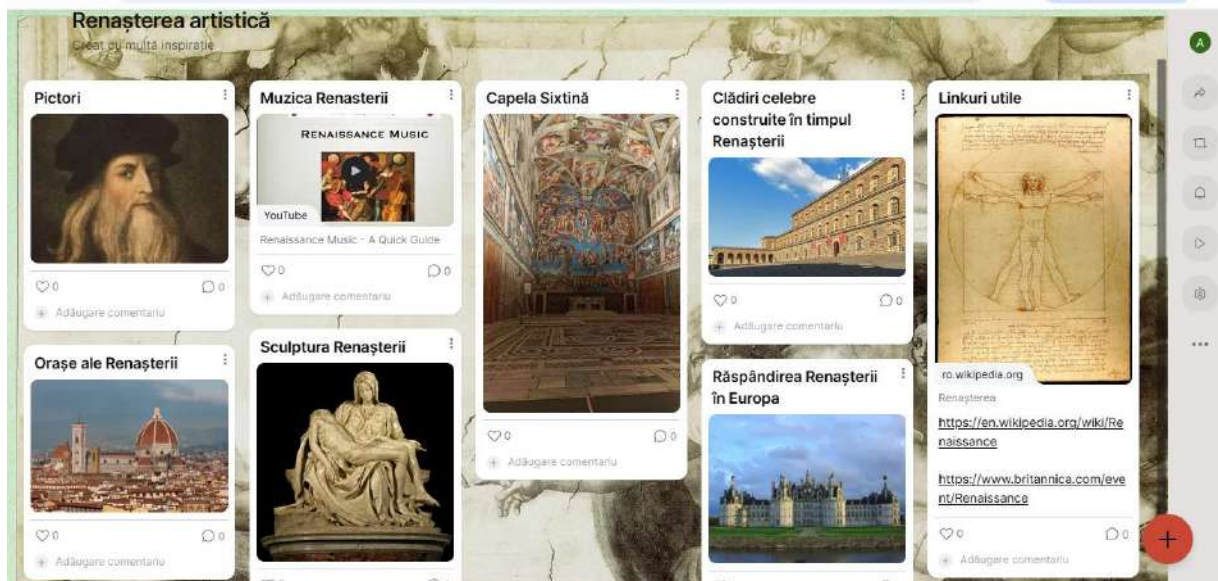
Padletul este o aplicație online utilizată atât pentru activitatea individuală, dar mai ales pentru activități colective, oferind și o variantă folosită în activitatea educațională cu multiple soluții privind mijloacele de control și organizare pentru administrator și acțiuni de siguranță online. Această aplicație oferă o bună colaborare, fiind adunate la un loc diverse idei, materiale care pot fi colectate cu ușurință, împărtășite, analizate, comentate, apreciate, expuse.

Inițial este accesată aplicația (se pot accesa gratuit 3 padleturi), se stabilesc tema, fundalul, titlurile, forma de prezentare. Elevii pot accesa padletul respectiv prin intermediul unei invitații trimisă prin email sau prin link. Cu ajutorul AI pot fi generate diverse Padleturi care pot avea drept obiectiv o prezentare de material, activități desfășurate în clasă sau activități de evaluare. Este o aplicație extrem de accesibilă, intuitivă, compatibilă cu diverse dispozitive, care oferă o formă modernă de activitate. În funcție de activitatea dorită, pot fi folosite diverse tipuri de sablon. Poate fi folosită ca modalitate de evaluare atât pentru proiectele individuale cât și pentru cele de grup care necesită un timp mai îndelungat de realizare, dar și pentru activitățile din timpul orei.

În imaginea de mai jos, cu ajutorul AI au fost propuse diverse activități în clasă, pentru o lecție cu tema ”Renașterea artistică”. Prin funcția de editare, profesorul poate să intervină și să modifice activitățile propuse în funcție de obiectivele lecției sau particularitățile clasei.

În cazul unui material de prezentare în care să fie implicați și elevii, se poate alege o altă variantă în care elevii vor adăuga diverse imagini, materiale video, texte, titluri de cărți, de filme legate de Renașterea artistică, în funcție de cerințele stabilite de profesor. Un exemplu în acest sens poate fi imaginea de mai jos:

Elevii sunt invitați să contribuie la colectarea materialelor necesare pentru prezentare și pot încorpora texte, material audio, video, imagini. Se pot trimite materiale în formula anonim sau prin menționarea numelui. După finalizarea activității, se pot analiza rezultatele, fapt care duce la realizarea unui feedback rapid.

Bibliografie:

<https://padlet.com/site/product/education>

<https://digitaledu.ro/aplicatii/padlet/>

Activitatea diplomatică a lui Vasile Alecsandri

Prof. Buliga Nicoleta Georgeta
Liceul Tehnologic „Nicanor Moroșan” Pârteștii de Jos, Suceava

În noua calitate de ministru de externe, Vasile Alecsandri începe să culeagă roadele muncii sale, recunoașterea alegerii lui Ioan Cuza și de către Austria și Turcia doar pe durata vieții acestuia, dar și datorită Franței și Rusiei care au putut *sparge pânza de intrigă a vechilor adversari*¹. Vasile Alecsandri în noua funcție va da dovadă de energie și pricepere în acțiunile sale politice. Astfel de faptă a fost aducerea în țară a rămășițelor pământești ale lui Nicolae Bălcescu, a fostului său bun prieten. Un alt fapt deosebit de important este crearea agenției diplomatice la Paris, prim obiectiv discutat de Napoleon al III-lea cu ocazia misiunii sale la Paris în 1859, înapoi înființarea Birourilor de corespondență în cadrul ministerelor de resort din Iași și București. Cu rolul de a scrie buletine informative, bisăptămânale cu știri politice, literare științifice, comerciale și copii de pe deciziile guvernelor și expedierea lor la Paris unde vor fi publicate în presa franceză, engleză, italiană, germană etc.

În februarie 1860 Vasile Alecsandri va candida pe postul de deputat al județului Ilfov, dar va fi contestat de beizadeaua Dimitrie Ghica. În continuare va rămâne ministru de externe la insistențele lui Cuza, deși din ce în ce mai mult își exprimă nemulțumirea *nu sunt descurajat, doar plictisit*². Afectat de lipsa de onestitate politică, de patriotism a adversarilor lui Cuza, Vasile Alecsandri va demisiona pe 3 martie 1860, cu ocazia formării noului cabinet condus de Mihail Kogălniceanu. Ca o compensație pe 4 mai va fi numit deputat al Buzăului³, el va fi pus în fața faptului împlinit, dar va refuza susținând că misiunea sa se încheiase, că nu mai are ce căuta în această frământare unde interesele egoiste și meschine se manifestă la cele mai înalte niveluri, se va retrage la Mircești.

Lubeam odată lupta ... dar cea leală

*Pentru o idee mare, frumoasă, triumfală*⁴.

Lupta sa va continua folosind alte arme împotriva regimului, una dintre acestea este scrisul, el va crea noi piese de teatru cu caracter politic inspirate din lipsa de patriotism, onestitate a unor oameni aflați la conducere. Piesele cu un asemenea caracter sunt : *Lipitorile satului. Rusaliile, Sandu Napoila, Zgârcitul risipitor* și altele. Dar din păcate retragerea la Mircești a fost de scurtă durată, datorită noilor incidente pe plan politic în ceea ce privește *problema navelor sardine*, care complicasera situația externă a Principatelor și implicit a domnitorului suspectat de falsă solidaritate. Protestul consulilor austriac, englez și turc de la Constantinopol, insuficient de informați despre adevărata destinație a celor 50 000 de puști, a nemulțumit profund pe ambasadorii Franței și Piemontului la Constantinopol și implicit a dus la răcirea relației cu cauza românilor.

Din nou Cuza va apela la singurul sprijin capabil, la Vasile Alecsandri. Acesta se va prezenta la datorie, plecând pe la sfârșitul lui martie 1861, în locul fratelui său Iancu. El va deține dubla funcție până în luna mai 1862, de misionar special al domnitorului și de girant al Agenției diplomatice române din Paris. După o suită de audiențe susținute prin Franța la diferite personalități influente; în condițiile foarte favorabile ale opiniei publice franceze se va deplasa la Torino pe data de 30 aprilie 1861. După o întrevedere cu Cavour, pe 3 mai 1861 va fi primit în audiență de rege, care și de această dată grație talentului diplomatic a misionarului va reuși să clarifice situația, reluând în bune condiții relația dintre cele două părți implicate.

Se va întoarce la Paris și va fi primit de împărat într-o nouă audiență, motivând *căci o*

¹ Dan Berindei, *Op. cit.*, pag. 430-433

² Marta Anineanu, *Op. cit.*, pag. 166

³ A. D. Xenopol, *Op. cit.*, pag. 167

⁴ G. N. Nicolescu, *Op. cit.*, pag. 363

dată ce te obișnuiești cu capetele încoronate, nu mai poți trai fără ele. Tot în această perioadă, fără a avea o dovadă, se pare că Vasile Alecsandri va fi plecat până la Londra, cu aceeași misiune.

La 21 august / 2 septembrie ministrul de externe al Principatelor îl însărcinează pe Vasile Alecsandri să trateze cu comitetul de organizare a Expoziției Universale de la Londra, participarea și a Principatelor Unite la aceasta. Era vorba de o manifestare într-o nouă formă de ambiție a românilor la independență, încercând să apară pentru prima dată ca de sine stătătoare.

La 8 octombrie, datorită intervenției lui Vasile Alecsandri, Principatele vor fi acceptate. Turcia care ulterior anunțase că nu participă își schimbase părerea și anunță că Tunisia, Egiptul și Principale vor participa sub tutela ei. Rănite de acest gest Principatele vor renunța să participe la Expoziția Universală de la Londra.

Pe deplin mulțumit că-și finalizase misiunea: reluarea în bune relații cu Franța și Turcia, dar mai mult recunoașterea deplină a unirii, Vasile Alecsandri mărturisi că vrea să-și realizeze vechiul său vis - vizitarea Japoniei⁵.

Dar din păcate nu se va realiza, va fi ocupat în continuare cu lupta din cancelaria agenției împotriva tuturor acțiunilor antiromânești. Unul din ele petrecute la sfârșitul lui noiembrie când a tradus în românește, spre a fi răspândită în Transilvania a broșurii *La Transilvanie en face des pretentions de la Hongrie*, apărută la Paris, scrisă de studentul P. Piso în replică la atacurile antiromânești inițiate de un grup de extremiști⁶ unguri.

În același sens Vasile Alecsandri va crea un ghid de conversație franco - român și o gramatică românească utilă străinilor.

În toamna anului 1862 se va reîntoarce în țară, direct la Mircești. Cu toată liniștea și frumusețea văii Siretului, în aprilie 1863 îl vom găsi la Iași în fruntea unui comitet de ajutorare a revoluționarilor polonezi, în urma izbucnirii mișcării instrucționale din Polonia.

Pe plan intern Cuza se confruntă cu o gravă situație, singura soluție ar fi fost organizarea unei lovituri de stat, dar din păcate condițiile externe îl descurajau. De aceea va apela pentru ultima oară la Vasile Alecsandri pentru a-i susține îndrăznețul proiect în condițiile în care pe plan extern relațiile se răciseră. Chestiunea poloneză provocase importante mutații în Europa: Franța se apropie de Austria cu gândul unui compromis dezavantajos Principatelor (cedarea acestora Imperiului habsburgic). Franța se îndepărtă de cauza românilor datorită unor zvonuri neadevărate, precum Cuza ar manifesta sentimente rusofile. Pe lângă acestea s-ar adăuga și diminuarea prestigiului împăratului Napoleon al III-lea.

Sarcina lui Vasile Alecsandri era dificilă în primul rând dezvinovățirea lui Cuza de falsele zvonuri și prezentarea îndrăznețului plan a acestuia - lovitura de stat pentru stabilirea ordinii interne. La sfârșitul lui noiembrie 1863, împreună cu fratele său fusese primit în audiență de noul șef al diplomației franceze Drouyn de Lhuys. A doua zi fusese primit de împărat dar mai distant și rece, fără să deschide scrisoarea lui Cuza. Iscusit în vorbă, diplomat, Vasile Alecsandri dând răspunsuri prompte, precise, cu mult tact făcuse ca împăratul spre sfârșitul audienței să ia o atitudine prietenoasă și în final să accepte unele concesii. După încă un succes adus în palmaresul personal și după ce primi cele mai grandioase mulțumiri de la Cuza, Vasile Alecsandri își va prelungi șederea la Paris. În acest timp, el o va însoți pe Elena Cuza prezentă și ea la Paris, în cadrul unor convorbiri purtate cu principele Czartoryski, reprezentantul polonez la Paris⁷.

Lovitura de stat de pe 2 mai 1864 îi va grăbi plecarea spre țară, de unde îi va scrie *scumpului ministru* Mihail Kogălniceanu susținând ideea că lovitura de stat *a fost încununată de succes deplin nu numai în țară, dar chiar în afara granițelor*⁸.

⁵ G. N. Nicolescu, *Op. cit.*, pag. 377

⁶ R. V. Bossey, *Op. cit.*, pag. 224-225

⁷ D. Vitcu, *Diplomații Unirii*, Ed. Academiei, București, 1979, pag. 76

⁸ Marta Anineanu, *Documente literare. Corespondența lui Vasile Alecsandri*, Ed. de Stat pentru literatură și artă,

Astfel se încheie momentan un capitol din viața lui care dusesse la consolidarea și făurirea statului modern.

Retras la Mircești va urmări neputincios la degradarea domnului, care-și dădu seama că era opera camarilei, în care domnul era o victimă. Printre ei se aflau și buni prieteni Ion Ghica, I. Bălăceanu, cu care va rupe legăturile.

Bucurându-se de o mare popularitate în rândul comratioților, Vasile Alecsandri va fi permanent hărțuit de chemări, îndemnări la noul regim politic. El va refuza mandatul de deputat pentru Cameră, pe care i-l oferise alegătorii colegiului I din Roman, cu prilejul alegerilor din decembrie 1867, pe motivul că: *ocupările nule literare și convingerea că un om poate servi patria sa pe câmpul literaturii ca și în luptele parlamentare*⁹. Acest fapt fusese deja dovedit de preocupările sale literare, astfel în aprilie 1866 va fi numit membru al *Societății literare pentru cultura limbii* care în 1879 se va numi *Academia română*¹⁰.

În primăvara anului 1869 va ceda la insistențele ministrului de interne Mihail Kogălniceanu, care-l va îndemna să accepte mandatul de deputat pentru Cameră, apoi ulterior va fi ales nu numai deputat ci și la întrunirea Camerei — președinte al înaltului for legislativ.

El va capitula în fața conștiinței sale și a principiului său *fiecare român se crede dator de a contribui cu puterile sale la dezvoltarea politică și progresului statului*¹¹.

Timp de zece luni din 4 mai 1866 până în august 1870 le va petrece în Apus alături de fiica sa care va fi încredințată unor instructori francezi. El va fi martor la noile evenimente legate de războiul franco-prusac și înfrângerea francezilor. Pe fondul noii orientări a Principatelor spre Prusia, fidelul Vasile Alecsandri față de Franța va suferi adânc. Aceasta nu-l va împiedica să-și viziteze vechii săi prieteni francezi, printre care Baligot de Beyne, dar și vechiul său prieten acum exilat Ioan Alexandru Cuza. Acesta îl va vedea penlru ultima oară, deoarece se va stinge din viață în mai puțin de un an departe de țară. Rămășițele vor fi aduse în luna mai 1873 și îngropate la Ruginoasa, Vasile Alecsandri și alte personalități ale vremii vor participa la acest eveniment cu durere. În memoria sa poetul va închina numeroase versuri slăvind-i personalitatea și faptele mărețe.

La începutul anului 1875 va ceda în fața politicii în defavoarea muzei sale, după cum spunea însuși poetul: *sta culcată și a-dormită adânc într-un portofoliu, unde mă tem că-și va găsi mormântul*¹². Va accepta mandatul de deputat pentru Cameră cu condiția de a nu fi reprezentat în alegeri de vreun partid politic *adâncul dezgust pentru politică și mai ales pentru luptele parlamentare*¹³ se mărturisi lui Mihail Kogălniceanu într-o scrisoare.

Pierderea prietenului de o viață Costache Negri îl va afecta mult, dar suferința va fi compensată de timpurile eroice ale împlinirii visului mai vechi al neamului românesc - câștigarea independenței. Războiul de independență din 1877 îi va reda lui Vasile Alecsandri din nou entuziasmul și vitalitatea de altădată. El va urmări și va participa indirect în ajutorul ostașilor români prin organizarea de conferințe unde se strâneau fonduri destinate nevoilor războiului¹⁴. Sub geniul creator poetul va transpune în versuri unice și memorabile actele de vitejie și curaj a românilor fie de pe front, fie cei din spatele frontului, toți uniți sub același ideal: cucerirea independenței. Drept recompensă pentru operele sale, pentru sprijinul moral va fi decorat cu *Steaua României*. În condițiile încheierii păcii, Mihail Kogălniceanu, ministrul de externe îl va solicita din nou pentru o misiune la Berlin și o alta la Roma, dar poetul refuză având același motiv bine întemeiat nu dorea colaborarea cu infidelii ce se dovediseră față de Cuza și

București, 1960, pag. 180

⁹ Marfa Anineanu, *Op.cit.*, pag. 177

¹⁰ Elena Rădulescu - Pogoneanu, *Viața lui Vasile Alecsandri*, Ed. Scrisul românesc S. A., Craiova, 1940, pag. 234

¹¹ Nicolae Petrescu, *Vasile Alecsandri*, Tipografia Bucovina, București, 1894, pag. 56

¹² *Ibidem*, pag. 55

¹³ Vasile Alecsandri, *Opere*, VOL., IX, Ed.. Minerva, București, 1982, pag. 381

¹⁴ I.Chendi. *Scrisori*. Ed. Librăriei Socecu, București, 1904, pag.89

anume I. C. Brătianu și C. A. Rosetti.

Treptat va ceda la insistențele și sfaturile date de Ion Ghica, în cea ce privește ocuparea postului vacant la Direcția Teatrului Național ori reînnodarea firului activităților diplomatice. Pe planul cultural, al creației Vasile Alecsandri înregistrează noi succese: în anul 1882 este numit în funcția de președinte al secțiunii literare a Academiei, fiind supranumit *Victor Hugo al Orientului*.

Pe plan politic datorită apropierii de guvernul Brătianu și a simpatiei față de Carol I, va fi numit pe 31 ianuarie 1885 ministru plenipotențial la Paris în locul lui Bălăceanu care demisionase. În noile condiții politice, lipsite de strălucirea anilor 1859, 1860, Vasile Alcesandri va reprezenta țara în același loc de care se legau atâtea clipe frumoase. Dacă în urmă cu două decenii Vasile Alcesandri dispunea de libertatea inițiativelor, de data aceasta situația era altfel, mult mai limitată, fiind doar un executant al ordinelor de la București și un informator al evenimentelor din Apus. Situația era mult mai complicată datorită orientării politice românești spre Germania prin încheierea încă din 1883 unei alianțe secrete¹⁵, ceea ce a dus la răcirea relațiilor franco-române. Regretă foarte mult, după cum îi scria lui Miliail Kogălniceanu în 1886 caracterizând întreaga situație: *On est dans le gâches sous tous les rapports*¹⁶ (Este o mare zăpăceală în toate privințele).

Nu trecea un om fără să ia un concediu ca să-l petreacă *la drăgălașul Mircești*¹⁷. Primele semne ale bolii mai accentuate începu să se arate din 1886 care se vor acutiza treptat, astfel că la sfârșitul anului 1888 ajunsese să-l copleșască: *Am avut dureri mari. dar nădăjduiesc că se vor mai micșora ceva și-mi vor lăsa puțină forță ca să pot face drumul până la Mircești...*¹⁸.

Astfel el va părăsi Parisul la începutul lui iunie 1890 dar din păcate definitiv. Va muri la Mircești în acele locuri dragi de unde se inspirase și dăduse literaturii, poporului român atâtea comori de preț. Pe dala de 22 august 1890 se stinse din viață lăsând moștenire nu numai o grandioasă operă literară, dar și importante fapte politice, ceea ce a dus la înfăptuirea României moderne.

¹⁵ Elena Rădulescu - Pogoneanu, *Op. cit.*, pag. 295

¹⁶ Marta Anineanu, *Op. cit.*, pag. 189

¹⁷ I.Chendi, *Op. cit.*, pag. 177

¹⁸ N. Petrașcu, *Op. cit.*, pag. 177

SERBARE LA ... FLORII

Profesor pentru educație timpurie, Burlea Simona-Corina

Școala Gimnazială Drăguțești - Grădinița P.N. Nr.1 Iași - Gorj

Floriile, pe care le celebrăm cu o săptămână înainte de Paști/Paște, își au originea în vechea sărbătoare precreștină Floralia dedicată zeiței romane a florilor și a primăverii, Flora, peste care creștinismul a suprapus sărbătorile intrării lui Iisus în Ierusalim.

Cunoscută la noi ca Duminica Florilor, în latină această zi poartă denumirea de Duminica în Palmis. Francezii o numesc Dimache des Rameaux, italienii – Domenica della Palme, grecii – Kiriakii ton Vaion.

Sărbătoarea creștină a Florilor datează încă din secolul apostolic, dar este menționată pentru prima oară în jurnalul peregrinei Etheria care, descriind călătoria sa la Ierusalim în secolul III – IV, dă detalii interesante privind celebrarea acestei sărbători în Ierusalim.

Semnificații arhaice: - de reînviere a naturii, de comemorare a primăverii, a momentului când înfloresc primele flori, salcia și pomii fructiferi;

I s-au adăugat noi conotații care la rândul lor s-au convertit în mai multe gesturi rituale: - pomenile, curățirea mormintelor, invocarea spiritelor morților etc.

Ramurile de salcie (substituente locale ale ramurilor de palmieri din Ierusalim), simbol al fertilității și renașterii naturii primăvara, se duc la biserică pentru a fi sfințite, după care se folosesc la împodobirea icoanelor, a ușilor și a ferestrelor, sau la tratarea simbolică a bolilor de-a lungul anului, uneori chiar și pentru... vrăji și descântece.

În România, de Florii, își sărbătoresc ziua onomastică toți cei care la botez au primit nume de flori: Florina, Viorica, Violeta, Margareta, Călina etc.)

Sărbătoarea Floriilor rămâne în tradiția poporului român un moment încărcat de semnificații spirituale închinat toate miracolului vieții, bucuriei de a trăi.

1.a., „Iată zile-ncălzitoare

După aspre vijelii,

Primăvara-ncântătoare

Scoate iarba în câmpii;

Vin Floriile cu soare

Și soarele cu Florii!”

1.b. „Prin pomi e ciripit și cânt,

Văzduhu-i plin de roșu soare

Și sălciile-n albă floare!

Creștinii vin tăcuți din vale

Cu ramuri, flori și-ai lor copii,

Căci azi cinstim o sărbătoare”:

(G. Coșbuc)

Toți: **”E ziua sfântă de Florii!”**

Cor:

„Leagănă vântul ramuri în floare,

Râde pământul de-atâta soare,

Zboară albine, gâze sunt mii,

E cald și bine azi de Florii!

De dimineață clopote bat,

Lumea-n biserici s-a adunat;

Copii și mame sfios se-nchină,

Cerul revarsă spre ei lumină.”

2., „O, veniți ca să privim,

Colo, spre Ierusalim,

Cum azi, Iisus-Domnul mare

Vine pe asin călare,

Să-mplinească profeția

Ce a zis-o Isaia!

3. Azi, poporul adunat

Pentru ziua de serbat,

Își pune-a sale veșminte

La asin, jos, înainte

Și cu glas de bucurie

Îi strigă: „Osana, Ție!”

4. „ – Osana-ntru cei de sus!”

(Strigau pruncii lui Iisus)

Pe când fața lui senină
Pare-ncinsă de lumină.
5. Deci, „Osana!” de cântăm,
Lui Iisus să ne-nchinăm,
Căci azi face preparare
Spre marea răscumpărare!”

Colind de Florii – (se cântă)

„ Azi cu toți să prăznuim,
Pe Dumnezeu să-L mărim;
Hristos vine-ncetinel
Spre patimă ca un miel
Ref. O minune, o minune!
Azi intră-n Ierusalim
Călare pe mânz asin,
De popor e așteptat,
Ca un mare împărat!
Ref.: O minune, o minune!

Pruncii, cu stâlپări în mână,
Cântă cu toți împreună:
- „Osana dintru-nălțime
Că Hristos - Impărat vine
Ref: O, minune, o, minune!”

6. „Un zâmbet liniștit, blând, fără de vină,
Și totuși nu știi ce ascunsă jale,
Ce presimțiri de chinuri ideale
Umbresc în taină fața lui divină!
7. Știai de-atunci, Iisuse, tu, c-odată,
Iubind prea mult pe oameni, drept răsplătă,
Vei îndura batjocura și-amarul
Și-ncunurat cu spini, urmând calvarul,
Pe umăr crucea singur Ți-o vei duce,
Și vei muri, strigând la cer, pe cruce!”
(6,7 versuri: Șt. O. Iosif)
(Un băiat și o fată joacă rolul Maicii și al Lui
Iisus- dramatizând colindul religios
„Duminica la Florii”- cântec religios)

8. „ – Spune-mi, Fiul meu iubit,

(către oameni): - Fiți blânzi cu cei ce vă insultă,
Iertați pe cei ce vă lovesc,
Iubiți pe cei ce contra voastră

Pentru ce ești necăjit?!
Că de patruzeci de zile,
Mi-ai rupt inima, copile,

N-ai băut, nici n-ai mâncat,
Numa’-n rugăciuni ai stat!
- Iți spun, Maică, nu greșesc
Luni și marți mă pregătesc

Și mă pregătesc de moarte
Să scap lumea de păcate.
- Spune-mi, Fiul meu iubit,
Miercuri und’vei fi găsit?

- Miercuri un mielule sunt,
Pe treizeci de arginți vândut.
- Spune-mi, Fiul meu iubit,
Joi ce ai de pățit?
- Joi sunt dat la judecată
De Pilat și de-a lui ceată.
- Spune-mi, Fiul meu iubit
Vineri ce-ai de chinuit?!

- Iți spun, Maică, cu durere,
Vineri sunt în chinuri grele:
Pe cruce, sus, răstignit
Și de mulți oameni hulit!

- Spune-mi, Fiul meu, de știi,
Sâmbătă unde vei fi?
- Sâmbătă, bob de grâu sunt,
Voi odihni în mormânt!

- Spune-mi, Fiul meu, de știi,
Duminică ce va fi?
- Iți spun, Maică, adevărat
Duminică-s înviat!

Cu moarte, moartea călcând,
Voi învia din mormânt!

Cu vrăjmășie se pornesc!”

Cor: „Pentru Tine, Doamne” – (cântec bisericesc)

<i>I. Pentru Tine, Doamne,</i>	<i>II. Pentru Tine, ploaia</i>
<i>Florile-nfloresc,</i>	<i>Picură și cântă</i>
<i>Pentru Tine, noaptea</i>	<i>Și-n grădină cerne</i>
<i>Stele strălucesc .</i>	<i>Bucurie sfântă.</i>

10. „Cu gânduri preacurate în imnuri de slăvire,
Să vă - nchinați Luminii în dangăt înălțat
Din răbufniri de clopot, acum, când în mărire,
Domnu-n Ierusalim, astăzi a intrat!”
11. „Cântări de bucurie s-aducem lui Hristos,
Căci din robia morții, cu moartea lui ne-a scos!”
12. „Cu moartea grea, pe moarte nemuritor călcând
Spre biruința mare de veci a rugăciunii,
Din morți – Izbăvitorul – prea sfânt în trup și-n gând,
Va invia! Osana! – Mântuitorul lumii!”

Cor: „Doamne Iisuse Hristoase” – (cântec bisericesc):

*Doamne Iisuse Hristoase,
Tu ești din zori prea luminoase,
Tu ești raza cea curată
Și lumina-adevărată;
Dumnezeu fiind din fire
Ai luat chip de omenire
Și te-ai dat spre răstignire
Pentru-a noastră mântuire!”*

Serbările sădesc în sufletul micuților corolarul de sentimente profunde: religioase, patriotice, educative contribuind la formarea personalității lor.

Bibliografie:

1. „Magazin Ortodox” nr. Martie-aprilie 2004;
2. Culegeri din cărțile bisericești și din versurile unor poeți români, adaptate evenimentului; ani de-a rândul am prezentat pe scenă cu ocazia „Târgului de Florii” din Bibești, jud. Gorj, dar și-n alte județe – conform parteneriatelor, adăugând anual și alte versuri sau cântece.

Lumină și Renaștere:

Tradiție și Creativitate în Educație

Prof. VIOLETA CATANA

SCOALA GIMNAZIALA ST. ISPAS MAGLAVIT

Educația a fost întotdeauna un pilon esențial al societății, având un impact profund asupra evoluției culturale, sociale și economice. Noțiunea de „lumină” simbolizează cunoașterea, în timp ce „renașterea” reflectă o revigorare a spiritului uman prin învățare. Acest referat explorează echilibrul dintre tradiție și creativitate în educație, evidențiind modul în care acestea se completează pentru a forma indivizi pregătiți pentru viitor.

1. Rolul Tradiției în Educație

Tradiția educațională se bazează pe transmiterea valorilor, cunoștințelor și metodelor de-a lungul generațiilor. Civilizațiile antice au pus un accent deosebit pe educație, dezvoltând sisteme de învățământ solide. Filosofii greci, precum Platon și Aristotel, au creat fundamentele gândirii pedagogice, iar în Evul Mediu, educația religioasă și valorile morale au avut un rol esențial în formarea indivizilor.

2. Renașterea: O Nouă Viziune Asupra Învățării

Perioada Renașterii a marcat o transformare profundă a educației, punând accent pe spiritul critic, cercetarea științifică și libertatea de exprimare. Umanismul a promovat studiul artelor, literaturii și științelor, stimulând o abordare holistică asupra educației. Această schimbare a influențat metodele pedagogice, inspirând generații de gânditori și inovatori.

3. Creativitatea în Educația Modernă

În prezent, educația continuă să evolueze pentru a răspunde cerințelor societății moderne. Tradiția oferă un fundament solid, dar inovația și creativitatea sunt esențiale pentru un sistem educațional adaptabil. Metodele interactive, utilizarea tehnologiei digitale și abordările interdisciplinare îi ajută pe elevi să își dezvolte gândirea critică și abilitățile de rezolvare a problemelor.

Asadar, lumina cunoașterii și renașterea educației sunt procese continue, ce îmbină armonios tradiția cu creativitatea. Educația nu înseamnă doar acumularea de informații, ci și stimularea curiozității și a dorinței de a inova. Pentru a asigura progresul umanității, este esențial să păstrăm valorile trecutului, adaptându-le la cerințele și provocările viitorului.

TRADIȚII ȘI OBICEIURI REÎNVIATE PESTE TIMP

prof.înv. primar Herdeș-Suceveanu Oana
prof.înv. primar Chidoveț Mariana-Aurica
Școala Gimnazială „Mitropolit Iacob Putneanul”-Putna

„Leagăn străvechi de istorie și cultură românească, județul Suceava este, totodată, păstrătorul unor nesecate comori de frumuseți, datorite cu sensibilitate și măiestrie de cei care au trăit și trăiesc pe aceste locuri. Oamenii de aici și-au hrănit sufletul la izvoarele de frumos ale naturii și vieții, făurind doine și balade ce au înfruntat veacurile, ajungând până la noi. Cu migală și talent bucovinenii au dăruit noblețea gândirii, și simțirii lor motivele țesute pe pânză ori încrustate în lemn, iar cântecele și jocurile pe care le-au creat, le-au păstrat ca pe o neprețuită comoară.”

În era internetului când navigăm cu pasiune căutând să stabilim contacte cu oameni din cele mai îndepărtate colțuri ale lumii, uităm uneori de cei care ne stau aproape și care ne reprezintă ca indivizi și neam. Uitând că ”veșnicia s-a născut la sat”, ne îndepărtăm de obârșii, de balade și doine, de frumusețea basmelor românești, de înțelepciunea pe care bătrânii satelor au păstrat-o cu trudă de-a lungul veacurilor.

Ne-a fost dat nouă, putnenilor, să ne bucurăm de o localitate frumoasă, și să recunoaștem, și bogată. Nu mă sfiesc să spun asta chiar dacă în ultimii ani, a devenit parcă o faptă vinovată să vorbești cu drag despre țara ta și neamul tău.

Viața curge și la noi în sat cu destule poticneli, dominată de grijile traiului zilnic. Viața noastră, a fiecăruia, a pornit de aici și rămâne cât existăm, marcată de trăirile satului.

De colțul acesta de lume, în care ne-am născut, ne leagă trainic și durabil mii de fire emoționale. Ne raportăm cu toții la casa părintească și la universul copilăriei ca la un mic rai neatins de bruma uitării. Este izvorul care ne adapă la bucurie și durere. Ca și dascăl, știu că prin cuvânt se preaslăvesc bogăția, frumusețea, vechimea și unitatea națională, truda omului, aspirațiile unei nații și îndeamnă generațiile tinere spre venerare și pioasă recunoștință.

Ființa noastră, a celor din nord de țară, n-a fost și nu va putea fi despărțită de șoaptele codrilor, de cântecele lor și nu în ultimul rând de dansurile populare.

Muzica și dansul au puteri nebănuite, armonizând materia cu spiritul, împreunând trupul cu sufletul. Au mari puteri terapeutice, principalul obiectiv fiind înlăturarea inhibițiilor, tonificând și ajutând la organizarea vieții interioare, facilitând acceptarea de sine a realității.

Tradiția adevărată e singura menire sufletească” (L. Rebreanu)

Astăzi, când satul românesc este european, nostalgia după tradiție și obiceiurile de odinioară se simte tot mai mult. De aceea este de datoria noastră morală să conservăm aceste „resturi” de o valoare inestimabilă, de a transmite tinerei generații credința strămoșească, specificul nostru de viață, cultura, păstrată cu sfințenie de moșii și strămoșii noștri.

Fără tradiție nu există cultură: nici omul simplu, nici geniul nu pot crea nimic fără tradiție. Omul fără tradiție este ca pomul fără rădăcini. Numai pentru aceste motive copiii trebuie să-și cunoască, să păstreze și să transmită următoarelor generații obiceiurile și tradițiile locale și naționale.

George Enescu spunea:

„Folclorul nostru... nu numai că este sublim, dar te face să înțelegi totul. E mai savant decât toată muzica așa-zis savantă. Și asta într-un fel cu totul inconștient. E mai melodic decât orice melodie, dar asta fără să vrea. E duios, ironic, trist, vesel și grav.”

Folclorul românesc, fiind deosebit de bogat, constituie una din mândriile noastre naționale. Prin mesajul său, trezește în sufletul copilului sentimente de adâncă dragoste, admirație și mândrie față de țara în care s-a născut.

Folclorul reflectă o anumită viziune despre lume, viață, exprimă noianul de idei, sentimente, convingeri pe care poporul le-a trăit și pentru a căror înfăptuire a luptat în decursul istoriei sale milenare. Arta noastră populară, manifestată sub toate aspectele ei, prezintă o bogăție neprețuită de comori pentru toți aceia ce-și iubesc patria și neamul.. Începând cu obiceiurile prilejuite de fiecare

eveniment important din viața poporului și terminând cu cântecele, dansurile și strigăturile nelipsite la aceste datini, izvorul lor e nesecat pentru cel ce vrea să le cunoască și să le adune în mănunchi pentru a le dăruia din nou, cum spunea Anton Pann:

*„De la lume adunate
Și-napoi la lume date!”*

Frumusețea folclorului românesc este completată de portul, obiceiurile și meșteșugurile ținutului binecuvântat prin statornicia credinței sale față de Dumnezeu.

O caracteristică a poporului român este aceea că românului îi place să cânte, posedând calități vocale deosebite.

Frumusețea portului național, atât de diversificat prin regiunile țării noastre, frumusețea dansului și cântecului popular, la fel de diferite ca zone de proveniență, datinile și obiceiurile străbune, obiectele de artă populară lucrate de mână și cu sufletul de către artiști populari, sunt valori spirituale românești de netăgăduit.

Folclorul reprezintă o enciclopedie poetică a vieții. El oglindește, în forme multiple și variate, sentimentele, gândurile și năzuințele poporului nostru, exprimate în diverse forme artistice, literare, muzicale, coregrafice, mimice, etc. Fiecare obicei își are semnificația lui.

În acest sens, poate fi valorificat la orele de educație muzicală, limba și literatura română, geografie, istorie, educație fizică, abilități practice (educație tehnologică), căutând, încetul cu încetul, să sădim în sufletul copiilor dragostea față de creația populară. Folclorul dispune de valențe formative multiple, contribuind la formarea personalității umane.

Dispariția obiceiurilor și datinilor populare prin nepracticarea lor de către copii, elevi și tineri, dispariția formației de dansuri populare a școlii, lipsa motivației copiilor și elevilor pentru purtarea portului popular, înlocuirea folclorului local cu arhicunoscuta „discotecă” de sâmbăta seara au fost pierderi imense privind reprezentarea școlii cu ceea ce este mai frumos și mai emoțional: portul popular specific zonei folclorice; frumoasele tradiții și datini practicate la zi de sărbătoare și inegalabile dansuri și melodii populare.

Acestea au fost doar o parte din argumentele care au dus la introducerea în școală de opționale cu caracter folcloric și implicarea în proiecte și parteneriate cu specific.

La clasa a IV a s-a introdus ca opțional „Întoarcere la rădăcini”. În cadrul acestui opțional la clasa a IV a, s-a urmărit dezvoltarea interesului pentru creația populară în general și pentru folclorul specific zonei locale. (Bucovina-Putna), în special.

Activități de tipul: „De la bătrâni auzite”, „Satul și poveștile lui”, „Zile de sărbătoare în sat” au dus copilul într-o călătorie peste timp.

S-au pus bazele ansamblului artistic „Mugurașii” format din grup vocal și formație de dansuri, iar acesta a făcut cinste școlii noastre și localității Putna.

Înființat în anul 2006 ansamblul școlii „Mugurașii”, reunește copii din toate cele trei cicluri de învățământ: preșcolar, primar și gimnazial.

Obiectivele urmărite au fost:

- cunoașterea folclorului local și național;
- păstrarea și practicarea datinilor și obiceiurilor populare tradiționale;
- formarea capacității de interpretare a folclorului muzical și coregrafic;
- păstrarea portului popular din zona folclorică a localității, - purtarea lui de către copii, elevii și tinerii satului;

Ansamblul nostru cuprinde: interpreți de muzică populară și dansatori. Dansurile practicate sunt: Hora mare, Trandafirul, Coșnencuța, Coasa, Ilenuța, Țărăneasca.

În anul 2010 a fost inițiat proiectul de parteneriat educațional „Tradiții și obiceiuri bucovinene”, parteneriat realizat în colaborare cu Școala cu clasele I-VIII „Dimitrie Onciul” Straja, școală recunoscută pentru bogatul palmares folcloric prin ansamblul „Străjăneșca”.

În comuna Putna, tradițiile și obiceiurile, credințele și datinile vechi s-au păstrat până astăzi. Deși viața de zi cu zi ne îndepărtează de străbuni, tradițiile încercăm să le păstrăm aproape de suflet. La fiecare generație de elevi ne vom propune activități de cunoaștere a lumii actuale, pentru ca elevul să fie pregătit pentru viață, dar și activități prin care va afla de unde se trage, cine este și cum va putea

contribui la păstrarea valorilor materiale și spirituale ale localității natale, dar și pentru a-și menține identitatea națională - aceea de român.

La nivel școlar , cadrele didactice au înțeles că prin programe artistice organizate cu elevii se valorifică creația populară locală și națională. Astfel că nu trece o dată însemnată din calendar fără a fi îmbrăcat costumul popular.

Serbările, manifestări cultural-artistice sunt momente de maximă bucurie atât pentru copii cât și pentru părinți. Ele aduc lumină în suflet, dau aripi imaginației, entuziasmului și rămân ca momente de neuitat în viața fiecăruia. Ele contribuie la educarea copilului în spiritul dragostei față de patrie, la formarea și consolidarea sentimentelor de iubire față de ceea ce este frumos. Prin cântec și dans, elevii cunosc mai bine trecutul, tradițiile, frumusețile țării. Se identifică ca și neam și vor duce mai departe fărâma de autenticitate care ne-a mai rămas.

Bibliografie

Elena Nicoleta Voronca -„Datinile și credințele poporului român” Editura Saeculum I.O-2008, Iași, pag.49;

Elena Lupan -„Portul popular” Editura Didactică și Pedagogică- 2006, București, pag. 78;

Academia Română Institutul de Etnografie și Folclor „ C Brăiloiu” -, Sărbători și obiceiuri – Moldova”, Editura Enciclopedica -2004, București, pag.97;

Ion Ghinoiu „ Mica enciclopedie de tradiții românești” Editura Agora- 2008, București, pag. 112.

Lumină și Renaștere în Educație

Chiscaru Adriana-Iulia, Grădinita cu P.P. „Furnicuta” Nr.3, Zărnești, Jud. Brașov

Tema „Lumină și Renaștere în Educație” reflectă un concept profund legat de evoluția cunoașterii, dezvoltarea personală și transformarea societății prin intermediul educației.

Cuvintele „lumină” și „renaștere” evocă imagini de claritate, înțelegere și regenerare, valori fundamentale în educația din zilele noastre. Educația nu este doar un proces de acumulare a informațiilor, ci un act de descoperire și de formare a unei lumi interioare, de maturizare a gândirii și de influențare a celor din jur.

Termenul „lumină”, în contextul educațional, poate fi înțeles atât literal, cât și metaforic. Literal, educația este un proces prin care se aduc în față idei, cunoștințe și perspective care luminează mințile elevilor și ale studenților. Metaforic, „lumină” se referă la clarificarea adevărurilor, descoperirea sensurilor mai profunde ale vieții și ale lumii, și la crearea unei gândiri critice. În acest sens, educația funcționează ca un far care îndrumă oamenii în căutarea înțelepciunii și adevărului.

De asemenea, din punct de vedere cultural, educația este un vehicul prin care se transmit și se perpetuează tradițiile, valorile și cunoștințele specifice unei societăți. Culturile care au valorificat educația ca pe o „lumină” au fost cele care au înflorit în domenii precum știința, filosofia, arta și tehnologia. De exemplu, în perioada Renașterii, educația a fost văzută ca un proces de iluminare a minților, prin redescoperirea clasicismului greco-roman și integrarea acestuia în gândirea și practica europeană.

Arta joacă un rol esențial în procesul educațional, oferind un mod diferit de a înțelege lumea și de a exprima emoțiile, ideile și valorile. „Luminile” din lucrările de artă pot oferi nu doar estetică, ci și perspective asupra naturii umane și a lumii înconjurătoare. De la pictura renascentistă, care a adus lumina cunoașterii și frumuseții, până la arta contemporană, care ne provoacă să gândim critic și să vedem dincolo de aparențe, educația artistică este o sursă de iluminare intelectuală și emoțională.

Conceptul de „renaștere” este, de asemenea, fundamental în educație, mai ales în contextul reformelor și al schimbărilor care se petrec în societăți. Renașterea nu se referă doar la un moment istoric (precum Renașterea italiană), ci la un proces continuu de regenerare și transformare în educație.

Renașterea educațională este un concept care se referă la adaptarea educației la noile realități ale lumii contemporane. Educația trebuie să fie dinamică, capabilă să răspundă provocărilor sociale, economice și tehnologice. Astfel, prin promovarea învățării active, a gândirii critice și a creativității, educația poate deveni un motor al progresului și al schimbării sociale, asemănător cu renașterea din perioada clasică.

Arta joacă un rol central în renașterea educațională, prin faptul că stimulează gândirea creativă și dezvoltarea unui spirit critic. Școlile care integrează educația artistică în curriculum oferă elevilor un

mediu propice pentru dezvoltarea abilităților de gândire independentă, auto-exprimare și rezolvare creativă a problemelor.

Renașterea, ca și mișcare educațională, a marcat schimbări profunde în modul în care cunoașterea era transmisă și valorificată. În perioada Renașterii, umanismul a înlocuit viziunea medievală rigidă, iar educația s-a axat pe dezvoltarea individuală și pe studiul clasic al literaturii, filosofiei și științei. Aceste idei au fost fundamentale pentru construirea unei educații care pune accent pe înțelegerea și formarea omului în integralitatea sa.

Este evident că „lumină” și „renaștere” sunt concepte complementare în educație. Educația este locul în care oamenii pot găsi lumină în sensul de înțelegere și cunoaștere, dar totodată, prin educație se poate înfăptui o renaștere continuă a gândirii și a valorilor. Într-o eră digitală și globalizată, educația trebuie să încurajeze și să celebreze diversitatea culturală, să abordeze problemele dintr-o perspectivă critică și să reînvie valorile fundamentale ale umanității, precum respectul, empatia și solidaritatea.

Așadar, tema „Lumină și Renaștere în Educație” ne reamintește că educația nu este doar un act de transmitere a cunoștințelor, ci un proces continuu de iluminare a minților și de renaștere a spiritului uman. Prin cultivarea unei educații care îmbină perspectivele culturale, artistice și pedagogice, putem crea o societate mai înțeleaptă, mai creativă și mai capabilă să facă față provocărilor viitoare.

SEMNIIFICAȚIA DENILOR FIECĂREI ZILE DIN SĂPTĂMÂNA MARE

Prof. Ciobanu Costel Daniel
Școala Gimnazială Ipotesti

Iată-ne ajunși la ultima treaptă a urcușului duhovnicesc pe care Postul ne-o pune în față: Săptămâna Patimilor sau Săptămâna cea Mare. În timpul ei ne reamintim și retrăim ultimele zile din viața Mântuitorului, cu întreaga lor tensiune și dramă lăuntrică, într-o stare de sobrietate și măreție în același timp, de tristețe, dar și de bucurie, de pocăință, dar și de nădejde. Fiecare zi are un înțeles și un mesaj foarte clar și adânc.

Primele trei zile se numesc mari și sfinte pentru că reamintesc sensul eshatologic al Paștelui.

A patra zi, joi, marchează cea din urmă Cină a Domnului cu ucenicii Săi și trădarea lui Iuda. A cincea zi, vineri, numită și “Paștile Crucii”, este cu adevărat începutul Paștelui (Trecere), iar sâmbătă este ziua în care tristețea este transformată în bucurie prin omorârea morții.

Lunea cea mare.

“Iată Mirele vine în miezul nopții și fericită este sluga pe care o va afla priveghind; iar nevrednică este iarăși cea pe care o va afla lenevindu-se. Vezi, dar, suflete al meu, cu somnul să nu te îngreunezi, ca să nu te dai morții și afară de Împărăție să te încui; ci te deșteptă strigând: Sfânt, Sfânt, Sfânt esti Dumnezeu, pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu, miluiește-ne pe noi”. (Troparul zilei)

În această zi, se face pomenire de fericitul Iosif, cel preafrumos, și de smochinul ce s-a uscat prin blestemul Domnului.

De astăzi încep Sfintele Patimi ale Domnului nostru Iisus Hristos. Iosif cel prefrumos – fiul cel mai mic al patriarhului Iacov, născut din Rahila – este icoană a lui Hristos, pentru că, asemenea lui, și Domnul nostru a fost invidiat de iudei, a fost vândut de ucenicul său cu treizeci de arginți, a fost închis în groapa întunecoasă a mormântului. Sculându-Se de acolo prin El însuși, împărătește peste Egipt, adică peste tot păcatul, îl învinge cu putere și, ca un iubitor de oameni, ne răscumpără prin darea hranei celei de taină, dându-Se pe El însuși pentru noi și ne hrănește cu pâine cerească.

Tot în aceeași zi facem pomenire de smochinul cel neroditor care s-a uscat prin blestemul Domnului (Matei 21, 17-19). Ca să convingă poporul nerecunoscător că are putere îndestulătoare și spre a pedepsi, ca un Bun nu vrea să-și arate puterea Sa de a pedepsi față de om, ci față de ceva care are o fire neînsufletită și nesimțitoare.

Istoria smochinului a fost așezată aici spre a îndemna la umilință, după cum istoria lui Iosif a fost așezată spre a ne înfățișa pe Hristos. Fiecare suflet lipsit de orice roadă duhovnicească este un smochin.

Dacă Domnul nu găsește în el odihnă, a doua zi, adică după viața aceasta de acum, îl uscă prin blestem și-l trimite în focul veșnic.

“Cămara Ta, Mântuitorule, o vâd împodobită și îmbrăcăminte nu am ca să intru într-însa. Luminează-mi haina sufletului meu, Dătătorule de lumină și mă mântuiește”. (Condacul zilei)

Marțea cea Mare

Această zi ne pregătește pentru intrarea în camera Mântuitorului, cu două parabole strict eshatologice – parabola celor zece fecioare (Matei 25, 1-13) și parabola talanților (Matei 25, 14-30; Luca 19, 12-27).

Când Domnul se suia la Ierusalim și se ducea la Patimă, a spus ucenicilor Săi și aceste două parabole, pentru ca nu cumva cineva trăind în feciorie să nu se îngrijească și de celelalte virtuți și mai ales de milostenie, prin care se vâdește strălucirea fecioriei.

Pe cinci dintre fecioare le numește înțelepte căci împreună cu fecioria au avut și minunatul și îmbelșugatul undelemn al milostivirii. Pe celelalte cinci le numește nebune pentru că, deși și ele aveau virtutea fecioriei, nu aveau în aceeași măsură milostenie. Pe când se scurgea noaptea acestei vieți au

adormit toate fecioarele, adică au murit. Cu adevărat moartea se numeste somn. Pe când dormeau ele, strigăt mare s-a făcut la miezul nopții; cele care au avut undelemn din belșug au intrat cu mirele la deschiderea ușilor, iar cele nebune, pentru că nu aveau undelemn din destul îl căutau după ce s-au sculat din somn.

Pentru aceasta deci, au rânduit dumnezeieștii Părinți pilda celor zece fecioare, împreună cu cea a talanților, ca să ne îndemne să veghem neconținut și să fim gata să ieșim în întâmpinarea adevăratului Mire prin fapte bune, dar mai cu seama prin milostenie, pentru că neștiută este ziua și ceasul sfârșitului vieții.

Dacă vom săvârși o singură virtute, cea mai mare chiar, și nu ne vom îngriji de celelalte, și mai cu seamă de milostenie, nu vom intra cu Hristos în odihna veșnică, ci vom fi întorși rușinați. Și într-adevăr nu-i lucru mai rușinos ca fecioria să fie biruită de bani.

“La ceasul sfârșitului, suflete, gândind și de tăierea smochinului temându-te, cu iubire de osteneală lucrează-l, ticăloase, priveghind și strigând: Să nu rămânem afară de camera lui Hristos”. (Condacul zilei)

Miercurea cea Mare

În această zi, se face pomenire de femeia cea păcătoasă (Matei 25, 17-13; Luca 7, 37-50), care a uns cu mir pe Domnul pentru că lucrul acesta s-a întâmplat puțin înainte de mântuitoarea patimă.

Când Iisus s-a suit în Ierusalim și era în casa lui Simon cel leproș, o femeie păcătoasă s-a apropiat de El și a turnat pe capul Lui acel mir de mare preț. Pomenirea ei s-a pus în acea zi pentru ca, după cuvântul Mântuitorului, să se predice pretutindeni și tuturor fapta ei cea cu multă căldură. Ce-a îndemnat-o oare la asta? Dragostea pe care ea a văzut că o are Hristos pentru toți, dar mai cu seamă faptul de acum, când L-a văzut că intră în casa unui leproș. Se gândea deci femeia că îi va vindeca boala după cum l-a vindecat și pe acela. Și într-adevăr Hristos a tămăduit-o dându-i iertare de păcate.

“Doamne femeia ce căzuse în păcate multe, simțind dumnezeirea Ta, luând rânduiala de mironosită și tânguindu-se, a adus ție mir mai înainte de îngropare...” (Casiana monahia)

Joia Cinei celei de Taină

“Când măriții ucenici la spălarea Cinei s-au luminat, atunci Iuda cel rău credincios, cu iubirea de arginți bolnăvindu-se, s-a întunecat ... Vezi, iubitorule de avuții, cel ce pentru acestea spânzurare și-a agonisit. Fugi de sufletul nesățios care a îndrăznit unele ca acestea asupra Împăratului. Cel ce ești peste toți bun, Doamne, slavă Tie”. (Tropar)

Patru lucruri prăznuim în această zi: Spălarea picioarelor, Cina cea de taină, Rugăciunea din grădina Ghetsimani și Vânzarea și prinderea Domnului.

Înainte de a începe Cina, Hristos S-a sculat, Și-a dezbrăcat hainele și El singur a spălat picioarele tuturor. Prin aceasta a vrut să îl facă pe Iuda să se rușineze, iar celorlalți să le aducă aminte să nu umble după înțâietăți: *“Cel care vrea să fie întâiul să fie slujitorul tuturor”* (Marcu 9, 35), dându-Se El însuși pildă. La sfârșitul mesei aduce vorbă și despre vânzarea Lui. După puțin timp, luând pâinea a zis: *“Luați de mâncați”*; la fel și paharul, zicând: *“Beți dintru acesta toți, acesta este Sângele Meu, al Legii celei Noi. Aceasta să o faceți întru pomenirea Mea”* (Matei 26, 26-28).

După aceea, arătându-Se om, spune ucenicilor: *“Întristat este sufletul meu până la moarte”* (Matei 26, 38) și S-a rugat în Grădina Ghetsimani *cu sudoare de sânge* (Luca 22, 44). Iuda cunoșea locul și, luând câțiva soldați, a venit să-L prindă. A fost prins și dus la Ana, la Caiafa, și în cele din urmă la Pilat. Acum Petru se va lepăda de trei ori de Hristos, tăgăduind că-L cunoaște. Pentru a ne reaminti de toate acestea, seara se scoate în mijlocul bisericii Sfânta Cruce.

Vinerea Patimilor

În această zi, se pomenesc sfintele și mântuitoarele și înfricoșătoarele Patimi ale Domnului nostru Iisus Hristos pe care le-a primit de bunăvoie pentru noi. Se mai face încă pomenire de mărturisirea mântuitoare făcută de tâlharul recunoscător care a fost împreună cu El.

Biserica numește Patimile Domnului: sfinte - pentru că Cel ce le-a răbdut este Sfântul Sfinților, sfințenia însăși; mântuitoare - pentru că ele sunt prețul cu care Domnul a răscumpărat neamul omenesc

din robia păcatului; înfricoșătoare – pentru că nu poate fi ceva mai înfricoșător decât ocară pe care Făcătorul a răbdă-o de la făptura Sa.

În această zi nu se săvârșește Liturgia pentru că însuși Mielul lui Dumnezeu este jertfit acum; este vreme de post total, pentru că Mirele s-a luat de la noi. (Matei 9, 15). Se fac numai ceasurile împărătești care ne pun înaintea nemărginita smerenie a Domnului, Crucea cea dătătoare de viață și credința tâlharului. Seara săvârșim Denia Prohodului Domnului, care este ultima treaptă a tânguirii pentru Hristos, înainte de Învierea Sa. Se înconjoară de trei ori biserica cu Sfântul Epitaf – semn al celor trei zile petrecute în mormânt.

“În mormânt, Viată, pus ai fost, Hristoase, și s-au spăimântat oștirile îngerești, smerirea Ta cea multă preamărind”. (Starea întâi – Prohodul Domnului)

Sâmbăta Mare

În această sfântă zi, prăznuim îngroparea dumnezeiască a Mântuitorului nostru Iisus Hristos și pogorârea în iad, prin care neamul nostru, fiind chemat din stricăciune, a fost mutat spre viață veșnică.

Iosif cel din Arimateea, coborând de pe cruce Sfântul trup al Domnului, l-a îngropat în mormânt nou, punând o piatră mare la intrarea lui:

“Iosif cel cu bun chip, de pe lemn luând prea curat trupul Tău, cu giulgiu curat înfășurându-l și cu miresme, în mormânt nou îngropându-l, l-a pus”. (Tropar)

Cuvântul lui Dumnezeu a stat cu trupul în mormânt iar cu sufletul lui curat și dumnezeiesc Se pogoară în iad. Sufletul a fost despărțit prin moarte de trup și l-a dat în mâinile Tatălui. Și-a dat și propriul Său sânge, preț de răscumpărare pentru noi. Trupul Domnului a suferit și despărțirea sufletului de trup, dar nicidecum stricăciunea în înțelesul unei putreziri a trupului.

După-amiază săvârșim Liturgia Sfântului Vasile unită cu vecernia.

“Să tacă tot trupul omenesc și să stea cu frică și cu cutremur și nimic pământesc întru sine să nu gândească, că Împăratul împăraților și Domnul domnilor merge să se junghie și să se dea spre mâncare credincioșilor. Și merg înaintea lui cetele îngerești cu toată căpetenia și puterea, heruvimii cei cu ochi mulți și serafimii cei cu câte șase aripi, fețele acoperindu-și și cântând cântare: Aliluia, Aliluia, Aliluia”. (Heruvic)

Bibliografie:

- Ion Ghinoiu, Sărbători și obiceiuri românești, editura Elion, 2002.
- Artur Gorovei, Credinți și superstiții ale poporului român, editura "Grai și Suflet – Cultura Națională", București, 1995.
- Ofelia Văduva, Pași spre sacru. Din etnologia alimentației românești, Editura Enciclopedică, București, 1996.
- Vid Alexandra "Sărbătoarea Paștelui", editura Erc Press, București, 2004
- Micu Dorin: „Tradiții și obiceiuri la români”, Ed. Didactica, Bacău, 2007

DEZVOLTAREA COMPETENȚELOR DE RECEPTARE A MESAJELOR SCRISE ÎN DIVERSE CONTEXTE DE COMUNICARE PRIN ACTIVITĂȚI ȘCOLARE ȘI EXTRAȘCOLARE

Prof. învă. primar: Ciobanu Cristina

Școala Gimnazială "Episcop Gherasim Putneanul"

Vadu Moldovei, Județul: Suceava

„Un copil care citește va fi un adult care gândește” – Sasha Salmina

Comunicarea este un ansamblu de acțiuni care au în comun transmiterea de informații sub formă de mesaje, știri, semne sau gesturi simbolice. Conceptul de comunicare este strâns legat de existența noastră. Comunicarea îndeplinește una dintre nevoile psihologice fundamentale ale ființei umane, este vorba de nevoia de interacțiune. În timpul vorbirii comunicarea nu se efectuează numai prin cuvinte, ci și prin intermediul tonului vocii, al amplitudinii sau localizării respirației, al variației coloritului feței, al atitudinii noastre.

Noi, oamenii, și numai noi, suntem stăpâni peste o forță, uneori, aproape nebănuț de mare, de necalculat. Această forță care este cuvântul și care reprezintă elementul de bază al comunicării dintre oameni, piatra de cel mai mare preț, prezentă în toată zidirea civilizației umane, reușește, după cum ne asigură poetul Alexandru Vlahuță, într-una din strofele poeziei „Cuvântul”:

„...S-aprindă-n inimi ură sau iubire

De moarte, de viață-i dătător,

Și neamuri poate-mpinge la pieire,

Cum poate aduce mântuirea lor”.

Atenția dată comunicării în clasele primare nu este întâmplătoare. Elevii sunt pregătiți, în școală, pentru viață și în viață, în primul rând, ei au nevoie de competențe de comunicare. E foarte important să-l ajutăm pe elev, de mic, să-și descopere potențialul, să acționeze apelând la arta cuvântului pentru a găsi soluții la problemele cu care se confruntă.

Scopul principal al școlii este acela de a forma elevi cu o cultură comunicățională care să faciliteze transferul de la comunicarea în spațiul școlar la comunicarea în societate. Demersul didactic trebuie să urmărească „dezvoltarea competențelor de comunicare ale elevilor prin acte de limbaj, dar și a competențelor specifice de ascultare/receptare a unui mesaj, de exprimare și participare la dialog. Limbajul reprezintă codul comunicării”.

Comunicarea didactică este parte fundamentală a procesului de învățământ în care elevii, sub îndrumarea cadrelor didactice dobândesc noi cunoștințe, reguli, formule, legi.

O competență generală a programei școlare pentru clasa a IV a vizează: Receptarea de mesaje scrise în diverse contexte de comunicare.

Formularea de concluzii simple pe baza lecturii textelor informative sau literare - activități în perechi pe baza unor întrebări reciproce - realizarea, în perechi sau în grup, a unei diagrame Venn pornind de la aspectele comune și de la diferențele referitoare la anumite elemente din text - este o competență specifică care trebuie realizată pe parcursul clasei a IV a în contexte de învățare diferite.

Exemplu de activitate extracurriculară desfășurată în vederea dezvoltării competențelor specifice:

În luna martie au ajuns și în școala noastră cărțile din cadrul campaniei LunaMartie#ToțiCopiiiCitescAcasă!

Cuprinși de dorința de a explora universul minunat al cartilor, elevii clasei a IV a de la Școala Gimnazială "Episcop Gherasim Putneanul" au desfășurat o activitate de lectură în cadrul atelierului de lucru: "Copiii citesc copiilor !" Activitatea s-a desfășurat la G.P.N -Vadu Moldovei, grupa mare, sub îndrumarea doamnei educatoare Airinei Loredana Crinuța, gazda activității.

"Vrajitorita Jazzmina" de Florin Bican a fermecat pe cititori cât și pe micii ascultători care au ascultat cu mult interes toate peripețiile prin care au trecut personajele din carte.

S-a evidențiat în final valoarea educativă a cărții , faptul că fetița a învățat să se descurce singură după ce a pierdut bagheta magică, precum și multe alte aspecte educative ale cărții.

D-na educatoare a prezentat apoi o altă carte extrem de îndrăgita de copii:”Silvestru - erou în tricou!”-Carmen Tiderla, care a adus în atenția copiilor problematica poluării mediului , impactul negativ asupra naturii în urma unor acțiuni de defrișare excesivă a pădurilor, dereglarea ecosistemelor naturale , precum și soluțiile pe care acest erou le-a găsit pentru stoparea acestor fenomene extrem de periculoase .

Copiii au fost extrem de receptivi la mesajul lecturii și s-a desfășurat o întreagă discuție pe baza conținutului cărților prezentate!

Preșcolarii au avut ocazia să observe cum citesc elevii de clasa a IV a, a fost un schimb de experiență productiv și benefic pentru toți cei implicați.

Alte competențe specifice din programa școlară a clasei a IV a sunt:

-Asocierea elementelor descoperite în textul citit cu experiențe proprii - realizarea de proiecte integrate care vizează legăturile dintre lumea reală și cea imaginară prezentată în textele citite - realizarea de postere/ organizatori grafici pentru a indica relația dintre text (literar sau de informare) și experiențele proprii - exerciții de reformulare a unui mesaj, din perspectiva diferiților receptori/ emițător

Extragerea dintr-un text a unor elemente semnificative pentru a susține o opinie referitoare la mesajul citit - minidezbateri pornind de la aspecte interesante ale textului - realizarea de liste cu aspecte semnificative descoperite în texte și clasificarea acestora în funcție de diverse criterii - rezolvarea unor controverse.

În cadrul proiectului LUNAmartie#CITIMACASĂ s-a desfășurat în luna martie la Școala Gimnazială “Episcop Gherasim Putneanul” al doilea atelier de lucru, “Atelier de citit pentru părinți “ , activitate ce a avut loc cu elevii clasei a IV-a și cu părinții acestora.

Activitatea s-a structurat astfel:

- vizionarea unei prezentări Prezi referitoare la rolul pe care lectura îl are în dezvoltarea personalității umane , urmată de discuții comune referitoare la importanța lecturii.
- elevii au povestit părinților primele capitole citite împreună în clasă în cadrul “Clubului de lectură”.
- Părinții au citit copiilor din cartea “Aventurile lui Tom Sawyer” de Mark Twain, împreună am identificat sensurile unor expresii și cuvinte necunoscute și le-am introdus în contexte noi.

Într-o atmosferă relaxantă și destinsă, părinții au povestit experiențele lor personale legate de cărțile lecturate în copilărie, pe care și le amintesc cu plăcere, copiii au expus pe scurt conținutul cartilor primite în cadrul proiectului: “Cei trei purceluși”, “ Vrajitorita Jazzmina “, “Ursulețul și Albinele” pe care le-au citit copiilor de grădinița în cadrul altei activități .

Activitatea a fost extrem de captivantă, părinții exprimându-și dorința de a mai participa pe viitor, elevii au completat fise de lectură pe care le vor finaliza acasă.

Cu promisiunea ca lectura va continua și în viitor elevii clasei și părinții, au construit și au re trăit momente speciale în compania celui mai bun și mai fidel prieten al omului: CARTEA!

Evaluarea elementelor textuale care conduc la înțelegerea de profunzime în cadrul lecturii - folosirea metodelor gândirii critice pentru explorarea textelor - transferarea informațiilor din text într-un tabel și dintr-un tabel într-un text – reprezintă o altă competență specifică prevăzută a se realiza pe parcursul clasei a IV a.

Exemplu de activitate desfășurată cu elevii pentru a realiza competențele specifice:

Ziua Internațională a cititului împreună a fost marcată și de elevii clasei a IV a, a Școlii Gimnaziale “Episcop Gherasim Putneanul”, Vadu Moldovei.

Copiii au descoperit cât de minunat este să ai un prieten prin lecturarea cărților:” Bucuria de a avea prieteni” și “Iubirea locuiește printre nori”.

Activitatea intitulată: “Ce ZICI? Citim împreună?” a avut ca scop stimularea interesului pentru lectură a copiilor împreună cu părinții sau individual și promovarea rolului lecturii în dezvoltarea vocabularului fiecărui elev.

Ziua Națională a Lecturii a fost un alt prilej minunat de a celebra importanța cărților în viața noastră. Pentru copii, lectura este un instrument esențial în dezvoltarea personală și educațională. Cărțile le oferă ocazia de a trăi aventuri extraordinare fără a pleca de acasă.

“ O carte este un vis pe care îl ții în mâini” - spunea Neil Gaiman, iar acest vis devine realitate atunci când deschidem o carte și ne lăsăm purtați de poveste.

Aceste activități au dezvoltat abilitățile de comunicare ale elevilor, au stimulat creativitatea lor, șansa de a învăța unii de la alții despre prietenie și relaționare, de a-și exprima sentimentele într-o manieră constructivă, permițând inițierea și exprimarea unor opinii personale. Experiențele de citit împreună în diferite contexte școlare sau extrașcolare au condus în final spre un obiectiv important care s-a realizat: dezvoltarea interesului pentru lectură atât pentru pregătirea zilnică a elevilor, cât și ca o activitate de relaxare și de petrecere a timpului liber în familie având ca preocupare comună: Lectura!

BIBLIOGRAFIE:

1. Pânișoară, I.O., (2008), Comunicarea eficientă, Ediția a III-a, revăzută și adăugită, Editura Polirom, Iași.
 2. Pease, A., Pease, B., (2007), Abilități de comunicare, Editura Curtea Veche, București. 11.
- Petelean, A., (2006)

CAMPANIE DE RELAȚII PUBLICE

Propunător: PROFESOR CIOBANU VALENTINA

DEFINIREA PROBLEMEI – Scăderea numărului populației școlare din cauza plecării în străinătate a părinților/tutorilor

SCOPUL CAMPANIEI- Conștientizarea consecințelor negative asupra copiilor ca urmare a plecării în străinătate a părinților/tutorilor

OBIECTIVELE CAMPANIEI

- să observe, în proporție de 60%, rezultatele pozitive ale participării efective a elevilor la activitățile procesului instructiv - educativ al școlii;
- să sensibilizeze comunitatea prin parteneriatele propuse în școală;
- să informeze părinții în legătură cu posibilele consecințe (abandon timpuriu școlar, fapte de delincvență juvenilă, consum de substanțe interzise, afectare psihică etc) ale plecării părinților la muncă în străinătate, lipsa de participare efectivă la activitatea educativă (aici sau în străinătate) și rezultatele școlare în viitor.

CATEGORII DE PUBLIC

- FAMILIILE VULNERABILE ALE ELEVILOR ȘCOLII
- MEMBRII COMUNITĂȚII LOCALE, BISERICA, POLIȚIA
- MEMBRII ORGANIZAȚIEI (cadrele didactice ale școlii, consilierul psihopedagogic al școlii)

STRATEGIA și ACȚIUNEA

1. **Eveniment special** - “Familia este leagănul civilizației românești !” Concursul proiectelor educative (eseuri, expoziție de desene realizate de elevi, sesiuni de informare cu părinți/ tutorii legali) derulate în școală;
2. **Eveniment** - Lansarea proiectului „Familia binecuvântată prin tradiția românească!” realizat în parteneriat cu Biserica parohială ”Sfinții Împărați Constantin și Elena”, Poliția Comunei Grădinari, Primăria Comunei Grădinari, Județul Olt;
3. **Vizită în organizație** - Organizarea zilei ”Porților deschise”;

4. Diseminare - Sesiuni de diseminare a cursurilor de informare continuă la care au participat membrii organizației, psihopedagogul școlar- activitate organizațională.

PLAN DE RELAȚII PUBLICE

ACȚIUNEA	CALENDAR		BUGET	EVALUARE
	Timp necesar	Data		
Cuvântări la evenimentul „Deschiderea anului școlar”	1-15 sep.	15 sep.	-	- fotografii, film, articole în revista școlii, emisiuni TV Mass-media apreciază evenimentul.
Vizita în organizație - „Ziua Școlii”	15sep.-18 oct.	18-20 oct.	2000 lei	- fotografii, film, articole în presa locală, emisiuni TV,. Reprezentanții mass-media participa la toate acțiunile și asigură vizibilitatea organizației în comunitate.
Eveniment special – <i>“Familia este leagănul civilizației românești !”</i>	22 oct –20 decembrie Cadrele	23dec.	2500 lei	- proiecte, pliante, prezentări ppt., site-uri Internet, afișe, poster

Concurs de proiecte educative (eseuri , expoziție de desene realizate de elevi, sesiuni de informare cu părinți/ tutorii legali)	didactice, Preotul, Psihopedagogul școlar			Participarea preotului, a părinților alături de elevi la eveniment întărește încrederea în capacitatea de reușită a organizației în a -și îndeplini misiunea.
Sesiuni de diseminare în rândul părinților realizate în urma participării acestora la cursuri de informare -activitate organizațională	La latitudinea cadrelor didactice, psihopedagogul școlar care diseminează	Ori de cate ori este necesar	100 lei	- prezentare ppt, suport de curs, pliante Se diversifică canalele de comunicare în interiorul și exteriorul școlii, se motivează cadrele didactice pentru îmbunătățirea strategiilor de comunicare didactice.
Eveniment – Lansarea proiectului “Familia binecuvântată în tradiția românească!” realizat în parteneriat cu Biserica parohială	3-15 mai	16 mai	3500 lei	- diplome, pliante, mape, fotografii, filme, DVD-uri, articole de presa, emisiuni TV, broșura proiectului. Se

”Sfinții Împărați Constantin și Elena”, Poliția Comunei Grădinari, Primăria Comunei Grădinari.				conștientizează importanța familiei în susținerea și direcționarea copilului către carte, totodată, se promovează imaginea școlii în comunitate.

RENAȘTEREA PRIN CLONARE, MIT SAU REALITATE ?

Profesor Valeria Ciulacu, Liceul Teoretic "Dimitrie Bolintineanu", București

Curiozitatea și fantezia sunt particularitățile esențiale ale ființei umane, constituind însăși starea ei spirituală. Acestea constituie factori de progres când li se creează condiții în scopul cunoașterii unor valori tănuite de-a lungul vremurilor. Dezvoltarea imperioasă din ultimii ani a tehnicii biomedicale aduce în discuție probleme legate de începutul vieții umane, de evoluția și sfârșitul ei. S-a ajuns până la a se putea manipula viața umană prin modificări ale materialului genetic, încât noul individ se poate naște cu caractere pe care normal nu le-ar fi avut.

Religia identifică Dumnezeu cu întreaga natură. În accepțiunea ipotezei divine Dumnezeu a făcut cerul și pământul, soarele și luna, apa și viețuitoarele în decurs de șase zile.

În contradicție cu ipoteza divină sunt concepțiile științifice laice. Este împărtășită părerea că inițial pământul a fost o magmă sterilă care s-a răcit și s-a solidificat în urmă cu 4,6 miliarde de ani, iar viața a apărut pe pământ în urmă cu 3,5 miliarde de ani. După apariția vieții pe pământ evoluția ei s-a făcut printr-o serie de stadii, fiecare reprezentând o platformă pentru evoluția stadiului următor. De asemenea, se crede că toate entitățile vii de pe pământ, plante, microorganisme, animale, sunt descendentele aceleiași celule originare cu cod genetic universal. Celula primordială mamă a existat pentru un moment, apoi s-a divizat rapid în două celule fiice, patru, etc., până când pământul s-a acoperit cu o multitudine de organisme unicelulare. Aceste forme de viață simplă au schimbat natura fizică a planetei și natura chimică a atmosferei. Transformările suferite în decursul miliardelor de ani au culminat cu apariția organismelor pluricelulare evolute, ființa umană fiind superioară celorlalte. Proprietățile fizice fundamentale ale universului au avut un rol remarcabil în dezvoltarea lui, inclusiv a ființelor vii. S-au succedat o mulțime de evenimente întâmplătoare care ne-au creat. Perpetuarea ființelor vii se face prin reproducere, conform credinței creștine, posibilitate dată de Dumnezeu omului ca să se înmulțească, ca semn al iubirii. Există o lege divină de înmulțire și creștere bazată pe faptul că Dumnezeu a creat bărbatul și femeia în acest scop.

Ideea că toate entitățile vii de pe pământ sunt descendentele aceleiași celule având cod genetic universal a sugerat posibilitatea obținerii unei forme de viață în laborator și dintr-un părinte unic. Tehnica poartă numele de clonare. Însă, reproducerea umană prin clonare neagă puterea lui Dumnezeu în actul procreației. Clonarea este în totală opoziție cu antropologia ortodoxă.

Ce este o clonă și ce este clonarea? Însuși cuvântul clonă a provocat teamă prin interpretarea categorică de creare a unor ființe pseudumane care ne-ar putea scăpa de sub control. Noțiunea de clonă nu este nouă. Provine din cuvântul grecesc „klados”, care înseamnă ramură. În horticultură a tăia ramuri și a le planta înseamnă a le clona, lucru ce se practică de sute de ani cu scopul înmulțirii, al creșterii productivității și al rezistenței la boli. Cu referire la animale și om, clonarea înseamnă generarea a noi forme de viață, identice cu celulele donatorului.

Vorbim de naștere sau renaștere? Intens dezbătută din punct de vedere moral, etic și religios, aflată la granița dintre mit și realitate, clonarea este un capitol important al viitorului, ce trebuie înțeles cât mai bine încă din zilele noastre.

Clonarea este procesul prin care se creează copii genetice identice ale unor celule umane sau ale unor fragmente tisulare. Primele clonări reușite au fost la animale, și anume la oi, clonarea oii Dolly fiind nu numai un miracol, dar și un extraordinar salt în tehnologia reproducerii care s-a validat însă numai după 277 de eșecuri cauzate de incidente neprevăzute. Dolly s-a născut în iulie 1996 și a pierit în februarie 2003 în urma unei grave infecții pulmonare. La sfârșitul anului 2000 mai multe sute de animale (oi, capre, porci, bovine) erau născute prin clonare. La baza tehnologiei clonării elementul esențial îl constituie formarea băncilor de ADN. În timp au fost clonați și embrioni umani. Acești embrioni clonați nu au fost însă niciodată implantați pentru a da naștere unor indivizi. Astfel, specialiștii subliniază că până în momentul actual gemeni identici nu au fost creați prin clonare, însă că procesul este unul realizabil. În prezent, specialiștii prefera înlocuirea termenului clasic de clonare cu cel de transfer nuclear.

Din această cauză există și atât de multe controverse: transferul nuclear implică de fapt clonarea, copierea unui individ deja existent. În cadrul procesului de transfer nuclear, ADN-ul unui ovul nefertilizat este scos și înlocuit cu ADN-ul unei celule mature a organismului, de exemplu o celulă din tegument. Dacă procesul este realizat cu succes, celula manipulată genetic, cea în care a fost introdus noul material genetic, începe să se dividă până când ajunge să fie replică fidelă a celulei adulte mature al cărei ADN l-a primit. Rezultatul acestui proces este deci producerea de țesuturi identice din punct de vedere al originii, dar și al dezvoltării.

Clonarea terapeutică constă în cultivarea celulelor embrionare în sensul formării de țesuturi și de organe identice din punct de vedere genetic și imunologic prin cuplarea cu celule aparținând bolnavului ce urmează a fi tratat. Clonarea terapeutică nu mai este de mult însă în stadiul teoretic, ea a devenit o realitate cu care trebuie să ne obișnuim. Ea presupune clonarea celulelor unui adult cu scopul utilizării lor apoi în diverse terapii. Susținătorii sunt de părere că procedura poate fi foarte benefică domeniului de chirurgie de transplant: celulele și țesuturile astfel obținute nu vor fi respinse de organism, nu vor fi atacate și distruse deoarece sunt recunoscute ca self, iar aplicarea unor astfel de grefe nu trebuie însoțită de administrarea unui complex tratament imunosupresor. Cele mai importante probleme de sănătate care se speră a fi rezolvate prin utilizarea celulelor și fragmentelor tisulare obținute prin clonare sunt cancere, boli cardiovasculare, diabet zaharat. De asemenea, chirurgia estetică și cea reconstructivă sunt alte domenii ce pot beneficia de țesuturile obținute astfel.

Clonarea reproductivă reprezintă introducerea blastocistului într-un uter pentru a da naștere unui copil. Ca tehnică, ea constă din faptul că mai multe celule sunt fertilizate *in vitro*, dintre care 2 sau 3 sunt transferate în uterul femeii. Cele rămase sunt păstrate pentru un viitor transfer sau sunt folosite pentru experimente. Produsul rezultat din momentul unirii celulelor și până la sfârșitul lunii a treia se numește embrion.

Ce avantaje și dezavantaje pentru viitor ar avea clonarea ca metodologie a reproducerii?

Sunt de consemnat ca avantaje:

- eliminarea defectelor genetice, care sunt capabile de a produce malformații;
- lupta împotriva sterilității; la bărbații care nu au spermatozoizi, ovocitele sunt fecundate cu precursori imaturi ai spermatozoizilor preluați direct din testicol;
- înlocuirea unui copil mort (de la copilul neviabil sunt preluate celule încă viabile care sunt fuzionate cu ovule de la mamă, constituind embrionul. Unul din acești embrioni se implantează și se dezvoltă în matricea maternă, iar femeia naște după nouă luni un copil identic cu cel mort);
- din dorința de a nu muri, clonarea se face înainte de moarte; femeia poate combina o celulă cutanată a ei cu un ovul propriu care să fie plasat într-un uter în care se va dezvolta copilul;
- satisfacerea dorinței femeilor singure care doresc să aibă un copil;
- vindecarea unor boli pentru care până în prezent nu s-au găsit posibilități de tratament, sau medicamentele folosite nu au dat rezultatul scontat.

Ca dezavantaje, pe motiv că tehnica clonării nu este bine pusă la punct, amintim că:

- apar accidente neprevăzute;
- până în prezent niciodată nu s-a validat rezultatul așteptat de la prima încercare;
- la animalele clonate pot apărea anomalii înfriorătoare, ca urmare a expresiei genetice deficitare. Se bănuiește drept cauză reprogramarea incompletă sau inexactă a factorilor din citoplasma ovulului primitiv;
- animalele clonate trăiesc puțin, peste 50 la sută mor înainte de pubertate;
- de asemenea, este semnalată o îmbătrânire prematură a organismelor clonate în comparație cu animalele născute în condiții normale;
- nici structura organelor interne nu este totdeauna la nivelul normalului. Sunt citate anomalii la nivelul sistemului cardiovascular (vase de sange cu diametrul de 20 de ori mai mare decât cel normal), la nivelul rinichilor, ficatului, al sistemului imunitar sau foarte frecvente anomalii pulmonare cu forme grave de dispnee.

Clonarea va continua și în viitor, sunt de părere specialiștii, deoarece ea continuă să deschidă noi orizonturi medicale și rămâne un domeniu de foarte mare interes, atât pentru cercetători, cât și pentru publicul larg. În prezent, se încearcă suprimarea anomaliilor din momentul diagnosticului de preimplantare. La embrionul procreat în vitro se cercetează fondul ereditar și apoi acesta se implantează în uterul matern. Clonarea umană este una din problemele stringente ale ingineriei genetice. Este agreată de embriologi și a monopolizat discuțiile cercetătorilor în multe țări.

Posibilitățile ingineriei genetice în prezent se referă la:

a. tehnici terapeutice: se pot produce medicamente, hormoni, vaccinuri, interferon etc. pentru boli ereditare incurabile sau dificil tratabile: fibroza chistică, hemofilie, distrofie musculară, pentru diabetul zaharat;

b. tehnici profilactice, în sensul corectării defectelor genetice chiar în uter, în stadiul embrionar înainte de apariția axului neural.

Ce probleme va rezolva efectiv ingineria genetică și clonarea terapeutică și care va fi opinia publică vizavi de acestea, rămâne de văzut. Clonarea rămâne însă un domeniu foarte controversat. Aspectele ei sunt foarte variate, ca și direcțiile din care este privită. Medicii o pot considera o metoda terapeutică a viitorului, pacienții o privesc cu speranța vindecării, cercetătorii cu interesul descoperirii informațiilor cheie cu privire la necunoscute genetice. ***Iar unii dintre noi consideră clonarea o metoda de aducere înapoi a celor dragi decedați.*** Această idee ne-a fost, și ne este inspirată în continuare, de modul în care clonarea este prezentată în filme. Alții, speră că de fapt clonarea este răspunsul așteptat la încercările nereușite de concepere a unui copil.

Specialiștii încearcă însă să spulbere aceste false speranțe și să prezinte adevărul medical, științific: doar 1-2% din toate animalele clonate trăiesc, se dezvoltă normal. Procentul pentru embrionii umani este chiar mai redus, sarcina la om fiind un proces mult mai complex decât la animale. Din păcate, chiar și din acest procent redus, foarte multe animale mor în primele săptămâni după ce se nasc. În final, deci, cifrele sunt chiar mai puțin încurajatoare. Chiar dacă numeroase animale clonate par a fi normale, testele genetice infirmă această impresie. Din punct de vedere al siguranței de realizare, un viitor copil nu trebuie realizat prin clonare. Este mult prea periculos, iar implicațiile pot fi catastrofale. În plus, clonarea reproductivă este încă interzisă în foarte multe țări.

Clonarea reproductivă nu trebuie încurajată și nici perpetuată.

De asemenea, nu trebuie încurajată nici ideea conform căreia prin clonare se pot realiza gemeni identici din toate punctele de vedere. Chiar și în cursul procesului natural, gemenii identici sunt de fapt... diferiți. Aspectul este, poate, singurul punct comun, deși, în ciuda faptului că ADN-ul este 100% identic, amprente diferite. Personalitatea lor de dezvoltă însă în moduri diferite. În același fel, fiecare clonă este de fapt, un individ unic.

Procesul clonării este foarte controversat chiar și la acest moment, existând numeroase dezbateri care analizează argumente pro și contra clonării.

Biserica Catolică condamnă clonarea, iar Islamul o interzice cu desăvârșire. Ortodoxia nu acceptă o astfel de procedură în scopul îmbunătățirii speciei umane și o consideră amorală, fiindcă acest fapt „pune în joc” o persoană creată după criterii umane și nu după îndemnul de procreare al lui Dumnezeu. Parlamentul european a votat în unanimitate interzicerea clonării, pentru că este „lipsită de etică, respingătoare moral, contrar respectului pentru persoană și o gravă violare a drepturilor umane fundamentale care nu poate fi justificată sau acceptată sub nici o formă”. Deci, indiferent cât de mult va evolua știința în viitor, se pare însă că o concluzie poate fi trasă încă din prezent: ființa umană, în ansamblul și complexitatea ei, este de neînlocuit.

Până vom putea răspunde la întrebarea, dacă clonarea este naștere sau renaștere, aceasta va rămâne ancorată între mit și realitate, la granița dintre știință și conștiință!

Webgrafie:

1. https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/Contradictia_in_perspectiva_a_religiei_si_stiintei/Brad_Coriolan_pp_252-261_ISSN_0235-9111
2. https://www.sfatulmedicului.ro/Diverse/clonarea-mit-si-realitate_5405
3. <https://ro.wikipedia.org/wiki/Clonare>

TRADIȚIONAL ȘI MODERN ÎN ALEGEREA ȘI UTILIZAREA STRATEGIILOR DIDACTICE

Prof.dr.Ioana-Paula CODREAN
C.N. "Mihai Eminescu" Oradea

Una din premisele esențiale ale învățării este predarea. Pentru optimizarea demersului didactic se impune adoptarea unei strategii de acțiune care să vizeze abordarea și realizarea scopurilor instruirii, deci adecvarea strategiilor didactice la obiectivele asumate. Implicarea elevului și receptarea mesajului didactic ce va fi transmis este condiționat de felul în care are loc informarea, de capacitățile și competențele cadrului didactic de a stimula și motiva operațiile gândirii. Cele care direcționează, pe un anumit traseu, conexiunile dintre predare și învățare sunt strategiile didactice.

În fața profesorului se ridică întrebările:

- Cum trebuie să acționez pentru ca elevul să învețe mai bine?
- Ce tipuri de acțiuni voi desfășura?
- În ce condiții voi realiza acțiunile pentru care optez?
- Care sunt obiectivele pe care le stabilesc pentru a fi realizate?
- Care sunt cele mai potrivite metode, mijloace, procedee și forme de organizare pentru atingerea scopurilor propuse?

Aceste întrebări duc la adoptarea unei decizii strategice în vederea abordării activității didactice. Eficiența unei strategii didactice este maximă atunci când se reușește antrenarea clasei în asimilarea activă a cunoștințelor, în stimularea gândirii critice și crearea a copilului.

Actuala metodologie didactică presupune promovarea unor strategii care să încurajeze libertatea elevului în procesul de instruire și să îi ofere o anumită autonomie. Din păcate însă, foarte multe cadre didactice recurg, cu precădere, la strategii didactice de tip expositiv, explicativ sau reproductiv impunând astfel o învățare dirijată și controlată deci, o activitate didactică centrată pe activitatea profesorului. În aceste condiții, operațiile gândirii elevului îi sunt orientate spre activitatea mintală de reproducere și memorare. Cadrul didactic se manifestă ca un factor de decizie în toate etapele demersului didactic (proiectare, organizare, conținut, evaluare) lui atribuindu-se rolul de conducător, iar copilului de subiect pasiv, de receptor a unui volum informațional.

Din sistemul tradițional se păstrează tendințele de utilizarea a principiilor, metodelor și strategiilor care să mobilizeze gândirea spre receptarea pasivă a cunoștințelor predate, ceea ce minimalizează caracterul formativ al învățării. Făcând uz de o expunere „ex cathedra” profesorul din școala tradițională realiza predarea cunoștințelor în sens unic, bine organizat și elaborat mergându-se

până la o relativă rigiditate. Cunoștințele transmise trebuiau asimilate, de elev, în forma dată, fără „a suferi” vreo modificare sau interpretare personală și fără a lua în considerare eventualele opinii și păreri venite din partea elevului.

Lecții centrate doar pe predare și pe produs ignoră motivațiile și interesele elevului, cadrul didactic neavând posibilitatea de a-i cunoaște acestuia modul de gândire, originalitatea în diversele teme studiate pentru că este prea concentrat în predarea întregului conținut și interesat de volumul informațional pe care elevul și-l însușește. Practica didactică din școala tradițională încă se păstrează la numeroși colegi și se manifestă prin simpla transmitere de cunoștințe bine definite și finisate ceea ce determină copilul să preia aceste date gata prelucrate fără prea mult efort propriu, fără a gândi liber și critic și fără a-și exercita capacitățile și aptitudinile personale.

Desigur, practica didactică tradițională nu trebuie catalogată ca fiind în totalitate negativă pentru progresul școlar, fapt dovedit de menținerea metodelor expunerii și demonstrației la același nivel cu metodele activ-participative sau, a unor tipuri de lecții bazate pe un demers cu cele trei etape obișnuite: verificarea cunoștințelor, predarea noilor cunoștințelor și evaluarea volumului informațional reținut după predare. Strategiilor expozitiv-receptive, promovate de metodologia tradițională, li s-au adăugat cele participative, caracteristice noii metodologii didactice, și care permit atingerea unui număr mai mare de obiective. Strategiile didactice atât cele considerate tradiționale, cât și cele considerate moderne, se îmbină și completează reciproc în demersul didactic și tocmai această asociere sau corelare oferă activității didactice efecte instructiv-educative. Menținerea discrepanței între tradiționalul și modernul din metodologia activității didactice din învățământul preuniversitar nu este o soluție convenabilă cu atât mai mult cu cât nu poți să consideri o metodă utilizată ca fiind bună sau rea, eficiența sa fiind pusă în valoare prin raportarea sa la situația didactică respectivă. De asemenea, alternanța procedeeleor didactice ce alcătuiesc o metodă și folosirea unor metode și procedee didactice adecvate situațiilor de învățare conferă calitate procesului instructiv. Nu este important numărul de metode la care se face apel, ci integrarea acestora în demersul didactic, precum și apelarea frecventă la metodele activ-participative, și recurgerea la cele pasive doar când este cazul.

Demersul didactic trebuie centrat pe metode ce determină dimensiuni relaționale și comunicaționale pe direcția profesor-elev și elev-elev, ceea ce duce la micșorarea tendinței magistrocentriste a metodologiei și la sublinierea dreptului elevului de a participa la propria instruire și formare (prin metode de autoeducație permanentă).

Indiferent de tipul pentru care optează cadrul didactic, o strategie didactică evidențiază traseul ce trebuie urmat pentru a conduce efortul de învățare al elevului. Strategia dă soluția combinării metodelor, mijloacelor și a formelor de organizare și planificării operațiilor de învățare ce vor fi activate pentru atingerea achizițiilor la care dascălul se așteaptă.

Bibliografie

1. Bărgăoanu, P., (1957), *Metodica predării geografiei R.S.R.*, E.D.P., București
2. Bărgăoanu, P., Mândruț, O., (1979), *Metodica predării geografiei la clasele V-VIII*, E.D.P., București
3. Bontaș, I., (1994), *Pedagogie*, Ed. All, București
4. Cerghit, I., (1976), *Metode de învățământ*, E.D.P., București
5. Dulamă, M. E., (1996), *Didactică geografică*, Ed. Clusium, Cluj-Napoca
6. Dulamă, M. E., (2000), *Strategii didactice*, Ed. Clusium, Cluj-Napoca
7. Mândruț, O., (1996), *Geografia și educația prin geografie în perspectiva reformei învățământului preuniversitar-ghid metodologic*, Institutul de Științe ale Educației
8. *Evaluarea sistemelor și proceselor educaționale*, (1976), Institutul de Științe Pedagogice, E.D.P., București
9. M.E.N. *Curriculumul Național. Planul Cadru de învățământ pentru învățământul preuniversitar* (1998), ed. Trithemius, București

Tradiție și Inovație în Educația Preșcolară: Lumina Cunoașterii și Creativitatea Copiilor

Prof.înv.preșc. Colonescu Daniela
Grădinița cu PP "Crai Nou", Bacău

Educația este un proces dinamic, aflat la intersecția dintre tradiție și inovație. În grădiniță, aceste două dimensiuni se împletesc pentru a forma o bază solidă de învățare pentru cei mici. Lumina simbolizează cunoașterea, claritatea și descoperirea, în timp ce renașterea reprezintă evoluția continuă a metodelor pedagogice.

În acest context, educația preșcolară trebuie să îmbine metodele tradiționale cu cele inovatoare, astfel încât să stimuleze atât dezvoltarea cognitivă, cât și pe cea emoțională și socială a copiilor. Prin valorificarea tradițiilor și integrarea creativității în procesul de învățare, copiii își pot dezvolta competențele necesare pentru viitor.

Tradiția în educația preșcolară

Tradițiile educaționale oferă stabilitate și un cadru de referință pentru copii. Ele contribuie la formarea unei identități culturale și sociale solide. În grădiniță, activitățile tradiționale includ:

- Povești și basme populare, care dezvoltă vocabularul, imaginația și capacitatea de a înțelege structurile narative. Prin ascultarea poveștilor clasice, copiii învață despre valori fundamentale precum bunătatea, curajul și respectul.
- Jocurile copilăriei, precum „De-a v-ați ascunselea” sau „Țară, țară, vrem ostași!”, care stimulează interacțiunea socială, coordonarea motrică și învățarea regulilor sociale.
- Obiceiurile și sărbătorile tradiționale – Participarea la activități precum încondeierea ouălor de Paște, confecționarea măștilor de Carnaval sau colindele de Crăciun contribuie la transmiterea moștenirii culturale și la dezvoltarea sentimentului de apartenență la o comunitate.
- Învățarea prin ritm și muzică – Folosirea cântecelor și poeziilor tradiționale ajută copiii să își îmbunătățească memoria, dicția și coordonarea ritmică.

Creativitatea și inovația în educația preșcolară

Pentru a răspunde nevoilor unei lumi în continuă schimbare, educația trebuie să fie creativă și adaptabilă. Exemple de practici inovatoare includ:

- ❖ Învățarea prin explorare și experiment – Folosirea activităților senzoriale, cum ar fi experimentele cu lumină și culoare, permite copiilor să descopere concepte științifice într-un mod natural și captivant.
- ❖ Tehnologia în educație – Aplicațiile interactive și tabletele educaționale sunt utilizate pentru dezvoltarea gândirii logice, a coordonării și a capacității de rezolvare a problemelor.
- ❖ Ateliere artistice și creative – Activitățile de pictură pe sticlă, modelaj cu lut sau colaj permit copiilor să-și exprime liber ideile și să își îmbunătățească abilitățile motorii fine.
- ❖ Învățarea bazată pe proiecte – Copiii sunt încurajați să participe la proiecte tematice, cum ar fi „Descoperim natura” sau „Micii exploratori ai spațiului”, unde învață prin cooperare și experimentare directă.
- ❖ Educația în aer liber – Activitățile desfășurate în natură, cum ar fi grădinaritul sau observarea insectelor, stimulează curiozitatea și respectul față de mediu.

Concluzie

Educația preșcolară reprezintă un echilibru între tradiție și inovație. Îmbinând elemente clasice cu metode moderne, grădinițele creează un mediu de învățare în care copiii descoperă lumea cu entuziasm, pregătindu-se pentru viitor. Lumina cunoașterii și renașterea ideilor asigură o educație completă și armonioasă, contribuind la dezvoltarea unei generații creative, adaptabile și conștiente de valorile culturale ale societății.

Prin integrarea tradiției și creativității în educație, copiii nu doar că învață, ci își formează și o viziune proprie asupra lumii, devenind astfel indivizi echilibrați, capabili să contribuie activ la progresul societății.

Bibliografie

1. Cucos, C. (2009). Psihopedagogie pentru examenele de definitivare și grade didactice. Polirom.
2. Joița, E. (2006). Instruirea constructivistă – o alternativă pedagogică. Editura Polirom.
3. Cerghit, I. (2008). Metode de învățământ. Editura Polirom.
4. Stanciu, M. (2011). Didactica modernă. Fundamente, strategii, modele aplicative. Editura University Press.
5. Potolea, D., & Neacșu, I. (2002). Pedagogie. Fundamentări teoretice și demersuri aplicative. Polirom.
6. Văideanu, G. (1988). Educația la frontiera dintre milenii. Editura Politică.

Tradiție și creativitate în predarea literaturii române

Prof. Janina Coraș
Colegiul Economic Arad

Predarea literaturii române, mai ales în contextul educației contemporane, este o călătorie între **tradiție** și **inovație** – o împletire a rădăcinilor culturale profunde cu nevoia firească de **creativitate**, adaptare și deschidere către nou.

Lumina simbolizează învățarea, revelația, claritatea pe care literatura o oferă elevilor – fie că e vorba de marile opere clasice ale lui Eminescu, Creangă, Rebreanu sau de vocile moderne ale literaturii postbelice. Această „lumină” a culturii naționale trebuie transmisă mai departe, dar nu ca o lecție rigidă, ci ca o experiență vie, cu sens personal pentru fiecare elev. Pe de altă parte, **renașterea** face trimitere la modul în care literatura poate fi reîmprospătată, reinterpretată și revalorizată prin metode **creative**, **interdisciplinare** și **digitale**. Profesorul devine un ghid între epoci, între canonul literar și interesele generației actuale, între structura programei și spontaneitatea dialogului viu.

Tradiția nu este un obstacol, ci o temelie pe care putem construi experiențe autentice de învățare, în care elevul descoperă nu doar ce a spus autorul, ci **ce înseamnă acel text pentru el, aici și acum**. Astfel, predarea literaturii române devine un proces de **redescoperire continuă** – o renaștere spirituală și intelectuală, care luminează mintea și sufletul. Iar în acest proces, creativitatea este nu doar un mijloc, ci și un scop: dezvoltarea unei gândiri critice, empatică și expresive.

Abordarea interdisciplinară joacă un rol esențial în lecția de literatură română, deoarece contribuie la dezvoltarea unei gândiri complexe, conectând cunoștințele din domeniul literar cu cele din alte arii ale educației. Iată cum se poate evidenția acest lucru. Este o metodă didactică prin care se realizează legături între mai multe discipline pentru a înțelege în profunzime un subiect sau o temă. În cazul literaturii române, acest lucru presupune integrarea cunoștințelor din istorie, arte, filosofie, științe sociale sau chiar științe exacte, acolo unde este cazul.

Rolul abordării interdisciplinare în lecția de literatură română:

1. Contextualizarea operei literare:

- Se pot face conexiuni cu **istoria** pentru a înțelege mai bine perioada în care a fost scrisă o operă (de exemplu, influența epocii interbelice asupra lui Camil Petrescu).

- Legătura cu **educația civică** sau **filosofia** poate aprofunda idei precum identitatea, justiția sau libertatea, prezente în operele studiate.

2. Stimularea creativității și a gândirii critice:

- Se pot aduce în discuție **artele vizuale**, **muzica** sau **teatrul** pentru a evidenția stări, simboluri sau mesaje similare cu cele din text.
- Elevii pot realiza proiecte în care să redea atmosfera unei opere prin desen, colaj, prezentări multimedia, dramatizări etc.

3. Dezvoltarea unei înțelegeri globale:

- Literatura poate fi corelată cu **științele sociale** sau **psihologia**, mai ales când se analizează trăirile personajelor sau conflictele morale.
- În cazul poeziei, se pot face conexiuni cu **științele naturii** (ex. simboluri ale naturii în lirica eminesciană).

Baltagul de Mihail Sadoveanu – NU între modern și tradițional, CI modern în tradițional

□ Metode tradiționale (profunde, formative):

1. **Explicația** – introducerea simbolurilor-cheie: *baltagul, călătoria, moartea, credința, Paștele*.
2. **Conversația dirijată** – port un dialog cu clasa despre personaje, teme, valori.
3. **Lectura expresivă** – fragmente-cheie (visul Vitoriei, finalul romanului).
4. **Întrebări și răspunsuri** – pentru verificarea înțelegerii și stimularea reflecției.
5. **Lucrul cu textul** – extragere de idei, identificarea figurilor de stil, analiza simbolurilor.

💡 Metode moderne (interactive, creative):

1. **Harta mentală sau conceptuală** – elevii construiesc o hartă a călătoriei sau a trăsăturilor Vitoriei.
2. **Google Maps / Earth** – trasează digital drumul Vitoriei prin Moldova (interdisciplinar cu geografia).

3. **Padlet sau Jamboard** – elevii postează idei, citate preferate sau simboluri pe un „perete virtual”.
4. **Colaj digital (Canva, PowerPoint)** – „Lumina din sufletul Vitoriei” – exprimare vizuală.
5. **Chestionar Kahoot / Quizizz** – recapitulare sau evaluare interactivă cu întrebări literare și interdisciplinare.

□ **Un exemplu de combinare concretă într-o lecție de 50 min:**

Etapă	Activitate	Metodă tradițională	Metodă modernă
1. Captarea atenției	Citat din roman pe tablă + imagine montană	conversație dirijată	proiectăm o imagine vizuală sau un scurt video
2. Explorarea textului	Fragmente selectate pentru analiză	lectură expresivă, explicație	textul pe ecran, cu adnotări colaborative (ex. LiveBoard, Classroom)
3. Activitate practică	Fișă de lucru	individual, tradițională	în completare: harta traseului pe Google Maps
4. Reflecție	Discuție despre spiritualitate, credință, rolul femeii	întrebări, dezbateri	elevii postează idei pe Padlet
5. Evaluare/încheiere	Mini-eseu sau rezumat creativ	compunere/eseu	prezentare digitală sau chestionar Kahoot

□ **5. Concluzie**

Educația valoroasă nu înseamnă alegerea între tradiție și creativitate, ci **armonizarea** lor. Tradiția ne înrădăcinează, creativitatea ne deschide aripile. Împreună, ele formează o **predare vie, semnificativă și memorabilă**. Rezultatul? Elevul învață valorile **vechi**, dar le exprimă în limbaj **actual**, printr-un proces **activ, reflexiv, profund**.

ETWINNING și contribuția în dezvoltarea preșcolarilor

- COLABORAREA ÎNTRE ȘCOLI

Prof. COROIU LIANA IOANA,

Școala Gimnazială "Martin Suboni", com. Jebel

Participarea la proiectele eTwinning este o experiență ce trebuie încercată de fiecare cadru didactic pentru beneficiile pe care le aduce activității didactice dar și pe plan personal. Scopul principal al acțiunii eTwinning este acela de a facilita comunicarea și colaborarea între școli din țările membre ale Uniunii Europene, implicând cadrele didactice și elevii în activități noi de învățare: crearea de diverse produse educaționale prin utilizarea noilor tehnologii și în elaborarea cărora colaborează cu echipe din alte țări. În 2022 am implicat preșcolarii într-un proiect eTwinning, din dorința de a-i conecta cu alți copii. Fiind interesată de includerea jocului didactic în educarea limbajului, și profitând de existența unui proiect eTwinning. Proiectul "First Step To Literacy" a reunit preșcolari din diferite țări cu culturi diferite și se adresa elevilor cu vârste cuprinse între 3-6 ani.

În proiect am folosit jocul care este o activitate specifică acestei etape de vârstă a preșcolarității care își găsește motivația și împlinirea în sine însuși. Spre deosebire de muncă, prin joc nu se propune obținerea unor bunuri materiale sau spirituale. Spre deosebire de învățătură, jocul nu-și propune în mod expres obținerea de noi cunoștințe. Jocul este activitatea definitorie pentru preșcolar. Cu frecvență mai mică și semnificație diferită, jocul este prezent și la adult. Pentru copil, reușita jocului pe care și-l propune este foarte importantă. De aceea el antrenează în joc toate posibilitățile sale fizice, intelectuale, afective de care dispune, în consecință, jocul este folosit ca formă de organizare a procesului de învățământ din grădiniță și chiar pe treptele următoare ale învățământului.

În ceea ce privește activitățile de dezvoltare a limbajului, acestea atestă posibilitatea și utilitatea cultivării limbajului oral, efectuându-se exerciții de pronunție, exprimare, conversație sub forma jocului didactic. În această privință accentul este pus pe activitățile de comunicare, pe dialogul liber, pe formarea deprinderii de exprimare ordonată a gândirii și de însușire a structurilor gramaticale.

Desfășurând jocul didactic "Fii atent!", copiii sunt puși în situația de a reprezenta grafic fiecare cuvânt al propoziției anunțate printr-un cerc, apoi de a citi, urmărind de la stânga la dreapta. În

acest fel, copiii își dau seama că propoziția este formată din cuvinte și fiecare cuvânt are un anumit loc, pentru a da sens propoziției.

Programa activităților instructiv-educative din grădiniță include și jocuri didactice de citire labială, labiolectura fiind considerată un excelent mijloc de dezvoltare a gândirii și atenției. În acest scop poate fi organizat jocul didactic de citire labială "loto cu fructe" ce are ca scop formarea deprinderii de a citi de pe nume denumirea fructelor și implicit a rapidității de gândire, a spiritului de observație pentru sesizarea unor greșeli.

În cadrul fiecărei activități, consider inovativ introducerea în orele de Desen artistic și educație plastică a fiecărui partener metodele și tehnicile noi de lucru învățate și însușite pe parcurs (utilizarea și prelucrarea diferitelor materiale textile, varietatea instrumentelor de lucru, modul de expunere al lucrărilor, utilizarea spațiului tridimensional, explorarea spațiului virtual prin utilizarea instrumentelor web 2.0). S-a îmbunătățit astfel calitatea lecțiilor de desen și educație vizuală ajutând elevii în asimilarea metodelor și competențelor noi în domeniul artistic.

Am îmbinat activitățile de primii pași spre litere cu activitățile practice, lucrând în grupuri mici și mari de preșcolari pentru a fi plăcute să fie cât mai dinamice și mai distractive.

Am decorat litera S cu flori colorate în culorile tricolorului țării noastre: roșu, galben și albastru.

Să se recunoască semnul virgulă, am folosit elementul grafic în activitatea practică prin presărare de făina de mălai în spațiul dat.

Printre oportunități se numără interesul elevilor față de astfel de activități, existența unui număr mare de proiecte pe teme variate se poate găsi pe portalul eTwinning. Totodată eTwinning.net oferă: oportunități de dezvoltare profesională, recomandări care vin în sprijinul cadrelor didactice ce vor să elaboreze și deruleze un proiect eTwinning de succes, informații despre modalitățile de recunoaștere a proiectelor, precum și exemple de proiecte de succes.

Proiectul a avut un mare impact atât în rândul copiilor dar și în rândul cadrelor didactice prin dezvoltarea spiritului de echipă, cunoașterea diferitelor culturi, a sistemelor de învățământ, dezvoltarea creativității și îmbunătățirea imaginii de sine.

Activitățile derulate la clasă au fost cunoscute de alte cadre didactice, noi am putut vedea alte abordări ale activităților instructiv educative la vârsta preșcolară, reușind astfel un schimb de bune practici vis-a-vis de abordarea temelor educaționale în diverse sisteme de învățământ. În cadrul focus-grupului organizat la nivelul comisiei metodice din grădiniță colegele mele au avut posibilitatea de a vedea modul în care cadrele didactice de nivel preșcolar din alte țări lucrează și de a adapta aceste practici în activitatea lor. Rezultatul concret al proiectului este faptul că am învățat unii de la alții am primit și împărtășit idei noi de activități interesante pentru dezvoltarea copiilor.

LUMINĂ ȘI RENAȘTERE: TRADIȚIE ȘI RENAȘTERE TRADIȚIE ȘI CREATIVITATE ÎN EDUCAȚIE

Costaș Florina Georgiana
Liceul Tehnologic de Industrie Alimentară Fetești

Introducere

Educația a fost dintotdeauna un pilon esențial al progresului uman, fiind atât un factor de continuitate a tradițiilor, cât și un motor al inovației. Simpozionul „Lumină și Renaștere: Tradiție și Creativitate în Educație” își propune să exploreze modul în care educația poate echilibra respectul pentru trecut cu deschiderea către viitor, integrând metodele clasice cu abordările moderne bazate pe creativitate și tehnologie.

1. Lumina – Simbol al Cunoașterii

În multe culturi, lumina este asociată cu înțelepciunea, descoperirea și iluminarea minții. De la „Iluminism” ca mișcare intelectuală la expresii precum „a vedea lumina” într-un sens figurat, educația este văzută ca o călăuză în procesul de învățare și dezvoltare personală.

În acest context, educația tradițională a reprezentat o sursă stabilă de cunoaștere, bazată pe manuale, profesori și metode transmise de-a lungul generațiilor. Totuși, odată cu apariția tehnologiei, rolul educației s-a extins, incluzând metode inovatoare, cum ar fi învățarea digitală, realitatea augmentată și gândirea critică interdisciplinară.

2. Renașterea în Educație – Evoluție și Adaptabilitate

Renașterea a fost o perioadă de revigorare culturală și intelectuală, marcată de redescoperirea valorilor clasice și integrarea acestora într-un nou context. În mod similar, educația modernă trebuie să își redefinească structurile, păstrând esența tradiției, dar adaptându-se la noile cerințe sociale și tehnologice.

2.1 Elemente ale tradiției în educația contemporană

- Importanța literaturii clasice și a textelor fundamentale în formarea gândirii critice.
- Rolul profesorului ca mentor, nu doar ca transmițător de informații.
- Disciplina și rigoarea în procesul de învățare.

2.2 Creativitatea – cheia transformării educației

- Metode interactive de predare, cum ar fi învățarea prin joc, storytelling educațional și experiențele multisenzoriale.

- Utilizarea tehnologiei (realitate virtuală, platforme digitale, inteligență artificială) pentru a îmbunătăți procesul de învățare.
- Dezvoltarea gândirii critice și a autonomiei în învățare, prin proiecte interdisciplinare și metode bazate pe colaborare.

3. Concluzii și Perspective

Pentru ca educația să fie cu adevărat eficientă în societatea contemporană, este esențial să existe un echilibru între tradiție și inovație. Valorile clasice trebuie să fie păstrate și integrate în noile metode de predare, astfel încât procesul educațional să fie nu doar informativ, ci și formativ, capabil să inspire gândirea creativă și adaptabilitatea la schimbările rapide ale lumii moderne.

Bibliografie/Surse

- Dewey, John – Democracy and Education
- Gardner, Howard – Frames of Mind: The Theory of Multiple Intelligences
- Freire, Paulo – Pedagogy of the Oppressed
- Studii și articole despre inovația în educație

„În armonie cu natura: O călătorie spre echilibrul ecologic”

Prof. Costea Mădălina-Florina

Grădinița cu P.P. Nr. 8 Vaslui

Motto: **„Îngrijirea planetei noastre este o investiție în viitorul nostru și al urmașilor noștri.”** - Jacques Yves Cousteau

În zilele noastre, societatea se confruntă cu schimbări semnificative și este în mijlocul unei tranziții extinse către noile cerințe și condiții de progres în toate domeniile: economie, aspecte sociale și politice, precum și culturale. În era actuală a tehnologiei avansate și a progresului științific, într-o lume dominată de computere și de explorarea spațiului cosmic, tendința este să uităm de importanța biosferei, de legile naturii și de interacțiunile complexe ale ecosistemelor.

Pentru mulți dintre noi, plimbările prin parcuri, pe malurile apelor sau în mijlocul naturii înseamnă o modalitate de a ne relaxa și de a ne deconecta. Dar, chiar și în liniștea oferită de natură, nu trebuie să uităm că suntem parte integrantă a acesteia și că trebuie să ne asumăm responsabilitatea pentru protejarea ei. Totuși omul – cu îndrăzneala și puterile sale nemărginite, a adus TERRA la marginea prăpastiei, smulgându-i tot ce s-a putut și dându-i înapoi prea puțin, uitând că este și el o parte inseparabilă a naturii. În acest context, un gând constant pentru orice ființă rațională ce trăiește pe acest pământ: pregătirea în spiritul ocrotirii naturii, începând de la vârsta fragedă a copilăriei. E bine ca omul de mâine să fie capabil să discearnă asupra binelui și a răului în raport cu " natura mamă " pentru ca mai târziu – tânărul, iar apoi adultul, să acționeze în deplină cunoștință de cauză. În învățământul preșcolar trebuie avut în vedere cunoașterea și menținerea în forul interior al copiilor a doua stări – dorința de a cunoaște universul lumii vii și puterea de a ocroti formele de viață. Ei au nevoie să perceapă cel mai mare adevăr din spațiul viului: plantele, animalele, oamenii se nasc, trăiesc și mor, lăsând semințe pentru următoarea generație.

Astfel, încă de la grădiniță, prin activitățile organizate cu grupele de copii urmărim să-i învățăm pe aceștia să înțeleagă și să iubească natura, să-i pătrundă tainele și să o protejeze, să le sădăm dorința de a o păstra intactă, să înțeleagă faptul că orice ființă are dreptul să trăiască într-un mediu curat și sănătos. Mijloacele cele mai eficiente pentru transmiterea cunoștințelor către preșcolari , sunt : implementarea unor proiecte educaționale pe diferite teme ecologice,

prin participarea și implicarea preșcolarilor , a cadrelor didactice și a comunității; implicarea activă a preșcolarilor în activități din cadrul proiectelor tematice cu scop ecologic; colaborări și schimb de experiență cu diferite instituții reprezentative ce ne pot oferi material didactic, exemple de bună practică prin observările directe, experimentele simple, activități practice, jocurile, scenete, activități educative, plimbări, excursii și drumeții. Pentru a nu suprasolicita copiii de fiecare dată, am regândit activitățile tematice în ansamblul lor, cu deosebire conținutul acestora, strategiile de lucru aplicate, punând accent pe desfășurarea activităților în viziune interdisciplinară. Enumerăm câteva activități desfășurate în cadrul proiectelor educaționale prin abordarea diferitelor teme: „Plantez un copac”; „Ecologizăm spațiul verde” , Pentru "partea teoretică" a proiectului, am vorbit copiilor despre importanța colectării selective a deșeurilor, despre "dorința" acestora de a fi transformate în ceva folositor și nou, de a fi așezate în recipiente de colectare separați; „Reciclăm” (becuri, baterii, obiecte casnice), facem economie la apă . Sunt doar câțiva pași mărunți pe care îi poți face pentru a salva mediul înconjurător.

Ca urmare, concluzia desprinsă a fost că pentru a obține rezultate pozitive cu preșcolarii, fiecare acțiune ecologică trebuie să fie concepută și realizată atât practic sau însoțită de un joc ecologic, deoarece copiii au nevoie să se joace pentru a se dezvolta piceperi, deprinderi, abilități iar mai târziu competențe , pentru a învăța despre lumea și mediul din jurul lor.

Jocul este calea directă prin care copilul își îmbogățește sfera cunoștințelor, ia mai ușor contact cu mediul ambiant, își dezvoltă motricitatea, se orientează, stabilește relații și acționează. Având încredere în puterea noastră de creație, am gândit și folosit în cadrul activităților cu conținut ecologic jocuri având ca teme „Detectivii”, „Ce se aude?”, „Viață – foc”, „Veverița la castane ”, „Așază fiecare element la locul lui” și multe altele , prin care copiii au înțeles că numai aflându-se în mijlocul naturii îi pot cunoaște tainele. De aceea, așa cum noi cadrele didactice, ne ocupăm de educația intelectuală, de cea morală și estetică, de dezvoltarea aptitudinilor și sentimentelor, de educația voinței, este momentul să ne ocupăm și de educația ecologică prin care să-i învățăm pe copii „de ce?” și mai ales „cum?” trebuie protejată natura, iar când copilul începe să-și deschidă spre natură ochii minții, ai sufletului, când prin gesturile pe care le face vis-a-vis de mediul înconjurător ne demonstrează că a ajuns nu numai să îi placă ceea ce vede în jurul lui – plante, animale, păsări, dealuri, râuri, etc.- ci și să-și îndrepte eforturile (la puterea și nivelul specific vârstei) spre a ocroti toate acestea, sau chiar mai mult, spre a îndrepta greșelile făcute de generațiile trecute, vom putea spune că munca noastră educativă nu a fost în zadar!

Cu gândul la Ziua Planetei Pământ, cu certitudinea că grădinița face primii pași în formarea unor conduite ecologice adecvate ocrotirii și îngrijirii naturii, știind că educația ecologică trebuie să fie un proces care să înceapă de la vârsta preșcolară, având drept scop prezentarea datelor, a corelațiilor valorilor, problemelor și soluțiilor raportate la ecologie, la relația om-mediul, am îmbinat activitățile de cunoaștere a modului de viață al florilor, locul și rolul lor în viața oamenilor, cu activități dedicate conștientizării copiilor asupra importanței protejării mediului, activități prin care preșcolarii să vină în contact direct cu natura, cu tainele și frumusețile ei.

Cunoașterea naturii trezește gândirea copilului, contribuie la dezvoltarea capacității creatoare, la dezvoltarea vorbirii corecte și coerente, făcându-l astfel pe copil să mediteze asupra fenomenelor și corpurilor ce-l înconjoară. Știm cu toții că sănătatea este bunul cel mai de preț al omului, aceasta fiind o calitate a organismului uman, omul având răspunderea de a o menține de-a lungul vieții. Copilul de vârstă preșcolară nu are informații și atitudini față de problemele de sănătate, de aceea, toți cei din jurul lui ar trebui să îl ajute să înțeleagă modul de păstrare al acesteia, de ocrotire a naturii, de formare a unor comportamente și deprinderi față de plante și animale.

Preșcolarii trebuie să realizeze că problemele mediului înconjurător sunt ale lumii întregi, ale fiecăruia dintre noi, iar fiecare acțiune negativă a noastră poate să afecteze în mod distructiv natura. Semnalele de alarmă lansate de specialiști, explicațiile și statisticile întocmite de aceștia au un rol incontestabil, dar pentru implicarea și acțiunea eficientă de formare în sens ecologic se ajunge prin sensibilizare și prin antrenarea componentelor afective și volitive ale copiilor. De aceea, activitățile de educație ecologică se desfășoară într-o atmosferă relaxantă, unde interesul și comunicarea să încurajeze inițiativele, dar și opțiunile fiecăruia.

Bibliografie:

- Mazilu M. -, „Ecologie și protecția mediului înconjurător” Ed. Mirtan, Timișoara, 2004;
- Valeriu Dinu-, „Mediul înconjurător în viața omului contemporan”, Editura Ceres, București, 1979;
- Iancu, R. -, „Instruirea școlară-Perspective teoretice și aplicative, Ed. Polirom, Iași, 2008.

Nr.....

PROIECT DE ACTIVITATE
SĂPTĂMÂNA „SCOALA ALTFEL” 18.02.2025
„EDUCAȚIA PENTRU SĂNĂTATE ȘI IGIENĂ PERSONALĂ”

P.I.P CROITORIU DELIA
LICEUL TEORETIC”C-TIN BRÂNCOVEANU”DĂBULENI, DOLJ

Motivația:

Formarea deprinderilor de alimentație sănătoasă și dezvoltare armonioasă prin artă și sport în rândul copiilor, concomitent cu implicarea activă a părinților pentru consolidarea comportamentelor sănătoase.

Denumirea activității: „, EDUCAȚIA PENTRU SĂNĂTATE ȘI IGIENĂ PERSONALĂ – modalitate pentru o mai bună cunoaștere a aspectelor legate de sine și a diferențelor de gen”
Creativitate în bucătărie

Sănătatea din farfurie

Titlul activității: Educație pentru sănătate ateliere, prezentare PPT

Activitate gospodărească-promovarea unui comportament sanatos

Obiective :

- Formarea unor deprinderi de executie corecta a deprinderilor igienico-sanitare cat si formarea motivatiei pentru efectuarea lor;

Cunoasterea elementelor principale ale regimului de viata zilnic , al preșcolarului si a necesitatii respectarii lui;

Consientizarea faptului ca alimentatia corecta sta la baza sanatatii;

Formarea deprinderii de a pastra dintii sanatosi;

Formarea simtului responsabilitatii fata de mentinerea sanatatii propriului organism, cat si a celor din jur;

Data / perioada de desfășurare: 18.02.2025

Interval orar:9.00- 10.00- Creativitatea în bucătărie

10.00- 11.30 – Sănătatea din farfurie

Participanți: elevii claseleor CP A, IA, a II a,A, a III a A, a IV a A

Prof. coordonatori: P.i.p Domozină Megdalia, P.i.p. Croitoriu Delia, P.i.p. Popa Marin Mihaela, P.i.p Defta Gabriela, P.i.p Guță Dorina

Mijloace: conversația, explicatia, vase , tacâmuri, fructe, tabla smart

Modalități de evaluare: observarea sistematica, aprecierea verbal

Director,
Prof. Cojocaru Adriana

Coordonatori,
P.i.p Croitoriu Delia

Profesor consilier școlar: Cucos Daniela-Mihaela

C.J.R.A.E. Harghita

Legătura dintre tulburările de pronunție și dezvoltarea socio-emoțională a copilului

Introducere

Limbajul reprezintă principalul mijloc prin care copiii își exprimă gândurile, emoțiile și nevoile, fiind esențial pentru integrarea socială și succesul academic. În primii ani de viață, dezvoltarea limbajului este influențată de o combinație de factori biologici, cognitivi și sociali, iar orice dificultate în pronunție poate avea consecințe pe termen lung asupra dezvoltării personale. Tulburările de pronunție, cunoscute și sub numele de dislalii, pot împiedica comunicarea eficientă, afectând nu doar interacțiunile verbale, ci și dezvoltarea socio-emoțională a copilului.

Copiii care se confruntă cu astfel de dificultăți pot experimenta frustrare, anxietate sau chiar tendința de izolare, deoarece nu reușesc să se exprime clar și să fie înțeleși de cei din jur. Aceste provocări pot influența relațiile interpersonale, integrarea în grupurile de colegi și chiar percepția asupra propriei valori. Din acest motiv, este esențială o abordare timpurie și multidisciplinară care să sprijine atât corectarea dificultăților de pronunție, cât și dezvoltarea încrederii în sine și a competențelor sociale ale copilului.

Tulburările de pronunție – caracteristici și cauze

Tulburările de pronunție reprezintă dificultăți în articularea corectă a anumitor sunete sau grupuri de sunete, fiind mai frecvente în perioada preșcolară și primară. Acestea pot varia de la simple probleme de articulare până la dificultăți severe care afectează comprehensibilitatea vorbirii. Printre cele mai întâlnite tipuri de tulburări de pronunție se numără:

- **Dislalia** – reprezintă incapacitatea de a pronunța corect anumite sunete, fie prin omitere, înlocuire sau deformare. De exemplu, un copil poate spune „sopă” în loc de „supă” sau „lapuță” în loc de „rățușcă”.
- **Rinolalia** – se caracterizează printr-o pronunție nazalizată, cauzată de malformații ale palatului moale sau de obstrucții nazale.
- **Dizartria** – dificultăți de pronunție cauzate de disfuncții neuromotorii, ce afectează controlul musculaturii implicate în vorbire.
- **Bâlbâiala** – o tulburare a fluenței vorbirii, caracterizată prin repetiții, blocaje sau prelungiri ale sunetelor și silabelor.

Cauzele acestor tulburări pot fi multiple, incluzând:

1. **Factori biologici** – anomalii structurale ale aparatului fonator (fren lingual scurt, malformații ale palatului), tulburări neurologice sau deficiențe auditive care împiedică perceperea corectă a sunetelor.
2. **Factori psihologici** – stresul, anxietatea sau lipsa de încredere pot afecta fluența și claritatea vorbirii.
3. **Factori de mediu** – expunerea insuficientă la un limbaj corect articulat, modelele inadecvate de vorbire din familie sau lipsa stimulării lingvistice în primii ani de viață.

Impactul tulburărilor de pronunție asupra dezvoltării socio-emoționale

Dificultățile de pronunție nu afectează doar comunicarea verbală, ci pot avea un impact profund asupra dezvoltării socio-emoționale a copilului. În absența unei intervenții adecvate, acestea pot conduce la o serie de probleme emoționale și comportamentale:

- **Scăderea stimei de sine** – Copiii care nu pot pronunța corect anumite cuvinte se pot simți inferiori față de colegii lor și pot dezvolta o percepție negativă asupra propriei persoane. Frustrările acumulate din cauza dificultății de a se face înțeleși pot duce la evitarea interacțiunilor sociale și a activităților care implică vorbirea în public.
- **Anxietate și stres** – Teama de a fi corecțat sau ridiculizat de colegi îi poate face pe copii să devină retrași și să evite participarea la lecții sau la alte activități sociale. Această anxietate poate persista și în adolescență, afectând dezvoltarea personală și profesională.
- **Izolare socială și dificultăți în relaționare** – Copiii cu tulburări de pronunție pot întâmpina dificultăți în formarea și menținerea relațiilor de prietenie, din cauza reticenței de a comunica. Această izolare poate influența negativ dezvoltarea abilităților sociale și emoționale.
- **Performanțe școlare scăzute** – Problemele de pronunție pot afecta și procesul de învățare, mai ales în ceea ce privește dezvoltarea competențelor de citire și scriere. Copiii care întâmpină dificultăți în articularea sunetelor pot avea probleme și în recunoașterea acestora în formă scrisă, ceea ce poate duce la întâzieri în alfabetizare și înțelegerea textelor.

Strategii de intervenție

Pentru a preveni consecințele negative asupra dezvoltării socio-emoționale a copilului, este necesară o abordare multidisciplinară care să includă:

1. **Terapia logopedică** – Un specialist logoped poate ajuta copilul să își corecteze dificultățile de pronunție prin exerciții specifice de articulare, respirație și coordonare a mișcărilor aparatului fonator.
2. **Sprijin emoțional și consiliere psihologică** – Psihologii școlari și consilierii pot lucra cu copiii pentru a le crește încrederea în sine și pentru a-i ajuta să gestioneze anxietatea legată de vorbire.
3. **Stimularea unui mediu comunicativ pozitiv** – Părinții și profesorii pot crea un climat de sprijin în care copilul să se simtă confortabil să vorbească fără teama de a fi criticat. Încurajarea și răbdarea sunt esențiale în acest proces.

4. **Integrarea activităților ludice** – Jocurile de rol, poveștile interactive și exercițiile de dicție pot transforma corectarea pronunției într-un proces plăcut și motivant pentru copil.

Concluzie

Tulburările de pronunție nu sunt doar o problemă de articulare a sunetelor, ci pot avea un impact profund asupra dezvoltării emoționale și sociale a copilului. Intervenția timpurie și susținerea din partea familiei și a specialiștilor sunt esențiale pentru a ajuta copilul să depășească aceste dificultăți și să își dezvolte încrederea în sine. Printr-o abordare complexă și empatică, copiii pot învăța să comunice eficient și să se integreze armonios în societate.

Bibliografie

1. Gherghinescu, R. (2015). *Tulburările de limbaj la copii și metode de intervenție*. Editura Didactică și Pedagogică.
2. Stan, L. (2018). *Psihologia copilului și dezvoltarea limbajului*. Editura Universitară.
3. Popescu, A. (2020). *Logopedia – Teorie și practică*. Editura Polirom.
4. Vygotsky, L. (1978). *Mind in Society: The Development of Higher Psychological Processes*. Harvard University Press.
5. Tomescu, M. (2017). *Impactul tulburărilor de vorbire asupra dezvoltării sociale a copilului*. *Revista de Psihologie Aplicată*, 5(2), 45-58.

Rolul derivatelor în studiul funcțiilor

Cu ajutorul primei derivate se stabilesc intervalele de monotonie ale unei funcții derivabile și se determină punctele de extrem local.

Se reamintesc și se notează pe flipchart etapele necesare determinării punctelor de extrem ale unei funcții.

Cu ajutorul derivatei de ordinal II se stabilesc intervalele de convexitate și de concavitate, punctele de inflexiune.

Teorema.

Fie $f: I \rightarrow \mathbb{R}$, o funcție derivabilă pe intervalul I . Avem:

- a) f este monoton crescătoare pe $I \Leftrightarrow f'(x) \geq 0, (\forall) x \in I$.
- b) f este monoton descrescătoare pe $I \Leftrightarrow f'(x) \leq 0, (\forall) x \in I$.

-Pentru determinarea punctelor de extrem procedăm astfel:

- derivăm funcția

-rezolvăm ecuația $f'(x) = 0$

- întocmim tabelul de semn

- citim intervalele de monotonie și astfel stabilim punctul de minim și/ sau maxim al funcției.

Fie $f: I \rightarrow \mathbb{R}$, o funcție de două ori derivabilă pe intervalul I .

- a) f este **convexă** pe $I \Leftrightarrow f''(x) \geq 0, (\forall) x \in I$.
- b) f este **concavă** pe $I \Leftrightarrow f''(x) \leq 0, (\forall) x \in I$.

$x_0 \in I$ este punct de inflexiune dacă f continuă în x_0 , are derivata în x_0 și este *convex într-o parte a lui x_0 și concav în cealaltă*.

- a) Funcția $f: (1, +\infty) \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = \frac{2x-1}{x-1}$ este polinomială deci elementară derivabilă pe $(1, +\infty)$.

Calculăm derivate funcției.

$$\begin{aligned} f'(x) &= \frac{(2x-1)'(x-1) - (2x-1)(x-1)'}{(x-1)^2} = \frac{2 \cdot (x-1) - (2x-1) \cdot 1}{(x-1)^2} = \frac{2x-2-2x+1}{(x-1)^2} \\ &= -\frac{1}{(x-1)^2} \\ f'(x) &< 0, (\forall) x \in (1, +\infty) \Rightarrow f \text{ descrescătoare pe } (1, +\infty) \end{aligned}$$

Scriem ecuația tangentei la graficul funcției f :

$$y - y_0 = f'(x_0)(x - x_0)$$

$$y_0 = f(x_0) = f(2) = \frac{2 \cdot 2 - 1}{2 - 1} =$$

$$f'(x_0) = f'(2) = -\frac{1}{(2-1)^2} = -1$$

Ecuația tangentei devine:

$$y - 3 = -1(x - 2) \Leftrightarrow y - 3 = -x + 2 \Leftrightarrow x + y - 5 = 0.$$

Un alt elev iese la tablă pentru rezolvare.

2a) funcția f este polinomială, elementară deci este derivabilă.

$$f'(x) = (x^3)' - (3x)' = 3x^2 - 3$$

Rezolvăm ecuația $f'(x) = 0 \Leftrightarrow 3x^2 - 3 = 0 \Leftrightarrow 3(x-1)(x+1) = 0 \Rightarrow x_1 = 1$ și $x_2 = -$

Tabelul de semn:

x	$-\infty$	-1	∞
$f'(x)$	+++++	0	----- 0 ++++++
$f(x)$		$\begin{matrix} 2 \\ M \end{matrix}$	

$f'(x) > 0, pe(-\infty, 0) \cup (1, +\infty) \Rightarrow f$ crescatoare pe intervalele $(-\infty, 0) \cup (1, +\infty)$

$f'(x) < 0, pentru x \in (-1, 1) \Rightarrow f$ descrescatoare pe $(-1, 1)$

$$f(-1) = 2 \text{ si } f(1) = -2$$

$\Rightarrow A(-1, 2)$ -punct de minim local si

$B(1, -2)$ - punct de maxim local

2b) Pentru a determina punctele de inflexiune calculam $f''(x)$.

$$f''(x) = (3x^2)' - 3' = 6x$$

Se rezolva ecuatia

$$f''(x) = 0 \Leftrightarrow 6x = 0 \Rightarrow x = 0$$

Tabelul de convexitate

x	$-\infty$	0	$+\infty$
$f''(x)$	----- 0	+++++	+++++
$f(x)$		0	

$f''(x) < 0, (\forall) x \in (-\infty, 0) \Rightarrow f$ concava pe $(-\infty, 0)$

$f''(x) > 0, (\forall) x \in (0, +\infty) \Rightarrow f$ concava pe $(0, +\infty)$

$\Rightarrow C(0, 0)$ este punct de inflexiune pentru f .

c) De la subpunctul a) avem $A(-1, 2)$ -punct de minim local si $B(1, -2)$ - punct de maxim local

$$\Rightarrow f(x) \geq -2, \forall x \in (-1, +\infty) \Rightarrow$$

$$f(x) \geq -2, \forall x \in (0, +\infty)$$

Un alt elev este scos la tabla.

Calculam derivate functiei.

$$f'(x) = \frac{x' \cdot \ln x - x \cdot (\ln x)'}{(\ln x)^2} = \frac{1 \cdot \ln x - x \cdot \frac{1}{x}}{\ln^2 x}$$

$$f'(x) = \frac{\ln x - 1}{\ln^2 x}$$

$$\text{Rezolvam ecuatia } f'(x) = 0 \Leftrightarrow \frac{\ln x - 1}{\ln^2 x} = 0 \Leftrightarrow \ln x - 1 = 0 \Leftrightarrow \log_e x = 1 \Rightarrow x = e.$$

Tabelul de semn

x	1	e	$+\infty$
$f'(x)$	----- 0	+++++	+++++
$f(x)$		$f(e)$	

Bibliografie : Metodica predarii Analizei Matematice , Editura Didactica si Pedagogica - Bucuresti 1983.

INVATAREA PRIN COOPERARE SI COLBORAREA INTRE ELEVI SI PROFESORI

Este bine cunoscut faptul ca o comunicare buna intre profesor si elev se soldeaza de cele mai multe ori cu progrese semnificative si acest lucru depinde de comportamentul activ al profesorului, de felul in care acesta il motiveaza pe elev, ii prezinta informatia si il indruma in prelucrarea ei, cu scopul de a obtine de la acesta raspunsul adecvat. Chiar daca in aceasta relatie se evidentiaza superioritatea profesorului, aceasta se echilibreaza prin sensibilitate, constiinta posibilitatilor, capacitatea de a lua decizii privitoare la tot ce se intampla in procesul de invatare.

Profesorul si elevul se afla intr-o asemenea interdependenta incat niciunul dintre ei nu-si poate atinge scopul fara indeplinirea unui act instrumental din partea celuilalt. Fiecare copil are caracteristici, interese, abilitati si cerinte de invatare unice si de aceea, trebuie concepute sisteme educationale care sa tina seama de extrem de marea diversitate a acestor caracteristici si cerinte educationale individuale.

Punctul de plecare in alcatuirea strategiilor de lucru este identificarea problemelor pe care la intampina copiii in invatare, pentru a construi si proiecta activitatile in intampinarea nevoilor lor. Educatorul si elevul se afla intr-o asemenea interdependență încât nici unul dintre ei nu-și poate atinge scopul fără îndeplinirea unui act instrumental din partea celuilalt. Educatorul așteaptă acțiunea de sprijin a elevului acțiune de care depinde realizarea scopului sau /și viceversa. Rezultă că progresul elevului , depinde în mare măsură de relația educat-educator și mai ales de educator care solicită din plin elevilor să participe, să colaboreze în luarea deciziilor. Fiecare copil are caracteristici, interese, abilități și cerințe de învățare unice și de aceea, trebuie concepute sisteme educaționale care să țină seama de extrem de marea diversitate a acestor caracteristici și cerințe individuale. Punctul de plecare în alcătuirea strategiilor de lucru este identificarea problemelor pe care le întâmpină copiii în învățare, pentru a construi și proiecta activitățile în întâmpinarea nevoilor lor.

Cunoașterea a cât mai multor lucruri despre elevii noștri și trăsăturile lor individuale ne vor ajuta să știm mai bine care sunt nevoile de învățare ale fiecăruia și, în consecință, care parte din curriculum trebuie diferențiată pentru o anumite lecție. Identificarea nevoilor de învățare se

bazează în primul rând pe caracteristicile elevului. Dacă la o anumită lecție există un elev sau mai mulți elevi care pornesc de la nivele diferite, atunci pentru acel elev sau acei elevi trebuie operate o serie de modificări. Un aspect important care privește modul de a ne cunoaște elevii este să descoperim ce anume îi interesează. Elevii sunt interesați sau motivați de domenii la care se pricep și care le-ar putea aduce o performanță școlară. Cunoașterea mai bună a elevilor de către profesori ține de elaborarea profilurilor de învățare. Aceste stiluri de învățare pot avea legătură cu diferite arii, de exemplu, lingvistică, logică-matematică, mobilitate, abilități muzicale, orientare în spațiu, relații intra-și interpersonale, mediul, și altele (numite inteligențe multiple).

Realizarea optima a procesului de învățare implica folosirea unor strategii de învățare focalizate pe cooperarea, colaborarea și comunicarea între elevi la activitățile didactice, precum și interacțiunea dintre profesori și elevi ca o modalitate permanentă de învățare interactivă. Este necesar ca elevii să lucreze în grupuri mici, să comunice direct între ei - față în față, să fie evaluați pentru munca independentă dar și pentru realizările întregului grup, activitatea să fie bine structurată și elevii să lucreze ca o echipă. În grupurile mici, elevii se pot afirma și își pot dezvolta abilitățile, învăța să comunice eficient, rezolve conflicte. Pentru a crea un mediu adecvat pentru învățarea prin cooperare, este necesar ca elevii să participe la discutarea și explicarea obiectivelor acțiunii de învățare în cadrul relației dintre profesori și elevi, deoarece fiecare participant la actul învățării are idei, experiențe și interese personale de care trebuie să se țină seama în proiectarea activităților didactice.

Condiția de bază ca elevul să poată învăța este atenția. Nu există activitate umană conștientă care să se poată desfășura normal fără o atenție susținută. Când elevul este motivat de conținutul celor predate devine, implicit, foarte atent. Așadar capacitatea de învățare a elevului sporește pe măsura motivării sale. Elevii cu o bună memorie sunt, de obicei, elevi cu rezultate excelente la învățătură. Memoria bună însă nu poate fi considerată aceea în care întipărirea și stocarea cunoștințelor se realizează mecanic. Odată cu înaintarea pe treptele superioare ale învățământului, productivitatea memoriei elevilor este condiționată de măsura în care profesorii îi inițiază în tehnicile memorării logice, adică a utilizării procedeele raționale în memorare împărțirea textului de memorat în unități logice, scoaterea ideilor principale, sistematizarea acestor structuri logice etc.

Bune rezultate în progresul elevilor obțin cei care se preocupă de cultivarea gândirii elevilor lor, utilizând în acest scop strategiile euristice în predare (conversația euristică, învățarea

prin descoperire, problematizarea etc.); prin caracterul lor stimulator, activizator, aceste metode dezvoltă structuri operaționale care să le permită elevilor utilizarea independentă și creatoare a cunoștințelor asimilate în situații noi. Un elev a cărui atitudine la învățătură este pozitivă și care-l face să fie interesat, perseverent, stăruitor, harnic, poate fi considerat ca având o bună capacitate de învățare. Ceea ce influențează cel mai mult învățarea sunt cunoștințele pe care elevul le posedă la plecare. De aceea orice cadru didactic va întemeia un demers didactic pe o serie de date colectate prin evaluare inițială. În procesul didactic de la evaluarea inițială a copilului trecând prin aplicarea programelor școlare se finalizează din nou cu o evaluare, cea finală. Din perspectiva cadrelor didactice măsurarea și întregirarea progresului elevilor oferă nu numai un feed-back privind dinamica evoluției acestora dintr-un punct X într-un punct Y, ci are legătură directă cu planificarea progresului și cu evaluarea periodică a valorii adăugate a învățării.

În evaluarea fiecărui domeniu al activității și participării trebuie precizate:

- capacitatea, adică cel mai înalt nivel de funcționare pe care un individ îl poate atinge;
- performanța, adică ceea ce individul face în mod obișnuit în mediul său de viață;
- progresul, adică corelarea a ceea ce persoana poate să facă, nivelul pe care îl poate atinge și așteptările sociale de la aceasta, prin comparația dintre o stare inițială și una finală.

Știindu-se că elevul progresează în ritm propriu, este important să demonstrăm cu claritate progresul pe care îl înregistrează copilul, nivelul performanței sale la un moment dat, comparativ cu nivelul performanței sale anterioare, deoarece acest lucru îi motivează pe toți cei implicați în educație copilului (familie, cadre didactice, specialiști).

Pentru progresul școlar, marea majoritatea obiectivelor gravitează în jurul următoarelor idei:

- trecerea educatului de la o stare inferioară la una superioară;
- dezvoltarea în linie ascendentă a educatului asupra căruia s-au exercitat influențele educaționale;
- schimbarea în bine datorită căreia se ajunge la un rezultat scontat etc.
- obținerea unor rezultate școlare mai bune, raportate la achizițiile anterioare.

Permițând înregistrarea progresului atins de elev de la o etapă școlară la alta raportul de evaluare prezintă o serie de avantaje:

- oferă date despre întreaga activitate a elevului;
- permite individualizarea sarcinilor de lucru;
- evidențiază rezultatele de excepție obținute de elev în anumite domenii, interesele,

- aspirațiile acestuia etc. ca și rezultatele mai slabe atinse în alte aspecte;
- facilitează exprimarea creativității.

Bună dispoziție în clasă reprezintă o condiție necesară în evitarea eșecului școlar. Fiecare lecție este recomandat să se desfășoare într-un climat afectiv particular, securizant, dispoziția afectivă a elevilor fiind coordonată de cadrul didactic.

În concluzie, profesorul trebuie să stabilească o relație armonioasă de la început cu elevul pentru a nu-i afecta acestuia dezvoltarea psihică, afectiva și personală. Profesorul trebuie să creeze o relație care să-i permită elevului să prindă aripi în dezvoltarea lui. Personalitatea profesorului este „izvorul și reglatorul” actului educativ iar scopul formal al educației nu este decât acela al formării omului responsabil, a se conduce singur pe calea binelui, a adevărului, a dreptății și a frumosului.

Bibliografie selectivă

1. I. Drăgan, A. Partenie, Psihologia învățării, Editura Excelsior, Timișoara, 1997;
2. Ed. Claparede, Educația funcțională, traducere de prof. M. Niculescu, E.D.P., Bucu

Inv. DEACONESCU
LAVINIA MIRELA

PERSPECTIVE CULTURALE, ARTISTICE ȘI PEDAGOGICE ÎN ACTIVITATEA DIDACTICĂ

Dobren Floarea, Școala Gimnazială Nr.24,
Timișoara, structură Grădinița P.P. Nr.27

Introducere

Activitatea didactică este un proces complex, ce înglobează nu doar transmiterea de cunoștințe, ci și formarea caracterului și a valorilor elevilor. În acest context, perspectivele culturale, artistice și pedagogice sunt esențiale pentru asigurarea unei educații de calitate, care să răspundă nevoilor diverse ale elevilor și să contribuie la dezvoltarea lor integrală. Acest referat își propune să exploreze aceste perspective, evidențiind rolul lor în activitatea didactică.

Perspectivile culturale în educație

Cultura este un factor determinant în formarea identității și în crearea unei atmosfere de învățare stimulativă. În activitatea didactică, perspectivele culturale includ:

1. Divergența culturală: Fiecare elev vine la școală cu un background cultural diferit. Educatorii trebuie să recunoască și să aprecieze această diversitate, adaptând metodele de predare pentru a include perspectivele tuturor. Aceasta nu doar că îmbogățește experiența educațională, dar și promovează toleranța și înțelegerea între elevi.

2. Curriculumul multicultural: Materialele și activitățile educaționale ar trebui să reflecte o varietate de culturi, promovând astfel empatia și respectul reciproc. De exemplu, studiul literaturii mondiale sau al istoriei diversificate poate ajuta elevii să înțeleagă contextul global în care trăiesc.

3. Promovarea valorilor culturale: În activitatea didactică, profesorii pot integra tradițiile locale și globale prin activități care să le permită elevilor să-și exploreze și să-și exprime identitatea culturală. Aceasta poate include proiecte, prezentări și discuții despre obiceiuri și valori specifice.

Perspectivile artistice în educație

Arta joacă un rol fundamental în dezvoltarea creativității și exprimării personale a elevilor. Perspectivile artistice în activitatea didactică includ:

1. Integrarea artei în curriculum: Arta nu trebuie să fie considerată o disciplină separată, ci poate fi integrată în diverse domenii de studiu. Proiectele interdisciplinare care combină științele cu arta, de exemplu, pot încuraja elevii să își folosească creativitatea în moduri noi și inovative.

2. Stimularea creativității: Activitățile artistice, cum ar fi pictura, teatrul sau muzica, ajută la dezvoltarea abilităților de expresie și gândire critică. Elevii care participă la activități artistice pot dezvolta o capacitate superioară de a rezolva probleme și de a gândi inedit.

3. Educația estetică: Educația estetică este esențială pentru dezvoltarea unei aprecieri profunde pentru artă și cultură. Prin implicarea elevilor în activități artistice, educatorii contribuie la formarea unui gust estetic, care va influența alegerile și percepțiile elevilor pe parcursul întregii lor vieți.

Perspectivile pedagogice în educație

Perspectivile pedagogice sunt fundamentale pentru modul în care se desfășoară activitatea didactică. Acestea includ:

1. Învățarea centrată pe elev: Această abordare subliniază importanța implicării active a elevilor în propriul proces de învățare. Profesorul devine facilitator, iar elevii sunt încurajați să își exprime opiniile, să participe la discuții și să colaboreze în proiecte.

2. Pedagogia diferențiată: În contextul diversității culturale și artistice a elevilor, pedagogia diferențiată este esențială. Aceasta implică adaptarea metodelor de predare pentru a răspunde nevoilor individuale ale elevilor, asigurându-se că toți au șansa de a învăța și de a reuși.

3. Educația bazată pe competențe: Această abordare se concentrează pe dezvoltarea competențelor esențiale pentru viață, cum ar fi gândirea critică, abilitatea de a colabora și de a comunica eficient.

Curriculumul trebuie să fie structurat astfel încât să încurajeze elevii să dezvolte nu doar cunoștințe teoretice, ci și abilități practice, pregătindu-i astfel pentru provocările din viața reală.

Concluzie

Integrarea perspectivelor culturale, artistice și pedagogice în activitatea didactică nu este doar o necesitate, ci o oportunitate de a crea un mediu de învățare bogat și diversificat. Educatorii au responsabilitatea de a construi punți între cunoștințe, valori și experiențe, contribuind în mod activ la formarea unor cetățeni informați, empatici și creativi. Prin promovarea acestor perspective în educație, se poate asigura nu doar o dezvoltare academică solidă, ci și o pregătire holistică a elevilor, capabili să gândească critic, să-și exprime ideile cu creativitate și să contribuie pozitiv la societate.

Bibliografie

1. Bălănescu, S. Cultura și educația: O viziune comparativă. Editura Didactică și Pedagogică, 2010, București.
2. Bucur, A. Educația interculturală. Teorii și aplicații. Editura Universitară, 2015, București.
3. Dewey, J. Democrația și educația. Editura Polirom, 1999, Iași.
4. Hattie, J. Vizibile învățare pentru profesori. Îmbunătățirea impactului asupra elevilor. Editura Trei, 2013, București.
5. Hutanu, H. Pedagogia diferențiată: Teorii, strategii și tehnici. Editura Universitară, 2014, București.
6. Mândru, V. Perspective artistice în educație: creația ca instrument de învățare. Editura Pro Universitaria, 2017, București.
7. Nussbaum, M. C. De ce democrația are nevoie de umanitate. Editura Polirom, 2012, Iași.
8. Oprea, N. Metode interactive de învățare. Pedagogie modernă. Editura Didactică și Pedagogică, 2016, București.
9. Popescu, I. Educația artistică și dezvoltarea creativității. Editura Universității din București, 2011, București.
10. Vygotsky, L. S. Imaginatia și creativitatea. Editura științifică și enciclopedică, 1978, București.

LUMINĂ ȘI RENAȘTERE ÎN EDUCAȚIE – PERSPECTIVE CULTURALE, ARTISTICE ȘI PEDAGOGICE

Autor: Domokos Matilda

Unitatea de învățământ: Grădinița cu P.P. "Pinocchio" Zalău

Paștele reprezintă o sărbătoare a luminii, speranței și renașterii, având o semnificație profundă atât din punct de vedere religios, cât și cultural. Lumina simbolizează cunoașterea, înțelepciunea și progresul, fiind un element central în educație. De-a lungul istoriei, epoca Renașterii a reprezentat un moment crucial pentru dezvoltarea artei, culturii și pedagogiei, marcând tranziția de la Evul Mediu la modernitate.

În contextul educației timpurii, abordarea acestei sărbători poate oferi copiilor preșcolari oportunitatea de a descoperi tradițiile, simbolistica și valorile asociate acestora prin activități culturale, artistice și pedagogice adaptate vârstei lor.

Una dintre cele mai îndrăgite tradiții de Paști este vopsirea ouălor. În fiecare an, în Joia Mare, oamenii din întreaga lume pregătesc recipientele cu vopsea pentru activitatea cel mai pe placul celor mici: pictarea ouălor. Fie că în unele case sunt păstrate obiceiurile străvechi prin care ouăle se colorează cu legume de prin câmară, vopsirea ouălor este o tradiție din moși strămoși de care se bucură toți copiii.

Din timpul străvechi, oul, la rândul lui purtător de viață, este simbol al regenerării și reînnoirii naturii, în timp ce ouăle roșii reprezintă jertfa lui Iisus Mântuitorul, care a murit pe cruce din iubire pentru noi, oamenii.

Perioada Renașterii, prin redescoperirea valorilor clasice, a reprezentat o veritabilă epocă de iluminare intelectuală, având implicații profunde asupra educației. În prezent, educația continuă să fie un proces dinamic, în care lumina cunoașterii contribuie la renașterea spiritului critic și a creativității.

Perspective Culturale

Lumina este adesea asociată cu învățătura și descoperirea adevărului. În educație, aceasta este un simbol al iluminării spirituale și intelectuale. Filosofii și educatorii au utilizat metafora luminii pentru a ilustra procesul de învățare.

Simbolul luminii în educație este omniprezent în toate culturile lumii. Filosofii antici, precum Platon, considerau cunoașterea drept o „ieșire din întuneric” spre lumină, așa cum este ilustrat în mitul peșterii din Republica. În perioada Renașterii, educația s-a centrat pe umanism, punând accent pe dezvoltarea integrală a individului prin studii clasice, literatură, științe și arte. Această epocă a evidențiat importanța gândirii critice și a libertății intelectuale, principii care stau și astăzi la baza educației moderne.

Educația contemporană păstrează această viziune, promovând accesul la informație și dezvoltarea gândirii independente. Era digitală a transformat lumina într-un simbol al accesului instantaneu la cunoaștere, facilitând schimbul de idei la nivel global.

Din punct de vedere cultural, Paștele este un prilej de a le prezenta copiilor tradițiile și obiceiurile specifice acestei sărbători. Povestirea evenimentelor biblice prin intermediul basmelor, al povestirilor ilustrate sau al teatrului de păpuși, povestirile despre mielul pascal ajută copiii, să înțeleagă semnificația acestei perioade. Un alt aspect esențial este promovarea obiceiurilor specifice precum lumânările aprinse la slujba de înviere, pregătirea cozonacului, vopsirea ouălor și al ciocnirii lor sunt modalități prin care copiii pot descoperi semnificația profundă a Paștelui. Prin aceste activități, copiii sunt expuși la elemente ale patrimoniului cultural și dezvoltă un sentiment de apartenență la comunitate. De asemenea, familiarizarea cu diverse obiceiuri pascale din alte țări le poate dezvolta deschiderea culturală și curiozitatea față de alte tradiții.

Perspective Artistice

Arta Renașterii a fost un mijloc de educație vizuală, prin care valorile estetice și filosofice au fost transmise generațiilor viitoare. Marii maeștri precum Leonardo da Vinci și Michelangelo nu au fost doar artiști, ci și educatori ai epocii lor, demonstrând importanța conexiunii dintre știință, artă și educație, au utilizat tehnici inovatoare pentru a reda realitatea cât mai fidel. În educație, arta Renașterii servește ca un instrument didactic esențial pentru înțelegerea culturii, istoriei și esteticii.

Activitățile artistice joacă un rol esențial în procesul de învățare despre Paște. Atelierele de pictură pe ouă, modelajul cu plastilină sau lut, confecționarea felicitărilor pascale și realizarea de colaje cu tematică pascală stimulează creativitatea și dezvoltă abilități motorii fine, sunt modalități creative prin care copiii pot exprima bucuria sărbătorii. De asemenea, teatrul de păpuși și poveștile ilustrate despre Paște le pot stimula imaginația și expresivitatea artistică. Muzica și dansul pot fi integrate în activitățile educaționale, prin interpretarea unor cântece pascale sau prin dansuri tradiționale, contribuind la dezvoltarea expresivității copiilor.

În educația timpurie, renașterea poate fi interpretată ca o revenire la metode de învățare bazate pe creativitate, explorare și experimentare. Introducerea copiilor în lumea artei și culturii de la o vârstă fragedă le oferă oportunitatea de a-și dezvolta gândirea critică și sensibilitatea estetică. Prin activități precum pictura, modelajul și teatrul, copiii sunt încurajați să se exprime liber și să-și dezvolte inteligența emoțională.

De asemenea, poveștile inspirate din mitologie, istorie și literatură clasică sunt mijloace eficiente pentru a introduce concepte culturale importante. Prin intermediul acestor narațiuni, copiii pot învăța despre valori precum curajul, generozitatea și perseverența.

Perspective Pedagogice

Metodele pedagogice s-au schimbat radical din perioada Renașterii până în prezent. Dacă în secolele XV-XVI accentul era pus pe memorizare și studiu individual, educația modernă promovează metode interactive și colaborative.

Pedagogi renumiți, precum John Dewey și Maria Montessori, au susținut ideea că învățarea trebuie să fie centrată pe experiență și experimentare, nu doar pe acumulare de informații. Aceste principii sunt esențiale în noile modele educaționale bazate pe tehnologie și învățare activă, care aduc o nouă renaștere în sistemele de învățământ din întreaga lume.

Activitățile ludice, povestirile, jocurile de rol și proiectele de grup favorizează înțelegerea conceptelor religioase și culturale într-un mod accesibil vârstei preșcolare. Un alt aspect important în abordarea pedagogică este dezvoltarea valorilor morale precum bunătatea, empatia și solidaritatea. Prin activități precum confecționarea și oferirea de daruri simbolice sau participarea la acțiuni caritabile, copiii sunt încurajați să înțeleagă importanța generozității și a iubirii față de semenii.

De asemenea, prin povestiri despre bunătate și generozitate, educatoarele pot sublinia importanța valorilor morale în viața de zi cu zi.

Conceptul de „lumină și renaștere” în educație rămâne relevant și astăzi, fiind strâns legat de progresul cultural, artistic și pedagogic. De la idealurile umaniste ale Renașterii la revoluția digitală contemporană, educația a fost și rămâne un proces continuu de iluminare și reînnoire. În acest context, este esențial să promovăm o educație care să echilibreze tradiția cu inovația, arta cu știința și cunoașterea cu înțelepciunea.

Integrarea sărbătorii Paștelui în educația preșcolară reprezintă o oportunitate de a cultiva la copii respectul pentru tradiții, creativitatea și valorile morale. Prin activități culturale, artistice și pedagogice adecvate, educatorii pot contribui la dezvoltarea armonioasă a copiilor, oferindu-le o bază solidă pentru înțelegerea și prețuirea valorilor spirituale și sociale. Astfel, educația timpurie devine nu doar un proces de acumulare a cunoștințelor, ci și o experiență transformatoare, care

modelează viitorii adulți ai societății. Lumină și renaștere sunt două concepte fundamentale în educația timpurie, având un impact profund asupra dezvoltării copiilor.

BIBLIOGRAFIE:

- Curriculum pentru educația timpurie, M.E.N., 2019
- Ion Ghinoiu, *Sărbători și obiceiuri românești*, Editura Elion, 2003, București
- Elisabeta Voiculescu, *Pedagogie preșcolară*, Editura Aramis, 2003, București
- *Paștele pentru cei mici*, Editura Ideal Decor Sales, 2018

Idei practice – Lumină și Renaștere

Autor: Dósa Tímea

Instituția: Grădinița cu Program Prolungit „Ștefania”

Activitate pentru copii cu jocuri dramatice:

Știți ce sărbătoare vine? Haideți să cântăm:

Clopoței răsună iar,

Paștele a sosit,

Pace, har și bucurie,

Domnul a-nviat slăvit!

Refren: Hristos a înviat!

Cu toții să cântăm,

În inimă lumină,

Iubire să purtăm!

Cineva bate la ușă, nu știm cine, haideți să le lăsăm înăuntru, domnul poștaș ne-a adus un bilet de la Mama Iepure, scrie astfel: Dragi copii! De data asta voi trebuie să veniți la mine, să mă căutați, în pădure pe partea cealaltă mă găsiți într-o casă frumoasă. Trebuie găsit și ouăle și cadourile.

Aici este mai strâmb drumul, trebuie să mergem pe lateral: Sunt puse pe jos niște fâșii textile pe care trebuie călcate.

Mergem mai departe și vedem o curte de păsări: Ce fel de animale vedem aici? Să le punem puzzleurile: Construirea imaginilor de animale din 5-6 bucăți: pui, găină, cocoș, curcan.

Sunt niște pui în fața noastră, cărora le este foame, de aceea merg după găină, să le dăm niște semințe: Presărim covorul cu niște semințe, copiii sunt puișorii care trebuie să adune semințele, dar nu au voie numai în două picioare să sare și au câte o găleată în mână, în care le adună semințele.

Imediat e întuneric și încă nu am găsit casa Mamei de Iepure, haideți să ne grăbim. Uitați! Acolo este școala de săritură, și aceasta este o probă care trebuie îndeplinit. Sunt niște bureți din spumă care trebuie călcați ca niște obstacole și trebuie îndeplinit de fiecare în parte după reguli.

Uitați-vă! Acolo este o casă! Oare cine locuiește acolo? Mă gândesc că stă în aceea casă un vânător, și acum este la vânat de iepure. Și acum ne-a vrăjit și suntem niște iepuri. Eu sunt iepurele cel mare și voi sunteți iepurii mici. Să faceți după indicații! Exerciții de întindere, stăm pe călcâie, în față ne uităm, brațele punem jos, iar capul tragem sus între cele două brațe, luăm aer încontinuu.

Ce facem iepurii mei?

(copiii sar ușor pe loc, ca niște iepurași)

Iepurașul sprintenel,

Saltă vesel, mititel,

Urechiușe lungi și mari,

Alargă sprinten peste deal!

2. (copiii pun mâinile la ochi, apoi le dau la o parte, ca și cum s-ar uita după ceva)

El se uită colo-n zare,

După morcovi și grădina,

Dar ascunde-n grabă mare,

Ouă roșii, în lumină!

3. (copiii se ghemuiesc, apoi sar iarăși în sus, ca și cum s-ar ascunde și apoi ieși din ascunzătoare)

Se piteste-n iarbă moale, Stă la pândă, hai să-l vezi!

Dar de-i spui „Hristos a Înviat!”

Țopăie de bucurie!

Haideți să vedem putem face un pic de gimnastică, dar de data aceasta în întuneric cu ochii închiși?

Să ne punem pe burtică și prindem glezna!!

Stăm ghemuit și ridicăm pumnul!

Stăm într-un singur picior până când număr până la cinci!

Abracadabra ne retransformăm în copii și oameni! Unde sunt urechii mei? Unde este coarda? Mama de iepure, Tata de iepure! Am ajuns!

Doamna educatoare va fi Mama de Iepure, își pune urechi de iepure!

Salut copii! Văd că v-ați obosit în drumul lung, haideți intrați până atunci vă aduc câte ceva.

Copii se așează pe covoraș în cerc, până atunci doamna educatoare aduce niște ou de ciocolată.

Meritați cadourile, deoarece ați ajuns la noi. Haideți lângă mine, să ne prindem de umerași și închidem ochișorii și să stăm liniștiți. Cine s-a simțit bine să mângâiească pe cel de lângă partea dreaptă și pe cel din partea stângă. Cu mâinile catifelate să mângâiți și să trimitem și un zâmbet în cadou.

Acuma mergem la o plimbare în apropiere și ne uităm în vitrine ce mai vedem nou despre Paște.

Bibliografie:

1. Lukács Józsefné – Ferencz Éva, *Kerek egy esztendő* – Editura Flaccus, anul 2013, pag. 123.
2. Lukács Józsefné – Ferencz, *Kipp-kopp, mogyoró, tavaszt hív már a rigó*, Editura Flaccus, anul 2011, pag.141-146

PROIECT EDUCAȚIONAL DE VOLUNTARIAT ȘI INCLUZIUNE SOCIALĂ

ACTIVITATE EXTRACURRICULARĂ

Prof. Ed. Timpurie Drăgan Maria Adelina
Grădinița cu Program Prelungit "Vis de Copil", Târgu Jiu

ARGUMENT

Fiecare copil este unic, are valoare inestimabilă, capacități și posibilități diferite de dezvoltare. Recunoașterea particularităților fiecărui copil impune răbdare, dragoste și ne obligă în egală măsură să oferim oportunități de dezvoltare într-un mediu stimulat și afectiv.

Într-o societate din ce în ce mai problematică și mai vulnerabilă, avem convingerea că, prin dragoste și dăruire, putem schimba viitorul unor copii. Din dorința de a veni în ajutorul acestor copii, sub deviza „Donezi o jucărie, dăruiești un zâmbet!” organizatorii și partenerii implicați doresc să fie aproape de copiii nevoiași și triști, în Săptămâna Mare, colectând jucării, dulciuri, îmbrăcăminte, încălțăminte, rechizite, cărți și jocuri educative.

Acest proiect reprezintă o acțiune comunitară care se bazează pe voluntariat, implicare, responsabilitate. Comunitatea devine mai unită, colaborând pentru a depăși granițele fizice și pentru a aduce bucurii unor copii care nu au posibilitatea să iasă din mediul lor social și geografic.

Un om care dăruiește din toată inima primește în schimb o bucurie sufletească pe care nu o poate descrie în cuvinte. Să dăruim și să credem că zâmbetul unui copil încălzește și umple de iubire inima celui care dăruiește! Împreună, putem dăruia un strop de bucurie și putem lumina Paștele unor copii, putem aduce liniște și căldură în familia lor.

TITLUL PROIECTULUI: „Donezi o jucărie, dăruiești un zâmbet!”

DOMENIUL: socio-emoțional

SCOPUL PROIECTULUI

Sprajinirea copiilor cu nevoi materiale sau sociale speciale, prin implicarea preșcolarilor, părinților și cadrelor didactice partenere în acțiuni de caritate, cu scopul formării și dezvoltării

de capacități și atitudini menite să contribuie la optimizarea dezvoltării personale a preșcolarilor.

OBIECTIVELE PROIECTULUI

- ✓ Încurajarea implicării cadrelor didactice și preșcolarilor de la Grădinița cu Program Prelungit „Vis de Copil”, Târgu Jiu, dar și a părinților ca voluntari în activități desfășurate pentru persoane aflate în dificultate, în scopul susținerii procesului de incluziune socială și dezvoltarea personală;
- ✓ Sprijinirea copiilor cu nevoi materiale, sociale și educaționale speciale;
- ✓ Formarea abilităților de comunicare și relaționare socială;
- ✓ Cultivarea/întărirea sentimentului de a fi acceptat, tolerat și integrat pe plan social;
- ✓ Includerea persoanelor izolate, din punct de vedere social, în viața comunității locale; - Colectarea de cadouri cu ocazia Sărbătorii Paștelui pentru copiii speciali din familii cu situație materială precară.

COLABORATORI PROIECT: Agenția de Publicitate Gorjeanul

DURATA PROIECTULUI:

- ✓ 14 martie - 14 aprilie 2025

LOC DE DESFĂȘURARE: Grădinița cu Program Prelungit „Vis de Copil”, Târgu Jiu;

RESURSE UMANE: preșcolarii, cadrele didactice, părinții

RESURSE MATERIALE: tabla interactivă, planșe, acuarele, lipici, coli colorate

RESURSE FINANCIARE: autofinanțare și donații

REZULTATE AȘTEPTATE:

- creșterea stimei de sine în rândul copiilor nevoiași;
- întărirea parteneriatului grădiniță - comunitate locală;
- implicarea continuă a copiilor în realizarea activităților propuse;
- strângerea unor fonduri suficiente sub formă de cadouri pentru a le oferi de Paște tuturor copiilor mevoiași și triști înscriși în proiect.

METODE DE MONITORIZARE ȘI EVALUARE:

- mediatizarea evenimentului
- album foto din cadrul activitășilor desfășurate
- proces-verbal

BENEFICIARI PROIECTULUI:

Copiii nevoiași din zone defavorizate.

ACTIVITĂȚI DESFĂȘURATE:

ACTIVITATEA NR. 1:

Titlul activității: Lansare proiect educațional „Donezi o jucărie, dăruiești un zâmbet!”

Perioada de desfășurare: martie 2025

Descrierea activității:

- lansarea proiectului în cadrul comunității grădiniței;
- solicitarea implicării cadrelor didactice în proiect ;
- stabilirea responsabilităților;
- sensibilizarea părinților și preșcolarilor în susținerea acestei activități;

ACTIVITATEA NR. 2:

Titlul activității: Încheierea acordului de parteneriat cu instituția parteneră

Perioada de desfășurare: martie 2025

Locul desfășurării: sediul Grădiniței cu Program Prelungit „Vis de Copil”, Târgu Jiu

Participanți: cadrele didactice înscrise în proiect, preșcolarii și părinții acestora

Responsabili: coordonatorii proiectului

Descrierea activității: Coordonatorii proiectului asigură încheierea acordului de parteneriat cu Agenția de Publicitate Gorjeanul.

ACTIVITATEA NR. 3:

Titlul activității: Ateliere de creație și colectare de jucării și bunuri pentru copiii nevoiași. „Mesaj de Paște pentru prietenul meu!” – activități desfășurate de preșcolarii parteneri din Grădinița cu Program Prelungit „Vis de Copil”, Târgu Jiu

Perioada de desfășurare: martie – aprilie 2025

Locul desfășurării: sălile de grupă ale Grădiniței cu P.P. Vis de Copil

Participanți: cadrele didactice și preșcolarii înscriși în proiect

Descrierea activității: Fiecare cadru didactic partener realizează, în cadrul atelierelor, felicitări, mesaje de încurajare și prietenie adresate copiilor nevoiași.

Jucăriile și bunurile donate vor fi sortate și expediate prin intermediul Agenției Publicitare Gorjeanul către familiile nevoiașe.

Responsabili: cadrele didactice coordonatoare din fiecare grupă implicată în proiect, membrii Agenției de Publicitate Gorjeanul.

ACTIVITATEA NR. 4

- Întocmirea portofoliilor finale
- Redactarea diplomelor/adeverințelor pentru participanți .

Caracteristicile generale ale grupului de părinți:

Grupul de 24 de părinți este constituit cu vârste cuprinse între 42 și 55 ani. Nivelul de educație al acestora este neeterogen, 22 dintre aceștia au studii medii iar 2 au studii universitare. Grupul de părinți nu este receptiv la implicarea în parteneriate care presupun desfășurarea unor acțiuni cu caracter social.

Ideea generală a proiectului: implicarea grupului de părinți și copiii lor într-o acțiune socială, de experimentare a recunoștinței față de categoria profesională a lucrătorilor în salubritate.

Analiza de nevoi realizată în rândul părinților

Analiza de nevoi s-a realizat în cadrul întâlnirii cu ocazia ședinței cu părinții, cu scopul de a identifica disponibilitatea părinților pentru implicarea într-un proiect specific educației pozitive.

Ideea proiectului a fost expusă succint grupului de părinți, pentru a-i familiariza cu tema proiectului și beneficiile acestuia pentru copii: „În cadrul școlii noastre ne dorim să implementăm educația pozitivă pe termen lung. Am întocmit o listă cu emoțiile pozitive pe care ne dorim să le experimenteze copiii dumneavoastră și vă ofer câte o copie pentru a o avea la îndemână. Prima emoție selectată din listă este **recunoștința**. Avem 3 variante de activități pe care le putem oferi copiilor, iar dumneavoastră aveți posibilitatea să alegeți una dintre ele.

-Prima variantă este ca noi, profesorii, să proiectăm activități didactice la nivel de clasă, pentru a-i sprijini pe copii să simtă recunoștința prin implicare și contribuție personală, prin manifestarea empatiei față de copiii aflați în dificultate și pentru orice ființă care are nevoie de sprijin și ajutor..

-A doua variantă presupune să desfășurați o serie de activități simple, în mediul familial, pe aceeași temă, pentru a experimenta un climat familial pozitiv. Noi am pregătit două întrebări pe care să le adresați copiilor și le aveți pregătite pe o fișă. Puteți să va implicați scriind și dvs. 2 întrebări adecvate pe care considerați că le puteți adresa copiilor dvs.

-Cea de-a treia variantă este să le oferim copiilor o experiență socială, în afara mediului familial sau școlar. Am selectat o categorie profesională față de care să ne manifestăm recunoștința, cea a muncitorilor care colectează gunoaiile din județ, cei care lucrează în domeniul salubritate în cadrul Eco Bihor. Dacă se va alege această variantă, vizita noastră va avea loc la Eco Bihor în data de 22 aprilie. Noi vom scrie mesaje de recunoștință pentru cei care ne ușurează viața și colectează și sortează toate deșeurile produse pe raza județului nostru. Implicarea dumneavoastră ar consta în a ne trimite prin intermediul copiilor, un mesaj de recunoștință pe care să-l alăturăm celorlalte. În felul acesta veți oferi copiilor un model pozitiv, element de mare importanță în familia pozitivă și în școala, respectiv societatea pozitivă”.

Analiza de nevoi s-a finalizat cu alegerea celei de a 3-a variante necesare conturării proiectului.

Rezultatul analizei de nevoi: Implicarea părinților în susținerea copiilor să realizeze o acțiune socială, în afara mediului familial și școlar.

Obiectivele proiectului

1. Conștientizarea importanței sentimentului de recunoștință în viața copilului și a fiecărui om.
2. Conștientizarea faptului că modelul pozitiv oferit de familie poate influența sentimentul de recunoștință la copil.
3. Conștientizarea faptului că școala are influențe pozitive asupra copiilor, familiilor și comunității prin implicare continuă.

4. Dobândirea unor informații noi despre modalitatea în care sentimentul de recunoștință poate fi simțit de copil în mai multe medii inclusiv în ceea ce privește mediul înconjurător.
5. Implicarea în oferirea unui model pozitiv de practicare a recunoștinței, în mediul familial.
6. Implicarea în oferirea recunoștinței prin scrierea și transmiterea unui mesaj de recunoștință.
7. Practicarea recunoștinței în mediul familial - exemple de bune practici în familie.
8. Oferirea unui model pozitiv de practicare a recunoștinței, în mod conștient în familie, zilnic
9. Implicarea conștientă și voluntară în acțiuni propuse de unitatea școlară.

Descrierea unei activități

Activitate realizată frontal cu părinții, alături de copii, în scopul experimentării unui model de comunicare și comportament pe tema recunoștinței în mediul școlar, în mediul familial și față de categoria profesională selectată pentru proiect.

La întâlnirea față în față, părinții vor asista la o activitate realizată de cadrul didactic, pentru a observa un model de comunicare și comportament cu copiii, pe tema recunoștinței în mediul școlar, în mediul familial și față de categoria profesională selectată pentru proiect. Părinții vor putea observa cum copiii adresează un mesaj simplu de recunoștință colegilor, cadrului didactic și ulterior, părinților. Aceștia din urmă vor adresa la rândul lor, un mesaj de recunoștință profesorului și copiilor. După această etapă cadrul didactic va realiza o incursiune în profesia lucrătorilor de la salubritate, va descrie activitatea și importanța fiecărui angajat de la salubritate, începând de la lucrătorii care colectează deșeurile și terminând cu cei care sortează la bandă și lucrează în condiții improprietate pentru binele tuturor. Părinții vor observa modelul de transmitere a informațiilor către o categorie profesională în general neapreciată și atitudinea pozitivă a celor implicați, apoi vor discuta mesajele de recunoștință, punându-se accent pe faptul că orice schimbare de percepție și atitudine pornește din interiorul fiecăruia. Activitatea se va încheia prin împărțirea unor sarcini necesare întâlnirii cu personalul de la salubritate, la data stabilită. Astfel, elevii, alături de profesori vor realiza un produs al activității care să reflecte cunoștințe despre domeniile curățeniei, colectării selective, salubrității și vor pregăti un mesaj de recunoștință la care vor participa doar elevii interesați, având în vedere faptul că aproximativ 14 din clasă nu și-au dorit să se implice în această activitate.

Finalizarea proiectului și sărbătorirea rezultatelor

Activitatea outdoor realizată cu cei 10 elevi și părinții lor care au participat la acest proiect s-a finalizat prin împărțirea emoțiilor experimentate, reflectarea asupra propriilor reacții și cele ale personalului de la salubritate din cadrul ECO Bihor, care au fost extrem de încântați că cineva s-a gândit la ei, la munca lor și le-a arătat un semn de apreciere, precum și conștientizarea impactului pe care acțiunile noastre le au asupra celor implicați.

Acest gen de acțiuni sunt menite să ajute copiii și familiile lor să conștientizeze cât de multă nevoie are fiecare om de un cuvânt frumos, de un mesaj călduros, de trăirea emoției recunoștinței și a bucuriei că ceea ce face este bine, este important, valoros și apreciat. Astfel, noi toți putem contribui la crearea unei lumi mai bune prin conștientizare, implicare, colaborare și cât mai multe fapte bune, toate fiind generatoare de lumină și frumos în sufletele tuturor, căci asta înseamnă educația continuă.

PRIMĂVARA – ANOTIMPUL RENAȘTERII ȘI AL ACTIVITĂȚILOR OUTDOOR

Prof.înv.preșc Elicovici Ionela-Dana

Grădinița cu Program Prelungit Nr 9 Bârlad

A sosit un anotimp îndrăgit de toată lumea, iar acesta este primăvara. Acum toate poveștile încep să se transforme și să capete o altă aură. Totul se transformă zilnic. Natura ne șoptește că există viață peste tot și că în fiecare început de primăvară există fericire. Câte flori apar! Câtă lumină și câtă culoare!

Primăvara așterne peste tot un covor multicolor, iar în văzduh păsările câmpului compun triluri de renaștere. Un parfum ușor de flori se răspândește la adierea vântului. Mugurașii dezmiardați de soare încep să se umfle de bucurie. Brazilii care tocmai și-au lepădat mantia de nea privesc bucuroși spre soare. Albinele cele muncitoare și fluturii cei vioi ne asigură că vremea frumoasă și zilele însorite se apropie. Gândăceii și cărăbușii dorm la soare dezmoțindu-și picioruțele și aripioarele. O buburuză se îndreaptă greoi pe un fir de iarbă. Este greu și pentru ea să-și revină din somnul cel profund de astă iarnă. Furnicile au ieșit din ascunzișurile lor și încercă să-și croiască drum și să construiască cele mai rezistente mușuroaie. Firișoarele mici de iarbă își ridică brațele către soare și către cerul cel albastru dorind să le îmbrățișeze cu mare drag. Copacii se deșteaptă din somnul de peste iarnă și se îmbracă îndată cu un veșmânt înmugurit apoi înflorit. Ciocârlia se înalță spre văzduh și cântă mai veselă ca niciodată. Din tufișurile proaspăt înverzite se aude înconfundabilul cântec al privighetorii. Câte cântece inundă natura! Cântă cucul, cântă sturzul, cântă mierla!

Primăvara lucrează zi de zi și ceas de ceas la alungarea deplină a bătrânului anotimp al zăpezilor. Păpădiile încep să zâmbească vesele pe câmpuri și prin păduri. Razele soarelui se strecoară vesele printre crengile de cireș înflorite, coborând spre pământ pentru a-l încălzi. Miroase a iarbă verde și a pământ arat. Din zori și până în seară tractoarele cutreieră ogoarele în lung și în lat lăsând în urma lor un petic negru de pământ proaspăt arăt. Munca este în toi. Oamenii muncesc și se bucură de renașterea naturii. Fiecare muncește în gospodăria sa. Unii plantează pomi, unii sapă vii, unii însămânțează grădinile, dar adevăratele lor roade se vor vedea toamna. O cloșcă își plimbă pușorii galbeni și pufoși arătându-le și strigându-i pe fiecare pe nume, în legea ei ca să ciugulească găze ori mălai. Curțile sunt ornate cu tot felul de flori plantate cu grijă de gospodinele cele harnice. Câte flori atâtea culori și atâtea parfumuri. Rândunelele zboară prin împrejurimi după paie pe care le poartă-n zbor până sub streșinile caselor, ori prin copaci pentru a-și face cuibul cât mai rezistent. În curând în ele vor locui pușorii. Petale de flori de cireș se desprind ușor de la locul lor și aleargă una după alta spre pământ formând un covoraș alb care ne amintește de iarna care cu greu a plecat. Primăvara este o armonie de sunete și de culori alese cu grijă de Creatorul lumii pentru mângâierea văzului și al auzului. Este un anotimp în care toată natura renaște dar renaște și omul. În acest anotimp bucuria crește, se multiplică, iar omul este mai vesel și mai creativ.

Odată cu venirea primăverii se deschid numeroase posibilități privind ieșirea copiilor din grădinițe în aer liber. Una dintre cele mai ușoare și la îndemână variante de a desfășura activități în aer liber este ieșitul cu copiii în curtea grădiniței noastre, unde îmi desfășor activitatea, beneficiază de un loc de joacă reamenajat de curând cu ajutorul unui program de voluntariat cu leagăne, tobogane și alte aparate de joacă.

Un alt exemplu de activitate outdoor care se desfășoară cu succes în curtea grădiniței este celebrul joc ”Șotron”. Terenul pe care se joacă este ”standard”, numerotat de la 1 la 10 cu două perechi de căsuțe alăturate (4-5 și 7-8), liniile se desenează cu cretă sau vopsea pe asfalt. Fiecare jucător are o pietricică pe care o aruncă succesiv în fiecare dintre căsuțele șotronului, de fiecare dată când îi vine rândul. Dacă piatra se oprește pe o linie, aruncarea se repetă. Și la dus – adică sensul de parcurgere de la 1 la 10 și la întors, se sare normal – adică într-un picior pe numerele simple și în

două pe cele alăturate. Doar că la întors, jucătorul trebuie să se aplece, de cele mai multe ori stând într-un picior, să-și ia piatra de jos, înainte să termine de sărit sensul de întoarcere. oricine calcă în afara terenului sau pe linia despărțitoare dintre pătrățele e penalizat și trebuie să repete aruncarea respectivă. Acest joc are succes dacă se joacă în echipe de maxim 5-6 jucători, altfel devine plictisitor pentru copii să își aștepte rândul. Este un bun exercițiu ne numărat crescător și descrescător de la 1 la 10, în plus dezvoltă spiritul de observație, fiecare jucător fiind atent la copilul care sare șotronul în momentul respectiv. ”Țară, țară vrem ostași” este un joc îndrăgit în general de copiii mai mari. Se formează două lanțuri umane care stau față în față la 15-20 metri distanță unul de celălalt. Apoi, lanțurile își cer ostași unul altuia. Cei care cer, strigă ”Țară, țară, vrem ostași!” iar ceilalți răspund invariabil ”Pe cine?” iar primii strigă ”Pe.. Sebi” – sau pe cine vor ei. Ostașul cerut trebuie să alerge cu putere spre lanțul care l-a cerut și să-i ”spargă” una dintre verigi, adică să treacă prin locul unde se țin doi de mână. Dacă ostașul sparge lanțul, revine în echipa lui cu tot cu un jucător ales din echipa adversă. Dacă nu reușește să îi despartă pe adversari, li se alătură. Lanțul care reușește să adune toți copiii, câștigă. Acest joc îi adună la un loc pe copiii aflați inițial în echipe adverse, dar care până la urmă se reunesc în ”lanțul câștigător”. Ei trebuie să se adapteze (câteodată chiar de mai multe ori în același joc) cu schimbarea echipei și cu noii aliați. ”Culori amestecate” este o activitate este cu atât mai interesantă cu cât se bazează pe acțiuni care de regulă sunt interzise copiilor de către părinți. Acasă nu li se prea permite să se joace cu acuarele și cu apă. La grădiniță rar li se permite să amestece la întâmplare acuarelele. De aceea o activitate outdoor în care li se permit aceste lucruri nu poate fi decât benefică. Copiii primesc foi de carton pe care vor picta cu acuarele linii în duct continuu curbe sau frânțe cu cât mai multe culori. Foile vor fi așezate pe asfalt, iar copiii vor ținti foile cu baloaner cu apă astfel încât culorile să fuzioneze între ele. Foile se lasă la uscat, iar copiii vor căuta să identifice forme în amestecul de culori. Se poate realiza și cu carioci, dar trebuie să fie de foarte bună calitate, de preferat speciale. „Detectivii naturii” este o activitate dinamică în care învățarea prin descoperire este la ea acasă. Sunt necesare lupe pentru cercetare și multă voie bună.

Dar, pentru că în grădiniță conținuturile sunt abordate integrat, o acțiune de plantare de flori oferă prilejul reactualizării unor cunoștințe matematice, privind constituirea de grupe după criteriul formei, mărimi sau culorii sau exersarea numărului și socotitului, precum și dezvoltarea abilităților fonetice și lexicale. Exemplele prezentate demonstrează că educația outdoor poate reprezenta o modalitate de implementare a curriculumului preșcolar. Numai că, specificul acestor activități, care creează un mediu relaxant, liber, fără constrângerile pe care le impun „cei 4 pereți ai unei săli de clasă”, contribuie în mare măsură la producerea stării de bine a copilului. De obicei, ca activități cu caracter nonformal, activitățile outdoor trebuie realizate doar în conformitate cu dorințele copilului, la inițiativa lui, axându-se pe spontaneitate și creativitate. De aceea, nu trebuie realizat un demers didactic rigid și închisat în șabloane metodologice. Sub aspect nonformal, activitățile de tip outdoor contribuie, în principal, la obținerea unei stări de bine a copilului. Dar, realizate ca și activități complementare celor informale, aceste activități au un rol determinant în dezvoltarea psihică a copilului.

Variante de activități outdoor sunt nenumărate, influențate fiind de creativitatea și ingeniozitatea educatoarelor. Introducerea acestora în mediul preșcolar este benefică datorită multiplelor avantaje: - oferă posibilitatea contactului cu natura; - reprezintă un climat motivațional copiilor cu dificultăți de învățare; - formează abilități de colaborare, comunicare, învățare activă; - educă adaptabilitatea, flexibilitatea, inițiativa, autonomia, asumarea responsabilității.

O școală inovativă va prelua și integra, în modul ei specific, astfel de situații, le va face aliat, sursă de revigorare, de întărire, de extensivare a ariei ei de acțiune. Și asta, pentru binele școlii și al celor care intră în ea, deopotrivă!”

BIBLIOGRAFIE:

- Dumitrescu, F., Stănculescu C., „Natura pe înțelesul copiilor”, Ed. Carminis, Pitești, 1998; - Pâslaru, C., Cazacu, O., „Instruire și educație modernă în învățământul preșcolar”, Ed. Grafic, Bacău, 2005; - Preda, V., „Grădinița altfel”, Editura V&INTEGRAL, București, 2003

IDEALUL EDUCAȚIONAL ȘI EVOLUȚIA ACESTUIA

Prof. Fănică Daniel
Școala Gimnazială Căndești
Loc. Căndești, jud. Buzău

Idealul educațional este o formă a idealului social și profesional, acesta depinzând în mare măsură de cerințele societății și mai puțin de aspirațiile individului. Idealul individual depinde de resorturi interioare ale acestuia, pe câtă vreme idealul educațional este mai mult de natură socială și depinde în mai mică măsură de individ, neputând face abstracție de acesta.

Idealul educațional are o semnificație socială, profesională și morală mai pronunțată, diferită de structura psihologică a individului și ține în primul rând de structura și condiționările vieții sociale. Educația este cea care intermediază raportul individului cu societatea din perspectiva idealului educațional.

În Dicționarul de Pedagogie, idealul pedagogic (educativ) ar fi: „modelul sau prototipul după care să fie format orice copil, orice tânăr prin ajutorul educației”. Acest model ar îndeplini cerințele și aspirațiile cele mai înalte ale societății viitoare, iar elevul, tânărul în general, trebuie să le asimileze și să le accepte ca model spre care tinde societatea și nu exclusiv acesta.

În Lega Învățământului nr.1/2011, „Idealul educațional a școlii românești constă în dezvoltarea liberă, integrală și armonioasă a individualității umane, în formarea personalității autonome și în asumarea unui sistem de valori care sunt necesare pentru îndeplinirea și dezvoltarea personală, pentru dezvoltarea spiritului antreprenorial, pentru participarea cetățenească activă în societate pentru incluziune socială și pentru angajare pe piața muncii”(art2, alin.3)

Educația și socializarea sunt factori care au capacitatea convingătoare în vederea acceptării idealului educațional, a modelelor oferite de școală și societate. Idealul educativ reprezintă conștiința educativă a societății și tipul de personalitate pe care o comunitate dorește să-l formeze în rândul cetățenilor.

I. Nicola vede esența idealului educațional ”ca expresie concentrată a unor necesități istorice” fiind ”determinat de anumite condiții sociale”. Autorul citat desprinde trei niveluri ale idealului educațional în lucrarea Pedagogie (1993, pp. 69-70):

- a. dimensiunea socială (să fie congruent sau coextensiv unor cerințe sociale) ;
- b. dimensiunea psihologică (să răspundă nevoilor și posibilităților indivizilor; nu trebuie să fie cu mult peste ”putința” oamenilor) ;
- c. dimensiunea pedagogică (să permită o transpunere practică în plan instructiv-educativ).

În fixarea unui ideal educațional trebuie să fie luate în considerare tipul și esența societății, modelul ideal de personalitate, valorile fundamentale ale lumii contemporane, tradițiile și valorile naționale istorice.

C. Cucoș definea idealul educativ ca o „instanță valorică din care iradiază norme, principii, scopuri și obiective determinate, care direcționează de formare a tinerei generații” (2006, p. 189) și „determină și forțează realitățile educative să urmeze un anumit traseu valoric, filtrează – selectiv – o serie de imperative supraordonate, ghidează și legitimează axiologic strategii educative, sancționează trase periferice sau rezultate educaționale catastrofice” (2006, p. 190)

După C. Narly, „idealul nu este numai polul spre care tinde orice înrâurire educativă, ci este în același timp prisma, este luneta prin care noi privim și concepem însăși întreaga realitate pedagogică așa cum ne apare în marile ei probleme” (1995, p. 94). Idealul educațional și scopul educației sunt strâns legate de acțiunea educațională, conferind acesteia un caracter conștient, activ, creator și prospectiv. Idealul educațional presupune și propune o anumită strategie educațională ce vizează formarea și dezvoltarea personalității din punct de vedere intelectual, socio-moral, profesional etc.

Fără un ideal educativ, atât societatea cât și individul nu ar fi progresat, de aceea acesta este principalul purtător al progresului social-istoric al societății și umanității.

Marea problemă cu care se confruntă cea mai mare parte a tinerei generații este lipsa unui ideal care înseamnă stagnare, inerție, plafonare, nonvalori, individualism, egoism etc. „Idealul educativ reprezintă un model proiectiv, o anticipare ideală, în anumite condiții un imperativ ce se cer îndeplinite ca rezultat, ca finalitate a acțiunii educative complexe și îndelungate. Idealul educativ ocupă locul central în teoria și acțiunea pedagogică. El presupune o concepție și anumite idei clare privind dimensiunile ce trebuie să le includă personalitatea în dezvoltarea sa ca finalitate a acțiunii educative” (I. Bontaș, 1996, p. 58). Prin intermediul idealului educațional se proiectează integralitatea, complexitatea și multilateralitatea personalității umane în sensul formării ei sub raport intelectual, moral, profesional, estetic, fizic în funcție de criteriul social istoric.

Idealul conferă ființei umane în formare optimism, dinamism și încredere în forțele proprii. Idealul se formează treptat prin imitații, apoi prin interiorizare, modelele celorlalți fiind conștientizate și transformate pentru a deveni modele proprii originale.

A avea un ideal înseamnă construirea mintală a unui model. Idealul este un model, o imagine spre care individul aspiră pentru a se desăvârși. Conceptul de ideal educativ a constituit o problemă fundamentală a gândirii și practicii pedagogice de-a lungul secolelor, contribuind la dinamizarea teoriei și practicii educației, prezentând un anumit model de personalitate umană pe care trebuie să-l obțină educația.

Un rol important în proiectarea modelului de personalitate umană l-au avut nivelul și tendințele de dezvoltare ale societății din punct de vedere material și spiritual, concepția despre lume și individ la un moment istoric dat.

ANTICHITATE

În Atena, idealul educațional urmărea dezvoltarea armonioasă a personalității în plan estetic, moral, fizic și militar, valorile supreme fiind adevărul, binele, frumosul în conceptul clasic al ” Kalokagathia” (Kalos – frumos; agathon – bine).

În Sparta idealul educațional viza dezvoltarea fizică și militară a cetățenilor liberi, ideal izvorât din necesitatea asigurării forței stăpânilor de sclavi; educație desfășurată cu severitate, consacrand astfel celebra formulă de ”educație spartană”.

EVUL MEDIU

Idealul educațional avea o dublă orientare: una cavalierească, a feudalilor laici și alta monastică, ecleziastică a clericilor. (Călugărul – Cavaler). Orientarea cavalierească concepea personalitatea ca rezultat al celor șapte virtuți cavalierești (călăria, mânuirea spadei, vânătoria, înotul, șahul, cântul și recitarea de versuri în acompaniament de lăută). Orientarea monastică era predominant livrescă, încuraja asceza și concepea personalitatea ca rezultat al însușirii celor șapte arte liberale: gramatica, retorica, dialectica, aritmetica, geometria, astronomia și muzica.

RENAȘTEREA

Ca urmare a dezvoltării științelor, idealul educativ concepea personalitatea în spiritul unui ”homo universale” (omul care să-si însușească totul). Francois Rabelais susținea că ”omul trebuie să învețe totul” . Un astfel de ideal putea fi conceput în acea perioadă pentru că cunoașterea era mai puțin dezvoltată, dar astăzi el nu poate fi realizat pentru că cunoașterea umană a cunoscut o mare dezvoltare informațională.

ILUMINISMUL

Idealul educațional propus de pedagogii iluminiști, începând cu Jean Jacques Rousseau, era ” al omului rațional” constituind și un mod de contestare a dogmatismului teologal. J.J.Rousseau susținea ca ideal educativ învățarea meșteșugului de a trăi, formarea unui om sănătos, cu o cultură solidă, cu o meserie și cu calități morale demne. Iluminismul se caracteriza prin contestarea privilegiilor nobiliare, afirmarea drepturilor egale ale oamenilor, a accesului tuturor categoriilor sociale la conducerea societății, fiind o expresie a încrederii în capacitatea rațiunii de a pătrunde în tainele lumii, de a înfăptui progresul.

EPOCA MODERNĂ

Idealul educațional impunea idealul personalității eficiente într-o activitate productivă (faza de industrializare timpurie), idealul personalității compexe, multilaterale (faza industrializării avansate) și idealul personalității creatoare (societatea postindustrială).

Valorilor clasice (binele, frumosul, adevărul, sfințenia) li se adaugă valorile sociale (libertatea, egalitatea, fraternitatea), valori care definesc idealul educativ al modernității.

„Postmodernitatea și idealul par incompatibile; să nu uităm, idealul ignoră jumătățile de măsură. El nu desemnează doar ceea ce are valoare pentru mine, ci și ceea ce are cea mai mare valoare (...) În acest context, are sens să vorbim de idealul temperat, formulă pe care o propunem pentru a descrie încercările contemporane de a concilia posmodernitatea cu idealul? Idealul presupune cu necesitate constanță și continuitate; ca atare, problema ar fi să identificăm care ar fi constantele lumii în care trăim: valoarea este negată ca fiind ierarhizată, discriminatorie, elitistă; adevărul și cunoașterea științifică reprezintă doar o modalitate de raportare la realitate și nu neapărat calea regală; toleranța și compasiunea sunt prezențe slabe, subordonate excitației produse de mass-media și care durează doar o clipă, înlocuite de alte prilejuri care ne solicită toleranța și compasiunea; în fapt, toleranța și compasiunea se subordonează, oarecum paradoxal, plăcerii egoiste a individului, de aceea durează doar atât cât produc satisfacția participării; abandonarea spațiului public și a îndatoririlor cetățeanului a determinat centrarea individului pe sine însuși și a spațiului public pe problemele individului, pulverizându-se astfel problemele cetății”(E. Stan, 2014, p. 38) .

Cel mai vechi text pedagogic din lume este așa numita Casă a tăblițelor în care se relatează aspecte din viața unui școlar și practici educative de actualitate. Vedele – imnuri sacre hinduse – au servit ca manuale pentru educarea tinerilor preoți brahmani. Ramayana și Mahabharata precum și Iliada și Odiseea sunt adevărate ” romane” pedagogice care au educat grecii în epoca arhaică și hindușii în autoeducația yoghină de tip brahmanic menită să îl ajute pe practicant să atingă idealurile perfecțiunii și imortalității.

„Biblia persana” – Zend Avesta – conținea numeroase esențe și percepțe cu caracter educativ. De asemenea cele cinci opere ale lui Confucius, mai ales Cartea schimbărilor conțineau nenumărate învățături cu caracter sociopedagogic. Acesta a întemeiat așa zisa rugia – „școala cărturarilor” – care avea ca ideal educațional formarea lui junzi (omul de bine).

În filosofia greacă gruparea din Milet, din jurul lui Thales cuprindea matematicieni, astronomi, geometri care se autointitulau sophoi (înțelepți) și pretindeau că sunt atotștiutori. Thales, cel mai vechi sophos a înțeles rostul educației, considerând-o ”a doua natură a omului”. Socrate a atras atenția școlilor de preinși sophoi că pot deveni doar philosophoi, adică iubitori de înțelepciune. Dialogul socratic se baza pe o metodă educativă numită maieutica, în cadrul căreia Socrate își determina interlocutori să descopere adevărul singuri. Despre el declara: ” Știu că nu știu nimic” și adesea repeta îndemnul Oracolului din Delphi ”Cunoaște-te pe tine însuși!” Îi îndemna pe toți să se preocupe mai puțin de cunoașterea naturii exterioare și mai mult să se preocupe de cunoașterea propriei naturi. Prin sinuciderea sa, el a impus cetățenilor cel puțin două

valori: Adevărul și Demnitatea, gestul său, cel puțin pentru istoria culturii europene, are semnificație crucială putând fi asemănat cu moartea și resurecția lui Isus.

Platon a fost discipolul lui Socrate și primul filosof care se dedică direct și amplu problematicii pedagogice. În *Hippias Minor* tratează despre minciună, în *Alcibiade* studiază firea omului, în *Politeia* și *Legile*, studiază educația privită ca proces social și bineînțeles, politico-juridic, în *Protagoras* se concentrează asupra educației morale.

În opera lui Platon se regăsește Paideea în acțiune care se exercită asupra oamenilor pentru a-i face să renască și să le confere dimensiuni axiologice pe care natura umană le conține în ea însăși.

Aristotel a fost elevul lui Platon dar a ales un alt drum filosofic; cercetarea științifică, bazată pe observarea directă a naturii. În cunoașterea ideilor sale pedagogice ne inspirăm din opera *Politica*; "educația trebuie să urmeze mersul firii" este o idee care sugerează că Aristotel anticipa revoluția pedagogică inaugurată de J.J.Rousseau.

În Evul Mediu, marile intenții pedagogice și dezvoltarea învățământului s-au realizat sub egida bisericii.

În Renaștere, academia florentină era platonică; cea padovană era aristotelică.

Jan Amos Comenius (1592-1670) este probabil cel mai mare pedagog al tuturor timpurilor, care a avut intenția de a realiza o operă filosofico-politico-educativă completă, menită să aducă nu doar salvarea individuală ci și a întregii lumi cu ajutorul educației. Comenius a descris un sistem didactic complet – de la formularea idealului educațional și până la detalii metodice.

John Locke (1632-1704) este considerat "părintele pedagogiei engleze", scopul educației propus de acesta fiind gentelmanul care trebuia format fizic, moral și intelectual prin experiență directă și prin muncă. Aceasta era o viziune nouă care se deosebea de instruirea scolastică și livrescă. J.Locke considera că "nimic nu este în intelect care să nu fi trecut anterior prin simțuri".

Jean Jacques Rousseau (1712-1778) pledează pentru o educație activă, fundamentată psihologic care să respecte individualitatea copilului. "Ieșind din mâinile mele, scrie Rousseau despre Emil, el nu va mai fi... nici magistrat, nici soldat, nici preot; el va fi mai întâi om; el va ști să fie un om, orice s-ar întâmpla; chiar dacă soarta l-ar face să-și schimbe locul, el va fi totdeauna la locul lui." (1973, p. 14)

Immanuel Kant (1724-1804) vedea idealul educațional ca personalitate morală „nimic altceva decât libertatea unei ființe raționale din punct de vedere al legilor etice.”

„Kant deosebește personalitatea în sens etic și personalitatea în sens transcendentă sau psihologic (natura care cugetă și îl ridică pe om mai presus de animalitate).” (Lefter S. , 2015, p. 101)

Emile Durkheim (1858-1917), considera că: „omul nu este om, decât pentru că trăiește în societate”; societatea, prin educație, construiește

copilul ca ființă morală și socială. Rolul educației fiind acela de a forma în om ființa socială, care este ”un sistem de idei, sentimente și obiceiuri, care exprimă în noi, personalitatea noastră sau grupurile diferite din care facem parte; așa sunt credințele religioase, credințele și practicele morale, tradițiile naționale sau profesionale, opiniile colective de tot felul” (1980, p. 68).

Johann Heinrich Pestalozzi (1746-1827) considera că școala trebuia să fie o mare familie unde elevii sunt „frați” și educatorul „părinte”. Educația trebuie să fie potrivită cu natura și starea socială a individului. „Relația omului cu mediul e reciprocă, căci omul lucrând la educația sa influențează mediul, iar mediul astfel schimbat, influențează asupra omului, într-un cerc continuu. Astfel, fără salturi, consideră Pestalozzi, se ajunge la stadiul moral, când tot ce e mai profund în om, omenescul, este pe deplin îndeplinit.” (Lefter S., 2015, p. 129).

BIBLIOGRAFIE:

1. Bontaș, I. (1996). ***Pedagogie***. București: Editura ALL Educational S.A..
2. Cucos, C. (2006). ***Pedagogie***. Iași: Editura Polirom
3. Durkheim, E. (1980). ***Educație și sociologie***. București: Editura Didactică și Pedagogică
4. Lefter, S. (2015). ***Constantin Narly și personalitatea ca ideal***. Ploiești: Editura Universității Petrol-Gaze.
5. Narly, C. (1996). ***Pedagogie generală***. București: Editura Didactică și Pedagogică
6. Nicola, I. (1993). ***Pedagogie***. București: Editura Didactică și Pedagogică.
7. Rousseau, J.J. (1973). ***Emil sau despre educație***. București: Editura Didactică și Pedagogică
8. Stan, E. (2014). ***Lecția uitată a educației: întâlnirea Micului Prinț cu vulpea***. Iași: Institutul European.

DEZVOLTAREA CREATIVITĂȚII COPILULUI PREȘCOLAR PRIN ACTIVITĂȚILE ARTISTICO-PLASTICE

Prof. educație timpurie Fazekas Beáta Orsolya

Școala Gimnazială nr.1 Vișoara, Bihor

Creativitatea, în sensul cel mai larg, reprezintă acea capacitate complexă a omului, acea structură caracteristică a psihicului care face posibilă opera creatoare.

L. Taylor vorbește despre cele cinci niveluri ale creativității, dintre care, la vârsta preșcolară singurul nivel ce poate fi atins este cel al creativității expresive. Acest tip de creativitate se caracterizează printr-o exprimare liberă și spontană a persoanei, fără ca aceasta să fie preocupată ca produsul activității sale să aibă un anume grad de utilitate sau valoare. (de ex. desenul, colajul, activitățile de modelare etc.)

Preșcolaritatea este apreciată tot mai mult ca vârsta ce cuprinde cea mai importantă experiență educațională din viața unei persoane; pe parcursul ei înregistrăm ritmurile cele mai pregnante în dezvoltarea individualității umane și unele din cele mai semnificative achiziții cu ecouri evidente pentru etapele ulterioare ale dezvoltării sale. La această vârstă, creația, chiar dacă nu are valoare pentru „omenire”, este extrem de importantă pentru „devenirea umană” a copilului. Omul adult nu poate ajunge la forme superioare de expresie a creativității, dacă pe treptele timpurii ale evoluției sale nu s-a dezvoltat potențialul creativ, nu a fost încurajat să aibă manifestări independente și originale în răspunsuri și soluții la problemele ivite în copilărie și tinerețe.

Profilul psihologic al vârstei preșcolare cuprinde multiple premise favorizante pentru cultivarea și stimularea potențialului creativ. Avem în vedere dinamismul, impetuositatea și expresivitatea proprie acestei vârste, acel freamăt permanent sau acea vibrație și efervescentă lăuntrică ce conferă copiilor note specifice de dinamism creativ, disponibilități de exteriorizare spontană și autoexpresie însuflețită, analoage oricărui elan creator. Receptivitatea și curiozitatea

copilului, bogăția imaginației, tendința sa spontană către nou, pasiunea pentru fabulație, dorința lui de a realiza ceva constructiv, atmosfera sau climatul psihosocial în care își desfășoară activitatea copilului pot fi „alimentate” și puse adecvat în valoare prin solicitări și antrenamente corespunzătoare care astfel pot oferi multiple elemente pozitive în stimularea și cultivarea potențialului creativ propriu vârstei preșcolare. La vârsta preșcolară copilul are tendința de a exprima în lucrările lui, bazându-se pe experiența personală. De aceea este bine să se acorde copilului libertatea de idei, de a găsi mijloace și forme prezentare a propriilor impresii despre lume, în care să se reflecte emoțiile și sentimentele trăite. Activitățile artistico-plastice constituie un mijloc de dinamizare și exprimare a vieții copilului. Motivația copilului pentru activitățile artistico-plastice este nevoia de exprimare a propriilor trăiri, nevoia de a reda imaginea într-un mod artistic sau plăcerea ce a povesti în imagini. Reprezentările plastice ale copilului evoluează treptat spre o redare cât mai realistă, alături intervine imaginația creatoare și trece spre fabulație, spre ireal. Copiii de vârstă preșcolară creează cu migală și pricepere, sub îndrumarea atentă a educatoarei, lucrări practice deosebite, originale, dar mai ales interesante prin multitudinea materialelor utilizate și a tehnicilor de lucru folosite.

Hârtia mototolită, rulată, tăiată sau pliată, resturile colorate, semințele de dovleac, de măr, de fasole pot să se transforme în flori multicolore; hârtia glasă ia forma unor materiale; materialele din natură iau forme nebanuite, alcătuind adevărate tablouri de toamnă, iarnă, primăvară sau vară; toate aceste materiale pot alcătui adevărate colaje tematice care împodobesc adesea spațiul mirific al grădiniței.

Diferitele tipuri de activități practice și plastice sunt deosebit de îndrăgite, de atrăgătoare pentru copii. Prin intermediul lor, preșcolarii intră în contact cu unele forme simple de muncă fizică și intelectuală, permițând atât dezvoltarea capacităților fizice ale copiilor, cât și a celor intelectuale. De asemenea, se asigură familiarizarea copiilor cu unele elemente simple ale activității de producție, precum și formarea unor deprinderi practice de muncă. Copiii au posibilitatea aici să aplice în practică anumite cunoștințe însușite în alte activități, ajutându-i să și le consolideze și aprofundeze. Prin desfășurarea activităților practice și plastice putem educa și dezvolta multe procese psihice (percepții, reprezentări, spirit de observație, atenția, memoria, gândirea, imaginația) și se pun bazele unor însușiri de personalitate: spiritul de inițiativă, încrederea în posibilitățile proprii, dorința de a lucra în colectiv, creativitatea.

Cheia succesului în realizarea de către copii a unor lucrări reușite o constituie și comportamentul educatoarei care trebuie să se bazeze pe dragoste față de copil, apropiere de el, încurajarea și valorizarea acestuia. Pentru vârsta preșcolară, există numeroase și variate activități plastice și practice, ținând cont de particularitățile de dezvoltare specifice fiecărui nivel de vârstă, precum și de gradarea dificultății sarcinilor care duc la concretizarea temelor propuse.

La vârsta preșcolară, tehnicile care se pot folosi în activitățile artistico-plastice și în activitățile practice sunt: tehnica firului de ață; tehnica ștampilării; tehnica culorilor umede; tehnica petei de cerneală; tehnica jetului de aer; tehnica dactilopicturii; tehnica modelajului; tehnica colajului etc. Prin folosirea diversificată a tehnicilor de lucru, copiii își dezvoltă capacitatea de expunere artistico-plastică, având posibilitatea de a comunica prin mijloace diverse propriile idei, trăiri, sentimente. Este important să dezvoltă la copii dorința de a realiza ceva inedit, iar acest lucru îl putem realiza având ca linie directoare diversitatea. Familiarizarea copiilor cu unele tehnici noi de lucru le mărește curiozitatea și imprimă activităților artistico-plastice un caracter atractiv și creativ. Cunoașterea limbajului și tehnicilor de lucru de către copii duce la dezvoltarea creativității în realizarea ideilor în forme artistice variate. Folosirea tehnicilor de lucru nu trebuie să fie un scop în sine, ci o modalitate de realizare a unor subiecte în concordanță cu temperamentul și sensibilitatea fiecărui copil.

Cunoașterea și folosirea de către copii a acestor tehnici plastice le creează un start mai bun sau egal în activitatea plastică, căci în orice clasă există copii care se descurcă mai greu când sunt puși în fața unor instrumente și materiale pe care le văd pentru prima dată. Materialele și instrumentele de lucru sunt indispensabil legate de tehnicile de lucru. Prin tehnicile plastice copiii constrâng materialele folosite să configureze altceva decât sunt ele, fără să-și piardă propria structură. Mâna copilului, acționând asupra acestor materiale, le conferă calități plastice noi.

Bibliografie:

- * Al. Roșca: „Creativitatea generală și specifică”, editura Academiei, București, 1981
- * Revista învățământului preșcolar nr.1-2, 2005
- * Revista învățământului preșcolar nr. 3-4, 200

Constructivismul în educație și metodele interactive

Prof. Înv. Primar. Fejér Anikó Mária
Școala Gimnazială Tărlungeni, Tărlungeni
Județul Brașov

În contextul actual, marcat de o dinamică informațională accelerată, educația trebuie să răspundă unor provocări diverse. Pe de o parte, se cere transmiterea unui volum tot mai mare de cunoștințe, iar pe de altă parte, este esențială dezvoltarea capacității de orientare și selecție a informațiilor relevante. În acest sens, educația trebuie să ofere instrumente care să permită indivizilor să navigheze într-un peisaj în continuă transformare. Așa cum se menționează în raportul UNESCO privind educația în secolul XXI, învățarea trebuie să echilibreze necesitatea adaptării la schimbare cu oferirea unor repere solide pentru orientare.

Constructivismul susține ideea că învățarea este un proces activ, în care individul își construiește cunoștințele pornind de la experiențele anterioare, explorând și reflectând asupra acestora. Spre deosebire de modelul tradițional, care presupune o simplă transmitere de informații, constructivismul pune accent pe participarea activă a celui care învață în construirea propriilor cunoștințe.

Această perspectivă își are originile în dialogurile lui Socrate, care încuraja reflecția prin întrebări menite să evidențieze raționamentele și posibilele erori ale interlocutorului. Ulterior, Piaget și Dewey au dezvoltat concepte educaționale bazate pe ideea că învățarea se realizează prin acumularea treptată a structurilor logice și prin implicarea directă în experiențe reale. Dewey susținea că învățarea trebuie să fie fundamentată pe investigație și reflecție, iar elevii să fie stimulați să exploreze, să analizeze și să experimenteze.

Metode didactice interactive bazate pe constructivism

Strategiile didactice interactive se bazează pe o abordare constructivistă, în care procesul educațional este orientat spre colaborare, descoperire și implicare activă. Profesorii joacă un rol esențial, nu doar ca transmițători de informație, ci ca facilitatori ai învățării, creând contexte în care elevii să-și dezvolte propriile idei și să le confrunte cu perspectivele celorlalți. Învățarea nu mai este privită ca o simplă recepționare pasivă a informației, ci ca un proces dinamic, în care elevii corelează cunoștințele anterioare cu noile informații, adaptându-și înțelegerea la noile situații.

Printre cele mai eficiente metode interactive utilizate în educație se numără:

1. **Învățarea prin colaborare** – Elevii lucrează în echipe pentru a explora concepte și a-și construi cunoștințele împreună. Această metodă stimulează comunicarea, gândirea critică și capacitatea de a lua decizii în grup.
2. **Învățarea prin descoperire** – Profesorul creează situații de învățare care permit elevilor să descopere singuri conceptele, formulând ipoteze și testându-le prin experimente sau investigații.
3. **Rezolvarea de probleme** – Elevii sunt puși în fața unor scenarii care necesită gândire critică și soluționare activă, ceea ce le dezvoltă abilitatea de a analiza și sintetiza informațiile.
4. **Învățarea bazată pe proiecte** – Aceasta implică realizarea unor activități complexe care necesită cercetare, colaborare și aplicarea cunoștințelor într-un mod creativ și practic.
5. **Jocurile de rol și simulările** – Acestea îi ajută pe elevi să înțeleagă perspective diferite și să exerseze luarea deciziilor în contexte apropiate de realitate.
6. **Învățarea prin reflecție** – Elevii sunt încurajați să își analizeze propriul proces de învățare, să își exprime gândurile și să își ajusteze strategiile pentru a îmbunătăți performanțele.

Evaluarea în constructivism

Constructivismul redefinește învățarea ca un proces în care cunoștințele sunt construite prin explorare, interpretare și negociere socială. Acest model presupune acceptarea diversității opiniilor și recunoașterea faptului că realitatea este percepută subiectiv. În acest context, metodele interactive oferă oportunități pentru o învățare autentică, bazată pe situații reale și relevante pentru elevi.

În ceea ce privește evaluarea, constructivismul încurajează metodele alternative, care pun accent pe reflecție și dezvoltarea gândirii critice, în locul unor evaluări tradiționale standardizate. Printre aceste metode se numără:

- **Portofoliul educațional** – Elevii își documentează progresul printr-o colecție de lucrări, proiecte și reflecții asupra învățării lor.

- **Autoevaluarea și evaluarea colegială** – Elevii sunt încurajați să își analizeze propriile performanțe și să ofere feedback colegilor, dezvoltându-și astfel abilități metacognitive și de colaborare.
- **Evaluarea prin proiecte și sarcini autentice** – În loc de teste standardizate, elevii sunt evaluați prin realizarea de proiecte aplicate care demonstrează înțelegerea și utilizarea cunoștințelor în contexte reale.

Adoptarea unei abordări constructiviste în educație are implicații semnificative asupra modului în care sunt structurate atât procesul de predare, cât și cel de învățare. Accentul cade pe dezvoltarea competențelor de gândire critică, colaborare și adaptare la noi contexte, ceea ce asigură formarea unor indivizi capabili să facă față provocărilor unei societăți în continuă schimbare. Metodele interactive joacă un rol esențial în acest proces, asigurând un cadru educațional dinamic și adaptabil nevoilor elevilor.

Bibliografie:

Bocoș, Mușata, *Instruire interactivă. Repere pentru reflecție și acțiune*, Cluj-Napoca: Editura Presa Universitară Clujeană, 2002;

Oprea, Crenguța-L., *Pedagogie. Alternative metodologice interactive*, București, Editura Universității din București, 2003;

Oprea, Crenguța-L., *Strategii didactice interactive*, București, Editura Didactică și Pedagogică, R.A., ed. a IV-a, 2009;

Siebert, Horst, *Pedagogie constructivistă. Bilanț al dezbaterii constructiviste asupra practicii educative*, Iași, Institutul European, 2001;

LUMINĂ ȘI RENĂȘTERE ÎN EDUCAȚIE-PERSPECTIVE CULTURALE, ARTISTICE ȘI PEDAGOGICE

FIERĂSCU ALINA-CARMEN

ȘCOALA GIMNAZIALĂ ALIMPEȘTI

În ultimele decenii, s-a înregistrat o schimbare a idealului educațional, de la unul academic, în care fiecare elev era tratat ca un potențial profesor universitar, la unul conectat la realitatea economică, în care succesul este măsurat prin rapiditatea cu care absolvenții se inserează pe piața muncii, la un nivel potrivit calificării dobândite. Această schimbare venită dinspre nivelul politicilor, în special în ceea ce privește modul de direcționare a resurselor financiare, încă se luptă să se impună la nivelul mentalului sistemului educațional. Probabil va mai trece o bună perioadă de timp până când profesorii se vor lăuda cu numărul de elevi care și-au găsit locuri de muncă în acord cu propriile capacități și aspirații, mai degrabă decât cu cazurile de elevi cu performanțe academice excepționale sau care au ajuns în poziții de prestigiu.

Sistemul educațional din România încearcă să își asume din ce în ce mai mult postura de facilitator pentru activitățile legate de arte, cultură și patrimoniu cu care elevii intră în contact de-a lungul anilor petrecuți în școală. De la ateliere de câteva ore desfășurate într-o singură clasă, la programe cu desfășurare la nivel național întinse pe mai multe luni și ani, școala este pusă în postura de a acomoda o varietate de intervenții cu o dimensiune artistică, ce își revendică și o influență în plan educațional. Dinamismul cu care sunt asociate activitățile de educație prin arte a făcut ca ele să fie deosebit de apreciate de pedagogi într-o multitudine de contexte, dar o analiză sistematică a beneficiilor create de ele a început să constituie preocuparea cercetătorilor doar în ultimele două decenii.

O serie de studii la nivel național au relevat complementaritatea dintre educația nonformală și cea formală, ele permițându-ne o explorare a posibilităților de integrare a experiențelor de învățare ale elevilor și de identificare a impactului unor mecanisme sau instrumente utilizate în acest sens.

În cadrul sistemului de învățământ preuniversitar, elementele specifice educației artistice și culturale – patrimoniu, creația artistică, diversitate culturală, multiculturalitate, ambient, intervenția culturală etc. – pot fi întâlnite în curriculumul școlar care constituie trunchiul comun, în curriculumul la decizia școlii, în segmentul de activități extrașcolare, în proiecte naționale și internaționale derulate în parteneriat cu alte instituții sau în cadrul programului național „Școala altfel”. Ministerul Educației reglementează desfășurarea programului național „Școala altfel” din 2010 și specifică modalitățile de diseminare și recunoaștere a exemplelor de bune practici realizate în cadrul acestui program (OMENCS nr. 5034/29.08.2016).

Tot prin intermediul ministerului educației este gestionat și calendarul anual al activităților educative naționale (CAEN), în care pot fi selectate (și finanțate) activități din domeniul artistic și cultural, secțiunile arte vizuale, literatură, muzică, dans, teatru, folclor, tradiții, obiceiuri, culturi și civilizații. Celelalte domenii se referă la ecologie și protecția mediului, domeniul educație civică, voluntariat și proiecte caritabile, domeniul sportiv-turistic, domeniul științific, domeniul tehnic. Majoritatea proiectelor educative formulate presupun concursuri și festivaluri.

La nivelul școlilor, activitățile reflectă atât nevoia de diversitate cât și de continuitate. Prin acestea se încearcă să se răspundă așteptărilor elevilor și să li se ofere ocazii pentru implicarea în

mod activ și creativ. Experiențele de activități înscrise în contextul unor proiecte internaționale derulate în școală (de exemplu, programele Erasmus+), relevă interesul organizatorilor pentru tradiții și identitate locală sau diversitate culturală în context european. De asemenea, se observă un interes pentru activități care au o dimensiune incluzivă, fiind axate pe solidaritate și evitarea marginalizării sociale.

Așadar, diversitatea activităților artistice este influențată de mai mulți factori, printre aceștia fiind de amintit, în special, modul în care instituțiile școlare se raportează la reglementările legislative privind evaluarea calității educației.

BIBLIOGRAFIE:

1. Arta în școală-concepte și practice, Autori: Otilia Constanța Apostu, Nicoleta Bercu, Carmen-Gabriela Bostan, Petre Feodorian Botnariuc, Mihai Iacob, Angelica Mihăilescu, Lucian Voinea Editura Universitară, București, 2016

Lumina și renaștere – perspectivă în educație

Florea Corina Daniela, Liceul Teoretic Special Iris

Educația a fost dintotdeauna o călăuză a umanității, o formă de lumină ce a orientat generații spre cunoaștere, moralitate și dezvoltare personală. În același timp, renașterea – fie că vorbim de epoca istorică, fie că o folosim ca metaforă – simbolizează o reînnoire profundă, o întoarcere la valorile fundamentale și o deschidere către progres. Prin valorificarea noilor tehnologii și a metodelor de predare inovatoare, educația poate deveni mai incluzivă, interactivă și adaptată nevoilor fiecărui elev.

Lumina a fost dintotdeauna un simbol al cunoașterii, iluminării spirituale și progresului. În educație, lumina poate fi interpretată ca metaforă pentru descoperire, claritate și renaștere intelectuală. Procesul educațional modern se bazează pe metode care promovează gândirea critică, accesul la informație și inovația, contribuind astfel la o „renaștere” a modului în care se predă și se învață. Lumina este, din cele mai vechi timpuri, un simbol universal al cunoașterii, adevărului și revelației. În mitologii și religii, lumina este asociată cu înțelepciunea divină, cu ieșirea din ignoranță și cu iluminarea minții. În educație, lumina este echivalentul accesului la informație, înțelegere și dezvoltare personală.

Împreună, conceptele de lumina și renaștere se împletesc armonios în sfera educației, oferind o viziune profundă asupra misiunii acesteia în societatea contemporană. Filosoful grec Platon, în celebra sa „Alegorie a peșterii”, descrie eliberarea omului din întunericul ignoranței către lumina adevărului. Metafora rămâne actuală: profesorul este cel care deschide ușa spre lumină, iar elevul este călătorul care, cu fiecare pas în învățare, își lărgeste orizonturile.

Astăzi, într-o eră a tehnologiei și a informației rapide, lumina educației nu mai este doar transmisă prin manuale, ci printr-un întreg ecosistem de surse digitale, platforme și metode interactive. Însă esența rămâne aceeași: educația este lumina care dă sens întunericului necunoașterii.

Renașterea – acea epocă fascinantă ce a marcat sfârșitul Evului Mediu și începutul modernității – a fost o explozie de idei, artă și știință, ce a readus în centrul atenției omul și potențialul său creativ. În educație, renașterea poate fi interpretată ca nevoia de reconfigurare a sistemului, de adaptare la vremurile actuale, dar și ca o întoarcere la valorile autentice: curiozitatea, spiritul critic, empatia și etica. În fața provocărilor actuale – globalizare, crize sociale, inteligență artificială – educația are nevoie de o renaștere. Este necesară o regândire a conținuturilor predate, o reevaluare a rolului profesorului (de la autoritate la facilitator al învățării), dar și o centrare pe dezvoltarea holistică a copilului.

Renașterea în educație nu înseamnă doar reforme formale, ci o schimbare de mentalitate: să vedem în fiecare copil un potențial, o flacără ce trebuie aprinsă, nu un vas de umplut. În realitatea educațională din România și din alte țări, există adesea o ruptură între idealul educației și condițiile concrete în care aceasta se desfășoară: lipsa resurselor, subfinanțarea sistemului, suprasolicitarea cadrelor didactice și inegalitățile sociale. Însă tocmai în fața acestor provocări, conceptul de „renaștere” devine un apel la acțiune, la inovație și implicare.

Exemplele de bune practici – profesori dedicați, școli care reușesc să formeze caractere puternice în ciuda dificultăților, inițiative civice și programe educaționale alternative – sunt semne că lumina nu a fost stinsă, ci doar trebuie canalizată cu mai multă înțelepciune. A investi în educație înseamnă a aprinde torțe pentru viitor. Fiecare copil educat, fiecare profesor susținut, fiecare idee aplicată în folosul învățării este o victorie a luminii asupra întunericului, o mică renaștere într-un sistem ce are nevoie de speranță.

Lumina și renașterea nu sunt doar simboluri poetice în educație, ci repere concrete pentru transformare. Într-o lume în schimbare, unde incertitudinea devine constantă, educația

rămâne acel far care ne arată drumul. Renașterea educației este o misiune colectivă, iar fiecare dintre noi – profesori, elevi, părinți, decidenți – avem un rol esențial. Doar împreună putem aprinde lumina și reda speranța în viitor.

Bibliografie

1. Dewey, John - "Democracy and Education", Free Press, 1916.
2. Freire, Paulo - "Pedagogy of the Oppressed", Continuum, 1970.
3. Gardner, Howard - "Frames of Mind: The Theory of Multiple Intelligences", Basic Books, 1983.
4. Robinson, Ken - "Creative Schools: The Grassroots Revolution That's Transforming Education", Viking, 2015.
5. Papert, Seymour - "Mindstorms: Children, Computers, and Powerful Ideas", Basic Books, 1980.
6. Bruner, Jerome - "The Process of Education", Harvard University Press, 1960.

PERSPECTIVE PEDAGOGICE ÎN EDUCAȚIE

Florea Georgeta Julieta Amalia

Școala Gimnazială Viorel Horj Drăgănești

Educația, ca proces complex și continuu, reprezintă un pilon fundamental al dezvoltării individului și al societății. Din perspectiva pedagogică, educația se referă la totalitatea metodologiilor, teoriilor și principiilor prin care se formează și se dezvoltă aptitudinile, cunoștințele și valorile celor implicați. Perspectivile pedagogice sunt diverse și variază în funcție de concepțiile educaționale, dar toate au în comun scopul de a asigura o formare echilibrată, atât din punct de vedere intelectual, cât și emoțional. În acest context, perspectiva pedagogică este influențată de teorii educaționale, de conceptele de învățare și de nevoile societății, fiind un domeniu în continuă schimbare.

1. Perspectivile pedagogice tradiționale

În educație, perspectiva pedagogică tradițională a fost dominantă mult timp și este bazată pe un model instructor – elev, în care rolul profesorului este acela de a transmite cunoștințe, iar elevul are rolul de a învăța pasiv. Acest model presupune o abordare centrată pe învățătura teoretică, iar elevul este considerat ca un receptacul al cunoștințelor. Învățământul tradițional pune accent pe disciplină, ierarhie și un curriculum fixat de autoritățile educaționale. De-a lungul timpului, au apărut critici față de acest model, subliniind lipsa de interactivitate și de personalizare a învățării. Elevii sunt adesea tratați într-un mod uniform, fără a ține cont de particularitățile fiecărui individ. Cu toate acestea, abordarea tradițională rămâne valoroasă pentru dezvoltarea unor abilități fundamentale, cum ar fi gândirea logică, memorizarea și învățarea disciplinată.

2. Perspectivile pedagogice moderne

În contrast cu modelul tradițional, educația modernă promovează o abordare centrată pe elev, în care accentul este pus pe învățarea activă și pe încurajarea gândirii critice. Un exemplu clar al acestui tip de perspectivă pedagogică este învățământul constructivist, teoretizat de figuri precum Jean Piaget și Lev Vygotsky. Conform acestei perspective, învățarea nu este un proces pasiv de acumulare a cunoștințelor, ci un proces activ de construire a acestora, bazat pe interacțiunea cu mediul și pe reflecție. În educația constructivistă, elevii sunt considerați participanți activi în procesul învățării, fiind încurajați să își dezvolte propriile ipoteze și să colaboreze cu colegii pentru a ajunge la soluții. Profesorul, în acest caz, are rolul de facilitator, ghidând elevii în explorarea și înțelegerea subiectului, fără a le impune un set rigid de informații. De asemenea, învățarea este văzută ca un proces personalizat, în care se ține cont de ritmul și stilul de învățare al fiecărui elev.

3. Perspectivile pedagogice sociale și culturale

Educația nu este doar un proces intelectual, ci și un fenomen social, care este influențat de contexte culturale și sociale. În acest sens, perspectivele pedagogice sociale și culturale subliniază importanța mediului educațional și a relațiilor dintre elevi, profesori și comunitate. Teorii precum cele ale lui Paulo Freire pun accent pe educația ca un mijloc de emancipare socială. Freire susține că educația trebuie să ajute elevii să înțeleagă și să își transforme realitatea socială, fiind un act de eliberare, nu doar de învățare. De asemenea, educația trebuie

să fie sensibilă la diversitatea culturală, pentru a sprijini învățarea într-un mod incluziv și echitabil. În acest context, integrarea valorilor precum respectul, toleranța și înțelegerea interculturală devin esențiale în construirea unui mediu educațional care să favorizeze dezvoltarea tuturor elevilor, indiferent de fundalul lor cultural sau social.

4. Educația incluzivă și perspectivele pedagogice de incluziune

Una dintre cele mai importante schimbări recente în domeniul educației a fost apariția educației incluzive, care promovează accesul egal la educație pentru toți elevii, inclusiv pentru cei cu dizabilități sau cu nevoi speciale. Această abordare pedagogică se bazează pe ideea că fiecare elev are dreptul la o educație de calitate, iar sistemele educaționale trebuie să ofere sprijin personalizat pentru a facilita învățarea tuturor elevilor. În acest sens, perspectivele pedagogice de incluziune nu doar că promovează accesibilitatea fizică și materială a școlilor, dar și accesul la oportunități educaționale echitabile. Acestea se concentrează pe crearea unui mediu educațional în care diversitatea este văzută ca o valoare și în care diferențele sunt acceptate și încurajate, nu marginalizate.

În concluzie, perspectivele pedagogice în educație sunt în continuă evoluție, răspunzând nevoilor și provocărilor unei societăți în schimbare. De la abordările tradiționale, centrate pe predare, la perspectivele moderne, care pun accent pe învățarea activă și includerea diversității, educația devine tot mai adaptată la realitățile și complexitatea lumii contemporane. Înțelegerea și aplicarea diferitelor perspective pedagogice în învățământ poate contribui la crearea unor sisteme educaționale mai eficiente, mai incluzive și mai echitabile, care să sprijine dezvoltarea completă a tuturor indivizilor.

Bibliografie

1. Piaget, Jean (1977). *Psihologia copilului*. Editura Științifică și Enciclopedică, București.
2. Vygotsky, Lev (1978). *Gândirea și vorbirea*. Editura Științifică, București.
3. Freire, Paulo (1997). *Pedagogia celor oprimați*. Editura Humanitas, București.
4. Gardner, Howard (1993). *Multiple Intelligences: The Theory in Practice*. Basic Books.
5. Bourdieu, Pierre (1997). *Reproducerea: Elemente pentru o teorie a sistemului educativ*. Editura Polirom, Iași.
6. Dewey, John (2004). *Democrația și educația*. Editura Didactică și Pedagogică, București.

Prof. Gabor Tabita Sebastiana
Școala Gimnazială „Nicolae Bălcescu” Oradea

Cultura din care facem parte ne modelează personalitatea, modul de a gândi, de a simți, de a reacționa. Indiferent de vârstă, elevii aduc în sala de clasă o bogăție de bagaj cultural care poate fi văzut fie ca o amenințare la adresa standardizării, fie ca un plus valoare care poate fi canalizat înspre atingerea potențialului maxim.

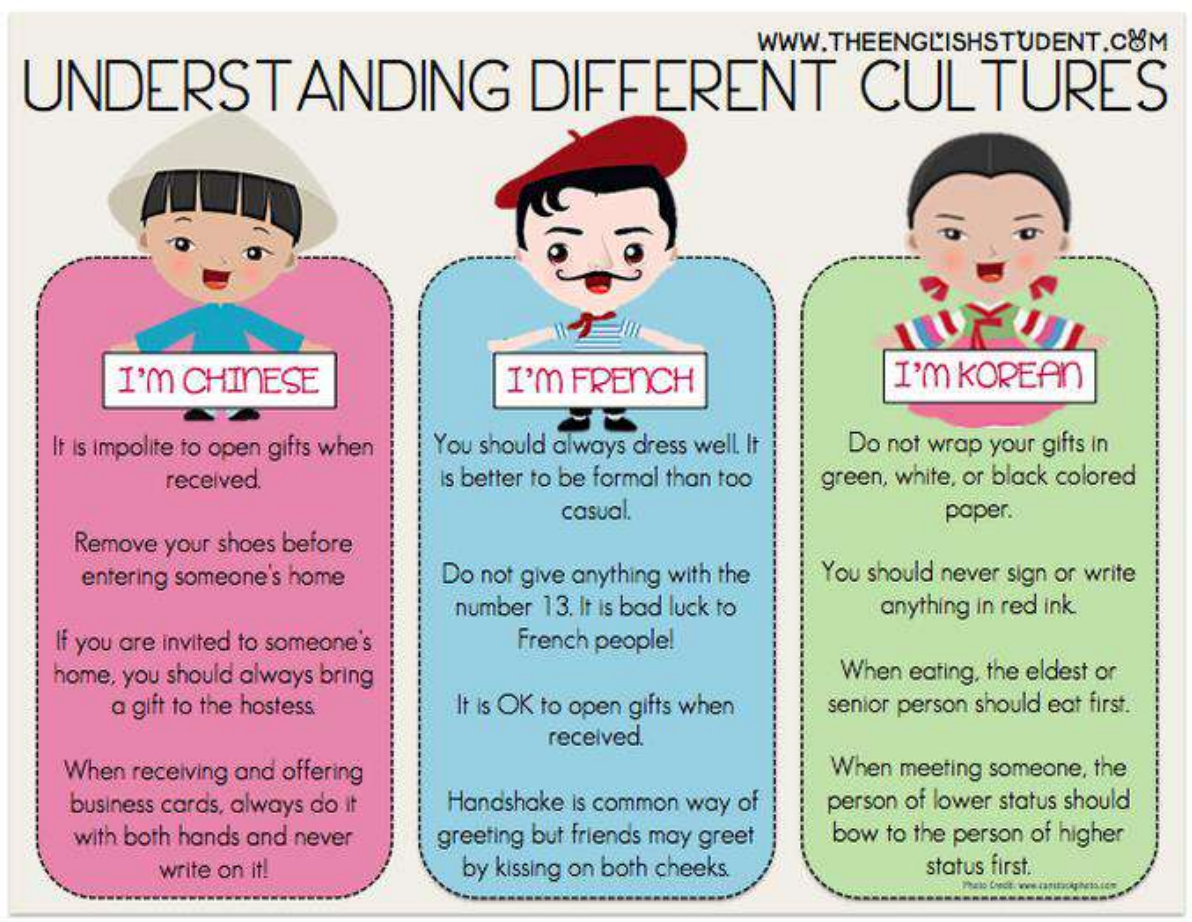
Între disciplinele de studiu, limba engleză se poziționează pe linia de demarcație între tradițional și modern, fiind unic plasată pentru a putea beneficia de ceea ce este mai bun din ambele lumi. În orele de limbă engleză cultura română are un loc aparte, pentru că ne definește ca persoane, reprezentând originile, rădăcinile, iar cultura engleză și americană, cu care ne întâlnim în demersul de a învăța limba acestor popoare, reprezintă ramurile, noutatea.

Deoarece trăim timpuri unice și interesante, în care datorită globalizării, a descoperirilor tehnologice și a tehnologiei, prezentă pretutindeni în viața noastră, clasele în care moștenirea culturală a elevilor este una diversă sunt pretutindeni. Oamenii călătoresc, muncesc și aleg să trăiască adesea unde nici nu și-ar fi imaginat și astfel noile generații de elevi sunt cetățeni globali din punctul de vedere a moștenirii culturale, tineri care la vârste relativ mici au trecut deja prin efortul de a se adapta la două-trei culturi diferite, vorbesc de la început două-trei limbi de circulație internațională și au o viziune largă asupra lucrurilor – experiență care poate fi canalizată cu succes în sala de clasă în beneficiul tuturor elevilor.

Câteva provocări în predarea la o clasă unde există elevi cu dublă sau triplă moștenire culturală sunt cunoașterea diferențelor culturale dintre țări pentru o abordare plină de tact și respectuasă, cât și pentru confortul și starea de bine a elevului multicultural și a clasei de elevi; adaptarea materialelor de predare și a predării pentru a include într-un mod pozitiv moștenirile culturale ale elevilor; învățarea unor cuvinte și expresii în limba / limbile pe care le vorbește elevul multicultural – mai ales dacă elevul vine prin transfer în alt moment decât la începutul anului școlar în clasă și cunoaște limba română foarte puțin sau deloc; discuții cu copilul multicultural despre cultura/culturile din care vine pentru a-i valida experiențele și a-i crește stima de sine dar și pentru o bună integrare în grup, ceea ce nu întotdeauna este un proces lin și ușor așa cum ni-l dorim; și nu în ultimul rând creerea unui mediu de învățare incluziv pentru toți copiii din clasă.

”Copii înțeleg mai bine asemănări și învață să respecte mai bine diferențele dintre oameni când sunt expuși la practica culturală receptivă.” (Kidd, Burns și Nasser, 2018)

Indiferent de culturile din care vin copiii ei pot fi învățați valorile de bază care ne fac pe toți să fim oameni, diferiți dar egali, diferiți dar valoroși, fiecare diferit cu un scop unic, pentru care diferențele se dovedesc în timp a fi esențiale. Modelarea unei astfel de gândiri începe de la catedră prin exemplul personal al educatorului. De multe ori îi învățăm pe copii lucruri de care nu suntem neapărat conștienți, atitudini, optici, moduri de a privi lumea și de a interacționa cu ea. Cum vor reuși să schimbe lumea în bine și să realizeze progres dacă atunci când suntem noi, adulții de astăzi, modelele, confrunțați cu noutatea, alegem calea sigură?

Poate vă veți întreba „Ce este atât de diferit cultural, mai ales că vorbim de copii, ei se împrietenesc repede?„, Răspunsul îl regăsim foarte frumos în imaginea de mai sus.

În China dacă primești un cadou este nepolitic să-l deschizi pe loc, îți scoți pantofii în semn de respect pentru gazdă când pășești în casa cuiva și tot din respect aduci un cadou gazdei, iar când primești ceva într-un context oficial, de exemplu o carte de vizită întinzi ambele mâini și nu faci nici o notație pe ceea ce ai primit.

În Franța se preferă stilul elegant celui casual pe principiul haina face omul, numărul 13 este evitat pentru că e privit ca nenorocos, când se primesc cadouri se obișnuiește să se deschidă imediat, cu entuziasm, iar salutul standard e strângerea de mână în timp ce salutul informal, între prieteni e sărutul pe obraji.

În Korea culoarea ambalajului unui cadou nu este niciodată verde, alb sau negru, când scriu sau semnează ceva coreenii evită cerneala roșie, când mai multe persoane mănâncă împreună seniorul de la masă dă starul luând prima înghițitură după care încep și ceilalți din jurul mesei să mănânce, iar salutul indică senioritatea și rangul, persoana cu statut inferior înclinându-se prima dată, iar unghiul plecăciunii este direct proporțional cu respectul arătat persoanei din fața ta.

Deși par chestiuni simple, nu sunt, deoarece aceste reguli de bună purtare guvernează viața oamenilor din respectivele culturi iar înțelegerea lor – nu doar superficial ci ca motivație de a trăi frumos și corect – este esențială pentru o bună colaborare în clasă.

Mai mult, oportunitatea de a avea în clasă colegi cu moștenire multiculturală diversă pregătește pentru viață deoarece pe piața internațională a muncii astăzi așa arată echipele de lucru deci a fi obișnuit să valorizezi modul diferit de a munci, simți și trăi a omului de lângă tine este o condiție absolut necesară pentru o bună integrare în societate.

„Un manager chinez învață că nu trebuie să critice niciodată un coleg în mod deschis de față cu ceilalți, în timp ce un manager olandez știe că trebuie să fie mereu onest și să spună lucrurilor pe nume exact așa cum sunt. Americanii învață să împacheteze critica negativă într-un mesaj mai amplu pozitiv în vreme ce francezii critică negativ cu pasiune și sunt învățați să fie reținuți când vine vorba de feedbackul pozitiv.” (Meyer, p. 156)

Iată că a ține cont de multiculturalitate în sala de clasă reprezintă o pregătire pentru viață și este un life skill – o abilitate practică absolut necesară și un exercițiu de toleranță, de descoperire, acceptare și integrare de care cu toții, dascăli și învățăței avem nevoie, în egală măsură.

Bibliografie:

1. Kidd, K. Julie, Ed.D, Burns, M. Susan, Nasser, Ilham, Ph. D, (2018) *Promoting Intentional Teaching: The LEARN Professional Development Model for Early Childhood Educators 1st Edition*
2. Lopes, Cesar, Feliciano-Soberano, Johanna, (2021) *Teaching Across Cultures*, Langham Publishing
3. Meyer, Erin (2016) *The Culture Map. Decoding How People Think, Lead, and Get Things Done Across Cultures*, PublicAffairs, US
4. <http://www.theenglishstudent.com/blog/understanding-different-cultures>

Procesul creativ în preșcolaritate și școlaritatea mică

*Prof. educație timpurie Gavrilă Mirela
Școala Gimnazială nr. 1 Gherghești, jud. Vaslui*

Principalele modalități de manifestare/stimulare a creativității preșcolarului și școlarului mic sunt jocul, povestirile, basmele, filmele de desen animat. Jocul oferă copilului câmp larg de combinare și recombinație a propriilor reprezentări de care dispune la un moment dat, de construcție a propriilor sale imagini. Povestirile, basmele, filmele de desene animate sunt izvoare pentru repovestiri chiar cu tentă de fabulație, în care se combină, se reasează, se completează sau se adaptează o serie de fragmente venite din izvoarele menționate.

Copilul se joacă cu creionul pe hârtie dând jocului lui o semnificație, împrumutată prin imitație din activitatea adulților din preajmă. Pe măsură ce-și formează deprinderile de lucru cu creionul, hârtia, pensula, degetele etc. copilul desenează forme noi sau dă formelor cunoscute o imagine nouă, colorează, pictează sau dactilopictează, creează fără a mai imita în totalitate și, uneori chiar foarte puțin. Copilul face la fel și cu plastilina, lutul, foarfecă și hârtia colorată, cu cuburile de construcție, cu piesele lego sau chiar cu propria sa voce. Întâi își face ucenicia deprinderii lucrului cu instrumentele, apoi îi face plăcere să se afirme pe sine prin ceea ce realizează singur.

Creativitatea dezvoltă imaginația, proces psihic ce ocupă, la vârsta preșcolarității, un loc central. În această perioadă se înregistrează o adevărată „explozie” a imaginației care trebuie să fie cultivată explicit prin actul educațional. Imaginația este la această vârstă la apogeu și pentru că gândirea se află încă la un nivel de dezvoltare ce mai are de străbătut stadii importante. Imaginația compensează într-un anumit fel slăbiciunea gândirii. Funcții importante ale imaginației dezvoltate la această vârstă sunt: funcția de completare care dă posibilitatea înțelegerii unor situații lacunare sau ambigue; funcția de proiectare și anticipare ajută copilul să înțeleagă succesiunile evenimentelor, legăturile cauzale dintre acestea. Copilul este acum capabil să-și elaboreze forme ale imaginației reproductive, dar se poate vorbi și de un anumit nivel al imaginației creatoare. Relația gândire-imaginație are la vârsta preșcolarității conotații specifice, copilul are tendința de a integra imaginarul, posibilul în real; pentru el, personajele malefice ale universului pot fi reale și, deci, o sursă de frică.

În activitatea creatoare a copilului, alături de imaginație își fac loc și elemente de ideeație, capacități de figurare (redare), deprinderi și priceperi. Aceste aspecte sunt evidente în special în desenele copiilor. Chiar dacă copilul nu are deprinderi de lucru formate, când desenul în sine nu este nici măcar inteligibil, folosindu-și și imaginația dar și deprinderile de exprimare expresivă, acesta poate prezenta o întreagă lume izvorâtă din cele câteva mâzgălituri. Pe măsură ce-și însușește tehnica de utilizare a creionului și a vopselelor, el poate crea desene, picturi deosebit de frumoase și originale.

Importanți în creativitate nu sunt doar factorii de natură intelectuală. Motivația, voința, energizarea afectivă, seturile atitudinale sunt factori non-intelectivi, de natură caracterială. În creație se exprimă în mod deosebit afectivitatea copilului, felul în care lumea externă se reverberează în sufletul copiilor. Culoarele utilizate de copii în desen, expresiile folosite în limbaj, gestica și mimica în momentul în care „fabulează” pot fi surse de cunoaștere a afectivității copilului. Creația la această vârstă, chiar dacă nu are valoare pentru „omenire” are o imensă valoare pentru „devenirea umană”. Creația la această vârstă nu trebuie să fie scăpată din vedere de către educatori ci trebuie să fie stimulată.

Creativitatea copiilor poate fi stimulată prin: cunoașterea psihologică a copiilor și stimularea permanentă a creativității acestora; identificarea predispozițiilor creative ale fiecărui copil și stimularea diferențiată acestora; calitatea procesului educativ în care copilul este integrat și care poate viza stimularea creativității; acțiuni specifice educației nonformale, implicarea suplimentară a familiei în acest demers; societatea cu cerințele ei, caracterul stimulat, în general, al mediului în care crește și trăiește copilul.

Bibliografie:

- Albu, E. (2007). *Psihologia vârstelor*, Tg. Mureș: Editura Universității “Petru Maior”;
- Boca, C. (coord.), Bucinschi, M., Dulman, A. (2009). Proiectul pentru Reforma Educației Timpurii (P.R.E.T.), Modul 1, *Educația timpurie și specificul dezvoltării copilului preșcolar*, București: Educația 2000+;
- Cojocariu, V.-M., (2007). *Fundamentele pedagogiei. Teoria și metodologia curriculum-ului. Texte și pretexte*, București: Editura V@I Integral;
- Niculescu, R.M., Lupu, D.A. (2007). *Pedagogia preșcolară și a școlarității mici*, Brașov: Editura Universității.

Lumina în educația primară: activități culturale și artistice

Prof. înv. primar Gavrilenco Mihaela Cristina
Școala Gimnazială Nr. 84

Introducere

Tema simpozionului „Lumină și Renaștere în Educație” ne invită să reflectăm asupra modului în care educația primară poate deveni un spațiu de lumină, de descoperire, de formare armonioasă a copiilor. Renașterea, ca simbol al redescoperirii valorilor umaniste și al dezvoltării integrale a omului, este extrem de relevantă în formarea celor mici. Lumina, ca metaforă a cunoașterii, a clarității și a speranței, trebuie să străbată fiecare activitate desfășurată la clasă.

Acest referat prezintă aspecte concrete din activitatea didactică desfășurată în ciclul primar, activități care valorifică elemente culturale, artistice și pedagogice în spiritul temei propuse. Scopul este acela de a evidenția cum poate fi încurajat un proces educațional centrat pe copil, creativ, empatic și deschis spre frumos, cunoaștere și devenire.

1. Educația ca lumină: formarea spiritului prin valori umaniste

La ciclul primar, dezvoltarea valorilor reprezintă o direcție esențială. Renașterea spirituală a copilului are loc prin cultivarea empatiei, a respectului, a curiozității și a dorinței de a contribui pozitiv în lume. Astfel, orele de Educație civică, Comunicare în limba română sau chiar Matematică pot deveni contexte pentru a vorbi despre valori ca prietenia, sinceritatea, solidaritatea.

Un exemplu concret este activitatea intitulată „**Lumina din mine, lumina din tine**”, desfășurată în clasa a II-a. Elevii au fost invitați să descrie o situație în care au adus lumină în viața altcuiva: un gest frumos, o faptă bună, un zâmbet oferit. Activitatea a fost continuată cu o discuție despre ce înseamnă să fii un om bun, un om-lumină. Copiii au realizat apoi mici desene în formă de raze de soare, pe care au scris valori pozitive: „iubire”, „ajutor”, „inimă bună”, „răbdare”.

Această activitate are un impact puternic asupra formării caracterului copilului, dar și asupra atmosferei din clasă, care devine mai caldă, mai empatică.

2. Renașterea prin cultură: călătorii imaginare într-o Europă a artelor

Copilul este, prin natura sa, curios, dornic de explorare. Această curiozitate poate fi canalizată către cunoașterea culturală într-un mod accesibil și atractiv. De exemplu, în cadrul unei unități tematice din clasa a IV-a, am desfășurat proiectul „**Mici exploratori prin Renaștere**”, care a cuprins activități interdisciplinare: istorie, artă, lectură, geografie.

Elevii au explorat, pe hărți mari afișate în clasă, marile orașe ale Renașterii: Florența, Roma, Veneția, dar și alte locuri europene unde cultura a înflorit. Au aflat despre Leonardo da Vinci, Michelangelo, Galileo Galilei. Am folosit fragmente video, ilustrații, povești adaptate vârstei, astfel încât copiii să simtă că trăiesc o aventură.

Această incursiune culturală a fost completată cu o activitate creativă: fiecare copil a ales un personaj istoric și i-a „întrătămpinat” pe colegi ca acel personaj, purtând un mic accesoriu simbolic (o peniță, o carte, o pensulă) și rostind o scurtă prezentare. Această metodă de predare prin joc de rol stimulează implicarea, imaginația și gândirea critică.

3. Arta ca mediu de exprimare și redescoperire a sinelui

Renașterea a fost epoca marilor artiști, dar și astăzi copiii pot fi formați să vadă frumusețea și să se exprime artistic. Orele de Arte vizuale și abilități practice devin locul perfect pentru a exersa creativitatea, expresivitatea și lucrul cu emoțiile.

Un proiect relevant este „**Atelierul Renașterii**”, desfășurat pe parcursul unei săptămâni, într-o colaborare interclasă. Elevii din clasele I-IV au avut ca sarcină să creeze lucrări inspirate din pictura renescentistă, folosind tehnici moderne (colaj, pictură pe sticlă, pictură digitală simplă). Am prezentat imagini cu opere celebre (ex. „Nașterea lui Venus”, „Omul Vitruvian”) și am discutat despre simboluri, forme, culori.

Un impact deosebit l-a avut activitatea de exprimare liberă: copiii au fost invitați să deseneze ce înseamnă pentru ei „lumina”. Răspunsurile au fost uimitor de variate: o mamă care citește, un soare zâmbitor, o carte deschisă, o clasă veselă, un cer instelat. Această libertate de exprimare artistică este fundamentală în dezvoltarea afectivă și intelectuală a elevilor.

4. Pedagogia luminii: metode active și interdisciplinare

Educația înseamnă nu doar conținut, ci și metodă. Renașterea pedagogică se referă la un mod nou de a preda: centrat pe copil, activ, colaborativ. Am utilizat frecvent metode precum învățare prin descoperire, proiecte tematice, lucru pe grupe, portofolii, ore integrate.

Un exemplu elocvent este proiectul „**Sămânța luminii**”, desfășurat la clasa a III-a. Pornind de la o poveste despre un copil care aduce lumină în satul său (text literar), elevii au fost invitați să redacteze continuarea poveștii, apoi să deseneze ilustrații. La matematică, au rezolvat probleme tematice: „Dacă un copil aprinde 3 felinare pe zi, câte va aprinde într-o săptămână?”. La arte, au creat felinare colorate din hârtie, iar la științe, au discutat despre surse de lumină și economisirea energiei.

Această abordare integrată oferă sens învățării, iar elevii percep educația ca pe o poveste coerentă, relevantă și plină de farmec.

5. Lumina din comunitate: parteneriate și implicare

Renașterea în educație implică și deschiderea școlii spre comunitate. Astfel, am organizat activitatea „**Biblioteca vie**”, unde părinți sau invitați din comunitate au venit să le povestească copiilor despre meseriile lor, despre cum aduc lumină în viețile altora (medici, pompieri, artiști, educatori). Elevii au pregătit în prealabil întrebări, au fost curioși și implicați.

De asemenea, în cadrul Școlii Altfel, am organizat o vizită la un muzeu de artă, unde copiii au participat la un atelier de pictură inspirat din Renaștere. Contactul direct cu arta autentică a fost un moment deosebit de formator.

Concluzii

Educația primară este locul unde se pun bazele unei vieți întregi. Este etapa în care se formează nu doar deprinderile intelectuale, ci și valorile, atitudinile și caracterul copiilor. Prin intermediul activităților care pun accent pe lumină, renaștere, cultură și artă, reușim să construim o educație care transcende manualul și se ancorează în viață.

Cadrele didactice din ciclul primar au un rol esențial în acest demers: ele sunt călăuze care luminează drumul cunoașterii, ghidând copiii cu răbdare, înțelepciune și sensibilitate. Prin activități care stimulează curiozitatea, exprimarea de sine, colaborarea și respectul, profesorii nu doar transmit cunoștințe, ci modelează suflete și inspiră visuri.

Această renaștere educațională presupune o viziune modernă, dar ancorată în valori clasice: frumusețea artei, puterea cuvântului, bucuria de a învăța și libertatea de a gândi. Școala trebuie să fie o grădină a spiritului, în care fiecare copil să înflorească în ritmul propriu, într-un climat sigur, încurajator și plin de lumină.

În concluzie, fiecare lecție bine pregătită, fiecare activitate transdisciplinară, fiecare proiect creativ este o verigă din lanțul renașterii educaționale. Prin fiecare lecție care inspiră, fiecare zâmbet oferit, fiecare activitate creativă, înfăptuim, pas cu pas, o Renaștere în educație.

Bibliografie

1. Dewey, John – *Democrație și educație*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1971, p. 38-42.
2. Gardner, Howard – *Inteligențele multiple*, Editura Sigma, București, 2006, p. 23-54.
3. Căpraru, Gheorghe – *Educația estetică în școala primară*, Editura Aramis, București, 2011, p. 17-30.
4. Cerghit, Ioan – *Metode de învățământ*, Editura Polirom, Iași, 2006, p. 45-70.
5. Păun, Emil și Potolea, Dan – *Pedagogie. Fundamente teoretice și demersuri aplicative*, Editura Polirom, Iași, 2002, p. 98-121.
6. Ministerul Educației – *Curriculum național pentru învățământul primar*, București, 2013, p. 1-55.
7. Platforma CRED – *Proiecte didactice și resurse educaționale*, Ministerul Educației, București, 2020, p. 12-37.

Lumină și renaștere în educație – Perspective culturale, artistice și pedagogice

Prof. învățământ primar: Monica – Alina Georgescu

Școala Gimnazială Nr. 206, București

„Educația este mișcarea din întuneric către lumină.” – Allan Bloom

Introducere

Educația a fost întotdeauna o forță transformatoare, un focar de lumină în întunericul necunoașterii și un mijloc de renaștere a individului și a societății. Tema „lumină și renaștere” este una profund simbolică, evocând nu doar progresul cunoașterii, ci și redescoperirea valorilor umane, culturale și spirituale. În acest referat vom explora modul în care aceste concepte se manifestă în educație, analizând perspective culturale, artistice și pedagogice.

1. Lumina – simbol al cunoașterii și al speranței

De-a lungul istoriei, lumina a fost asociată cu înțelepciunea, adevărul și claritatea. În educație, „a aduce lumină” înseamnă a oferi acces la cunoaștere și a stimula gândirea critică. Metaforic, profesorul este cel care ține în mână torța cunoașterii și o transmite elevilor, aprinzând în ei dorința de a învăța.

Illuminismul, ca mișcare culturală și intelectuală din secolele XVII-XVIII, a redefinit rolul educației în societate. Filosofi precum Rousseau, Locke sau Voltaire au susținut că educația este esențială pentru formarea unui individ liber, capabil să gândească rațional. Această viziune a contribuit la modernizarea sistemelor educaționale din Europa și la transformarea școlii într-un spațiu al dialogului și dezvoltării personale.

2. Renașterea – redescoperirea umanismului în educație

Renașterea (secolele XIV-XVI) a fost o perioadă de înflorire a artelor, științelor și filosofiei. În centrul acestei epoci s-a aflat omul și potențialul său nelimitat. Educația renascentistă a promovat studiul literaturii clasice, retoricii, matematicii și artelor, susținând formarea unui individ complet, capabil să înțeleagă atât lumea fizică, cât și cea spirituală.

În prezent, renașterea în educație presupune reorientarea către nevoile reale ale elevilor, valorificarea creativității, empatiei și gândirii autonome. Se caută redescoperirea umanismului pierdut în goana după performanțe academice și tehnologizare excesivă.

3. Perspective culturale – educația ca punte între tradiție și modernitate

Cultura joacă un rol esențial în educație, oferind repere identitare și morale. În România, personalități precum Mihai Eminescu, Spiru Haret sau Mircea Eliade au subliniat importanța unei educații care să unească tradiția națională cu deschiderea către valorile universale.

În alte culturi, cum ar fi cea japoneză sau finlandeză, educația este profund legată de respectul față de natură, comunitate și dezvoltarea echilibrată a individului. Din aceste exemple învățăm că „lumina” în educație vine și din păstrarea echilibrului între inovație și rădăcinile culturale.

4. Perspective artistice – arta ca mijloc de iluminare și formare

Arta are o putere extraordinară de a educa emoțional și estetic. Ea dezvoltă empatia, imaginația și capacitatea de introspecție. Introducerea educației artistice în școli este un act de renaștere culturală – elevii învață să se exprime, să înțeleagă lumea din jur și pe ei înșiși.

Proiectele educaționale care implică muzica, teatrul, pictura sau literatura contribuie la formarea unei conștiințe sociale și civice. Arta „luminează” colțurile sufletului unde cuvintele nu ajung și oferă o alternativă profundă la învățarea mecanică.

5. Perspective pedagogice – reforme, metode și viitor

Pedagogia contemporană se află într-o continuă căutare a unor metode care să aducă lumina în sala de clasă. De la învățarea bazată pe proiecte, la metodele Montessori sau Waldorf, accentul se pune tot mai mult pe participarea activă a elevului, pe gândirea critică și colaborare. O renaștere pedagogică înseamnă și formarea profesorilor ca mentori și ghizi, nu doar ca furnizori de informații.

Este esențială cultivarea unei relații bazate pe încredere, respect și empatie între profesor și elev. În plus, digitalizarea educației aduce atât provocări, cât și oportunități. Tehnologia poate fi o sursă de „lumină” dacă este folosită pentru a stimula creativitatea și accesul la resurse variate, dar și o piedică, dacă înlocuiește legătura umană din actul educațional.

În concluzie, **Lumina și Renașterea** nu sunt doar metafore, ci direcții esențiale în educația de azi. **Lumina** înseamnă cunoaștere, libertate și claritate. **Renașterea** înseamnă redescoperirea valorilor umane, culturale și artistice într-un sistem educațional modern. Doar printr-o viziune integratoare, care combină perspectivele culturale, artistice și pedagogice, putem construi o educație care să lumineze mințile și să redea speranța în viitor.

"Educația nu este umplerea unui vas, ci aprinderea unui foc." – W.B. Yeats

Bibliografie:

- Bloom, A. (1987). *The Closing of the American Mind*
- Dewey, J. (1916). *Democracy and Education*
- Rousseau, J.-J. (1762). *Émile, sau despre educație*.
- Voltaire. (1764). *Dicționar filosofic*
- Eliade, M. (1985). *Istoria ideilor și credințelor religioase*. București: Editura Științifică.
- Haret, S. (1904). *Reforma învățământului*. București: Tipografia Curții Regale.
- Pritchett, L. (2013). *The Rebirth of Education: Schooling Ain't Learning*. Center for Global Development.
- Tomás, C., Gomes, E. X., Gonçalves, C., & Oliveira, J. (2024). Education, Democracy and Childhood: The Rebirth of an Everlasting Conversation?

LUMINA CUNOAȘTERII ȘI RENAȘTEREA EDUCAȚIEI ÎN LUMEA CONTEMPORANĂ: PERSPECTIVE CULTURALE

Giurgiu Maria-Alexandrina

Liceul Teoretic „Nicolae Bălcescu” Cluj-Napoca

Educația a fost dintotdeauna un mijloc esențial prin care societatea și-a transmis valorile, cunoștințele și inovațiile. În lumea contemporană, caracterizată de globalizare, avans tehnologic și diversitate culturală, conceptul de ”lumina cunoașterii” capătă o semnificație și mai profundă. Educația nu mai este doar un proces de acumulare de cunoștințe, ci și un mecanism de formare a gândirii critice, de cultivare a creativității și originalității și de promovare a unei conștiințe interculturale. Această renaștere a educației presupune reconfigurarea metodelor de predare, adaptarea la noile tehnologii și integrarea perspectivelor culturale în procesul de învățare.

Ca profesor de discipline socio-umane, în acest eseu, am ales să explorez modul în care educația, prin prisma perspectivei culturale, poate deveni un instrument al iluminării intelectuale și al progresului social, analizând impactul globalizării, al digitalizării și al diversității culturale asupra sistemelor educaționale.

Lumina cunoașterii este un simbol universal al progresului uman, iar educația este principalul mijloc prin care această lumină este transmisă din generație în generație. În secolele trecute, marile mișcări culturale și intelectuale, precum Renașterea și Iluminismul, au promovat educația ca pe ”un element fundamental al dezvoltării societății” (Kant, 1784). Astăzi, într-o lume în care schimbările tehnologice și culturale sunt accelerate, educația trebuie să își redefinească rolul pentru a face față noilor provocări.

Un aspect important al renașterii educației în lumea contemporană este promovarea unei perspective culturale incluzive. Educația interculturală permite elevilor să își dezvolte o înțelegere mai profundă a diversității umane, pregătindu-i să fie cetățeni globali responsabili (Banks, 2009). Studiul culturilor, al istoriei și literaturii din diferite regiuni ale lumii contribuie la formarea unei gândiri deschise și empatii sporite față de alte perspective, în ciuda unei prime impresii cum că generațiile actuale de elevi sunt mai puțin empatice și atente la nevoile celorlalți, ca urmare a folosirii în exces a tehnologiei.

Globalizarea a schimbat profund modul în care educația este percepută și practică. Pe de o parte, accesul la cunoaștere a fost democratizat prin intermediul internetului și al platformelor de învățare online, cum ar fi Coursera, Khan Academy, Anchor sau edX. Pe de altă parte, această expansiune rapidă a informației ridică și provocări legate de filtrarea cunoștințelor relevante și de combatere a dezinformării (Castells, 2009). Sistemele educaționale din întreaga lume trebuie să se adapteze unei realități în care elevii au acces nelimitat la informații. Profesorii nu mai sunt doar surse de cunoștințe, ci devin adevărați ghizi care îi ajută pe tineri să dezvolte competențe de analiză critică și discernământ cultural. Cred că această transformare reprezintă o adevărată renaștere a educației, în care accentul este pus pe formarea abilităților esențiale pentru societatea contemporană.

Într-o lume în care migrația, schimburile culturale și mobilitatea internațională sunt tot mai frecvente, educația joacă un rol esențial în promovarea toleranței și a înțelegerii reciproce.

UNESCO susține că ”educația interculturală este un element-cheie în prevenirea conflictelor și în promovarea păcii globale” (UNESCO, 2016).

Curriculumurile educaționale trebuie să includă perspective diverse asupra istoriei și culturii, evitând eurocentrismul sau alte forme de excludere culturală. În același timp, „este esențial ca educația să încurajeze un dialog autentic între culturi, astfel încât elevii să înțeleagă complexitatea identităților și a moștenirilor culturale din jurul lor”(Appiah, 2006). Programele educaționale care promovează învățarea limbilor străine, schimburile internaționale și studiul comparativ al diferitelor tradiții culturale sunt exemple de bune practici care contribuie la dezvoltarea unei perspective globale asupra cunoașterii.

Una din cele mai semnificative renașteri educaționale contemporane o reprezintă integrarea tehnologiei în procesul de predare-învățare. Inteligența artificială, realitatea virtuală și învățarea automată transformă modul în care elevii interacționează cu informația. Aceste inovații permit personalizarea învățării, oferind fiecărui individ acces la resurse educaționale adaptate stilului său de învățare. Cu toate acestea, digitalizarea educației ridică și întrebări legate de echitatea accesului la tehnologie. Disparitățile economice și sociale pot crea diferențe semnificative în ceea ce privește oportunitățile educaționale ale elevilor din diferite regiuni ale lumii. Astfel, cred că renașterea educației trebuie să fie însoțită de politici care să asigure acces egal la resurse digitale pentru toți elevii, indiferent de mediul lor socio-economic.

Lumina cunoașterii și renașterea educației în lumea contemporană nu reprezintă doar un ideal, ci o necesitate urgentă. Educația trebuie să se adapteze la schimbările culturale, tehnologice și sociale pentru a continua să fie un factor de progres și coeziune socială. Consider că, prin promovarea unei perspective culturale incluzive, prin integrarea tehnologiei și prin încurajarea gândirii critice, educația poate deveni un adevărat instrument al iluminării intelectuale și al transformării globale.

BIBLIOGRAFIE

Kant, I. *Răspus la întrebarea: Ce este luminarea?* în *Ideea critică și perspectivele filosofiei moderne. Kant prin el însuși*, editura Paideia, București, 2015, pag. 19;

Banks, J. A. *Multicultural Education: Issues and Perspectives*, John Wiley & Sons Inc, 2015, pag. 176

Castells, M. *Communication Power*. Oxford University Press, 2009, pag. 81;

UNESCO *Global Education Monitoring Report: Education for People and Planet*, Paris: UNESCO, 2016

Appiah, K. A. *Cosmopolitanism: Ethics in a World of Strangers*, Penguin Books 2007, pag. 214

RELAȚIA PROFESOR-ELEV ÎN CONTEXTUL SECOLULUI XXI

AUTOR: PROF. ING. GOGAN CRISTINA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ „ION CREANGĂ”TÂRGU FRUMOS

Clasa de elevi este un grup social supus în mod constant influențelor educative exercitate de școală. Ansamblul de elevi ce o compune este un grup social specific, în cadrul căruia există o varietate de relații educative. Aceste relații au ca suport raporturile interpersonale din cadrul clasei și relația pedagogică educator-educat. Deși, relația profesor-elev are un pronunțat caracter didactic, ea este influențată de pluralitatea de relații inter individuale pe care le are elevul în clasa și în afara ei. De aceea este necesar ca profesorul să cunoască grupul ca ansamblu dinamic de relații interumane.

Se știe însă că profesorul și elevii nu se aleg unii pe alții, iar preferințele lor nu sunt decât întâmplător în concordanță cu relațiile instituționalizate dintre ei. Cu toate acestea ei nu numai că urmează să conlucreze, dar va trebui să conlucreze armonios. Mai întâi, profesorului îi revine sarcina și răspunderea integrării sale în clasa și colectivul clasei de elevi pe care urmează să-l închege. Într-un colectiv format, profesorul devine unul dintre membrii acestuia, îndeplinindu-și funcția în interiorul grupului. Rolul educatorului pe scena școlară depinde de scopul pe care și-l propune să-l atingă prin acțiunea sa pedagogică.

Relațiile profesor-elev sunt variate și se constituie într-o rețea de interdependențe. Relațiile informațional-cognitive și relațiile afective sunt subordonate relației de conducere-influențare. Atât relația informațional-cognitivă, cât și cea afectivă, se stabilesc cu scopul de a-i influența pe elevi, și aceasta în multiple sensuri: pentru însușirea cunoștințelor, pentru determinarea unor stări afective favorabile receptării mesajului emis de profesor, pentru determinarea unor modificări de comportament sau stabilizarea unor trăsături de caracter, etc. Profesorul declanșează și întreține interesul elevilor și dorința lor de a învăța și de a răspunde printr-un comportament adecvat cerințelor lui.

Influențarea elevilor de către profesor se face direct, prin atitudine, mesaj verbal, gestică, mimică, stare afectivă, exemplu personal, adică prin prezența sa activă. Această prezență are funcția de stimul ce determină la elevi un răspuns care poate fi de acceptare formală, acceptare cu convingere, imitare, contagiune, rezistență. Indirect, profesorul influențează prin intermediul altor factori educaționali cum sunt colectivul clasei de elevi, familia, consiliul profesoral, comitetul de părinți. Rolul profesorului în conducerea pedagogică a activității elevilor se manifestă astfel pe toate planurile implicate de acțiunea educativă. Analiza logică a structurii acestei acțiuni ne permite să determinăm următoarele componente ale comportamentului pedagogic al educatorului în relațiile cu clasa:

- Observă acțiunile și conduita elevilor din clasă în timpul lecțiilor și în activitățile extrașcolare deoarece adecvarea comportamentului pedagogic la specificul vieții clasei nu e posibil fără observarea atentă a colectivului și a fiecărui elev. J. Dewey considera că educația "trebuie să înceapă prin observarea psihologică a capacităților, a intereselor și a deprinderilor copiilor".
- **Organizează** activitatea clasei fixând programul activității ei intelectuale, iar în clasă structurile organizaționale și funcțiile îndeplinite de aceste structuri.

- Comunică clasei informații științifice, valori morale estetice, culturale și recepționează mesajul elevului. Comunicarea se face atât în funcție de cerințele programei, cât și în raport cu preocupările și interesele cognitive ale elevilor.
- Mediază în constituirea relației elev-știință chiar dacă achiziționarea cunoștințelor științifice presupune efortul individual al elevului și activitatea sa individuală de căutare, de documentare, de rezolvare a problemelor.
- Conduce, îndrumă, controlează și evaluează activitatea clasei
- Dialoghează cu clasa. Activitatea sa educativă implică un dialog continuu și variat cu elevii. Desfășurarea dialogului profesor-clasă solicită un context de relații educative pozitive .
- Cooperează cu elevii din clasă în realizarea sarcinilor ce revin grupului, în realizarea scopurilor propuse, în desfășurarea lecțiilor și a activităților extra didactice, în fixarea unor reguli de conduită, în elaborarea deciziilor.
- Stimulează activitatea elevilor prin aprecieri, îndemnuri, prin încurajarea eforturilor pe care ei le fac. E. Planchard a remarcat că din dorințele elevilor referitoare la relațiile lor cu profesorii se desprinde necesitatea unei intervenții umane care să-i susțină, să-i încurajeze și să le arate cu bunăvoință când și unde au greșit .
- Ajută elevii în activitatea lor, dându-le sfaturi, arătându-le cum trebuie să procedeze în rezolvarea unei probleme sau în pregătirea lecțiilor. Kriekemans include în relația pedagogică ajutorul pe care profesorul îl dă copilului pentru a deveni om matur care și-a asumat responsabilitatea propriei sale existențe. Astfel, ajutorul se exercită pe planul formării morale a individului.
- Coordonează relațiile interumane din clasă și activitatea grupurilor de muncă existente în cadrul ei, urmărind întărirea solidarității grupului.
- Orientează acțiunile organizate de clasă, urmărind formarea idealului de viață al elevilor, deschizându-le liniile de perspectivă.
- Caracterizează clasa ca grup educativ, conturând trăsăturile ei specifice, factorii de coeziune care acționează în cadrul ei și perspectivele ei de dezvoltare.

Comportamentul pedagogic al profesorului se manifestă în atitudini suple, variate, în funcție de acțiunea educativă în care el este angajat. În procesul educativ el este pentru elevi figura centrală și ca urmare atenția lor se îndreaptă spre el. Profesorul trebuie să-și autoregleze comportamentul său pedagogic pentru a se prezenta în fața elevilor într-o manieră de încredere și de ajutor pentru ei. Comportamentul pedagogic se împletește în cadrul lecțiilor și în afara lor cu o anumită tonalitate afectivă, care apropie sau îndepărtează elevul de educator și de obiectul pe care el îl predă, îi entuziasmează pentru valorile culturale și pentru școală sau le strecoară în suflet răceala și indiferență.

Prin comportamentul lui afectiv profesorul impune elevilor un anumit comportament, individual și de grup. Eficiența acțiunii de influențare, sensul și intensitatea influenței pe care o exercită educatorul asupra elevilor depind în mare măsură de tonul afectiv al relațiilor lui cu elevii. Comportamentul emoțional al profesorului influențează direct comportamentul elevilor prin contagiune și indirect, prin climatul afectiv pe care îl determină în clasă. Acest comportament poate fi "factor de stimulare a unor stări afective tonice sau de diminuare a capacității de muncă a elevilor și de blocare a relațiilor de comunicare între elevi și profesor", după cum arată V.Popeanga.

Relațiile apropiate între profesor și elev, bazate pe încrederea elevului nu numai în competența profesională a profesorului, ci și în competența sa ca sfătuitor, pe capacitatea empatică a profesorului sunt dorite de către elevi. Ei se adresează profesorilor pentru a obține sfaturi doar dacă sunt destul de apropiați de ei, dacă au încredere că vor fi înțeleși și bine sfătuiți. În măsura în care o fac, elevii nu se adresează oricărui profesor, ci numai acelor care îi înțeleg. Elevii își doresc relații mai apropiate cu profesorii pentru a găsi în aceștia sprijin moral ori de câte ori au nevoie. Universul relațional al clasei de elevi, analizat din punct de vedere al influenței educaționale în contextul grupului școlar și abordat, din punct de vedere științific, sub auspiciile managementului clasei de elevi, devine unul dintre subiectele cele mai importante de a cărei cunoaștere și aplicare depinde succesul demersului educativ al cadrului didactic.

BIBLIOGRAFIE:

1. Cosmovici, A., *Psihologie generală*, Ed. Polirom, Iasi, 1966
2. Iucu, R.B., *Managementul și gestiunea clasei de elevi*, Ed. Polirom, Iasi, 2000
3. Popeanga, V., *Clasa de elevi subiect și obiect al actului educativ*, Ed. Facla, Timisoara, 1973

LUMINĂ ȘI RENAȘTERE - LUMINĂ ȘI TRADIȚIE ȘI CREATIVITATE ÎN EDUCAȚIE

Prof.Voicu Ioana Macrina

Prof.înv.primar Goran Izabela Georgeta

LICEUL TEORETIC „AUREL VLAICU”, ORAȘ BREAZA

Creativitatea didactică reprezintă capacitatea și abilitatea cadrelor didactice de a găsi modalități inovatoare și eficiente, de a transmite informații și de a stimula învățarea elevilor. Această creativitate poate fi exprimată într-o varietate de forme și poate fi îmbinată cu diferite abordări pedagogice, cum ar fi tradițională și modernă. În acest context, relația dintre creativitatea didactică, tradiționalism și modernism este una complexă și interesantă, iar importanța găsirii unui echilibru între aceste trei aspecte este esențială pentru succesul procesului de învățare.

Tradiționalismul în învățământ se referă la valorile și metodele de învățare tradiționale, care au fost folosite de-a lungul timpului și care sunt încă prezente în multe școli și instituții de învățământ. Aceste metode sunt adesea axate pe predarea frontală, memorizare și testare, iar elevii sunt în general așteptați să urmeze pasiv aceste indicații.

Modernismul în învățământ reprezintă o abordare mai orientată către elev, în care se pune accent pe comunicare, stimularea creativității, gândirea critică și abilitățile practice. Metodele moderne de predare se axează pe fixarea cunoștințelor, interactivitate, colaborare, utilizarea tehnologiei și punerea elevilor în situații de învățare eficiente.

Creativitatea didactică poate să îmbine aceste două abordări în moduri inovatoare și personalizate, care să se adapteze nevoilor și preferințelor elevilor. De exemplu, un cadru didactic creativ ar putea să îmbine lecții tradiționale cu activități practice, proiecte de grup și utilizarea tehnologiei pentru a oferi o experiență de învățare holistică. De asemenea, o abordare creativă ar putea să folosească jocurile de rol, simulările și alte activități interactive pentru a învăța subiecte complexe într-un mod captivant și memorabil.

Mai mult decât atât, creativitatea didactică poate să transforme munca de predare într-o experiență dinamică și plină de satisfacții pentru cadrele didactice. O abordare creativă înseamnă să fii deschis la idei noi și să explorezi diferite modalități de predare, pentru a găsi cele mai eficiente și captivante metode pentru elevii tăi. De asemenea, creativitatea didactică poate să-ți ofere satisfacția de a vedea cum elevii învață și se dezvoltă sub îndrumarea ta, iar rezultatele pozitive ale acestui proces pot să fie motivante și încurajatoare.

Păstrarea și promovarea culturii tradiționale este o datorie a fiecărui român și unul din obiectivele prioritare ale educației culturale. Proiectele în general creează cadrul propice pentru

valorificarea elementelor culturii tradiționale locale specifice sărbătorilor, facilitând formarea conduitei și conștiinței elevilor în spiritul respectului față de valorile moralei creștine.

Sărbătorile la români sunt prilejul de a fi mai buni, de bucurie și de împăcare sufletească. Este necesar să păstrăm și să predăm generațiilor următoare tradițiile noastre. Copiii așteaptă cu nerăbdare Sfintele Sărbători ale Nașterii Domnului, dar și sărbătorile primăverii care încununează cu Sărbătoarea Paștelui.

Așa cum Mântuitorul a fost modelul desăvârșit de înțelepciune, bunătate, frumos și iubire, noi, oamenii creștini trebuie să urmăm acest Model atât cât ne este cu putință fiecare dintre noi. Cu cât aceasta este începută la o vârstă mai fragedă, cu atât valoarea sa va fi mai mare. Pentru a-l face pe copil să ajungă la aceste valori esențiale ale umanității este necesară educația religioasă.

Menținerea valorilor tradiției ne ajută să urmăm Modelul desăvârșit al omenirii, precum și respectul credinței creștine.

BIBLIOGRAFIE:

- Zahacinski, Maria. „Ouăle de Paști la români” / Maria Zahacinski, Nicolae Zahacinski. – București: Ed. Sport-Turism, 1992
- „Sărbători și obiceiuri” Vol. IV. Moldova. – București : Editura Enciclopedică, 2004
- Cristea, Julia Maria. „Sărbători, tradiții, ritualuri, mituri...” / Julia Maria Cristea. – București : Editura Oscar Print, 2007

PROVOCĂRILE S.T.E.A.M ÎN ACTIVITĂȚILE EDUCATIVE DIN GRĂDINIȚĂ

PROIECT DIDACTIC

prof.înv.preșcolar: GORGAN ADRIANA MARIA
Grădinița cu P.P Nr.1 Zalău

Grupa: mare

Tema anuală de studiu: Cum exprimăm ceea ce simțim?

Tema săptămânală: Sărbătoare creștină, sărbătoare cu lumină..!

Categoria de activitate: Jocuri și activități liber alese ALA/ **Activitate STEAM**

Tema activității: Provocările oului buclucaș!

Centre de interes deschise :

Știință : Plutește sau se scufundă?

Tehnologie : Obiceiuri și tradiții de Paște!

Inginerie:Proiectăm coșuri pentru „Vânătoarea ouălor de Paște” !

Artă : Cel mai frumos ou încondeiat !

Matematică: Cântărim și numărăm, ouăle în coș le așezăm!

Mijloace de realizare: experiment, joc interactiv, joc de construcție, pictură, joc exercițiu

Tipul de activitate: mixtă

Scopul activității:

- Dezvoltarea capacității de cunoaștere a tradițiilor și obiceiurilor de Paște, prin rezolvarea provocărilor fiecărui centru în scopul găsirii celor mai bune soluții de a ajuta Iepurașul.

Obiective operaționale:

1. Să denumească cel puțin două obiecte care plutesc/ se scufundă în apă.
2. Să construiască, după testarea celor mai eficiente materiale, coșuri mari și mici.
3. Să aplice culoarea pe suprafața oului prin tehnici diferite.
4. Să rezolve sarcinile jocului în vederea identificării obiceiurilor și tradițiilor de Paște.
5. Să cântărească ouăle pentru validarea ipotezelor emise privind greutatea fiecărui ou.

Aptitudini STEAM :

Știință: Preșcolarii vor folosi abilitățile din cadrul metodei științifice pentru a rezolva prin anchetă o provocare.

Tehnologie: Preșcolarii vor desfășura un joc interactiv on-line utilizând tehnologia, tabla Smart

Inginerie: Preșcolarii vor construi coșuri din diverse materiale

Matematică: Preșcolarii vor folosi abilități matematice (estimare, mai mult / mai puțin/ tot atâta) pentru a cântări ouăle

Artă: Preșcolarii vor realiza ouă încondeiate

PROVOCĂRI

ȘTIINȚĂ: Plutește sau se scufundă?-experiment

Formularea întrebărilor:

Ce se întâmplă dacă punem aceste obiecte în apă?

Ce obiecte se scufundă/ plutesc în apă?

Formularea ipotezelor:

- obiectele mai grele se scufundă, cele mai ușoare rămân la suprafață
- dacă amestecăm apa cu sare sau zahăr, ce se va întâmpla?

Le sunt prezentate copiilor materialele: obiecte, apa, sare, zahăr, ouă, pahare

Copiii sunt provocați pună toate obiectele în apă.

Se observă ce obiecte plutesc și care se scufundă.

După ce au stabilit ce obiecte plutesc/se scufundă li se cere copiilor să amestece apa cu sare sau zahăr. Copiii observă că obiectele mai grele plutesc dacă s-a obținut o soluție mai concentrată.

TEHNOLOGIE: Obiceiuri și tradiții de Paște!

Formularea întrebărilor:

Ce obiceiuri de Paște cunoști?

Ce sărbătorim de Paște?

Formularea ipotezelor:

- Obiceiurile și tradițiile de Paște sunt diferite de la un popor la altul, de la o religie la alta!
- Simboluri și semnificații pascale

Preșcolarii vor desfășura un joc interactiv on-line utilizând tehnologia, tabla SMART

INGINERIE: Puteți construi un coș rezistent care să poată fi folosit pentru Vânătoarea ouălor de Paște?

Formularea întrebărilor:

Ce materiale credeți că ar fi eficiente?

Cum credeți că ar funcționa împreună?

Formularea ipotezelor:

- hârtie, nuiele, carton, fire de iută
- unele s-ar împleți mai ușor, altele alunecă, nu sunt rezistente

Le sunt prezentate copiilor materialele. Copiii sunt provocați să-și testeze materialele individual apoi să realizeze un coș, după model sau creat de ei.

Copiii își vor împărtăși creațiile, vor explica cum au construit coșul și ce întrebuintare va avea...

ARTĂ: Care este cel mai frumos ou încondeiat?

Formularea întrebărilor:

Cum se realizează încondeierea ouălor?

Formularea ipotezelor:

- Tehnici, culori, materiale, modele
- Precizie, creativitate

MATEMATICĂ: Puteți cântări ouăle?

Formularea întrebărilor:

Care ou crezi că este mai greu/ ușor?

Formularea ipotezelor:

- Oul de lemn, de găină este mai greu, oul de ciocolată, de prepeliță este mai ușor.

Preșcolarii aproximează care ou este mai greu. Preșcolarii cântăresc diferite ouă cu ajutorul cântarului de bucătărie, balanței.

Strategii didactice

Metode si procedee: conversația, explicația, demonstrația, exercițiul, jocul, problematizarea

Mijloace didactice: iepuraș, ouă, hârtie, vas cu apă, zahăr, sare, diverse obiecte, tabla Smart, laptop, jocuri online, nuiele, sfoară, hârtie, cântar, cifre, acarelă, pensule, carioca

Mod de organizare: frontal, pe grupe

Bibliografie selectivă:

- Activitățile STEAM- **Polluted Water STEM Challenge**

- *Curriculum pentru educație timpurie (copii de la naștere la 6 ani)*, 2019

Interval orar : 8⁰⁰- 9⁰⁰

Durata: 30-40 min

SCENARIUL DIDACTIC

EVENIMENTUL/ SECVENȚA DIDACTICĂ	CONȚINUTUL ȘTIINȚIFIC	STRATEGIILE DIDACTICE	EVALUAREA
1. MOMENT ORGANIZATORIC	Amenajarea spațiului educațional. Pregătirea materialelor în centre.	Conversația	
2. CAPTAREA ATENȚIEI	Copiii sunt întâmpinați de Iepurilă. Acesta este foarte trist și le povestește copiilor că oul buclucaș, din coșul lui fermecat, care știa toate obiceiurile și tradițiile de Paște s-a ascuns de el. Este hotărât să rămână în ascunzătoare până rezolvă cinci provocări.	Conversația Păpușa atașabilă Iepurilă	
2. ENUNȚAREA SCOPULUI ȘI A OBIECTIVELOR	Se anunță tema activității: Provocările oului buclucaș! Vom rezolva provocările centrelor pregătite: Știință : Plutește sau se scufundă? Tehnologie : Obiceiuri și tradiții de Paște! Inginerie: Proiectăm coșuri pentru Vânătoarea ouălor de Paște ! Artă : Cel mai frumos ou încondeiat ! Matematică: Cântărim și numărăm, ouăle în coș le așezăm!	Conversația Conversația	Observarea comportamentului nonverbal Aprecieri verbale individuale
3. REACTUALIZAREA CUNOȘTINȚELOR	Scurtă conversație despre obiceiurile și tradițiile pascale.		
4. DIRIJAREA INVATĂRII	Se prezintă centrele de interes, provocările fiecărui centru, materialele puse la dispoziție, se explică sarcinile de lucru specifice.	Explicația Demonstrația	
5. OBTINEREA PERFORMANȚEI	Copiii sunt invitați să-și aleagă centrul de interes dorit. Copiii își aleg centrul de interes preferat. Preșcolarii rezolvă provocările fiecărui centru prin formularea ipotezelor și găsirea soluțiilor. Educatoarea urmărește activitatea copiilor din fiecare	Materiale specifice fiecărui centru Exercițiul Jocul Experimentul	Aprecierea rezultatelor prin laude, încurajări

6.ASIGURAREA RETENTIEI SI A TRANSFERULUI	centru, intervine cu sugestii, ajutor. Copiii cu ajutorul educatoarei prezintă soluțiile găsite provocărilor fiecărui centru. Educatorea apreciază activitatea copiilor de la fiecare centru. Se insistă pe sublinierea tradițiilor și obiceiurilor pascale.	Conversația	
7.EVALUAREA	Se apreciază modul de participare la activitate.	Conversația	Aprecieri verbale individuale și colective

LUMINĂ ȘI RENAȘTERE ÎN EDUCAȚIE - PERSPECTIVE CULTURALE, ARTISTICE ȘI PEDAGOGICE

Goșman Roxana
Grădinița cu Program Prelungit Nr. 13, Brașov

Lumina, ca simbol universal al cunoașterii și transformării, a fost asociată de-a lungul timpului cu renașterea spirituală, artistică și intelectuală. În domeniul educației, lumina reprezintă metaforic procesul de învățare și descoperire, mai ales în educația preșcolară, unde copiii își dezvoltă primele abilități cognitive, emoționale și creative. De asemenea, Renașterea, ca perioadă istorică și ca simbol al inovației, aduce în prim-plan importanța artei și educației în modelarea generațiilor viitoare. Acest eseu explorează conexiunile dintre lumină, renaștere și educația timpurie, evidențiind perspectivele culturale, artistice și pedagogice.

În educația timpurie, lumina poate fi înțeleasă atât la nivel concret, prin explorarea luminii naturale și artificiale, cât și la nivel metaforic, ca simbol al învățării. Jean Piaget (1952) a evidențiat importanța experiențelor senzoriale și exploratorii în dezvoltarea cognitivă a copiilor, iar iluminarea spațiilor educaționale joacă un rol crucial în facilitarea acestui proces. Sălile de clasă bine iluminate favorizează starea de bine și concentrarea copiilor, contribuind la un mediu propice învățării.

Pe lângă aspectele fizice, lumina are și o semnificație profundă în pedagogia modernă. Educatorii sunt adesea văzuți ca „aducători de lumină”, ghidând copiii în procesul de descoperire și învățare. Abordările educaționale precum Reggio Emilia subliniază importanța mediului educațional ca „al treilea profesor”, unde lumina este utilizată pentru a stimula creativitatea și explorarea senzorială.

Renașterea, ca mișcare culturală și artistică, a pus un accent deosebit pe educație și pe dezvoltarea omului complet – ideal care poate fi aplicat și în educația preșcolară. Filosofii

renascentiști precum Erasmus și Comenius au promovat ideea unei educații echilibrate, bazate pe artă, știință și moralitate.

În educația preșcolară, principiile Renașterii pot fi integrate prin activități care stimulează curiozitatea și creativitatea copiilor. De exemplu, pictura, modelajul și explorarea formelor și culorilor contribuie la dezvoltarea inteligenței vizual-spațiale și a coordonării motorii fine. Studiarea marilor artiști renașcentiști, cum ar fi Leonardo da Vinci sau Michelangelo, poate fi adaptată într-un mod accesibil copiilor, inspirându-i să-și exprime ideile prin artă.

În plus, abordările interdisciplinare, în care arta este combinată cu știința și literatura, reflectă principiile educației umaniste promovate de Renaștere. De exemplu, copiii pot învăța despre efectele luminii prin experimente simple cu umbre și culori, combinând astfel educația artistică cu cea științifică.

Din punct de vedere pedagogic, utilizarea luminii și a elementelor artistice în educația preșcolară poate îmbunătăți dezvoltarea copiilor în mai multe moduri. Pedagogia experiențială, bazată pe explorare și descoperire, permite copiilor să interacționeze activ cu mediul lor. De exemplu, atelierele de pictură în lumină (folosind lămpi UV sau panouri luminoase) oferă experiențe senzoriale bogate care stimulează creativitatea.

O altă metodă eficientă este storytelling-ul vizual, în care poveștile sunt ilustrate cu ajutorul proiecțiilor luminoase sau al teatrului de umbre. Aceste tehnici nu doar că îmbunătățesc abilitățile lingvistice ale copiilor, ci și le dezvoltă imaginația și gândirea critică.

Integrarea tehnologiei în educația preșcolară, prin utilizarea tablelor interactive sau a aplicațiilor educaționale, poate aduce un plus de inovație, reflectând spiritul de progres specific Renașterii. Aceste instrumente moderne permit o abordare mai dinamică și mai personalizată a procesului educațional.

Lumina și Renașterea sunt concepte esențiale pentru înțelegerea educației preșcolare dintr-o perspectivă culturală, artistică și pedagogică. Simbol al cunoașterii și descoperirii, lumina joacă

un rol fundamental în procesul de învățare al copiilor, atât în sens fizic, cât și metaforic. Pe de altă parte, principiile Renașterii oferă un model inspirațional pentru educația holistică, integrând arta, știința și cultura în formarea timpurie a copiilor. Implementarea unor metode inovatoare, bazate pe explorare, storytelling și tehnologie, poate transforma educația preșcolară într-un proces captivant și eficient, oferindu-le copiilor o fundație solidă pentru dezvoltarea viitoare.

BIBLIOGRAFIE

Edwards, C., Gandini, L., & Forman, G. (2012). *The Hundred Languages of Children: The Reggio Emilia Experience in Transformation*. Praeger.

Malaguzzi, L. (1998). History, Ideas, and Basic Philosophy: An Interview with Lella Gandini. În C. Edwards, L. Gandini, & G. Forman (Eds.), *The Hundred Languages of Children* (pp. 49-97). Ablex Publishing.

Piaget, J. (1952). *The Origins of Intelligence in Children*. Norton.

Vecchi, V. (2010). *Art and Creativity in Reggio Emilia: Exploring the Role and Potential of Ateliers in Early Childhood Education*. Routledge.

Vygotsky, L. S. (1978). *Mind in Society: The Development of Higher Psychological Processes*. Harvard University Press.

SĂ DECORĂM OUĂ DE PAȘTE!

*Gotea Andreea
Liceul de Arte „Ionel Perlea”*

Este important ca tradițiile românilor să fie împărtășite noilor generații, astfel încât valorile poporului român și tradițiile acestora să nu devină un proces pe care de dispariție.

În perioada Sărbătorilor Pascale, am inițiat diferite activități extracurriculare care să surprindă unul dintre obiceiurile pe care noi le avem în această perioadă: încondeiatul ouălor.

Activitatea pe care am susținut o și doresc să o împărtășesc a fost susținută cu elevii clasei I D din cadrul Liceului de Arte „Ionel Perlea”, activitate care a produs bucurie în rândul elevilor mei și au fost atinse obiectivele pe care mi le am propus atunci când am inițiat această activitate.

Activitate: „Să decorăm ouă de Paște!”

Scopul activității: Dezvoltarea abilităților de creație și concentrare, promovarea colaborării și a spiritului de echipă în timp ce se celebrează sărbătoarea Paștelui.

Materiale necesare:

1. Ouă fierte sau ouă de plastic golite
2. Culori acrilice sau acuarele
3. Pensule de diferite dimensiuni
4. Glitter, mărgelă, paiete (opțional)
5. Apă și șervețele pentru curățare.

Instrucțiuni:

1. Împart clasa în grupuri mici de câte 3-4 elevi.
2. Ofer fiecărui grup ouă fierte sau ouă de plastic și materialele necesare pentru decorare.
3. Le spun elevilor să-și folosească imaginația pentru a decora ouăle într-un mod unic și creativ. Pot folosi culori, scipici, mărgelă sau orice altceva doresc.
4. Îi încurajez să colaboreze și să împărtășească idei între ei pentru a crea cele mai frumoase ouă de Paște.
5. După ce ouăle sunt decorate, vom organiza o mică expoziție în clasă sau în holul școlii pentru a le arăta și celorlalți elevi munca lor creativă.

Feedback și reflexie:

La sfârșitul activității, voi discuta cu elevii despre procesul de decorare a ouălor și despre cum s-au simțit în timpul acestei activități. Vom răspunde la întrebări precum:

- Care a fost cea mai distractivă parte a activității?
- Cum v-ați simțit când ați colaborat cu colegii voștri?
- Ce v-a plăcut cel mai mult în privința ouălor decorate?

Această activitate nu numai că îi va încânta pe elevi, dar îi va și ajuta să-și dezvolte abilitățile artistice și sociale într-un mod distractiv și interactiv.

Beneficiile unei astfel de activități:

1. Dezvoltarea abilităților artistice: prin decorarea ouălor de Paște, elevii își pot exprima creativitatea și pot experimenta cu culorile, formele și texturile. Această activitate îi încurajează să-și dezvolte abilitățile artistice și să își folosească imaginația.
2. Îmbunătățirea coordonării și a dexterității: utilizând pensulele și alte instrumente pentru a decora ouăle, elevii își vor îmbunătăți abilitățile de coordonare ochi-mână și vor dezvolta dexteritatea mâinilor.

3. Promovarea colaborării și a lucrului în echipă: împărțindu-se în grupuri mici, elevii învață să lucreze împreună, să își împărtășească idei și să ajute unul pe altul în procesul de decorare a ouălor. Această activitate promovează spiritul de echipă și cooperarea între colegi.
 4. Încurajarea exprimării și comunicării: prin discuțiile și schimbul de idei cu colegii lor în timp ce lucrează la ouă, elevii își vor dezvolta abilitățile de comunicare și vor învăța să-și exprime gândurile și sentimentele într-un mediu social.
 5. Învățarea despre tradițiile culturale: activitățile tematice de Paște oferă o oportunitate excelentă pentru elevi să învețe despre tradițiile și obiceiurile asociate cu această sărbătoare. Decorarea ouălor este un aspect tradițional al celebrării Paștelui în multe culturi, iar participarea la această activitate le permite elevilor să se conecteze mai profund cu aceste tradiții.
 6. Promovarea încrederii și a stimei de sine: atunci când elevii își văd munca finalizată și apreciată de colegi și de profesor, aceasta poate contribui la creșterea încrederii în sine și a stimei de sine. Realizarea unui proiect creativ îi poate face să se simtă mândri de realizările lor și să le ofere un sentiment de satisfacție și împlinire.
- Aceste beneficii fac din activitatea de decorare a ouălor de Paște nu doar o modalitate distractivă de a marca sărbătoarea, ci și o oportunitate valoroasă pentru dezvoltarea personală și socială a elevilor de clasa I.

LUMINĂ ȘI RENĂȘTERE ÎN EDUCAȚIE – PERSPECTIVE CULTURALE, ARTISTICE ȘI PEDAGOGICE

NUME: GRECU MARIA AMALIA

UNITATEA: PALATUL COPILOR BRAȘOV

Copile, dă-mi mâna, astfel încât să pot păși

în lumină încrederii tale în mine

HANNAH KAHN

Conversația cu copii este o artă, o artă fără egal.

Cu reguli și semnificații proprii. Copii sunt rareori inonecenți atunci când comunicăm, mesajul lor este adesea codificat și presupune o descifrare.

Pentru ca un copil să înflorească trebuie să fie înconjurat de frumusețe în toate formele ei, de susținere și implicare.

De la copilărie la vârsta adultă, umanul se dezvoltă de-a lungul mai multor dimensiuni. Conceptul de dezvoltare a cunoscut o definire construită din perspectiva mai multor accepțiuni. Interacțiunea socială devine o sursă principală a dezvoltării psihice, însuși Vîgotski, L.S. (1971) apreciind că ceea ce copilul reușește să facă mai întâi împreună cu adultul, va putea realiza singur. Lipsa sincronizărilor între aceste planuri de dezvoltare, explică nota distinctă pe care o posedă fiecare, faptul că nu se identifică, nu se topesc unul în altul, având legi proprii de apariție și manifestare.

Rolul specific al acestui prim factor în viața psihiă umană se referă, în special, la particularitățile excepționale, funcționale și structurale ale creierului uman care îl fac apt de o activitate deosebită și extrem de complexă, așa cum este viața psihică.

Mediul constituie cel de-al doilea factor fundamental al dezvoltării psihice și se definește ca totalitatea influențelor naturale și sociale, fizice și spirituale, directe și indirecte, organizate și neorganizate, voluntare și involuntare, care constituie „cadru în care se naște, trăiește și se dezvoltă” ființa umană pentru întreaga viață (Osterrieth, P.A. 1944).

Termenul de „mediu” exprimă totalitatea cerințelor sociale și a relațiilor în care trăiește și acționează copilul. Factorii care țin de mediul social se grupează în două categorii:

- "*mediul imediat*" - familie, rude, școală, educatori - *micro-sistem*
- "*mediul social*" în general - societatea cu particularitățile social-istorice - *macro-sistem*

Mediul imediat reprezintă mediul unde intervine strânsa legătură, colaborare și comunicare între familie, școală și părinți.

În desfășurarea educației formale din grădinițe, școli, etc, un rol din ce în ce mai important îl deține parteneriatul acestei instituții cu familia și cu comunitatea. Colaborarea părinți-cadru didactic fiind o condiție fundamentală pentru asigurarea unei dezvoltări psihice a copilului, principalul aspect al acestui tip de relație constând în aspectul educativ. Unitatea cerințelor educative solicitate de cele două părți implicate, nu poate exista decât în momentul în care părintele este convins că atât el, cât și cadrul didactic au un țel comun: binele copilului.

Un liant al acestei colaborări și implicării, în mediul imediat, îl reprezintă mediul de învățare non-formal, al educației non-formale, pe care noi, profesorii din Cluburi și Palate o dezvoltăm, creștem și susținem, și unde copiii își pot găsi echilibrul în drumul pe care și-l creează în educația și dezvoltarea lor.

Educația non-formală se referă la acea activitate educațională organizată și sistemică, care este dată în afara cadrului oficial al instituțiilor școlare, pentru a facilita învățarea copiilor, dar mai ales creează o relație și o dinamică strânsă între profesori și cursanți, între cursanți și părinți și între părinți și copii, facilitându-le acestora din urmă o bună colaborare și o deschidere mai mare către stabilirea unui echilibru benefic și a unei relații parentale echilibrate.

Se consideră că practicarea unui stil educative echilibrat sau mai puțin echilibrat imprimă relației părinte-copil un anumit caracter, pozitiv sau negativ. De aceea, se urmărește structurarea unor modalități de informare a părinților în vederea ghidării acestora spre adoptarea strategiei educative potrivite, adecvate propriului copil.

Forța educației este funcție de măsura în care ea „știe” și „reușește” să asocieze la propriul efort terenul „antrenat” al eredității organismului uman și condițiile facilitante ale mediului social.”

Forța educației împreună cu măiestria și tactul educativ non-formal, unde se îmbină în mod armonios multe discipline formale, din perspectivă artistică, culturală și pedagogică, este cel mai bun loc unde se creionează un drum educativ nou, în educație.

BIBLIOGRAFIE:

- Grecu Amalia, (2019) *Lucrarea metodică-științifică pentru obținerea gradului I*, Brașov, Universitatea Transilvania
- Anghel, M.(1979). *Dicționarul de Pedagogie*. București: Didactică și Pedagogică
- https://ro.wikipedia.org/wiki/Educa%C8%9Bie_non-formal%C4%83

EDUCAȚIE PENTRU MINTE ȘI SUFLET – LUMINA CUNOAȘTERII ȘI ARTA DEZVOLTĂRII EMOȚIONALE -PROIECT EDUCAȚIONAL-

Grigorescu Crinela, prof. înv. primar, Școala Gimnazială Nr. 84 București
Marin Constanța, prof. înv. primar, Școala Gimnazială Nr. 84 București

Educația nu înseamnă doar acumularea de cunoștințe, ci și formarea unei minți echilibrate și a unui suflet armonios. Proiectul „Educație pentru minte și suflet – lumina cunoașterii și arta dezvoltării emoționale” și-a propus să aducă în prim-plan importanța echilibrului dintre dezvoltarea cognitivă și cea emoțională în procesul educațional. Prin abordări culturale, artistice și pedagogice, ne-am dorit să creăm un mediu în care copiii să își exprime liber emoțiile, să își dezvolte inteligența emoțională și să învețe cum să gestioneze provocările vieții cu încredere și empatie.

ARGUMENT:

Educația nu înseamnă doar acumulare de cunoștințe, ci și dezvoltarea armonioasă a minții și sufletului. Proiectul își propune să sprijine formarea competențelor artistice, culturale și emoționale ale elevilor prin activități care stimulează gândirea critică, creativitatea și empatia. Lumina cunoașterii înseamnă nu doar învățare, ci și descoperirea sinelui, în timp ce dezvoltarea emoțională le oferă copiilor resursele necesare pentru a face față provocărilor vieții. Procesul educațional devine astfel un parcurs continuu de învățare și autodepășire, atât pentru elevi, cât și pentru dascăli.

SCOPUL PROIECTULUI:

Dezvoltarea holistică a elevilor, combinând educația cognitivă cu cea emoțională și artistică, prin activități culturale, creative și pedagogice, pentru cultivarea gândirii critice, a sensibilității artistice și a echilibrului emoțional al copiilor.

OBIECTIVE:

La finalul proiectului, elevii vor fi capabili să:

- Exprime emoțiile și ideile personale prin activități artistice, povestiri și jocuri de rol.
- Recunoască importanța valorilor culturale și artistice prin explorarea unor opere reprezentative.
- Lucreze în echipă și să comunice eficient în cadrul activităților colaborative.
- Aplice tehnici simple de gestionare a emoțiilor în diverse contexte școlare și personale.
- Realizeze creații plastice și literare inspirate de tema luminii și renașterii în educație.

GRUPUL ȚINTĂ:

- elevii claselor a II-a A și a III-a A de la Școala Gimnazială Nr. 84 București.

DURATA PROIECTULUI:

- modulele al IV-lea și al V-lea ale anului școlar 2023-2024.

ACTIVITĂȚI PROPUSE:

1. „Lumină în artă” – atelier de pictură pe tema luminii și culorilor primăverii.

Scop: dezvoltarea sensibilității artistice a elevilor prin explorarea modului în care lumina este folosită în artă, în diverse forme de expresie plastică și vizuală.

Locul desfășurării: - Muzeul Național de Artă București;

- sala de clasă amenajată ca spațiu expozițional.

Data: februarie 2024.

Evaluare: - prezentarea și analiza lucrărilor realizate de elevi;

- discuții despre importanța luminii în diferite opere de artă;

- feedback individual și colectiv pe baza creativității și a tehnicilor utilizate;

- mini-expoziție cu lucrările elevilor, urmată de un vot sau aprecieri din partea colegilor și profesorilor.

2. „Povești renăscute” - lectură interactivă și dramatizare de basme clasice reinterpretate.

Scop: dezvoltarea creativității și a competențelor de lectură și comunicare ale elevilor prin reinterpretarea poveștilor clasice într-o manieră modernă, originală sau artistică.

Locul desfășurării: - sala de clasă (activități de lectură și rescriere);

- biblioteca școlii (pentru documentare și inspirație);

- sala de festivități a școlii (pentru dramatizări sau prezentări finale).

Data: februarie 2024.

Evaluare: - prezentarea poveștilor rescrise sub diverse forme (texte, benzi desenate, scenete, povești digitale);

- expoziție a poveștilor ilustrate sau o audiție publică a creațiilor elevilor;
- premii simbolice pentru cele mai creative reinterprețări.

3. „Jocuri de lumini și umbre” – activități creative cu lanterne și jocuri de umbre.

Scop: dezvoltarea creativității și a capacității de expresie artistică a elevilor prin explorarea efectelor de lumină și umbră în diverse forme de artă și jocuri interactive..

Locul desfășurării: - sala de clasă (experimente simple cu umbre, creație artistică);

- sala de sport/sală de festivități (pentru teatru de umbre sau proiecții);
- în aer liber (jocuri cu lumina naturală).

Data: martie 2024.

Evaluare: - realizarea unui spectacol de teatru de umbre;

- crearea unor desene/picturi care evidențiază efectele de lumină și umbră;
- observarea implicării elevilor în activități și capacitatea lor de a explica fenomenele explorate;
- expoziție cu lucrările elevilor sau înregistrarea și prezentarea jocurilor de umbre.

4. „Muzica renașterii” – audiții muzicale și explorarea emoțiilor prin sunet.

Scop: familiarizarea elevilor cu muzica și instrumentele epocii Renașterii, dezvoltarea sensibilității muzicale și a creativității prin audiție, interpretare și experimentare artistică.

Locul desfășurării: - sala de clasă (pentru audiții și interpretări muzicale);

- sala de festivități (pentru spectacole și prezentări);
- biblioteca școlii (pentru documentare despre muzica Renașterii).

Data: martie 2024.

Evaluare: - observarea implicării elevilor în activitate și înțelegerea noțiunilor prezentate;

- organizarea unui mini-recital cu melodii inspirate din perioada Renașterii;
- crearea unor lucrări artistice inspirate de muzica ascultată (desene, poezii, eseuri);
- chestionare interactive sau quiz-uri pentru verificarea cunoștințelor dobândite.

5. „Primăvara în sufletul nostru” – expoziție de desene și colaje cu tema renașterea naturii.

Scop: dezvoltarea conștientizării emoțiilor pozitive și a stării de bine prin asocierea simbolisticii primăverii cu renașterea interioară, optimismul și echilibrul emoțional.

Locul desfășurării: - sala de clasă (pentru discuții și activități creative-desene, colaje);

- în aer liber (parc, grădina școlii – pentru observații și reflecții asupra naturii).

Data: aprilie 2024.

Evaluare: - realizarea unui „Jurnal al primăverii” în care elevii să descrie emoțiile și gândurile lor în raport cu schimbările din natură;

- crearea unor desene, poezii sau povești care exprimă ideea de renaștere interioară;
- discuții de grup și reflecții asupra stării lor emoționale înainte și după activitate;
- observarea implicării și exprimării emoțiilor în cadrul activităților creative.

6. „Copiii – raze de lumină” – activitate de voluntariat și solidaritate.

Scop: dezvoltarea empatiei, a spiritului de solidaritate și a conștientizării impactului pozitiv pe care copiii îl pot avea asupra celor din jur, prin gesturi de bunătate, colaborare și comunicare armonioasă.

Locul desfășurării: - sala de clasă (pentru discuții și activități de reflecție);

- sala de festivități (pentru prezentări, scenete sau activități artistice);
- comunitatea locală (activități de voluntariat sau gesturi simbolice de

bunătate cum ar fi oferirea unor mesaje motivaționale sau ajutor pentru colegi).

Data: mai 2024.

Evaluare: - crearea unui „Soare al bunătății” – un panou pe care fiecare copil adaugă o rază cu un mesaj sau o faptă bună realizată;

- feedback scris sau desenat despre ce înseamnă „a fi o rază de lumină” pentru ceilalți;
- observarea implicării copiilor în activitățile de grup și în interacțiunile pozitive cu colegii;
- discuții de grup despre ce au învățat și cum s-au simțit în urma activității.

METODE ȘI TEHNICI FOLOSITE:

- Învățare prin joc;
- Lucru în echipă;
- Învățare experiențială;
- Observație directă și discuții;
- Activități practice și creative.

RESURSE NECESARE:

- Materiale pentru pictură și desen;
- Cărți și materiale pentru lectură interactivă;
- Instrumente muzicale și dispozitive audio;
- Materiale pentru experimente (oglinzi, lanterne, obiecte transparente).

PARTENERI:

- Biblioteca școlii;
- Biblioteca Metropolitană București – Filiala Emil Gârleanu;
- Muzeul Național de Artă București;
- Părinții elevilor.

Proiectul nostru și-a propus să aducă „lumină și renaștere în educație”, valorificând creativitatea, emoțiile și cunoașterea prin experiențe artistice, culturale și pedagogice. Activitățile desfășurate au oferit elevilor oportunitatea de a descoperi frumusețea artei, puterea poveștilor, magia sunetelor și importanța empatiei, contribuind astfel la dezvoltarea lor armonioasă.

Prin această inițiativă, copiii au învățat să își exprime gândurile și emoțiile, să colaboreze, să aprecieze frumusețea lumii din jur și să devină „raze de lumină” în propria comunitate. Proiectul a încercat să demonstreze că educația, atunci când este abordată cu pasiune și creativitate, devine un instrument puternic de transformare și inspirație pentru generațiile viitoare.

Integrarea copiilor cu CES în grădiniță

Prof.educație timpurie: Grigorie Liliana , Școala Gimnazială Specială "Sf. Mina" Craiova

Integrarea copiilor cu CES este un proces complex și de durată, ce se poate realiza cu succes în învățământul preșcolar, cu scopul de a deveni apoi adulți independenți și fericiți, ce se vor integra în viața profesională și socială.

Educația integrată permite copiilor cu CES să trăiască alături de ceilalți copii, să desfășoare activități comune, să socializeze, dobândind astfel abilități în vederea adaptării, integrării și devenirii lor ca și ceilalți din jur.

În calitate de educator, am fost pusă deseori în situația de a avea la clasă preșcolari cu cerințe educative speciale și, în astfel de situații, am încercat să găsesc cele mai bune metode de predare-învățare pentru a-i determina pe toți participanții la actul educațional să se implice conștient în activitățile derulate. În opinia mea, sunt două valori foarte importante în integrarea copiilor cu CES și anume, încrederea și dragostea. Trebuie să le acordăm încredere și iubire, pentru a reuși să îi ajutăm.

Abordarea pozitivă a comportamentului copiilor și exprimarea încrederii în posibilitățile fiecărui copil de a reuși, sunt de asemeni factori decisivi în reușita integrării copiilor cu CES.

În activitatea educativă a copiilor cu cerințe educative speciale, metoda cea mai eficientă este bazată pe învățarea prin cooperare.

Lecțiile bazate pe învățarea prin cooperare permit evaluarea frecventă a performanței fiecărui copil care trebuie să ofere răspuns în nume personal sau în numele grupului, copiii se ajută unii pe ceilalți, se încurajează și își împărtășesc ideile, le explică celorlalți, discută despre ceea ce știu și au învățat, învață unii de la alții, realizează că au nevoie unii de alții pentru a finaliza o sarcină de grup.

Integrarea copiilor cu CES se poate realiza atât prin activități educaționale cât și prin activități extracurriculare cum ar fi: vizite la muzee, excursii și drumeții, evenimente culturale și sportive ce permit dezvoltarea relațiilor interpersonale și o mai bună relaționare a copiilor cu societatea.

Astfel de activități au scopul de a spori interesul copiilor de cunoaștere a patrimoniului cultural, formarea și dezvoltarea unor sentimente de prețuire a naturii, în vederea adoptării unui comportament ecologic adecvat.

Pentru realizarea educației incluzive eficiente, este important implicarea părinților în mod direct la viața grădinitei și pot influența anumite decizii care privesc procesul educațional. Absența sau indiferența părinților în ceea ce privește problemele educaționale ale copilului vine în opoziție cu ideea de integrare sau incluziune.

Părinții trebuie să fie modele de acțiune și comportament în acceptarea și susținerea integrării copiilor cu cerințe speciale, să creeze un parteneriat eficient, bazat pe comunicare bilaterală cu instituția de învățământ, pentru a veni în sprijinul copiilor.

Copiii cu CES pot fi grupați în următoarele categorii: copiii cu deficiențe propriu zise, cât și copiii fără deficiențe, dar care prezintă manifestări stabile de inadaptare la exigențele școlii.

Din această categorie fac parte: copiii cu deficiențe senzoriale și fizice (tulburări vizuale, tulburări de auz, dizabilități mintale, paralizia cerebrală);

copiii cu deficiențe mintale, comportamentale (tulburări de conduită, hiperactivitate cu deficit de atenție- ADHD, tulburări de opoziție și rezistență); copiii cu tulburări afective, emoționale (anxietatea, depresia, mutism selectiv, atacul de panică, tulburări de stres posttraumatic, tulburări de alimentație: anorexia nervoasă, bulimia nervoasă, supra-alimentarea); copiii cu handicap asociat; copiii cu dificultăți de cunoaștere și învățare (dificultăți de învățare, sindromul Down, dislexia, discalculia, dispraxia); copiii cu deficiențe de comunicare și interacțiune (tulburări din spectrul autistic, sindromul Asperger, întârzieri în dezvoltarea limbajului).

Există cinci niveluri de integrare care sunt interdependente între ele, asigurând reușita procesului de integrare a copiilor cu CES: integrarea fizică ce se referă la posibilitatea copiilor cu CES de a avea acces la mijloacele fizice necesare satisfacerii propriilor nevoi fundamentale, integrarea funcțională ce constă în asigurarea accesului la servicii publice ale societății și stăpânirea cunoștințelor și deprinderilor necesare pentru a putea beneficia de aceste servicii, integrarea personală este legată de dezvoltarea relațiilor interumane cât mai apropiate cu persoanele semnificative, în diferite perioade ale vieții, integrarea socială se realizează dacă copiii cu CES au posibilitatea inițierii și menținerii unor contacte sociale, dacă se poate integra, pe această bază, în diverse grupuri și integrarea societală ce se referă la participarea copiilor, adolescenților, adulților cu CES la procesul productiv al comunității de care aparține, asumându-și responsabilități precise și bucurându-se de încrederea oamenilor.

La copiii cu CES se întâlnesc frecvent următoarele caracteristici: evaluări negative a schemei corporale și a imaginii de sine, sentimente de inferioritate, neîncredere în forțele proprii, atitudini pasive, de evitare și izolare, interiorizarea emoțiilor, nervozitate exagerată, impulsivitate și agresivitate, anxietate și depresie, sentimente negative. Toate acestea afectează procesul de adaptare și integrare în mediul educațional și în comunitate. Încurajarea autocunoașterii și dezvoltării personale duce la modificarea modului de structurare a atitudinii copilului cu CES față de sine și la stimularea dreptului lui de a se afirma și a lucra pentru ameliorarea imaginii sale.

Consider că o bună cunoaștere a propriilor forțe de către copiii cu CES determină formarea unei imagini de sine obiective și clare, oferă posibilitatea realizării unui echilibru emoțional, facilitează dezvoltarea unor atitudini favorabile despre sine, favorizează exersarea unor abilități de autoprezentare și înlesnește reușita adaptării la mediu.

Integrarea constă în considerarea defectelor ca făcând parte din identitatea proprie la fel de mult ca și calitățile, întrucât aceste deficiențe intră în componența emoțiilor, deciziilor, acțiunilor și relațiilor interumane a copilului cu CES. În opinia mea, un rol important în integrarea lor, îl are anturajul apropiat și cadrele didactice ce trebuie să ajute copilul cu CES să învețe să se accepte și să se iubească așa cum sunt, pentru a se considera o ființă independentă, egală cu ceilalți, demnă de dragoste, înzestrată cu un anumit număr de calități care îi sunt proprii și dintre care unele constituie un adevărat talent și liberă să-și dezvolte capacitățile și să-și realizeze țelul în viață.

De cele mai multe ori, modul în care ceilalți tratează copilul cu CES și imaginea formată despre acesta, îl determină, în timp, pe cel din urmă să se comporte în conformitate cu acea imagine, fie că este reală sau nu.

Pentru ca un copil cu CES să-și modifice imaginea de sine defavorabilă are nevoie de oportunități pentru a-și cunoaște potențialul său real și ocazii prin care să încerce să realizeze diferite lucruri. Membrii familiei în care există un copil cu cerințe educative speciale se pot afla într-un mare impas, iar modul în

care reacționează este foarte diferit de la o persoană la alta. Aceștia pot trece prin stări precum șocul, neîncrederea în diagnostic, negarea, frica, autoînvinuirea, învinuirea destinului și a celorlalți, depresia, ca într-un final să ajungă la stări precum acceptarea, resemnarea și lupta.

Familia care se află în această situație, de a avea un copil cu CES, are nevoie de informare și consiliere pentru a putea depăși aceste momente și pentru a fi de un real suport în procesul de integrare socială și profesională a copilului cu deficiențe. Optimizarea comunicării prin realizarea acesteia într-un mod asertiv prezintă, pe termen lung, următoarele consecințe: dezvoltarea încrederii în sine, îmbunătățirea abilităților de luare a deciziilor personale, îmbunătățirea relațiilor sociale, ce duce la o bună integrare socială.

Putem concluziona, că pentru a putea crea o lume mai bună, fără discriminare, în care toți oamenii să fie și să se simtă egali, este necesar ca fiecare dintre noi să fie dornic de a primi cu brațele deschise orice persoană, indiferent de cât de diferită este, iar pentru ca acest lucru să fie posibil este necesar să existe comunicare și o dorință de a acumula cât mai multe metode pentru a integra persoanele cu CES.

Unul dintre drepturile fundamentale ale copilului, este acela de a fi susținut în valorificarea maximală a propriilor capacități. Drept urmare, copilul cu CES are dreptul de a fi tratat ca o persoană completă, de a fi el însuși și de a fi integrat în mediul social, are dreptul de a primi sprijinul necesar pentru a depăși dificultățile cu care se confruntă și care reprezintă obstacole în procesul adaptării sociale.

Bibliografie:

1. Anca Maria, "Metode și tehnici de evaluare a copiilor cu CES", Editura Presa Universitară Clujeană, 2007
2. Cocorada E., Năstasă L., "Fundamentele psihopedagogiei speciale. Introducere în logopedie", Editura Psihomedica, Sibiu, 2007
3. Gherguț Alois, "Educația incluzivă și pedagogia diversității", Editura Polirom, 2016

Paștele: Simbol al Învierii, Speranței și Reînnoirii Spirituale

Prof. Hațiegan Ioana Maria
Colegiul Național „Diaconovici Tietz” Reșița

Paștele este una dintre cele mai importante sărbători religioase ale creștinătății, celebrată anual pentru a comemora învierea lui Iisus Hristos din morți. Această sărbătoare este marcată de tradiții și obiceiuri care variază de la un loc la altul, dar care au în comun un simbolism profund legat de renaștere, speranță și mântuire. Paștele reprezintă o perioadă de reflecție spirituală, dar și de întâlnire cu familia și comunitatea. În această lucrare, vom explora semnificația religioasă a Paștelui, istoria sărbătorii și obiceiurile populare asociate cu aceasta, cu un accent special pe tradițiile din România.

Semnificația religioasă a Paștelui

În religia creștină, Paștele marchează învierea lui Iisus Hristos din morți, eveniment care este considerat piatra de temelie a credinței creștine. Conform Noului Testament, Iisus a fost răstignit pe cruce, a murit și a fost înmormântat, dar a înviat a treia zi, demonstrând astfel victoria asupra morții și păcatului. Învierea este simbolul speranței și al mântuirii pentru toți credincioșii, iar sărbătorirea Paștelui este, prin urmare, o celebrare a vieții veșnice oferite prin sacrificiul lui Hristos.

Pentru creștini, Paștele este o sărbătoare marcată de post, rugăciune și reflecție. Săptămâna Paștelui, cunoscută sub numele de Săptămâna Patimilor, include momente de meditație asupra suferinței lui Iisus și culminând cu Liturghia Învierii în noaptea de Sâmbătă spre Duminică. Lumina Paștelui, simbolizând învierea, este dusă în biserică de către preot, iar credincioșii iau lumină pentru a o aduce acasă, ca semn al credinței și al vieții veșnice.

Semnificația Paștelui în Creștinism

Paștele este una dintre cele mai importante sărbători religioase ale creștinătății și marchează învierea lui Iisus Hristos, un eveniment esențial care stă la baza întregii credințe creștine. Învierea lui Hristos este văzută nu doar ca un miracol, ci și ca o demonstrație a puterii divine asupra morții și păcatului. De asemenea, Paștele simbolizează speranța în viața veșnică și în reînnoirea spirituală.

Misterul Învierii lui Iisus

Potrivit Noului Testament, Iisus Hristos a fost răstignit pe cruce în vinerea dinaintea Paștelui (denumită "Vinerea Mare"), a murit și a fost înmormântat. A treia zi după moartea Sa, în dimineața zilei de duminică, Iisus a înviat din morți, într-o manifestare divină care a transformat istoria omenirii. Învierea lui Iisus nu a fost doar o dovadă a divinității sale, ci și o înlăturare a păcatului și a morții, reprezentând începutul unei noi eră pentru umanitate. Ea aduce speranța că, prin credință în Hristos, și cei care mor vor învia, iar viața veșnică este posibilă. În tradiția creștină, Învierea este văzută ca un act de mântuire și reconciliere a omenirii cu Dumnezeu. Hristos, prin sacrificiul său, a deschis calea către mântuire, iar învierea sa este o garanție a biruinței asupra răului și a morții. Paștele, prin urmare, este o sărbătoare a speranței, o celebrare a vieții și a iubirii divine care transcend limitele morții.

Semnificația Paștelui în Ciclul Liturgic Creștin

Paștele este punctul culminant al anului liturgic creștin. Perioada care precede Paștele, cunoscută sub numele de „Postul Mare”, este un timp de curățire spirituală, penitență și rugăciune. În timpul acestui post, credincioșii sunt încurajați să se abțină de la mâncăruri, băuturi și comportamente care pot distra atenția de la viața spirituală. Este o perioadă în care creștinii reflectează asupra vieții și învățăturilor lui Iisus, în special asupra suferinței și sacrificiului său. Postul Mare este un timp de pregătire pentru celebrarea Învierii, pentru a ajunge în fața sărbătorii în stare de curățire și recunoștință.

În dimineața de Paște, la Liturgia Învierii, se celebrează victoria luminii asupra întunericului, a vieții asupra morții. În multe biserici, slujba începe cu un „cânt al Învierii”, iar credincioșii primesc lumina aprinsă de la preot, simbolizând lumina lui Hristos care aduce mântuirea lumii. Această lumină este considerată a fi nu doar simbolică, ci și un mijloc de a ne întări credința în darul divin al vieții eterne.

Simbolurile Paștelui în Creștinism

Paștele este încărcat de simboluri religioase care reflectă învățăturile biblice și realitățile teologice ale creștinismului. Aceste simboluri ajută credincioșii să înțeleagă mai profund semnificația sărbătorii și să o trăiască într-un mod mai personal și spiritual.

Lumina - simbolul Învierii

Lumina joacă un rol esențial în sărbătoarea Paștelui, fiind un simbol al Învierii lui Hristos. Învierea este văzută ca o biruință asupra întunericului păcatului și al morții, iar lumina aprinsă în noaptea de Paște este un simbol al acestei victorii. În multe tradiții, preotul aduce lumina în biserică și o transmite credincioșilor, care o duc acasă, simbolizând că Hristos, Lumina Lumii, a învins întunericul.

Această lumină nu este doar un simbol exterior, ci și un simbol al prezenței divine în viața omului. La nivel personal, lumina este considerată un mijloc prin care credinciosul se apropie de Dumnezeu și își reafirmă credința în Înviere.

Ouăle - simbol al vieții și al renașterii

Un alt simbol important al Paștelui sunt ouăle. În tradiția populară, oul este un simbol al vieții noi, al renașterii și al speranței. În contextul Paștelui, ouăle roșii sunt considerate a reprezenta sângele lui Hristos vărsat pe cruce pentru mântuirea lumii. De asemenea, ouăle simbolizează mormântul lui Hristos, iar ruperea cochiliei este interpretată ca învierea din moarte.

Vopsirea ouălor și schimbul acestora între membri familiei și prieteni sunt obiceiuri care reflectă și comuniunea dintre credincioși. În multe tradiții, oamenii joacă „ciocnirea ouălor” pentru a simboliza unitatea și victorie asupra morții.

Mielul - simbol al sacrificiului

Mielul este un alt simbol tradițional al Paștelui, având rădăcini adânci în Vechiul Testament. În tradiția iudaică, mielul sacrificial era un simbol al purității și al ispășirii păcatelor. În Noul Testament, Hristos este descris ca „Mielul lui Dumnezeu care ridică păcatul lumii”, iar sacrificiul său pe cruce este văzut ca o continuare a sacrificiului mielului pascal. De aceea, în multe culturi, friptura de miel este un element central al mesei de Paște.

Mielul simbolizează nu doar sacrificiul lui Hristos, dar și puritatea și inocența. În tradiția creștină, Hristos, ca Miel al lui Dumnezeu, a murit pentru a aduce mântuirea tuturor celor care cred în El.

Paștele și Împăcarea cu Dumnezeu

Un alt aspect esențial al semnificației Paștelui este tema împăcării omului cu Dumnezeu. Înainte de învierea lui Iisus, între Dumnezeu și omenire exista o prăpastie adâncă, cauzată de păcatul strămoșesc și de alegerile greșite ale oamenilor. Însă, prin jertfa lui Hristos și prin învierea Sa, această prăpastie a fost înlăturată, iar relația dintre Dumnezeu și oameni a fost restabilită.

Paștele nu este doar o celebrare a unui eveniment istoric, ci și un moment de reconciliere pentru fiecare credincios. Este o oportunitate de a primi iertarea divină prin spovedanie, de a întări legătura personală cu Dumnezeu și de a renaște spiritual. Paștele invită oamenii să trăiască în iubire, pace și comuniune cu toți cei din jur, reflectând în viețile lor învățăturile lui Hristos.

Tradițiile și obiceiurile Paștelui în România

Paștele în România este marcat de numeroase tradiții și obiceiuri populare care variază în funcție de regiune. Unele dintre cele mai reprezentative obiceiuri sunt legate de pregătirea meselor festive, ritualurile religioase și activitățile comunitare.

Unul dintre cele mai cunoscute obiceiuri este vopsirea ouălor. În multe zone ale țării, ouăle sunt vopsite în roșu, culoare simbolizând sângele lui Hristos, dar și viața și renașterea. Aceste ouă sunt adesea dăruite celor dragi, iar schimbul de ouă vopsite este un gest de iubire și respect reciproc. De asemenea, ouăle sunt folosite în jocuri tradiționale, cum ar fi „ciocnirea ouălor”, care presupune ca două persoane să își lovească ouăle, iar cel care rămâne cu oul întreg este considerat norocos.

Masa de Paște este un alt element central al sărbătorii. În multe gospodării, se prepară pască, cozonaci, friptură de miel și alte bunătăți tradiționale. Mielul este considerat simbol al sacrificiului lui Hristos, iar friptura de miel nu poate lipsi de pe masa de Paște. În dimineața zilei de Paște, credincioșii merg la biserică pentru slujba Învierii, iar după aceea, se adună în familie pentru a sărbători.

Un alt obicei important este „spovedania” și „împărtășania”. În perioada postului, credincioșii sunt încurajați să se spovedească și să se împărtășească cu Trupul și Sângele lui Hristos, pregătindu-se astfel pentru sărbătoarea Învierii. Aceasta este o practică esențială pentru viața spirituală a creștinilor ortodocși.

Bibliografie:

Biserica Ortodoxă Română, „Tradiții și obiceiuri de Paște în România”, Editura Episcopiei, 2018.

Mihail Lăzărescu, „Paștele – Semnificația religioasă și obiceiurile populare”, Editura Universul, 2005.

Ionuț Iordan, „Simbolistica sărbătorilor creștine”, Editura Credința, 2012.

Ioan Gură de Aur, „Predici la Paște”, Editura Biblică, 1999.

Biblia - Noul Testament, Editura Sfintei Mănăstiri, 2015.

Radu Ciuceanu, „Istoria Paștelui: De la tradiția biblică la obiceiurile populare”, Editura Humanitas, 2009.

Maria Vasilache, „Tradiții și obiceiuri ale românilor: Paște și alte sărbători religioase”, Editura Albatros, 2003.

PAȘTELE LA ROMÂNI

Nici cel mai renumit pictor nu ar reuși să redea culorile pe care le îmbracă împrejurimile în fiecare anotimp, dar culorile PRIMĂVERII au o semnificație aparte. Aceste culori sunt amestecate cu mirosuri proaspete, crude ale mugurilor copacilor care încep să plesnescă sau cu mirosurile de cozonaci și vopsele pentru ouăle roșii ce le vopsesc gospodinele în Săptămâna Mare. Când începe Săptămâna Mare, lumea parcă intră în anotimpul tăcerii. Toate sunt acoperite de-un văl de taină și de-o lumină smerită, ce parcă nu îndrăznește să strălucească deplin, în fața mult așteptatei Lumini a Învierii. Săptămâna aceasta aflată în pragul Învierii este cea mai grea din toată PRIMĂVARA, dar și cea mai încărcată de semnificații și amintiri.

Lunea, gospodinele își leagă capul cu năframe negre și pășesc cu sfială prin curțile gospodăriei încercând să finiseze curățenia de primăvară începută cu două săptămâni înainte. Curățenia de primăvară nu seamănă cu aceea veselă din timpul verii și nici cu aceea posacă de toamnă, ori diafană dinaintea Crăciunului. Și asta pentru că totdeauna este însoțită de prospețimea de afară. Începând cu această zi, se aud clopotele bisericii care cheamă creștinii să participe în fiecare seară la DENII, slube cu o mare încărcătură emoțională.

Măști, este ziua când se pregătesc cele necesare vopsitului ouălor, și pentru că doar culorile naturale se foloseau în trecut, se caută crengi de arin, coajă de corn, coji de ceapă, crenguțe de prun și frunze uscate de corn. Una dintre cele mai frumoase culori, un roșu viu. Se formează prin fierberea crenguțelor de arin amestecate cu frunze de corn.

Ouăle se vopsesc în Joia Mare, în aceeași zi când a fost Iisus răstignit pe Cruce.

Vinerea seacă cum i se mai zice este cea mai încărcată zi din punct de vedere emoțional, deoarece în acesta zi l-au omorât pe Iisus, iar o liniște profundă se așterne în fiecare gospodărie. Se văruiesc pomii, se sapă mormintele celor răposați, iar la denia de seară satul răsună de „PROHODUL DOMNULUI” la care participă și cei plecați la lucru în alte părți, ori elevi și studenți ce învață departe de casă.

Sâmbăta se începe lucrul în gospodărie foarte devreme. Prin mirosurile răspândite în bucătărie, satul începe să miroase a sărbătoare. Mai întâi se frământă cozonacul și pasca, apoi celelalte bucate care trebuie să fie gata până seara, pentru că la miezul nopții clopotele vor suna să anunțe oamenii să se pregătească să meargă să ia „Sfânta Lumină”, care să o aducă acasă ferită de vânt, pe sub stelele nopții. Îndeletnicirile oamenilor sunt preluate și duse mai departe de copii și nepoți.

Educația interculturală – nu doar un concept

Autor: prof. Hînsă Raluca
Școala Gimnazială *Constantin Brâncuși*
Medgidia, Constanța

*Nu există diversitate fără identitate,
după cum nu există identitate fără diferențe.*
Juliana Mallart

Comunicarea multiculturală înseamnă interacțiunea directă între oameni de diferite culturi. Comunicarea multiculturală implică mai mult decât înțelegerea normelor unui grup, ea presupunând acceptarea și tolerarea diferențelor. Trăim într-o lume în care comunicarea între indivizi se produce cvasi-instantaneu, o lume în care spațiul și timpul nu mai reprezintă bariere reale, căci tehnologia informației ne ajută să ne mișcam rapid și liber în contextul virtual, supuși permanent la presiunea vitezei.

În contextul globalizării actuale este ușor să preluăm obiceiuri și moduri de viață noi, dar protejarea culturii proprii rămâne primordială pentru identitatea culturală a popoarelor. Diferențele culturale care există între oameni pot apărea în limbă, îmbrăcăminte și tradiții, în modul în care societățile se organizează, concepția lor cu privire la moralitate și religie, la modul în care interacționează cu mediul înconjurător. Combaterea prejudecăților și intoleranței prin dialog intercultural are ca scop diminuarea acestui deficit de cunoaștere prin dialogul intercultural propriu-zis și prin manifestarea artistică a interculturalității.

Interculturalitatea este un proces, nu un scop în sine în mersul spre Europa de azi care este multiculturală, la Europa de mâine, care va fi interculturală. Se dorește conștientizarea importanței dialogului intercultural în rândul copiilor, tinerilor și adulților și încurajarea lor de a comunica idei referitoare la reprezentarea unui spațiu multicultural, raportul dintre identități naționale și personale, zonele culturale ale copiilor și cadrelor didactice, ale specificul educației abordat de programă. Interculturalismul implică înțelegerea, aprecierea și valorizarea culturii proprii la care se adaugă respectul bazat pe o informare autentică și pe construirea curiozității față de cultura etnică a celuilalt.

Problematica lumii contemporane include numeroase discriminări (rasism, sexism), dorința popoarelor de autodeterminare și înțelegere, sărăcia și foametea, terorismul internațional, intoleranța religioasă, fundamentalismul, traficul de persoane și stupefiante, noi forme de rasism și de epurare etnică, poluarea mediului, dezarmarea. *Problematica educației contemporane este reverberația în câmpul educațional a problematicii lumii contemporane*, căreia îi sunt specifice:

- Caracterul universal – nici o țară sau regiune nu se poate plasa în afara acestei problematice;
- Caracterul global - afectează toate sectoarele vieții sociale;
- Evoluție rapidă și imprevizibilă – oamenii sunt puși în fața unor situații complexe pentru care nu au metode de abordare sau soluții adecvate;

- Caracterul pluridisciplinar;
- Caracterul presant – pentru soluționarea problemelor sunt necesare răspunsuri prompte, ingeniozitate și eforturi financiare importante.

Școala dispune de resursele necesare pentru constituirea viitorului, fiind însă nevoie să își adapteze serviciile educaționale la exigențele dezvoltării lumii contemporane.

Educația, definită în termeni de proces, semnifică o transformare intenționată, pozitivă și pe termen lung a ființei umane, în perspectiva unor finalități explicit formulate, elaborate la nivelul macrostructurii societății. Reprezintă, deopotrivă, un proces individual, de transformare a umanului pe baza aproprierii intelectuale a culturii (de umanizare) și un *proces social de transformare a omului pe baza aproprierii pe termen lung și planificat a unor forțe esențiale fixate în valorile culturii (de socializare)*.

Educația interculturală este o nouă abordare a disciplinelor clasice. Profesorul va (re)valoriza culturile de origine ale elevilor, sensibilizându-i la diversitatea culturală și evitând stereotipiile și prezentarea culturilor în mod static. La nivel instituțional, ea implică alegerea unui model de integrare mai degrabă, decât de asimilare. **Scop** ei va presupune:

- îndrumarea tinerilor pentru a asimila o cultură în perspectivă antropologică;
- înțelegerea punctului de vedere al altuia prin poziționarea relativistă;
- legitimarea identității culturale, împiedicând sacralizarea;
- asigurarea respectului diferențelor, dar în cadrul unor sisteme de atitudini reciproce.

Obiective majore și generice ale educației interculturale **la nivelul școlii:**

- Păstrarea și apărarea diversității culturale;

Școala, ca instanță de transmitere a valorilor se va concentra pe pluralitatea culturilor; nu trebuie să se instituie primatul unei culturi asupra alteia.

- Formarea competențelor interculturale ale cetățenilor.

Desfășurată în școală, educația interculturală îi vizează pe toți elevii propunându-și să îi sensibilizeze la respectarea diversității, toleranță și solidaritate.

Conduite interculturale (Cucuș):

1. Disponibilitatea spre a cunoaște;
2. Acceptarea alterității dintr-o perspectivă neutră. De cele mai multe ori, celălalt este perceput fie ca similar, și deci acceptat, fie ca dușman, și deci respins;
3. Aptitudinea de a percepe ceea ce este străin într-o manieră flexibilă;
4. Trăirea situațiilor ambivalente fără teamă, ca premisă pentru acceptarea diferitului;
5. Dominarea și înfrângerea fricii față de celălalt;
6. Capacitatea de a pune în discuție și a reformula propriile norme. Sistemul referențial socio-cultural ne determină comportamentul, iar prin recunoașterea relativității acestui sistem individul devine capabil să îl îmbunătățească și astfel să se adapteze mai ușor;
7. Atitudinea favorabilă de a experimenta moduri existențiale, de gândire și de raportare diferite;
8. Aptitudinea de a asuma conflicte, ca a treia și cea mai pozitivă variantă de conduită în cazul divergențelor, celelalte două fiind refuzul realității și transformarea divergenței în ostilitate. Conflictele trebuie asumate cu calm și negociate într-o abordare de tip câștig-câștigi;

9. Capacitatea de a dobândi identități mai largi (de european, de cetățean al lumii) dezvoltând o loialitate de tip nou, în care să se integreze identitățile națională, regională, profesională, socială.

Educația interculturală – nu doar un concept

În viziunea lui James Banks, una din vocile cea mai autorizate în deninirea conceptului, educația interculturală reprezintă cel puțin trei perspective: o idee/ un concept, o mișcare de reform educațională și un proces:

- include *ideea* că toți elevii, fără deosebire de apartenența etnică sau culturală, trebuie să beneficieze de oportunități egale de învățare;
- este *o mișcare de reformă* capabilă să producă schimbări majore în școală și în cadrul altor instituții educaționale, astfel încât toți elevii să beneficieze de egalizarea șanselor de instrucție;
- este *un proces* în permanentă derulare, care include idei ca echitatea și preocuparea continuă pentru stimularea realizărilor școlare.

Așadar, “alfabetizarea interculturală” reprezintă o necesitate globală, o formă specializată a educației pentru toți, care pune elevii și culturile acestora în postură de tratare diferențiată, dar în același timp de egalitate.

Model de școală interculturală

O școală interculturală reprezintă un spațiu pătruns în toate articulațiile sale de diversitate și demodaliități adecvate de respectare a acesteia, este un “organism” viu care se exprimă nu numai prin elemente statice, ci și prin interrelaționări cotidiene, comunicări și schimburi culturale permanente.

Condiții ce aduc succesul unei școlii interculturale:

- școala interculturală reprezintă un spațiu al comunicării și al respectului pentru cei diferiți; toți elevii sunt valorizați și stimulați să-și dezvolte propriul potențial, au oportunități egale de învățare, sunt favorizate interacțiunile între elevi, schimbul cultural, munca în echipă;
- cultura școlii este favorabilă promovării diversității; principiul respectului pentru diferențe sau cel al egalității șanselor fundamentează toate acțiunile și inetracțiunile din școală;
- cadrele didactice promovează dialogurile interculturale în interiorul clasei; prin valorificarea specificității fiecărui elev și gestionează adecvat diferențele culturale dintre medii;
- în școală se desfășoară activități școlare și extrașcolare care solicită adecvat toate categoriile de elevi, care țin cont de specificul acestora, de resursele culturale pe care aceștia le pot aduce în spațiul școlii, din comunitatea din care fac parte;
- curriculumul este intercultural, atât în dimensiunile sale explicite, dar și în ceea ce privește aspectele “ascunse”;
- mediul de învățare al școlii stimulează dezvoltarea și participarea adecvată la viața școlară a fiecărui elev, indiferent de apartenența sa culturală; școală funcționează clase multiculturale, echilibrat structurate și nicidecum segregate pe criterii etnice;
- în spațiul clasei sunt organizate grupuri mixte din punct de vedere cultural, fără separarea elevilor minoritari în spatele clasei sau în poziții dezavantajoase;

- școala este a tuturor elevilor și a întregii comunități.

Cadrelor didactice le revine un rol deosebit de important, ca prin activitățile derulate în cadrul unor proiecte educaționale, să creeze o atmosferă prietenoasă în rândul elevilor, să-i formeze în acceptarea diversității culturale. Încă de la vârsta preșcolară, copilul este sprijinit să-și formeze deprinderea de a comunica, de a lua decizii în mod democratic în cadrul grupului, de a se implica în rezolvarea problemelor interpersonale. Cadrul didactic trebuie să acorde o deosebită atenție educării respectului față de sine dar și față de alții, toleranță față de opiniile diferite.

Minunat este faptul ca în școli, copiii se bucură să fie împreună indiferent de ce naționalitate, etnie sau religie sunt, să participe la jocuri și activități împreună, să participe la serbări și concursuri unii alături de alții. Datinile, obiceiurile și tradițiile au rolul lor în permanența culturală a unui popor, a unui neam și chiar a unui grup care învață într-o pedagogie alternativă.

Am organizat în școala noastră întreaga activitate din perspectivă interculturală, permițând învățarea prin colaborare, comunicare, și nicidecum marginalizare. În ceea ce privește Dobrogea, e vorba în primul rând despre cultura română și cea turco-tătară și, la o altă dimensiune, de cea romă, greacă sau a rușilor-lipoveni. Înseamnă diversitate, iar o diversitate bine trăită are efecte benefice prin faptul că ne expune. Ne expune altor culturi, altor mentalități, ne oferă reculul necesar față de cultura și identitatea noastră. În al doilea rând înseamnă maturitatea de a nu acționa în detrimentul celuilalt conform reflexelor identitare, sau mai precis spus, a acelor reflexe identitare care ar atenta la libertățile celuilalt de o altă cultură și identitate decât a noastră.

Activitățile comune contribuie la realizarea obiectivelor de egalizare a șanselor în educație. Trebuie să continuăm munca cu elevii și în rândul părinților subliniind faptul că școala se călăuzește pe principii precum toleranța, respectul mutual, egalitatea sau complementaritatea valorii, exploatează diferențele spirituale și valorile locale.

Orice valoare locală autentică trebuie păstrată de cei ce aspiră la apropierea de cultura mondială. Copiii trebuie învățați de mici să evite tendințele de dispreț a unor culturi minoritare deosebit de interesate pentru zestrea culturală a umanității.

De asemenea, pentru cadrele didactice este foarte important să creeze relații pozitive în interacțiunea dintre oameni – colegi - și copii, să favorizeze dezvoltarea persoanei cât și a relațiilor constructive în grup.

Educația interculturală constituie „o opțiune ideologică în societățile democratice și vizează pregătirea viitorilor cetățeni în așa fel încât ei să facă cea mai bună alegere și să se orienteze în contextul multiplicării sistemelor de valori”.

Portrete

Piele albă, părul brun,
Buze, ramuri de alun,
Mână dalbă, zâmbet lin,
Ochii- roadă de măslin,
Vorba-i dulce ori jelită,
Pânza frântă de ursită
Fluturând ușoară-n vânt.
De prin lume temătoare,
De prin holde aurii,
De la rouă pân' la soare.
Și-n sihăstria gândului,

Și-n bătaia vântului,
Cu alean privind spre stele
Înșiratele mărgele
Oglindite peste lac,
Buze roșii ca de mac,
Murmură visele mele.
Într-o mare de tăcere
Adunată într-o rază
Luminată în amiază,
Cuib uitat de vesel joc,
PACE licărind în foc.

elevă clasa a VIII-a

Bibliografie:

- Conceptul de problematică a lumii contemporane a fost introdus de Aurelio Peccei, fostul președinte al Clubului de la Roma.
- Cucoș, C., Cozma, T., *Locul educației pentru diversitate în ansamblul problematicii educației contemporane*, p. 29, În Cozma, T., (coord.) *O nouă provocare pentru educație: interculturalitatea.*, Iași, Ed. Polirom, 2001, p. 24-49.
- Panțuru, S., *Fundamentele pedagogiei.*, Brașov, Ed. Universității Transilvania, 1995, p. 8
- Cucoș, C., *Pedagogie*, Editura Polirom, Iasi, 1996.

PROIECTUL EDUCAȚIONAL – MODALITATE DE REALIZARE A ACTIVITĂȚILOR EXTRACURRICULARE

Prof. înv. preșc., Hușanu Stratenia- Simona
Școala Gimnazială „Ștefan Luchian” Moinești, jud. Bacău

Un scurt articol despre realizarea unui proiect educațional extracurricular ecologic care să includă un parteneriat al instituției de învățământ cu Departamentul de mediu în vederea formării unor atitudini de protejare a mediului înconjurător.

Educația prin activitățile extracurriculare urmărește identificarea și cultivarea corespondenței optime dintre aptitudini, talente, cultivarea unui stil de viață civilizat, precum și stimularea comportamentului creativ în diferite domenii. Începând de la cea mai fragedă vârstă, copiii acumulează o serie de cunoștințe punându-i în contact direct cu obiectele și fenomenele din natură.

Activitățile extracurriculare se referă astfel la totalitatea activităților educative organizate și planificate în instituțiile de învățământ sau în alte organizații cu scop educațional, dar mai puțin riguroase decât cele formale și desfășurate în afara incidenței programelor școlare, conduse de persoane calificate, cu scopul completării formării personalității elevului asigurată de educația formală sau dezvoltării altor aspecte particulare ale personalității acestuia.

Activitățile extracurriculare oferă oportunități pentru dezvoltarea unor competențe, în raport cu anumite obiective ce inspiră și provoacă educabilul, atât pentru succesul lui educațional, cât și pentru cel din viața de zi cu zi. Acestea au o valoare importantă atât pentru dezvoltarea socială a educabilului, cât și pentru cea personală, prin demersuri specifice și particulare. Deși activitățile specifice educației formale urmăresc anumite finalități menționate anterior, totuși ele nu uzitează la maxim de valorizarea unor competențe precum: dezvoltarea unor abilități interpersonale, muncă în echipă, inițierea și implementarea unor proiecte personale sau în echipă, deprinderi de învățare a modului cum să înveți etc.

Activitatea extracurriculară e o componentă educațională valoroasă și eficientă căreia orice cadru didactic trebuie să-i acorde atenție, adoptând el, în primul rând, o atitudine creatoare, atât în modul de realizare al activității, cât și în relațiile cu elevii, asigurând astfel o atmosferă relaxantă care să permită stimularea creativă a elevilor. Diversitatea activităților extrașcolare oferite crește interesul copiilor pentru școală și pentru oferta educațională.

Schimbările accelerate care au loc în societatea contemporană – puternica tendință de globalizare, nivelul foarte înalt al dezvoltării științifice și tehnice, creșterea cerinței de servicii de foarte bună calitate – toate impun și schimbări în rolul școlii.

Direcțiile de evoluție în domeniul educației non formale justifică și orientează acțiunile spre implementarea unor proiecte educaționale, ca singura sursă viabilă de introducere a schimbării în spațiul educațional. Ca și set de acțiuni de planificare, organizare și valorificare a oamenilor și a resurselor informaționale, de spațiu, timp, materiale, financiare pentru a atinge un anumit scop, un proiect se poate autopropune prin structuri și proceduri diferite funcție de finanțatori, de formularul de

aplicație solicitat, de amploarea propusă. Dincolo de toate aceste diferențe, însă, există un punct comun, fundamentat pe stadiile de evoluție a oricărui proiect:

- Geneza și definirea proiectului care pornește întotdeauna de la o idee. Definirea proiectului se realizează prin activități preparatorii și de planificare, care debutează cu analize de nevoi, cu identificarea unei probleme căreia proiectul încearcă să-i răspundă, continuând cu fixarea obiectivelor, propunerea de activități, identificarea resurselor și stabilirea responsabilităților, identificarea partenerilor, conturarea modalităților de evaluare, schițarea proiectului.
- Implementarea reprezintă etapa în care se desfășoară activitățile propuse în proiect, se verifică măsura în care acestea sunt corelate între ele, are loc monitorizarea desfășurării proiectului și reglarea de parcurs a activităților.

Evaluarea operează pe etape intermediare. Proiectul nu se termină atunci când s-au încheiat activitățile propuse, ci continuă cu o evaluare care surprinde ceea ce s-a realizat și impactul proiectului asupra organizației și comunității.

Metoda Zasswell propune pentru identificarea elementelor structurale ale proiectului, întrebări ale căror răspunsuri oferă o imagine de ansamblu asupra proiectului și asupra legăturilor dintre elementele constitutive ale acestuia: cine?, pentru cine?, cu cine?, de ce?, ce?, cum?, unde?, când?.

Cine?, Pentru cine?, Cu cine?

- se identifică persoanele abilitate, din interiorul și exteriorul organizației, care pot contribui la proiect;
- se stabilesc rolurile acestora, relațiile și responsabilitățile alocate prin proiect;
- se delimitează grupul țintă, beneficiari direcți și indirecti;
- se identifică partenerii.

De ce?

- se argumentează oportunitatea proiectului, dată de capacitatea acestuia de a satisface nevoile beneficiarilor;
- se evidențiază motivația participanților în proiect;
- sunt justificate scopurile și obiectivele fixate.

Ce?

- se descriu principalele activități;
- se evidențiază dimensiunea socială, economică, culturală și educațională a intervențiilor propuse prin proiect și se estimează impactul, pe aceste dimensiuni.

Cum?

- se concep strategii, planuri de acțiune și implicare;
- se definesc metodele, tehnicile, procedeele și instrumentele utilizate și se propune o anumită metodologie, cu identificarea resurselor ce vor fi valorificate (umane, financiare, materiale, informaționale, temporale);
- se valorifică experiența dobândită de instituție prin proiecte anterior derulate.

Unde?

- se consideră contextul social amplu în care se dezvoltă proiectul și modul în care acesta este influențat de situația particulară a participanților la proiect.

Când?

- se delimitează termene, se fixează calendarul acțiunilor.

Propunerea unei idei de proiect trebuie să vină în urma analizei contextului social pe dimensiunile economic, social, tehnologic și ecologic pentru lucrarea de față, pentru a contribui la schimbarea și îmbunătățirea situației generale a comunității dar și în folosul copiilor.

Scopul unui proiect furnizează cadrul ideologic, operațional și educațional al întregului proiect, iar acțiunile propuse vor fi în concordanță cu scopul.

Obiectivele proiectului, indiferent de termenul la care sunt raportate, trebuie să fie în acord cu scopul fixat. Un proiect trebuie să aibă formulate un număr de aproximativ cinci obiective.

Activitățile proiectului trebuie înscrise într-o strategie unitară, coerentă, reflectând ceea ce este planificat a fi realizat. Planul activităților trebuie să includă: descrierea acestora, desfășurarea în timp, locul de desfășurare, resursele umane, responsabilități, termene de realizare, resurse financiare, metodele, tehnicile și procedeele prin care vor fi realizate.

Monitorizarea reprezintă procesul de urmărire a implementării proiectului, o urmărire descriptivă, factuală a realizării planului, care furnizează informații necesare evaluării. „Realizarea unei monitorizări eficiente presupune elaborarea indicatorilor de: eficacitate, economicitate, eficiență, efectivitate”.

Procesul de colectare a datelor este urmat de o analiză a acestora, având drept scop determinarea corectitudinii desfășurării în timp a activităților, măsura atingerii obiectivelor prevăzute și obținerea rezultatelor expectate, această analiză și emiterea judecăți reprezentând evaluarea proiectului.

Evaluarea unui proiect se va desfășura atât pe parcursul derulării acestuia cât și la final.

Fiecare proiect trebuie să aibă, de asemenea, un buget, care este o estimare, pe bază de calcul, a costurilor și veniturilor pe care le presupune proiectul.

Politicile educaționale promovate astăzi, încurajează și solicită chiar, fundamentarea strategiilor de dezvoltare instituțională pe elaborarea și implementarea proiectelor educaționale.

Această lucrare de cercetare vine să demonstreze că implementarea unui astfel de proiect va duce în final la formarea unor deprinderi specifice pentru copii, la colaborarea constructivă dintre grădiniță și comunitate.

Introducerea în practica școlară a proiectelor educaționale reprezintă calea de redefinire a școlii ca centru al inițiativelor, ca un „focar” al modernizării.

În concluzie, cadrul didactic poate face multe pentru educarea spiritului creativ în cadrul activităților extracurriculare. Dar, se vede necesitatea de a modifica destul de mult modul de gândire, să evite critica în astfel de activități, să încurajeze elevii și să realizeze un feed-back pozitiv.

Un exemplu de activitate din cadrul proiectului educațional „Natura, prietena mea!”

„Veniți să ne vedeți!”

Scop: Formarea unei atitudini ecologice active și responsabile, prin acțiuni concrete de refolosire a deșeurilor colectate.

Obiective operaționale:

Cognitive:

- să recite versurile expresiv, respectând intonația, pauza și ritmul versurilor;
- să cânte în cor, respectând linia melodică a negativului.

Psihomotrice:

- să se miște adecvat în ritmul melodiei când prezintă costumul;
- să folosească mimica în concordanță cu versurile recitate.

Afective:

- să participe cu interes și plăcere la activitate;
- să manifeste disponibilitatea de a colecta materiale refolosibile.

Strategii didactice:

- a) Resurse procedurale: exercițiul;
- b) Resurse materiale: costume din materiale refolosibile (hârtie, folie parchet, ambalaje flori, reviste, ziare, bandă magnetică de la casete audio, PET-uri, saci menajeri, CD-uri, cutii de suc sau bere), fluturași, lozinci, DVD-player, boxe, CD-uri cu negative, pozitive, aparat foto, cameră de filmat, diplome, albume;
- c) Forme de organizare: frontal;

- d) Formă de realizare: montaj literar - muzical cu prezentare de costume confecționate din materiale refolosibile, expoziție cu lucrări, albume.

Descrierea activității:

Această activitate s-a desfășurat în sala Bibliotecii Municipale, unde au participat toate persoanele implicate în proiect (părinți, copii, educatoare, învățătoare, reprezentanții primăriei). Preșcolarii și școlarii au prezentat costumele confecționate împreună cu părinții pe tot parcursul proiectului.

Pe fond muzical ritmic copiii preșcolari au prezentat costumele ecologice confecționate apoi au prezentat un montaj literar – muzical cu referire la salvarea mediului de la poluare. A urmat clasa doamnei învățătoare cu o paradă a costumelor intitulată „Manifest pentru o lume mai curată”.

Am urmărit îndeaproape mișcarea și comportamentul copiilor pe scenă și am oferit împreună cu un juriu format din cinci persoane (doamna învățătoare, un părinte, o educatoare, doamna jurist, reprezentantul de la Departamentul de Mediu al Primăriei Moinești, un reprezentant al mass-media locale), diplome pentru costumele confecționate pe secțiuni: prezentare costum și jucării din materiale refolosibile. La prima secțiune s-a avut în vedere originalitatea și complexitatea costumului precum și mișcarea scenică, iar la a doua originalitatea jucăriei confecționate precum și a materialului folosit.

Putem concluziona că, parteneriatul educațional pe teme ecologice s-a bazat pe metoda învățării prin cooperare. Astfel, munca în echipă dezvoltă capacitatea copiilor de a lucra împreună și solicită toleranță față de moduri diferite de gândire, valorizând nevoia copiilor de a lucra împreună într-un climat prietenos.

Bibliografie selectivă:

1. **Ciolan, Laura Elena** (2006). *Dezvoltarea educației timpurii*. București: Editura Universității;
2. **Cojocariu, Venera. Mihaela, Stan, Gabriel.** (2008). *Sinteze didactice*. Bacău: Editura Casei Corpului Didactic.
3. **Petrescu, Daniela, Vieru, Florentina** (2009). *Proiectul educațional: instrument de optimizare a relației școală – comunitate*. Bacău: Editura C.C.D. Grigore Tăbăcaru.
4. **. Vlăsceanu, Gheorghe, coord., Neculau, Adrian** (2002). *Școala la răscruce. Schimbare și continuitate în curriculumul învățământului obligatoriu*, Editura Polirom.
5. *** (2009). *Curriculum pentru învățământ preșcolar*. București: Editura Didactica Publishing House.
6. *** (2002). *Glasul naturii*. Tulcea: Editura ARBDD ghid practic de educație pentru mediu pentru învățământul preșcolar.

Tradiții și creativitate în cadrul activităților extrașcolare

Prof. Iana Olivia Alina, Școala Gimnazială Bartolomeu
Valeriu Anania, Glăvile, jud. Vâlcea

Tradițiile populare și creativitatea sunt esențiale în activitățile extrascolare, deoarece acestea oferă un cadru ideal pentru dezvoltarea abilităților elevilor și pentru aprofundarea cunoștințelor lor despre cultura și istoria națională. Activitățile care integrează tradițiile populare nu doar că păstrează viața culturală, dar contribuie și la stimularea creativității și la dezvoltarea gândirii critice și a capacității de a exprima idei în moduri originale.

Izvorâte din experiență și înțelepciune de viață, din bucurie sau durere, din setea de liniște sau din dragostea pentru frumos, elementele de cultură și tradițiile populare transmit valori și creează punți de legătură între generații.

Tradițiile, obiceiurile, portul și folclorul sunt comori inestimabile definesc un popor făcându-l unic, statornic și nemuritor în ciuda scurgerii timpului. Ele sunt documente grăitoare, privind istoria și cultura tuturor popoarelor, acestor locuri. Imensul tezaur folcloric constituie o componentă valoroasă, o moștenire de preț, pentru toți cei care trăiesc și viețuiesc pe acest pământ. Această moștenire trebuie dusă mai departe, pentru că un popor trebuie să trăiască prin ceea ce lasă prin fii săi. Folclorul reprezintă o lume fascinantă și încă plină de surprize, cum fascinantă și plină de surprize e lumea copiilor de vârstă primară. Un copac fără rădăcini își pierde calitatea de copac, nu mai aparține unei păduri și este bătut de orice pală de vânt. Nu cred că ne putem cunoaște pe noi înșine, dacă nu ne cunoaștem rădăcinile și vrând, nevrând rădăcinile noastre sunt ancorate puternic în satul românesc, în obiceiurile și tradițiile populare. Atmosfera simplă și înțeleaptă, armonioasă și familiară din timpul unei șezători a însemnat pentru copii a cunoaște, iar pentru adulți, o întoarcere în anii copilăriei. Portul popular cu sutele de taine și simboluri are o eleganță și un rafinament de care copiii au fost conștienți și l-au purtat cu dragoste și mândrie.

Astfel, valorificarea folclorului în învățământul gimnazial, acolo unde am simțit că poate să contribuie la desăvârșirea educației, a însemnat muncă, bucurie, eficiență, întrecere de sine,

îndrăzneală, curaj, imaginație, extrem de multă muncă, satisfacție, motivație; a însemnat trecutul și prezentul stând laolaltă.

Iată câteva moduri prin care tradițiile populare pot fi integrate în activitățile extrascolare pentru a stimula creativitatea:

1. Ateliere de meșteșuguri tradiționale

Activitățile care implică meșteșuguri populare (cum ar fi țesutul, olăritul, cusutul sau confecționarea de obiecte din lemn) sunt excelente pentru a stimula creativitatea. Elevii pot învăța tehnici tradiționale și pot explora modalități moderne de a le aplica, creând astfel lucruri originale pe baza unui meșteșug vechi.

2. Concursuri de desen și pictură inspirate de folclor

Elevii pot fi invitați să realizeze lucrări de artizanat sau pictură inspirate de motive tradiționale din folclorul românesc, cum ar fi elemente din viața rurală, costume populare sau scene din mitologia românească. Aceasta activitate nu doar că dezvoltă abilități artistice, dar și familiarizează tinerii cu simboluri și tradiții locale.

3. Dansuri populare și muzică tradițională

Organizarea de cursuri de dansuri tradiționale sau interpretarea unor piese muzicale tradiționale le oferă elevilor oportunitatea de a învăța despre obiceiuri și dansuri specifice fiecărei regiuni ale țării. De asemenea, acest tip de activitate poate stimula imaginația și creativitatea prin adaptarea dansurilor la contexte moderne sau fuzionarea cu alte stiluri de dans.

4. Teatru popular și dramatizări de povești

Elevii pot învăța piese de teatru bazate pe legende și mituri populare, iar prin dramatizarea acestora pot învăța nu doar despre tradițiile locale, dar și despre tehnici de actorie și exprimare. Astfel, învață să aprecieze poveștile tradiționale și să își pună amprenta personală pe reinterpretarea acestora.

5. Evenimente și festivaluri culturale

Activitățile extrascolare pot include participarea la evenimente și festivaluri care celebrează tradițiile populare, oferind elevilor șansa de a interacționa cu comunitatea și de a explora diferite forme de manifestare artistică. De asemenea, pot fi organizate târguri și expoziții unde elevii își pot prezenta creațiile inspirate din tradițiile populare.

6. Crearea de costume populare

Pentru a înțelege mai bine cultura și tradițiile unui anumit loc, elevii pot învăța să confecționeze sau să redea costume tradiționale. Această activitate nu doar că le permite să învețe tehnici de cusut, dar și să înțeleagă semnificațiile simbolice ale diferitelor elemente din portul popular.

7. Povești și legende populare

Elevii pot învăța să scrie sau să interpreteze povești inspirate din folclorul local, stimulându-le imaginația și capacitatea de a crea povești originale. De asemenea, pot învăța să aprecieze elementele fantastice și simbolice din aceste povești, învățând despre moralitatea și lecțiile ce se ascund în ele.

Beneficiile acestor activități:

- **Dezvoltarea abilităților practice:** Activitățile de meșteșuguri și artizanat le permit elevilor să dobândească abilități noi care pot fi folosite în viața de zi cu zi.
- **Stimularea imaginației și gândirii critice:** Implicarea în activități creative îi ajută pe elevi să își exprime ideile și să dezvolte soluții originale.
- **Consolidarea identității culturale:** Familiarizarea cu tradițiile populare contribuie la păstrarea și promovarea valorilor naționale, îmbogățind educația culturală a elevilor.
- **Cooperare și socializare:** Multe dintre aceste activități se desfășoară în grupuri, iar acest lucru ajută la dezvoltarea abilităților de comunicare și colaborare între elevi.

În concluzie, integrarea tradițiilor populare în activitățile extrascolare poate fi un mod eficient de a stimula creativitatea tinerelor generații, contribuind la păstrarea și transmiterea valorilor culturale, dar și la dezvoltarea unei gândiri inovative.

BIBLIOGRAFIE

1. MARIAN, Florea, Simeon: *Sărbătorile la români*, București, Editura Fundației Culturale Române, 1899.
2. POP, Mihai; RUXĂNDROIU, Pavel: *Folclor literar românesc*, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1991.
3. ROSETTI, Al.: *Colindele religioase la români*, București, Editura Cartea românească, 1920.

CREATIVITATEA ȘI POTENȚIALUL CREATIV ÎN EDUCAȚIE

ILIESCU CLAUDIA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ, COMUNA MĂGURELE

În procesul de învățământ actual, caracterizat prin schimbări continue și prin adaptarea constantă la noi situații educaționale, creativitatea a contribuit la formarea unei epoci în care fiecare individ trebuie să rezolve diverse probleme inopinate și să găsească numeroase soluții originale, inventive, variate, ingenioase și creative. Schimbările pe care le trăim, sunt în concordanță cu procesul de învățământ, care se desfășoară într-un ritm din ce în ce mai accelerat. Prin învățarea creativă nu se urmărește neapărat a se face din fiecare copil un geniu, dar putem și trebuie să reușim, ca dascăli, să facem din fiecare copil un participant activ – independent sau în grup – la „redescoperirea” adevărurilor despre lucruri și fenomene, atunci când i se indică direcțiile de cercetare sau i se dau notele definitorii, să-și pună întrebări similare cu cele pe care și le pune cercetătorul științific cum ar fi: „cine”, „ce”, „unde”, „prin ce mijloace”, „în ce scop”, „cum”, „când”, deoarece ele întrețin interesul pentru cunoaștere și corespund spiritului de curiozitate al copilului.

Creativitatea – nucleul realizării educației viitoare

Ideea după care educația reprezintă un act de modelare prin prisma valorilor și strategiilor validate, confirmate și apreciate social este unanim acceptată. Noile concepții pedagogice nu supun îndoielii acest fapt ci, mai degrabă, efectele mai îndepărtate ale cercetării exclusive a actului formativ pe dimensiunea trecutului, a continuității, a identității, prin ignorare (mai mult sau mai puțin conștientă) a dimensiunii viitorului, discontinuității. Cel mai semnificativ dintre acestea se pare a fi edificarea unei personalități reactive, înzestrată cu un larg repertoriu de cunoaștere, cu mare capacitate de memorare și gândire convergentă, aptă de învățare reproductivă și capabilă să soluționeze probleme standard, în baza unor algoritmi temeinic asimilați și autonomizați. Optimismul ce o caracterizează vine din validitatea soluțiilor care se impun „de la sine”, prin reluarea și rezolvarea acelorași categorii de sarcini. Pentru a-și asigura o evoluție controlată și un progres autentic, cu costuri umane și materiale minime, societatea trebuie să-și regândească oferta educațională. Acest lucru trebuie realizat în baza a două premise obiective: ritmurile superaccelerate ale schimbării contemporane și rezerva de creativitate existentă ca potențial uman și insuficient valorificată. În felul acesta, educația tradițională, devenită insuficientă pentru că asigura doar menținerea prin reproducerea unor roluri sociale bine încadrate în structura de personalitate, se va transforma într-un proces de descătușare a unor energii și forțe psihice nebănuite – creativitatea și aptitudinile – precum și de formare a unor părgihii valoric-orientative de maximă importanță: motivația intrinsecă interesele aptitudinile

Capătă certitudine ideea că „școala de azi are menirea de a ieși (mult mai mult decât până acum) în întâmpinarea cerințelor de mâine; aceea de a pregăti generația tânără pentru trecerea de la era consumului la era creației”y.

În felul acesta, accentul în efortul educațional trebuie să se mute pe un repertoriu amplu de operație, procese, deprinderi, pe gândire divergentă și imaginație, pe învățarea creativă, aptă să conducă la soluționarea unor probleme inedite, în baza nu a unor soluții prestabilite ci a unei acelușii funcționale fundamentale: deprinderea de a fi creativ. Rezultatul îl reprezintă formarea personalității proactive înzestrată cu largi capacități proiective anticipative și rezolutive ce au drept suport psihologic libera inițiativă și încrederea în sine.

Dacă educarea creativității conduce la „operativitatea generală creativă și tehnici intelectual-atitudinale” destul de elastice înseamnă că ideal ar fi ca procesul de educare a creativității să includă o restructurare a predării tuturor disciplinelor la care să se adauge cel puțin un curs special de educare a creativității în învățământul preuniversitar și unul în cel universitar. În această structură s-ar putea asigura identificarea și dezvoltarea potențialului de

creativitate în mod constant și continuu și s-ar putea ajunge, către finalul școlarității, pe de o parte, la dezvoltarea cercetivității specifice și pe de altă parte, la încheierea unei personalități creative în adevăratul sens al termenului. Elementele principale care atestă creativitatea sunt: flexibilitatea, originalitatea, fluența și imaginația.

Data fiind recunoașterea necesității ca școala să acționeze în sensul cultivării și dezvoltării potențialului creativ al elevilor, s-a ajuns la concluzia că, fără să se opună învățării școlare clasice, ea trebuie să promoveze un nou mod de învățare, învățarea creativă, adică cea care pune accent pe învățarea prin cercetare – descoperire, pe învățarea prin efort propriu – independent sau dirijat.

Tipuri de blocaje ale creativității:

1. Blocaje de tip emoțional (teamă de a nu comite o greșeală, de a nu părea extravagant; teamă de a risca să fii un „pionier”, de a fi în minoritate etc)
2. Blocaje de ordin cultural (dorința de a se conforma modelelor sociale, dorința de apartenență; „conformism” la idei vechi, ca și la cele noi etc)
3. Blocaje de ordin perceptiv (incapacitatea de a se interoga asupra evidentului; o incapacitate de a distinge între cauză și efect; de a defini o problemă sau refuzul de a sesiza etc)

. Mediul școlar deține recordul în privința unor practici contraindicate pentru dezvoltarea creativității și activismului elevului în învățare: • transmiterea, în permanență, a cunoștințelor „de-a gata” construite • lipsa de flexibilitate și de toleranță față de răspunsurile personale ale elevilor, • îngrădirea dorinței de a efectua desene nesupuse canoanelor; • descurajarea ideilor proprii ale elevului și a nonconformismului; lipsa de entuziasm și comoditatea profesorului, implicarea activă a elevului însărcinând și din partea profesorului efort de participare și de cooperare; • prețuirea memoriei brute și a reproducerii contextuale; • uniformizarea și lipsa tratării diferențiate; • accentul pe cantitate și nu pe calitate în furnizarea și reproducerea cunoștințelor din partea elevului; • interese reduse din partea educatorului, în a stimula creativitatea elevilor pentru a evita abaterea de la proiectul de lecție presabilit; • evitarea folosirii metodelor interactive de stimulare a creativității pentru a nuclea „dezordine” în clasă

Activitățile propuse elevilor în scopul sporirii gradului de implicare activă și creativă în școală, trebuie să asigure

1. Stimularea gândirii productive, a gândirii critice, a gândirii divergente și laterale;
2. Libertatea de exprimare a cunoștințelor, a gândurilor, a faptelor. În acest sens apar ca adecvate activitățile care cer spontaneitate și contribuie la dezvoltarea independenței în gândire și acțiune;
3. Utilizarea talentelor și a capacităților specifice fiecărui individ în parte;
4. Incitarea interesului către nou, necunoscut și oferirea satisfacției găsirii soluției după depunerea unui efort de căutare de către elev;
5. Exersarea capacităților de cercetare, de căutare de idei, de informații, de posibilități de transfer de sensuri, de criterii de clasificare;

Pentru a stimula activismul și creativitatea elevului, profesorul însuși trebuie să fie un tip creativ și activ, să manifeste un comportament și o atitudine pozitivă în acest sens. Instruirea interactivă și creativă redimensionază rolurile și ipostazele cadrului didactic.

Bibliografie

- Lîgia Sarivan, Iulian Leahu, Mihaela Singer, Daniela Stoicescu, Adriana Țepelea-*Predarea interactivă centrată pe elev*, București: Ministerul Educației și Cercetării – Unitatea de Management a Proiectului pentru Învățământul Rural, 2005
- Mihaela Roco. *Creativitate și inteligență emoțională*. Iași: Polirom, 2004
- Venera – Mihaela Cojocariu, *Educație pentru schimbare și creativitate*, Ed. Didactică și Pedagogică, București.

Iarna – anotimpul preferat al copiilor

Prof. înv. primar Ionescu Daniela Georgeta

Școala Gimnazială Nr 79, București, sector 4

“În mijlocul iernilor înghetate am învățat că există în mine o vară fără puțință de învins.” Albert Camus

Iarna este unul din cele patru anotimpuri ale zonei temperate. Este cel mai rece sezon, precede toamnei și este urmat de primăvara. La **solstițiul de iarnă (21-22 decembrie)**, ziua este cea mai scurtă, iar noaptea cea mai lungă. După solstițiu, ziua începe să fie din ce în ce mai lungă. Cele mai scăzute temperaturi medii din sezon se înregistrează în luna ianuarie în emisfera nordică și în luna iulie în emisfera sudică.

În emisfera nordică iarna ține din decembrie până în februarie, iar în emisfera sudică din iunie până în august. Iarna se încheie în emisfera nordică o data cu echinocțiul de primăvara (20-21 martie). În multe țări europene Valentine's day (14 februarie) este considerată prima sărbătoare de primăvară, și din acest moment florile încep să înflorească.

În astronomia chineză și cea est asiatică, iarna începe din 7 noiembrie, odată cu sărbătoarea numita Jiegi, “venirea iernii”.

Iarna este anotimpul în care Magia trebuie trăită din plin, este timpul pentru sărbători de basm, bucurie, daruri și colinde. Deasupra acestui anotimp plin de vise și speranțe trăiește un suflet de copil. Zâna iernii ne poartă pe aripile vântului și ne spune povestea ei, fulgii zboară și ne poartă spre meleaguri albe și pure, unde timpul parcă a stat în loc, florile de gheață ne împodobesc ferestrele. Iarna este o poveste, spusă de bunici copiilor la gura sobei. Iarna e miezul copilăriei noastre și e la fel de curată și frumoasă ca sufletul unui copil. Ioan Slavici spunea: “Nu e nimic mai trist ca o copilărie tristă ... închideți ochii și visați alături de mine! Nu lăsa visele să piară, pentru că dacă visele mor viața nu este decât o pasăre cu aripi rupte care nu mai poate să zboare.”, deci nu lăsați să treacă iarna fără să vă bucurați.

Iarna în mitologie

În cultura persană noaptea în care iarna începe se numește Yalda (adica: naștere) și este celebrată de mii de ani. Este ajunul nașterii lui Mithra, Dumnezeu Soare, care simbolizează lumina, bunătatea și puterea pe pământ. Prin albul iernii, Soarele (alb) se ridică din nou ca să

estompeze noaptea cea lunga (Yalda). Ei cred de asemenea ca ultima zi de iarna, care corespunde primei zile de primăvara (cunoscuta sub numele de Nowrouz), este ziua în care “Dumnezeu” vine pentru a înfrânge “Răul” pentru totdeauna.

În mitologia greacă, Hades a răpit-o pe Persefora pentru a fi sotia lui. Zeus i-a poruncit lui Hades să i-o înapoieze mamei ei, Zeitei Demetra - Zeita Pământului. Cu toate acestea, Hades a păcălit-o pe Persefora să mănânce din hrana morții, astfel Zeus a poruncit ca Persefora să petreacă șase luni cu Demetra și șase luni cu Hades. În timpul perioadei în care Persefora este cu Hades, Demetra este foarte deprimată și aduce iarna.

În mitologia Welsh, Gwyn Nudd o răpește pe Creiddylad. La începutul lui mai, iubitul ei Gwythr, îl provoca la luptă pe Gwyn Nudd pentru a o recâștiga pe tânără. Acesta luptă de fapt personifică luptă care se dă între iarnă și vara.

Bibliografie:

<http://ro.wikipedia.org/wiki/Anotimp>

<http://www.universdecopil.ro/legenda-anotimpurilor.html>

<http://ro.wikipedia.org/wiki/Var%C4%83>

<http://www.interferente.ro/anotimpul-iarna.html>

<http://www.interferente.ro/descopera/>

Renașterea Educației Tehnologice prin Valori Culturale și Artistice – Perspective din Domeniul Marketingului și Comerțului

Prof. Iosub Georgescu Alina Sanda

Colegiul Economic "Octav Onicescu"- Botoșani

Educația este mult mai mult decât simpla transmitere de informații. Este un proces complex, care trebuie să ne ajute să ne iluminăm interior. Prin educație, ne descoperim pe noi înșine și valorile noastre fundamentale. Aceasta nu se referă doar la acumularea de date și fapte, ci implică o formare a caracterului și a viziunii asupra lumii. De exemplu, un profesor nu ar trebui să se limiteze la a preda o lecție despre istorie sau știință. El ar trebui să încurajeze elevii să gândească critic și să-și exprime propriile opinii. Atunci când elevii sunt încurajați să își exploreze pasiunile și interesele, ei devin mai motivați și mai implicați în procesul de învățare. Prin introducerea activităților extracurriculare cu caracter cultural în programa școlară, elevii pot să descopere și să înțeleagă mai bine identitatea lor culturală. Această abordare nu se limitează doar la ceea ce se învață în clasă, ci extinde cunoștințele și experiențele tinerilor în moduri care le îmbogățesc viața. Activitățile extracurriculare, cum ar fi vizitele la muzee, seri literare și ateliere de lectură, sunt esențiale în acest proces. Aceste activități nu doar că îmbogățesc cunoștințele elevilor, dar îi ajută și să se simtă parte dintr-o comunitate mai mare, să descopere ce înseamnă să fii empatic, responsabil, să ai simț etic.

Aceste valori, însă, nu sunt suficiente dacă nu se adaptează la cerințele actuale ale pieței muncii. Este important ca educația să evolueze pentru a răspunde nevoilor elevilor din învățământul tehnologic. De exemplu, elevii care urmează cursuri de marketing sau comerț nu trebuie să se limiteze doar la învățarea unor abilități tehnice, ci trebuie să integreze un context cultural și etic în studiile lor. Aceasta ajută la formarea unor specialiști care să aibă o imagine de ansamblu mai largă asupra domeniului în care activează.

Pentru a înțelege mai bine cum funcționează aceste concepte, trebuie să ne gândim la cum se aplică în viața reală. De exemplu, în marketing, comunicarea unui produs nu se rezumă doar la prezentarea funcționalităților acestuia. Este vorba și despre crearea unei identități simbolice pentru acel produs. Aceasta înseamnă că un specialist în marketing trebuie să fie capabil să transpună mesaje culturale și sociale într-un mod care să atragă atenția și să fie convingător. Așadar, elevii în domeniul marketingului trebuie să învețe cum funcționează narațiunea de brand. Aceasta implică să știe cum să construiască o poveste în jurul produsului care să rezoneze cu valorile consumatorilor.

Un alt aspect esențial este crearea asocierilor simbolice între produs și valori precum tradiția, inovația sau sustenabilitatea. De exemplu, un brand care promovează un produs ecologic ar trebui să sublinieze nu doar caracteristicile lui, ci și angajamentul față de mediu și bunăstarea comunităților. În plus, elevii trebuie să învețe cum să folosească elemente de design artistic și estetică vizuală pentru a construi campanii eficiente. Această combinație ajută la crearea unor campanii care nu doar să vândă un produs, ci și să spună o poveste.

La rândul său, comerțul, dincolo de dimensiunea tranzacțională, este un spațiu de interacțiune interculturală, un mediu în care se întâlnesc stiluri, influențe, preferințe și valori. De exemplu, să luăm un comerciant care își vinde produsele în Asia. Dacă acesta nu respectă obiceiurile locale sau nu înțelege ce preferă consumatorii din acea regiune, șansele sale de succes se reduc considerabil. Așadar, cunoașterea culturilor diferite și a modului în care ele influențează deciziile de cumpărare este esențială. Aceasta nu înseamnă doar să cunoști diferențele de gusturi, ci să îți adaptezi produsele și strategiile de marketing astfel încât să rezonezi cu consumatorii din acea cultură. Din această perspectivă, formarea profesională în domeniul comercial trebuie să includă și:

- educația estetică (pentru amenajarea spațiilor comerciale, vitrinelor, afișelor);
- educația etică (pentru înțelegerea și respectarea consumatorului);
- dimensiunea interculturală (pentru adaptarea la diversitatea clienților într-o economie globalizată).

Pe lângă educația estetică și etică, sunt importante și abilități tehnice. Aceste abilități includ gestionarea stocurilor, utilizarea software-ului de contabilitate și înțelegerea strategiilor de marketing digital. Cu toate acestea, aceste abilități tehnice trebuie corelate cu cunoștințele despre diversitatea culturală. De exemplu, un comerciant care folosește platforme online pentru a vinde produse internaționale trebuie să adapteze mesajul de marketing în funcție de cultura țării respective. Acesta ar putea include alegerea unui limbaj specific, utilizarea imaginilor relevante sau chiar oferirea unor opinii care rezonază cu consumatorii locali.

În concluzie, integrarea dimensiunilor culturale și etice în educația viitorilor specialiști în domeniile comerciale și nu numai este esențială. O abordare holistică ajută la crearea unor profesioniști care nu doar că excelează în munca lor tehnică, dar care sunt și conștienți de impactul pe care îl au asupra societății. Acești tineri vor fi capabili să navigheze cu succes provocările complexe ale lumii moderne, contribuind astfel la o societate mai bună. Educația tehnologică revine astfel într-o formă revitalizată, plină de sens și vorbește nu doar despre avansul tehnologic, ci și despre responsabilitatea socială a celor care folosesc aceste instrumente.

Bibliografie

- Dumitru, Ion - Psihologia educației, Editura Polirom, Iași, 2000, p. 145
- Cucoș, Constantin - Educația. Dimensiuni culturale și interculturale, Editura Polirom, Iași, 2006
- Jinga, Ioan; Istrate, Elena - Manual de pedagogie, Editura All, București, 2008, p.120
- Cerghit, Ioan - Metode de învățământ, Editura Polirom, Iași, 2006
- Cristea, Sorin (coord.) – Curriculum pedagogic, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2006, p. 138

OBICEIURI CREȘTINEȘTI ÎN GRĂDINIȚA ROMANO CATOLICĂ

Liceul Teologic Romano-Catolic „Szent László”

Kiss-Király Tünde-Olga

Szabó Ana Emese

Copilul trăind în interiorul familiei crește în lumea relațiilor stabile definind forme de modele a relațiilor sociale. Familia este fundamentală pentru toată lumea, starea, natura, spiritul ei formează destinul. Un copil care are parte de educație religioasă atât în familie cât și în grădiniță va dezvolta un sistem de norme și niște valori foarte utile. Părintele este prima persoană care-i povestește copilului despre Dumnezeu. Cunoștințele copilului despre religia lui îl ajută în formarea unui stil de viață și în păstrarea identității. De aceea este foarte important să-l asigurăm o continuitate și în grădiniță, să-i oferim un climat similar pentru a-i oferi copiilor răspunsuri clare și înțelepte la întrebările sale.

Educația religioasă în grădiniță formează viitorul adult. Fiecare om trebuie să-și cunoască propriile referințe religioase și să înțeleagă sensul adevărat al tradițiilor religioase.

În România copiii au posibilitate să studieze cultul religios în care s-au născut. În decursul timpului problematica educației creștine a fost regândită în diverse feluri de multe ori actualizându-se forma, conținutul pe contextul impulsurilor, stilurilor ideologice. Contemporanitatea a moștenit diverse lucruri din epocile anterioare, perioadă când educația ecleziastică era considerată ca fiind cea mai înaltă treaptă a culturalizării. Multe școli confesionale de azi construiesc pe conceptele, ideologiile instituțiilor precursore și arborează flamura valorilor spiritualității creștine. Pentru a atinge scopurile propuse, trebuie să definim noi proiecte, deoarece societatea noastră de azi nu rezonează pe aceeași unde ca și acum câteva decenii.

Educația confesională a preșcolarilor poate fi realizat doar ținând cont de specificitatea vârstei copiilor. Prezentarea întâmplărilor biblice, arătarea acestora ca și pilde de urmat este un element de bază a educației creștine. Așa cum în toate timpurile poveștile i-au vrăjit pe copii tot așa întâmplările, pildele biblice îi atrag pe cei mici. Prin interiorizarea, identificarea propriei persoane cu personajul din pildă sau întâmplare copilul primește experiența prin care poate să înțeleagă consecințele, să tragă învățămintele corecte care-i sunt favorabile în dezvoltarea corectă a propriei personalități. În calitate de pedagog al grădiniței romano-catolice am ferma convingere că povestirea întâmplărilor, pildelor biblice prin claritatea și simplitatea lor sunt de ajutor nu numai în formarea unei culturi generale ci oferă o posibilitate excelentă pentru dezvoltarea personalității și spiritualității copilului. E foarte important că metodele educației creștine instituționalizată folosite de noi să fie sprijinite și de către mediul familial. Orientarea copilului prin întâmplări, pilde biblice sunt la fel de importante pentru ambii actori implicați părinte/pedagog.

În cadrul domeniului Educația pentru societate sunt cuprinse și elemente de educație religioasă. În primul rând punem accent deosebit la cunoașterea și iubirea lui Dumnezeu prin povestiri biblice și pilde din Biblie. Cunoașterea unor obiceiuri creștinești specifice sărbătorilor religioase în majoritate sunt subliniate și cu tradiții populare, care ajută înțelegerea evenimentelor biblice.

În ceea ce privește activitățile noastre în grădinița romano-catolică, fiecare sărbătoare religioasă este pregătită prin povestiri, memorizări, activități muzicale, prin muncă artistico-plastice sau practice. Sunt activități cu invitații, preoții sau măicuțe povestesc despre anumite teme. Organizăm vizite la Radio Maria sau la biserici care aparțin diferitelor culte, ca să formăm atitudini de toleranță între copii, care sunt diferite. În timpul de post în fiecare vineri facem rugăciuni și ținem post mâncând fără carne sau organizăm călătorie în timp ca să fim „observatorul direct al evenimentelor”. Punem accent deosebit la

pregătirea psihologică a copiilor pentru înțelegerea și trăirea afectivă a momentelor sărbătorilor religioase propriu-zise.

Religia poate să fie o terapie pentru suflet și pentru minte, cu ajutorul acestuia copiii devin mai toleranți, mai buni la inimă, mai responsabili. Credința, speranța și iubirea va ajuta pe copii să treacă peste perioadele neplăcute din viața lor. Indiferent de ce cult religios facem parte suntem uniți prin credința în Divinitate, acea forță supranaturală care luminează viețile noastre.

Biblografia:

<https://www.liloo.ro/blog/educatia-religioasa-poate-avea-efecte-pozitive-asupra-copiilor-afla-care-sunt-acestea>

<https://rasunetul.ro/educatia-religioasa-prescolarului>

Szabó Ana Emese: Dezvoltarea personalității copiilor preșcolari prin povestiri biblice

POVESTEA IEPURAȘULUI DE PAȘTE-PROIECT EDUCAȚIONAL

Prof. înv. primar Kokeny Iolanda-Carmen
Liceul Tehnologic „Sfântu Nicolae” Deta

Captarea atenției se realizează prin mesajul lui Rilă -Iepurilă, „Dragi copii, în curând sosesc la voi, dar până ne întâlnim vă trimit povestea mea, Povestea Iepurașului de Paște”. Înainte de a o afla trebuie să urmărim mai multe secvențe.

Cu ajutorul tranziției “Bat din palme” ne vom deplasa către centrele de interes: “Ouă încondeiate”- elemente grafice. Copiii trebuie să traseze elementele grafice realizând astfel ouăle încondeiate.

Joc de rol: „De-a gospodinele” În cadrul acestui centru, copiii trebuie să modeleze din plastelină prăjituri pentru iepuraș.

Construcții: “Căsuța Iepurașului”. Copiii trebuie să construiască căsuțe pentru iepuraș folosind materialul pus la dispoziție

La final vom face analiza muncii lor.

Cum bine știți de la Rilă-Iepurilă, astăzi am să vă spun „Povestea Iepurașului de Paște”, apoi vom picta ouă. Vă rog să fiți foarte atenți la povestea care urmează ca să înțelegeți mai bine ce se întâmplă cu Iepurașul de Paște. Voi expune conținutul povestirii clar, corect și expresiv, iar expunerea va fi însoțită de siluetele personajelor. Voi explica cuvintele necunoscute :
coțofană= pasăre cu aripi scurte și coadă lungă, foarte gălăgioasă.
zburda=sărea

Momentele povestirii sunt :

1. A fost o dată o familie de iepurași, mama, tata și cei cinci copii ai lor.
2. Părinții nu știau care din cei cinci copii ai lor va fi adevăratul Iepuraș de Paști.
3. Mama a luat atunci un coș cu ouă, diferite colorate, și-a chemat copilașii și le-a spus să ia câte un ou și să-l ducă în grădină, acolo unde copiii au pregătit cuiburile.
4. Primul iepuraș a luat oul de aur dar când s-a ajuns la cuib s-a împiedicat și oul s-a spart. Al doilea iepuraș a luat oul de argint și s-a întâlnit cu o coțofană care a luat oul și a zburat cu el în cuib. Al treilea luat oul de ciocolată și s-a întâlnit cu o veveriță care a mâncat oul. Al patrulea iepuraș a luat oul galben, s-a întâlnit cu vulpea care a dus oul puilor iar aceștia l-au spart. Al cincilea iepuraș, cel mai mic copil al familiei a luat oul roșu, a ocolit vulpea, a trecut de veveriță, coțofanei i-a spus că se grăbește și a ajuns cu oul în grădina casei și l-a pus în cuib. Și uite că așa, părinții au aflat care din cei cinci copii ai lor merită să fie adevăratul Iepuraș de Paști.

Fixarea povestirii se va realiza prin aplicarea metodei piramidei:

1. Cum se numește povestea al cărui personaj este Iepurașul de Paște ?
2. Cine dorea să știe care este adevăratul Iepuraș de Paște ?
3. Cu cine s-au întâlnit iepurașii în drumul lor ? – enumerare
4. Cum era Iepurașul de Paște ?

Sărim ca iepurașii se va trece la următoarea activitate.

Metoda piramidei:

a) Intuirea materialelor

a) Copiii intuiesc ce se află pe măsuțe : ouă, acuarele, betişoare, apă, pensule

b) Cu aceste materiale noi astăzi vom picta ouă pentru Paște.

c) Exerciții de încălzire a mușchilor mici ai mâinilor

1. “închidem și deschidem pumnii”;

2. “morișca”

3. “cântăm la pian”

4. “plouă”

5. “stoarcem rufe”

d) Explicarea și demonstrarea tehnicii de lucru

Le voi explica copiilor și voi demonstra tehnica de lucru.

e) Executarea temei de către copii Se dă semnalul de începere a lucrului și se va urmări modul de lucru al copiilor, dându-se indicații unde este cazul.

6.Evaluarea performanțelor

După ce au terminat lucrarile, le voi expune pentru a le putea examina după criteriile:

- respectarea conturului
- folosirea culorilor potrivite
- păstrarea acurateții
- finalizarea temei

Se fac aprecieri individuale și globale. Turul galeriei, analiza produselor activității

7.Încheierea activității

În final se vor desfășura două jocuri : “Iepurașii jucăuși “ - joc de mișcare și “Trezește-te iepurașule”- joc distractive

În cadrul primului joc, copiii vor fi împărțiți în două echipe în funcție de ecusoanele din piept. Astfel, copiii care au aceeași iepurași în piept, vor forma o pereche. La semnalul învățătoarei, câte o pereche din fiecare echipă va pleca în cursă, sprijinind balonul cu pieptul. La întoarcere vor imita săritura iepurașului. Fiecare pereche ce va reuși să păstreze balonul până la sfârșitul cursei, va primi drept recompense un oușor. Câștigătoare, va fi echipa care va aduna cele mai multe oușoare.

În al doilea joc, copiii sunt așezați pe scăunele în semicerc. În fața lor, pe scaun, stă un copil întors cu spatele și cu mâinile la ochi. La semnalul dat de învățătoare, un copil se duce lângă "iepuraș", îl atinge pe umar și-i spune: "Trezește-te, iepurașule!". Apoi revine și se așează la locul său. "Iepurașul" se ridică, se plimbă prin fața copiilor și întreabă: "Cine m-a trezit din somn?" Copiii răspund: "Ghici, ghici!", dacă acesta ghicește atunci își schimbă locul cu cel pe care l-a recunoscut, dacă nu a ghicit, își păstrează locul și jocul se repetă.

Se fac aprecieri globale și individuale , apoi se acordă stimulente.

Bibliografie:

- 1.Curriculum pentru educația timpurie a copiilor cu vârsta cuprinsă între 6/7 ani, 2008;
- 2.Ghid pentru proiecte tematice. Activități integrate pentru școlari, Editura Didactică și Pedagogică, 2008, București.

TRADIȚII ȘI OBICEIURI DE PAȘTE

PROIECT EDUCATIV

Prof. Kulcsár Tünde-Emese

Șc. Gimn. Apafi Mihály, Ernei, jud. Mureș

ARGUMENT:

Cea mai mare, mai însemnată, mai sfântă și mai îmbucurătoare sărbătoare de peste an, sărbătoarea Paștelor, Paștele sau Învierea Domnului, pentru că în această zi "Hristos a înviat din morți cu moartea pre moarte călcând și celor din morminte viață dăruindu-le", iar pre cei vii răscumpărându-i de sub jugul păcatului și împăcându-l cu Dumnezeu.

Ea cade totdeauna la începutul primăverii, anotimpul cel mai frumos și mai plăcut, când toate în natură învie.

În cadrul proiectului „Tradiții și obiceiuri de Paște” derulat în perioada 14 aprilie – 25 aprilie 2025, elevii claselor pregătitoare, I, II, III și IV și-au propus să omagieze această sfântă sărbătoare prin activități care să îmbine cât mai armonios utilul cu plăcutul, construind noi produse, utilizând toate formele de activitate: jocul, învățarea, munca și creația.

Legende creștine leagă simbolul ouălelor roșii de patimile lui Isus Hristos.

Răstignirea și Învierea reprezintă reînvierea naturii primăvara și cu reluarea ciclurilor vieții. Oul, el însuși purtător de viață, devine un simbol al regenerării, al purificării și al veșniciei.

Roșu - simbol al sângelui, Soarelui, focului, al dragostei și bucuriei de viață.

Galbenul - lumina, tinerețea, fericirea, recolta, ospitalitatea.

Verdele - reînnoirea naturii, prospețimea, rodnicia, speranța.

Albastru - cerul, sănătatea, vitalitatea.

Violetul - stăpânirea de sine, răbdarea, încrederea în dreptate.

SCOPUL: Cultivarea și valorificarea potențialului creator și a sensibilității artistice a elevilor.

Competente specifice:

DP. -dezvoltarea capacității de cunoaștere și înțelegere a sărbătorilor și tradițiilor, stimularea curiozității de investigare a acestora.

- dezvoltarea sensibilității copiilor privind înțelegerea semnificației Sărbătorilor Pascale;
- să dovedească spirit de cooperare și corectitudine în jocuri și concursuri;
- să lucreze în perechi, colectiv și individual;
- să-și exprime sentimentele, trăirile și impresiile.

AVL - stimularea expresivității și creativității prin activități de exprimare plastică;

- să realizeze desene, colaje, felicitări, ouă roșii și alte produse în care să oglindească tema proiectului

CLR - îmbogățirea vocabularului cu cuvinte: pildă, răstignire, încondeiere, pască, mântuitor, post.

- să cunoască semnificația religioasă a sărbătorilor Pascale;
- să cunoască obiceiurile și tradițiile legate de Sărbătoarea Paștelui
(vopsirea ouălor, ciocnirea ouălor, sacrificarea mieilor, mersul la biserică în noaptea de Înviere);
- Să compună texte, ghicitori și poezii legate de sărbătoarea Floriilor, Învierea lui Iisus Hristos, iepuraș, ouă roșii, miel;
- să distingă o zi obișnuită de o zi de sărbătoare;

MM - să cunoască semnificația cântecelor religioase și a cultului reformat

- să realizeze un portofoliu în care fie reunite rezultatele proiectului;

PARTENERI:

- Preotul din circumscripția școlii
- Profesorul de religie

Metode: -conversația,explicatia, demonstratia, exercitiul, povestirea, problematizarea, brainstorming, lucrul pe grupe, jocul.

Resurse:

Materiale: ouă, acuarele, hârtie glasată, creponată, aracet, plastilină, carioca, cărți, reviste, pliante, fișe, abțibilduri, lumânări, jetoane, planșe, caiete speciale, creioane colorate, laptop, aparat foto;

Umane- copii, cadre didactice, părinți, preot.

Spațiale: - sala de clasă, biserica din sat

MEDIATIZARE:

-Prezentarea proiectului în cadrul Comisiei metodice a învățătorilor

EVALUAREA PROIECTULUI:

- expoziții cu lucrările practice și artistice ale elevilor;
- realizarea de portofolii de prezentare a activităților;
- CD cu fotografii din timpul activităților;
- realizarea unui PPT cu activitățile desfășurate în proiect.

Durata - o săptămână

CONȚINUTUL PROIECTULUI:

Începând cu data de 14 aprilie 2025, activitățile planificate în proiect vor fi desfășurate în sala de clasă și la biserică. Toate produsele realizate de elevi: ouă încondeiate, felicitări, tablouri, colaje, compuneri, poezii, ghicitori, portofolii tematice vor fi organizate într-o expoziție la școală. Cele mai frumoase și originale lucrări vor fi reunite într-un PPT dedicat acestui eveniment.

PROGRAMUL ACTIVITĂȚILOR

Nr. crt.	ACTIVITATEA:	LOCUL DE DESFĂȘURARE:	DATA/ PERIOADA:
1.	“Sărbătoarea Paștelui” - prezentarea istoricului, a simbolurilor creștine, a obiceiurilor și tradițiilor respectate de Paște (PPT).	Sala de clasă	14 aprilie
2 .	“Tradiții și obiceiuri” - lecturarea unor legende, poezii, povestiri care să ilustreze semnificația sărbătorilor pascale, precum și tradițiile și obiceiurile legate de această sărbătoare; - realizarea unui portofoliu conținând tradiții și obiceiuri de Paște.	Sala de clasă	
3 .	„Cum așteptăm Iepurașul?” - prezentarea semnificației iepurașului și a mielului; - activitate practică de confecționare a ornamentelor de Paști: coșulețe, suporturi pentru ouă, iepurași, mielușei, etc.; - realizarea unor colaje, desene, picturi, etc. - expunerea lucrărilor în sala de clasă și pe hol.	Sala de clasă	15 aprilie
4 .	“Patimile Mântuitorului” - conversații cu profesorul de religie pe tema “Patimile Mântuitorului”; - ilustrarea în desene / picturi a informațiilor acumulate; - audierea unor fragmente din viața lui Iisus; - vizită la Biserică.	Sala de clasă	
5 .	„Sărbătorim Floriile!” - prezentarea sărbătorii “Duminica Floriilor”; - desen/ pictură/ colaj „Buchețele de flori” și „Vaze cu flori”; - compuneri, felicitări.	Sala de clasă Sala de clasă	16 aprilie Se continuă pe toată perioada proiectului.
6.	„Paștele –tradiții și obiceiuri” - realizarea unor desene pe tema “Paștele” ;	Sala de clasă	

Nr. crt.	ACTIVITATEA:	LOCUL DE DESFAȘURARE:	DATA/ PERIOADA:
7.	- compunerea unor texte, ghicitori și poezii despre Paște, Iisus Hristos, lumina Învierii, iepuraș, miel, ouă roșii, etc. - transpunerea în desen a creațiilor literare realizate. “Încondeiatul ouălor” - prezentarea tradiției creștine a încondeierii ouălor; - activitate practică de încondeiere a ouălor;		17 aprilie

ÎNVĂȚARE ASUMATĂ – TRADIȚIONAL ȘI MODERN

ÎN ACELAȘI TIMP

Cristina Lemnaru, Colegiul Economic „Virgil Madgearu”

În urmă cu cinci ani nu m-as fi gândit că o să schimb stilul de predare datorită experiențelor inedite din predarea în online. În momentul în care am fost nevoită să îmi schimb total și foarte rapid stilul de predare trebuie să recunosc faptul că o perioadă am trecut de la panica la entuziasm în intervale foarte scurte de timp. Adevărul este că înaintea pandemiei intrasem într-o rutină de care eram foarte mulțumită, consideram că nu mai am mare lucru de îmbunătățit în stilul meu de lucru la clasă. Eram încântată că reușesc să mobilizez o mare majoritate dintre elevii mei să învețe cu determinare la materia pe care o predau. Formam echipe de lucru astfel încât cei care primeau mai repede noțiunile să le explice și celor care erau mai lenți în gândire și astfel orele se rostogoleau eficient. De asemenea având o experiență bogată la catedră reușeam să transmit informațiile pe înțelesul elevilor, să răspund nevoilor fiecărui elev atât cel slăbuț la matematică cât și cel talentat, atât cel leneș cât și cel motivat. Dar cum viața ne surprinde uneori așa s-a întâmplat și anii trecuți când am fost nevoită peste noapte să dau deoparte tot ce îmi era familiar și să o iau de la capăt cu predarea la distanță. Au apărut o mulțime de provocări: cum să transmit informația în scris (matematica nu se poate face altfel), cum să le captez atenția, cum să verific noțiunile însușite, nu copiate, cum să îi motivez să fie activi la ora, cum să îi determin să lucreze în echipe la distanță?

După ce am aflat cam ce posibilități de lucru sunt, am reușit să mă adaptez destul de rapid la scrierea pe tablă grafică, dar cum rămânea cu partea cea mai importantă, lecția?

M-am gândit că este absolut obligatoriu să îi implic mult mai mult pe elevi în desfășurarea lecției. Am început să scriu fișe cu teorie pe care le-am dat în studiu. Astfel, elevii au devenit familiarizați cu noțiunile pe care urma să le discutăm la oră și am văzut că funcționează, am câștigat interesul lor. Elevii simțind că sunt implicați direct în procesul de predare au început să fie activi, energici și dornici să răspundă la tot felul de provocări.

La câteva luni distanță, când am făcut un curs de pregătire online, am constatat că de fapt ce făceam eu este un model pedagogic modern, și anume metoda Flipped Classroom.

Această metodă a clasei răsturnate a fost introdusă pentru prima dată în 1991 de Dr. Eric Mazur de la Universitatea Harvard. Ceea ce a făcut a fost să ceară elevilor săi să citească notițele sale de curs înainte de clasă, astfel încât timpul orei să poată fi folosit pentru discuții.

În 1993, Dr. Alison King de la Universitatea California a publicat un articol despre diferite modalități de implicare activă a elevilor în care vorbește despre acest concept.

În 2000, un grup de cercetători a folosit conceptul de clasă inversată ca o poartă pentru crearea unui mediu de învățare incluziv. Ei au considerat că ar fi mai bine ca anumite activități care au loc de obicei în clasă cum ar fi prelegerile, să aibă loc în afara clasei iar altele care au loc în afara clasei să se desfășoare în clasă sub îndrumarea cadrului didactic.

În 2006 Salman Khan, un profesor american, a înființat un canal video unde a publicat un material video făcut pentru a o ajuta pe nepoata să treacă un examen de matematică.

În 2007, doi profesori americani, Jon Bergman și Aaron Sams, au creat cursuri video pe care elevii le pot reasculta atunci când doresc să aprofundeze informația. Astfel elevii folosesc propriul ritm de învățare în confortul lor de acasă. Totodată cei doi au decis ca temele să se facă la școală.

Modelul de clasă răsturnată s-a folosit oficial în 2010 la Clintondale High School din Michigan unde rata de abandon era foarte mare.

În învățarea tradițională, în clasă are loc un nivel mai scăzut de învățare, cum ar fi predarea și înțelegerea informațiilor, în timp ce elevii sunt lăsați de obicei să lucreze în afara orei exerciții care implică un nivel mai înalt de învățare în afara orei. În Flipped Classroom elevii pot termina nivelul inferior de lucru cognitiv înainte de curs iar când intră la oră, se pot angaja la niveluri cognitive superioare de învățare cu colegii.

Metoda "Flipped Classroom" este considerată o metodă modernă utilizată în educație. (eu as zice ca e o metodă veche utilizată acum la scara largă). Strategia facilitează minimalizarea timpului alocat predării și maximizarea timpului necesar interacțiunii cu elevii. "Inversarea" (*flip*) constă în faptul că "predarea" noțiunilor de bază ale unei lecții se face acasă și nu în sala de clasă, sau în ora online. "Tema" de acasă a elevilor constă în angajarea lor motivată, cu eforturi proprii creative în procesul cunoașterii, iar temele date clasic pentru aplicarea și consolidarea conținuturilor se efectuează în activitatea colaborativă din sala de clasă sau întâlnirile online.

În ultimii ani, mulți profesori au experimentat modelul pedagogic numit Clasa Răsturnată. Practic, a răsturna o clasă înseamnă a inversa ordinea în care se acumulează cunoștințele și se formează deprinderile. În loc să învețe un conținut nou în clasă, elevii învață la domiciliu prin studierea fiselor realizate de profesori. Timpul din clasă este dedicat discuțiilor și rezolvărilor de probleme interesante. Elevii au mai mult timp pentru analiză, pentru aplicarea cunoștințelor lor și pentru interacțiunea cu alți elevi și cu profesorul.

Într-o sală de clasă răsturnată, fiecare elev poate învăța în propriul lui ritm. Învățarea devine personalizată pentru fiecare elev. Elevii au posibilitatea de a relua noțiunile dintr-o fișă, ori de câte ori au nevoie. Astfel elevii au posibilitatea să înțeleagă la nivelul la care se află.

Când elevii intră la ora sunt deja familiarizați cu noțiunile noi și au posibilitatea să fie implicați mai activ în discuții, experimente și proiecte. În clasa răsturnată timpul este petrecut prin practică, învățarea prin colaborare și dezbateri. Profesorul este acolo pentru a ajuta fiecare elev individual. În clasă elevii creează, evaluează, analizează și aplică iar acasă elevii recapitulează și fixează.

În concluzie:

- Aceasta metoda de lucru facilitează interacțiunea profesorului cu fiecare elev în parte. Elevii devin mult mai responsabili asumându-și propria dezvoltare. Aceștia câștigă controlul asupra procesului de învățare prin studierea materialelor de curs în afara clasei, folosind lecturi, cursuri video.
- Majoritatea elevilor sunt încântați să învețe prin descoperire (aceasta deprindere o au de la grădiniță și prin urmare sunt familiarizați cu ea). Urania Cremene care se ocupa de psihologia copilului susține ca fiecare copil trebuia lăsat să facă singur ce poate la momentul la care poate. Astfel elevul prinde încredere în propriile puteri, lucru care este foarte benefic pentru dezvoltarea lui viitoare. Acestuia i se asigura cele trei nevoi de baza: conectare, competența și control, elevul își crește competența pas cu pas.
- E de la sine de înțeles că pentru reușita unei astfel de lecții este necesară respectarea unor etape, cum ar fi: realizarea lecțiilor, transmiterea materialelor înainte de lecție, optimizarea activităților în sala de clasă și ale altor activități după lecție. E un efort suplimentar din partea profesorului ca să vină în întâmpinarea nevoilor elevilor. Acesta apelează la noua tehnologie, smartphone, tabletă, laptop, pentru a propune o abordare creativă a materiei de studiat. În acest

context profesorul nu mai este transmițătorul de informații, ci un bun moderator și ghid al elevilor, un manager al clasei, un adevărat mentor.

- Elevul își asuma propria dezvoltare lucru extrem de benefic pentru adultul în formare. Nu spune eu nu am înțeles lecția, nu arunca responsabilitatea asupra profesorului ci întreabă exact ce nu știe completându-si golurile de înțelegere.
- De asemenea e important de spus ca nu toate lecțiile pot fi susținute cu aceasta metodă, în mod deosebit la matematica. Unele lecții care necesita o înțelegere corectă și profundă a noțiunilor sau de recuperare a lacunelor trebuie predate obligatoriu clasic. Tine de experiență, flerul și talentul profesorului să facă alegerea ce metodă aplica la fiecare lecție în parte și la fiecare clasă în parte.

Am testat metoda cu clasa inversată la toate clasele mele 9, 10, 11, 12 pe parcursul întregului an școlar. Am constatat:

- La clasa a 9-a motivația de a învăța singuri este mare, dar elevii nu au abilitatea de a înțelege noțiuni noi mai abstracte.
- La clasa a 10-a motivația este mare dar elevii sunt solicitați în multe alte proiecte iar timpul lor este limitat. Aici trebuie alese foarte bine lecțiile care merită predate cu clasa inversată.
- La clasa a 11-a elevii încep să fie foarte motivați pentru că deja încep să se gândească la parcursul lor profesional. Sunt pregătiți, știu ce au de făcut deci lecțiile cu clasa inversată sunt foarte eficiente.
- La clasa a 12-a lecțiile sunt foarte eficiente. Elevii citind înainte noțiunile reușesc să le înțeleagă mult mai repede și astfel câștigă timp extrem de valoros pentru pregătirea examenelor care urmează.

Ca o nouă concluzie, predarea cu metoda clasei inversate este foarte bună și eficientă cu condiția ca profesorul să aleagă în ce moment și la ce lecție să folosească aceasta metodă.

În orice demers didactic, talentul, flerul, experiența și implicarea profesorului sunt absolut necesare.

Bibliografie:

Articol: "Flipped Classroom", dr. Eric Mazur, Univ Harvard, 1991

Școala Gimnazială "Mitropolit Iacob Putneanu"
Comuna Putna, județul Suceava
Strada Principală
Cod poștal 727455

Telefon/fax 0230414153 e-mail: scoala.putna@yahoo.com

MINISTERUL
EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII

FIȘĂ DE ACTIVITATE EXTRAȘCOLARĂ

Prof. învățământ primar LEONTE IONELA

Școala Gimnazială "Mitropolit Iacob Putneanu"

1. Titlul activității: **Mărțișor literar**
2. Data desfășurării: 1 MARTIE
3. Durata activității: 2h
4. Grupul țintă: elevii clasei a II-a
5. Parteneri implicați: părinți, cadre didactice, reprezentanți ai Consiliului Local
6. Obiectivele (2, max. 3):
 - a. *Intonarea unor cântece și recitarea unor poezii de primăvară;*
 - b. *Executarea unor dansuri cu tematică de primăvară și prezentarea de tradiții și obiceiuri locale legate de mărțișor;*
 - c. *Participarea cu interes și plăcere la activitate.*
7. Resursele:
 - a. **umane** *elevi, cadru didactic*
 - b. **materiale** *costume, decoruri specifice anotimpului primăvară, laptop, diplome, cărți, cupe, mărțișoare, lipici, forfecuțe, creioane colorate*

8. Descrierea activității (max. 5 fraze):

Elevii claselor primare au discutat despre obiceiurile și tradițiile legate de 1 Martie și de MĂRȚIȘOR. Pe 1 Martie elevii l-au sărbătorit și pe marele și îndrăgitul scriitor, Ion Creangă. Au aflat detalii legate de viața și opera sa. În cinstea lui s-a realizat o mini cărticică mărțișor. S-au recitat poezii, s-au intonat cântece și s-au prezentat dansuri tematice. Elevii au realizat și mărțișoare clasice și alături de elevii celorlalte clase primare au înveselit holul școlii cu o exploziție. Copiii au fost recompensați cu câte un cărtișor iar cei mai buni cititori au fost premiați cu diplome și cupe.

9. Rezultate așteptate:

- a. Afirmarea copiilor cu aptitudini artistice;
- b. Socializarea copiilor și stimularea dezvoltării personalității;
- c. Dezvoltarea relației școală – comunitate.

10. Modalități de evaluare a activității:

- a. Serbare școlară;
- b. Dansuri, cântece;
- c. Parada celor mai buni cititori.

11. Rezultate înregistrate:

- a. Atmosferă plăcută;
- b. Participare totală și implicare;
- c. Îmbunătățirea relației părinți – elevi – profesori.

12. Sugestii, recomandări:

- a. Prezentarea unor astfel de spectacole și în cadrul unor concursuri naționale.

Bibliografie:

1. Pițilă Teodora, Mihăilescu Cleopatra, Grigorescu Crinela, Coman Camelia - Auxiliar didactic:, „ABC muzical”, clasa pregătitoare, București, Editura „Art”, 2012
2. Programe școlare pentru clasa pregătitoare, nr. 3418/19.03.2013
3. Mihăescu, Mirela și colectivul, Metode activ-participative aplicate în învățământul primar, Editura Didactica Publishing House, București, 2010

Lumina credinței în educația contemporană: o punte între Tradiție și Inovație

Luca Marius-Iulian, Școala Gimnazială „Simion Lazăr” Lunca Mureșului, Alba

I. Educația – o întâlnire între lumină, tradiție și renaștere

Educația nu este doar o acumulare de informații, ci un drum către sine, către celălalt și chiar către Dumnezeu. Fiecare oră de curs este o oportunitate de renaștere interioară – pentru elevi, dar și pentru profesori. În acest spațiu sacru al școlii, tradiția și creativitatea devin complementare: tradiția oferă rădăcini, iar creativitatea – aripi.

La disciplina Religie, această dimensiune a educației devine și mai evidentă: elevul nu învață doar despre istoria mântuirii, ci este invitat să se descopere ca ființă unică, chemată la comuniune, responsabilitate și iubire.

II. Proiect educațional: „Ecoul poveștilor și al sfinților din satul meu”

Un exemplu concret de proiect educațional care a reunit tradiția locală cu formarea spirituală a fost „Ecoul poveștilor și al sfinților din satul meu”, desfășurat cu elevii claselor V–VII. Scopul a fost dublu: redescoperirea valorilor locale și înțelegerea sfințeniei ca realitate apropiată.

Activitățile propuse au inclus:

- Interviuuri cu persoane vârstnice despre obiceiuri de sărbători, rugăciuni tradiționale, minuni din comunitate;
- Documentarea despre hramul bisericii parohiale și scrierea unei scurte povestiri inspirate din praznicul ei;
- Realizarea de icoane desenate, colaje sau prezentări digitale cu temă religioasă;
- Interpretarea de pricesne și poezie religioasă în cadrul unei întâlniri cu părinți și preotul satului;
- Organizarea unei „șezători duhovnicești” – un cerc de lectură cu texte din Pateric și Viețile Sfinților, însoțite de reflecții personale.

Acest proiect a ajutat elevii să lege firesc identitatea spirituală de moștenirea culturală a locului natal, oferindu-le un sens profund al apartenenței.

III. Metode didactice creative și formative

Predarea religiei poate deveni un spațiu viu, în care elevii se implică activ în procesul de învățare. Printre metodele utilizate s-au numărat:

- **Jurnalul duhovnicesc** – elevii notează în fiecare lună câteva gânduri legate de propria relație cu Dumnezeu, de rugăciuni personale sau de fapte bune realizate;

- **Dezbateri morale** – organizate pe teme precum iertarea, curajul, prietenia, postirea și echilibrul în viața digitală;
- **Dramatizări** – ale unor parabole evanghelice (Pilda fiului risipitor, Samariteanul milostiv) sau momente istorice religioase (Sfinții Martiri Brâncoveni);
- **Colaie și afișe tematice** – realizate pe teme ca „Crezul meu”, „Săptămâna Patimilor în familia mea” sau „Simbolurile Învierii”.

Toate aceste metode au fost adaptate vârstei și intereselor elevilor, punând accent pe formarea caracterului și cultivarea sensibilității spirituale.

IV. Tradiție și tehnologie în educația religioasă

Chiar dacă valorile religiei sunt perene, limbajul prin care le transmitem poate fi adaptat. De aceea, elevii au fost încurajați să folosească tehnologia pentru a da glas credinței:

- Prezentări PowerPoint despre sărbători religioase, sfinți sau rugăciuni;
- Mini-video-uri sau podcasturi în care explică simboluri creștine (icoana, crucea, lumânarea);
- Pagină digitală cu titlul „Mic dicționar creștin” realizată în echipe, pe platforma Padlet.

Prin astfel de activități, elevii au învățat că valorile credinței pot fi comunicate și în limbaj modern, fără a pierde din profunzime sau autenticitate.

V. Reflecție finală

Tradiția nu este o povară, ci un dar. Iar creativitatea nu este o modă, ci o expresie a imaginației dăruită de Dumnezeu. Profesorul de Religie devine, astfel, un „meșteșugar al sufletelor”, un luminător care își asumă misiunea de a forma caractere, nu doar de a transmite informații.

Renașterea spirituală în școală începe cu lumina credinței și se desăvârșește prin iubire, jertfă și inspirație.

Bibliografie

1. Sf. Ioan Gură de Aur – *Omilii la educația copiilor*, Ed. Sofia
2. Pr. Ilie Moldovan – *Religia în școală – între vocație și misiune*, Ed. Reîntregirea
3. I. Cucoș – *Pedagogie*, Editura Polirom, 2017
4. Daniel Patriarhul – *Foaie de lumină. Meditații pentru tineri*
5. www.basilica.ro
6. Revista „Lumina pentru copii” – articole pentru învățământul religios
7. www.creativitateineducație.ro

8. Revista „Didactica Nova” – Studii privind educația centrată pe valori
9. Legea educației naționale – Art. 18 (Religia ca disciplină curriculară)

TRADIȚII DE PAȘTE LA ROMÂNI

Prof. Lungu Monica Doina
G.P.P. Remetea-Mare, jud. Timiș

Sărbătoarea Sfințelor Paști este cea mai mărită și solemnă dintre sărbătorile anului, care aduce omenirii speranța mântuirii și a vieții veșnice, prin sacrificiul lui Iisus Hristos. În tradiția ortodoxă, începutul sărbătorii e marcat odată cu postul de șapte săptămâni. O semnificație foarte importantă o are Joia Mare din Săptămâna Patimilor. Din această zi, țăranii încetează lucrul la câmp și se concentrează asupra casei și curții, pentru ca totul să fie curat. Tot în Joia Mare, femeile încep să pregătească pasca și să vopsească ouăle.

Potrivit tradiției, la miezul nopții între zilele de sâmbătă și duminică, oamenii se trezesc din somn în bătaia clopotelor. Se spală cu apă curată, își pun straie noi, iau câte o lumânare și pornesc către biserică unde preotul, cu Sfânta Evanghelie și crucea în mână, urmat de alaiul de credincioși, iese cu lumânarea aprinsă și înconjoară biserica de trei ori. Când preotul rostește „Hristos a înviat!” toți cei prezenți la acest serviciu religios spun: „Adevărat a înviat!”, răspunsul fiind recunoașterea tainei Învierii.

Cu lumânarea aprinsă, fiecare se întoarce acasă și face o cruce mică pe peretele dinspre răsărit, afumându-l cu lumânarea, pe care o va păstra tot restul anului. Oamenilor le este permis să mănânce bucatelile (pasca/pâinea, ouăle roșii, carnea de miel, sarea și vinul) abia după ce acestea se sfințesc și după ce fiecare persoană participă la Liturghie. Ca orice mare eveniment creștinesc sărbătorit în țara noastră avem și de această dată obiceiuri moștenite din vremuri străvechi, în funcție de regiune:

În Țara Moților, în noaptea de Paști se ia toaca de la biserică, se duce în cimitir și este păzită de feciori. Iar dacă nu au păzit-o bine, și a fost furată, sunt pedepsiți că a doua zi să dea un ospăț, adică mâncăruri și băuturi din care se înfrupta atât „hoții”, cât și „păgubașii”. Dacă aceia care au încercat să fure toaca nu au reușit, atunci ei vor fi cei care vor plăti ospățul.

Probabil cel mai de notorietate obicei e cel din zona Transilvaniei, cunoscut sub numele de „stropit”. Potrivit acestuia – preluat de la maghiari – băieții merg în familiile în care există o fată sau mai multe, pe care le stropesc cu parfum, „ca să nu se veștejească”. „Stropitul” este păstrat și azi și reprezintă un bun prilej pentru o reîntâlnire cu prietenii, și, în fond, de distracție.

În Țara Bârsei, în jurul Brasovului, se face o petrecere care adună întreaga comunitate – obiceiul Junii Brasovului. Grupurile de tineri, organizate asemeni cetelor de calusari sau de colindători, cu vătaf și casier, strâng ouă de la tinerele fete, după care se merge către Pietrele lui Solomon, la picnic, unde vor avea loc întreceri. Cea mai cunoscută și îndrăgită dintre ele este aruncarea buzduganului.

În zona Câmpulung Moldovenesc, datina se deosebește prin complexitatea simbolurilor, a credinței în puterea miraculoasă a rugăciunii de binecuvântare a bucatelor. În zorii zilei de duminică, credincioșii ies în curtea bisericii, se așază în formă de cerc, purtând lumânările aprinse în mână, în așteptarea preotului care să sfințească și să binecuvânteze bucățile din coșul pascal. În fața fiecărui gospodar este pregătit un astfel de coș, după orânduiala strămoșilor. În coșul acoperit cu un șervet țesut cu model specific zonei sunt așezate, pe o farfurie, simbolurile bucuriei pentru tot anul: semințe de mac (ce vor fi aruncate în râu pentru a alunga secetă), sare (ce va fi păstrată pentru a aduce belșug), zahăr (folosit de câte ori vitele vor fi bolnave),

faina(pentru că rodul graului să fie bogat), ceapă și usturoi (cu rol de protecție împotriva insectelor). Deasupra acestei farfurii se așează pasca, șuncă, brânză, ouăle roșii, dar și ouăle încondeiate, bani, flori, pește afumat, sfecla roșie cu hrean, și prăjituri. După sfințirea acestui coș pascal, ritualul de Paști se continuă în familie.

Un foarte frumoasă obicei se păstrează în Maramureș, zona Lăpușului. Dimineața în prima zi de Paști, copiii (până la vârsta de 9 ani) merg la prieteni și la vecini să le anunțe Învierea Domnului. Gazda dăruiește fiecărui urător un ou roșu. La plecare, copiii mulțumesc pentru dar și urează gospodarilor “Sărbători fericite!”. La această sărbătoare, pragul casei trebuie trecut mai întâi de un băiat, pentru că în acea gospodărie să nu fie discordie tot restul anului.

La Călărași, la slujba de Înviere, credincioșii aduc în coșul pascal, pentru binecuvântare, ouă roșii, cozonoc și cocoși albi. Cocoșii sunt crescuți anume pentru împlinirea acestei tradiții. Ei vestesc miezul nopții: datina din străbuni spune că, atunci când cocoșii cântă, Hristos a înviat! Cel mai norocos este gospodarul al cărui cocos cânta primul. Este un semn că, în anul respectiv, în casa lui va fi belșug. După slujbă, cocoșii sunt dăruți oamenilor săraci

În Banat, la micul dejun din prima zi de Paști, se practică tradiția tămâierii bucatelor. Apoi, fiecare mesean primește o linguriță de paști (vin+pâine sfințite). În meniul acestei mese festive se include ciolanul de porc fiert, ouă albe și mâncăruri tradiționale, după acestea se continuă masa cu friptură de miel.

În Bucovina, fetele se duc în noaptea de Înviere în clopotniță și spală limba clopotului cu apă neîncepută. Cu această apă se spală pe față în zorii zilei de Paști, ca să fie frumoase tot anul și așa cum aleargă oamenii la Înviere când se trag clopotele la biserică, așa să alerge și feciorii la ele. Flăcăii trebuie să se ducă cu flori la casele unde locuiesc fetele care le sunt cele mai dragi, iar ele, pentru a își arăta consimțământul la sentimentele lor, trebuie să le ofere un ou roșu.

În Moldova, în dimineața următoare după noaptea Învierii se pune un ou roșu și unul alb într-un bol cu apă ce trebuie să conțină monezi, copii trebuie să și clătească fata cu apă și să și atingă obraji cu oualele pentru a avea un an plin de bogății.

O altă tradiție de pe malurile Prutului cere ca oul de Paști să fie mâncat, iar cojile să fie aruncate neapărat pe drum.

- la Înviere este bine să te îmbraci cu o haină nouă, îmbrăcăminte nouă, la fel ca și apa, are un rol purificator;
- în ziua de Paști nu este bine să dormi, pentru că în restul anului vei fi somnoros, vei avea ghinion, viermii vor mânca semănăturile, recolta va fi distrusă și te va prinde ploaia ori de câte ori vei vrea să lucrezi câmpul;
- lumânarea de la Înviere trebuie păstrată în casă și aprinsă în caz de boală, calamități naturale, supărări;
- în dimineața Paștelui e bine să privești prima dată într-o cofă cu apă neîncepută; se spune că vei avea vederea bună în restul anului;
- se spune că e bine să te speli pe față cu apă neîncepută dintr-o cană nouă, în care ai pus un ou roșu, unul alb, un bănuț de argint și un fir de iarbă verde, semne ale sănătății, prosperității și sporului în toate;
- în ziua de Paști nu se mănâncă oul cu sare, se spune că transpiri tot anul;
- pasca, crucea de pe ea sau anafura sunt considerate de leac, de aceea se păstrează bucăți din ele peste an;
- cocoșul sfințit de Paști se credea a fi o sursă de belșug, sănătate și dragoste; în vechime oamenii aduceau cocoși la slujba de Înviere, pe motiv că acelaia căruia îi va cânta primul cocoșul în acea noapte va avea noroc tot anul; apoi cocoșii erau dați de pomană săracilor;

- la masa de Paști e bine să mănânci mai întâi un ou, se crede că acesta aduce sănătate trupului pe parcursul anului, apoi pește și pasăre, pentru a fi sprinten precum peștele și ușor ca pasărea;
- cu cine ciocnești ouăle vopsite în ziua de Paști, te vei întâlni în lumea cealaltă;
- dacă păstrezi un ou roșu 40 de zile după Paști și nu se strică, vei avea noroc tot anul;
- de Paști se așază o bucățică de fier sub prag, ca o protecție pentru casă;
- dacă prima persoană care îți intră în casă este bărbat, vei avea noroc tot anul;
- de Paști, există credința că cerurile se deschid, permițând sufletelor celor morți să se întoarcă acasă, pentru a-și proteja rudele dragi;
- se spune că cei ce mor în duminică de Paști sunt scutiți de Judecata divină, sufletele lor ajungând direct în rai;
- copiii născuți de Paști sunt binecuvântați, având o viață luminată și presărată cu noroc toată viața.

Învierea Domnului este una dintre cele mai importante și mai frumoase sărbători ale creștinătății. Ea are darul de a aduce familia împreună și este plină de obiceiuri tradiționale pe care le pot pune în aplicare mămicile, tăticii și copiii din România.

Bibliografie:

- Mihai Pop, Pavel Ruxăndoiu, „Folclorul literar românesc”, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1990;
- Al. Doru Șerban, Dan Ilie Morega, „Obiceiuri și tradiții din Gorj”, Tg-Jiu, Ed. Măiastra, 2008.

ȘCOALA DE LA MUZEU

GABRIELA MACSIM - Profesor
Școala Gimnazială, Comuna Văleni, Județul Neamț

Educația muzeală este o prioritate a activităților extracurriculare

ARGUMENT

Muzeul este considerat a fi o sursă de învățare esențială, o oportunitate de formare și dezvoltare a unei prietenii de durată între școală și arealul înconjurător. Elevii ce vizitează un muzeu sunt implicit membrii ai unei comunități, aflați într-o etapă importantă a evoluției lor, marcată de dorința de a învăța. Familiarizarea lor cu experiențele de tip cognitiv oferite de rețeaua muzeală, permite o conștientizare a patrimoniului cultural local, național sau universal, o înțelegere estetică și științifică, apartenența la o identitate locală.

Muzeul aduce timpul și spațiul lângă noi, mărește dimensiunile, reunind într-un perimetru restrâns o lume. Muzeul ne oferă posibilitatea de a vedea cu sufletul și cu mintea obiecte unice, expresie a îndrăzelii și a puterii omului de a se eterniza prin ceea ce săvârșește.

COLABORAREA ȘCOALA – MUZEE

Educația muzeală trebuie privită ca un amplu proces de colaborare interactivă între cele două instituții educative. Succesul acestei colaborări presupune parcurgerea a trei etape importante:

- Etapa preliminară (elevii sunt pregătiți pentru a beneficia de vizita în muzeu. Profesorul și elevii folosesc surse variate de documentare și informare: pliante, internet, albume, cărți de specialitate etc.)
- Vizita la muzeu (muzeul oferă cadrul propice continuării activității de învățare de la clasă)
- Etapa continuării activității la clasă (orice vizită la un muzeu trebuie rememorată, analizată, evaluată astfel încât experiența câpătată în muzeu să nu-și stingă ecourile imediat. Orele de consiliere educativă sau de diverse specialități pot deveni modalități de consolidare a cunoștințelor, de educație estetică, să dezvolte abilitățile de comunicare sau să genereze un potențial creativ al elevilor materializat în albume, fotografii, reportaje, jurnale etc.)

PARTICULARITĂȚILE ÎNVĂȚĂRII ÎN MUZEU

Învățarea în muzeu pentru a fi eficientă trebuie să fie centrată pe elevul vizitator și să fie activă. Elevii învață în ritm propriu și pot compara ce au învățat la școală cu mesajele receptate în cadrul sălilor de expoziții. Percepția senzorială are un rol dominant în învățare. Elevii observă, descriu, citesc, încât autenticitatea exponatelor de diverse categorii, pot trezi admirația, curiozitatea și devine posibilă astfel învățarea prin descoperire.

Specialiștii afirmă că muzeul devine în contextul educației de azi, locul ideal pentru învățarea trans-curriculară, trans-disciplinară și interdisciplinară. Învățarea în muzeu ca și învățarea în școală își dovedesc eficacitatea doar dacă accentul cade pe elevul vizitator care are un ritm propriu și își poate forma și valorifica abilitățile proprii.

O VIZITĂ LA MUZEU TREBUIE SĂ FAMILIARIZEZE ELEVUL CU:

- Tipul de muzeu
- Profesii : muzeograf, ghid, restaurator, cercetător, supraveghetor de sală etc.
- Sală de expoziție, sală depozit, atelier de restaurare.
- Tip de prezentare a exponatelor (panou, vitrină, dioramă etc)
- Exponate originale, replici, naturalizări, conservare, patrimoniu etc.
- Să-și formeze un comportament civilizat și responsabil în timpul vizitării unei săli de muzeu, expoziție, sit, etc.
- Să-și dezvolte gustul pentru frumos și să nu promoveze kitsch-ul.
- Să respecte, să promoveze și să valorifice tradițiile și valorile locale și naționale.
- Să găsească în rețeaua muzeală surse alternative de educație.

ȘCOALA GIMNAZIALĂ COMUNA VĂLENI

Participă anual la activitățile din cadrul parteneriatului cu Muzeul Bisericii ”Sfinții 40 de Mucenici din Sevastia”, declarată monument istoric din anul 1519, construită de către postelnicul Șarpe (ridicat în rang de Stefan cel Mare), din localitatea Văleni. Vizitele făcute de elevii școlii la muzeu au fost benefice pentru orele de educație civică, educație tehnologică, educație plastică, geografie și istorie.

DERULAREA ACTIVITĂȚILOR

Experiența acumulată în ultimii ani prin participarea școlii la acest parteneriat, ne-a demonstrat că din multiplele activități extracurriculare derulate de profesori, vizitele întreprinse la muzeu pot deveni un exemplu benefic de ocupare a timpului liber al elevilor în contextul în care internetul, jocurile pe calculator, agresivitatea, delincvența juvenilă își pun amprenta tot mai mult pe tânără generație.

Concepute ca metode alternative de educație, vizitele în muzee pot lărgi orizontul de cunoaștere al elevilor, îi pot educa pentru frumos și calitate, îi pot transforma în prieteni ai acestor instituții care vor reveni cu plăcere și la alte vârste, găsind aici oaze de liniște, de informare, de culturalizare.

Tematica generoasă și atractivă cu un vădit caracter interactiv a cuprins următoarele activități:

- Tradiție și cultură – vizitarea muzeului satului;
- Drepturile copilului – decorarea vaselor de lut și realizarea unei expoziții;
- „Deschide ușa creștine” – participarea la programul artistic de colinde desfășurat în muzeu;
- Tradiția mărtișorului la români – confecționarea unor mărtișoare, simboluri ale primăverii, cu materiale din natură, realizarea unei expoziții;
- Expoziția ”Sărbătoarea Pascală” - Proiect inițiat pentru a exprima (artistic și plastic) bucuria apropierei celor mai slăvite și mai înălțătoare sărbători ale Creștinătății – Floriile și Sfintele sărbători de Paște.

EVALUARE

Fiecare elev și-a realizat pe perioada derulării parteneriatului un jurnal în care a notat impresii, a inserat fotografii, reguli de comportare într-un muzeu, a descris atmosfera de muzeu, colecțiile ce l-au impresionat în mod deosebit, etc. Plecând de la criteriile științifice de organizare și prezentare, unii elevi și-au realizat mici colecții de vederi, pe care le prezintă colegilor din școală, fac prezentări în PowerPoint cu activitățile desfășurate aici, dar și cu muzeele vizitate în cadrul excursiilor tematice în țară.

DISEMINAREA INFORMAȚIILOR

Educația muzeală este realizată și în cadrul excursiilor tematice, când elevii au ocazia de a vizita muzee din alte localități, îmbogățindu-și astfel universul cunoștințelor din arealul muzeal.

CONCLUZII

Strategiile unui proiect, parteneriat vizează folosirea de metode educaționale moderne care să permită apropierea elevilor de disciplinele școlare ce îi pot ajuta să înțeleagă importanța patrimoniului istoric și cultural local. Elevii, în calitate de viitori cetățeni ai comunității locale trebuie să se implice responsabil în promovarea patrimoniului ca resursă educațională. Muzeul, rezervor al valorilor materiale și spirituale este un factor de educație cu impact major în formarea unei atitudini de respect față de valorile naționale. În contextul european actual, colaborarea școală-muzeu devine o prioritate a activităților extracurriculare, în folosirea eficientă a unor surse de educație alternativă.

Privită în ansamblu, activitatea din afara clasei și a școlii oferă posibilități multiple de valorificare a istoriei locale. Elementele de istorie locală în esență, sunt aceleași; spre deosebire de activitatea din clasă, în activitatea din afara clasei și a școlii ele dobândesc o amploare mai mare, se îmbogățesc tot mai mult. De aceea marele istoric Nicolae Iorga acorda o mai mare atenție activităților didactice extrașcolare: „Puneți copiii în fața monumentelor în care este îngropată istoria...și în felul acesta, istoria poporului nostru nu va mai fi o materie de învățat pe de rost astăzi și de uitat mâine, ci un element de putere și inițiativă în sufletul fiecăruia dintre ei”.

PERSPECTIVE:

Participarea la școala de vara organizată de muzeu – Icoane pictate pe sticlă, Ouă pictate. Elevii își petrec în mod plăcut timpul liber, își însușesc cunoștințe noi, se stabilesc relații de colaborare, prietenie cu alți copii de aceeași vârstă, învață să lucreze într-un cadru organizat.

BIBLIOGRAFIE

Olga Beșliu, Cunoașterea și respectarea preferințelor elevilor privind ghidajul, mijloc de atragerea acestora spre muzeu, în *Caiet metodologic de pedagogie muzeală*, Deva, 1996.
Olga Beșliu, *Lecția-ghidaj*, mijloc de realizare a obiectivelor educației artistice a elevilor, în *Caiet metodologic de pedagogie muzeală*, Deva, 1996.
Rodica Dinescu, Silvia Marinescu, *Invitație la educație*, Editura Carminis, Pitești, 2003
Nicolae Iorga, *Sensul învățământului istoriei*, București, 1939, p. 71.

TRADIȚIE, CREATIVITATE ȘI INOVAȚIE ÎN ACTIVITATEA DIDACTICĂ

Prof. Man Cristina
Școala Gimnazială,, Andrei Șaguna”
Toplița,Harghita

Odată cu evoluția societății, educația și-a multiplicat neconținut formele de organizare. Factorilor educativi tradiționali li s-au adăugat alții precum biserica, instituțiile de cultură, mass-media, diferite centre de agrement, adică toți aceia care asigură educația non-formală. În eforturile de modernizare a învățământului românesc în grădiniță și școli se promovează strategii noi în acord cu tendințele actuale europene care să schimbe mentalitatea privind concepția copilului ca membru al Comunității Europene.

Pregătirea specialiștilor- cadre didactice, părinți în contextul standardelor internaționale, respectând în același timp și standardele tradiționale, aplicarea unor strategii curriculare specifice, programe și proiecte noi puse în prim plan prin respectarea drepturilor copilului, va duce la realizarea activităților educative la standarde actuale.

Pedagogia modernă, ca și cea tradițională, este călăuzită de multe principii pedagogice fără a căror aplicare în actul instituțional ar face din acesta unul anost, fără finalități.

În societatea contemporană, cu schimbări rapide și efecte imediate, educația și învățământul trebuie reînnoite, completate, adaptate, astfel încât putem vorbi despre o permanentă inovație și creație în activitatea didactică.

Pentru copii, școala viitorului trebuie să promoveze o educație de calitate și să fie axată pe valori în care elevii să creadă, în care să se regăsească, îndeplinind două condiții, fundamentale din punctul lor de vedere: școala viitorului trebuie să le placă și să fie eficientă.

Promovarea sănătății și a stării de bine a elevului determină de asemenea o dezvoltare optimă din punct de vedere somatic, fiziologic, mintal, emoțional, social și spiritual.

Este foarte important ca în formarea unui stil de viață sănătos pentru copii să se pună accent pe :

- autocunoașterea și construirea unei imagini pozitive despre sine;
- comunicare și relaționare interpersonală;
- controlul stresului;
- dezvoltarea carierei profesionale ;
- prevenirea accidentelor și a comportamentelor cu risc pentru sănătate;
- prevenirea atitudinii negative față de sine și viață.

În abordarea creativității în procesul educațional, elevul trebuie încurajat să gândească independent, să își asume riscuri și responsabilități în demersul său spre formare intelectuală. Evaluarea pentru asigurarea calității și rezultatele obținute trebuie să ne lărgască perspectiva asupra situației reale din școli, să identifice nivelul de pregătire al elevilor și să ne ajute să descoperim componentele ce au nevoie de sprijin în dezvoltare.

Un obiectiv important ce ar trebui stabilit pentru anii următori este de a dezvolta un indicator internațional al capacității de a învăța, toate acțiunile bazându-se pe cercetarea științifică. Învățământul modern are ca sistem de referință competențele generale și specifice pe care trebuie să le dobândească cel ce învață – elevul – pe parcursul și la finele unui ciclu de instruire, al unui an de studiu etc. Centrarea pe competențe reprezintă o preocupare majoră în triada predare-învățare-evaluare.

Noua imagine a profesorului trebuie stabilită prin luarea în considerare a tuturor abordărilor de până acum, de la conceperea ca distribuitor de recompense sau ca sursă de informații, până la cea de „manager al învățării”.

Pentru fiecare profesor sunt fundamentale două roluri, cel de manager și cel de evaluator.

Procesul instructiv-educativ trebuie astfel conceput și desfășurat, încât să-i convingă pe elevi să prețuiască propria moștenire națională, să primească contribuțiile originale ale oricărei națiuni la civilizația modernă, pregătind atât elevii, cât și dascălii să înțeleagă valoarea diversității și a independenței de spirit.

Educația este factorul hotărâtor al dezvoltării psihoindividuale a persoanei. Ea sistematizează și organizează influențele mediului, dezvoltă personalitatea.

Creativitatea, în termeni generali, este un proces mental care permite generarea de idei și concepte noi sau asocieri originale între concepte și idei deja existente.

Lumea modernă pune accentul pe folosirea mai eficientă a cunoașterii și a inovației. Este necesară extinderea abilităților creatoare ale întregii populații, mai ales ale acelor care le permit oamenilor să se schimbe și să fie deschiși față de idei noi într-o societate diversă din punct de vedere cultural, bazată pe cunoaștere.

Noul mileniu aduce noi cerințe educaționale care impun noi metode, altele decât cele folosite până acum. O importanță majoră în pregătirea elevilor pentru noile cerințe, o au cele trei forme ale educației și anume:

- educația formală însemnând învățare sistematică, structurată și gradată cronologic, realizată în instituții specializate de către un personal specializat;
- educația nonformală constând în activități educative desfășurate în afara sistemului formal de învățământ de către diferite instituții educative;
- educația informală care se referă la experiențe de învățare spontană, cotidiană, existențială, desfășurate în medii culturale care nu au educația ca scop principal.

Criteriul de calitate aplicat educației are un rol foarte important deoarece măsurile propuse pentru a promova creativitatea și capacitatea pentru inovare vor fi adaptate fiecărei etape din cadrul învățării continue.

Focalizată pe unitatea de învățare, evaluarea ar trebui să asigure evidențierea progresului înregistrat de elev în raport cu sine însuși pe drumul atingerii obiectivelor prevăzute în programă. Este important să fie evaluată nu numai cantitatea de informație de care dispune elevul, ci, mai ales, ceea ce poate el să facă utilizând ceea ce știe sau ceea ce intuiește.

O importanță deosebită în inovația și creația în activitatea didactică o au rolurile manageriale ale cadrului didactic :de planificare (planifică activitățile cu caracter instructiv - educativ) ;de organizare (organizează activitățile clasei) ;de comunicare (comunică idei, cunoștințe, ascultă efectiv, oferă feedback, stabilește canalele de comunicare); de conducere (conduce activitățile cu elevii , desfășurate în clasa și în afara ei) ;de coordonare (sincronizează obiectivele individuale cu cele comune clasei, contribuind la întărirea grupului și formării echipelor de lucru); de îndrumare (prin intervenții punctuale adaptate unor situații specifice, recomandări) ;de motivare (prin întăriri pozitive, prin utilizarea aprecierilor verbale și non-verbale în sprijinul consolidării comportamentelor pozitive); de consiliere (de orice tip, în probleme personale sau legate de grădiniță); de control (în scopul cunoașterii stadiului în care se află activitatea de realizare a obiectivelor și nivelul de performanță); de evaluare (măsura în care scopurile și obiectivele au fost atinse).

Pentru a susține creativitatea, predarea declarativă, de tip clasic trebuie depășită și înlocuită cu metode care pun accent pe explorare, pe descoperire, pe încurajarea gândirii critice a elevului, pe participarea activă a acestuia la formarea și dezvoltarea sa intelectuală.

În viziunea metodologilor moderne, demersul didactic se centrează pe elev și are în vedere transformarea acestuia din “obiect” al procesului didactic în ”subiect activ” al propriei deveniri.

Modelul de proiectare a activității didactice are în vedere trecerea de la centrarea pe conținut la centrarea pe activitatea elevului, care presupune deplasarea accentului în activitatea didactică:

Ar trebui să se țină cont de toate formele de inovație socială și antreprenorială. De asemenea, ar trebui să se acorde atenție creației artistice și noilor abordări în domeniul culturii.

Bibliografie:

1. Ionescu M., Radu I.-” Didactica modernă”, Ed. Dacia, Cluj – Napoca, 2001;
2. Alois Gherguț,- “Management general și strategic în educație”, Ed. Polirom, Iași, 2007;
3. I.Cerghit – “Sisteme de instruire alternative”, Aramis, Bucuresti, 2002

RENAȘTEREA ÎN EDUCAȚIE - PARALELĂ ÎNTRE TRECUT ȘI PREZENT

Prof. Manea Cosmin (Școala Gimnazială „Ion Minulescu” Pitești)

Renașterea în educație a reprezentat un punct de cotitură în evoluția educației, transformând-o dintr-un instrument de conformare într-un mijloc de eliberare intelectuală. Prin promovarea umanismului, dezvoltarea curriculumului și adoptarea unor metode inovatoare, această perioadă a deschis drumul spre un sistem educațional modern, adaptat nevoilor unei societăți în continuă schimbare. Astăzi, educația continuă să fie influențată de idealurile renașcentiste, demonstrând că valorile acestei epoci sunt la fel de relevante și în lumea contemporană.

Paralela între trecut și prezent arată cât de mult a evoluat educația, de la un sistem rigid, elitist și dogmatic la unul flexibil, accesibil și orientat spre dezvoltarea individuală. Dacă în trecut scopul educației era transmiterea mecanică a cunoștințelor, astăzi accentul este pus pe dezvoltarea gândirii critice, creativității și competențelor practice. Cu toate acestea, provocările persistă – deși tehnologia oferă oportunități uriașe, accesul inegal la resurse și diferențele economice încă influențează calitatea educației.

Privind spre viitor, este clar că educația va continua să evolueze, adaptându-se noilor realități sociale și tehnologice. Însă, indiferent de schimbările care vor veni, un lucru rămâne constant: educația este cheia progresului uman, iar modul în care o folosim va defini viitorul societății noastre.

Educația a fost mereu un pilon al progresului uman, iar în diferite epoci istorice, viziunea asupra învățării s-a schimbat radical. Un astfel de moment definitoriu a fost Renașterea, o perioadă de efervescență culturală și intelectuală care a transformat fundamental modul în care era percepută educația. Ideile renașcentiste au pus bazele unor perspective pedagogice moderne, favorizând dezvoltarea gândirii critice, promovarea umanismului și extinderea accesului la cunoaștere.

Înainte de Renaștere, educația era dominată de influența Bisericii, cu un accent puternic pe teologie și discipline strict dogmatice. Învățarea se baza pe memorare și acceptarea autorității absolute, fără loc pentru întrebări sau dezbateri. Sistemul medieval de învățământ era rigid, iar accesul la educație era rezervat aproape exclusiv clericilor și nobilimii. Cu toate acestea, dezvoltarea orașelor, expansiunea comerțului și apariția tiparului au creat condițiile pentru o schimbare profundă. Renașterea a adus o nouă viziune asupra educației, bazată pe principiile umanismului. Filosofi și pedagogi precum Erasmus, Comenius și Vittorino da Feltre au susținut o educație orientată spre om, punând accent pe dezvoltarea armonioasă a individului, nu doar pe transmiterea dogmatică a cunoștințelor.

Perspective pedagogice renașcentiste:

Una dintre cele mai importante schimbări aduse de Renaștere a fost trecerea de la un model educațional rigid la unul flexibil, care încuraja elevii să gândească critic și să exploreze lumea dincolo de limitele impuse de tradiție. Se punea accent pe dezvoltarea spiritului analitic, iar profesorii deveneau ghizi ai cunoașterii, nu doar simpli transmițători de informații.

1. *Expansiunea curriculumului educational*

Spre deosebire de perioada medievală, când educația era centrată aproape exclusiv pe teologie, în timpul Renașterii s-au introdus discipline precum literatura clasică, filozofia, științele naturale, matematica și artele. Acest model educațional s-a bazat pe redescoperirea și studiul scrierilor antice, considerând că acestea oferă fundamente esențiale pentru formarea unui om cult și moral.

2. *Metode inovatoare de predare*

Dacă în Evul Mediu educația era bazată aproape exclusiv pe memorare, Renașterea a introdus metode noi, precum învățarea prin descoperire, dialogurile socratice și dezbaterile. Elevii erau încurajați să pună întrebări, să argumenteze și să își exprime ideile, ceea ce a reprezentat un pas important spre formarea unei gândiri independente.

3. *Extinderea accesului la educație*

Deși inițial educația rămânea predominant elitistă, în timpul Renașterii au început să apară școli și academii dedicate și tinerilor din alte clase sociale. Tiparul, inventat de Gutenberg, a revoluționat răspândirea cunoașterii, făcând cărțile mai accesibile și reducând monopolul Bisericii asupra educației.

Multe dintre principiile pedagogice renascentiste stau la baza sistemelor educaționale actuale. Ideea unei educații centrate pe individ, a învățării prin explorare și dezvoltării gândirii critice este prezentă în școlile moderne. Totodată, diversitatea disciplinelor studiate și accentul pe interdisciplinaritate reflectă moștenirea umanistă a Renașterii.

Dacă în trecut educația se baza pe resurse limitate – manuscrise copiate manual, table de scris și un număr redus de cărți – astăzi, tehnologia a revoluționat complet modul în care învățăm. Tiparul a fost primul pas major spre democratizarea cunoașterii, dar adevărata revoluție a venit odată cu era digitală.

În prezent, elevii au acces instantaneu la informații prin internet, iar platformele de e-learning au transformat modul de predare. Tabletele, laptopurile și realitatea virtuală sunt integrate în lecții pentru a face învățarea mai interactivă. De exemplu, un elev poate explora structura unei celule printr-o animație 3D sau poate vizita virtual Muzeul Luvru fără a părăsi sala de clasă. Aceste schimbări au transformat educația dintr-un proces rigid într-unul dinamic și adaptabil.

Bibliografie:

1. Erasmus, Desiderius –, *Educația unui creștin om*”, Humanitas, 2009, București, pag 214-225.

2. Comenius, Jan Amos – „*Marea didactică*”, Didactică și Pedagogică, 1970, București, pag 36-48.
3. Vittorino da Feltre – „*Scoala umanistă din Renaștere*”, Polirom, 1995, Iași, pag 78-85.
4. Hutchins, Robert Maynard – „*The Great Conversation: The Substance of a Liberal Education*”, The University of Chicago Press, 1952, Chicago, pag 142-150.
5. Pope, Stephen - „*Humanism and the Renaissance*”, Cambridge University Press, 2011, Cambridge, pag 58-65.

ASPECTE CONCRETE ALE PROIECTULUI EDUCAȚIONAL „SPUNE NU BULLYNGULUI”

Prof. MANEA GHEORGHITA
CENTRUL ȘCOLAR PENTRU EDUCAȚIE INCLUZIVĂ PERIȘ

Bibliografie:

- https://www.youtube.com/watch?v=ax5Sd6_5g40
- <https://www.slideshare.net/slideshow/gestionarea-bullyingului-la-clasa-prezentare-pptpptx/253798725>
- <https://www.didactic.ro/materiale-didactice/pptbullying>
- Signe Whitson, Fenomenul Bullying – 8 Strategii pentru a-i pune capăt, Ed. Herald, București 2017 pag 83
- Tudorița Grădinariu, Agresivitatea de tip bullying. Repere psihopedagogice pentru o prevenire eficientă, Ed. Alexandru Ioan Cuza, Iași, 2021, p. 154

Fenomenul violenței școlare trebuie analizat în contextul apariției lui. Școala poate juca un rol important în prevenirea violenței școlare. Și asta nu numai în condițiile în care sursele violențelor sunt în mediul școlar, ci și în situația în care sursele se afla în exteriorul școlii.

Respectarea regulilor este o condiție a socializării, care înseamnă a învăța să trăiască împreună în relații de respect reciproc, excluzând violența. Regulile școlare vizează ținuta, efectuarea temelor, prezența la cursuri, dar sunt și reguli de civilitate ce au în vedere limbajul folosit, modalitățile de adresare, respectul față de celălalt, păstrarea bunurilor școlare, toleranța, solidaritatea, într-un cuvânt maniera de a te comporta astfel încât viața în colectivitate să fie cât mai agreabilă.

Scopul proiectului :

Prevenirea și conștientizarea elevilor cu privire la efectele comportamentelor violente din școală și formarea unei atitudini civice conștiente și durabile față de acest fenomen social astfel încât să devină mai buni, mai toleranți, mai responsabili.

Metode și tehnici de lucru:

- Brainstorming - stimulează creativitatea, principiul de bază al metodei fiind cantitatea generează calitatea; utilizarea metodei solicită participarea activă a cursanților, dezvoltă capacitatea de a trăi anumite situații, de a le analiza, de a lua decizii privind alegerea soluțiilor optime și exersează atitudinea creativă și exprimarea personalității
- Studiul de caz - este o „*metodă de confruntare directă a participanților cu o situație reală, autentică, luată drept exemplu tipic, reprezentativ pentru un set de situații și evenimente problematice.*”- această metodă urmărește realizarea contactului elevilor cu realitățile complexe, autentice, dintr-un domeniu dat și testarea gradului de operaționalitate a cunoștințelor însușite și a capacităților formate, în situații-limită;
- Dezbateri- metodă de simulare, care conduce la creșterea gradului de adaptabilitate și la dezvoltarea relațiilor dintre persoane, dezvoltând în același timp gândirea critică;
- Conversație și dialog - metode cu valențe activatoare ce facilitează intercomunicarea și schimbul reciproc de idei, propuneri, păreri, într-o atmosferă de deschidere;
- Lucrul în grup - dezvoltă capacitatea de utilizare a metodelor active de învățare și a formelor de învățare prin cooperare, colaborare, comunicare;
- Joc de rol - metodă ludică de a interpreta rolul victimei, a agresorului, a martorilor și altor persoane implicate în activitate; încât să devină mai buni, mai toleranți, mai responsabili;
- Expunerea - modalitate clasică de informare, având în vedere noutatea conceptelor, oferă posibilitatea de a transmite în timp scurt date bine structurate;

- Mozaicul - metodă de învățare bazată pe cooperare. Se poate împărți o temă în 4-5 subteme. Este legată de o bună dobândire de aptitudini de raționare, de gândire creatoare și un excelent transfer de învățare a unor teme fără legătură între ele. Este utilizat pentru dezvoltarea de aptitudini sociale, muncă de echipă și promovarea de oportunități egale;
- Atelier lounge – metodă de dialog 2nteractive care se centrează pe schimb de informații valorizând contribuțiile tuturor participanților într-un cadru relaxat. Se reorganizează spațiul care să sugereze o atmosferă cât mai asemănătoare cu cea dintr-o cafenea. Astfel se va stimula gândirea liberă, implicarea în dialog de la egal la egal a tuturor participanților și generarea de noi idei.

-

Forme de organizare și desfășurare

Activitățile se vor derula astfel încât să asigure un mediu de învățare pozitiv, implicarea totală a participanților, colaborarea între participanți pentru:

- asigurarea unui climat (familiar, de învățare, psiho-afectiv, social) stabil și pozitiv;
- oferirea unei experiențe educaționale flexibile necesară pentru un învățământ de calitate;
- înțelegerea faptului că formarea și dezvoltarea unor deprinderi la este esențială în desfășurarea activităților practic-aplicative.

Activitățile se vor desfășura în orele de dirigenție sau consiliere, conform graficului propus.

Rezultate așteptate:

- Reducerea cazurilor de violență verbală, fizică și psihică în școală;
- Creșterea eficienței comunicării între participanții din grupul țintă;
- Creșterea numărului de elevi implicați în activități extrașcolare;
- Îmbunătățirea aptitudinilor de comunicare, relaționare interpersonală și organizare a elevilor;
- Întărirea relației elev – profesor – comunitate locală;
- Realizarea de afișe, pliante, broșuri tematice;
- Cunoașterea și conștientizarea de către elevi a situațiilor care le pun viața în pericol
- Realizarea unui imn al proiectului, pe versuri compuse de elevi;
- Materiale foto-video din timpul activităților;
- Dezvoltarea capacității elevilor de a face alegeri bune, corecte, în cunoștință de cauză;
- Gestionarea și combaterea comportamentului agresiv al copiilor, prin crearea unor relații afective, de toleranță, de prietenie, de respect și de colaborare, la nivelul grupului în care este integrat.

Modalități de evaluare

Evaluarea internă se va realiza prin monitorizarea și analizarea rezultatelor activităților propuse. Se vor utiliza fișe de evaluare la finalul fiecărei activități, vor fi aplicate chestionare. Acestea pun în evidență cantitatea și calitatea învățării realizată de elevi, în cadru informal și nonformal, starea lor de spirit, impactul temelor debătute asupra participanților și percepția acestora asupra temelor. calitative: gestionarea și combaterea comportamentului agresiv al copiilor, prin crearea unor relații afective, de toleranță, de prietenie, de respect și de colaborare, la nivelul grupului în care este integrat.

Impactul estimat al proiectului asupra grupului țintă

Implementarea proiectului va avea impact asupra :

- formării unor trăsături pozitive de voință și caracter la elevi;
- schimbarea atitudinileâor agresive cu cele de compasiune, de înțelegere, de toleranță, și afecțiune;
- antrenarea elevilor în activități care să le sporească deprinderile literare, creative, artistice și de competiție;
- creșterii nivelului implicării părinților și a comunității locale în activitățile organizate de școală.

Sustenabilitatea/continuitatea proiectului

Se va realiza prin:

- monitorizarea ritmică și sprijinirea psihopedagogică a elevilor cu părinți care se află în situații familiale speciale sau cu un nivel scăzut de toleranță;
- diseminarea în cadrul școlii ale acelor metode de succes utilizate de alte școli sau preluate din cursuri de formare pentru prevenirea și combaterea violenței, dar și al ameliorării comportamentelor violente/agresive fizic și verbal;
- realizarea unor postere și a unor afișe, colaje realizate de elevi pe tema proiectului și expuse în holul școlii, a claselor, la aviziere sau pe grupurile claselor/ școlii din aplicațiile online;
- materializarea rezultatelor proiectului prin realizarea unui CD ce conține exemple de bună practică ale elevilor și ale cadrelor didactice din cadrul activităților.

Tradiție și creativitate în educație – Studiu de caz: Cercul de Jurnalism de la Palatul Copiilor Buzău

Prof. Matache Ioana
Palatul Copiilor Buzău

Introducere

Educația modernă trebuie să găsească echilibrul între păstrarea valorilor tradiționale și adaptarea la cerințele actuale prin metode creative. În acest context, cercurile extracurriculare oferă oportunități valoroase de învățare. Un exemplu concret este cercul de Jurnalism de la Palatul Copiilor Buzău, unde tradiția lingvistică și gramaticală se împletește armonios cu tehnicile inovatoare de redactare și comunicare.

1. Tradiția în educația cercului de Jurnalism Tradiția în educație se reflectă prin respectarea regulilor gramaticale și a normelor lingvistice corecte, esențiale pentru orice formă de comunicare scrisă și orală. În cadrul cercului de Jurnalism, accentul este pus pe:

- **Studiul gramaticii** – pentru dezvoltarea unei exprimări corecte și fluente;
- **Analiza textelor clasice de presă** – modele tradiționale de jurnalism care oferă repere stilistice și structurale;
- **Redactarea știrilor și articolelor** – folosind regulile clasice ale jurnalismului, cum ar fi principiul celor 5W+H (Cine? Ce? Când? Unde? De ce? Cum?).

2. Creativitatea în educația cercului de Jurnalism Pe lângă respectarea tradiției, creativitatea joacă un rol esențial în dezvoltarea abilităților de exprimare și gândire critică. În cadrul cercului de Jurnalism, metodele inovatoare includ:

- **Scrierea creativă** – încurajarea elevilor să își exprime ideile liber, experimentând diverse stiluri jurnalistice;
- **Utilizarea tehnologiei** – redactarea articolelor în format digital, editarea audio/video pentru reportaje și prezentări interactive;
- **Simulări de conferințe de presă** – dezvoltarea abilităților de interviu și argumentare;
- **Jocuri de rol** – exersarea diferitelor perspective jurnalistice prin exerciții interactive.

3. Impactul echilibrului dintre tradiție și creativitate Îmbinarea tradiției cu creativitatea în cadrul cercului de Jurnalism contribuie la dezvoltarea unor competențe esențiale:

- **Competențe lingvistice avansate** – prin aprofundarea gramaticii și a regulilor de stil;
- **Gândire critică și analitică** – prin analiza surselor de informare și evaluarea obiectivității acestora;
- **Capacitatea de adaptare** – prin învățarea unor metode moderne de comunicare, esențiale în jurnalismul digital.

Concluzie Cercul de Jurnalism de la Palatul Copiilor Buzău este un exemplu de succes în integrarea tradiției și creativității în educație. Studiul gramaticii, alături de metodele moderne de redactare și tehnologiile digitale, pregătește elevii nu doar pentru o exprimare corectă, ci și pentru o înțelegere profundă a mecanismelor comunicării moderne. Această abordare echilibrată asigură o educație completă, pregătindu-i pe copii pentru provocările unui mediu informațional dinamic.

TRADIȚIE ȘI CREATIVITATE ÎN EDUCAȚIE

-ESEU-

Prof.înv.primar: MATEI DANA MARIA
Școala Gimnazială Piatra, jud. Olt

"Tradiție și creativitate în educație" reprezintă un concept esențial care adună două dimensiuni importante ale procesului educațional: respectul față de valorile tradiționale și nevoia de inovare și adaptare la noile cerințe ale societății moderne.

1. **Tradiția în educație:** Se referă la metodele, valorile și învățăturile transmise din generație în generație, care au fost testate de-a lungul timpului și care contribuie la formarea identității culturale și naționale. De exemplu, în multe culturi, educația se bazează pe învățăturile religioase, folclor, istoria națională, tradiții familiale sau comunitare. Acestea sunt esențiale pentru înțelegerea și conservarea patrimoniului cultural, precum și pentru formarea unui caracter moral solid.
2. **Creativitatea în educație:** În contextul educațional, creativitatea se referă la capacitatea de a gândi în mod inovativ, de a rezolva probleme într-un mod original și de a încuraja elevii să își exprime ideile și talentele într-un mod unic. Într-o lume în continuă schimbare, creativitatea este esențială pentru a pregăti tineretul să facă față provocărilor din viitor. Aceasta poate fi cultivată prin metode didactice moderne, cum ar fi învățarea prin proiecte, învățarea bazată pe jocuri, utilizarea tehnologiilor digitale și promovarea unui mediu de învățare interactiv și stimulat.

Cum se îmbină tradiția și creativitatea în educație?

1. **Respectarea tradițiilor culturale:** În cadrul educației, tradițiile pot fi folosite pentru a adânci înțelegerea elevilor asupra trecutului lor și pentru a le oferi un cadru de referință stabil. De exemplu, un profesor poate integra obiceiuri, sărbători sau legende tradiționale în lecțiile de literatură sau istorie, oferind un context cultural.
2. **Inovație prin metode creative:** Chiar și în cadrul unui cadru educațional bazat pe tradiții, creativitatea poate fi folosită pentru a îmbogăți procesul de învățare. De exemplu, în loc să predice pasiv despre tradițiile unei comunități, educatorii pot încuraja elevii să participe activ, să creeze proiecte, să facă cercetări și să își exprime perspectivele personale prin artizanat, teatru, muzică sau scris.
3. **Echilibru între tehnologie și metode tradiționale:** Într-o eră digitală, educația poate integra tehnologia pentru a ajuta elevii să înțeleagă și să aprecieze tradițiile în moduri noi. De exemplu, utilizarea platformelor online pentru a studia folclorul sau tradițiile unui anumit popor sau a crea prezentări digitale despre acestea.
4. **Formarea caracterului prin tradiție, dar și prin încurajarea gândirii critice:** În timp ce tradiția pune accent pe valori și principii fundamentale, creativitatea îi încurajează pe elevi să pună întrebări, să exploreze și să aducă îmbunătățiri. Astfel, educația poate forma indivizi care respectă tradițiile, dar care sunt și capabili să contribuie la progresul social și cultural.

În concluzie, "tradiție și creativitate în educație" nu sunt concepte opuse, ci complementare. Combinația lor poate asigura o educație echilibrată, care pregătește elevii pentru viitor, fără a uita

de rădăcinile lor. Acesta este un proces de învățare continuă, care valorizează atât trecutul, cât și inovația, oferind elevilor oportunitatea de a deveni indivizi educați, dar și creativi.

PROIECT EDUCAȚIONAL „NU UITA CĂ EȘTI ROMÂN„

B.INFORMAȚII DESPRE PROIECT

B.1. Titlul proiectului: Proiect Educațional „Nu uita că ești român!”/ **Concurs Național de artă plastică**

B.2. Categoria în care se încadrează proiectul: **cultural - artistic**

C. REZUMATUL PROIECTULUI

Concurs Național de artă plastică „Nu uita că ești român!”

b. Număr de elevi implicați :83 elevi .

c. Activități propuse, în ordinea în care se vor desfășura :

1 „Sa ne organizăm !”

2. „Dorim să fii cu noi” - stabilirea de contacte cu reprezentanții școlilor din țară

3. Primirea materialelor

4. Ne pregătim pentru expoziție!

5. Vernisajul expoziției - jurizarea lucrărilor

6. Suntem vrednici de laudă! - expedierea diplomelor

D. PREZENTAREA PROIECTULUI

Proiectul Educațional „Nu uita că ești român!”/ Concurs Național de artă plastică

Acest proiect, dorim să fie o piatră de temelie ce va fi pusă la baza spiritualității românești, acum, în această epocă, în care tinerii se depărtează de valorile lăsate de înaintașii noștri. Pentru formarea lor, copiii au nevoie să se adape de la izvoarele inepuizabile ale rădăcinilor noastre: cultură, tradiții, obiceiuri.

Cultivarea respectului pentru valorile poporului nostru revine școlii, cadrelor didactice, preoților, oamenilor de cultură, tuturor celor care nu au uitat că sunt români.

D.2. Obiectivul general /scopul

-dezvoltarea interesului pentru cunoașterea, păstrarea și transmiterea portului popular românesc, a tradițiilor și obiceiurilor specifice poporului nostru, dezvoltarea dragostei față de țară și de tot ce are valoros poporul nostru, păstrarea ființei naționale prin artă.

D.3. Scrieți obiectivele specifice ale proiectului

-promovarea artei ca mijloc de cunoaștere, păstrare, pretuire a portului popular românesc tradițiilor și obiceiurilor din diferite zone ale țării;

-dezvoltarea imaginației și a creativității;

-cultivarea spiritului de competiție;

-mândria de a fi român.

Bibliografie:

“Revista cadrelor didactice”,nr.17/2015

Ludmila Preda, Mirela Paraschiv—Educația plastică în ciclul primar, Editura Didactica Nova, Craiova, 2003

Miron Ionescu, Ioan Radu—Didactica modernă, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 2005

LECȚIA DIGITALĂ DESPRE TEXTUL DESCRIPTIV: IARNA

prof. Mateș Ionela Cristina
Liceul Tehnologic „Moga Voievod” Hălmagiu, Arad

Unitatea 3
MINITEST

Lectură L1-L5

Timp de lucru: 15 minute

Se acordă 10 puncte din oficiu.

Citește fragmentul următor. Rezolvă apoi cerințele.

„Pustie și albă e-ntinsa câmpie...
Sub viscolu-albastru ea geme cumplit...
Sălbatică fiară, răstriște¹-l sfășie,
Și luna-l privește cu ochi-oțelit... –
E-n negura nopții un alb monolit²...”

Și luna-l privește cu ochi-oțelit.

Nămeții de umbră în juru-i s-adună...
Făptura de humă³ de mult a pierit.
Dar fruntea, tot mândră, rămâne în lună –
Chiar alba odaie în noapte-a murit... –

Făptura de humă de mult a pierit.”

Alexandru Macedonski, *Noapte de decembrie*

¹ răstriște (azi, restriște; s. f.) – situație grea, primejdie, nenorocire care se abate asupra cuiva.

² monolit (s. n.; inv.) – monument alcătuit dintr-o singură bucată de piatră.

³ humă (s. f.) – nume popular al argilei, pământ de culoare cenușie sau gălbuie.

I Precizează ce se descrie în fragmentul dat, indicând: **20 de puncte**

- a spațiul vizat (munte, deal, casă etc.);
- b anotimpul;
- c momentul zilei (dimineața, prânzul etc.);
- d simțurile implicate în descriere (văz, auz, miros, gust etc.).

II Încercuiește literele corespunzătoare răspunsurilor corecte.

20 de puncte

- Rima din catren este
a îmbrățișată; b împerecheată; c încrucișată; d semirimă.
- Măsura versului „Și luna-l privește cu ochi-oțelit” este de
a 11 silabe; b 12 silabe; c 13 silabe; d 14 silabe.
- În primele două versuri, există
a patru epitete cromatice; b trei epitete cromatice;
c două epitete cromatice; d un epitet cromatic.
- Cuvântul *cumplit* este ca figură de stil:
a personificare; b comparație; c epitet adverbial; d repetiție.

III Identifică patru figuri de stil prin care se descrie câmpia și precizează semnificația fiecăreia. **40 de puncte**

IV Numește figura de stil din fragmentul „Iar crivățul țipă...”. **10 puncte**

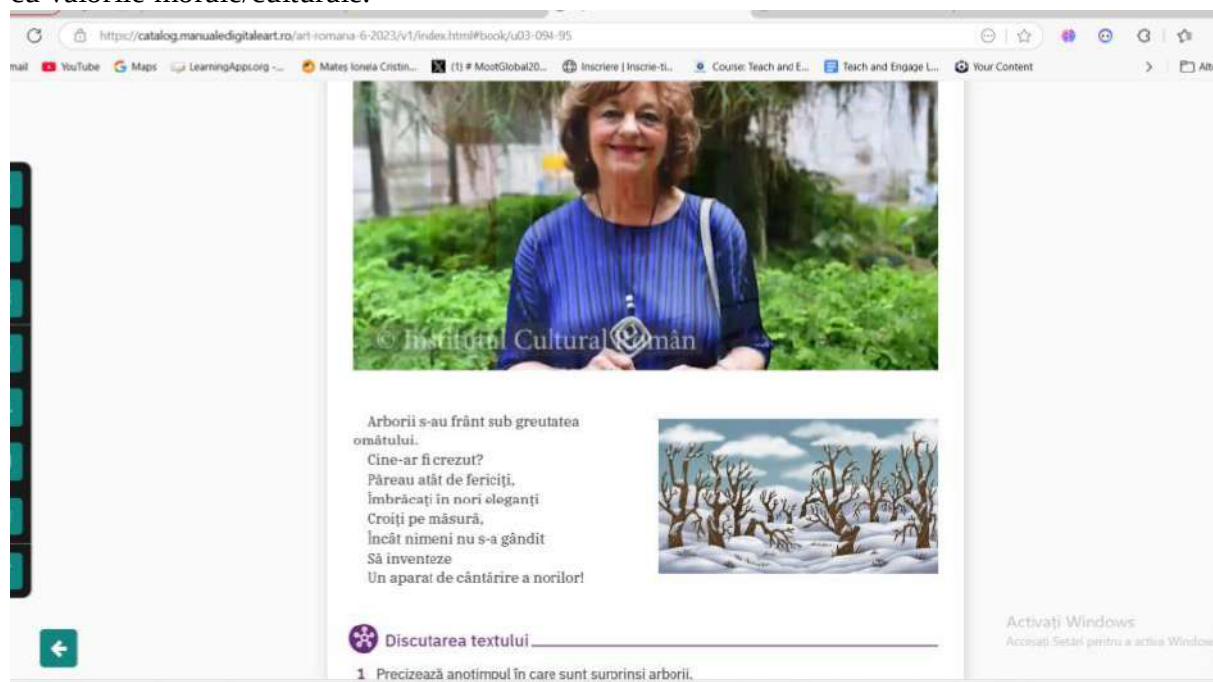
La începutul orei, elevii clasei a VI-a au primit o foaie A4 cu cerința de a realiza un desen în creion dedicat iernii, timpul necesar fiind de 5-10 minute. Elevii au realizat individual peisajele de iarnă, această activitate fiind una originală, fiecare imaginându-și peisajul.

Între timp, profesoara a deschis tabla interactivă la o lecție pe care o vor găsi doar în manualul digital, această lecție fiind un minitest, apoi i-a atenționat pe elevi că pot utiliza și elemente din poezia pe care o citește de la tabla interactivă.

După 15 minute, profesoara le-a cerut elevilor să-și deschidă caietele și să răspundă la cerințele din minitest, invitându-i pe fiecare să răspundă la câte unul-două exerciții.

După explicațiile date de către profesor referitor la tipurile de epitete, acesta i-a rugat pe elevi să deschidă manualul la textul auxiliar despre relația om-natură și a nominalizat un elev să citească cu voce tare despre poezia modernă.

Profesoara a deschis la tabla interactivă videoul despre Ana Blandiana, apoi a nominalizat alt elev să citească poezia „Greutatea omătului”, atenționându-i să nu confunde tema literară cu valorile morale/culturale.

The screenshot shows a digital interactive board interface. At the top, there is a video of a woman, Ana Blandiana, smiling. Below the video, the text "© Institutul Cultural Român" is visible. To the right of the video is a small illustration of a snowy landscape with bare trees. Below the video, the poem "Arborii s-au frânt sub greutatea omătului." is displayed. The poem reads: "Arborii s-au frânt sub greutatea omătului. Cine-ar fi crezut? Păreau atât de fericiți, îmbrăcați în nori eleganți. Croiți pe măsură, încât nimeni nu s-a gândit Să inventeze Un aparat de cântărire a norilor!". Below the poem, there is a section titled "Discutarea textului" with a list of questions: "1. Precizează anotimpul în care sunt surprinși arborii." The interface also shows a Windows logo and the text "Activați Windows" and "Accesați Setări pentru a activa Windows".

Profesoara le-a dat ca temă elevilor să răspundă la exerciții de la Discutarea textului, recomandându-le elevilor să citească și alte poezii în care este surprinsă natura.

https://docs.google.com/presentation/d/1nrssVJifjn4zvU_v2dhzKfUQOh-Cev-EOgWrnq-ClY/edit?usp=sharing

Bibliografie: manualul letric, dar și cel digital de Limba și literatura română, editura Art Klett
[Limba și literatura română - Clasa a VI-a;](#)

[desen realizat de eleva Bădău Ana Maria, clasa a VI-a, Liceul Tehnologic „Moga Voievod” Hălmagiu](#)

LUMINĂ ȘI RENAȘTERE ÎN EDUCAȚIE-PERSPECTIVE CULTURALE, ARTISTICE ȘI PEDAGOGICE

MEZEI VIOLETA ANDRADA

ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR 24 TIMIȘOARA,

STRUCTURĂ GRADINIȚA P.P. NR 27

Educația a fost întotdeauna un element central în dezvoltarea societăților umane. Lumina, simbol al cunoașterii și al adevărului, reprezintă o metaforă puternică în acest context. Această lucrare își propune să exploreze evoluția educației prin prisma conceptului de "lumina", adâncindu-se în perspectivele pedagogice, culturale și artistice care au contribuit la formarea educației moderne.

1. Perspective Pedagogice

1.1 Definiția educației în contextul luminii

La nivel pedagogic, educația este percepută ca un proces de iluminare a minții. John Dewey, un filozof și educator american, afirma că învățarea trebuie să fie experiențială și să încurajeze gândirea critică. Astfel, "lumina" devine un simbol al dezvoltării individuale, al descoperirii de sine și al gândirii critice.

1.2 Evoluția metodelor educaționale

Pe parcursul istoriei, metodele de predare au evoluat semnificativ. De la educația tradițională bazată pe memorare și repetare la metodele moderne care promovează participarea activă a elevilor, conceptul de "lumina cunoașterii" a fost integrat în diverse strategii educaționale, cum ar fi învățarea activă, învățarea colaborativă și educația construită.

2. Perspective Culturale

2.1 Impactul culturii asupra educației

Cultura joacă un rol esențial în modelarea sistemelor educaționale. Valorile și normele culturale influențează nu doar conținutul educației, ci și modul în care elevii percep cunoașterea. În multe societăți, educația este privită ca "lumina" care permite ascensiunea socială și economică.

2.2 Educația în diferite culturi

Diferitele culturi au dezvoltat sisteme educaționale specifice, bazate pe tradiții și valori unice. De exemplu, în tradiția asiatică, educația este adesea asociată cu respectul pentru învățătură și antrenarea disciplinei personale, considerându-se că "lumina" cunoașterii este esențială pentru evoluția individului și a societății.

3. Perspective Artistice

3.1 Educația artistică ca formă de iluminare

Arta, în diversele sale forme, a fost întotdeauna un canal de exprimare și de iluminare a conștiinței umane. Educația artistică nu doar că dezvoltă abilități tehnice, dar și capacitatea de a percepe și interpreta lumea din jur, aducând "lumină" asupra experiențelor umane.

3.2 Rolul artei în educație

Includerea artei în curriculumul educațional nu este doar o modalitate de cultivare a creativității, ci și o metodă de a stimula gândirea critică și empatia. Studiile arată că educația artistică poate îmbunătăți performanțele academice ale elevilor, contribuind la o dezvoltare holistică a acestora.

Evoluția educației este strâns legată de conceptul de "lumină", atât din perspectiva pedagogică, cât și culturală și artistică. Într-o lume în continuă schimbare, educația trebuie să continue să se adapteze, rămânând un far călăuzitor pentru viitor, iluminând calea spre

Bibliografie

1. Dewey, John. *Democrația și Educația*. New York: Macmillan, 1916. (Traducere în română disponibilă)
2. Gardner, Howard. *Structuri ale Minții: Teoria Inteligențelor Multiple*. New York: Basic Books, 1983. (Traducere în română disponibilă)
3. Eisner, Elliot W. *Ochiul Iluminat: Interogare Calitativă și Îmbunătățirea Practicii Educaționale*. New York: Teachers College Press, 1991. (Traducere în română disponibilă)
4. Nussbaum, Martha. *Cultivarea Umanității: O Apărare Clasică a Reformei în Educația Liberală*. Cambridge: Harvard University Press, 1997. (Traducere în română disponibilă)
5. Bruner, Jerome. *Minți Actuale, Lumi Posibile*. Cambridge: Harvard University Press, 1986. (Traducere în română disponibilă)
6. Freire, Paulo. *Pedagogia Oprimatului*. New York: Continuum, 1970. (Traducere în română disponibilă)
7. Eisner, Elliot W. *Rolul Artelor în Educație*. În *Educația Artistică*, 1994, vol. 47, nr. 5, pp. 6-11. (Articol disponibil în română)

TRDITIE ȘI CREATIVITATE ÎN PREDAREA DISCIPLINELOR TEHNICE

Autor: prof. Micluța Violeta-Maria Liceul Tehnologic Ion I. C. Brătianu, Timișoara

Predarea este un proces educativ prin care profesorul transmite informații, cunoștințe, abilități și valori unui grup de elevi sau unui individ. Scopul predării este de a facilita învățarea, stimulând dezvoltarea intelectuală, emoțională și socială a elevilor. Predarea nu se limitează însă doar la transmiterea de informații, ci presupune interacțiunea direct între profesor și elevi prin crearea unui mediu de învățare activ, care să permită aplicarea cunoștințelor, gândirea critică și rezolvarea problemelor în viața de zi de zi.

Predarea poate fi realizată prin diferite metode, de la cele tradiționale, bazate pe expunerea frontală a lecției, până la metodele moderne, interactive și bazate pe tehnologie. În procesul de predare, profesorul joacă un rol activ în ghidarea elevilor, stimulându-le curiozitatea și participarea activă în procesul de învățare.

Metodele tradiționale de predare, precum: expunerea, conversația, demonstrația, lucrul cu manualul și exercițiul, au fost și încă sunt utilizate pe scară largă în educație datorită unor avantaje specifice:

- **Transmiterea clară a informațiilor:** Profesorul prezintă structurat și sistematic cunoștințele, facilitând înțelegerea și memorarea acestora de către elevi.
- **Eficiență în acoperirea curriculumului:** Permite parcurgerea rapidă a unui volum mare de informații, asigurând atingerea obiectivelor educaționale într-un timp limitat.
- **Structură și claritate:** Oferă un cadru organizat al lecțiilor, ceea ce poate facilita înțelegerea și asimilarea cunoștințelor de către elevi.
- **Stabilirea unei discipline în învățare:** Prin natura lor, aceste metode contribuie la formarea unor rutine și la dezvoltarea autodisciplinei în procesul de învățare.¹

Totuși, trebuie să menționez că metodele tradiționale pot avea și mari dezavantaje, cum ar fi reducerea interacțiunii active a elevilor și limitarea dezvoltării gândirii critice. Principalele dezavantaje sunt:

- **Pasivitatea elevilor:** Elevii tind să fie receptori pasivi ai informațiilor transmise de profesor, ceea ce poate reduce implicarea activă și motivația în procesul de învățare.
- **Limitarea gândirii critice și creative:** Accentul e pus pe memorare și reproducere, ceea ce poate împiedica dezvoltarea abilităților de analiză, sinteză și rezolvare de probleme.
- **Dificultăți în aplicarea cunoștințelor în viața de zi de zi și în practică:** Elevii pot întâmpina dificultăți în transpunerea informațiilor teoretice în situații practice, din cauza lipsei de experiențe concrete în procesul de învățare.
- **Uniformizarea procesului educational :** Metodele tradiționale nu iau întotdeauna în considerare diferențele individuale dintre elevi, ceea ce poate duce la neglijarea nevoilor specifice ale fiecărui elev.
- **Plictiseală și demotivare:** Predarea centrată pe profesor și lipsa interactivității pot conduce la scăderea interesului și a atenției elevilor.²

¹ . "Metode tradiționale și moderne în învățământul primar." *Edu Freepedia*. [Online]. Disponibil la: <https://edu.freepedia.ro/metode-traditionale-moderne-invatamant-primar>. [Accesat: 28-martie-2025].

² EDICT, „Metode moderne versus metode tradiționale în procesul de predare-evaluare la limba și literatura română,” *EDICT – Revista educației*, 2024. [Online]. Disponibil: <https://edict.ro/metode-moderne-versus-metode-traditionale-in-procesul-de-predare-evaluare-la-limba-si-literatura-romana>. [Accesat: 28-martie-2025].

O provocare pentru profesorul de astăzi este aceea de a găsi și aplica la clasă metode moderne în contextual în care, în mare parte sistemul de învățământ e tradițional.

În acest context m-am gândit să prezint din experiența mea, un model de integrare a metodelor moderne în activitatea didactică și în activitatea din cercul de grafică pe calculator

Proiectarea asistată de calculator, un CDL gândit la nivelul Catedrei de Mecanică, dezvoltă gândirea logică dar și un anumit gen de creativitate prin conexiuni, pe care elevii le accesează cu alte noțiuni de la modulele studiate anterior: Desen Tehnic, AutoCAD și din studiul informaticii (TIC). Acest modul integrează cunoștințe, aptitudini și atitudini necesare formării absolventului pentru piața forței de muncă dar și accederii la studii superioare în domeniu.

Profesorul care predă o astfel de disciplină are nevoie de o pregătire profesională solidă, de experiență practică, de cunoștințe legate de soft-ul respectiv și de operarea cu el dar și de competențe psihopedagogice, pentru o mai bună alegere a strategiilor didactice de lucru, a activităților de învățare organizate dar și de cunoaștere a posibilităților intelectuale, cognitive și a voinței elevilor de a învăța și de a avea reușită școlară.

Învățarea noțiunilor teoretice dar și rezolvarea aplicațiilor practice de laborator, se realizează prin metode activ participative, interactive, prin angajarea elevilor în formarea priceperilor și deprinderilor, în asimilarea cunoștințelor, atât prin modul de lucru individual cât și în grup, astfel încât să-și exprime liber propriile idei și sentimente, să colaboreze în echipe pentru rezolvarea sarcinilor prin activități de învățare diversificate.

Prin repetări succesive și prin folosirea obiectelor simbolice, iconice sau naturale, noțiunile studiate descoperite de elevi prin dirijarea învățării devin înțelese și prin reflectare devin interiorizate. Pentru a spori interesul elevilor la această disciplină de specialitate dar și pentru stimularea încrederii în sine voi utiliza și aplica în cadrul lecțiilor metode didactice interactive precum: Problematizarea, Metoda Panel, Brainstorming, Explozia stelară, Ciorchinele, observarea, descoperirea, învățarea prin cooperare, cu ajutorul metodelor: Acvariul, Turul galeriei, Cubul, diagrama Venn sau mixte: Piramida, Organizatorul grafic, etc. Instruirea se bazează pe metode de acțiune directă/indirectă și pe explorare a realității: exercițiul, simularea, modelarea și demonstrația dar și prin raționalizarea învățării prin metoda instruirii programate cu ajutorul calculatorului și a lucrului cu fișele.

Sistemele grafice interactive înglobează studii ale metodelor științelor tehnice, matematicii aplicate și informaticii într-un sistem complex, fezabil numai prin existența unei puteri mari de procesare, a capacității de memorare și a preciziei calculatoarelor. CAD-ul a devenit o adevărată industrie cu cifră de afaceri de mai multe miliarde de dolari, de care sunt legate mari firme producătoare de software, distribuitori, grupuri de cercetare-dezvoltare, organizații de standardizare, centre de instruire și învățământ, editori de cărți și reviste, producători de bunuri și servicii, industrii și servicii speciale.³

În epoca actuală, reprezentările grafice pe calculator se realizează printr-o multitudine de metode și tehnici care determină modificarea informațiilor din memoria calculatorului în imagini pe display (și viceversa), ajută la comunicarea dintre oameni dar atestă a fi și cel mai adaptabil mod de comunicare dintre oameni și sistemele de calcul electronice (incidența interfețelor grafice a sistemelor de operare și a aplicațiilor de orice fel au asigurat succesul).

Metoda cubului este una din metodele folosite cu succes în lecțiile de fixare și sistematizare a cunoștințelor, după parcurgerea unei teme cu subteme ce se referă la aceeași unitate de învățare. Etapele aplicării ei sunt:

- Cubul a fost desenat pe tabla digitală;

³ Vieru,I., Clenci,A., Tabacu,S., AutoCAD: aplicații practice pentru inginerie mecanică, Editura Universității din Pitești, 2004, p.9

- Pe fiecare față a cubului am scris: DESCRIE, COMPARĂ, ANALIZEAZĂ, ASOCIAZĂ, APLICĂ, ARGUMENTEAZĂ.
- Elevii au lucrat pe grupe așa cum sunt obișnuiți până acum, formând aceleași grupe, după preferințele și modul în care se înțeleg între ei;

I. S-a propus tema „Comenzi de desenare a liniilor” care urmează să fie consolidată și fixată

II. S-a prezentat și explicat metoda prin care vor lucra;

III. S-au organizat grupele;

IV. S-a prezentat tema la fiecare grupă.

Fiecare grup analizează toate caracteristicile surprinse pe fețele cubului (timp alocat studiul barei de instrumente DRAW 10 – 15 minute).

- *Descrierea:* comenzi de desenare a liniilor în AutoCAD
- *Compararea:* Comenzii line cu polyline
- *Asocierea noțiunilor:* comanda Ray și Xline?
- *Analizarea noțiunii de polilinie:* din ce elemente se compune?
- *Aplicarea:* Ce poate desena polilinia? Când se utilizează comanda polyline?
- *Argumentarea* (pro sau contra). Elevii iau atitudine și transcriu pe tabla digitală comanda Polyline și Mline cu opțiunile lor.

După ce vor trata și rezolva sarcinile de lucru, elevii vor utiliza noțiunile învățate în realizarea unui desen pentru sistematizarea cunoștințelor. Prin metoda brainstorming, elevii crează alte idei îndrăznețe pe care le înserează în fișa de grup.

Prin aceste metode, elevii chiar și cei timizi participă la rezolvarea sarcinilor de lucru și a lucrului în echipă. După stabilirea formei finale a conținuturilor efectuate de grupele de elevi aceasta este prezentată clasei (pentru fiecare față a cubului se acordă câte un minut – total 6 minute).

Concluzia la care am ajuns este aceea că : în educația modernă, specifică zilelor noastre tehnologia și Internetul au o importanță deosebită în instruire, softurile de orice fel reprezintă marea provocare pentru elevi, sunt interesante, atractive și le facilitează procesul de învățare. Modernitatea actului didactic, se bazează pe creativitatea cadrului didactic chiar și în atunci când folosește doar tabla și manualul. În opoziție cu predarea tradițională, instruirea asistată de calculator poate fi inefficientă, dacă profesorul, nu captează atenția elevului și nu dispune de profesionalism și creativitate. Activitatea de predare-învățare depinde în mod direct de dorința și voința elevului de a participa și de a se implica, de trăsăturile lui, cunoscând că fiecare elev este unic în felul lui. Consider că prin folosirea adecvată a unor metode didactice interactive și activizarea celor tradiționale se va descoperi un punct comun, pentru stimularea motivației de învățare a elevilor, la disciplinele tehnice.

Bibliografie:

1. Adrian Adascăliței (2007), Instruire asistată de calculator. Didactica informatică, Editura Polirom, Iași
2. Cerghit, I. (2006), Metode de învățământ, Editura Polirom, Iași.
3. Cristea, S., (2006), Dicționar de termeni pedagogici, EDP, București, p. 367.
4. Vieru, I., Clenci, A., Tabacu, Ș., (2004), AutoCAD: aplicații practice pentru inginerie mecanică, Editura Universității din Pitești, p 9
5. "Metode tradiționale și moderne în învățământul primar." *Edu Freepedia*. [Online]. Disponibil la: <https://edu.freepedia.ro/metode-traditionale-moderne-invatomant-primar>. [Accesat: 28-martie-2025].
6. EDICT, „Metode moderne versus metode tradiționale în procesul de predare-evaluare la limba și literatura română,” *EDICT – Revista educației*, 2024. [Online]. Disponibil: <https://edict.ro/metode-moderne-versus-metode-traditionale-in-procesul-de-predare-evaluare-la-limba-si-literatura-romana>. [Accesat: 28-martie-2025].

PROIECT DIDACTIC

Prof. înv. primar Mihăilă Simona-Elena,
Liceul Teoretic „Ioan Pascu”-Codlea

Data: 03.04.2025

Clasa: Pregătitoare A

Unitatea tematică: „Sărbătoarea Paștelui”

Disciplina: Dezvoltare personală

Subiectul lecției: Ne pregătim de Paște – Tradiții și obiceiuri

Tipul lecției: mixtă

Competențe specifice:

Dezvoltare personală

3.1. Identificarea unor rutine în activitatea școlară

3.2. Aplicarea unor tehnici simple care sprijină învățarea și succesul școlar

Comunicare în limba română

2.4. Exprimarea propriilor idei în contexte cunoscute, manifestând interes pentru comunicare

Obiective operaționale:

O1: să denumească activitățile pe care le desfășoară copiii și adulții în perioada Paștelui; obiectivul se consideră realizat când elevii denumesc 5 din 8 activități.

O2: să identifice imaginile relaționate cu sărbătoarea Paștelui; obiectivul se consideră realizat când elevii identifică 4 din 7 simboluri.

Strategii didactice:

1. **Metode și procedee:** conversația, observația, brainstorming, explicația, exercițiul
2. **Mijloace didactice:** coală flipchart, creioane, prezentare PPT, secvențe film, calculator, fișă de lucru
3. **Moduri de organizare:** frontal, pe grupe, individual

Resurse temporale: 35 min + 15 min (activitate în completare)

Resurse umane: 24 elevi

Bibliografie:

- Programe școlare pentru clasa pregătitoare, clasa I și clasa a II-a , MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE, 2013;

Webografie:

- www.twinkl.com
- www.youtube.com
- www.wordwall.com

Etapale lecției	Ob. op.	Conținuturile învățării	Strategii didactice			Evaluare
			Metode și procedee	Mijloace didactice	Moduri de organizare	
1.Moment organizatoric <i>1 min</i>		Organizarea spațiului și climatul educativ într-un mod optim desfășurării activității propuse.				
3.Captarea atenției <i>1 min</i>		Elevilor li se vor prezenta un set de ouă încondeiate pentru a fi observate și a se intui procedura de lucru.			Frontal	
4.Anunțarea temei și a obiectivelor <i>1 min</i>		Se va transmite elevilor că în ora de Dezvoltare personală vom discuta despre sărbătoarea care se apropie, Paștele, cât și despre obiceiurile și tradițiile românești.	Conversația		Frontal	Observarea sistematică a elevilor
5.Desfășurare a lecției <i>25 min</i>	O1	Pentru început, elevii grupați în echipe de câte 4, vor primi o coală de flipchart și vor avea ca sarcină să deseneze obiecte/persoane/evenimente sau să scrie cuvinte care au legătură cu sărbătoarea pască. Ulterior, fiecare va prezenta colegilor obiectul desenat și va motiva alegerea făcută. Le voi prezenta elevilor PPT-ul cu Obiceiuri de Paște (https://www.twinkl.ro/resource/obiceiuri-si-traditii-de-paste-prezentare-powerpoint-ro1-t-247). Voi purta discuții cu ei despre importanța acestei sărbători, perioada de înainte, cu accent pe activitățile și valorile morale care trebuie promovate.	Brainstorming Conversația		Pe grupe	Observarea sistematică Evaluarea orală

		Le voi prezenta secvențe dintr-un filmuleț în care sunt exemplificați pașii de lucru în încondeierea oului. (https://youtu.be/iuUIMD6QKIU?si=d2in1dvBDWv7Q5e8) În continuare, le voi prezenta elevilor un joc, aplicația WordWall, în care ei trebuie să clasifice activitățile de Paște în tradiții religioase sau tradiții populare. https://wordwall.net/ro/resource/31275645/religie/traditi%C8%9Bii-de-pa%C8%99ti Elevii vor fi încurajați să aducă pentru ora următoare imagini sau obiecte care au legătură cu sărbătoarea de Paște.	Explicația		Frontal	
			Exercițiul	Aplicația WordWall		Evaluare orală
				1		
6.Obținerea performanței <i>5 min</i>	O2	Elevii vor primi o fișă de lucru individuală. (Anexa 1) Încercuiește și colorează imaginile relaționate cu sărbătoarea Paștelui.	Exercițiul	Fișă de lucru	Individua l	Observarea sistematică a elevilor
7.Încheierea activității <i>1 min</i>		Se vor face aprecieri verbale globale și individuale asupra modului de desfășurare a activității.	Conversația		Frontal	Observarea sistematică a elevilor

NUMELE : _____ DATA: _____

Fișă pentru colorat - PAȘTELE

Încercuiește și colorează imaginile relaționate cu sărbătoarea Paștelui.

LUMINĂ ȘI RENAȘTERE ÎN EDUCAȚIE – PERSPECTIVE CULTURALE, ARTISTICE ȘI PEDAGOGICE

BUNE PRACTICI ÎN CICLUL PRIMAR

MILEA GICUȚA ROXANA
COLEGIUL NAȚIONAL „ANDREI MUREȘANU” BRAȘOV

Educația primară joacă un rol esențial în formarea viitoarelor generații, fiind fundamentul dezvoltării academice și personale a elevilor. Implementarea unor bune practici în procesul didactic poate contribui la o învățare eficientă, interactivă și motivantă. În acest material, sunt prezentate câteva exemple de bune practici aplicate la ciclul primar, care reflectă tema „Lumină și Renaștere în Educație”.

1. Învățarea prin joc și explorare

Una dintre cele mai eficiente metode de predare la ciclul primar este învățarea prin joc. Prin activități ludice și interactive, copiii își dezvoltă creativitatea și gândirea critică. Exemple de activități:

- **Jocuri de rol** pentru a înțelege concepte abstracte (ex: teatrul poveștilor pentru dezvoltarea vocabularului și a exprimării orale);
- **Experimente simple** pentru a stimula curiozitatea științifică (ex: creșterea plantelor pentru a înțelege ciclul vieții);
- **Vânătoare de comori** educativă pentru consolidarea cunoștințelor de matematică și științe.

2. Abordarea interdisciplinară

Interconectarea disciplinelor ajută elevii să înțeleagă mai bine lumea din jurul lor. Exemple de activități:

- **Proiecte tematice** care îmbină literatura cu științele (ex: citirea unei povești despre natură și realizarea unui colaj cu elemente din natură);
- **Matematica în artă** – folosirea geometriei în desen sau colaje artistice pentru a înțelege formele și proporțiile;
- **Lecții integrate** care includ muzica, artele vizuale și literatura pentru dezvoltarea unui simț artistic și cultural.

3. Învățarea bazată pe proiecte

Educația modernă promovează metoda proiectelor, prin care elevii își dezvoltă competențe esențiale precum colaborarea, creativitatea și gândirea critică. Exemple:

- **„Descoperim natura”** – elevii studiază ecosistemele locale și creează o prezentare interactivă despre importanța protejării mediului;
- **„Jurnal de călătorie”** – copiii își imaginează că vizitează diferite țări, descoperind aspecte culturale și geografice specifice;
- **„Micul antreprenor”** – elevii învață despre bani și economie prin organizarea unui târg școlar de produse realizate de ei.

4. Utilizarea tehnologiei în procesul educațional

Tehnologia poate îmbunătăți semnificativ procesul de învățare prin resurse interactive și adaptate vârstei elevilor. Exemple:

- **Tablete și aplicații educaționale** pentru exersarea matematicii și limbajului;
- **Platforme online pentru colaborare** (ex: Padlet, Google Classroom) pentru a permite elevilor să creeze proiecte comune;
- **Realitate augmentată** pentru a vizualiza modele 3D ale sistemului solar sau structura plantelor.

5. Dezvoltarea inteligenței emoționale și a abilităților sociale

O educație completă trebuie să includă formarea competențelor socio-emoționale ale elevilor.

Exemple:

- **Jurnalul emoțiilor** – elevii scriu zilnic despre ce au simțit și ce au învățat din experiențele lor;
- **Cercul prieteniei** – activități de grup pentru dezvoltarea empatiei și a spiritului de echipă;
- **Meditație și mindfulness pentru copii** – tehnici simple de respirație și concentrare pentru gestionarea emoțiilor.

Concluzie

Adoptarea acestor bune practici în ciclul primar contribuie la dezvoltarea unui mediu educațional modern, interactiv și eficient. Prin metode inovatoare, interdisciplinare și adaptate nevoilor elevilor, educația primară devine un spațiu al luminii și renașterii, în care fiecare copil are oportunitatea de a-și descoperi potențialul și de a învăța cu plăcere.

BIBLIOGRAFIE:

1. Gardner, H. (1993). *Frames of Mind: The Theory of Multiple Intelligences*. Basic Books.
2. Goleman, D. (1995). *Emotional Intelligence: Why It Can Matter More Than IQ*. Bantam Books.
3. Ministerul Educației. (2020). *Ghid metodologic pentru predarea interactivă la ciclul primar*. București: Editura Didactică și Pedagogică.
4. Resurse online și platforme educaționale: Padlet, Google Classroom, Khan Academy.

PAȘTELE – SĂRBĂTOAREA RENAȘTERII PE ÎNȚELESUL COPIILOR

Prof. înv. Preșc. Mircea Ramona-Alexandra
Grădinița cu Program Prelungit Nr.9 Bârlad, jud. Vaslui

Din cele mai vechi timpuri religia s-a împletit cu tradiția, datina și obiceiurile, pe care omul le-a respectat și le-a transmis ulterior prin viu grai, din generație în generație. În secolul XIX- XX tradițiile au început, din păcate, să dispară încetul cu încetul, reușind să se păstreze cu precădere în lumea satului, acolo unde ne regăsim rădăcinile și autenticitatea.

Fiecare copil trebuie să cunoască principalele tradiții și obiceiuri de Paști, deoarece îl ajută să perceapă și partea spiritual a acestei perioade, nu doar pe cea materială în care primesc cadouri de la iepuraș și ciocnesc ouă roșii. Ajută copilul să pătrundă în spiritul sărbătorilor pascale, explicându-i câteva tradiții și învățându-l să respecte câteva obiceiuri populare, pentru a trăi acest moment important din religia creștină. Numai înțelegând obiceiurile populare și tradițiile acestei sărbători, copilul poate înțelege sensul înroșirii ouălor, a mersului la biserică după Lumină, sau a hăinuțelor noi pe care le poartă tanțoș în duminica Paștelor, lucruri pe care, în afara unor informații și explicații pe înțelesul lui, le acceptă și le tratează ca atare.

Săptămâna Mare este cea care precede sărbătorii Învierii Domnului. Se mai numește și Săptămâna Patimilor, deoarece este cea în care Iisus Hristos a fost răstignit pe cruce. Există mai multe datini care se respect în această perioadă, pe care copilul e bine să le cunoască.

Copilul preșcolar este prea mic să înțeleagă și să respecte postul. Dar este bine să-i explicăm că, în Săptămâna Mare se face curățenie generală, lucruri la care copilul poate ajuta din plin pe cei din casă. Poate contribui la vopsitul ouălor roșii în Joia Mare. Oul roșu apără recoltele de ploaia cu piatră. Pentru ca podgoriile să rodească, să fie ferite de calamități naturale, agricultorii îngroapă un ou roșu în vie. Primul ou se vopsește în roșu închis și se numește “norocul copiilor” sau “merișor”. Acest ou se păstrează în camera copiilor, ca să-l apere de rele.

Cunoscută în calendarul tradițional și sub denumirea de joia morților sau Cina cea de taină la care Hristos a prefigurat jertfa Sa prin frângerea pâinii și prin oferirea vinului ce simbolizează sângele ucenicilor săi. Pe lângă acestea, în Joia Mare se practică un adevărat ritual închinat celor morți. Potrivit credințelor populare, în această zi cerul s-ar deschide pentru ca morții să poată reveni temporar pe pământ și pentru ca cei vii să le poată transmite anumite mesaje.

Vinerea Paștelui este cunoscută ca Vinerea Seacă sau Vinerea Patimilor, creștinii merg la biserică, țin post negru pentru iertarea păcatelor și respectă severe interdicții privind torsul, țesutul sau cusutul. Este ziua de doliu a creștinătății, întrucât atunci a fost răstignit Mântuitorul, denia de vineri seara este a înmormântării lui Iisus.

Sâmbătă noaptea toată lumea merge la biserică, deoarece este momentul în care Iisus Hristos a Înviat din morți, moment care este marcat de primirea Sfintei Lumini de la preot.

În noaptea de sâmbătă spre duminică, Domnul nostru Iisus Hristos a înviat, adică s-a ridicat viu din mormânt, având un trup înnoit și luminos. Acest eveniment a fost însoțit de un puternic cutremur de pământ. Un înger a coborât din cer. Avea fața luminată ca un fulger, iar îmbrăcămintea – albă ca zăpada. El a dat la o parte piatra de la intrarea în mormânt, ca toți să se convingă că Iisus nu mai este acolo, ci a înviat.

Ostașii care păzeau peștera, de frică, au căzut cu fața la pământ și zăceau ca niște morți. Când și-au revenit, au luat-o la fugă. Unii dintre ei, intrând în Ierusalim, au povestit arhiereilor ce au văzut. Aceștia s-au adunat și s-au sfătuit să plătească bine străjerii, ca să nu spună că Hristos a înviat. „Spuneți tuturor că ați adormit, iar noaptea au venit ucenicii lui Iisus și au furat trupul Lui din mormânt”, le-au poruncit arhiereii ostașilor. Și aceștia au făcut așa cum au fost învățați. (Matei 28, 1- 10; Marcu 16, 1 – 7; Luca 24, 1 – 11; Ioan 20, 3 – 9)

Învierea Domnului nu este reprezentată în icoane, deoarece este o mare taină, necunoscută și de necuprins pentru noi. Iconografiile arată evenimentul care s-a produs imediat după moartea Mântuitorului. Domnul s-a pogorât în iad și i-a eliberat pe Adam și Eva și pe toți protopărinții, patriarhii și pe mulți alți drepti. Pe icoana, numită „pogorârea în iad”, este reprezentat Iisus Hristos, călcând porțile căzute ale iadului. Cu mâna dreaptă Hristos scoate pe Adam și Eva din iad, iar în mâna stângă ține crucea – arma de biruință asupra diavolului, iadului și a morții.

Noaptea Învierii Domnului reprezintă, pe lângă simbolul sacru al jertfei lui Iisus pentru mântuirea noastră și un ritual de înnoire anuală a timpului.

Gestul simbolic de celebrare a Paștelui este ciocnitul ouălor roșii. Există o datină veche pentru sporul și sănătatea familiei. Într-un lighean se pun un ou roșu și o monedă de argint. Deasupra se toarnă apă proaspătă adusă chiar atunci de la fântână. Toți ai casei se spală rând pe rând, dându-și fiecare cu oul roșu peste obraz. Multe femei și fete își dau cu oul pe față fiindcă ar dori ca fața să le fie întotdeauna netedă și curată. În unele locuri se pun în lighean și crenguțe de busuioc. Fetele dorm cu oul roșu în sân, ca să fie frumoase ca el tot anul.

Bucuria pascală este cunoscută pe parcursul celor 40 de zile de Înviere până la Înălțare, timp în care creștinii se salută cu “Hristos a Înviat!”, mărturisind de fiecare dată prin aceste cuvinte, adevărul nostru de credință.

Cu siguranță că tradițiile legate de această sărbătoare sunt mult mai numeroase și diferite în funcție de zona geografică, dar toate au un punct comun în ceea ce privește raportarea lor la religie și legătura specială a acestora cu credința.

SIMBOLURI PASCALE:

CRUCEA- este simbolul crucificării, al creștinismului. Crucea nu este numai simbolul pascal, dar este utilizată ca simbol al credinței de biserica catolică.

IEPURAȘUL- simbolul provine încă din vremea festivalurilor păgâne de Eastre. Simbolul pământesc al zeiței Eastre este iepurele. Iepurașul aducător de ouă roșii provine de pe meleaguri germane și simbolizează fertilitatea.

OUL- simbolizează renașterea. Ouăle roșii aveau menirea de a ține răul departe și simbolizau sângele lui Hristos.

MIELUL- reprezintă triumful înnoirii, Victoria ciclică a vieții asupra morții. El îl simbolizează pe cel care trebuie sacrificat pentru propria mântuire. Mielul îl desemnează pe membrul turmei lui Dumnezeu.

BIBLIOGRAFIE:

Biblia, viața lui Iisus, Editura Litera 2010, București

Consiliul Editorial al Bisericii Ortodoxe din Moldova „CE 21-202-1594” - Evanhelie pentru copii, - Învierea lui Hristos, Editura Frăției Misionare Ortodoxe ”Sf. Ciprian” pag.124

VALORILE LOCALE CU ROL CONFIGURATOR ȘI INTEGRATOR

Autor: Prof. Mita Irina Ancuța
Școala Gimnazială Frumușeni

I.Introducere

Într-o lume în continuă schimbare, unde globalizarea și tehnologia transformă rapid societățile, valorile locale devin din ce în ce mai importante. Ele ne definesc identitatea culturală și ne oferă un cadru de referință în fața provocărilor contemporane. În acest context, conceptul de „lumină și renaștere” se dovedește a fi esențial în procesul educațional.

II.Perspective inovative

Având în vedere transformările radicale în sfera de producere și receptare a autenticului, înțelegerea și aprecierea diversității culturale devin esențiale pentru formarea unor cetățeni responsabili, care integrează în sfera lor de activitate elemente ale unui cadru care păstrează nealterată relația directă cu natura. Colaborarea cu etnografii Muzeului de Științe rămâne un factor configurator în cazul interferențelor elementelor de specific (port, obiceiuri, ocupații, dialect). Zona Aradului, cu istoria sa bogată și mozaicul etnic pe care îl găzduiește, oferă un cadru ideal pentru un proiect educațional dedicat interculturalismului. Proiectul de parteneriat "Comunitatea multiethnică - O unitate în diversitate" și-a propus să dezvolte la elevii claselor a V- VI- a de la Școala Gimnazială Frumușeni, Școala Gimnazială Fântânele și Școala Gimnazială Zăbrani, abilități de comunicare interculturală, să promoveze respectul și toleranța față de diferitele culturi și să încurajeze colaborarea între elevi din medii diverse, mesajul fiind legat de renașterea acelor forme de manifestare în spațiul educațional.

Elevii au putut explora tradițiile, graiul și gastronomia diferitelor comunități etnice de pe Valea Lipovei, inclusiv români, maghiari, sași, sârbi și altele. Proiectul va sublinia importanța acceptării diferențelor și va ajuta elevii să dezvolte o atitudine deschisă față de alte culturi, cultivând un respect pentru valorile locale perene.

Printre activitățile propuse pot fi amintite:

- Ateliere de Cultură: organizarea unor ateliere în care elevii să învețe despre dansurile, muzica și tradițiile culinare ale diferitelor comunități din preajma

Aradului. Acest lucru va încuraja participarea activă și va facilita învățarea prin experiențe.

- Excursii culturale: vizite la muzee, biserici și comunități etnice din zonă, unde elevii vor putea interacționa cu reprezentanți ai diferitelor culturi și vor avea ocazia să pună întrebări și să învețe direct din surse autentice.
- Proiecte multimedia: elevii vor lucra în echipe pentru a crea prezentări sau videoclipuri despre diversitatea culturală din zonele limitrofe ale Aradului, care vor fi prezentate la finalul proiectului, contribuind astfel la dezvoltarea abilităților de lucru în echipă și de comunicare.
- Ateliere de gastronomie cu rețete zărandene: lașcă prin spată, lașcă pârgălită, turtată de doniță, mâncare ungurească, întorsuri, tăști,, zeamă de lobode, salată cu lapte, rețete care păstrează ritmicitatea anotimurilor și bioritmul uman.

CONCLUZII

Valorificând cele învățate în cadrul activităților desfășurate, am observat cum aceste activități îi unesc pe copii, îi transformă pe interior, întrucât prezentul este valoros numai împreună cu trecutul, iar individualitatea oricărei comunități etnice însumează diferențele specifice.

BIBLIOGRAFIE

Mihai David, Octavian Marc, *Cuvinte aproape uitate*, editura Magic Print, 2015, Onești, pag.22- 23, pag. 8- 9.

Camelia Circa-Chirilă, Octavia Potocean(coord.), *Călătoria mea culturală în Europa*, editura Nomina, 2011, București, pag.79- 80, pag.103- 104.

„LUMINĂ ȘI RENAȘTERE ÎN EDUCAȚIE – PERSPECTIVE CULTURALE, ARTISTICE ȘI PEDAGOGICE”

Prof. Mitea Ana-Maria
Grădinița nr. 154

Bibliografie:

1. **Gardner, Howard**, *Frames of Mind: The Theory of Multiple Intelligences*, Editura Basic Books, 1983, New York, p. 47-52.
2. **Popescu, Florentina**, *Educația și Cultura în Viziunea Contemporană*, Editura Polirom, 2015, Iași, p. 101-105.
3. **Mihăilescu, Eugen** *Pedagogia și Arta Educației*, Editura Universitas, 2003, București, p. 80-85.

Lumină și renaștere în educație sunt noțiuni ce evocă esența transformării și a iluminării minții umane, esențiale pentru orice proces de învățare și formare. Educația, ca act de descoperire și educare a spiritului, a fost dintotdeauna un far al progresului, ghidând omul prin întunericul ignoranței spre lumina cunoașterii. Astfel, conceptul de „renaștere” nu se referă doar la un moment istoric, ci la un proces continuu de revitalizare a învățăturii, care prin integrarea unor perspective culturale, artistice și pedagogice, devine o cale spre împlinirea ființei umane.

Perspective Culturale în Educație

Cultura, cu tot ce înseamnă tradiție, obiceiuri, valori și norme ale unei societăți, are un rol fundamental în educație. O educație bazată pe înțelegerea și aprecierea culturii promovează diversitatea și respectul între indivizi. Ea adâncește înțelegerea identității fiecărei națiuni, dar și a comunei umanități, stimulând dialogul intercultural și integrarea valorilor universale în cadrul educațional. Perspectiva culturală în educație presupune nu doar transmiterea de cunoștințe teoretice, ci și învățarea prin practici, prin experiențe directe și printr-o imersiune în artă, literatură, istorie, astfel încât elevii să poată înțelege și trăi cultura în mod activ.

Perspective Artistice în Educație

Arta, în toate formele sale, reprezintă o formă de iluminare a spiritului uman. Ea este o modalitate de exprimare a sensibilității și a creativității, o cale de a înțelege lumea și de a ne conecta la esența ființei noastre. Educația artistică nu doar că dezvoltă aptitudini specifice, dar ajută și la cultivarea empatiei, a imaginației și a gândirii critice. În școală, integrarea artei în curriculum are rolul de a stimula creativitatea și de a permite elevilor să-și exprime gândurile și sentimentele într-un mod original și liber. În plus, arta promovează o formă de educație holistică, care nu se limitează la transmiterea de cunoștințe intelectuale, ci se extinde și asupra dezvoltării emoționale și spirituale a individului.

Perspective Pedagogice în Educație

În ceea ce privește pedagogia, viziunea asupra educației a evoluat de-a lungul secolelor, iar fiecare renaștere a gândirii educaționale a adus cu sine o serie de metode inovatoare, care puneau accent pe libertatea și autonomia elevului. Educația modernă pune accent pe învățarea activă, colaborativă și centrată pe elev, în care profesorul nu mai este doar un simplu transmitător de cunoștințe, ci un ghid și un facilitator al învățării. În acest cadru pedagogic, elevul nu este doar un receptator pasiv al informațiilor, ci devine un actor activ în propriul proces de învățare, capabil să aplice cunoștințele dobândite în viața reală. Astfel, perspectivele pedagogice moderne promovează o educație axată pe dezvoltarea competențelor critice, a gândirii independente și a unei gândiri etice responsabile.

În concluzie, educația nu este doar un proces de transmitere a cunoștințelor, ci un act profund de renaștere a spiritului uman. Îmbinând perspectivele culturale, artistice și pedagogice, educația devine o formă de iluminare a minții și a sufletului, un drum continuu al învățării, descoperirii și autoexprimării. Ea oferă nu doar răspunsuri la întrebările lumii, ci și curajul de a căuta noi întrebări și de a îmbrățișa cu deschidere diversitatea lumii în care trăim.

Integrarea instrumentelor digitale și utilizarea platformelor educaționale în învățarea online

*Prof. înv. primar, Mocioi Victoria Simona,
Școala Gimnazială „Alexandru Ștefulescu”, Târgu Jiu , Gorj*

Educația este un drept fundamental, iar accesul și calitatea acestuia trebuie garantate, indiferent de modul în care are loc: fizic, digital, ori mixt. (primul principiu al Cartei Drepturilor Sociale în UE;)

Învățământul în ultimul deceniu și mai ales în ultimii 4-5 ani a evoluat în mod neașteptat de rapid din punct de vedere al utilizării tehnologiei în procesul de predare și al adaptării personalului didactic la folosirea acesteia zi de zi, mai ales la noi în țară.

Sistemul de învățământ românesc operează cu cele opt competențe-cheie europene, competența digitală fiind una dintre ele. Competența digitală implică utilizarea cu încredere, critică și responsabilă a tehnologiilor digitale în contexte de învățare, de muncă și participare la activități sociale. Include alfabetizare digitală, comunicare și colaborare, alfabetizare media, creare de conținuturi digitale (inclusiv programare), siguranță (inclusiv stare de bine/confort în mediul online și competențe de securitate cibernetică), respectarea proprietății intelectuale, rezolvare de probleme și gândire critică. Dezvoltarea competențelor cheie la elevi trebuie să aibă în vedere profilul de formare al absolventului, pe diferitele niveluri de studiu, profil care reprezintă o componentă de reglare a Curriculumului național.

În contextual actual, când situația pandemică impune utilizarea pe o scară mult mai largă a instrumentelor digitale, la toate nivelurile școlare, se impune și o educație mai profundă și orientată pe nivel de vârstă din acest punct de vedere. Integrarea învățării online cu instruirea școlară față în față este utilă pentru a adapta diversele stiluri de învățare ale elevilor și pentru a permite fiecărui cursant să studieze în ritmul propriu.

Competențele digitale devin parte integrală, obligatorie, în toate programele de bază din pregătirea/calificarea tuturor cadrelor didactice. Educația digitală este direct legată de dezvoltarea economică/piața muncii, creșterea competitivității și tranziția către economia verde, sustenabilă.

Transformarea educației pentru era digitală este responsabilitatea întregii societăți, ceea ce presupune un dialog real și mult mai intens între autoritățile educaționale, cadrele didactice cu părinți, companii, autorități locale.

În urma unor analize efectuate au reieșit o serie de impedimente de natură logistică, pedagogică, tehnică și de conținut în domeniul multor discipline școlare. Printre dificultățile în realizarea activităților didactice la distanță, cadrele didactice semnalează, în ordine: lipsa instrumentelor pentru gestionarea clasei, pentru feedback și evaluare, dificultăți de ordin tehnic – platforme care trebuie instalate, care nu funcționează, lipsa suportului pedagogic pentru realizarea de activități de învățare suficient de eficiente și/ sau atractive pentru toți elevii: lipsa instrumentelor potrivite pentru predare-învățare-evaluare la disciplina lor, lipsa conținutului educațional (resurse digitale) în domeniul disciplinei, lipsa unui computer suficient de performant și lipsa timpului necesar pentru înțelegerea și utilizarea adecvată a instrumentelor și resurselor digitale.

Perioada ultimilor doi ani a impus pentru unele cadre didactice trecerea de la modelul de educație ”centrată pe profesor” – profesorul hotărăște ce conținut livrează, sub ce structură, cum evaluează, cum organizează procesul de predare-învățare-evaluare, la modelul de educație ”centrată pe elev”

Învățarea on-line poate fi definită ca o formă de învățământ în care se prezintă elevilor un conținut de instruire prin Internet. De aceea, condiția de bază impusă participanților în procesul de învățare este posedarea unui calculator sau tabletă și o conexiune la Internet.

Integrarea resurselor online permite revoluționarea sistemului educațional, nu numai pentru că sunt convenabile și accesibile, ci pentru că permit ca întregul proces de predare și învățare să devină mai interesant și adaptat elevului digital. Astfel, se realizează o personalizare a învățării.

Expun o listă a celor mai populare **platforme educaționale online**:

1. **Google Classroom** este una dintre platformele recomandate de Ministerul Educației Naționale pentru lucrul online cu elevii.
2. **Microsoft Teams** este o platformă ce beneficiază de un spațiu de lucru bazat pe chat.
3. **Easyclass** este și ea pe lista cu platforme educaționale online pentru elevi recomandată de MEN.
4. **Intuitext** oferă gratuit 2 platforme educaționale online pentru elevi. Școala Intuitext este dedicată profesorilor și elevilor din ciclul primar și gimnazial și poate fi folosită atât pentru învățare, cât și pentru evaluare.

Aplicația Zoom este una dintre cele mai utilizate pentru comunicarea în timp real.

Alte platforme de lucru sau în care se regăsesc materiale didactice, populare printre profesori și elevi, sunt: Kinderpedia, Digitaliada, myKoolio, Kidibot și Ask.

Integrarea instrumentelor digitale în platforme și implicit în actul educațional are avantaje multiple, deoarece stimulează învățarea activă, gândirea logică și imaginația, permit crearea de parcursuri de învățare diferențiate centrate pe elev, creșterea motivației elevilor pentru învățare, dezvoltarea creativității, a colaborării și comunicării în grup, învățarea prin joc, permit interevaluarea și asigură accesul facil la baze de date. Voi expune mai jos o serie de resurse educaționale deschise create de mine și colegile mele de pe paralelă, utilizate în activitățile sincron și asincron în perioada de școală on line:

KAHOOT - RESURSA: Kahoot Eminescu CP - <https://create.kahoot.it/details/1fde4216-b566-4d4a-9721-4ed81e0ffe05>

WORDWALL- este o platformă care permite construirea de jocuri educaționale interactive în format digital ce pot fi inserate în alte platforme de învățare sau, mai simplu, distribuite prin link.

1. Adunarea cu 1 - <https://wordwall.net/ro/resource/7494427>
2. Scăderea cu 1 - <https://wordwall.net/ro/resource/7493364>
3. Literele A,M, I, U, R, E, N - <https://wordwall.net/ro/resource/7492212>
4. Găsește perechea - <https://wordwall.net/ro/resource/6961941>
5. A.M.I.U.R.E - <https://wordwall.net/ro/resource/6960535>
6. Roata provocărilor pentru citirea de cuvinte cu literele învățate (M, I, U, R) - <https://wordwall.net/ro/resource/6735165/literele-m-i-u-r>
7. Să ne amintim! Citirea propozițiilor și completarea cuvântului potrivit: <https://wordwall.net/ro/resource/9831135/s%c4%83-ne-amintim-g%c4%83se%c8%99te-cuv%c3%a2ntul-care-lipse%c8%99te>
8. Literele a,m,I,u,r- cuvinte: <https://wordwall.net/ro/resource/6946849>
9. Adunarea cu o unitate: Whack a mole - <https://wordwall.net/resource/9357488>
10. **Serbare de Crăciun CP A**
<https://www.youtube.com/watch?v=4cG51jeJw5U>

Am observat că deși a fost o perioadă de adaptare oarecum dificilă, mai ales pentru persoanele care nu foloseau în mod constant tehnologia, se poate vorbi despre un sistem de educație flexibil, digitalizat, adaptabil, de calitate, capabil să răspundă provocărilor și să genereze schimbarea și „oportunități de dezvoltare digitală în domeniul educației și formării profesionale pentru o societate digitală și o economie verde”.

Bibliografie:

<https://www.edu.ro/sites/default/files/SMART.Edu%20-%20document%20consultare.pdf>

https://www.researchgate.net/publication/349394100_Ghid_practic_de_resurse_educationale_si_digital_e_pentru_instruire_online

<https://www.upet.ro/proiecte/122596/2019/eBoook%20IACPEO.pdf>

CRĂCIUNUL LA NOI ȘI ÎN EUROPA

prof. înv.primar MOTICA GEORGETA

Școala Gimnazială Vața de Jos

La începutul iernii, când din norii grei se cern fulgii de zăpadă, simțim cu toții apropierea sărbătorilor. Sărbătoarea Crăciunului instituită în creștinism la 25 decembrie, este o sărbătoare a Nașterii, așa cum reiese din numele sărbătorii la primele popoare creștinate.

Sărbătoarea Nașterii Domnului datează din secolul al II-lea, fiind instituită de Telephor, succesorul lui Sixte I-iul. Mai întâi a fost sărbătorită în luna mai, apoi pe 6 ianuarie, când Iisus a schimbat apa în vin, iar introducerea definitivă la 25 decembrie a zilei de naștere a lui Iisus, în biserica romană, a fost făcută de Papa Liberiu, în anul 354.

La români această sărbătoare este denumită printr-un cuvânt specific numai poporului nostru: Crăciun. Cu privire la originea acestuia există o adevărată dispută filologică, însă, majoritatea lingviștilor afirmă că termenul este de origine latină. În țara noastră, Crăciunul este precedat de un post ce durează 6 săptămâni. Există numeroase credințe populare legate de acest eveniment cum ar fi : dacă prima persoană care intră în casă în acea zi e bărbat, acesta este un semn de bunăstare și sănătate pentru anul următor. Un alt obicei întâlnit în majoritatea regiunilor este acela de a ține masa întinsă toată noaptea pentru a atrage binele asupra caselor. Cel mai bine se păstrează însă colindatul, împodobirea bradului, venirea Moșului. Pe lângă mesajul mistic, multe obiceiuri păstrate în această zi sunt legate de cultul fertilității și de atragere a binelui.

Germanii numesc Crăciunul “Weihnachten” (noapte solemnă) sau “Heiligenachten” (noapte sfântă). Sunt preocupați de decorarea locuinței și a pomului (Christbaum), un cult care s-a extins și la alte popoare.

În **Italia** sărbătoarea ține 3 zile, din această țară venind și scena nașterii lui Iisus, care se instalează cu 9 zile înainte. Bradul se împodobește pe 8 decembrie. În ceea ce privește tradițiile, diferă de la o regiune la alta: în nordul țării cadourile sunt aduse de Moș Crăciun sau Micul Iisus pe 25 decembrie, în alte părți sunt aduse de Sfânta Lucia pe 13 decembrie.

În **Spania**, sărbătorile Crăciunului încep de la jumătatea lunii decembrie și se termină pe 6 ianuarie, de “Ziua regilor”. Aici tradiția spune că darurile sunt aduse de regii magi, pe 6 ianuarie. Ca și în Italia se construiesc scene ale Nașterii.

În **Grecia** sărbătoarea este celebrată pe 25 decembrie, însă este mai puțin importantă decât Paștele. Postul ce durează 40 de zile se încheie în Ajun cu o masă frugală. A doua zi se împarte «pâinea lui Hristos», un fel de plăcintă cu nuci pe care stăpâna casei și-a lăsat amprenta degetelor, simbol al degetelor lui Hristos. Cadourile se împart pe 1 ianuarie, de Sfântul Vasile. Grecii aleg ca simbol al Crăciunului o barcă din lemn, iluminată.

Pentru **francezi** simbolul Crăciunului este “la Buche de Noel”, o prăjitură în formă de buturugă. Potrivit tradiției cadourile sunt aduse de Moș în noaptea de Ajun, iar copiii le descoperă la poalele bradului împodobit.

În **Estonia**, în fiecare an, pe 24 decembrie se declară “răgazul” de Crăciun, un obicei vechi de 350 de ani. În trecut locuitorii de la sate citeau viitorul în gheață și în stele, crezând că în această noapte spiritele bune și cele rele se plimbă, motiv pentru care mesele se țineau întinse, iar focul în vatră până dimineața.

Belgienii încep sărbătorile de iarnă pe 6 decembrie, odată cu apariția lui Moș Nicolae, și le încheie în noaptea de Anul Nou. Ajunul Crăciunului este o sărbătoare de familie, dar și de petrecut în public. Merg la slujba de la miezul nopții sau participă la aprinderea lumânărilor din piețele orașelor, la ora 12 noaptea.

“Nollaing”-zi de naștere, este o sărbătoare profund marcată de elementul religios în

Irlanda. Se aprind lumânări la ferestre, un semn de bun venit adresat Mariei și lui Iosif. Tradiția cere ca lumânările să fie aprinse de persoana cea mai tânără din casă și să fie stinse de cineva pe nume Mary.

Polonezii, pentru pregătirea mâncărilor de Crăciun strecoară câteva paie sub fața de masă pentru a aminti faptul că Iisus s-a născut într-o iesle.

Britanicii denumesc Crăciunul “Christmas”, adică “slujba lui Hristos”. Celebrele “Christmas carols” sunt cântecele de Crăciun pe care copiii le intonează pe străzi. Pe 24 decembrie, înainte de a merge la culcare, lasă un mic platou cu mâncare pentru Moș, pentru a-și reface forțele în timpul călătoriei. Masa de Crăciun este organizată de obicei la prânz, iar după aceea copiii merg și deschid cadourile aflate sub brad.

După cum se poate observa în urma acestei incursiuni, împodobirea pomului de Crăciun se numără printre obiceiurile comune ale europenilor. Acest obicei a apărut pentru prima oară la popoarele germanice, Martin Luther fiind primul care a ornat bradul cu ajutorul lumânărilor. Ideea i-a venit de la reflectarea luminii stelelor printre ramurile unui brad. Deoarece bradul de Crăciun este un simbol al Crăciunului se impun câteva observații asupra semnificațiilor și ornamentelor de Crăciun. Beculețele colorate, beteala, instalațiile luminoase, bomboanele ne dau un sentiment de bucurie și împlinire. Pe lângă aceste decorațiuni există unele care ne fac să acordăm o mai mare importanță decorării casei și a bradului cum ar fi coronița de Crăciun, vârful în formă de stea, vâscul.

Vestita coroniță de Crăciun, ornament originar din Europa, simboizează sănătate și noroc. Vârfurile bradului de Crăciun în formă de stea simbolizează noroc și realizarea dorințelor. Steaua are o semnificație religioasă, amintind de cea care a apărut pe cer la nașterea lui Iisus.

Ungurii agață mere și nuci în pomul de Crăciun, pentru a avea o recoltă abundentă anul ce va urma. Mesele sunt decorate cu trandafiri de Crăciun și cu ramuri de brad, iar roșul, verdele și albul de pe steagul Ungariei se regăsesc în toate decorurile. În plus, ungurii așează grâu încolțit și un leagăn sub bradul de Crăciun, apoi aprind lumânări și cântă colinde înainte de a face schimb de cadouri. La slujba de Crăciun, oamenii lasă o lumânare aprinsă și alungă cu mirosul de tămâie spiritele rele.

În **Cehia**, localnicii știu că dacă cineva reușește să vadă o stea într-un măr tăiat în două, atunci va fi protejat anul ce va urma. Iar dacă mai reușește să spargă patru nuci fără să le fărâmițeze miezul, atunci va avea o sănătate de fier următoarele 12 luni. În acest timp, slovenii își decorează casele cu ramuri de copaci și coroane din măracini, pentru a sărbători revigorarea naturii.

Bibliografie:

1. CASELLI, D., “Crăciunul la diferite popoare”, 1915, București, Institutul de Arte grafice și editură Minerva;
2. PAMFILE, T., “Sărbătorile la români. Crăciunul”, 1914, București;
3. BITARD, A., “Sărbătoarea Crăciunului la diferite popoare –traducere de A.I. Theodor”, 1922 , Buzău, Librăria și Tipografia I. Călinescu

Implicarea elevilor cu CES în activități de promovare a obiceiurilor și tradițiilor populare din Bucovina

Prof. Muha Viorica

Școala Gimnazială Specială ” Sf. Stelian”, Rădăuți

Tradițiile și obiceiurile populare reprezintă un patrimoniu cultural valoros care definește identitatea unui popor. Bucovina este o regiune cu un bogat fond tradițional, unde datinile, obiceiurile și meșteșugurile s-au păstrat cu sfințenie de-a lungul generațiilor. În prezent, păstrarea și promovarea acestora devin esențiale pentru a menține vie moștenirea culturală.

Pentru elevii cu cerințe educaționale speciale (CES), activitățile extracurriculare bazate pe tradițiile populare bucovinene pot fi un mijloc eficient de dezvoltare a competențelor și de integrare socială. Aceste activități le oferă posibilitatea de a învăța într-un mediu stimulat, interactiv și adaptat nevoilor lor specifice. Prin ateliere practice, reconstituiri de obiceiuri, activități artistice și spectacole tematice, elevii sunt implicați în procesul de învățare într-un mod atractiv și eficient. Educația incluzivă urmărește ca fiecare elev să aibă acces la activități care îi dezvoltă potențialul, iar promovarea tradițiilor locale prin metode interactive este o strategie benefică în acest sens. Astfel, școala nu doar că devine un spațiu de învățare, ci și un loc de valorizare a culturii locale și de creare a unor experiențe memorabile pentru elevi.

Elevii cu CES întâmpină adesea dificultăți în procesul de învățare și de integrare socială. De aceea, activitățile extracurriculare bazate pe tradițiile populare pot aduce multiple beneficii:

- **Îmbunătățirea motricității și coordonării** – Activitățile artisanale, dansurile populare și jocurile tradiționale dezvoltă abilitățile motrice fine și grosiere.
- **Dezvoltarea abilităților cognitive** – Prin învățarea semnificațiilor tradițiilor, elevii își îmbunătățesc memoria, atenția și capacitatea de concentrare.
- **Creșterea stimei de sine** – Participarea activă la ateliere și spectacole îi ajută pe elevi să își conștientizeze abilitățile și să își dezvolte încrederea în sine.
- **Îmbunătățirea comunicării și interacțiunii sociale** – Lucrul în echipă și implicarea în activități comunitare sprijină dezvoltarea abilităților de comunicare și socializare.
- **Promovarea incluziunii și acceptării** – Prin participarea la evenimente culturale, elevii cu CES devin parte activă a comunității și contribuie la păstrarea tradițiilor locale.

În acest context, activitățile bazate pe obiceiurile și tradițiile bucovinene devin un instrument valoros de integrare și educație, adaptabil nevoilor fiecărui elev.

În cadrul **activităților extracurriculare**, elevii pot fi implicați în diverse activități structurate pe tematici specifice, menite să le dezvolte competențele și să le ofere o experiență autentică a tradițiilor bucovinene. Pentru a facilita accesul elevilor cu cerințe educaționale speciale la patrimoniul cultural bucovinean, se propun activități structurate pe anotimpuri și sărbători tradiționale. Activitățile propuse mai jos sunt adaptate specific pentru a stimula învățarea prin joc, creativitate și potențialul fiecărui elev:

Crăciunul – bucuria colindelor și a tradițiilor de iarnă:

1. Serbarea de Crăciun: „Vine Crăciunul cu colindă și lumină”- elevii pregătesc un spectacol tematic, cu scenete inspirate din Nașterea Domnului, intercalate cu colinde tradiționale simple, acompaniate de clopoței sau instrumente realizate manual.

2. Atelier de ornamente populare de Crăciun - elevii confecționează globuri, stele, clopoței sau îngherași din paie, lână, fetru sau hârtie, inspirate din motive tradiționale. Se pot folosi simboluri bucovinene: păsări, flori, spirale.

Anul Nou – magie, urări și personaje fantastice

3. Teatru de umbre: „Plugușorul și urătorii” - elevii joacă un mic spectacol cu personaje populare – plugari, moșnegi, țărani care vin cu urări pentru belșug și sănătate. Se folosesc siluete din carton sau proiecții pe perete.

4. Joc de rol: „Mersul cu Capra și Ursul” - se confecționează măști și costume inspirate din folclorul de Anul Nou (capra, ursul, ciobanul, mascații). Elevii învață mișcările specifice, sunetele și urăturile (simplificate/adaptate).

Primăvara – renaștere, lumină și credință

5. Atelier creativ: „Mărțișorul și legenda Babei Dochia” - elevii ascultă legenda Babei Dochia, colorează personaje inspirate din poveste, apoi creează mărțișoare din lână, hârtie sau lut. Se poate crea un panou „Babele clasei”.

6. Calendar vizual: „Baba mea e...?” - în primele 9 zile ale lui martie, fiecare elev „trage la sorți” o zi – baba sa. În ziua respectivă, observă vremea și creează o interpretare grafică (desen, colaj, emoji meteo).

7. Atelier: „Paștele în Bucovina – oul, lumina și bucuria” - elevii decorează ouă folosind materiale adaptate (autocolante, markere, culori), creează coșulețe și participă la un „joc al ouălor” simbolic. Pot urmări învățături religioase prin povești animate sau teatru de umbre despre Înviere.

Activitățile extracurriculare care promovează obiceiurile și tradițiile bucovinene au un impact semnificativ asupra dezvoltării elevilor cu CES, oferindu-le oportunități de învățare prin experiență și interacțiune. Pe lângă beneficiile educaționale, aceste activități contribuie la creșterea stimei de sine, la dezvoltarea abilităților sociale și la crearea unui sentiment de apartenență la comunitate. Prin organizarea unor ateliere practice, spectacole și reconstituiri de obiceiuri, elevii nu doar că învață despre tradițiile bucovinene, dar devin și promotori ai acestora. În acest fel, școala își asumă un rol activ în păstrarea și promovarea patrimoniului cultural, oferindu-le tuturor elevilor, indiferent de abilități, șansa de a se implica și de a se dezvolta într-un mediu educațional incluziv.

Tradițiile populare nu sunt doar repere culturale, ci și un limbaj universal care facilitează conexiunea între generații și între oameni cu abilități diferite. Într-un context educațional incluziv, aceste obiceiuri pot deveni instrumente puternice de învățare și integrare. Ele stimulează empatia, cooperarea și deschiderea către diversitate, oferind tuturor copiilor posibilitatea de a-și descoperi rădăcinile și de a contribui activ la păstrarea lor. Implicarea elevilor cu CES în activități inspirate din tradițiile locale oferă nu doar cunoștințe, ci și emoții, apartenență și încredere.

Prin păstrarea și revalorificarea obiceiurilor și tradițiilor bucovinene, școala devine un spațiu în care cultura prinde viață, iar educația se transformă într-o experiență profund umană. Fiecare colindă, fiecare simbol cusut, fiecare urare sau mărțișor devine o punte între trecut și prezent, între profesor și elev, între comunitate și viitor. În acest mod, educația specială devine o educație a inimii, a răbdării și a bucuriei de a trăi împreună în diversitate.

Bibliografie:

1. Conea Ion – Clopotiva, un sat din Hațeg. București, 1935
2. Iancu Mihai – Leagăne și vaduri carpatice. Editura Albatros, București, 1975
3. Pavelescu Gheorghe – Etnografie și folclor. Note de curs, Facultatea de Geografia Turismului Sibiu, 1994
4. Rus Dumitru – Locuri și legende geografice românești. Editura Emia, Deva, 2001

LUMINĂ ȘI RENAȘTERE ÎN EDUCAȚIE.PERSPECTIVE CULTURALE, ARTISTICE ȘI PEDAGOGICE

PROF. ÎNV.PREȘC.ANGELA MURARIU-GRĂDINIȚA PN NR 51/SEMINARUL
TEOLOGIC ORTODOX CONSTANȚA

Educația este procesul fundamental prin care o societate își modelează viitorul. În sensul ei profund, nu este doar un transfer de informații, ci un proces de iluminare a minții și sufletului. Ideea de „lumină” a fost din totdeauna asociată cu cunoașterea, revelația, înțelepciunea și dezvoltarea umană. Renașterea, la rândul ei, presupune o reînnoire, o revigorare a spiritului prin cultură, artă și reflecție pedagogică. În acest context, educația devine o punte între trecut și viitor, între rațiune și emoție, între știință și artă.

Simbolistica luminii-ca și simbol al cunoașterii și al eliberării este omniprezentă în istoria culturii și a educației. Filosofi precum Platon au văzut în lumină, metafora adevărului suprem, a ideii pure. În „Republica”, mitul peșterii descrie procesul educației ca pe o ieșire din întunericul ignoranței spre lumina cunoașterii.

În tradiția creștină, educația era văzută ca un act de iluminare divină – „fiat lux” (să fie lumină) este atât începutul creației, cât și al conștiinței. În epoca modernă, Iluminismul a consolidat acest simbolism, susținând că educația este cheia progresului și a eliberării individului de dogmă și superstiție.

În educație, lumina devine un simbol al trezirii conștiinței și al dezvoltării personale. Învățătorul, asemenea unui făclier, are rolul de a aduce lumina cunoașterii în viața elevilor, ghidându-i către descoperirea lumii și a sinelui. Acest rol transformator a fost valorizat de pedagogi precum Maria Montessori sau Paulo Freire, care au încurajat educația centrată pe copil, pe libertate și pe dialog.

Renașterea, ca epocă istorică și culturală, a pus omul în centrul universului. Educația umanistă, promovată de gânditori ca Erasmus sau Comenius, a urmărit dezvoltarea integrală a ființei umane, prin studiul limbilor clasice, al artelor și al științelor.

Arta a devenit o parte esențială a educației. Pictura, muzica, arhitectura au fost considerate forme superioare de exprimare a spiritului uman. Leonardo da Vinci, artist și inventator renașcentist, spunea că „arta este regina tuturor științelor” – iar această perspectivă a modelat pedagogia centrată pe creativitate, expresie și gândire liberă. Arta a fost dintotdeauna un mijloc de expresie a transformărilor spirituale și culturale. Pictura Renașterii italiene – prin lucrările lui Leonardo da Vinci, Michelangelo sau Raphael – este o celebrare a luminii divine și a potențialului uman. În operele lor, lumina nu este doar fizică, ci și simbolică: ea revelează frumusețea, armonia, proporția – toate elemente esențiale ale unei educații estetice și morale.

În literatură, marii autori au surprins puterea educației de a transforma destine: de la Platon, în „Republica”, până la modernii ca C.S. Lewis sau Mircea Eliade. În cultura românească, ideea de luminare prin educație a fost susținută de pașoptiști, de Spiru Haret sau de Mihai Eminescu, care vedeau școala ca pilon al dezvoltării naționale.

Astăzi, educația se află într-un moment de tranziție. Tehnologia aduce o nouă formă de "lumină", dar provocările sunt multiple: pierderea valorilor umaniste, superficialitatea, lipsa conexiunii autentice. În acest context, renașterea educației presupune întoarcerea la esență: formarea de caractere, încurajarea gândirii critice, cultivarea empatiei și a creativității. Abordările pedagogice moderne – educația experiențială, învățarea prin proiecte, pedagogia Waldorf sau Reggio Emilia – redau elevului rolul de explorator, punând accent pe sens și pe legătura vie cu lumea.

„Lumină și renaștere” nu sunt doar concepte poetice, ci fundamente ale unei educații autentice. Prin integrarea dimensiunilor culturale și artistice în pedagogie, școala poate redeveni un loc al bucuriei, al descoperirii și al libertății interioare. Într-o lume aflată în permanentă transformare, avem nevoie de o educație care să lumineze drumul și să redea sens uman dezvoltării.

Bibliografie:

1. Comenius ,*Didactica Magna*, Editura Didactică și Pedagogică, 1970, București, p. 45
2. Kenneth Clark , *Civilizația*, Editura Art, 2011,București, p. 77
3. Immanuel Kant ,*Ce este Iluminismul?*, Editura Humanitas, 2003,București, p. 12
4. Platon, *Republica*, Editura Humanitas, 2006, București,p. 186
5. Ken Robinson ,*The Element*, Penguin Books, 2009, p. 34

PROIECT DE LECȚIE

Unitatea de învățământ: Școala Gimnazială Nr. 3, Moreni

Data: 04.04.2025

PROPUNĂTOR: Diriginte, prof. Nedelcu Mihaela

Clasa: a VI-a

Disciplina de învățământ: Consiliere și orientare

Unitatea de învățare: Dezvoltare socio-emoțională

Titlul lecției: Arhitecturi interioare. Starea de bine.

Tipul lecției: predare-învățare-evaluare

Scopul lecției: Relaționarea armonioasă cu ceilalți în context școlare și extrașcolare

Competențe generale:

1. Adoptarea atitudinilor pozitive față de sine și a unui stil de viață sănătos și echilibrat
2. Relaționarea armonioasă cu ceilalți în contexte școlare și extrașcolare

Competențe specifice:

- 1.2. Identificarea alternativelor de soluționare a unor situații de stres pentru asigurarea stării de bine
- 2.1. Exprimarea emoțiilor în acord cu nevoile personale și cu specificul situațiilor

Obiective operaționale:

- O1: să precizeze stare de spirit de bază (bucurie, tristețe, frică etc.);
- O2: să asocieze un eveniment sau o întâmplare cu o emoție trăită;
- O3: să menționeze starea de spirit de la școală;
- O4: să transforme gândurile negative în gânduri pozitive;
- O5: să rotească „roata emoțiilor”, arătând emoția potrivită situației date.

Strategia didactică:

Metode, procedee și tehnici didactice: conversația, explicația, expunerea, ciorchinele, jocul didactic, exercițiul.

Forme de organizare: activitate individuală, activitate frontală.

Metode și tehnici de evaluare: aprecierea verbală. conversația examinatorie.

Resurse:

- a) Umane: elevii clasei a VI-a, un grup omogen cu ritmuri apropiate de învățare
- b) Materiale/mijloace de învățământ: Consiliere și dezvoltare personală, Manual pentru clasa a VI-a, Editura Art Klett, fișe de activitate, caiete, carioca, foi flipchart, laptop, videoproiector, aplicația Mentimeter, aplicația Wordwall-Roata cu alegeri aleatorii.
- c) de timp: 50 de minute.

Bibliografie:

Programa școlară pentru disciplina Consiliere și Dezvoltare personală, clasele a V-a a VIII-a, București, 2017;

Manual pentru clasa a VI-a, Consiliere și dezvoltare personală, Editura Art Klett, 2023;

Băban, A., Consiliere Educațională, Ghid metodologic pentru orele de dirigiență și consiliere, Cluj-Napoca,

SCENARIU DIDACTIC

N r. C rt.	Etapale lecției/Timp	Ob. op	Eșalonarea conținutului		Strategia didactică			Evaluare
			Activitatea profesorului	Activitatea elevilor	Metode, procedee și tehnici didactice	Mijloace de învățământ	Forme de organizare	Forme și instrumente de evaluare
1.	Moment organizatoric 1 min.		Profesorul organizează elevii. Salutul; Notarea absențelor; Asigurarea climatului optim pentru desfășurarea activității.	Elevii se pregătesc pentru începerea orei de consiliere și orientare.	Expunere		Activitate frontală	
2.	Captarea atenției 5 min.	O1	<i>Exercițiu de spargere a gheții</i> Haideți să ne exprimăm starea de spirit cu MENTIMETER! Profesorul oferă explicații elevilor în legătură cu aplicația pe care o vor utiliza. Vor introduce în fereastra de browser menti.com, pagina aplicației Mentimeter, un cod pe care îl va indica profesorul. Vor completa conform cerinței, transmițând în timp real cuvinte referitoare la starea emoțională din acel moment.	Elevii transmit diverse cuvinte referitoare la starea emoțională din acel moment.	Explicația	Aplicația Mentimeter	Activitatea individuală	Aprecieri verbală

			https://www.mentimeter.com/app/presentation/al3asce5gi/vqvzuyxsx9378ku1mj7t72/edit?question=iw6hl9if4r4g În timp ce elevii transmit stările de spirit din acel moment, se ascultă melodia “Zâmbește”-Cleopatra Stratan și Pavel Stratan: https://www.youtube.com/watch?v=2QdJry0Hf2E			Tabla Inteligentă Yutoube		
3	Verificarea, actualizarea, sistematizarea și esențializarea cunoștințelor 3 min.	O1	Profesorul verifică, prin sondaj, tema pe care au avut-o de pregătit acasă. Tema: Identificați emoțiile din proverbele de mai jos: 1. Cum se simte un cățel Ce stă singur, singurel N-are prieteni să se joace Nici mămică să-l împace? (Trist) 2. Cum se simte Azorel Dacă te joci cu el Joculețe fel de fel? (Fericit, Bucuros)	Prezintă tema.	Conversația euristică	Caietele elevilor/ Fișa de lucru	Activitate frontală	Aprecieri verbală

			3. Cum te simți când lângă tine A venit un câine mare Care își arată colții Și te latră tare, tare ? (Speriat) 4. Ce simți tu când mama vine Lângă tine dimineața Și te ia în brațe Și-apoi îți sărută fața? (Iubire)					
4.	Anunțarea temei și a obiectivelor operaționale 1 min.		Profesorul afișează pe foaie de flipchart obiectivele într-o formă accesibilă elevilor și cu titlul lecției.	Ascultă, apoi notează titlul lecției în caiete.		Tabla și caietele	Activitate frontal	
5.	Prezentarea sarcinilor de învățare/ dezvoltare a competențelor 25 min.	O1	Profesorul le distribuie Fișa Nr. 1. Acesta îi pune pe elevi să-și imagineze că sunt într-un parc de distracții și își așteaptă rândul în roller-coasterul lor preferat, care merge foarte repede și foarte sus. Acesta îi întreabă: La ce te gândești? Stări de spirit: relaxare, bucurie, frică, panică.....	Elevii își imaginează și prin sondaj vor spune ce stare de spirit au avut.	Joc didactic Roller-costerul stărilor de spirit	Fișa de lucru	Activitate frontală	Aprecieri verbală

			Le afișează un poster cu diferite stări de spirit. Ce stare de spirit ai când te imaginezi în această situație? Le solicită să identifice și să numească trei stări pe care le-a trăit în acel moment.	Elevii identifică și numesc stările pe care le-au trăit recent.	Ciorchinele	Foi de flip-cart Carioci		
		O2	Profesorul le pune într-o cutie biletele pe care sunt scrise cuvinte ce denumesc diferite emoții. Fiecare elev va extrage un bilețel și va descrie un eveniment sau o întâmplare în care a trăit acea emoție. Iată exemple de emoții/ stări de spirit care se introduce în săculeț: bucurie, epuizare, relaxare, calm, îngrijorare, veselie, neliniște, grijă, singurătate, confuzie, recunoștință, enervare, neajutorare, amuzament, vulnerabilitate, dezamăgire, încordare, plictiseală, mândrie, surprindere, neîncredere, stângeneală, frustrare, stângăcie, încredeere, admirație, invidie, curaj.	Elevii extrag bilețelul și pe rând vor prezenta rezolvarea.	Joc didactic Săculețul/cuția cu emoții	Bilețele	Activitate individuală	Aprecieri verbală

		O3	Profesorul le distribuie Fișa Nr. 2. I. Starea de bine de la școală Profesorul le solicită să enumere 3 activități care le creează o stare de bine și 3 activități care le creează o stare de rău la școală. De asemenea, să menționeze 3 lucruri pentru care sunt recunoscători.	Elevii rezolvă cerințele și prezintă soluțiile găsite.	Exercițiul	Fișe de lucru, Pixuri	Activitate frontală	Aprecieri verbală				
		O1	II. Profesorul le cere să discute despre gândurile, emoțiile/stările/comportamentele manifestate în timpul unor evenimente precum cele enumerate în tabelul de mai jos: Ai simțit: frică, bucurie, tristețe, dezgust, furie..... <table><tr><th>Eveniment</th><th>Stare de bine</th></tr><tr><td>1. Prietenul tău cel mai bun a mers la o petrecere și nu te-a anunțat și pe tine.</td><td></td></tr></table>	Eveniment	Stare de bine	1. Prietenul tău cel mai bun a mers la o petrecere și nu te-a anunțat și pe tine.		Elevii rezolvă cerințele și prezintă soluțiile găsite.	Exercițiul	Fișe de lucru, Pixuri	Activitate frontală	Aprecieri verbală
Eveniment	Stare de bine											
1. Prietenul tău cel mai bun a mers la o petrecere și nu te-a anunțat și pe tine.												

			2. Te-ai antrenat pentru a juca baschet, dar nu ai fost selectat să joci în echipa școlii.							
			3. Ai participat la un concurs de muzică și nu ai câștigat niciun premiu.							
			4. Ai primit aprecieri din partea colegilor și doamnei profesoare pentru proiectul realizat.							
			5. Profesorul crede că ai copiat la test, dar tu ai învățat.							
			6. Nu ai voie să utilizezi							

			telefonul la școală.								
			7. Ies cu prietenii la un film, în loc să- mi fac temele.								
			8. Primesc un cadou mult dorit de la părinții mei pentru rezultatele mele școlare deosebite.								
			9. Am parte de o petrecere surpriză de ziua mea, la care participă toți colegii mei de clasă.								
			10. Am găsit un fruct stricat uitat în ghiozdanul de școală.								
			11. Se apropie de mine o viespe, mă								

[illegible]

		O4	III. Elevii trebuie să facă o listă cu gânduri negative pe care le au uneori și să le transforme în gânduri pozitive. <table><tr><td></td><td>Gânduri negative</td><td>Gânduri pozitive</td></tr><tr><td></td><td>De exemplu: Nu voi reuși să rezolv niciodată această problemă de geometrie.</td><td>Am mai rezolvat probleme de geometrie dificile și cred că pot să rezolv și această problemă .</td></tr><tr><td>1.</td><td></td><td></td></tr><tr><td>2.</td><td></td><td></td></tr><tr><td>3.</td><td></td><td></td></tr></table>		Gânduri negative	Gânduri pozitive		De exemplu: Nu voi reuși să rezolv niciodată această problemă de geometrie.	Am mai rezolvat probleme de geometrie dificile și cred că pot să rezolv și această problemă .	1.			2.			3.			Elevii rezolvă cerințele și prezintă soluțiile găsite.	Exercițiul	Fișe de lucru, Pixuri	Activitate frontală	Aprecieri verbală
	Gânduri negative	Gânduri pozitive																					
	De exemplu: Nu voi reuși să rezolv niciodată această problemă de geometrie.	Am mai rezolvat probleme de geometrie dificile și cred că pot să rezolv și această problemă .																					
1.																							
2.																							
3.																							

6.	Obținerea performanței 10 min.	O5	Profesorul accesează pe tabla inteligentă. Joc didactic: Roata cu alegeri aleatorii-joc interactiv Wordwall. Profesorul explică elevilor că vor apăsa butonul Învârtă! și vor preciza/răspunde întrebărilor... Patru-cinci vin să învârtă roata. https://wordwall.net/ro/resource/1761966/roata-emoțiilor	Elevii ascultă explicațiile profesorului, apoi vor învârti roata și vor preciza.....	Joc didactic Roata	Tabla inteligentă Aplicația Wordwall.net	Activitate frontală	Aprecieri verbală Conversația examinatoare
		O1	https://wordwall.net/ro/resource/8356465/roata-emoțiilor Profesorul îi invită pe elevi să facă un cerc al Stărilor de bine/ o horă a Stărilor de bine și să-l îmbrățișeze pe cel din dreapta să-i spună ceva pozitiv. De exemplu, îți mulțumesc pentru că mă faci mereu să râd când sunt trist/tristă.	Elevii îndeplinesc sarcinile profesorului.	Joc didactic Hora Emoțiilor		Activitate individuală	Aprecieri verbală
7.	Intensificarea procesului de retenție și transfer 2 min.		Profesorul comunică elevilor tema pentru acasă. Tema: 1.Notează în jurnalul tău: a) o situație în care ai simțit o bucurie intensă,	Elevii ascultă indicațiile profesorului	Explicația	Fișa cu tema	Activitate frontală	Aprecieri verbală

			b) o situație în care ai simțit o tristețe adâncă, c) o situație în care te-ai simțit curajos/curajoasă în ultima săptămână!!!!					
8.	Evaluarea activității didactice 3 min.		Solicită elevii să completeze fișa ABC. Apreciază global și individual aportul elevilor la lecție.	Elevii completează fișa ABC.	Conversația	Fișa ABC	Activitate frontală	Aprecieri verbală

Modalități de stimulare a creativității la preșcolari

Prof. Negru Mirela Mariana

Grădinița Nr. 56, Galați

Stimularea creativității este un demers educațional complex ce cuprinde simultan fenomene de activare, antrenare, cultivare, și dezvoltare a potențialului creativ. În acest scop este necesară utilizarea adecvată a diferitelor metode și procedee specifice de stimulare și antrenare a creativității individuale și de grup în toate momentele zilei și în toate domeniile de activitate.

Pentru a pune în valoare potențialul creativ al copiilor, educatoarea trebuie să folosească acele metode active- asociative, care pun accentul pe libertatea de acțiune, în care copiii devin participanți la găsirea răspunsurilor, pot avea inițiativă, pot pune întrebări, pot discuta și pot propune soluții. Acest lucru se poate realiza aproape în fiecare tip de activitate, cu condiția ca educatoarea să nu obstrucționeze, să nu pună bariere între ea și copil („stai pe scaun”; „răspunzi când te întreb”; „ridică mâna când vrei ceva” etc) sau să elimine răspunsul, copilului, de multe ori fantezist, numai pentru că ea are în minte un anumit răspuns și insistă până îl obține, celelalte fiind catalogate drept răspunsuri greșite.

În cele ce urmează, voi face referire la câteva din modalitățile prin care se poate stimula creativitatea copilului preșcolar în grădiniță și nu numai.

Jocul, ca activitate fundamentală a copilăriei, oferă copilului câmp larg de combinare și recombinare a propriilor reprezentări de care dispune la un moment dat.

La vârsta preșcolară **jocurile de construcție** alcătuiesc o variantă importantă a jocurilor specifice acestei vârste. Aflate în corelație cu toate variantele jocului accesibile copiilor, acestea contribuie la îmbogățirea cunoștințelor, la perfecționarea și dezvoltarea deprinderilor motrice, la dezvoltarea spiritului de observație, stimulează procesul căutării și descoperirii, trezesc curiozitatea contribuind la formarea: unei gândiri originale și productive, a imaginației creatoare, la dezvoltarea motivațiilor, a intereselor, la educarea în spiritul dragostei pentru muncă, la cultivarea gustului pentru frumos. În jocurile sale de construcții, copilul se sprijină pe observațiile exterioare.

Transpunându-se imaginar într-unul din cele mai impresionante domenii ale muncii oamenilor, acela al construcțiilor, copiii mănuiesc de cele mai multe ori, simbolic materialele și uneltele miniaturale întâlnite, își încearcă îndemânarea și priceperea cerute de acțiunea începută. Își exersează pe această cale imaginația și gândirea creatoare, spiritul de observație, emoțiile și sentimentele superioare, cât și capacitatea de a duce la bun sfârșit lucrul început deja, de a lega între ei raporturi social-morale promovate de societatea în care trăiesc.

În jocurile de construcție se întâlnesc cele mai fanteziste lucrări: nave spațiale, roboți, sateliți, case cu forme ciudate, oameni care pot face acțiuni imposibile în lumea reală (zboară, se topesc, se volatilizează și dispar, folosesc anumite substanțe sau energii pentru a-i „invia” pe cei „morți” în diferite bătălii etc

În jocurile de creație copiii sunt, pe rând: mame, tați, educatoare, doctori, vânzatori, polițiști, cosmonauți, constructori, șoferi, mecanici, brutari, farmaciști, zidari, șefi, executanți etc Dacă la început se joacă după regulile impuse de adult, mai târziu jocul și regulile acestuia

se îmbogățesc, devin mai complexe; numărul participanților se mărește sau se micșorează în funcție de necesități; se creează personaje noi, inedite iar obiectele primesc alte funcții. Jocurile lor, în virtutea experienței sociale de care dispun, sunt jocuri imitative, dar există o nuanță de creativitate și în imitație.

În jocurile sale, copilul are rol de adult, îmbrăcând categorii diversificate (rol de educator, de părinte, de doctor etc). Conținuturile jocului de rol sunt influențate la această vârstă, atât de impresiile directe, dar mai ales de unele elemente educative din basme și povestiri. În **jocul cu subiecte din basme și povestiri** copiii transpun fapte povestite, având prilejul de a reproduce conținutul respectiv, nu numai prin cuvânt, dar și prin alte mijloace de expresie (gesturi, mimică), de a-și exersa imaginația și gândirea creatoare. Copiii interpretează atât roluri pozitive cât și negative. În desfășurarea jocului accentul cade pe interpretarea rolului, pe timbrul vocii, pe mimică și pantomimă, pe imitație și improvizație. Împrovizând, copilul își găsește cadrul de afirmare și dezvoltare. Lăsat să se manifeste liber el improvizează deosebit de frumos, întrucât improvizația copilului se sprijină pe fantezie, pe experiența activ însușită, pe mobilitatea minții, a cuvântului și a gestului. Improvizația copilului este o formă de manifestare a creativității sale prin care își realizează dorințele de moment. Prin joc copiii ajung la diferite descoperiri, își antrenează capacitățile de a acționa creativ, deoarece strategiile jocului sunt, în fond, strategii euristice, în care se manifestă istețimea, spontaneitatea, inventivitatea, inițiativa, îndrăzneala etc.

Jocul didactic, pentru a rămâne joc, adică pentru a fi antrenant și viu trebuie să includă elementele de joc. Acestea pot apărea și din îmbinarea activității cu unele situații imaginare, prin determinarea copiilor de a crea, lăsându-le liberă imaginația, încurajându-le spontaneitatea și dezvoltându-le spiritul de observație.

Creativitatea verbală se exprimă prin fluiditatea, flexibilitatea, originalitatea și elaborarea vorbirii. Pornind de la unele concepte de bază, copilul va fi stimulat prin intermediul jocului didactic să construiască expresii verbale, să le găsească cât mai multe semnificații, să le combine în construcții cât mai bogate, mai suple și diversificate. Copilul de vârstă preșcolară se joacă cu cuvintele, este atras de anumite sonorități, creează uneori cuvinte pentru a-și compensa lacunele în exprimare. Răspunzând unor sarcini simple (denumirea unor cuvinte care încep cu o silabă dată), copilul dovedește fluentă și flexibilitate verbală.

Activitățile artistico-plastice sunt modalități eficiente de stimulare a actului creator prin toate formele de organizare. Ca modalitate artistică de exprimare, **desenul** reprezintă pentru copii cu totul altceva decât pentru adulți. Copilul vede lumea cu ochii proprii și numai după aceea începe să o perceapă așa cum o vede adultul. Aceasta nu înseamnă că desenele copilului sunt expresia unei percepții denaturate a realității obiective.

În procesul desenării, copilul se identifică cu propria experiență și astfel descoperă propria sa cale de cunoaștere și de expresie. Copilul se joacă cu creioanele pe hârtie chiar de la vârste la care nu știe să țină în mână nici creionul, nici hârtia: dă jocului o semnificație, imită din activitatea adultului și treptat, pe măsură ce-și formează deprinderi de lucru (cu creionul, hârtia, pensula), desenează forme noi, creează fără a mai imita în totalitate. Unele dimensiuni ale creativității (fluiditate, flexibilitate, originalitate, elaborare) le întâlnim, din plin, în desenele lor. În desen copiii redau imagini care reflectă realitatea înconjurătoare: diferite aspecte din natură, din munca oamenilor, scene din basme și povestiri, figura unor oameni. Jocul cu diverse culori sau forme este jocul apropierii de sensuri multiple ale lumii reale, dorite și imaginate.

Pictura le permite copiilor, asemeni desenului, să redea mișcarea și nuanțele de culoare. Copiii îndrăgesc aceste activități, lucrează cu plăcere și le solicită des în perioadele din zi destinate jocurilor și activităților alese. Pentru majoritatea copiilor desenul și pictura reflectă cu adevărat jocul imaginației și al plăcerii de a lucra cu creioane colorate, cu carioca și acuarele. Când stăpânesc tehnica desenului și a picturii copiii talentați realizează în aceste activități chiar performanțe.

În **dactilopictură** li se dă libertatea să-și aleagă tema, apoi sunt îndrumați să-și aleagă materialul preferat (foaie de hârtie, faianță, pietre, lemn) și să se gândească ce ar dori să picteze pe suprafața aleasă. Prin contactul mâinii direct cu hârtia, copiii încep de la grupa mică să știe cum să-și dozeze efortul la apăsare, ating ușor hârtia cu degetul arătător sau cu mișcări fine ale degetelor și ale mâinii întregi. În dactilopictură se pot folosi toate cele cinci degete ale mâinii drepte sau după caz întreaga mână. Folosind această tehnică, mâna copilului capătă o mai mare flexibilitate, o mai mare siguranță, iar mușchii mici ai mâinii se dezvoltă și se întăresc. Această tehnică de lucru are darul de a trezi interesul copiilor pentru activitatea de pictură, stimulându-le independența și creativitatea.

Și **modelajul** este îndrăgit de copii încă de la grupa mică. În lucrările de modelaj ei reprezintă subiecte diverse, realizează lucrări originale, despre aspectele concrete ale realității înconjurătoare. Materialul variat (lut, plastilina colorată) și procedeele diverse însușite de către copil (aplatizare, adâncire, lipire, îndoire, împletire, suprapunere etc.) îi ajută să creeze teme variate, originale și deosebit de reușite. Copilul de vârstă preșcolară este caracterizat ca fiind un bun observator al realității, de cele mai multe ori acesta amestecă realul cu creația fanteziei sale, aspect remarcat și în cadrul activităților practice.

Activitățile practice sunt foarte atractive pentru copil, pentru că îl pun în situația de a domina însușirile particulare ale materialelor, de a-și exercita imaginația și funcțiile creatoare. Destul de repede, copilul își însușește tehnicile de lucru într-o activitate practică, după care o poate desfășura liber. Dacă activitățile practice se vor desfășura în condiții favorabile, adică se vor amenaja spații adecvate, materiale variate și un ambient atractiv, activitățile practice pot constitui cadre favorabile pentru manifestarea creativității copilului. După ce copiii au fost inițiați cu tehnica de lucru și și-au format deprinderile practice (înșirare, lipire, bobinare, înnodare, îndoire, tăiere, tratarea suprafețelor, îmbinare, festonare, împletire, cusături, țesături) aceștia vor fi capabili să realizeze produse originale, inedite.

Bibliografie:

- Dincă, M. (2001). Teste de creativitate. București: Editura Paideia.
- Dănescu, E. (2009) Stimularea creativității la vârsta preșcolară. Pitești: Ed. Paralela 45.
- Ezechil, L. și Păiși Lăzărescu, M. (2001), Laborator preșcolar. București Ed. Miniped.
- Landau, E. (1979), Psihologia creativității. București: Editura Didactică și Pedagogică.

STUDIU

Textul literar –în literatura pentru copii

Prof. Ninu Maria-Lucia

Școala Gimnazială Rast

Realitatea din universul cărților se detașează de cea cotidiană așa cum precizează în lucrarea lor Wellek și Warren, *"natura literaturii iese la iveală în modul cel mai clar dacă analizăm lumea la care se referă ea: Sâmburele artei literare se află, evident, în genurile tradiționale, adică în lirică, epică și dramă. În toate acestea conținutul - se referă la o lume fictivă, imaginară; un personaj, o informație despre întâmplări, chiar «eul» liric, țin numai de propozițiile prin care autorul le redă"*¹.

Literatura pentru copii este destul de des adusă în discuție deoarece de foarte multe ori ea depășește granițele literaturii, reprezentând o formă de cunoaștere prin intermediul atât al imaginilor artistice, cât și prin modul în care investighează așteptările micului lector, relevând în același timp calitățile și defectele oamenilor dintotdeauna. Ea are însă caracteristici specifice așa cum precizează și Pascardi deoarece filtrează cotidianul *„prin intermediul imaginilor concret senzoriale, relevabile în conștiința noastră cu ajutorul forței expresive a cuvintelor(...) Limbajul în literatură nu este un simplu instrument sau vehicul, ci o structură în care scriitorul îngroapă atât propria sa concepție, cât și pe cea a lumii."*².

Northop Frye afirma despre literatură faptul că aceasta *„nu este un agregat de cuvinte, ci o ordine a cuvintelor"*³ pentru că limbajul este materia primă prelucrată, așa cum în pictură folosim culorile pentru a da viață unui peisaj, unui portret sau unei naturi moarte. Diferența între ele fiind aceea că limba este purtătoare de sens, ea reprezentând însăși creația. Mai putem defini această artă și ca un obiect al trăirii estetice, al contemplației dezinteresate și al plăcerii, ce oferă oamenilor trăiri diferite de cele pe care le experimentează în viața de zi cu zi.

¹ . Wellek R., Warren A., „Teoria literaturii”, ed. Univers, București, 1967, pag.135

² . Pascardi I. , Nivele estetice, ed. Academiei, București, 1972, pag. 195

³ . Northop Frye, Anatomy Of Criticism, Four Esseys, Princeston, 1957, Pag.45

Putem da nenumărate definiții literaturii, dar în același timp ar trebui să o vedem ca fiind un univers al culturii, autonom, având o anumită specificitate, un limbaj neinstrumentalizat, oral ori scris. Cu alte cuvinte putem afirma fără să greșim că literatura este un spațiu al metamorfozei cuvântului, acesta devenind dintr-un simplu lexem bază pentru valori artistice durabile. Referirile la aceasta ar trebui făcute ținând seama de calitate, cantitate, spațialitatea geografică sau istorică pe care o descrie, în funcție de coordonata temporală, de curențe literare și nu în ultimul rând de genurile și speciile literare.

Dacă o percepem ca text, ea reprezintă o sinteză a tuturor tipurilor de limbaj - artistic, jurnalistic, științific, filosofic, etc., care privește din perspectivă critică, încercând să-și stabilească o identitate proprie.

Literatura copilăriei trebuie făcută cu artă, deoarece reprezintă o sumă a tuturor operelor accesibile micului lector indiferent dacă au fost sau nu create pentru el, chiar dacă acest concept s-a încetățenit relativ târziu, evidențiind ideea că ea nu trebuie să-l vizeze doar pe copil, pentru a nu conduce la alterarea gustului său estetic. Cartea pentru copii trebuie să aibă un rol formativ și o mare ținută artistică.

Universul copilăriei este unul fabulos, plin de efuziune sufletească, un loc în care până și jucăriile prind viață, datorită puterii imaginative a micuțului care formează și deformează după bunul plac, creându-și propriul său spațiu. Criteriu de evaluare este cel estetic, fiind o creație literară. Specificitatea receptării ei fiind datorată anumitor factori după cum urmează:

- ✚ Gradul de dezvoltare psihică - gândire, emoții, limbaj, sentimente estetice - este destul de redusă la vârsta preșcolară și școlară mică
- ✚ Atenția este centrată în jurul jocului, a lipsei de griji, a permanentei nevoi de a descoperii tainele lumii
- ✚ Copii trebuie inițiați pentru a putea descoperi mesajul artistic

I. Pascardi în lucrarea sa *Niveluri estetice* preciza faptul că, pentru micii lectori funcția artistică a operelor are trei componente⁴:

- ✚ Cognitivă sau informativă – opera comunică informațiile transmise printr-un cod și organizate într-un mesaj artistic.

⁴ . Pascardi I. , *Nivele estetice*, ed. Academiei, București, 1972

- ✚ Estetică – valorificare a virtuților estetice ale limbajului. Aici pe lângă categoriile estetice fundamentale – frumosul, urâtul, tragicul și comicul, mai există la nivelul literaturii pentru copii și grațiosul, duiosul, miniaturalul
- ✚ Formativă-receptarea mesajului cu toată varietatea semnificațiilor de către copii, prin ieșirea din planul abstract al textului literar făcându-se analogii cu diverse teme și motive pe care le întâlnim în viața de zi cu zi. Acest lucru duce la dezvoltarea unor principii morale, a unor norme de conduită corecte.

G. Călinescu sublinia caracteristica micului cititor , care „*se naște curios de lume și nerăbdător de a se orienta în ea, și numai literatura care îi satisface această pornire îl încântă...întrucât a ieși din lectură cu stimă sporită pentru om e secretul mării literaturi pentru copii și tineret*”⁵

Textele din literatura pentru copii au anumite caracteristici, care îi dau acesteia specificitate:

- ✚ Personajele sunt grupate după principiul Binelui și al Răului, iar între acestea există un permanent conflict care de obicei se termină prin reușita forțelor Binelui. Chiar dacă de obicei sunt mai des întâlnite în lumea basmelor acești actanți sunt regăsiți cu valoare de simbol în fabule, schițe, povestiri, mai ales cele referitoare la micile necuvântătoare, la vietățile pădurii.
- ✚ Copii la vârsta școlară mică se află într-o permanentă căutare de modele, se dedublează încercând să se pună în locul personajului preferat, iar în acest mod învață prin descoperire ce este bine și ce este rău. Lucrând cu elevii de ciclu primar am putut observa faptul că de obicei rolurile negative sunt refuzate.
- ✚ Este foarte important ca textul să fie valorificat prezentându-se valorile cognitive, estetice, dar mai ales morale pe care le transmite.
- ✚ La început copii sunt atrași mai ales de genul epic, deoarece se alungă monotonia prin prezența momentelor subiectului, a personajelor, a acțiunii, iar mai târziu când achizițiile la nivel cognitiv permit se trece la studierea operelor genului liric, care presupune un studiu în profunzimea textului utilizându-se pentru o decodare corectă, figurile de stil, informații despre ritm și rimă.

⁵ . G. Călinescu, Istoria literaturii române de la origini până în prezent, Fundația Europeană Drăgan, Editura Nagard, 1980

- ✚ Mai târziu școlarul va putea înțelege portretul, caracterizările diverselor personaje și deși nu are în programa de studiu drama se va iniția urmărind piesele teatrului de păpuși și chiar participând efectiv la punerea în scenă a anumitor dramatizări după opere studiate la clasă. Elevii sunt implicați în astfel de manifestări artistice mai ales atunci când se organizează spectacole în școală, cu diverse ocazii.

Pentru a reuși o mai bună înțelegere a textului din perspectiva literaturii pentru copii m-am gândit că trebuie să realizez o trecere în revistă a unor concepte operaționale pe care le utilizez destul de des la orele de limba și literatura română.

- ✚ Structura: modul de organizare externă a unei opere literare, în elementele sale constitutive.
- ✚ Compoziția: modul de organizare internă a operei literare, ținând seama, de temă, subiect, acțiune, personaje, care conferă întregului anumite semnificații.
- ✚ Dimensiunea compozițională a operei poate fi analizată și pe niveluri unitare (fonetic, lexical, gramatical, ideatic).
- ✚ Tema: aspectul fundamental de viață pe baza căruia scriitorul își construiește opera prin transpunerea artistică (exemple de teme: natura, iubirea, moartea, satul, condiția umană, geniul, istoria etc)
- ✚ Ideea: semnificația profundă a textului, variind de la o creație artistică la alta, în funcție de transpunerea concretă în operă a temei literare (spre exemplu, în basme, ideea este reprezentată lupta binelui și a răului, triumful adevărului și al dreptății)
- ✚ Subiectul operei literare: totalitatea faptelor și evenimentelor constituite în momente ale narațiunii, cu ajutorul cărora sunt caracterizate personajele literare.
- ✚ Momentele subiectului:
- ✚ Expozițiunea: partea introductivă a unei opere literare în care se prezintă cadrul acțiunii și unele personaje.
- ✚ Intriga: reprezintă partea interesantă a oricărei opere, care afectează desfășurarea acțiunii .
- ✚ Desfășurarea acțiunii: faptele determinate de intrigă, desfășurate în ordine cronologică, de cea mai mare întindere în povestire.

- ✚ Punctul culminant: momentul de maximă intensitate în desfășurarea acțiunii, în care personajul principal se află într-o situație fără ieșire.
- ✚ Deznodământul: ultima parte a unei opere literare, marchează sfârșitul acțiunii și al operei se rezolvă situația personajului principal.
- ✚ Personajele sunt alt element constitutiv al unei opere epice, acestea sunt atât agenții acțiunii (cei care săvârșesc faptele), cât și purtătoarele mesajului pe care autorul vrea să-l transmită prin opera literară. Ele diferă și ca număr, în funcție de amploarea și complexitatea acțiunii, fiind mai puține când acțiunea este simplă, sau mai numeroase într-o acțiune complexă.

Un personaj poate fi caracterizat:

➤ direct:

- ❖ de către autor;
- ❖ de către alte personaje;
- ❖ de către el însuși (autocaracterizare);

✚ indirect:

- ❖ prin limbaj, prin fapte, prin comportament, prin ceea ce gândește și simte, prin mediul în care trăiește, etc.

Criteriile de ierarhizare a personajelor sunt:

✚ rolul pe care îl ocupă în desfășurarea acțiunii :

- ❖ principale – sunt cele mai importante în desfășurarea acțiunii
- ❖ secundare – au un rol mai puțin important, dar participă la aproape întreaga desfășurare a acțiunii
- ❖ episodice – figurante – apar în desfășurarea acțiunii doar în câteva episoade, fără a avea o însemnătate deosebită pentru aceasta

✚ raportul cu valorile socio-morale:

- ❖ pozitive
- ❖ negative

✚ modul în care sunt prezentate în operă:

- ❖ individuale
- ❖ colective

✚ raportul lor cu realitatea:

- ❖ reale
- ❖ imaginare
- ❖ simbolice
- ❖ alegorice

✚ după metoda de creație folosită de scriitor:

- ❖ romantice
- ❖ realiste (Goe din *D-I Goe* de I.L.Caragiale);
- ❖ -clasice (bunicul și bunica din *Bunicul, Bunica* de Barbu Șt. Delavrancea) ⁶

Conceptele operaționale pe care elevii din ciclul primar le vor utiliza pentru a descoperi tainele literaturii sunt:

- ✚ Analiza de text – este diferită de comentariul literar, deoarece dorește să prezinte toate semnificațiile textului din punct de vedere gramatical, lexical și semantic.
- ✚ Caracterizarea: desprinderea trăsăturilor caracteristice, fizice și morale, ale unui personaj.
- ✚ Conflictul – o ciocnire, un dezacord, o dispută între două sau mai multe personaje, între sentimente, fapte, interese, caractere.
- ✚ Personajul – persoana care acționează într-o operă literară, imagine fictivă a unei ființe, ea nu trebuie confundată cu persoana reală
- ✚ Rezumatul – redarea pe scurt, scrisă sau orală, a ideilor unei lucrări; în alcătuirea unui rezumat se folosește fie timpul prezent, fie timpul perfect compus
- ✚ Relatarea – povestirea amănunțită a unei întâmplări, istorisirea unui eveniment; limbajul ei trebuie adaptat în funcție de ascultător/cititor și de scop.

Moduri de expunere:

- ✚ Narațiunea - o succesiune de întâmplări, petrecute într-o anumită ordine accentul se pune pe cauza care stă la baza succesiunii întâmplărilor presupune: narator, acțiune, personaje, predomină verbele;
- ✚ Dialogul - reproduce discuția dintre două sau mai multe personaje, este alcătuit dintr-o înlănțuire de replici este însoțit de gesturi și mimică se folosesc verbe

⁶ . Gherghina D., Buzași I., Literatura pentru copii și adolescenți-curs practic cu noțiuni de teorie literară, ed. Didactica Nova, Craiova, 2007, pag.9

declarative precum: a spune, a zice, a întreba, a ruga, a răspunde etc. contribuie la caracterizarea personajelor.

Am considerat importantă prezentarea acestor concepte operaționale în acest capitol mai ales datorită faptului că fără ele orele de literatură nu se pot desfășura, deoarece elevul are nevoie de anumite șabloane cu ajutorul cărora să reușească să descifreze mesajul textului dat și mai ales să își însușească acest mesaj.

”Conștiința umană presupune posibilitatea unei alte existențe pe plan ideatic, universul artistic, un univers creat prin artă și cunoscut prin artă”⁷

Literatura a apărut din dorința omului de a cunoaște și a se cunoaște, a vieții și a supraviețui, a comunica și a se comunica. Ca și ființă socială, omul are drept caracteristică situația colocială. Actul comunicării oferă bucurie, iar aceasta trebuie percepută ca transmiterea unor elemente cum ar fi :gesturile, atitudinile și comportamentele ancestrale ale situațiilor primare când în preistorie, omul, a ajuns la descoperirea conștiinței de sine.

Dialogul reprezintă una din modalitățile prin care oamenii se găsesc și se cunosc reciproc, lumea existând în pluralitatea povestirilor, comunicate prin cuvânt, prin rostire, gesturi, mimică.

Astfel prin arta cuvântului, se transfigurează realitatea în toată complexitatea ei, oferind copilului un bogat univers de gândire și sentimente, stimulând interesul și pasiunea acestuia pentru cunoaștere. Literatura pentru copii reprezintă o parte importantă a literaturii naționale și cuprinde creațiile care, prin mesajul profund, accesibilitate și realizare artistică, reușesc să intre cu cititorii lor, copiii ,într-o relație afectivă.

Accesibilitatea textelor, conceperea artistică și mesajul profund au un rolul hotărâtor în existența unei opere literare, așa cum observă Pascadi: *"Prima funcție a operei (literare) este aceea de a fi opera, de a exista ca un organism autonom cu o finalitate proprie și numai astfel va putea ajunge să îndeplinească vreun loc în afară."*⁸

Prin intermediul literaturii, copilul poate realiza o binevenită dedublare a sa atunci când se recunoaște în altul, înainte de a putea înțelege că eul sau se află necesarmente în contact cu alte euri, el își află un alter ego multiplicat în fiecare personaj cu care simpatizează: copil, zână, prinț, iepure, gândăcel etc. ", subliniază Bratu.⁹

⁷ . cf. Parfene Constantin, Teorie Și Analiză Literară, Ed. Științifică, București, 2003, pag.11-12

⁸ . Pascadi I. , Nivele estetice, ed. Academiei, București, 1972, pag.140

⁹ .Bratu B., Preșcolarul și literatura(studiu și antologie), EDP, București, 1977, pag.15

Cu alte cuvinte micul lector pătrunde într-un univers care îi oferă posibilități nebănuite, îl ajută să asimileze anumite informații, dar și să capete anumite deprinderi numai prin puterea exemplului oferit, permițându-i totodată să își asume diverse roluri. Literatura pentru copii este parte integrantă a literaturii naționale, dar și universale, prin totalitatea operelor pe care le cuprinde, populare cât și culte. În scopul realizării finalităților educației creațiile literare sunt utilizate în procesul de învățământ în primele trei etape ale acestuia, respectiv – preșcolară, primară, gimnazială. Basmele, poveștile, povestirile, doinele, snoavele, cântecele de leagăn, proverbele, zicătorile și nu în ultimul rând poezia obiceiurilor, tradițiile, constituie fondul de aur al literaturii pentru copii. Importanța acestora constând în tematica variată, dar mai ales în faptul ca întrepătrunderea genurilor – epic, liric și dramatic, contribuie la receptivitatea micilor cititori.

BIBLIOGRAFIE:

- ¹ . Wellek R., Warren A., „Teoria literaturii”, ed. Univers, București, 1967, pag.135
- ² . Pascardi I. , Nivele estetice, ed. Academiei, București, 1972, pag. 195
- ³ Northop Frye, Anatomy Of Criticism, Four Esseys, Princeston, 1957, Pag.45
- ⁴ . Pascardi I. , Nivele estetice, ed. Academiei, București, 1972
- ⁵ . G. Călinescu, Istoria literaturii române de la origini până în prezent, Fundația Europeană Drăgan, Editura Nagard, 1980
- ⁶ . Gherghina D., Buzași I., Literatura pentru copii și adolescenți-curs practic cu noțiuni de teorie literară, ed. Didactica Nova, Craiova, 2007, pag.9
- ⁷ . cf. Parfene Constantin, Teorie Și Analiză Literară, Ed. Științifică, București, 2003, pag.11-12
- ⁸ . Pascardi I. , Nivele estetice, ed. Academiei, București, 1972, pag.140
- ⁹ . Bratu B., Preșcolarul și literatura (studiu și antologie), EDP, București, 1977, pag.15

SIMBOLUL FLORAL ÎN DATINI, CREDINȚE, RITUALURI

Prof. Nițu Elena, Școala Gimnazială “Învățător Ion Mateescu” comuna Poiana Câmpina

Folcloristul **Gherasim Rusu Togan**, în volumul „*Dimensiuni ale imaginarului popular*”, dedică un întreg capitol florilor ce apar în datinile, cântecele, credințele și ritualurile românești. În acest capitol, intitulat sugestiv „*Uitata lume florală – fericirile și nefericirile omului*”, folcloristul pornește de la ideea că „*tot ceea ce înseamnă viață și destin pentru sufletul românesc se învelește în mantia florarului, dintotdeauna floarea constituindu-se într-o podoabă metaforică, în stare să dea lumii fațeta sensibilității*”¹.

Lumea românească tradițională, dar și cea modernă, s-au construit, în principal, pe mitologia florală investită cu funcție sacră, cu rolul de a marca momentele de excepție, dar și a momentelor de sărbătoare calendaristică pe timpul anului. Floarea este un simbol magic atașat prin excelență câte unui anotimp.

Primăvara este investită cu cele mai multe simboluri magice florale, însumând toate acele elemente care definesc trecerea omului și a naturii de la iarnă la primăvară, de la moartea simbolică la renaștere.

Prima lună de primăvară, martie, aduce și primul simbol floral – ghiocelul – numit în popor „încolțitorul”, deoarece răsare devreme de sub stratul de zăpadă pentru a întâmpina noul anotimp.

Buchetul de ghiocei însoțește mărțișorul, simbolizând lupta dintre iarnă și primăvară, dintre întuneric și lumină.

De aceea, de multe ori, ghiocelul se transpune ca simbol în mărțișor, semnificația lui fiind reluată și de șnurul de mătase alb-roșu. În folclorul nostru, anotimpurile sunt simbolizate cromatic: primăvara este roșie, vara este verde, toamna este neagră și iarna este albă.

Lunii mai i se mai spune și **Florar** sau **Frunzar** sau **Luna Ierburilor**, aceasta fiind luna în care vegetația izbucnește într-o cascadă de verde și culori, grădinile prind viață și culoare prin frunze și flori.

¹Rusu Togan Gherasim „*Dimensiuni ale imaginarului popular*”, Fundația Culturală Libra, București, 2009, pag.251

Apostol D.Culea nota în lucrarea sa „*Datini și muncă*”: „În grădina lui Dumnezeu cresc și spini și trandafiri... De la umilul fir de iarbă până la floarea cea mai arătoasă, fiecare plantă are câte un nume și un rost de împlinit ca orice vietate”².

La sfârșit de Prier și început de Florar (data variază), se sărbătorește „**Floriile**”, o sărbătoare sincretică, localizată în calendarul creștin în duminica de dinaintea Paștilor.

De Florii, atenția comunității tradiționale era îndreptată către renașterea vegetației. De fapt, denumirea sărbătorii vine de la *Flora* – zeița romană a florilor, peste care creștinii au adăugat și alte elemente; sărbătoarea intrării Domnului în Ierusalim, cultul moșilor și strămoșilor când se curăță mormintele și se plantează flori. Tot de Florii, mărțișorul purtat până în această zi se pune pe ramurile unui pom înflorit sau pe un măcieș ca „*norocul să se deschidă ca o floare*”. De asemenea, la miezul nopții, se fierbe busuioc în apă, iar dimineață fetele se spală pe cap cu această fiertură, ca să le crească părul frumos și strălucitor. Ce rămâne se toarnă la rădăcina unui păr, ca băieții să se uite după ele ca după un copac înflorit.

Constantin Noica, în „*Povestiri despre om*”, afirmă că „*există o vreme a nevinovăției vegetale, una a florilor în care omul regăsea din simplitatea certitudinilor sensibile*”³, iar **Gherasim Rusu Togan** nota că „*sacrul floral a ezoterizat existența umană, împrumutându-i energia prin care el, omul, în devenirile sale, și-a anulat singurătatea și obstinată sa temere față de florile ostile; în concept vedic, hrănindu-și piana sufletului, prin energia vegetalului și floralului, în forma unor alchimii magice doar de el cunoscute*”⁴.

O astfel de sărbătoare înscrisă sub zodia arhaică magică a floralului este și **sărbătoarea Sânzienelor**, ce marchează începutul verii, pentru că în jurul datei de 21 iunie este solstițiul de vară.

Sânziana – floare simbol al sfințeniei și purificării, împodobește în coronițe icoanele din biserici, altarul și cărțile sfinte. Fetele culeg flori de Sânzienne pentru a le pune sub pernă în noaptea premergătoare sărbătorii, cu credința că își vor visa iubitul. În unele zone din Transilvania, fetele lasă

²Apostol D. Culea „*Datini și muncă*”, Editura Casa Școalelor, II, pag. 682

³Noica Constantin „*Povestiri despre om*”, Editura Cartea Românească, 1980, pag.229

⁴Rusu Togan Gherasim „*Dimensiuni ale imaginarului popular*”, Fundația Culturală Libra, București, 2009, pag. 271

coronițele în grădină și, dacă dimineața le găsesc pline de rouă, este semn de măritiş în vara care începe. Sărbătoarea Sânzienelor este momentul optim pentru culegerea plantelor de leac.

Desigur că acest univers ritualic magico-floral este mult mai vast decât prezentat în acest subcapitol, însumând flori precum: iedera, bujorul, saschinul, floarea-soarelui, trandafirul etc. Dar m-am limitat doar la cele prezentate, lăsându-i pe cei pasionați să cerceteze și alte povești și legende cu flori.

BIBLIOGRAFIE

Rusu Togan Gherasim „Dimensiuni ale imaginarului popular”, Fundația Culturală Libra, București, 2009, pag.251

Apostol D. Culea „Datini și muncă”, Editura Casa Școalelor, II, pag. 682

Noica Constantin „Povestiri despre om”, Editura Cartea Românească, 1980, pag.229

Rusu Togan Gherasim „Dimensiuni ale imaginarului popular”, Fundația Culturală Libra, București, 2009, pag. 271

PERSPECTIVE PEDAGOGICE ALE SĂRBĂTORILOR PASCALE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR

P.î.p. OBADĂ IULIANA
Școala Gimnazială Nr. 13 Botoșani

Educația primară reprezintă un proces complex de formare a copiilor nu doar din punct de vedere intelectual, ci și moral și spiritual. Tema simpozionului, "Lumină și Renaștere în Educație", ne îndeamnă să reflectăm asupra modului în care sărbătoarea Paștelui, cu simbolistica sa profundă, poate contribui la educarea valorilor fundamentale ale copilului: speranța, credința și tradiția.

Sărbătoarea Paștelui ocupă un loc central în tradiția creștină românească, fiind un moment de introspecție, bucurie și comuniune. Mesajul Învierii lui Hristos este profund legat de ideea de speranță și reînnoire, valori esențiale în procesul educațional. În școala primară, aceste concepte pot fi introduse prin activități care să-i ajute pe copii să înțeleagă semnificația spirituală a sărbătorii și importanța ei în cultura românească.

Paștele simbolizează biruința vieții asupra morții, lumina asupra întunericului și speranța asupra disperării. Aceste aspecte pot fi explicate copiilor prin povești biblice, lecții interactive, activități artistice și tradiționale. Învățarea prin experiență directă și prin intermediul simbolurilor pascale îi ajută pe elevi să interiorizeze valorile esențiale ale sărbătorii.

Tradițiile pascale românești sunt bogate și variate, fiind păstrate cu sfințenie de generații întregi și constituind punți între trecut și viitor. În mediul educațional, acestea pot fi folosite ca instrumente didactice pentru a-i ajuta pe copii să-și dezvolte respectul pentru cultură și istorie.

Printre cele mai importante tradiții pascale românești se numără:

- **Vopsitul ouălor** – O activitate emblematică a Paștelui, care poate fi transformată într-o lecție despre simbolistica culorilor și a modelelor tradiționale. Copiii pot învăța despre semnificația culorii roșii, care simbolizează sângele lui Hristos, dar și despre alte culori și motive tradiționale. Se pot organiza ateliere de vopsit ouă în diverse tehnici tradiționale (cu ceară, frunze, pensulă).
- **Pregătirea coșului pascal** – Elevii pot învăța despre semnificația fiecărui aliment din coșul pascal, precum ouăle, pasca, cozonacul și carnea de miel. Discuțiile pot include povești despre tradițiile familiei și importanța binecuvântării alimentelor.
- **Participarea la slujba de Învier** – Discuțiile despre experiența luminii sfinte și rolul acesteia în simbolistica pascală pot fi incluse în orele de dezvoltare personală și religie. Elevii pot discuta despre importanța comunității și despre bucuria împărtășită în această noapte specială.
- **Tradiția ciocnitului ouălor** – Prin jocuri și activități interactive, copiii pot învăța despre respectarea regulilor, fair-play și tradițiile care aduc comunitatea împreună. Se pot organiza competiții amicale de ciocnit ouă în clasă, urmate de explicații despre semnificația acestui obicei.
- **Colindele și urările pascale** – În unele regiuni ale României, copiii merg cu urări pascale. Elevii pot învăța cântece tradiționale sau pot crea propriile urări pentru familie și colegi.

Această temă poate fi integrată cu succes și la disciplina *Arte vizuale și abilități practice*. Astfel, elevii din clasele ciclului primar sunt încurajați să exploreze diferite tehnici artistice și să creeze obiecte inspirate din sărbătorile și tradițiile românești. Exemple de activități educative inspirate de Paște includ:

- **Pictura pe sticlă a icoanelor pascale** – Copiii pot realiza icoane cu scene ale Învierii, dezvoltând abilități artistice și înțelegând simbolurile creștine.
- **Confecționarea felicitărilor de Paște** – Activitate ce îmbină creativitatea cu dezvoltarea abilităților de scriere și desen. Elevii pot scrie urări pascale și le pot decora cu simboluri specifice (miel, cruce, lumânare, ouă roșii).
- **Modelajul în lut sau hârtie mache** – Elevii pot crea figurine de iepurași, miei sau coșulețe cu ouă, exprimând prin artă semnificația sărbătorii.
- **Pictarea ouălor în stil tradițional** – O activitate practică prin care copiii învață despre modelele specifice fiecărei regiuni din România.
- **Decorarea clasei în spirit pascal** – Elevii pot crea bannere, colaje sau tablouri cu tematică pascală, utilizând tehnici mixte (decupaj, pictură, colaj, desen).

În cadrul orelor de **Dezvoltare personală**, profesorii pot discuta cu elevii despre semnificația luminii, bunătaea și tradițiile familiei. Întrebări precum „Ce înseamnă pentru tine Paștele?” sau „Cum putem aduce lumină și speranță în viețile celor din jur?” pot stimula gândirea critică și empatia copiilor. De asemenea, se pot organiza sesiuni de reflecție în care elevii să împărtășească amintiri sau obiceiuri din familiile lor.

În concluzie, Paștele nu este doar o sărbătoare religioasă, ci și un prilej de învățare, introspecție și comuniune. În educația primară, integrarea acestei sărbători în activitățile didactice ajută la formarea unor copii conștienți de rădăcinile lor culturale, respectuoși față de tradiții și deschiși către învățare. Prin lumină și renaștere, educația capătă un sens profund, oferind fiecărui elev ocazia de a-și dezvolta nu doar mintea, ci și sufletul. Valorile transmise prin Paște – bunătaea, iubirea, generozitatea și speranța – sunt fundamente ale unei educații echilibrate și armonioase, care îi ajută pe copii să crească frumos, în spiritul respectului față de tradiție și al comuniunii autentice.

Bibliografie:

1. **Bălan, I.** (2003). *Obiceiuri populare românești: Paștele și tradițiile pascale*. București: Editura Albatros, pp. 45-78.
2. **Bernea, E.** (2005). *Spațiu, timp și cauzalitate la poporul român*. București: Editura Humanitas, pp. 102-130.
3. **Biblia** – Versiunea Ortodoxă sau Catolică, *Evanghelia după Matei*, capitolul 28.
4. **Ciobanu, M.** (2015). *Educația moral-religioasă în învățământul primar*. București: Editura Didactică și Pedagogică, pp. 150-165.
5. **Cuciureanu, I.** (2012). *Tradiții și obiceiuri românești*. București: Editura Univers Enciclopedic, pp. 90-115.
6. **Dumitrescu, A.** (2019). *Pedagogia valorilor în școala primară*. Iași: Editura Polirom, pp. 67-92.
7. **Iorga, N.** (1925). *Sărbătorile la români*. București: Editura Saeculum, pp. 30-50.
8. **Ministerul Educației Naționale** (2023). *Programa școlară pentru disciplina Arte vizuale și abilități practice, clasa a II-a*. București, pp. 12-25.
9. **Popescu, G.** (2017). *Paștele în cultura și tradiția românească*. București: Editura Humanitas, pp. 55-88.
10. **Stoica, M.** (2021). *Lumină și credință: Aspecte ale spiritualității românești*. București: Editura Litera, pp. 100-135.

Musafiri cu argint în păr și aur în inimă

Prof. înv. Preșcolar, Olarean Maria Doinița
G.P.N. „Sf. Treime”

Data: 30.01.2025

Propunător: Prof. Olarean Maria Doinița

Unitatea de învățământ: G.P.N. „Sf. Treime”-Rădăuți

Nivel de vârstă/Grupa: Nivel I/ Grupa Mijlocie

Tema anuală de studiu: „Ce și cum vreau să fiu?”

Tema săptămânii: „Sunt copil politicos”

Titlul activității: „Musafiri cu argint în păr, și aur în inimă”

Categoria de activitate: Jocuri și activități liber alese (ALA)

- **Joc de rol:** „De-a musafirii”- așezarea mesei și servirea ceaiului;
- **Artă:** „Prăjituri pentru ceai”-modelaj;
- **Bibliotecă:** „Nepoții citesc povești bunicilor”- repovestire;

Tipul activității: Mixtă

Scopul activității: Îmbogățirea experienței cognitive și morale a copiilor, prin antrenarea acestora în jocuri și activități pe grupuri mici, cu tematici sociale accesibile și atractive.

Obiective operaționale:

- să asculte cu atenție explicațiile primite;
- să imite acțiunile unor bunici veniți în vizită la nepoți;
- să identifice materialele de lucru puse la dispoziție în cele trei centre de interes;
- să realizeze prăjituri din aluat cu forme, exersând deprinderi tehnico-aplicative însușite anterior;
- să transpună în joc acțiuni specifice organizării unei mese festive;
- să adopte un comportament civilizat în cadrul grupului;
- să ordoneze siluetele din poveste redând și conținutul acesteia;
- să identifice comportamentele din acțiunile proprii.

Strategii didactice:

Metode și procedee: conversația, jocul de rol, problematizarea, explicația, învățarea prin cooperare, exercițiul, explicația, demonstrația ,conversația euristică, jocul, modelajul

Mijloace didactice: Carte cu poezii de Otilia Cazimir,Farfurioare, ceșcuțe, lingurițe, șervețele, platouri, față de masă,fructe de jucărie, aluat, sucitoare, forme pentru prăjituri, platouri, tăvi, tavă, siluete de personaje, bețe, făină, sită, fotografii;

Forme de organizare:frontal, individual, pe grupe;

Captarea și orientarea atenției: Captarea atenției se va realiza cu ajutorul unei poezii „Poveste de omăt” de Otilia Cazimir(anexa 1).După audierea poeziei copiii vor desprinde acțiunea din poezie (Bunica citește o povestei nepotei)

Poezia are rolul de a crea o stare afectivă pozitivă, misterioasă iar musafirii care sosesc în vizită stimulează interesul pentru descoperirea ofertei de lucru pe parcursul întregii activități.

Anunțarea temei și a obiectivelor: Tema și obiectivele activității vor fi anunțate în termeni accesibili copiilor pentru incitarea curiozității și stimularea interesului pentru finalitatea enunțată.

Dirijarea învățării: Valorificarea în contexte noi a cunoștințelor și deprinderilor dobândite, a creativității, imaginației și îndemnării pentru realizarea sarcinilor propuse la centrele de lucru.

La centrul "**Joc de rol**" copiii primesc materiale pentru a se desfășura jocul de creație „De-a musafirii” Acesta presupune servirea și întreținerea invitaților, în cazul nostru bunicii. Copiii vor demonstra abilități de aranjare a mesei, servire a invitațiilor, cunoaștere a rolului tuturor materialelor primite dar și respect și bună creștere față de musafirii prezenți.

La centrul „**Artă**” se vor desfășura activități specifice temei „Prăjituri pentru ceai”- modelaj. Dezvoltarea deprinderilor tehnico-aplicative prin realizarea unor prăjituri exersând mișcări de rulare, aplatizare și definire a formei unor prăjituri. Copiii vor demonstra amabilitate, hărnicie și întrajutorare.

La centrul "**Bibliotecă**" conținutul științific vizează exersarea unor capacități și atitudini de exprimare prin repovestire a unei povești cu ajutorul urmelor de siluete ale personajelor. (Anexa 2 „Cîrpele cel lacom”). Stimularea curiozității, creativității, inițiativei, generozității și dărnicii.

Dirijarea învățării va parcurge următoarele etape:

- orientarea către centrele de interes în funcție de echipele gata formate în debutul activității;
- întuirea materialelor, explicarea sarcinilor și demonstrarea tehnicilor de lucru;
- fixarea regulilor ce trebuie respectate în timpul activității (menținerea liniștii, poziția corectă, respectarea sarcinilor și a indicațiilor);
- sprijinirea de către educatoare a copiilor care întâmpină dificultăți în realizarea sarcinilor;
- trasarea de sarcini suplimentare celor care finalizează mai repede lucrările, diferențiind conținuturile și sarcinile în funcție de nivelul psihologic și intelectual al fiecăruia;
- realizarea sarcinilor individual sau în cooperare;

Obținerea performanței: După finalizarea activităților la centre copiii vor fi invitați în semicerc. Aceștia vor recunoaște în imaginile prezentate valorile morale și regulile de politețe folosite în jocurile realizate. Se va urmări capacitatea de exprimare cât mai corectă, dovedind înțelegerea mesajelor transmise și a valorilor promovate în activitate.

Evaluarea: Se apreciază inițiativa și implicarea copiilor în activitățile realizate, comportamentul lor pe parcursul activității raportat la regulile grupei.

BIBLIOGRAFIE:

- *Curriculum pentru învățământ preșcolar*, M.E.N, 2019
- *Pedagogia preșcolarității și școlarității mici*, Liliana Stan, Editura Polirom, 2014
- Lolica-Lenuța Tătaru, Adina Glava, Maria Pocol, *Educația timpurie –ghid metodic pentru aplicarea curriculumului preșcolar*, Editura PARALELA 45, 2009;
- Georgeta Toma și colaboratorii, *Suport pentru aplicarea noului curriculum pentru învățământul preșcolar*, Editura Delta Cart Educațional;

PERSPECTIVE CULTURALE ȘI ARTISTICE, ÎN EDUCAȚIE

Prof. Ostace Frensis Alina

Grădinița cu Program Prelungit ” Parfum de Tei”, Cluj-Napoca

Tema despre educație a stârnit interesul multor scriitori și pedagogi, iar una dintre ele a fost Henri-Irene Marrou, care prezintă diferențele dintre educația modernă și cea antică, menționând faptul că educația antică are influențe în educația modernă. În cartea sa ”Istoria educației în antichitate”(1997), ne vorbește despre cultură și educație în toate epocile și culturile lumii. O cultură clasică se definește printr-un ansamblu de mari capodopere, fundament recunoscut al scării de valori. (H.I. Marrou, 1997, p. 257).

Educația clasică vizează ființa umană în totalitatea ei. Aici o surprindem în acord cu pedagogia contemporană, care insistă de asemenea asupra educației sau formării "generale", ca reacție împotriva interesului prea exclusiv îndreptat spre "instrucție", spre dezvoltarea doar a facultăților intelectuale. Da, omul în întregime, corp și suflet, sensibilitate și rațiune, caracter și spirit. (H.I. Marrou, 1997, p. 342).

Pentru a înțelege cât mai bine problematica pe care o ridică conceptul de de cultură, apelăm la planul etimologic al cuvântului. Ideea de cultură este legată de idea și practica educării spiritului de ”cultura sufletului”. În limba latină, termenul de ”cultură” are o vechime foarte mare, având rădăcina în cuvântul ”colere”(a cultiva, a îngriji). (I. Biriș, 1996, p. 35).

Trebuie remarcată noțiunea de cultură, în opinia lui Ovidiu Drîmba include în sfera ei atitudinile, actele și operele limitate, ca geneză, intenție, motivare și finalitate, la domeniul spiritului și al intelectului. (O.Drîmba, 1987, p.6). Orice act uman ce poate fi privit ca act cultural înseamnă creativitate umană. Iar această creativitate nu este altceva decât o obiectivare, o exteriorizare a activității spiritului omenesc. Iar în interpretarea lui Cassier, cultura poate fi considerate ca procesul eliberării treptate de sine a omului. (E. Cassier, 1994, p. 314).

Nu putem vorbi despre cultură și educație, fără a menționa și importanța educația artistică.În viziunea lui S. Cristea ”Educația artistică este componenta cea mai importantă a educației estetice. Are funcția centrală de formare-dezvoltare a personalității educatului (elevului, studentului etc.) prin valorile frumosului artistic. Evoluează istoric în raport de concepția despre artă afirmată în premodernitate prin imitarea frumosului din natură și în modernitate și postmodernitate prin reconstrucția frumosului în forme tot mai diversificate. ” (S. Cristea, 2010, p.41).

Definirea conceptului pedagogic de educație artistă că implică valorificarea, la un nivel de referință specific, a modelului global de analiză a educației estetice, interpretată ca și conținut general al educației, în interdependență permanentă cu celelalte conținuturi generale ale educației (educația morală, educația științifică, educația tehnologică, educația psihofizică).

Avem în vedere următoarele criterii de ordin epistemologic, adaptate la domeniul pedagogiei (teoriei generale a educației):

- Valoarea general-umană reflectată;
- Obiectivele educației artistice (obiectiv general; obiective specifice);
- Conținuturile specifice educației artistice;
- Metodologia de realizare;
- Principiile de proiectare și realizare-dezvoltare a educației artistice (S. Cristea 2010, p. 236).

Importanța conținuturilor specifice educației artistice la nivelul procesului de învățămînt este recunoscută unanim în literatura de specialitate. Tot în opinia lui Schiller, educația estetică face posibilă situația în care un act moral este săvârșit cu plăcere. Individul în care există armonia dintre instinct și rațiune are un suflet frumos, este perfect. El își îndeplinește datoriile morale în chip natural, nesilit de nimeni, de aceea simțul estetic, gustul pentru frumos, trebuie să constituie un element important al idealului educațional. (I. Albușescu, 2008, pag.198).

BIBLIOTECĂ:

1. Marrou, H.I, Istoria educației în antichitate, Editura Meridiane, 1997;
2. Biriș, I. Istorie și Cultură, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1996;
3. Cristea, S. Fundamentele pedagogiei, Editura Polirom, Iași, 2010;
4. Cassier, E. Eșeu despre om (O introducere în filosofia culturii umane) Editura Humanitas, București, 1994;
5. Albușescu, I., Morală și educație, Editura EIKON, Cluj-Napoca, 2008;
6. Drîmba, O. Istoria culturii și civilizației, Editura Științifică și Enciclopedică, 1987.

Școala și elevii – picături de Lumină

PĂTRĂȘCOIU ILEANA

Profesor la Școala Gimnazială Bumbesti-Jiu,
Județul Gorj

Instruirea, educația formativă presupune un exercițiu de adaptare continuă cu rol de asigurare a flexibilității educației și a educatului la caracterul multidimensional al curriculumului și de a asigura educaților atitudini, convingeri, aspirații, conduite personale, creativitate, o gândire flexibilă. Procesul constituirii personalității începe din primele zile ale copilăriei și continuă toată viața omului. El nu are loc întotdeauna uniform și continuu, ci și cu zig-zaguri, sacadat, discontinuu, cu salturi spectaculoase, dar și cu plafonări.

Deși procesul structurării și reîmprospătării personalității se produce de-a lungul vieții individului, există, totuși, unele perioade, unele vârste când el cunoaște o mai mare accentuare.

Prin explorare, prin operarea nemijlocită cu obiectul cunoașterii se antrenează *asimilarea unor noi experiențe, asigurarea stabilității* unei noi scheme cognitive, pornite de la concret-senzorial la formal, operațional. Nu se mai realizează o asociere între obiecte, ci se trece la asimilarea obiectelor prin scheme de noțiuni, scheme ale subiectului, care are obligația de a se acomoda la particularitățile acestor obiecte. Experiența determină actul cognitiv al construirii succesive (abstractizări, generalizări constructive).

Astfel, potrivit lui J. Piaget, *„cunoașterea nu este o reprezentare a lumii reale, ci o însumare a structurilor mentale formate în timpul adaptării, acumulate prin experiență”*.

Pentru formarea acestui tip de cunoaștere trebuie cunoscute principiile construcției cognitive, descoperirea abilităților mentale ale elevilor, particularitățile lor, crearea unui context favorabil de dezvoltare cognitivă. Este necesar să se urmărească nu numai creșterea performanței școlare, ci și educația elevilor pe relații de colaborare și pe îmbunătățire a mediului de învățare și de predare. Pentru atingerea acestui obiectiv, copiii și tinerii trebuie să fie implicați activ, integrând ceea ce li se predă cu propria lor experiență de viață. Valorificând componenta estetică și culturală, în strânsă relație cu cea lingvistică și interrelațională se vizează dezvoltarea și stimularea creativității, a libertății de receptare și a plăcerii lecturii, cu scopul de a înțelege valorile universale și importanța raportării la acestea, prin deschiderea transdisciplinară pentru atingerea finalităților educaționale, reflectate în profilul unei personalități autonome.

Datorită strategiilor cooperative toți elevii învață să asculte activ, să fie toleranți, să ia decizii și să-și asume responsabilități în cadrul grupului.

Prin toate acțiunile și activitățile extrașcolare, extracurriculare, inter- și transcurriculare desfășurate an de an, școala noastră a demonstrat că procesul educației se desăvârșește doar atunci când luăm în discuție și componenta formativă, nu doar cea informativă.

România a avut mari valori, personalități care pot și trebuie să redevină repere de moralitate în procesul reconstruirii/construirii identității naționale, al consolidării unei culturi bazate pe norme și valori perene. Școala, principala instituție care oferă instruire, educație, cultură este răspunzătoare de păstrarea identității naționale prin cultivarea valorilor naționale, prin formarea unor picături de lumină, de adevăr și bun-simț.

Promovarea unor deprinderi morale sănătoase, responsabilizarea tinerei generații s-a realizat și în cadrul activităților incluse în proiectul educațional „Am vrut să zbor ca un fluture” – „Amintirile unui copil despre Holocaust”. A vorbi despre Holocaust este o datorie a istoricilor, dar și o datorie morală a profesorilor care pot sensibiliza elevii în legătură cu ceea ce se întâmplă în jurul lor, pentru ca astfel de evenimente negative să nu se mai repete. Activitatea de comemorare a victimelor Holocaustului, organizată în cadrul școlii în parteneriat cu Primăria, Casa de Cultură a orașului, a avut în vedere o componentă teoretică cu privire la evenimentele premergătoare declanșării Holocaustului și la ideologiile care au susținut această manifestare, dar și o componentă practică prin implicarea copiilor în realizarea de diverse portofolii documentare cu referire la Holocaust. Prin munca de cercetare, elevii au putut reconstitui părți ale unui trecut îndurerat, pe care l-au reflectat în eseuri, scrisori fictive adresate unui copil-prizonier în lagărele de concentrare, desene tematice. Proiectul a fost finalizat cu un concurs tematic, având ca scop încurajarea creativității și exprimării elevilor, stimularea curiozității intelectuale, motivarea elevilor spre a se concentra asupra unei teme legate de Holocaust, subiect sensibil și cu un impact emoțional foarte puternic asupra tuturor.

O lecție despre puterea toleranței este oricând binevenită, pentru că se promovează respectul, înțelegerea, compasiunea ca valori ale umanității.

Cu prilejul zilei de 1 Decembrie a fost propus, elaborat și desfășurat proiectul educațional „Fii de România!”, ale cărui activități au avut ca scop formarea și dezvoltarea sentimentului patriotic, a mândriei identității naționale, a unui comportament civic adecvat societății românești. Elevii au avut oportunitatea de a avea acces la multiplele informații legate de istoria poporului român, de implicațiile evenimentului de la 1918 pentru perioadele

următoare și pentru viitor. Un alt aspect esențial al proiectului l-a constituit interesul special acordat, pe toată perioada activităților, eroilor neamului românesc, văzuți ca simboluri de voință și biruință ale întregului popor. Cu astfel de modele de trăire românească, elevii își formează, deprind și manifestă comportamente și atitudini pozitive, devenind apărătorii valorilor culturale românești, păstrătorii moștenirilor de „limbă, pământ și țară”. Vor avea datoria de a promova toate aceste valori democratice, cultural-istorice, să-și modeleze un comportament demn de urmat, demonstrând înțelegerea semnificației identității naționale.

Sărbătorile de iarnă vin ca în fiecare an cu un alai de colindători, tradiții, ritualuri, obiceiuri, îndeosebi, cântec și voie bună. Un impact emoționant îl au însă colindele „aur, smirnă și tămâie, izvorâte din inimi și purtate pe buze ca ofrande, venite din adânc de istorie creștină, românească. Fiecare colț de pământ strămoșesc murmură un cântec sfânt și „alunecă” din istorie pe o singură rază a unei Stele călăuzitoare spre a duce mai departe Lumina, Credința. Trupe de mici Irozi, de Capre, Urși și Mascăți, de Pițărâi și Plugari porniți cu Plugușoare aducătoare de belșug sau de purtători ai unei Stele renăscute din vechi îndeletniciri, costumați în straiele de sărbătoare ale românilor se rotesc în jurul brazilor împodobiți, a căror cetină are putere ocrotitoare: „iar brazii, Doamne, brazii din cer furară stele/În crengi și le-agățară și-au coborât din munți/Să stea la noi prin case uimindu-ne cu ele/Și luminând cu ele a noastre albe frunți” – versurile lui Nicolae Labiș răsună șoptite cu emoție în fața lumii întregi și amintesc de Renașterea spiritului românesc. De Sfântul Andrei până la Sfântul Ion își scutură Cerul podoabele la fiecare prag și în fiecare inimă. „Românul s-a născut poet” și sufletul fiecăruia dintre noi tresare la sunet de clopoței sau la un pocnet de bici. De aici, țâșnesc apoi dorințele copiilor de a prevesti Noul, Binele și Frumosul, de a oferi mai întâi pentru a primi mai apoi de la Moșii străbuni, Moș Nicolae, Moș Crăciun.

Sfârșit de an, început de an, generații aflate la răscruce de Vechi și Nou, poartă din ușă în ușă, din poartă în poartă, obiceiuri legate de mentalitatea vechilor comunități umane. Începutul de an se lega de Învierea Naturii, era sărbătorit de romani pe 1 martie, dar mutat la 1 ianuarie de Iulius Cezar, Anul Nou suprapune ceremoniale cu caracter agrar și alte sărbători populare și religioase, adânc înrădăcinate în mințile și sufletele românilor și structurate, remodelate și reînviolate după fiecare mentalitate și colectivitate. Se păstrează spiritul tradiției și se respectă datina de a îndruma mințile și inimile spre Lumină, spre educarea Sinelui.

Un alt prilej de sărbătoare și de implicare afectivă, culturală și științifică a fost determinat de Ziua Culturii Române. În perioada 10-17 ianuarie 2025, catedra de limba și literatura română de la școala noastră a inițiat și desfășurat proiectul educațional „Dor de Eminescu – dor de Poezie”, în corelație cu ținta Planului de dezvoltare instituțională al

unității noastre școlare, prin care se urmărește creșterea calității procesului instructiv-educativ, prevenirea eșecului școlar și îmbunătățirea rezultatelor elevilor capabili de performanță ridicată.

Prin intermediul unor astfel de activități se urmărește apropierea elevilor de cărți, de bibliotecă, să le dezvoltăm interesul pentru lectură, creativitate, sentimentul de respect față de dascăli și față de valorile culturale naționale și universale.

Rezultatele implementării proiectelor educaționale de la școala noastră au fost cele așteptate, întrucât elevii au avut prilejul de a-și forma deprinderea de documentare, de căutare a unor noi informații, de diseminare a cunoștințelor aflate și de a-și pune în valoare talentul artistic. De asemenea, un astfel de proiect implică cooperare, responsabilizare, consolidarea relației școală – familie – comunitate locală.

Caracterul însă al unei școli bune e ca elevul să învețe în ea mai mult decât i se predă, mai mult decât știe însuși profesorul. (Mihai Eminescu)

Bibliografie:

Elena Joița - „*Instruirea constructivistă – o alternativă. Fundamente. Strategii*”, București, 2006;

Mielu Zlate - „*Psihologia mecanismelor cognitive*”, Polirom, 2006.

Mușata Bocoș - „*Didactica disciplinelor pedagogice. Un cadru constructivist*”, Ed. PARALELA 45, colecția UNIVERSITARIA, seria „Științele educației”.

Strategii moderne de predare, învățare, evaluare

Prof. Pavelescu Luminița
Școala Profesională Specială
Comuna Ștefan cel Mare, Județul Neamț

„Motto: Strategia fără tactică este cel mai lung drum spre victorie. Tactica fără strategie este zgomotul de dinaintea înfrângerii.”

Lao Tzu

1. Strategii didactice interactive

În învățământul modern, strategiile didactice interactive sunt mult folosite, deoarece au un pronunțat caracter activ-participativ din partea elevilor, dezvoltând abilitățile de cooperare și eficientizând comunicarea. Pentru a fi atinse finalitățile educaționale se impune îmbinarea activităților individuale cu cele desfășurate pe grupe, precum și susținerea învățării prin cooperare, corelată cu învățarea prin competiție constructivă interindividuală și intra/intergrupală.

Se consideră că învățarea în grup dezvoltă capacitatea de decizie și de inițiativă, imprimând o notă mai personală activităților elevilor, și o complementaritate mai mare aptitudinilor și talentelor, ceea ce asigură o participare mai activă. Printre avantajele interacțiunii la nivelul grupului se pot menționa: efectele pozitive în planul dezvoltării cognitive și sociale a personalității; stimularea și dezvoltarea capacității cognitive complexe (gândirea divergentă, gândirea critică, gândirea laterală); reducerea timpului de soluționare a problemelor; reducerea blocajului emoțional al creativității.

Strategia didactica reprezintă **sistem complex și coerent de mijloace, metode, materiale și alte resurse educaționale care vizează atingerea unor obiective.**

- ocupă un **loc central** în cadrul activității didactice, deoarece proiectarea și organizarea lecției se realizează în funcție de decizia strategică a profesorului.

- este concepută ca un **scenariu didactic** complex, în care sunt implicați **actorii predării - învățării, condițiile realizării, obiectivele și metodele vizate.**

- prefigurează traseul metodic cel mai potrivit, cel mai logic și mai eficient pentru abordarea unei situații concrete de predare și învățare (astfel se pot preveni erorile, riscurile și evenimentele nedorite din activitatea didactică).

Componente ale strategiei didactice:

- sistemul formelor de organizare și desfășurare a activității educaționale,
- sistemul metodologic respectiv sistemul metodelor și procedeele didactice,
- sistemul mijloacelor de învățământ, respectiv a resurselor utilizate,
- sistemul obiectivelor operaționale.

Caracteristici ale strategiei didactice:

- implică pe cel care învață în situații specifice de învățare;
- raționalizează și aduce conținutul instruirii la nivelul/după particularitățile psihoindividuale;
- creează premise pentru manifestarea optimă a interacțiunilor dintre celelalte componente ale procesului de instruire;

- presupune combinarea contextuală, originală, unică, uneori, a elementelor procesului instructiv-educativ.

Tipuri de strategii didactice:

1. **strategii inductive**, al căror demers didactic este de la particular la general;
2. **strategii deductive**(invers față de cele inductive) : general - particular, legi sau principii- concretizarea lor în exemple;
3. **strategii analogice** - predarea și învățarea se desfășoară cu ajutorul modelelor;
4. **strategii transductive** cum sunt explicațiile prin metafore;
5. **strategii mixte**: inductiv-deductive și deductiv-inductive;
6. **strategii algoritmice**: explicativ-demonstrative, intuitive, expositive, imitative, programate și algoritmice propriu-zise;
7. **strategii euristice** - de elaborare a cunoștințelor prin efort propriu de gândire, folosind problematizarea, descoperirea, modelarea, formularea de ipoteze, dialogul euristic, experimentul de investigare, asaltul de idei, având ca efect stimularea creativității.

Strategiile didactice **sunt realizate cu ajutorul metodelor de predare și învățare** (informative și activ-participative, de studiu individual, de verificare și evaluare). Strategia nu se confundă cu metoda sau cu metodologia didactică. **Metoda vizează o activitate de predare-învățare-evaluare. Strategia vizează procesul de instruire în ansamblu și nu o secvență de instruire.**

2. Rolul strategiilor didactice interactive în procesele de predare, învățare, evaluare

Imperativul calității în educație obligă la o reconsiderare a demersului educațional al profesorului, astfel încât strategiile didactice elaborate să fie centrate pe învățare și, respectiv, pe cel care învață. Strategiile didactice interactive promovează o învățare activă, implică o colaborare susținută între elevi care, organizați în microgrupuri, lucrează împreună pentru realizarea unor obiective prestabilite.

Cadrul didactic plasează accentul nu pe rolul de difuzor de mesaje informaționale, ci pe rolurile de organizator, facilitator și mediator al activităților de învățare. Demersul didactic este conceput astfel încât nu îl mai are în centru pe profesor, ci pe elev. Rolul profesorului rămâne unul capital, însă, renunțând la vechile practici educaționale rigide și uniforme, el devine organizator al unui mediu de învățare adaptat particularităților și nevoilor beneficiarilor, facilitând procesul învățării și dezvoltarea competențelor. Proiectând și realizând activități de predare-învățare-evaluare bazate pe strategii didactice interactive, cadrul didactic oferă elevilor multiple ocazii de a se implica în procesul propriei formări, de a-și exprima în mod liber ideile, opiniile și de a le confrunta cu cele ale colegilor, de a-și dezvolta competențele metacognitive. Pentru a asigura dezvoltarea și valorificarea resurselor lor cognitive, afective și acționale, pentru a-i „instrumenta” în vederea adaptării și inserției optime în mediul socioprofesional, este esențială construirea unor strategii didactice bazate pe acțiune, aplicare, cercetare, experimentare. Astfel, li se va crea elevilor ocazia de a practica o învățare de calitate, de a realiza achiziții durabile, susceptibile de a fi utilizate și transferate în diverse contexte instrucționale și nu numai. Beneficiind de o îndrumare competentă, având suportul unor profesori care îi respectă și sunt interesați continuu de ameliorarea nivelului lor de achiziții și competențe, elevii vor avea posibilitatea să realizeze obiectivele învățării și să finalizeze cu succes această activitate. În plus, și șansele lor de reușită socială vor spori considerabil. Percepția cadrului didactic asupra elevilor suportă deci transformări radicale: imaginea elevului - receptor pasiv de informații, de cunoștințe „prefabricate” este înlocuită cu imaginea elevului activ, motivat să practice o învățare autentică, să-și formeze competențe specifice de procesare a informațiilor, de generare de noi cunoștințe, de aplicare a acestora în diferite contexte etc.. Ceea ce reprezenta un obiectiv fundamental al educației școlare - transmiterea, respectiv

acumularea de cunoștințe - trece în plan secund atunci când se dorește promovarea, la acest nivel, a unei culturi a calității. Acum, accentul este plasat pe modul în care informațiile asimilate sunt prelucrate, structurate, interpretate și utilizate în situații variate. Astfel elevii dobândesc competențe solide, dar și încrederea că acestea se vor dovedi operaționale și le vor servi în mod autentic în diverse contexte de viață.

Strategiile didactice interactive au un rol determinant în activitatea instructiv-educativă, fiind prezente în toate etapele conceperii și realizării efective a acesteia:

a) în faza proiectării, atunci când profesorul, raportându-se la celelalte componente ale procesului de învățământ (obiective, conținuturi, timp, forme de organizare etc.), elaborează strategia didactică optimă;

b) în faza de desfășurare efectivă a activității – strategia didactică devine un instrument concret care permite realizarea obiectivelor propuse;

c) în faza (auto)evaluării, alături de alte componente ale procesului de învățământ, strategia didactică devine “obiect” al evaluării profesorului, apreciindu-se, în funcție de rezultatele obținute, calitatea acesteia și gradul de corespondență cu finalitățile, conținutul, formele de organizare a procesului de învățământ. 7 Implementarea unui sistem de management al calității în învățământul preuniversitar reclamă deci necesitatea organizării unui mediu de învățare stimulat, „interactiv”, care să faciliteze participarea elevilor la procesul propriei formări.

Strategiile didactice interactive au rolul de:

- a forma munca în echipă, prin colaborare și cooperare, în vederea atingerii obiectivelor propuse,
- a stimula participările individuale,
- a solicita efort de adaptare la normele de grup, toleranță față de opiniile colegilor,
- a dezvolta capacitatea de autoevaluare, susținând învățarea activă prin care elevul transformă informația într-una nouă, personală, proprie,
- a diminua tendințele inhibitorii pe care le produce lucrul într-un grup în care partenerii nu se cunosc prea bine.

Strategiile didactice interactive sunt centrate pe elev și pe activitate, presupun comunicare multidirecțională, pun accent pe dezvoltarea gândirii, formarea de aptitudini, deprinderi, încurajează evaluarea formativă, încurajează participarea copiilor, inițiativa, creativitatea, pun accent pe parteneriatul cadru didactic/elev.

Metodele interactive îndeplinesc mai multe funcții:

- funcția cognitivă : metoda, strategia didactică respectivă devine o cale de acces spre aflarea adevărilor), elevul dobândește cunoștințe, prin participare activă, în grup, prin descoperire, prin joc, fără să fie constrâns, dezvoltând relații de cooperare.
- funcția instrumentală (operațională, prin această funcție metodele devin niște instrumente de lucru pentru profesor, care îi facilitează acestuia procesul de predare și îl face activ pe elev),
- funcția normativă prin care se orientează activitatea didactică și cea de învățare, așezând-o în limitele unor reguli,
- funcția motivațională prin care se produc motivații pentru învățare prin obiectivele urmărite, trezind interesul și curiozitatea spre cunoaștere), iar motivarea învățării poate lua diferite forme: intrinsecă sau extrinsecă, pozitivă sau negativă, cognitivă sau motivational-afectivă;
- funcția formativ-educativă prin care se formează competențe diferite și se educă elevul în vederea dezvoltării sale ulterioare și a dobândirii de cunoștințe într-o manieră modernă, nouă, care îi pune în valoare anumite capacități, îi dezvoltă gândirea și imaginația, îi stimulează creativitatea.

BIBLIOGRAFIE:

1. Vîrtop Sorin-Avram: Caiet de practică pedagogică pentru Nivelul I și Nivelul al II-lea (liceal) al programului psihopedagogic în vederea certificării pentru profesia didactică prin Departamentul pentru Pregătirea Personalului Didactic. Editura Academica Brâncuși, TârguJiu, 2012 ISBN 978 -973-144-539-7, Ediția a III-a
2. Ioan Cerghit – Sisteme de instruire alternative și complementare. Structuri, stiluri și strategii. Editura Aramis, Bucuresti, 2002.
3. Ioan Cerghit – Metode de învățământ. Editura Polirom, Iași, 2004.
4. Ioan Cerghit, Ioan Neacșu, Ion Negreț Dobridor, Ion Ovidiu Pânișoară – Prelegeri pedagogice. Editura Polirom, Iași.
5. Sorin Cristea- Dicționar de termeni pedagogici. Ed. D.P., București, 2000.
6. Sorin Cristea – Teorii ale învățării. Modele de instruire. Editura Didactică și Pedagogică R.A., București, 2005.
7. Sorin Cristea – Curriculum Pedagogic. Editura Didfactică și Pedagogică, București, 2006. 8. Romiță Iucu – Instruirea școlară. Perspective teoretice și aplicative. Ed. Polirom, Iași, 2002.
9. Elena Joița – Educația cognitivă. Editura Polirom, Iași,

Lumina și renașterea educației în fața provocărilor contemporane

Petruș Mirela

Centrul Școlar de Educație Incluzivă Beclean

Bibliografie:

Rousseau, Jean-Jacques. *Emile, sau despre educație*. Editura „Gallimard, anul 1762 Paris, Franța

Siedentop, Daryl, „Introduction to Physical Education, Fitness, and Sport”. **McGraw-Hill Education**, în anul 2009.

Într-o eră marcată de schimbări rapide și provocări globale, educația nu mai poate fi percepută ca un proces de transmitere a unor cunoștințe statice. Așa cum spunea Jean-Jacques Rousseau în „Emile, sau despre educație”, 'Educarea unui om nu înseamnă a-l umple cu cunoștințe, ci a-l învăța să gândească'. Acest principiu fundamental ne îndeamnă să reflectăm asupra direcției educației în prezent, care trebuie să meargă dincolo de simpla acumulare de informații. În fața globalizării, digitalizării și provocărilor economice și sociale, educația trebuie să pună accent pe dezvoltarea gândirii critice și a abilității de a rezolva probleme, nu doar pe memorarea unor fapte. Astăzi, mai mult ca niciodată, este esențial ca educația să formeze indivizi capabili să răspundă eficient provocărilor unei lumi aflate într-o continuă schimbare.”

Pe lângă provocările legate de globalizare, digitalizare și dezvoltarea gândirii critice, educația modernă trebuie să răspundă și nevoii de a forma indivizi sănătoși și echilibrați, capabili să facă față provocărilor cotidiene. În acest sens, educația fizică și sportul sunt esențiale, nu doar pentru dezvoltarea fizică, dar și pentru întărirea abilităților socio-emoționale, a disciplinei și a respectului. În această secțiune, vom analiza cum educația fizică poate deveni un pilon al educației inovative și ce rol joacă sportul în dezvoltarea tinerelor generații.

Educația fizică – un pilon al educației inovative

Educația fizică nu mai este privită doar ca un set de exerciții fizice sau un simplu mijloc de distracție, ci ca o componentă esențială a educației inovative, care contribuie activ la dezvoltarea unor abilități fundamentale: auto-disciplină, respect, muncă în echipă, leadership și gestionarea emoțiilor. Într-o eră în care accentul este tot mai mult pus pe învățarea continuă, gândirea critică și abilități socio-emoționale, educația fizică se aliniază perfect cu aceste necesități.

În lucrarea „Lumina și renașterea educației în fața provocărilor contemporane”, subliniem că educația trebuie să fie adaptabilă și capabilă să răspundă nevoilor diverse ale elevilor dintr-o lume în continuă schimbare. În acest context, educația fizică și sportul pot contribui semnificativ la „renașterea” educației, ajutând la formarea unui individ care nu doar că posedă cunoștințe teoretice, dar și abilități fizice, mentale și sociale esențiale.

Beneficiile educației fizice în dezvoltarea elevilor

Educația fizică nu doar că ajută la dezvoltarea sănătății fizice, dar are și beneficii semnificative pentru sănătatea mentală și emoțională a elevilor. Diverse studii au arătat că activitatea fizică are un impact pozitiv asupra concentrării, performanței academice și stării de bine psihologice. În plus, sportul și educația fizică încurajează formarea unui caracter puternic și a unor abilități de viață esențiale, cum ar fi:

- **Munca în echipă și colaborarea:** Participarea la activități fizice sau sportive dezvoltă abilități de colaborare, promovând un spirit de echipă și respect reciproc. În fața provocărilor actuale, capacitatea de a lucra în echipă este esențială, mai ales într-o societate globalizată și interconectată.
- **Dezvoltarea emoțională și socială:** Educația fizică ajută la gestionarea stresului și la dezvoltarea rezilienței emoționale. Elevii învață cum să facă față eșecurilor, să depășească obstacole și să aprecieze importanța perseverenței.
- **Abilități de leadership și încredere în sine:** Participarea la activități fizice sau sportive oferă elevilor oportunități de a-și exprima abilitățile de leadership și de a-și construi încrederea în propriile forțe, abilități care le vor fi utile pe parcursul vieții.

În fața provocărilor contemporane, educația fizică devine esențială nu doar pentru dezvoltarea corpului, ci și pentru formarea unui caracter echilibrat și adaptabil. Aceste abilități sunt fundamentale pentru succesul viitor al elevilor, iar educația fizică joacă un rol activ în cultivarea lor.

Educația fizică ca răspuns la provocările educației contemporane

În contextul în care educația se confruntă cu provocări multiple – cum ar fi digitalizarea, inegalitățile în accesul la educație și sănătatea mentală a tinerelor generații – educația fizică poate deveni un element cheie în transformarea procesului educațional. Iată câteva exemple de cum educația fizică poate răspunde la aceste provocări:

- **Lipsa activității fizice și sănătatea mentală:** La nivel global, sedentarismul a devenit o problemă tot mai mare, în special în rândul tinerilor. Impactul negativ asupra sănătății mentale și fizice este evident, iar educația fizică poate contribui semnificativ la combaterea acestei tendințe. Activitățile fizice și sporturile pot contribui la reducerea stresului și anxietății, îmbunătățind astfel starea de bine a elevilor.
- **Accesibilitatea și incluziunea socială:** Educația fizică este o modalitate eficientă de a promova incluziunea socială, având în vedere că sportul poate fi practicat de toți elevii, indiferent de nivelul lor de pregătire sau statutul social. În acest fel, educația fizică poate sprijini un mediu educațional mai echitabil și accesibil tuturor.
- **Promovarea unui stil de viață activ și sănătos:** Educația fizică poate juca un rol crucial în formarea unor obiceiuri sănătoase încă din copilărie, care să prevină boli precum obezitatea, diabetul sau problemele cardiovasculare. Acest aspect este tot mai relevant în contextul provocărilor globale legate de sănătatea publică.

Educația fizică nu doar că răspunde provocărilor contemporane legate de sănătatea fizică și mentală, dar și contribuie la „renașterea” educației prin formarea unor tineri mai sănătoși, mai echilibrați și mai pregătiți pentru viața activă și responsabilă.

Educația fizică și inovația: Abordări moderne în școlile inovative

În școlile inovative, educația fizică nu mai este limitată la activități tradiționale, precum alergatul sau jocurile sportive. Multe școli au început să adopte abordări creative, care includ activități precum yoga, dans, mindfulness și sporturi alternative. Aceste activități nu doar că îmbunătățesc starea de sănătate, dar și ajută la dezvoltarea unor abilități socio-emoționale, cum ar fi autocontrolul, gestionarea emoțiilor și concentrare.

În fața provocărilor educației contemporane, este esențial ca sistemul educațional să își diversifice abordările și să includă nu doar formarea intelectuală, dar și dezvoltarea personală și socio-emoțională a elevilor. Educația fizică joacă un rol fundamental în acest proces, oferindu-le elevilor oportunitatea de a învăța despre propriile abilități, limite și potențial. Așa cum subliniază Daryl Siedentop, „Educația fizică este un mijloc prin care putem învăța mai multe despre noi înșine, despre abilitățile noastre, limitele și potențialul nostru.” Acest proces de auto-descoperire nu doar că îmbunătățește sănătatea fizică, dar contribuie și la dezvoltarea unor valori esențiale precum perseverența, respectul și munca în echipă.

Într-o eră în care educația trebuie să răspundă nevoilor tot mai complexe ale tinerelor generații, educația fizică reprezintă un pilon esențial pentru formarea unui individ echilibrat, capabil să facă față provocărilor din viața cotidiană. Astfel, este esențial ca educația fizică să fie integrată într-un sistem educațional inovativ, care să răspundă nu doar cerințelor academice, dar și necesității de a dezvolta elevi compleți, sănătoși și responsabili.

TRADIȚII ȘI OBICEIURI PASCALE

PROF. POMACU AURA - MARINA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ „ILIE MARTIN”

Pastile sunt cea mai veche sărbătoare creștină. Împreună cu duminica, sărbătoarea săptămânală a creștinilor, Paștile a fost sărbătorit încă din epoca apostolică. Fiind legat, prin data lui, de Paștile evreiești, între Paștile evreiești și cele creștine s-a făcut ușor o apropiere la primii creștini, recrutați dintre evrei. În chip firesc, respectul și pietatea acestora față de vechea sărbătoare strămoșească a trecut, pe nesimțite, asupra sărbătorii celei noi, creștine, care amintea de patimile, de moartea și de Învierea Domnului pentru mântuirea noastră. De aceea, Sfântul Apostol Pavel raportează Paștile evreiești la Hristos și îndeamnă pe creștini la sărbătorirea lor într-un nou spirit : „Iată Hristos, Paștile nostru, S-a jertfit pentru noi, s-a prăznuim, deci, nu cu aluatul cel vechi, nici cu aluatul răutății și al vicleșugului, ci cu azimile curăției și ale adevărului” (1 Cor. V, 7-8). Despre serbarea Paștilor la primii creștini mai găsim mărturii în: Constituțiile Apostolice (cart. V, cap- 17-19 și cart. VIII, cap. 33), canoanele apostolice (can. 7), can. 1 al Sinodului din Antiohia sa.

Paștele reprezintă sărbătoarea Învierii lui Iisus Hristos. Este o sărbătoare mult așteptată de toți creștinii, dar mai ales de către copii. Săptămâna premergătoare Paștelui se numește „Săptămâna Patimilor”, iar săptămâna de după Paști se numește „Săptămâna luminată”, deoarece Iisus a luminat lumea după înviere.

În țara noastră sunt multe tradiții și obiceiuri de Paște, multe dintre ele sunt moștenire de la strămoșii noștri și transmise din generație în generație. Paștele este cea mai veche și importantă sărbătoare creștină. Ea are loc întotdeauna în anotimpul primăvara, când și natura renaște.

În tradiția ortodoxă, începutul sărbătorii e marcat odată cu postul de șapte săptămâni. Postul reprezintă apropierea de Dumnezeu, dorința de a fi mai buni, mai toleranți, de a ne ajuta aproapele.

În Săptămâna Mare, credincioșii se ocupă de curățenie în case, în gospodării și în fiecare după-amiază merg la slujbele numite **denii**.

Joia Mare, este cea mai importantă zi dinaintea Paștelui. Specific deniei de joi seara este citirea celor 12 Evanghelii în care sunt relatate patimile lui Iisus. Joia Mare este cunoscută sub denumirea de joia morților sau cina cea de taină la care Hristos a prefigurat jertfa sa prin frângerea pâinii și prin oferirea vinului ce simbolizează sângele ucenicilor sai.

Vinerea Paștelui este cunoscută ca Vinerea Patimilor. Este ziua de doliu a creștinătății, întrucât atunci a fost răstignit Mântuitorul.

Sâmbăta seara, toți membrii familiei merg la slujbă și iau Lumina Sfântă, care îi apără de rele. Odată cu înnoirea naturii este obiceiul ca oamenii să-și înnoiască și îmbrăcămintea.

Simbolurile Paștelui sunt ouăle, mielul și pasca. Se vopsesc ouă în diferite culori. Roșul simbolizează sângele, verdele învierea naturii, galbenul soarele și albastrul cerul și apa. Ouăle se ciocnesc de Paște și oamenii spun: “Hristos a înviat!” și “Adevărat a înviat!”. Oamenii uită de supărări, sunt mai buni, mai generoși și mai prietenoși.

Salutul “Hristos a înviat!” se adresează timp de patruzeci de zile până la sărbătoarea Înălțării Domnului la cer, când se încheie praznicul Învierii Domnului.

În lumea tradițional românească, oamenii se pregătesc cu mult sărg atât din punct de vedere spiritual (prin post), cât și din punct de vedere lumesc.

Sunt multe obiceiuri și tradiții de Paște în România. Ele diferă în funcție de zonă. În preajma sărbătorilor, în unele zone sunt multe festivaluri la care se promovează obiceiuri și tradiții

de Paște din România. Aici, tinerii sunt încurajați să îmbrace portul național și să participe la concursuri de încondeiat ouă.

Indiferent din ce zona a țării facem parte, important este să transmitem copiilor noștri obiceiurile și tradițiile stravechi legate de anumite sărbători pentru ca aceștia să cunoască și să asimileze trăsături caracteristice poporului român: bucuria de a munci, înțelepciunea, istețimea, cinstea, demnitatea, modestia, simțul umorului, spiritul întrajutorării, al solidarității.

Sărbătoarea Paștelui este marcată în Oltenia de obiceiuri străvechi ce țin de credința unei curățări și înnoiri interioare. Potrivit tradiției femeile nu au voi să doarmă în Joia Mare, pentru că vor dormi tot anul.

În județul Dolj în unele comune se face foc în fața casei, iar femeile aduc în jurul lui atâtea scaune câți bărbați sunt în casă. Pe scaune sunt așezate câni cu apă, iar deasupra se pun colăcei care se dau de pomană.

În unele zone din Oltenia, bărbații sunt cei care încondeiază ouăle, iar acestae sunt dăruite la masa de Paște de către fini, nașilor, iar feciorii le oferă fetelor la hora satului. În dimineața de Paște, după ce oamenii se întorc acasă cu lumânarea aprinsă nu au voie să intre în casă până nu culeg din grădină iarbă verde pe care o așează pe scările casei.

Vinerea mare este ziua scăldatului, iar conform tradiției acela care se scufundă de trei ori în apa rece va fi sănătos tot anul. Dacă plouă, anul va fi unul bogat, cu recolte pe măsură.

Oltenii respectă tradiția, iar în ziua de Paște poartă haine noi în semn de respect pentru această sărbătoare. De pe masă nu trebuie să lipsească ouăle roșii, brânza, salata cu ceapă verde, drobul și friptura de miel și plăcinta cu brânză și smântână.

În a doua zi de Paște, în Oltenia feciorii stropesc cu apa sau parfum fetele pe care vor să le ducă în fața altarului.

Sărbătoarea Paștelui în Oltenia este însoțită de obiceiuri vechi, care sunt adânc înrădăcinate în credința și tradițiile locale. În această regiune, ouăle încondeiate sunt un simbol al sărbătorii și sunt oferite cu dragoste la masa de Paște de către fini și nași, iar feciorii le dăruiesc fetelor la hora satului.

Dimineața de Paște aduce o serie de tradiții specifice. Oamenii se întorc acasă cu lumânarea aprinsă și culeg iarbă verde din grădină, pe care o așează apoi pe scările casei, simbolizând puritatea și prosperitatea reînnoirii spirituale.

Respectul pentru sărbătoare este reflectat și în modul în care oamenii se îmbracă în această zi specială. Hainele noi sunt purtate cu mândrie, ca un semn de respect și recunoștință pentru importanța Paștelui. Masa de Paște este bogată și variată, cu bucate tradiționale precum ouăle roșii, brânza, salata cu ceapă verde, drobul, friptura de miel și plăcinta cu brânză și smântână.

Tradiția continuă și în a doua zi de Paște, când feciorii stropesc cu apă sau parfum fetele pe care doresc să le ducă în fața altarului, aducând astfel noroc și bucurie în viața lor. Aceste obiceiuri străvechi sunt păstrate cu drag de comunitatea oltenilor, fiind parte integrantă a identității și culturii lor.

Promovarea unui sistem de valori dezirabil la elevii noștri este unul dintre obiectivele ce orientează întreaga activitate didactică școlară, extrașcolară și extracurriculară.

Bibliografie:

Ghinoiu I., "Sărbători și obiceiuri românești", Editura Elion, București, 2003, pag. 56.
Simion Florea Marian, "Sărbătorile la români", vol.II, Editura Fundației Cultural Române, București, 1994, pag. 62

PROIECT EDUCAȚIONAL TRANSFRONTALIER „TRAISTA BUNICILOR CU POVEȘTI”

Popa Andreea Paula, Grădinița cu P.P. nr. 9 Bârlad

Lumea poveștilor va face copilul să își dorească să fie el însuși un personaj pozitiv.

Prin intermediul poveștilor, copilul descoperă lumea. Prin lupta dintre bine și rău, copilul învață strategii de viață, descoperă consecințele unor fapte și atitudini și își însușește comportamente sociale pozitive. Odată pătruns în această lume, cel mic începe să își dezvolte limbajul, dar și să își îmbogățească imaginația. Citirea unei povești poate fi un moment deosebit de relaxant pentru cel mic. Unul dintre cele mai importante lucruri pe care cei mici le învață din povești este diferența dintre bine și rău. În povești, ca și în basme, binele învinge întotdeauna. Cel mic va dobândi deprinderi pentru a realiza judecăți de valoare, precum și exprimarea propriilor sentimente într-un mod simplu. Cu ajutorul personajelor de poveste, micuțul va reuși chiar să își depășească anumite fobii.

Binele și răul sunt două concepte pe care cel mic le poate distinge acum, încă din primii anișori de viață. Copilul înțelege că există anumite reguli și conduite ce se aplică în fiecare zi. Aceste reguli trebuie respectate, deoarece în lipsa lor nici o societate nu poate funcționa. De asemenea, va înțelege că dacă nu respecti aceste reguli de conduită, devii personajul negativ, precum cel din poveste, iar personajul negativ întotdeauna suferă consecințele faptelor sale.

SCOPUL PROIECTULUI constă în cunoașterea poveștilor, dezvoltarea vocabularului și abilităților de comunicare, dezvoltarea spiritului de echipă și colaborare active precum și formarea deprinderilor de comportare civilizată preventivă și schimb de experiență.

OBIECTIVELE PROIECTULUI:

- Cooperarea interinstituțională în vederea organizării și desfășurării de activități extrașcolare;
- Deschiderea spre conceperea și implementarea unor acțiuni comune care se vor adresa copiilor, personalului didactic, părinților și reprezentanților din instituțiile partenere;
- Reducerea timpului la ecran în favoarea învățării sănătății sănătoase a noilor tehnologii;
- Stimularea lucrului în echipă, cooperării și comunicării;
- Reducerea anxietății copiilor, oferind avantaje de teren lung;
- Dezvoltarea unor relații de prietenie cu copiii care participă la proiect;

PREZENTAREA ACTIVITĂȚILOR:

În cadrul acestui proiect transfrontalier și al întâlnirilor virtuale, grădinițele partenere au avut ocazia să se cunoască realizând împreună activități deosebite.

Cadrele didactice împreună cu preșcolarii înscriși în proiect s-au întâlnit virtual, s-au prezentat (țara, orașul, grădinița), și-au cântat și și-au recitat poezii unii altora.

S-au desfășurat activități la care grupa mică a luat cunoștință cu biblioteca unității unde cei mici au descoperit frumusețea și misterul poveștilor ascultând povestea **„Cei trei purceluși”**, au învățat cum să răsfoiască o carte și cum să o așeze pe raft; au desfășurat activitatea **„Căsuța din oală”** unde au ascultat povestea și au pictat ursul din poveste; au urmărit teatrul de masă: **„Ursul păcălit de vulpe”** și au devenit, pentru scurt timp, mici actori punând în scenă aceeași poveste mai sus menționată; au realizat o carte de povești colorând imaginile din poveștile preferate.

În cadrul proiectului transfrontalier „Traista bunicilor cu povești”, am avut ocazia să întâlnesc cadre didactice extraordinare, cu experiență în învățământ și cu devotament față de meseria aleasă, dar mai ales cu dragoste față de copii.

Acest tip de colaborare transfrontalieră oferă beneficii atât nouă, cadrelor didactice, prin schimbul de experiență, cât și copiilor prin faptul că au creat legături noi cu ceilalți preșcolari din instituția parteneră.

CONCLUZII:

În perioada septembrie-decembrie 2024, preșcolarii din grupa mică B de la Grădinița cu P.P. Nr.9 Bârlad, în parteneriat cu preșcolari și cadre didactice din Republica Moldova au desfășurat proiectul transfrontalier „Traista bunicilor cu povești”. Proiectul a avut ca obiectiv principal promovarea poveștilor tradiționale și a valorilor culturale comune, cultivând interesul pentru lectură și creativitate în rândul celor mici. Preșcolarii au fost fascinați de cărțile ilustrate de povești, lecturând împreună pe covor. Această activitate face parte din tema „Iubesc poveștile”, prin care cei mici au descoperit personaje și aventuri din basmele tradiționale românești și moldovenești, dezvoltându-și imaginația și dragostea pentru lectură. O altă activitate care a avut loc a fost o activitate interactivă de teatru de masă, în care un cadru didactic utilizează decoruri și personaje specifice pentru a reda o poveste tradițională. Această metodă de predare captivantă îi ajută pe cei mici să înțeleagă mesajele poveștilor, stimulându-le memoria vizuală și creativitatea.

Proiectul „Traista bunicilor cu povești” a promovat colaborarea transfrontalieră și a contribuit la păstrarea moștenirii culturale prin implicarea directă a copiilor în activități care i-au conectat cu tradițiile și valorile specifice spațiului românesc și moldovenesc.

BIBLIOGRAFIE:

1. Curriculum pentru educație timpuri 2019;
2. Souca Valentina Lucica, Integrarea curriculară în grădiniță, Ghid metodologic, Școala noastră Zalău, 2014, p. 57;
3. Roșcovan M., Bulat V., Puntea M., Miron V., Ghid de cooperare transfrontalieră, Chișinău, 2010.

LUMINĂ ȘI RENAȘTERE ÎN EDUCAȚIE

Autor: Popa Maria Ancuța

Unitatea de învățământ: Seminarul Teologic Ortodox

“Sf. Nicolae”, Rm. Vâlcea

Tema „Lumină și Renaștere în educație” este una profundă și relevantă, mai ales în contextul pascal, care simbolizează regenerarea și noul început.

Pot începe prin definirea conceptelor: se explică ce înseamnă „lumina” în educație (cunoaștere, iluminare intelectuală) și „renaștere” (transformarea sistemelor educaționale, reînnoirea metodologiilor de predare). Abordez, de asemenea, importanța temei: de ce este esențial să discutăm despre aceste concepte în contextul educației modern?

Lumina în educație subliniază: cunoașterea ca lumină, adică educația ca un proces de iluminare a minților, dezvoltarea gândirii critice și creativității.

Pe de altă parte, renașterea în educație înseamnă: metodele de predare inovatoare, exemple de abordări moderne, cum ar fi învățarea prin proiecte, educația centrată pe elev și utilizarea tehnologiilor interactive, importanța educației non-formale, rolul activităților extracurriculare și al învățării pe tot parcursul vieții, colaborarea internațională, proiecte educaționale care promovează schimbul de idei și bune practici între diferite culturi.

Tematica pascală, în schimb, subliniază: renașterea spiritual, paralele între renașterea spirituală simbolizată de Paște și renașterea educațională, subliniind importanța valorilor morale și etice în educație, dar și reînnoirea personal, cum educația poate contribui la dezvoltarea personală și la formarea unui individ conștient de responsabilitățile sale sociale.

„Lumină și Renaștere în Educație - Perspective Culturale, Artistice și Pedagogice” pare a fi un subiect fascinant, care explorează modul în care iluminarea și renașterea influențează educația din diferite unghiuri. Culturale: acest aspect ar putea include discuții despre cum valorile culturale din perioada Renașterii, cum ar fi umanismul, au modelat gândirea educațională și cum aceste idei sunt relevante și astăzi. Artistice: Renașterea a fost o perioadă de mare efervescență artistică. Ar fi interesant să investigăm cum educația artistică poate stimula creativitatea și gândirea critică în rândul elevilor. Pedagogice: în această secțiune, s-ar putea analiza metodele didactice inspirate de gânditorii Renașterii, precum Erasmus sau Comenius, și cum aceste metode pot fi aplicate în educația modernă.

Abordarea temei Paștelui din perspective culturale, artistice și pedagogice pentru preșcolari poate fi o experiență educațională bogată și diversificată. Exemplific câteva idei și sugestii pe care le putem include în discuție:

Perspective culturale: tradiții și obiceiuri: introducerea copiilor în diferitele tradiții de Paște din diverse culturi, cum ar fi ouăle vopsite, iepurașul de Paște și mesele festive. Putem organiza activități în care copiii să exploreze aceste tradiții prin povești și discuții, simboluri pascale: explicarea semnificației simbolurilor asociate cu Paștele, cum ar fi oul (nașterea și reînnoirea) și iepurele (fertilitatea și abundența). Activități practice, precum decorarea ouălor, pot ajuta la înțelegerea acestor simboluri.

Perspective artistice: activități creative: organizarea de ateliere de artă în care copiii să picteze sau să decoreze ouă de Paște, să creeze felicitări sau să facă colaje cu teme pascale. Aceste activități stimulează creativitatea și abilitățile motorii fine, muzica și dansul: explorarea muzicii tradiționale de Paște și învățarea unor dansuri specifice. Putem organiza o mică serbare în care copiii să cânte și să danseze, promovând astfel exprimarea artistică, povești și teatru: utilizarea poveștilor pascale ca bază pentru activități dramatice. Copiii pot să joace piese simple sau să improvizeze scenete legate de teme pascale, dezvoltându-și abilitățile de comunicare și colaborare.

Perspective pedagogice: învățarea prin joc: integrarea temei Paștelui în activitățile de învățare prin joc. De exemplu, jocuri de rol în care copiii se pot transforma în personaje din poveștile pascale sau jocuri de echipă care includ elemente culturale, dezvoltarea abilităților socio-emoționale: discuțiile despre generozitate, împărtășire și bucuria de a oferi. Activitățile de grup pot încuraja cooperarea și empatia, ajutând copiii să înțeleagă valoarea acestor concepte în contextul sărbătorii, educație interculturală: prezentarea diversității culturale legate de Paște, ajutând copiii să înțeleagă și să aprecieze tradițiile altor culturi. Aceasta poate fi realizată prin invitați care să împărtășească obiceiuri specifice sau prin vizionarea de materiale video.

Tema Paștelui oferă o oportunitate excelentă de a integra învățarea culturală, artistică și pedagogică pentru preșcolari. Prin activități diverse, copiii nu doar că vor învăța despre sărbătoare, dar vor dezvolta și abilități esențiale pentru creșterea lor personală și socială. Aceste experiențe pot contribui la formarea unei fundamentări solide pentru educația viitoare.

Consider că sinergia dintre lumină și renaștere, cum aceste două concepte se completează în educație pentru a forma indivizi pregătiți să facă față provocărilor societății contemporane și viitorul educației, provoacă noi oportunități în implementarea acestor idei în sistemele educaționale actuale.

BIBLIOGRAFIE: - Sabine Cuno, Sărbătoarea Paștelui - Caută și găsește, Editura Casa, 2021, Oradea

REFERAT

Perspectivelor culturale, artistice și educaționale în educație

Perspectivelor culturale, artistice și educaționale în educație se referă la integrarea și valoarea diferitelor influențe culturale, artistice și educaționale în procesul educațional. Aceste perspective sunt cruciale pentru dezvoltarea unei instruiți cuprinzătoare, care nu numai să modeleze abilitățile academice, ci și să sprijine dezvoltarea unei înțelegeri profunde ale diversității și creativității.

1. Perspective culturale în educație

Educația culturală accentuează înțelegerea și evaluarea diversității culturale. Aceasta include cunoașterea tradițiilor, obiceiurilor, valorilor, limbilor și istoria diferitelor culturi.

Integrarea perspectivelor culturale în educație face elevii mai sensibili și mai diverși. De asemenea, susține dezvoltarea unui sentiment de identitate culturală și înțelegere a altor culturi esențiale într-o lume globalizată. Aici putem să exemplificăm și prin proiectele ERSMUS pe care le derulăm în școli, dar și prin lecții și activități extracurriculare în care elevii e diverite etnii să-și prezinte aspectele cele mai importante ce țin de practicile și tradițiile acestora.

2. Perspectiva artistică

Arta este importantă pentru dezvoltarea creativității, imaginației și capacității de a gândi în moduri inovatoare. Aceasta poate oferi posibilitatea exprimării personale și poate contribui la dezvoltarea abilităților sociale și emoționale ale elevilor. Muzică, teatru, arte vizuale.

Organizarea evenimentelor artistice la școală care să permită exprimarea propriilor idei și emoții.

3. Perspectiva pedagogică în educație

Pedagogia este arta științei, învățării și educației. Aceasta include teorii educaționale și metode care influențează modul în care procesele de educație sunt organizate și efectuate. O abordare pedagogică bună ia în considerare nevoile individuale ale elevilor și creează un dispozitiv de stimulare, un mediu de învățare integrat și echitabil.

Metodele pedagogice adecvate pot îmbunătăți performanța școlară și pot sprijini dezvoltarea socială și emoțională a elevilor.

O modalitate de integrare a tehnologiei în educație este învățarea activă, învățare prin proiecte, educație centrală pe elevi și tehnologie în educație.

Educația modernă necesită un echilibru al acestor trei aspecte pentru a oferi elevilor o pregătire completă.

Prin urmare, educația nu ar trebui să se limiteze la transferul cunoștințelor academice, ci și la dezvoltarea unei înțelegeri profunde a contextului cultural și artistic în care trăiesc elevii.

Exemple conexe sunt programele care includ subiecte culturale și artistice și promovează atât abilități cognitive, cât și creativitate și empatie. În acest fel, elevii sunt pregătiți nu numai să fie experți în domeniul lor, ci și cetățeni responsabili și sensibili la diversitatea lumii în care trăiesc.

Prin urmare, o înțelegere a acestor perspective în educație duce la formarea unor persoane mai complete care pot naviga mai bine într-o lume complexă.

Mihaela Popa

Satul bucovinean – tărâm de credință și tradiții

prof. înv. primar Popescu Florentina

Bucovina, leagăn străvechi de istorie și cultură românească, este păstrătoarea unor comori nesecate de frumuseți, durate cu sensibilitate și măiestrie de cei ce au trăit și trăiesc pe aceste meleaguri.

Oamenii acestor ținuturi și-au hrănit sufletul la izvoarele frumosului din natură și din viață, au făurit doine și balade ce au înfruntat veacurile ajungând până la noi.

Bucoveninii, cu migală și talent, au dăruit noblețea gândirii și simțirii lor motivelor cusute pe pânză, ori încrustate în lemn, sau încondeiate pe ouă, pe care, împreună cu cântecele și jocurile neîntrecute în frumusețe, le-au păstrat ca pe o neprețuită comoară.

Cântecul, jocul și portul bucovinean, ilustrând tradițiile și bogăția fără de preț ale unor oameni harnici și statornici, i- au însoțit pe locuitorii acestor meleaguri, de-a lungul anilor, la bucurie dar și la necaz.

Frumoasele tradiții și obiceiuri din Bucovina au fost păstrate cu sfințenie de oamenii locului. Cu prilejul unor sărbători, bucovinenii se îmbracă tot mai des cu portul național, aproape în fiecare casă s-a moștenit de la bunici cămăși, prigitori, bondițe, opinci etc. În ultima vreme tot mai multe gospodine s-au apucat de cusut cămăși iar meșterii populari de cusut bondițe și sumane.

La sat, mai ușor se apreciază și se conștientizează prezența Creatorului în natură, valoarea naturii înconjurătoare ca dar a lui Dumnezeu, slujbele de binecuvântare a culturii pământului evidențiind legătura între acțiune și rugăciune, astfel încât omul credincios și harnic se conduce după principiul „totdeauna lucrul trebuie început cu Dumnezeu”.

În zilele de sărbătoare era altă tocmeală, sărbătorile erau sfinte pentru lumea de la sat. Sâmbăta pe la amiază, când soarele trecea mai jos de trei sulițe pe ceas, gospodarii începeau să pregătească cele necesare pentru a doua zi: hrană pentru animale, surcele pentru foc, bucatele pentru masă iar dimineața după ce se iertau cu toată lumea, mergeau la biserică.

Când veneau sărbătorile mari, cele de iarnă sau sfintele Paști, în sat coboară parcă împărăția Cerului pe Pământ. Înainte de fiecare mare sărbătoare, lumea își primenea sufletele spovedindu-se și împărtășindu-se, iar apoi se îngrijeau de cele necesare gospodăriei.

Sărbătoarea sărbătorilor era Paștele, Învierea Mântuitorului era pentru toți cea mai mare minune. Joia era ultima zi din Săptămâna Mare în care mâncau, apoi duminica dimineată când se întorceau cu coșul de la sfințit și cu lumânarea aprinsă, toată familia mânca din bucatele sfințite aduse de la biserică. Acea lumânare cu care se întorceau de la biserică era una specială. Există tradiția că rugăciune spusă cu acea lumânare aprinsă este mult mai puternică, oamenii folosind-o în diferite momente ale anului. Această tradiție se păstrează și în zilele de astăzi, de obicei, se apinde această lumânare când este vreme rea sau cineva din familie are un necaz și rugându-se cu această lumânare aprinsă are speranța că totul va fi bine.

La sat, viața era înțeleasă și ca timp binecuvântat pentru sfințit locul în care trăiau. Dacă sfințeau locul în care trăiau pe pământ, puteau spera să primească un „colțișor de rai”, un loc în ceruri.

Pe vremuri, oamenii nu aveau multă știință de carte, însă aveau acea înțelepciune nativă, traiul lor curgând firesc. Felul viețuirii lui, noblețea inimii sale, blândețea, omenia și hărnicia sunt mărturia cea mai adâncă a legământului său cu divinitatea.

Astăzi, satul nu mai trăiește ca odinioară, dar s-au păstrat multe dintre principiile morale, tradițiile și obiceiurile de altădată. Satul a teaurizat o mulțime de valori spirituale, morale și culturale și a păstrat nealterată credința în Dumnezeu și în unele obiceiuri. Putem să învățăm dar și să valorificăm din trecutul satului nostru unele virtuți spirituale, morale și practice cum sunt: credința, cinstea, hărnicia, dărnicia, simțul proprietății și al inițiativei, solidaritatea și comuniunea în comunitatea rurală.

De-a lungul vremii, satul a fost preocupat de formarea omului pe interior în spiritul celor mai înalte principii morale pe care le-a avut umanitatea, cele ale jertfei de sine din iubire pentru aproape, ale răbdării îndelungi, ale îmbogățirii sufletești, ale însetării după dreptate și adevăr prin muncă, prin truda de zi cu zi prin lucrare și priveghere.

Perpetuând învățăturile creștine în vederea unei vieți frumoase, echilibrate și curate, a unei vieți în care să ne putem bucura de darurile lui Dumnezeu și de roadele muncii, satul rămâne și astăzi o tainică fereastră către rai, un tărâm de istorie și credință.

La școală, în perioada sărbătorilor importante, Crăciunul și Paștele, se desfășoară activități culturale la care copiii participă cu mult drag, mai ales dacă trebuie să se îmbrace în portul național. Și e de apreciat că majoritatea dintre ei au acasă, moștenite de la bunici și părinți, piesele portului popular.

În anul acesta școlar am participat cu elevii clasei mele la un spectacol caritabil de Crăciun și la filmarea unui videoclip cu pricesne (cântece religioase). Aceste pricesne urmează să le cântăm în Duminica Floriilor în biserică. Am cântat colinde și pricesne îmbrăcați în portul național și părinții au fost mândri că și copiii lor sunt încurajați să promoveze tradițiile și obiceiurile de altădată.

Legătura dintre școală, familie și biserică cred că de observă cel mai bine la sat, acolo unde se păstrează cu mare sfințenie tradițiile și obiceiurile moștenite de la bătrâni.

Bibliografie:

Preot Constantin Oprea, „Satul românesc – tindă a Raiului”, editura Arhiepiscopiei Sucevei și Rădăuților, Suceava, 2019. Pagini 37, 42, 43

Valorificarea tradițiilor

Popescu Marcela-Paula

Liceul Tehnologic "Vasile Cocea" Moldovița, județul Suceava

Sistemul educațional din România se află în continuă modificare și încă se împiedică de anumite prejudecăți atunci când vine vorba de perspectiva interculturală din învățământul românesc. În dezvoltarea educației sau mai precis în integrarea oamenilor din diferite culturi, o parte importantă o deține comunicarea interculturală, pentru că prin intermediul ei se pot efectua schimburi diferite și asimila semnificații adiacente între grupuri care aparțin unor culturi distincte.

În raportul UNESCO privind educația secolului XXI, învățământul este reprezentat de patru piloni importanți: deprinderea de ști, de a face, de a trăi împreună cu ceilalți și deprinderea de a fi, aceștia ducând la emanciparea individului.

Cultura ca totalitatea valorilor materiale și spirituale ale unei societăți este importantă deoarece transpunerea ei în fapte concrete devine civilizația unui neam. UNESCO (Organizația Națiunilor Unite pentru Educație, Știință și Cultură) definește cultura¹ ca „o serie de caracteristici distincte a unei societăți sau grupă socială în termeni spirituali, materiali, intelectuali sau emoționali”. Fiecare societate are o identitate culturală formată din patrimoniul cultural material și imaterial, tradiții și obiceiuri proprii.

Cultura:

- Identitatea unui popor ține de moștenirea culturală,
- Moștenirea culturală se transmite de la o generație la alta cât mai autentic,
- Permite oamenilor să se cunoască mai bine, să se înțeleagă mai bine,
- Reprezintă pivotul identității naționale,
- Devine accesibilă prin educație,
- Permite omului să-și exprime sentimentele.

¹ Cultură - Wikipedia

”Omul trăiește într-un univers creat de el însuși, care este în esență un univers simbolic, o lume de forme și limbaje prin care omul își traduce experiența practică și cognitivă, prelucrează informația și elaborează proiecte de acțiune. Imaginea unei țări conține indiscutabil și referințe la patrimoniul său de cultură. Cultura reprezintă pivotul identității naționale, iar gradul de răspândire a culturii naționale este dependent nu numai de valoarea intrinsecă a creațiilor sale, ci și de dispozitivele instituționale, tehnice și logistice pe care le poate mobiliza pentru difuzarea și universalizarea acestor creații. Acest univers este definit de cultură”²

Universul omului este format din:

- Obiecte fizice, bunuri necesare satisfacerii unor nevoi individuale sau sociale,
- Obiecte ce au funcție simbolică, prin care omul își tezaurizează cunoașterea prin limbaj, sisteme de semne.

Nimic nu este mai important pentru individ decât să se cunoască mai bine și să se integreze mai bine în lume. Fiecare dintre noi are o identitate culturală ce se bazează pe moștenirea culturală transmisă de-a lungul timpului. A cunoaște propria moștenire culturală este datoria fiecăruia dintre noi.

Orice element al culturii trebuie considerat simultan ca:

- un fapt de cunoaștere,
- o valoare (răspunde unei nevoi, exprimă o aspirație umană),
- un fapt de creație,
- un sistem de semne prin care sunt codificate semnificațiile umane.

Societatea interculturală prezintă caracteristicile:

- Coexistența diferitelor grupuri etnice,
- Diversitatea este văzută ca un lucru pozitiv,
- Fiecare grup cultural are posibilitatea de a se dezvolta, de a-și afirma propria identitate,
- Dezvoltarea unei educații pentru toți; o societate care promovează egalitatea, solidaritatea, respectul, egalitatea de șanse pentru toți.

² Grigore Georgiu-Filosofia culturii. Cultura și comunicare, Editura Comunicare.ro, 2004, pg. 18

Reprezentare culturală a omului prin limbă, scriere, nume, economic , în comuna Moldovița,

Comuna Moldovița, județul Suceava, se situează pe cursul superior al râului Moldovița, la confluența râului Moldovița cu pâraiele Argel, Demacușa, Putna Secrieș.

Comuna are cinci sate componente: Moldovița, Argel, Demacușa, Rașca, Putna Secrieș și opt cătune: Secrieș, Runc, Polonenca, Perivata, Dubul, Plăiasca, Zigreva și Darieni. Satele și cătunele componente prezintă diferențieri după mărime și aspect; unele sunt așezate pe văi, altele pe plaiurile obcinilor. Cercetarea orizontului istoric este un punct de plecare pentru identificarea culturală a zonei.

- ❖ Dovezile arheologice descoperite cu ocazia realizării unor lucrări de amenajare a drumului, a unor fragmente de silex în curs de prelucrare, fragmente ce au fost datate în neolitic,
- ❖ În perioada migrației popoarelor, văile, plaiurile, obcinile au oferit locuri sigure de refugiu pentru populație. Majoritatea pieselor arheologice descoperite pe teritoriul comunei Moldovița datează din secolele XI-XIV.
- ❖ Istoria documentară a Moldoviței se leagă de istoria mănăstirii Moldovița. De la 1534, prima mențiune a satului Moldovița, evoluția satului a fost condiționată de dezvoltarea economică, a Mănăstirii Moldovița.

Orice localitate presupune existența unei populații stabile, populație care are o origine, un grai, o ocupație, tradiții, etc. Populația satelor comunei este constituită în mare majoritate din huțuli pe care românii din partea locului îi numesc ”huțani”. Huțulii sunt așezați în urma deplasărilor de populație, secolele XVII-XVIII, din Pocuția, Galiția estică și Podolia, în Bucovina. Mențiunea huțulilor în documente începe din secolul al XVII-lea. Prima atestare demografică a huțulilor din Moldovița datează din anul 1774.

La recensământul efectuat în anul 1776 în Rușii Moldoviței erau 97 de familii. În anul 1893 erau înregistrate 528 familii. În raportul dat în anul 1930 comuna Moldovița avea 637 familii și un număr de 2595 de locuitori.

Vorbitorii din Moldovița sunt bilingvi, având ca limbă maternă ucraineana (dialectul huțul). Huțule sunt numirile pentru obiectele de importanță medie sau mică.

Exemple de nume românești din Moldovița:

-afiniș (poiană pe muntele Tomnatic unde cresc afini),

- Bolohan(teren cu fânețe situat la poalele dealului Chicera),
- Ferede(obaia situat în nordul comunei),
- Halău(vale îngustă și adâncă situat la poalele dealului Paltin),

Frumosul port popular a intrat în tradiție. Vechiul port huțanesc bărbătesc se compunea din:pieptar,sumănaș scurt,căciulă de miel(iarna) sau pălărie neagră ,rotunda(vara),ițari,cămașă cusută din fire de cânepă sau în și opinci din piele de vită legate cu ață neagră din fire de păr de cal,răsucite în șase și înfășurate până la pulpa piciorului.Femeile purtau cămași cusute cu mărgelile de diferite culori,catrințe din lână de oi,lungi până la glezne,pe cap tulpene înflorite pe fond negru și roșu închis.Se încălțau cu opinci ca și bărbații.Iarna purtau cojoace.Fiecare huțancă purta la gât mărgelile colorate.Astăzi,femeile în vârstă mai poartă catrință.Costumul traditional -bondița,cămașă cu flori,catrința a devenit îmbrăcăminte scumpă-mai ales bondițele a caror blană de miel a fost înlocuită cu blană de dihor.

Adunate în timp ,tradițiile,datinile,obiceiurile se practică în toate satele comunei .

Întinsele suprafețe de pădure din Moldovița au condus la conturarea unei adevărate civilizații a lemnului,astfel:

- casele,anexele gospodărești,bisericele, mobilierul, uneltele gospodărești, ghizdurile fântânilor, gardurilor.
- obiectele utilizate de păstori: gălețile, lingurile de diferite mărimi, bătele ciobănești, căucele de apă etc.
- obiectele de tors și țesut: furci, fuse, vârtelnițe, sucale, război de țesut.
- instrumentele tradiționale din lemn ,cel mai utilizat în zonă este fluierul și trâmbița .
- uneltele agricole.

Nimic nu este mai important pentru oameni decât să se cunoască mai bine și să se integreze mai bine în lume.Am ajuns să fim ceea ce suntem datorită moștenirii primite de la generațiile anterioare,ce cuprinde valorile din trecut.Moștenirea personală nu este posibilă fără moștenirea culturală care vizează locurile,oamenii,amintirile,diverse obiecte,tradiții.Diversitatea culturală se bazează pe acceptare,toleranța este opera culturii.Intoleranța este rezultatul inculturii.

O societate interculturală se bazează pe respect reciproc pentru valori,norme,tradiții.Valorile culturale sunt date de ceea ce fiecare comunitate apreciază,consider a fi normal,atitudinea omului față de sine,față de societate,sunt esența și condiție a existenței .

Bibliografie:

Ofelia Ichim, *Comunicare interculturală și integrare europeană*, Ed.Alfa, Iasi, 2006

Stela Spînu, *Comunicarea interculturală: delimitări conceptuale*, 2018

Tudor Vianu. *Filosofia culturii*, Ediția II-a, București: Editura Publicom

Tudor Vianu. *Introducere în teoria valorilor întemeiată pe observația conștiinței*. București: Editura Cugetarea-Georgescu Delafras, 1942

<https://centerforinterculturaldialogue.org/author/centerforinterculturaldialogue/>

http://www.repository.utm.md/bitstream/handle/5014/5237/Conf_StiinteSocioUmanist_2019_pg234-239.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Lumină și Renaștere în Educație – Perspective Culturale, Artistice și Pedagogice (eseu)

Pricop Mihaela Școala Gimnazială

„Veniamin Costachi ” Sinești Structura –Școala Gimnazială Stornești

Conceptul de „lumină” în educație este asociat cu ideea de iluminare a minții umane, de cultivare a cunoștințelor și valorilor. Renașterea, o perioadă istorică ce a marcat trecerea de la Evul Mediu la perioada modernă, a adus în centrul său idei revoluționare legate de educație, cultură și știință. Educația în perioada Renașterii a fost caracterizată printr-o dorință puternică de cunoaștere și dezvoltare a gândirii critice, de emancipare a individului și promovare a unor valori universale. În acest eseu, voi analiza legătura dintre „lumina” ca simbol al educației și impactul Renașterii asupra pedagogiei și educației moderne. Voi prezenta principalele perspective pedagogice ale Renașterii, influența acestora asupra educației și cum aceste idei se regăsesc în educația contemporană.

I. Lumina ca simbol al educației

Lumina este adesea folosită ca simbol al cunoașterii, al iluminării intelectuale și al eliberării de ignoranță. În educație, „lumina” reprezintă procesul de învățare și descoperire a adevărului. În tradițiile filosofice și religioase, lumina este considerată sursa de înțelepciune, iar educația reprezintă drumul prin care omul ajunge să se apropie de acest ideal. În educația modernă, conceptul de „lumina” este reflectat în curente educaționale care promovează dezvoltarea completă a individului, stimularea gândirii critice și promovarea unui învățământ deschis, accesibil tuturor.

II. Renașterea și Revoluția Educațională

Renașterea a fost o perioadă în care gândirea umanistă a avut un impact semnificativ asupra educației. Filosofi și pedagogi precum Erasmus din Rotterdam și Giovanni Pico della Mirandola au susținut ideea că educația trebuie să se concentreze pe dezvoltarea completă a individului, în special pe cultivarea rațiunii și a capacității critice.

Principalele trăsături ale educației în perioada Renașterii au inclus:

- Relația între educație și umanism:

Educația în Renaștere a fost centrată pe studiul limbilor clasice, literaturii și filosofiei, în scopul de a încuraja dezvoltarea unei gândiri raționale și a unei viziuni mai largi asupra lumii.

- Educația pentru cetățenie

Învățătura Renașterii nu se limita doar la domeniul academic, ci includea și formarea unui caracter moral, esențial pentru cetățenii unui stat liber.

- Educația individual

Renașterea a promovat ideea că educația trebuie să fie personalizată, în funcție de nevoile și aptitudinile fiecărui individ, în contrast cu educația rigidă și autoritară din Evul Mediu.

III. Perspectiva pedagogică a Renașterii

Renașterea a marcat începutul unei noi viziuni pedagogice, care punea accent pe dezvoltarea liberă a personalității și a gândirii critice. Aceasta s-a manifestat prin:

1. Revizuirea metodologiilor educaționale

Gânditori renașcentiști precum Petrarca și Erasmus au promovat studierea limbilor clasice, învățându-i pe elevi nu doar să recunoască literatura antică, ci și să o înțeleagă în profunzime, pentru a dezvolta o gândire rațională.

2. Valorificarea experienței și observării directe

Educația renașcentistă a încurajat observarea și experimentarea directă a lumii, în contrast cu abordările dogmatice.

3. Încurajarea discuțiilor și a reflecției

În educația Renașterii, discuțiile și dezbaterile filosofice erau esențiale, promovând gândirea critică și dialogul deschis.

IV. Educația în Epoca Modernă și Renașterea Ideilor Pedagogice

Ideile pedagogice ale Renașterii au avut o influență semnificativă asupra educației moderne. De-a lungul secolelor, conceptele de gândire critică, învățare activă și educație personalizată au fost fundamentale în dezvoltarea sistemelor educaționale contemporane. În plus, pedagogii moderni, cum ar fi John Dewey, au continuat să apere valorile învățării prin experiență și reflecție.

V. Concluzie

Renașterea a fost un moment decisiv în dezvoltarea educației, deoarece a promovat ideea unei educații centrată pe individ, pe gândirea liberă și pe cultivarea cunoștințelor. „Lumina” în educație, în sensul iluminării minții umane, rămâne un ideal al educației moderne, iar Renașterea a pus bazele multor principii pedagogice care încă stau la fundamentul învățământului contemporan.

Bibliografie:

1. **Dewey, John** – *Democrația și educația*, Editura Didactică și Pedagogică, 1972, București, pag.123
2. **Grigorescu, Maria** – *Istoria educației în Renaștere*, Editura Academica, 2014, București

Aceste surse oferă o privire de ansamblu asupra filosofiei educaționale din Renaștere și modul în care aceasta a influențat dezvoltarea educației moderne.

DINAMICA BLOCAJELOR SOCIALE ȘI IMPACTUL LOR ASUPRA EDUCAȚIEI ROMÂNEȘTI CONTEMPORANE

Prof. ed. Timpurie PUHA CRINA-RAFILA
Șc. Gim. "Vasile Lucăcel" Someș Odorhei
Jud. Sălaj

Tema aleasă vrea să surprindă interdependența dintre factori sociali implicați în actul educațional românesc, pe de o parte, iar pe de altă parte, dinamica și efectele schimbărilor sociale din România contemporană și modul în care acestea au influențat educația, ca proces și ca sistem, a ultimilor ani. În acest sens se impun câteva precizări, care se constituie în tot atâtea premise ale relațiilor detaliate ulterior.

O primă constatare, care se impune a fi precizată, este și caracterul specific uman al educației cu tot ceea ce implică acesta, atât în plan practic, cât și în cel teoretic. Fie că abordăm educația *stricto sensu* ca acțiune conștientă, organizată și intenționată, în care sunt implicați – în chip subiectiv și obiectiv – cei doi actanți (elevul și cadrul didactic), fie că preferăm o abordare largă, prin care ne axăm cu predilecție pe transformările survenite pe toate palierele vieții, trebuie să conștientizăm importanța pe care o deține educația în raport cu celelalte acțiuni umane destinate dezvoltării psihice și afective a persoanei. Importanța ontologică a acțiunii educaționale se reliefează și prin locul privilegiat pe care l-a ocupat, de-a lungul timpului, în toate societățile. Prin urmare, se disting două direcții de abordare a educației: una care vizează educația în calitatea sa de sistem integrator și valorificator de cunoștințe, de achiziții comune, de atitudini, etc., care converg spre dezvoltarea făpturii umane; o altă direcție, care abordează educația din prisma raportului realizat de aceasta cu macrosistemul social. Bineînțeles că o asemenea distincție se impune, dar nu se poate vorbi despre o dihotomie între cele două viziuni asupra educației, deoarece se reliefează reciproc prin interdependențe și relaționări specifice. Separarea netă între educația ca proces social și procesul educațional, dublată implicit de anularea oricăror relații între aceste două dimensiuni, determină lipsa unei viziuni sociale unitare în ceea ce privește educația și aduce după sine un declin evident al societății respective.

Un alt aspect demn de semnalat, care în România contemporană se impune pe fondul deja statornicit al lipsei de viziune socială, este și faptul că nu există o politică educațională clară, coerentă și unitară, care să răspundă necesităților de ordin intern și extern. Dacă după Revoluția din 1989, un moment notabil a fost publicarea Legii învățământului 84/1995, cu actualizările ulterioare, nimic important nu a fost formulat în această direcție în ultimii ani. După mai bine de un deceniu de la aceasta, aderarea țării noastre la comunitatea europeană (1 ian. 2007) a adus cu sine schimbări de paradigmă și restructurări de conținuturi de care nici educația nu a fost ocolită. Ceea ce se constată cu dezamăgire de către profesori, elevi și părinți, este faptul că toate aceste transformări nu au stabilitate în timp și nu se remarcă nici eficiența scontată. Deciziile referitoare la educația națională sunt luate de factori de decizie la nivel politic, iar adesea aceștia minimizează importanța și rolul sistemului educațional în evoluția societății românești în ansamblul ei (un exemplu elocvent îl constituie sumele alocate din P. I. B. educației post-decembriste, dar și frecvențele schimbări de structură și de conținut din domeniul educației, care au avut loc de regulă odată cu cele politice).

Tot mai des se vorbește despre *dimensiunea europeană a educației*, însă ea presupune întâi o dimensiune națională unitară, coerentă și aplicabilă, care să integreze în contextul educațional european acele coordonate specifice aflate în acord cu direcția educațională europeană, oferind astfel o mărturie autentică despre unitatea în diversitate. Dacă în plan teoretic, această dimensiune europeană a educației a suscitat interesul unor pedagogi români contemporani, dintre care îl amintim pe Cezar Bârzea. Acesta afirmă că: „Ideea de „dimensiune“ evocă deschiderea europeană a sistemelor educative naționale, circumscrise jurisdicției statelor membre. Introdusă în 1983 printr-o recomandare a Parlamentului European, dimensiunea europeană desemna o finalitate adăugată politicilor naționale în domeniul învățământului ceea ce, practic, se traduce prin teme și conținuturi europene în cadrul unor materii precum geografia și istoria, studiul limbilor străine și al „acquis“-urilor, chiar prin materii aparte dedicate studiilor europene. Adăugarea acestor specificații la edificiul național al educației nu a mai corespuns așteptărilor, astfel încât s-a simțit nevoia unor

dezvoltări mai consistente. Începând cu 1993, în „Carta Noii Europe“ (adoptată odată cu Tratatul de la Maastricht), „dimensiunea“ a căpătat un contur mai precis.

Ea înseamnă:

- educația în Europa, care pune accentul pe apartenența la un spațiu cultural comun;
- educația despre Europa, care se referă la conținuturile și materiile care studiază diversele aspecte ale societății europene;
- educația pentru Europa, care vizează formarea identității și cetățeniei europene.”

Nu este deloc întâmplător trinomul educație-cultură-societate, deoarece, după cum vom sesiza ulterior, aceste trei realități se află în relații de intercondiționare și de interdependență. Mai mult, convergența lor determină formarea persoanei în spiritul posibilităților și necesităților actuale, prin conturarea unei identități sociale, culturale și intelectuale europene, care să asigure o inserție socială eficientă. Or nu există identitate la nivel personal decât prin asumarea caracteristicilor sociale, culturale, intelectuale ș.a.m.d., pe care societatea le promovează prin intermediul educației.

Aceste aspecte reliefate anterior, la care se adaugă alte câteva au făcut posibilă dezvoltarea educației românești în direcția actuală. Referatul, pe care l-am intitulat *Dinamica blocajelor sociale și impactul lor asupra educației românești contemporane*, se vrea un text de reflecție asupra educației actuale din România, privită din prisma transformărilor interne care s-au produs în ultimii ani. „Extinzându-se treptat la întreaga scară a societății educația a devenit în zilele noastre, una dintre dimensiunile fundamentale ale societății contemporane (Faure), nu numai prin sfera ei, ci și prin varietatea conținutului.

Nu numai în profesie, ci și în viața socială, în ansamblul ei, educația devine atât o premisă, cât și un rezultat care condiționează atitudinea și conduita individului. Sensibilitatea pentru relațiile sociale, pentru civismul lor, pentru nota lor estetică, responsabilitatea pentru viața familială, interesul pentru activitatea productivă, preocuparea pentru autoperfecționarea profesională și grija pentru realizare, în general, sunt urmarea firească a educației primite”. Relația strânsă dintre sistemul educațional, procesul instructiv-educativ și perspectiva educațională acceptată de majoritatea conaționalilor noștri, pe de o parte, și noile dimensiuni de abordare a educației (europeană, interculturală, incluzivă), pe de altă parte, determină o serie de blocaje la nivel decizional și strategic, care influențează puternic și uneori ireversibil procesul educativ.

Se impun câteva precizări cu caracter final asupra temei abordate în cadrul referatului. În primul rând, mutația accentului în societatea românească de pe identitate, pe necesitate, în sensul în care o persoană tinde să se definească nu în raport cu un set de valori, de atitudini sau de convingeri sau în raport cu altă persoană, ci se observă o centrare pe individ, pe necesitățile lui și posibilitățile de satisfacere. În al doilea rând, societatea românească, în care se observă o acută lipsă de repere de orice natură, tinde să minimalizeze – implicit sau explicit – rolul și importanța educației în dezvoltarea ei proprie. În al treilea rând, educația românească nu poate face abstracție de tranziția survenită în dezvoltarea societății pe care o formează. Țin să precizez că tranziția la care mă refer este cea a modurilor de abordare a realității: tradițional – modern – consumist.

Educația trebuie și poate să asigure mijloacele necesare anulării efectelor produse de tensiunile din planul social, prin asumarea activă și conștientă a rolului de generatoare a civilizației și dezvoltării umane. Referatul acesta se vrea doar o subliniere a faptului că toate frământările României de după 1989 au lăsat urme adânci în educația românească, fie dacă vorbim de sistemul educațional, fie că vorbim de educație ca act în sine. Ele pot încă să afecteze educația direct sau indirect, dacă nu se vor găsi soluții pertinente și adecvate problemelor respective.

Bibliografie:

1. Bârzea, Cezar, *Cetățenia europeană*, Editura POLITEIA - S. N. S. P. A., 2005, București, p.17, p. 130;
2. Dumitru Salade, *Dimensiuni ale educației*, E. D. P., 1998, București, p. 16, p. 33;
3. Nicola, Ioan, Farcaș, Domnica, *Pedagogie generală – manual pentru clasa a IX-a, Școli normale*, E. D. P., 1993, București, p.7.

CREATIVITATE SI TRADIȚIE ÎN EDUCAȚIE

RĂDUȚ-TRUȘCĂ IONELA-LAVINIA

ȘCOALA GIMN "ION GRIGOROIU" LELEȘTI

Tradiționalismul reprezintă modalitățile de predare-evaluare folosite în urmă cu mulți ani de către fiecare țară în parte, se referă la valorile și metodele de învățare tradiționale, care au fost folosite de-a lungul timpului și care sunt încă prezente în multe școli și instituții de învățământ. Metodele acestea sunt adesea focusate pe predarea frontală, memorizare și testare, iar elevii sunt în general așteptați să urmeze pasiv aceste indicații.

Modernismul în învățământ reprezintă o abordare mai orientată către elev, în care se pune accent pe stimularea creativității, gândirea critică și abilitățile practice.

Metodele moderne de predare se axează pe interactivitate, colaborare, utilizarea tehnologiei și punerea elevilor în situații de învățare autentică.

Metodele didactice contemporane pot să îmbine elemente tradiționale și moderne pentru a crea un mediu de învățare eficient și captivant. În primul rând, tradiționalismul poate fi valoros pentru stabilirea unui cadru solid de predare, în care elevii să aibă cunoștințele de bază necesare pentru a înțelege subiectul.

Creativitatea presupune trecerea de la tradițional la modern.

Creativitatea se bazează pe multe din puterile pe care le avem cu toții prin virtutea de a fi oameni. Creativitatea este posibilă în toate ariile vieții umane, în științe, arte, matematică, tehnologie, bucătărie, predare, politică, afaceri, în tot ce puteți numi. Și, ca și alte capacități umane, puterile noastre creative pot fi cultivate și rafinate. Să faci asta implică o stăpânire în creștere a măiestriei, cunoașterii și ideilor.

Creativitatea reprezintă nucleul unei predări eficiente și înțelegerea materialului propus către preșcolari.

Bibliografie:

-<https://edu.freepedia.ro/creativitatea-didactica-intre-traditional-si-modern>

-Badea, L. (2017). *Creativitatea în educație: abordări și tehnici inovatoare*. București: Editura Educația 2000.

-Vlăsceanu, L. (2015). *Inovație didactică: provocări și perspective în contextul educației contemporane*. Cluj-Napoca: Editura Presa Universitară Clujeană.

-Crăciun, R. (2016). *Elemente de creativitate didactică în activitatea de predare*. București: Editura Didactică și Pedagogică.

-<https://creeracord.com/2019/04/30/creativitatea-e-in-totul-in-special-in-predare-sir-ken-robinson/>

IMPORTANȚA METODELOR DIDACTICE

P.Î.P. Raicu Florentina

Școala Gimnazială Mavrodin

Procesul instructiv se află într-o continuă transformare, ceea ce presupune că și metodele didactice utilizate în activitatea educativă au nevoie de o restructurare și adaptare. Actul instructiv - educativ structurat sub forma demersului didactic, denumit în continuare de numeroși experți în științele educației, ca lecție, a suferit o multitudine de schimbări de-a lungul timpului.

„Lecția este o entitate de învățământ care este ceva mai mult decât o formă sau un cadru de organizare a instrucției, căci presupune mecanisme și legimități de structurare și funcționare ce trebuie bine cunoscute.” (Mara Elena Lucia, 2012, p.89).

Conținuturile, organizate sub forma lecțiilor, sunt prezentate în fața elevilor prin intermediul profesorilor, aceștia fiind liantul dintre elevi și noile cunoștințe care urmează a fi asimilate. „Proiectarea lecției este procesul de anticipare a pașilor pe care urmează să fie parcurși în realizarea propriu-zisă a activității didactice. Înainte de a fi predată o lecție, profesorul trebuie să cunoască conținuturile științifice prevăzute de programele școlare sau cele conținute de manuale, obiectivele pe care trebuie să le atingă, atât obiectivele generale, cât și cele particulare/concrete exprimate operațional. Un rol deosebit îl are stabilirea resurselor de conținut didactic, al resurselor umane, dar și a celor de ordin material.” (Mara Elena Lucia, 2012, p.90).

Activitatea didactică are nevoie în mod constant de noi abordări în ceea ce privește formarea competențelor elevilor. O parte foarte importantă în actul instructiv-educativ îl constituie alegerea și utilizarea cu măiestrie de către profesor a metodelor didactice adecvate fiecărei lecții, dar, mai ales, metode potrivite pentru a ilustra în mod corespunzător cunoștințele ce urmează a fi prezentate. Dacă metodele didactice sunt alese cu grijă și folosite cu măiestrie, atunci formarea competențelor se va realiza într-un mod facil, fără ca elevul să realizeze măcar intensitatea efortului intelectual depus.

De-a lungul timpului, metodele didactice au fost clasificate folosind mai multe criterii, „așa încât clasificarea metodelor devine o problemă de interes teoretic și de mare importanță practică, deoarece influențează alegerea și utilizarea lor adecvată situațiilor date. Am putea spune că fiecare asemenea operație de structurare a metodelor implică o atitudine, exprimă un anumit unghi de vedere, reclamă o concepție pedagogică și o adeziune concis exprimate într-un anumit criteriu de clasificare. Așa se explică multitudinea de sensuri și interpretări, relativ deosebite, care se atribuie diferitelor categorii metodologice.” (Cerghit, Ioan, 2006, p. 101)

Folosind un criteriu de clasificare foarte des întâlnit în activitatea didactică, acela care clasifică metodele după criteriul temporal, există metode tradiționale și metode de dată mai recentă, denumite moderne.

Metodele denumite tradiționale sunt cele care pun în centrul actului didactic profesorul, în timp ce elevul are rol de spectator. Profesorul este cel care predă realizând un monolog, iar elevii au rol de auditoriu, asistând pasiv la cele relatate. În cadrul metodelor tradiționale regăsim: expunerea, explicația, conversația, exercițiul, demonstrația, problematizarea, observația, modelarea, algoritimizarea, lucrul cu manualul etc.

Metodele didactice moderne pun accent pe implicarea elevului în mod activ în actul educațional, astfel, acesta nu mai are rol de spectator, ci participă în mod direct la elaborarea noilor informații. Elevul

este ghidat la fiecare pas de către profesor, dar, este ghidat fără a simți prezența cadrului didactic. Profesorul este responsabil în a-i învăța pe elevi cum să își descopere propriile idei, să-și dezvolte creativitatea, personalitatea, capacitatea de autoînvățare.

„Învățarea interactiv-creativă este un proces evolutiv, care are la bază receptivitatea față de experiențele noi, căutate și rezolvate prin explorare, deducție, analiză, sinteză, generalizare, abstractizare, concretizare, punând accentul pe realizarea conexiunilor între sensuri și solicitând o profundă implicare intelectuală, psihomotorie, afectivă și volițională.” (Oprea, Crenguța, 2006, p. 150)

Metodele activ-participative sunt variate și pot fi utilizate în cadrul lecției în orice moment. Metode moderne precum: brainstorming, metoda cubului, explozia stelară, metoda pălăriilor gânditoare, metoda ciorchinelui, metoda mozaic, diagrama Wenn, metoda R.A.I., conduc actul educațional către un nou nivel.

Educația are nevoie de metode moderne pentru a ține pasul cu dezvoltarea contemporană, care este din ce în ce mai accelerată, iar elevii au nevoie de activități care să îi implice activ și direct pentru a nu fi absenți și indiferenți față de realitate.

„În cele din urmă, caracteristicile și diferențele esențiale dintre o metodologie și alta rezultă din faptul că metodele tradiționale, mult mai rigide, se raportează la un model învechit de învățământ, în timp ce metodele moderne, mult mai flexibile, mai suple, exprimă cerințele unui model de educație extrem de dinamic, reflectare a unor noi realități și nevoi socioculturale specifice epocii moderne.

Ca parte integrantă a ansamblului educațional-școlar, metodologia didactică nu poate evolua în dezacord cu obiectivele și conținutul învățământului, cu exigențele de ansamblu ale sistemului de educație contemporan.” (Cerghit, Ioan, 2006, p. 100)

Bibliografie

1. Cerghit Ioan, *Metode de învățământ. Ediția a IV-a revăzută și adăugită*, Editura Polirom, 2006, Iași, pagina 101, pagina 100.
2. Mara Elena Lucia, *Metodica limbii și literaturii române în învățământul primar și preșcolar*, Editura Aeternitas, 2012, Alba Iulia, pagina 89, pagina 90.
3. Oprea Crenguța Lăcrămioara, *Strategii didactice interactive*, Editura Didactică și Pedagogică, 2006, București, pagina 150.

Proiect Educational International „Lumina și Renaștere: Tradiție și Creativitate în Educația Preșcolară”

Simpozion International

Tema simpozionului: „Lumina și Renaștere în Educație – Perspective Culturale, Artistice și Pedagogice

Exemple de bune practici

Autor: Prof. învățământ preșcolar Raicu Silvia Mariana

Educația preșcolară reprezintă o etapă fundamentală în dezvoltarea copiilor, iar integrarea unor teme precum lumina și renașterea poate stimula creativitatea și înțelegerea simbolisticii culturale. Această lucrare prezintă exemple de bune practici care valorifică tradiția și inovația, oferind copiilor experiențe de învățare captivante. Activitățile propuse îmbină jocul, experimentul și arta, facilitând atât dezvoltarea cognitivă, cât și cea emoțională a preșcolarilor.

Lumina a fost dintotdeauna un simbol al cunoașterii, speranței și renașterii în diverse culturi. În educația timpurie, această temă poate fi explorată prin metode inovatoare care îmbină tradiția cu elemente moderne, oferindu-le copiilor oportunitatea de a înțelege concepte abstracte prin joc, povești și experimentare directă.

Această lucrare își propune să prezinte cinci exemple de bune practici aplicabile în grădiniță, care pun în valoare creativitatea și expresivitatea preșcolarilor, promovând în același timp respectul pentru tradiție și diversitate culturală.

1. Atelier de povești și umbre – „Jocul luminii în basmele copilăriei”

Obiective:

- Dezvoltarea expresivității prin teatru de umbre.
- Înțelegerea simbolisticii luminii în povești.
- Stimularea creativității și a lucrului în echipă.

Descrierea activității:

Copiii sunt implicați într-un atelier interactiv de teatru de umbre, unde ilustrează basme tradiționale sau povești inventate. Prin jocul luminii și al umbrelor, aceștia descoperă magia vizuală a contrastelor, învățând despre puterea simbolică a luminii în povestiri.

Beneficii:

- Dezvoltarea limbajului și a imaginației.
- Crearea unei conexiuni între tradiție și tehnici artistice moderne.
- Învățare prin joc și experimentare.

2. Experimente senzoriale – „Magia luminii și culorilor”

Obiective:

- Descoperirea fenomenelor optice prin experimentare.
- Încurajarea curiozității și a gândirii critice.
- Stimularea explorării științifice prin joc.

Descrierea activității:

Copiii participă la experimente senzoriale care demonstrează cum lumina influențează percepția culorilor. Activitatea include:

- Crearea curcubeului folosind prisme.
- Jocuri cu lumini colorate și umbre.
- Observarea efectului amestecului de culori pe discuri rotative.

Beneficii:

- Înțelegerea conceptului de lumină prin experiență directă.
- Dezvoltarea abilităților de observație și analiză.
- Creșterea interesului pentru știință și explorare.

3. Tablouri de lumină – „Arta vitraliilor reinterpretată”

Obiective:

- Dezvoltarea creativității prin tehnici de colaj.
- Explorarea simbolisticii luminii în artă.
- Promovarea expresivității individuale.

Descrierea activității:

Copiii realizează colaje inspirate de vitralii, folosind hârtie colorată transparentă. Prin această activitate, descoperă cum lumina influențează percepția culorilor și cum este utilizată artistic în biserici, temple și arhitectură tradițională.

Beneficii:

- Conectarea artei cu tradiția.
- Îmbunătățirea coordonării mână-ochi și a creativității.
- Dezvoltarea sensibilității estetice.

4. Povestea luminii în tradiții – „Sărbătorile luminii”

Obiective:

- Descoperirea tradițiilor culturale legate de lumină.
- Promovarea respectului pentru diversitate.
- Crearea de experiențe multisenzoriale.

Descrierea activității:

Copiii află despre sărbătorile luminii în diferite culturi:

- Paștele (lumina Învierii).
- Hanuka (lumânările evreiești).
- Diwali (festivalul luminilor din India).

Activitatea se finalizează cu crearea de felinare din materiale reciclabile.

Beneficii:

- Învățare prin explorare și experimentare.
- Conectarea tradițiilor cu experiențele personale.
- Sensibilizare culturală.

5. Jocuri dramatice – „Soarele, luna și stelele în povești și mituri”

Obiective:

- Dezvoltarea comunicării și a încrederii în sine.
- Înțelegerea simbolurilor astrale în cultură.
- Exersarea expresivității prin mișcare și joc.

Descrierea activității:

Copiii interpretează personaje din mituri și legende legate de lumină, cum ar fi:

- Mitul lui Apollo și al soarelui.
- Povești populare despre lună și stele.
- Jocuri interactive despre zi și noapte.

Beneficii:

- Dezvoltarea abilităților de exprimare verbală și non-verbală.
- Creșterea încrederii în sine prin teatru.
- Învățare prin poveste și joc.

Educația preșcolară oferă oportunități extraordinare pentru a integra tradiția și creativitatea într-un mod accesibil și captivant pentru copii. Activitățile prezentate în această lucrare demonstrează că lumina și renașterea pot fi explorate prin metode diverse, stimulând curiozitatea, expresivitatea și gândirea critică.

Prin aceste bune practici, cadrele didactice pot transforma procesul educațional într-o experiență interactivă, multisenzorială și profund semnificativă, oferindu-le copiilor cheia către cunoaștere și dezvoltare armonioasă.

LUMINA ȘI RENAȘTERE

PERSPECTIVE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREȘCOLAR

Prof. inv.presc. Rogoz Ioana, Grădinița cu P.P.nr.1, Arad

Educația preșcolară reprezintă fundația dezvoltării armonioase a copiilor, oferindu-le primele experiențe de învățare, socializare și autocunoaștere. Tema „Lumină și renaștere, tradiție și creativitate în educație” surprinde esența procesului educativ la această vârstă, îmbinând valorile moștenite cu metode inovatoare pentru a stimula curiozitatea și dezvoltarea copiilor.

Lumină și renaștere – simboluri ale cunoașterii

Lumina este adesea asociată cu cunoașterea și descoperirea. În educația preșcolară, fiecare zi reprezintă un nou început, o renaștere intelectuală și emoțională pentru copii. Fiecare activitate le deschide orizonturi, ajutându-i să descopere lumea din jurul lor. Educatorii au un rol esențial în această călătorie, fiind călăuze care oferă lumină și îndrumare în procesul de învățare.

Prin joc, povești și activități interactive, copiii sunt expuși treptat la idei și concepte noi. De exemplu, utilizarea poveștilor tradiționale românești îi ajută pe copii să înțeleagă valori precum bunătatea, curajul și perseverența, în timp ce metodele moderne, cum ar fi învățarea bazată pe explorare, le dezvoltă gândirea critică și creativitatea.

Copiii preșcolari învață cel mai bine prin experiențe directe, captivante și interactive. Jocul și poveștile sunt două dintre cele mai eficiente modalități de a-i expune la idei și concepte noi, deoarece stimulează imaginația, dezvoltă limbajul și le oferă un cadru sigur pentru explorare și experimentare.

Jocul – o fereastră spre cunoaștere

Jocul este modul natural prin care copiii înțeleg lumea. Prin intermediul jocurilor, aceștia descoperă relații cauză-efect, dezvoltă abilități sociale și învață să rezolve probleme. De exemplu, jocurile de rol, cum ar fi „De-a magazinul” sau „De-a doctorul”, îi ajută să înțeleagă profesiile, relațiile interumane și regulile sociale. Jocurile senzoriale, cum ar fi explorarea nisipului sau a apei, îi ajută să înțeleagă concepte științifice, precum texturile, greutatea sau temperatura.

În plus, jocurile de construcție, precum cele cu cuburi sau piese de puzzle, dezvoltă gândirea logică și creativitatea. Prin aceste activități, copiii nu doar că învață concepte matematice, ci își îmbunătățesc și coordonarea ochi-mână și răbdarea.

Poveștile – punți între realitate și imaginație

Poveștile sunt o altă metodă esențială de a introduce copiii în lumea ideilor și conceptelor noi. Fie că sunt citite, spuse sau dramatizate, poveștile le oferă copiilor modele de comportament, îi ajută să își dezvolte empatia și să înțeleagă emoțiile.

Prin povești, copiii pot învăța despre diversitatea culturală, despre natură și despre valori morale. De exemplu, basmele populare le transmit lecții despre bine și rău, în timp ce poveștile moderne îi ajută să înțeleagă concepte abstracte, cum ar fi prietenia, curajul sau responsabilitatea.

Un mod eficient de a face poveștile și mai captivante este folosirea teatrului de păpuși sau a dramatizării, unde copiii pot deveni personaje și pot participa activ la narațiune. Acest lucru îi ajută să își dezvolte încrederea în sine, vocabularul și capacitatea de a colabora cu ceilalți.

Jocul și poveștile sunt instrumente esențiale în educația preșcolară, oferindu-le copiilor oportunitatea de a descoperi lumea într-un mod natural și plăcut. Prin intermediul acestor metode, educatorii pot introduce concepte noi într-un mod adaptat nevoilor de învățare ale copiilor, stimulându-le curiozitatea și dorința de a explora. Astfel, învățarea devine o aventură plină de magie și descoperiri, punând bazele unei educații solide pentru viitor.

Tradiție și creativitate – echilibrul necesar în educație

Învățământul preșcolar trebuie să îmbine tradiția cu inovația, oferind copiilor atât rădăcini, cât și aripi. Tradiția în educație se manifestă prin păstrarea unor elemente esențiale precum poveștile, cântecele și obiceiurile populare, care le transmit copiilor identitatea culturală. Pe de altă parte, creativitatea le oferă libertatea de a explora și de a-și exprima ideile în moduri originale.

Un exemplu concret al acestui echilibru este utilizarea teatrului de păpuși în grădiniță. Această metodă, bazată pe tradiția povestirii, stimulează imaginația copiilor, le dezvoltă abilitățile lingvistice și le oferă posibilitatea de a participa activ la procesul educativ. De asemenea, tehnologia poate fi integrată în mod creativ, folosind aplicații interactive sau jocuri educative care să le dezvolte gândirea logică și coordonarea.

Educația preșcolară se bazează pe experiențe captivante, care combină învățarea cu jocul și povestea. Sărbătorile, precum Paștele, reprezintă o oportunitate excelentă de a îmbogăți cunoștințele copiilor despre tradiții, simboluri și valori, iar Teatrul de Păpuși devine un instrument creativ ideal pentru a face acest proces de învățare interactiv și atractiv.

Poveștile și jocul – punți spre înțelegerea Paștelui

Copiii descoperă lumea prin povești și jocuri, iar sărbătoarea Paștelui oferă o temă bogată pentru a introduce concepte precum renașterea naturii, bunătatea, generozitatea și tradițiile pascale. Prin povestiri precum „Legenda iepurașului de Paște” sau „Povestea ouălor colorate”, educatorii pot explica simbolurile și obiceiurile într-un mod accesibil și captivant.

Jocurile senzoriale, cum ar fi vopsirea ouălor sau căutarea ouălor ascunse, ajută copiii să exploreze tradițiile într-un mod practic și distractiv. De asemenea, activitățile de grup, precum „De-a gospodarii de Paște”, le dezvoltă spiritul de colaborare și creativitatea.

Teatrul de Păpuși – o metodă creativă de a aduce Paștele mai aproape de copii

Teatrul de Păpuși este o metodă didactică fascinantă care îi ajută pe copii să înțeleagă concepte noi, să își dezvolte imaginația și să își îmbunătățească abilitățile de comunicare. În preajma Paștelui, educatorii pot crea povești interactive cu ajutorul păpușilor, aducând personajele tradiționale mai aproape de cei mici.

Exemple de spectacole tematice:

- „Iepurașul și ouăle fermecate” – O poveste despre prietenie și generozitate, în care iepurașul de Paște învață să împartă bucurie tuturor animalelor din pădure.
- „Povestea oului roșu” – O legendă despre cum culoarea roșie a ouălor simbolizează tradiția și credința.
- „Primăvara și Paștele” – O scenetă în care personajele naturii (Soarele, Florile, Vântul) anunță venirea sărbătorii și schimbările din natură.

Beneficiile utilizării Teatrului de Păpuși

- Învățare activă: Copiii rețin mai ușor informațiile atunci când sunt implicate elemente vizuale și auditive.
- Dezvoltarea limbajului: Ascultarea și participarea la povești îmbogățește vocabularul și îmbunătățește exprimarea.
- Stimularea creativității: Copiii pot crea propriile personaje și scenarii, dezvoltându-și imaginația.
- Îmbunătățirea abilităților sociale: Spectacolele de păpuși încurajează colaborarea și empatia.

Integrarea jocului, poveștilor și teatrului de păpuși în activitățile de Paște din grădiniță creează un mediu de învățare dinamic și captivant. Copiii învață despre tradiții într-un mod natural, participativ și plin de bucurie, ceea ce le stimulează curiozitatea și dorința de a descoperi lumea. Astfel, educația devine nu doar un proces de acumulare de cunoștințe, ci o aventură magică plină de lumină și renaștere.

Educația preșcolară – o temelie pentru viitor

Îmbinarea luminii cunoașterii cu renașterea continuă a ideilor, a tradiției cu creativitatea, asigură o educație echilibrată și eficientă în învățământul preșcolar. Copiii au nevoie de un mediu stimulant, în care să se simtă în siguranță și să fie încurajați să descopere, să întrebe și să creeze. Educatorii, prin metodele lor, trebuie să fie atât păstrători ai valorilor tradiționale, cât și promotori ai inovației. Astfel, educația preșcolară devine un spațiu al luminii și al renașterii, unde fiecare copil își poate descoperi potențialul, formând o bază solidă pentru viitorul său educațional și personal.

BIBLIOGRAFIE:

- Gălățanu, C. "Teatrul de păpuși în educația timpurie", Editura Didactică și pedagogică, 2015
- Curriculum Național pentru educație timpurie, MEN, România, 2019

Tradiții și obiceiuri la români în Postul Paștelui

prof. Lucia-Marusia RÖTZHEIM, Școala Gimnazială Nr. 1 Putineiu

Sărbătoarea Învierii Domnului este una dintre cele mai importante ale creștinătății, atât pentru români, cât și pentru multe țări europene. Debutează cu Postul Paștelui, considerat cel mai aspru post de peste an; este o perioadă plină de încărcătură spirituală, în care fiecare creștin respectă cu strictețe rânduielile pentru trup și suflet, dar și pentru curățarea spațiului în care trăiește. Este cea mai lungă perioadă de post de peste an, cea mai severă, dar și cea mai deosebită, pe care creștinii o traversau cu sfială, pentru a-și curăța trupul și sufletul, pentru întâmpinarea cu pace, liniște sufletească și bucurie a Patimilor și Învierii Domnului. Se mai întâlnește și astăzi, în unele comunități rurale, unde obiceiurile străvechi sunt respectate cu sfințenie.

O tradiție care se mai poate întâlni la sate, în special în Bucovina, este aceea a curățării vaselor din care se mănâncă, se bea și se gătește mâncarea. *Spolocania*, cuvânt provenit din termenul ucrainean *spoloskanje*, care înseamnă spălare, clătire sau curățare – este denumirea dată primei zile din postul mare. A doua zi după Lăsatul secului, adică prima zi de post, se obișnuiește să se spele vasele în care s-a gătit de dulce sau s-a băut o băutură alcoolică. În această zi, vasele în care s-a gătit și s-a mâncat de dulce se curătau și se urcau în podul casei, după care se coborau vesela și tacâmurile speciale pentru perioada de post care începea. Biserica o mai numește regional *ziua forfecarilor* sau *lunea curată*, când se mai păstrează obiceiul de a spăla piatra de mormânt, pentru a fi curată toată perioada de post.

Prima săptămână mai era marcată și de pregătirea hainelor tradiționale, pe care creștinii le îmbrăcau în Duminica Paștelui, când mergeau la biserică., de la mic, la mare. Gospodinele coseau cu mândrie cămăși pentru toată familia, uneori fără ca nimeni să nu știe acest lucru, astfel încât fiecare membru era gătit pentru însemnata sărbătoare cu ceva nou, tradiție care se păstrează și astăzi, însă prin achiziția de haine noi, care sunt purtate în aceste zile deosebite, pline de har, fericire și bucurie.

Ultima săptămână din post era extrem de strictă, atât din punct de vedere al muncilor în gospodărie, cât și făcând referire la hrana pe care o consumau credincioșii. Așadar, este abandonată orice muncă în jurul casei sau la câmp, deoarece se spunea că nimic nu crește în această perioadă. Hrana trupului este pregătită cu foarte mare atenție, fără ulei, cât mai simplu, din alimente ușoare, alese cu grijă; acestea erau ținute peste iarnă, încă din vara trecută, în podul caselor, iar acum erau consumate cu moderație, pentru primenirea trupului și a sufletului. Printre acestea se regăsesc mere, prune, gutui, uscate și înșirate pe ață, struguri stafidiți, bureți uscați și ardei, și nu numai. În această perioadă nu se consumă urzici, în special în vinerea mare și nici oțet. De asemenea, nu se dă nimic cu împrumut în Săptămâna Mare. Fiecare creștin aștepta cu răbdare și sfială trecerea acestei perioade, pentru a primi Sfânta Împărtășanie și a se bucura de sărbătoarea Învierii Domnului.

Din punct de vedere etnologic, Săptămâna Mare se mai numește și săptămâna seacă sau Săptămâna Patimilor Lui Isus Hristos. În biserici au loc seară de seară Deniile. În joia mare se vopsesc ouăle, dar numai cu vopsea roșie, făcută de obicei din plante sau din coji de ceapă. În zilele noastre, se mai vopsesc ouă, folosindu-se ciorapul subțire sau dresul, în care se pune oul, pe care este lipită o frunză de leuștean ori de pătrunjel. Ouăle vopsite în această zi erau sau încă sunt păstrate până la Paștele următor, pentru a vedea, după ce se spărgeau, cum va fi anul următor; dacă era intact, însemna că aparținătorul urma să aibă o perioadă frumoasă și era sănătos. De asemenea, ouăle vopsite în această zi sfântă, nu se strică.

Tradițional, această zi se mai numește și joia neagră. Din aceste momente, credincioșii se ocupă îndeaproape de curățenia sufletului și a trupului, prin rugăciune și post aspru. Unii credincioși beau numai apă până la asfințitul soarelui, iar apoi consumau o bucată de pâine uscată, pentru că nici focul în plite nu se mai făcea, pentru a găti. Îndeletnicirile lor în această perioadă erau rugăciunile.

Din punctul de vedere al canoanelor bisericești și nu numai, Săptămâna Patimilor ne amintește că Mântuitorul și-a trăit ultimele zile ale scurtei Sale vieți.

Deci, zilele ultimei săptămâni din Postul Paștelui au o însemnătate deosebită, după cum urmează:

- Lunea Mare ne amintește că tânărului Iosif a fost vândut de frații săi în Egipt, pentru 30 de arginți. Învățăm că viața, harul și binecuvântarea vin de la Dumnezeu. Această zi este premergătoare Jertfei Mântuitorului Iisus Hristos Care a fost vândut de către Iuda.
- În Marțea Mare se ține în biserici slujba *Pildei celor Zece Fecioare*; aceasta face trimitere că trebuie să fim mai atenți la sufletul nostru, prin îngrijirea de trup. *Pilda talanților*, este o altă învățătură prin care să înțelegem că trebuie să mulțumim Domnului pentru darurile primite, pe care suntem îndemnați să le înmulțim.
- Miercurea Mare este ziua prevestirii morții Sale, în care o femeie păcătoasă a spălat picioarele lui Isus cu lacrimile sale și I le-a uns cu mir, fapt care ne arată că Mântuitorul ne iartă pentru greșelile noastre. Prin aceste fapte, se prevestește moartea și învierea Domnului. Totodată, în această zi sfântă, Iuda s-a tocmit pentru vinderea lui Isus pe 30 de arginți.
- Joia Mare este ziua închinată amintirii a patru evenimente deosebite din viața Domnului Isus Hristos; în această zi Mântuitorul spală picioarelor ucenicilor săi în semn de smerenie și iubire a aproapelui; are loc Cina cea de Taină și se face rugăciunea în Grădina Ghetsimani; apoi Iuda, însoțit de oameni înarmați, îl prind și îl duc la judecată.
- În această zi, Vinerea Mare, ni se amintește de judecarea lui Isus Hristos, de Pătimirile Sale, de drumul Crucii către Dealul Golgotei, de Răstignirea și de moartea Sa, de coborârea de pe cruce, de ungerea cu mir de către mironosițe și de punerea trupului în mormânt. Este ziua în care Isus Hristos S-a jertfit pentru mântuirea noastră. Unii creștini țin post negru în această zi. În tradiția populară se spune că dacă va ploua în această zi, anul va fi mănos, iar de nu, va fi roditor. Nu se coace pâine, pentru a nu arde mâinile Maicii Domnului, nu se coase, pentru a nu orbi, nu se țese și nu se spală.
- În Sfânta și Marea Sâmbătă prăznuim îngroparea Mântuitorului nostru Iisus Hristos și pogorârea Sa la iad, pentru a-i scoate pe dreptii vechiului testament. Acum trebuie să ne amintim că toți suntem chemați la viața veșnică, în Împărăția lui Dumnezeu. Este ziua în care Dumnezeu a biruit puterea morții.

Să întâmpinăm Învierea Domnului Nostru, cu inima curată, cu bucurie, pace și liniște.

Sărbători luminate, cu sufletul treaz și fericit!

Sursa:

Informații culese și transmise prin viu grai, din folclorul românesc

ECOLOGIA ȘI CREDINȚA

Prof. Rupa Doriană Mihaela, Grădinița cu P. P. Nr. 3 Drobeta Turnu Severin

Mitul care a dăinuit cel mai mult din antichitate până astăzi este veșnicia materiei.

Unii filozofi credeau că materia a existat dintotdeauna, iar Creatorul nu a fost un Demiurg care, ca arhitect a plănuț și ca meșter a făurit lumea văzută din materia avută la dispoziție.

Apariția, dezvoltarea și implicarea științei în această problemă au avut urmări contradictorii: prin unele descoperiri pare a confirma veșnicia, prin altele o exclude.

S-a dovedit în timp că materia nu este suficientă sieși pentru a fi veșnică și pentru a putea crea acest Univers în mișcare și că fluxul energetic provine de la o cauză străină de materie, care a putut să o creeze din nimic prin energiile sale necreate. Putem deduce că această cauză nu cunoaște nici schimbarea, nici mișcarea, este deci în afara timpului, a omului; această, “cauză”, acest, “ceva”, dacă a făcut Universul din nimic, l-a făcut pur și simplu pentru că a vrut. Dacă a avut voință, înseamnă că este, “o persoană”, nu o forță impersonală.

Toate aceste atribute nu le are decât o cauză numită Dumnezeu!

Pentru cineva care studiază, “Cartea Facerii” din Sfânta Scriptură cu ochi de biolog apare evident faptul că Dumnezeu este cel mai mare ecolog, poate singurul ecolog, pentru că el își iubește creația – Universul și inclusiv Pământul – așa cum nu le iubește nici un om. Toate principiile ecologiei par a fi prezente anticipat în gândul lui Dumnezeu.

Legile ecologiei, ca toate legile din Creație, au fost date de Dumnezeu zidirii Sale, iar omul, în toate vremurile, nu a făcut decât să descopere aceste legi.

Mai trebuie remarcat că Dumnezeu a înzestrat biosfera cu puterea de a se auto curăți prin activitatea diferitelor specii din ecosistemele sale. Intervenția omului, interesat doar să exploateze niște resurse naturale, strică acest echilibru ecologic, prin stânjenirea sau anihilarea activității unei specii cu asemenea rol în viața planetei.

Deși aceasta este o realitate crudă, dureros de crudă, ea este cunoscută și de către cei mai mici dintre semenii noștri, copiii, care, însă, par a nu înțelege nimic sau foarte puțin din frământările adulților. Pe de o parte cred că nu este bine că tulburăm liniștea micuților cu aceste probleme, căci le umbrim copilăria cu griji care ar putea fi doar ale adulților. Pe de altă parte însă, știu că e imperios necesar ca și ei să cunoască efectele nefaste pe care le are omul asupra naturii pentru a putea acționa pe măsura vârstei și a priceperii lor, întru încetinirea activității distructive a omului, pentru salvarea a ceea ce se mai poate salva din bătrâna Terra.

Pornind de la aceste considerente de ordin teoretic și ținând cont de obiectivele prevăzute de Curriculum Național și Curriculum la decizia școlii am purces pe drumul conștientizării copiilor de pericolul ce ne paște planeta, pentru că omul se crede forță supremă, ce poate supune natura cu forțele ei nebănuite.

Și pentru că am ales ca opțional Educația religioasă, care are o influență pozitivă extraordinară asupra copiilor, mi-am propus ca prin temele stabilite să îmbin obiectivele sale cu cele ale educației ecologice.

Și astfel, pas cu pas, urmând principiile pedagogice, am intrat pe cărâmul unei noi științe - ECOETOLOGIA.

Și dacă Dumnezeu, în marea Sa creație a început cu începutul, același lucru l-am făcut și eu, cu atât mai mult cu cât am încercat să fac cunoscute cuvântul și lucrarea lui Dumnezeu și în același timp acțiunile de distrugere ale omului asupra naturii, precum și eforturile (ineficiente până acum) de a restabili echilibrul natural.

Și am pornit de la cunoașterea de către copii a Sfintei Scripturi, folosind ca mijloc de realizare lectura.,

“Rogu-te, fiule, ca la cer și la pământ căutând și văzând toate ce sunt întru ele, să cunoști că din ce n-au fost le-a făcut pe ele Dumnezeu”. (2, Macabei 7,28)

Acesta este citatul din care copiii au aflat că Dumnezeu a făcut din nimic biotopul, adică locul pe care îl vor ocupa viitoarele biocenoze. La început Dumnezeu a creat cerul și pământul, apoi a despărțit apele de uscat și, uscatul l-a numit Dumnezeu pământ, iar adunarea apelor a numit-o mări. (Psalmul 136,6).

Mai târziu a împărțit în bucăți pământul, adică a dat naștere continentelor. (Deuteronom 3,38)

Tot El, după cum spune proorocul Isaia (45,7), a creat Soarele și Luna, despărțind lumina de întuneric.

Copiii au învățat la activitățile de cunoașterea mediului despre rolul apei. Toate fenomenele vieții se desfășoară cu participarea acesteia. Din această cauză, marea majoritate a oamenilor de știință cred adevărată ipoteza că în mediul acvatic a apărut viața pe pământ, idee care se contrazice cu cea a teologilor, căci din Sfânta Scriptură rezultă că facerea formelor vii s-a întins până în ziua a VI-a, când a culminat cu facerea omului, și asta pe uscat. Am încercat să nu dau ocazia unor polemici pe această temă, copiii fiind doar informați de cele două posibilități.

Tot prin intermediul lecturii, copiii au aflat că tot Dumnezeu este cel care a zis: „Să scoată pământul ființe vii, și să se înmulțească după felul lor.” (Facerea, 1,24). Binecuvântarea lui Dumnezeu cere ca fiecare să se înmulțească, deci, după felul său. Această afirmație a fost verificată de nenumărate ori de copii atunci când, în activitățile experimentale, au semănat semințe recoltate de la plantele cunoscute de ei (flori în special), au îngrijit noile plante și au observat că sunt aidoma plantelor-mamă, situație aflată și din versurile poeziei, “Sămânța” de Ileana Toma:

„Te-ai născut dintr-o sămânță
Floare mică, draga mea,
Ești gingașă, ești drăguță,
Semeni cu mămica ta.”

Copiii au aflat că primul sistematician dintre oameni a fost Adam, căci se spune: „Și Domnul Dumnezeu, care făcuse toate... le-a adus la Adam ca să vadă cum le va numi, așa că toate ființele vii să se numească așa cum le va numi Adam... Și a pus Adam nume tuturor...” (Facerea, 2,19-20).

Speciile chemate să ocupe aceleași nișe ecologice (locul ocupat într-un ecosistem de către o specie sau mai multe) au primit rațiuni de a fi, care le îngăduie să stabilească între ele dependențe, căci fiecare specie a ajuns să fie mediu pentru celelalte din același biotop. Fiecare specie este o verigă a unui lanț trofic, situație evidențiată foarte bine de activitățile de cunoaștere a mediului înconjurător. De pildă, vulpea, animal sălbatic, trăiește în aceeași nișă ecologică cu alte animale, precum iepurele, diferite specii de șoareci, care constituie hrana primului. Dar și iepurele se hrănește cu rădăcini ale plantelor din pădure, iar existența plantelor este dată de solul cu microorganisme și componentele chimice și biologice.

Dacă Dumnezeu a lăsat ca specii diferite să coexiste într-un tot, iată că omul este cel care modifică drastic acest echilibru prin exploatarea nerațională a resurselor vegetale și animale ale planetei. În activitatea, “De ce moare pădurea?”, copiii au văzut imagini cutremurătoare în care locul codrilor a fost luat de întinse zone defrișate, situație care a dus la degradarea solului,

dispariția speciilor de animale și a soiurilor de plante, modificarea climei, dispariția vieții în acele zone.

Tot Sfânta Scriptură spune că, dacă la început toate apele erau stătătoare, la porunca lui Dumnezeu ele au început să curgă, proprietate pe care apele o au și în ziua de azi., “Tu cunoști mișcările apei, că apa curge în jos, că nu stă într-un loc și că în chip firesc curge spre locurile joase și adânci, după ce Stăpânul a dat apei această poruncă – constată Sf. Vasile cel mare”.

Și acest lucru l-au văzut copiii în numeroasele excursii făcute în locurile unde apele își croiesc drum, “la vale”. Dar ce tristețe să vezi vadurile râurilor transformate în depozite de deșeuri! Copiii au observat, “pe viu” sutele de sticle de plastic ce plutesc pe apele Dunării, mormane de resturi de la construcții aruncate pe malurile apelor, munți de resturi menajere formați în unele locuri. La întrebarea firească, “De ce?” nu am putut să le răspund decât prin acuze aduse oamenilor iresponsabili, incapabili să înțeleagă prejudiciul adus prin poluarea apelor.

În urma recentelor inundații am purtat discuții aproape zilnice cu copiii, subliniind ideea că natura începe să se răzvrătească împotriva omului, care nu o respectă, o maltratează, o omoară puțin câte puțin. Sunt discuții dure, e adevărat, dar și copiii trebuie conștientizați de pericolul ce ne paște, dacă nu ne schimbăm atitudinea față de creația lui Dumnezeu, cu atât mai mult cu cât totul se petrece sub ochii lor.

Dacă omul nu uită și dacă vrea să fie fiul lui Dumnezeu, el se va simți și moștenitor. Și moștenitorul nu are numai drepturi, ci și obligații.

Prin porunca lui Dumnezeu, “Creșteți și vă înmulțiți și umpleți pământul și îl supuneți și stăpâniți...” (Facerea, 1,28) i s-a dat omului posibilitatea de a stăpâni natura și forțele ei. Și omul a fost așezat în Rai, cu o evidentă ascultare de ecolog al acestuia: “Și a luat Domnul pe omul pe care îl făcuse și l-a pus în grădina cea din Eden ca s-o lucreze și să o păzească” (Facerea, 2,15). (Povestirea, “Adam și Eva în grădina Edenului”). Păcatul făcut de om nu numai că l-a murdărit pe el, dar a poluat toată creația. Ce altceva decât poluare vegetală, naturală este că pe un câmp necultivat ajung să crească numai cele nefolositoare și nu hrană pentru om, așa cum fusese rânduit? În excursiile făcute, copiii au văzut întinse suprafețe de teren necultivate pe care creșteau doar spini și pălămide, semn al neglijenței omului față de câmpia-mumă.

Această pledoarie pentru împăcarea omului cu natura poate a fost puțin exagerată, dar a fost doar din dorința ca strigătul de disperare al bătrânului Pământ să fie auzit înainte de a fi prea târziu.

BIBLIOGRAFIE:

1. Prof. Dr. Ing. Grigore Sandu, “Evoluția spre creator”, Editura Mitropolia Olteniei, 2003, Craiova, pag. 7;
2. Prof. Marian Nită, Ecologia și Dumnezeu”, Editura Mitropolia Olteniei, 2005, Craiova,;
3. “Viața și ecologia”, Larousse, Grupul Editorial Rao, 2002, pag. 78

DEZVOLTAREA GÂNDIRII PRIN INTERMEDIUL CONȚINUTURILOR MATEMATICE

Ruşanu Anemona-Raluca
Liceul Tehnologic Nucet

Dezvoltarea integră generează acțiuni proprii folosite în mod conștient de copiii și adaptabilitate la anumite situații de viață. Un profesor creativ este capabil să dea posibilitatea de afirmații tuturor elevilor dintr-o clasă, uneori fiind nevoie de un efort personal pentru a susține fiecare parcurs de învățare. Logica didactică emisă în procesul învățării matematicii folosește următoarele planuri pentru dezvoltarea gândirii: noțiuni teoretice și cadru practic aplicativ. Fiecare dintre cele două planuri își aduce contribuția la fixarea achizițiilor de cunoaștere într-o manieră conectivă, flexibilă și fiabilă pentru fiecare secvență de studiu și consolidările necesare acestora.

Competențele de bază vizate pentru toți elevii implicați în studiul conținuturilor matematice fac referire la numerație, calcul matematic, geometrie, măsurarea mărimilor, comunicare folosind limbajul specific acestei materii.

Transferul și utilizarea noțiunilor matematice de către cadrul didactic necesită un mod operațional strategic adaptabilizat în funcție de particularitățile clasei de elevi și capacitatea fiecărui elev în aprofundare. Copiii pot fi implicați în foarte multe situații de explorare a materiei prin intermediul jocului didactic, a limbajului noțional, prin stârnirea imaginației, folosirea demonstrației, a reprezentărilor schematice, ilustrațiilor etc.

Limbajul matematic folosește o terminologie specifică mai grea și poate necesita anumite concesii din partea cadrelor didactice în ceea ce privește expunerea înțelesului în mod accesibil pentru toți copiii. Modul de operare trebuie să inducă o logică rațională care să nu întrețină învățarea mecanică a noțiunilor.

Capacitatea de învățare raportată la complexitatea învățării necesită o contrabalansare între acțiunile cadrului didactic privind sugestiile, explicația, lămuririle, sprijinul, susținerea și cumulul de repere folosite în scop educațional. Acest lucru permite ca fiecare situație de învățare să fie prelucrată folosind o strategie a gândirii și ajută copilul să facă încercări după încercări pentru a acoperi în mod favorabil caracterul interdisciplinar care leagă cunoștințele între ele. Mobilizarea privind rezolvarea sarcinii în scopul lămuririi direcțiilor ce trebuie urmate folosesc analiza sau sinteza pentru a identifica situația, aplicarea întrebărilor pentru a lămuri aspecte ce țin de rezolvare, inițiativa pentru a aprecia soluțiile de rezolvare prin comparare și elaborarea unui răspuns. Exersarea ajută ca fluența gândirii să se imprime într-un ritm potrivit și să se extindă continuu, îmbogățind memoria.

”În teoria pedagogică se mai operează cu încă o corelație, cea dintre nivelurile capacității de învățare și problematica succesului/insuccesului la învățătură. Din acest punct de vedere, s-a demonstrat că nivelul dezvoltării și exersării acestei capacități condiționează, între anumite limite, succesul/insuccesul la învățătură.”(Neacșu, 2015, p 66). Trecerea de la un segment de învățare la altul implică efort, atenție și gândire susținută pentru a crește gradul de încredere cu care copilul acționează în abordarea conținuturilor matematice. Stările cu care lucrează copilul în timpul actului educațional sunt și cele care produc activizare și participare la studiu, afectând latura personalității lor prin neașteptate conexiuni creative. Insistând pe activitate ludică are loc o creștere ușoară a motivației pe aspecte care corespund cu interesele copiilor, ceea ce face ca în filtrul gândirii să se așeze străduința pe o durată didactică de împlinirile multifactoriale.

Pentru a înțelege acțiunea concretă ce urmează a fi folosită în rezolvarea problemelor, elevul trebuie să aibă fixat algoritmul numerologic care reprezintă baza tuturor unităților de învățare viitoare. Plecând de la corespondența dintre elemente are loc formarea priceperii de a calcula cursiv în orice situație dată, conștientizând fiecare pas și apoi aplicând procedeul pentru a obține o rezoluție.

Cadrul didactic trebuie să construiască gradat fiecare mod de operare, fără să insiste pe aspecte care pot induce impresii eronate. În plus, tactica descoperirii este un factor motivațional de care copiii se bucură că îl pot utiliza singuri în alte circumstanțe decât cele din școală. Procesul ierarhizat de operare cu calcule numerice creează legătura operațiilor aritmetice cu manifestarea gândirii intelectuale independente printr-un repertoriu de strategii din care fac parte gândirea logică, critică, experimentul, demonstrația, analiza cognitiv-operațională, metacogniția etc. Aflați în situația de învățare se află atât elevii cât și cadrele didactice care trebuie să își optimizeze acțiunile pentru necesitățile întâlnite la clasă.

Procesul de predare-învățare capătă un fundal deschis în ceea ce privește relaționarea, complementaritatea interacțiunilor fiind importante pentru participarea la conversație și cooperare. Plecând de la informația noțională, participarea la învățare privește ca fiecare elev să poată folosi propria contribuție informativă așa cum este solicitată de actul didactic, astfel încât formulările, interogațiile sau afirmațiile să fie pertinent legate de obiectivele școlare. Conversația circumstanțială solicită anumite tipuri de acțiuni sau interacțiuni pentru a clasifica procedeul matematic prin: stabilirea semnificației termenilor folosiți, a sensurilor de bază, a schemei acționale, anticiparea unor secvențe, efectul (cumulativ, corectiv, integrativ) și automatism flexibil. Orice problematizare are o dublă deschidere de tip întrebare și răspuns, ceea ce înseamnă că o situație de învățare poate genera mai multe tipuri de răspuns ca rezoluție. Bineînțeles că elevii au anumite curiozități în baza cărora vor iniția conversație, însă modul vor fi dirijați către cunoaștere poate să crească nivelul de încredere în forțe proprii sau să îl inhibe pe termen necunoscut. Forma de exprimare a cadrului didactic și stilul specific folosit în interiorul clasei de elevi poate crea un cadru excesiv de complicat pentru școlarii mici, blocând pe alocuri procesul de învățare prin practicile care nu servesc înțelegerii acestora.

Cadrul didactic poate contribui la bunul demers al aprofundărilor doar prin adaptarea noțiunilor matematice la nevoile și interesele copiilor, făcând posibilă diversificarea practicilor în funcție de înțelesul și potențialul fiecăruia. ”Tipologia răspunsurilor este extrem de diversă și neunitară în clasificările cunoscute. De la răspunsuri directe la cele indirecte, de la cele complete la cele parțiale, de la cele nemijlocite (au corespondent în presupuzițiile întrebării) la cele mediate (indirect legate de presupuzițiile întrebării) ș.a., tipologia rămâne deschisă, orice listă de inventar fiind bine-venită în ordinea analizei de tip conversațional sau comunicativ.” (Neacșu, 2015, p 273). Fiecare calcul matematic urmărește un exemplu demonstrativ la care se face apel ori de câte ori traseul rațional necesită ajustări pentru a evidenția amănuntele aplicabilității în formarea rezoluției clarificate corespunzător. Astfel, ritmul de învățare parcurs de fiecare elev folosește priceperi și deprinderi instaurate în mod juxtașus cu logica noțiunilor studiate.

Pentru ca elevul să își poată menține ritmul de aprofundare corect are nevoie de anumite condiții de mediu (spațiu ergonomic, condiții prielnice de lumină, căldură, lipsa perturbațiilor ș.a), practici didactice eficiente și angrenare auxiliară acolo unde este cazul. Exersarea abilităților în măsură corespunzătoare face ca roadele dezvoltării stadiale să realizeze legătura cu acțiunile de evaluare și reperele evolutive pentru lecțiile viitoare. Studiul modular care folosește gândirea logică în toate acțiunile, creează premisele pentru aplicabilitate critică, imprimând un set larg de atitudini și abilități sferei inteligibile (proces de gândire și calcul).

1. Bărbulescu, A., Roșu, S., Rotaru, C. (2017). *Strategii de creștere a motivației elevilor pentru studiul matematicii și științelor - abordări cross-curriculare*. Editura Sfântul Ioan
2. Clintan, Ghe. (2003). *Gândire critică – Micromonografie*. Editura Eurobit.
3. Cartaleanu, T., Cosovan, O. (2021). *Proiectul și portofoliul în formarea competenței de gândire critică*. Chișinău.
4. Drăghicescu, L., Petrescu, A.M., Stăncescu, I. (2008). *Rolul strategiilor didactice interactive în ameliorarea calității învățării*. În Albu, E. (coord.). *Educație și comunicare*". Târgu Mureș: Editura Universității „Petru Maior”.
5. Pânișoară, I. O. (2006). *Comunicarea eficientă*. Editura Polirom.

EVOLUȚIA EDUCAȚIEI: INOVAȚII ȘI PROVOCĂRI ÎN PROCESUL DE ÎNVĂȚARE

Prof. Florentina-Simona Sabou
Grădinița cu Program Normal Valcău de Jos

Dezvoltarea și renașterea educației reprezintă procese esențiale în evoluția societății, având un impact semnificativ asupra culturii, artei și pedagogiei. Transformările educaționale sunt strâns legate de progresul umanității, fiind influențate de schimbări economice, tehnologice și sociale. Acest referat analizează perspectivele culturale, artistice și pedagogice ale dezvoltării și renașterii educației, subliniind impactul acestora asupra lumii contemporane.

Cultura joacă un rol esențial în modelarea educației, influențând valorile, normele și metodele de învățare. Sistemele educaționale moderne integrează elemente culturale diverse, promovând un dialog intercultural și o mai bună înțelegere a diversității umane. Educația culturală contribuie la formarea unei identități colective, oferind perspective asupra istoriei, tradițiilor și inovațiilor fiecărei epoci.

Mai mult, cultura influențează curricula școlară, asigurând că elevii sunt expuși la o gamă largă de perspective istorice, filozofice și sociale. Astfel, prin intermediul educației, tradițiile și valorile naționale sunt transmise generațiilor viitoare, păstrând identitatea colectivă a unei societăți. În același timp, globalizarea și migrația au condus la o diversificare a culturii educaționale, promovând toleranța și înțelegerea reciprocă între diferite comunități.

Literatura și limbajul au avut un rol fundamental în educație, facilitând transmiterea cunoștințelor și dezvoltarea gândirii critice. Accesul extins la cărți și informație prin intermediul tehnologiilor moderne a revoluționat procesul de învățare. De asemenea, diversitatea lingvistică și promovarea multilingvismului contribuie la o educație mai incluzivă și globalizată.

Literatura nu doar că dezvoltă competențele lingvistice ale elevilor, ci le oferă și o înțelegere mai profundă a contextelor istorice și sociale în care operele literare au fost create. Prin intermediul lecturii, elevii își îmbogățesc vocabularul, își dezvoltă abilitățile analitice și învață să interpreteze diferite perspective culturale. În plus, studiul literaturii contribuie la formarea unui spirit critic și creativ, esențial în procesul de educație.

Arta are un impact profund asupra educației, stimulând creativitatea, gândirea critică și expresia individuală. Programele educaționale care includ artele vizuale, teatrul, muzica și dansul contribuie la o dezvoltare holistică a elevilor. Studiile arată că elevii expuși la educația artistică au performanțe academice mai bune și o capacitate sporită de rezolvare a problemelor.

Integrarea artei în educație permite dezvoltarea empatiei și a inteligenței emoționale, oferind elevilor oportunitatea de a-și exprima trăirile și ideile într-un mod creativ. În plus, activitățile artistice dezvoltă abilități sociale, promovând cooperarea și înțelegerea între elevi de diferite origini culturale. Prin teatru, de exemplu, elevii pot explora diverse perspective sociale și istorice, dezvoltându-și abilitățile de comunicare și analiză critică.

Educația influențează arta prin crearea unor medii care permit experimentarea și inovația. De-a lungul istoriei, sistemele educaționale au fost surse de inspirație pentru artiști, iar dezvoltarea educației moderne a dus la diversificarea formelor de expresie artistică. Învățământul artistic nu doar că formează viitori artiști, dar contribuie și la dezvoltarea unei gândiri inovatoare în toate domeniile.

Arta și educația se influențează reciproc: pe de o parte, educația oferă artiștilor o bază teoretică și tehnică solidă, iar pe de altă parte, arta contribuie la îmbogățirea metodelor pedagogice prin utilizarea unor tehnici creative și interactive. În plus, mediul educațional oferă un cadru propice pentru dezvoltarea unor noi curente artistice și tehnologii creative, cum ar fi arta digitală și animația interactivă.

Educația a evoluat de la un sistem rigid, bazat pe memorare, la un model dinamic, axat pe gândirea critică și rezolvarea de probleme. Metodele moderne de predare includ abordări interactive, învățare bazată pe proiecte și colaborare interdisciplinară. Profesorii joacă un rol esențial în ghidarea elevilor către o învățare activă, adaptată nevoilor fiecărui individ.

Un element important în reforma educațională este învățarea bazată pe competențe, care pune accent pe aplicabilitatea cunoștințelor în viața reală. De asemenea, metodele pedagogice actuale promovează învățarea colaborativă, în care elevii sunt încurajați să lucreze împreună pentru a rezolva probleme complexe, dezvoltând astfel abilități de cooperare și leadership.

În ultima jumătate a secolului XXI, tehnologia a devenit o parte integrantă a vieții cotidiene, influențând fiecare aspect al activităților umane, inclusiv educația. Integrarea tehnologiei în educație reprezintă un pas important în evoluția învățământului, oferind noi metode de predare și învățare, care sunt mai accesibile, eficiente și interactive. Tehnologia transformă nu doar modul în care sunt prezentate informațiile, dar și felul în care elevii învață și interacționează cu profesorii și colegii lor.

Mai mult, tehnologia permite personalizarea învățării prin aplicarea unor platforme adaptabile, care răspund nevoilor individuale ale elevilor. De exemplu, un elev care întâmpină dificultăți într-un anumit subiect poate beneficia de exerciții suplimentare sau lecții interactive care îl ajută să înțeleagă mai bine conceptele. Această abordare individualizată sprijină învățarea în ritmul propriu al fiecărui elev, ceea ce contribuie la îmbunătățirea performanțelor școlare.

Un alt beneficiu al integrării tehnologiei în educație este accesul rapid și facil la informație. Internetul oferă o cantitate imensă de resurse educaționale, de la cursuri online gratuite la articole științifice, baze de date și documente istorice. Acest lucru a democratizat accesul la educație, permițând elevilor din întreaga lume să aibă acces la aceleași resurse de învățare, indiferent de locul în care se află.

De asemenea, internetul facilitează învățarea colaborativă. Elevii pot interacționa cu colegi din alte colțuri ale lumii, schimbând idei, lucrând împreună la proiecte și având o înțelegere mai largă și mai globală a subiectelor studiate. Acest tip de învățare deschide uși pentru o educație multiculturală și mai inclusivă, oferind elevilor oportunitatea de a explora perspective diferite și de a învăța despre diversitatea lumii în care trăiesc.

Deși beneficiile integrării tehnologiei sunt evidente, aceasta aduce și provocări. Una dintre cele mai mari provocări este echitatea în accesul la tehnologie. În multe zone ale lumii, în special în regiunile defavorizate, accesul la internet de înaltă viteză și la dispozitive moderne este limitat, ceea ce creează un decalaj semnificativ între elevii care pot beneficia de tehnologie și cei care nu au aceste resurse. Astfel, este important ca autoritățile și instituțiile educaționale să investească în infrastructura necesară pentru a asigura un acces echitabil la tehnologie.

Un alt aspect negativ al dependenței de tehnologie este riscul de izolare socială. În ciuda posibilităților de comunicare online, învățământul virtual poate reduce interacțiunea față în față dintre elevi și profesori, ceea ce poate afecta dezvoltarea abilităților sociale și de comunicare ale elevilor. De asemenea, tehnologia poate deveni o sursă de distragere a atenției pentru elevi, care sunt adesea tentați să se abată de la activitățile educaționale pentru a se angaja în activități mai plăcute pe internet.

În concluzie, dezvoltarea și renașterea educației au avut un impact major asupra culturii, artei și pedagogiei. Transformările educaționale au contribuit la progresul umanității, facilitând accesul la cunoaștere și promovând gândirea critică. Prin integrarea noilor tehnologii, susținerea artelor și adoptarea unor metode pedagogice inovatoare, educația continuă să evolueze, adaptându-se provocărilor societății contemporane.

Bibliografie:

1. Alois Gherguț, "Management general și strategic în educație", Ed. Polirom, Iași, 2007;
2. Popescu Maria, "Managementul inovării", Editura Universității Transilvania, Brașov, 2016;
3. Neagu Gabriela, "Inovație în învățământ", Revista Calitatea vieții, 2019.

LUMINA EDUCAȚIEI: CHEIA DEZVOLTĂRII UMANE

Profesor învățământ primar: Samson Mădălina,

Școala Gimnazială Veniamin Costachi

Educația a fost întotdeauna sursa luminii pentru societate, călăuzind generațiile spre cunoaștere, progres și dezvoltare. De-a lungul istoriei, marile schimbări sociale au fost posibile datorită educației, care a oferit oamenilor puterea de a gândi critic, de a inova și de a construi o lume mai bună. Astăzi, mai mult ca oricând, educația are nevoie de o renaștere, de o regândire profundă a metodelor sale, astfel încât să poată răspunde provocărilor actuale și să pregătească indivizi capabili să facă față unei lumi mereu în schimbare.

Lumina este adesea asociată cu cunoașterea și înțelepciunea, iar educația este cea care aduce această lumină în viața fiecărui individ. Fără educație, mintea rămâne într-un întuneric al ignoranței, lipsită de capacitatea de a discerne, de a analiza și de a construi un viitor mai bun. Istoria ne oferă numeroase exemple de personalități care, prin educație, au reușit să schimbe lumea: de la Socrate, Platon și Aristotel, până la marii inovatori ai timpurilor moderne.

Un sistem educațional eficient nu doar că oferă informații, ci modelează caractere, formează gândirea critică și dezvoltă valori morale. Adevărata lumină a educației constă în capacitatea sa de a inspira curiozitate, de a învăța copiii și tinerii să gândească liber și să caute mereu răspunsuri la întrebările fundamentale ale existenței.

Nevoia de renaștere a educației

Deși educația a evoluat considerabil de-a lungul timpului, provocările contemporane impun o schimbare profundă în felul în care este organizată și aplicată. Sistemele tradiționale de învățământ, bazate pe memorare mecanică și evaluări standardizate, nu mai corespund cerințelor unei lumi digitale, dinamice și interconectate.

O renaștere a educației implică adoptarea unor metode inovatoare de predare, centrate pe dezvoltarea creativității, gândirii critice și rezolvării de probleme. Elevii trebuie să fie încurajați

să exploreze, să colaboreze și să-și asume responsabilitatea pentru propria învățatură. Tehnologia poate fi un aliat puternic în acest proces, oferind resurse educaționale accesibile și interactive, adaptate nevoilor fiecărui elev.

Rolul profesorului în noua eră a educației

Dacă educația este lumina, atunci profesorul este cel care o poartă și o transmite generațiilor viitoare. Un profesor nu trebuie să fie doar un furnizor de informații, ci un ghid care inspiră, motivează și ajută elevii să-și descopere propriile pasiuni și abilități. Renașterea educației implică, implicit, o schimbare a rolului profesorului, transformându-l într-un facilitator al învățării, mai degrabă decât într-un simplu transmițător de informații. De asemenea, este esențial ca profesorii să fie susținuți prin formare continuă și prin acces la resurse moderne de predare. O educație de calitate nu poate exista fără profesori dedicați, bine pregătiți și motivați să aducă schimbări pozitive în viețile elevilor lor.

Educația ca forță transformatoare a societății

O societate educată este o societate puternică. Educația nu doar că iluminează mintea individului, dar are puterea de a transforma comunități și de a reduce inegalitățile sociale. Accesul echitabil la educație trebuie să fie o prioritate globală, astfel încât fiecare copil, indiferent de mediul său de proveniență, să aibă șansa de a-și construi un viitor mai bun.

Mai mult, educația poate contribui la dezvoltarea unei societăți bazate pe valori precum respectul, toleranța și solidaritatea. Într-o lume marcată de conflicte și diferențe, educația este cea care poate aduce oamenii împreună, promovând dialogul și încurajând cooperarea pentru un viitor mai bun.

Lumina educației este forța care ne ajută să creștem, să ne dezvoltăm și să ne construim un viitor bazat pe cunoaștere și progres. În contextul actual, o renaștere a educației este necesară pentru a ne adapta la noile provocări ale societății și pentru a pregăti generațiile viitoare să fie nu doar consumatori de informație, ci creatori de soluții. Prin investiție în educație, sprijinirea profesorilor și adoptarea unor metode inovatoare de predare, putem asigura o lume încărcată de lumină, în care fiecare individ are oportunitatea de a-și atinge potențialul maxim.

Bibliografie

- Cucos, Constantin. *Pedagogie*. Editura Polirom, 2006.
- Cerghit, Ioan. *Metode de învățământ*. Editura Polirom, 2008.
- Neacșu, Ioan. *Instruire și învățare*. Editura Didactică și Pedagogică, 1990.
- Văideanu, George. *Educația la frontiera dintre milenii*. Editura Politică, 1988.
- Păun, Emil. *Pedagogie. Provocări și dileme contemporane*. Editura Polirom, 2017.

LUMINĂ ȘI RENAȘTERE ÎN EDUCAȚIA TIMPURIE

Profesor pentru educație timpurie: Șandor Aurelia

Școala Gimnazială Nr.1 Valcău de Jos

Structură: Grădinița cu Program Prolungit Valcău de Jos, Sălaj

Primăvara nu este doar un anotimp al renașterii naturii, ci și al speranței, al poftei de viață și al motivației. Este o perioadă potrivită pentru a profita de influența pozitivă pe care o are acest sezon de tranziție asupra stării noastre de spirit.

Primăvara este și anotimpul în care sărbătorim cea mai mare sărbătoare a creștinătății. Momentul de sacrificiu, crucificarea și Învierea fiului lui Dumnezeu sunt punctele centrale ale religiei noastre și au o încărcătură emoțională și specială pentru noi. Fiecare dintre noi își aduce aminte cu bucurie de sărbătorile pascale sărbătorite împreună cu familia, astfel, ca și cadre didactice, avem datoria de a transmite copiilor aceste obiceiuri mai departe, prin implacarea și realizarea de activități cât mai diverse și mai frumoase.

Paștele este o sărbătoare religioasă creștină cu un mare impact asupra creștinilor din întreaga lume și este sărbătorit cu mult fast și spectacol. Este o sărbătoare în cinstea lui Hristos care și-a dat viața pentru păcatele celor dragi. Există, pentru mulți, simboluri în jurul cărora se clădesc frumoase activități ce vin să încante și sufletele credincioșilor cei mai mici:

- ouăle –simbolul pentru viață nouă și renaștere;
- iepurașii- atribuiți fertilității și vieții noi;
- mieii- reprezintă renașterea naturii, trezirea la viață cu directă referire la Iisus care a fost numit la un moment dat "Păstorul cel Bun";
- lumanarea, un important simbol al Învierii, reprezintă biruința vieții asupra morții și a binelui asupra răului;
- pasca- este cea care a dat numele sărbătorii la români.

Perioada preșcolarității este o perioadă importantă în formarea și dezvoltarea personalității și a sistemului propriu de valori, în formarea imaginii de sine și față de ceilalți, precum și a conduitelor și a modului de viață. La această vârstă, copiii au nevoie de sprijin, de un mediu informativ care să fie alături de ei, pentru a putea trece cu succes la autonomie și responsabilitate.

Începând de la cea mai fragedă vârstă, copiii acumulează o serie de cunoștințe punându-i în contact direct cu obiectele și fenomenele din natură. Stă în puterea noastră ca flacăra credinței să lumineze sufletele gingașe ale copiilor și să sădească în mintea lor sămânța binelui, înțelepciunea și pacea sufletească.

Copiii sunt familiarizați cu specificul Sărbătorii Pascale prin activități, cum ar fi:

- felicitări pentru cei dragi;
- vopsirea ouălor și tehnica încondeierii lor, cunoșterea semnificației motivelor populare folosite la decorarea ouălor. Legende creștine leagă simbolul ouălor roșii de patimile lui Iisus Hristos. Oul, el însuși purtător de viață, devine un simbol al regenerării, al purificării și al veșniciei:

Roșu - simbol al sângelui, Soarelui, focului, al dragostei și bucuriei de viață.

Galbenul - lumina, tinerețea, fericirea, recolta, ospitalitatea.

Verdele – reînnoirea naturii, prospețimea, rodnicia, speranța.

Albastru - cerul, sănătatea, vitalitatea.

Violetul - stăpânirea de sine, răbdarea, încrederea în dreptate.

- jocuri de rol;
- audierea unor poezii și ilustrarea conținutului narativ printr-un desen;
- vizite la Biserică, prin realizarea de proiecte de parteneriat cu Biserica. Aceste activități sunt atrăgătoare pentru copii, îi fac să fie mai aproape de biserică, să trăiască mai profund această sărbătoare, să împărtășească și altora din experiența lor.

Implicarea copiilor de vârstă preșcolară în realizarea unor acțiuni de încondeiere/vopsire a ouălor, de participare la obiceiurile de Paști va duce la formarea unei conștiințe privind datoria omului de a păstra tradițiile străbune. Când copilul este pus în contact direct cu tradițiile străbune i se formează deprinderea de a fi responsabil și util, responsabilitate păstrată de-a lungul vieții. De asemenea, copiii sunt puși în situații practice în care sunt determinați intrinsec să experimenteze deprinderi și capacități noi și să le consolideze pe cele deja dobândite.

Pornind de la ideea că Sărbătoarea Luminii a avut asupra omului o puternică influență, care a adus stabilitate și lumină în viața lui, sunt selectate metode și demersuri metodice pentru a-i învăța pe copii să cunoască, să iubească și să păstreze tradițiile și obiceiurile de Paști.

Dincolo de semnificația religioasă, Paștele e sărbătoarea familiei largite. Copiii învață să respecte tradițiile și află că aparțin unui grup, unde fiecare își are locul său. Majoritatea sărbătorilor – atât pentru noi, adulții, dar mai ales pentru copiii noștri – constituie repere în timp care ne permit să ne aducem aminte, să ne reunim și să ne cunoaștem mai bine.

Bibliografie:

1. Biblia sau Sfânta Scriptură , Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București , 1991;
2. Elena Niculița-Voronca, „*Datinile și credințele poporului român*”, Ed. Saeculum, 2008.
3. Fișer, Mirela, Grigorescu, Adriana, Ion, Florina, „*Diversitate în cultură și tradiții*”, Editura Caba Educațional, București, 2008;
4. Mihaela Păiși Lăzărescu, Liliana Ezechil „*Laborator Preșcolar*” – ghid metodologic-ediția a V-a revizuită , Ed. V&I Integral, București, 2015;
5. Niculița-Voronca, Elena, „*Datinile și credințele poporului român*”, Editura Polirom, Iași, 1998

CĂLĂTORIA CUNOAȘTERII ȘI TRANSFORMĂRII ÎN EDUCAȚIE

Prof. Învățămant Primar : Sanfira Mariana
Școala Gimnazială Cornelius Radu Rădinești

Aflată într-o profundă și accelerată schimbare, societatea contemporană este marcată de apariția unor probleme diverse. Educația este chemată să răspundă acestor provocări, să ofere soluții viabile.

„Noile educații” pot prezenta soluții pentru nevoile societății și omului postmodern. Ele sunt expresia măsurii în care școala, ca instituție, încearcă să se adapteze modificărilor care apar, să lumineze atât sistemul de învățământ cât și mintea elevilor.

Dascălul are menirea de a modela „puiul de om”, iar în acest proces de modelare, rolul cel mai important revine învățătorului. Punându-și elevii în situații variate de instruire, el transformă școala într-un templu și un laborator (M. Eliade).

Societatea prezentului, dar mai ales a viitorului, se circumscrie unui timp al informației, al complexității. De aceea investiția în inteligență, creativitatea și capacitatea de inovare a indivizilor, a grupurilor, va fi extrem de rentabilă în viitor.

În zilele noastre, majoritatea copiilor petrec mai mult timp la școală deoarece părinții sunt ocupați la locuri de muncă și ei consideră că școala este cel mai sigur loc pentru ai lor copii.

Obiectivele învățământului s-au multiplicat și diversificat, conținuturile sale s-au îmbogățit, astfel încât școala pătrunde din ce în ce mai profund în sistemul personalității elevilor, exercitând o influență considerabilă asupra dezvoltării acesteia. Elevii încep școala mai devreme și rămân în sistemul de învățământ mai mult timp.

Viața fără școală a devenit imposibil de conceput, ea furnizând mijloacele esențiale pentru adaptarea în lume și pentru integrarea în societate.

Numeroase studii referitoare la importanța școlii ca forță socializantă demonstrează efectele incontestabile ale școlii asupra sistemului de valori și asupra aspirațiilor copiilor.

Aceste studii arată că școala, alături de familie și de grupurile de prieteni, influențează orientarea valorilor morale și sociale ale elevilor, care intră în contact cu profesori și colegi cu modele comportamentale foarte diferite.

Lumea inteligibilă constituită de adulți și mai ales de școală, sporește considerabil universul de cunoaștere al micului școlar. Aspectul dominant mental (cel motric ocupă însă un loc important) al activităților școlare, aduce elemente noi în structurile dinamogene ale psihicului elevului de vârstă școlară mică.

Școala și familia constituie permanent situații de natură a răspunde trebuințelor de cunoaștere ale copilului, curiozității sale, dorinței sale de a fi mai mare și de a fi luat în considerare.

Pe acest temei apar primele forme de manifestare a responsabilității, dorința de a rivaliza cu colegii de clasă, de a se afirma printre ei, de a se întâlni cu ei; tendințele de a se conforma mai degrabă normelor grupului școlar decât cele impuse de familie; spargerea egocentrismului infantil; creșterea coerenței interne, a reciprocității punctelor de vedere, a cooperării și a sentimentelor

altriuste, trebuinței de asociere și atracție exercitată de activitățile colective, dar și tendința crescândă de a fi independent, de a acționa prin sine(dorește să facă singur, să se descurce el singur).

Educația este o activitate social-umană, complexă care se realizează printr-un lanț nesfârșit de acțiuni, exercitate într-un mod sistematic, conștient și organizat, între un subiect individual sau colectiv care acționează asupra unui obiect individual sau colectiv în vederea transformării acestuia din urmă într-o persoană activă și creatoare, corespunzătoare atât particularităților sale individuale cât și condițiilor social-istorice prezente.

De-a lungul timpului, numeroase personalități remarcante în domeniul educațional au încercat să definească cât mai bine, mai concis și mai corect termenul de educație, dintre toate acestea, una dintre cele mai cunoscute definiții este aceea a lui C. Stan, conform căreia „Educația este în esența sa, o acțiune umană și socială de transformare și modelare a naturii umane, acțiune ce se desfășoară în direcția facilitării și impulsivării evoluției individului spre stadiul de personalitate formată, autonomă, responsabilă, conformă cu valorile promovate la un anumit moment în societate.

Astfel putem spune că educația reprezintă o activitate cu o însemnată deosebită care ar trebui să își aibă un loc bine-meritat în societate.

Sistemul educațional românesc pune în continuare un accent pronunțat- începând de la clasele primare până la învățământul universitar-pe acumularea de cunoștințe teoretice. În schimb, acum, când există nenumărate posibilități de stocare și accesare rapidă a informației, ar trebui ca procesul educațional românesc să țină seama de vocație și de dezvoltarea capacității elevului și studentului de a găsi și aplica aceste informații, nu de a le memora.

În ciuda multor critici, multe aspecte ale sistemului de învățământ și multe dintre schimbările din ultimii ani au fost pozitive. Le-au lipsit însă coerența, flexibilitatea și viziunea pe termen lung. Toate acestea ar trebui discutate în dezbaterile publice, iar acelea care se potrivesc cu noua viziune de țară să fie păstrate.

Astfel, conform analize politicii naționale în domeniul educației sunt necesare: stabilirea unor strategii clare pentru continuarea programelor derulate și elaborarea de planuri pentru asigurarea efectelor de durată ale educației, precum și sporirea capacității de care dispun MEC și a atenției pe care o acordă evaluării și coordonării activităților educaționale finanțate din surse externe.

Bibliografie

Manolescu, Gh..., Alternative și instrumente în finanțarea educației.2009. Disponibil la:[http://www.ipe.ro/RePEC/vls/vls-pctf/vol13i2p 18-38pdf](http://www.ipe.ro/RePEC/vls/vls-pctf/vol13i2p%2018-38pdf).

Stan, N., Introducere în managementul educațional.2010. Disponibil la: [http://www.nou.ueb.ro/dppd/introducere în manag ed.pdf](http://www.nou.ueb.ro/dppd/introducere%20în%20manag%20ed.pdf).

Tony,B., Leadership și management educațional. Teorii și practici actuale. 2015. Editura Polirom, București

PROIECT EDUCAȚIONAL „UN LOC SUB SOARE PENTRU FIECARE”

Prof.înv.preșc. Saulea Ana
Grădinița cu Program Prolungit Nr.9 Bârlad

Nu contează țara în care trăim, pentru oricare dintre noi este clar că ne aflăm într-o țară multicoloră și într-un mozaic de culturi. Gândim și vorbim diferit, suntem blonzi, șateni, bruneți, înalți, scunzi, în concluzie suntem cu toții diferiți, iar prin caracteristici și particularități diferite suntem unici. Este evident că nici educația nu este exclusă din procesul diversității, ea reprezentând un sens important a reformei educaționale din România. Din punctul meu de vedere, diversitatea ne scapă de monotonie dacă o tratăm ca pe o sursă de îmbogățire culturală și nu ca pe o povară. Niciodată nu este prea devreme sau prea târziu pentru a vorbi cu copiii despre acceptarea și respectarea diversității, doar că este esențial să ținem cont de stadiile de dezvoltare ale acestora, atunci când abordăm această temă.

Numeroase statistici semnalează că diferențele existente între copii constituie uneori sursa unor atitudini intolerante, discriminatorii, a unor situații de marginalizare, excludere, de încălcare a drepturilor omului și ale copilului. Copiii romi, copiii cu probleme de sănătate, cei care provin din familii sărace sunt adeseori jigniți, ignorați, marginalizați, agresați, cuprinși în clase separate etc. După cum bine știm la vârsta de 2 ani, copiii au capacitatea de a observa aspectele fizice ale identității și de a manifesta curiozitate cu privire la culoarea pielii, a părului, forma ochilor dar și alte însușiri fizice. Copiii cu vârsta de 3 ani recunosc diferențele etnice dar nu se simt bine în prezența celor diferiți de el sau care vorbește altă limbă. La vârsta de 4 ani, copiii observă și cer explicații pentru aceste diferențe.

Pentru aceasta, am ales să realizez acest proiect educațional, care are ca drept scop promovarea și acceptarea diversității în rândul preșcolarilor. Prin intermediul activităților propuse în acest proiect educațional se pune accent pe dezvoltarea conștiinței copilului, pentru că de mic trebuie să fie pregătit și să accepte drepturile și valoarea celui cu nevoi diferite.

Prin obiectivele propuse, voi căuta să sensibilizez copiii față de tot ceea ce-i înconjoară și să le dezvolt comportamente și atitudini sociale active, responsabile, tolerante, deschise, comunicative și autoevaluative.

Proiectul educațional „Un loc sub soare pentru fiecare” este înscris în domeniul educație civică, voluntariat, proiecte caritabile. Activitatea principală din cadrul proiectului județean este concursul de creație artistică-plastică și practică „1 iunie...în suflet de copil”. Prin aceste concurs dorim să insuflăm preșcolarilor dorința de a fi mai buni, mai curați, de a-și da frâu liber imaginației, de a-și dezvolta anumite aptitudini și înclinații spre știință sau artă.

La acest proiect participă preșcolari și școlari din 20 de județe, psihologi și cadre didactice. Astfel, am încheiat protocol de colaborare cu peste 50 de unități de învățământ și 1 Cabinet Individual de Psihologie. Rolul psihologului în cadrul proiectului este de a desfășura activități pentru antrenarea abilităților de reglare emoțională, controlul impulsurilor, lucru în echipă, comunicare, motivație, creșterea stării de bine interior, autocunoaștere. De asemenea are responsabilitatea de a sprijini părinții și cadrele didactice în abordarea unor situații tensionate, dificile sau a unor subiecte delicate;

Impactul educativ estimat asupra grupului țintă este dezvoltarea stimei de sine, a încrederii în forțele proprii, a cooperării, a spiritului de competiție; sensibilizarea copiilor față de tot ceea ce-i înconjoară și dezvoltarea de comportamente și atitudini sociale active, responsabile, tolerante, deschise, comunicative și autoevaluative.

ANALIZA SWOT:

PUNCTE TARI:

- Experiența managerială a cadrelor didactice care lucrează cu diferite categorii de preșcolari;
- Dorința de interacțiune socială a copiilor;
- Stabilirea unor relații constructive între echipa managerială și personal, între educatoare și învățători, părinți sau membrii ai comunității locale.
- Încheierea unor protocoale de colaborare cu grădinițe din alte județe din țara noastră, precum și cu Cabinetul de psihologie.

PUNCTE SLABE:

- Conservatorismul, rezistența la schimbare a unor cadre didactice prin modul de organizare și desfășurare al activităților;
- Slaba implicare a părinților în desfășurarea activităților;

OPORTUNITĂȚI:

- Tratarea diferențiată, dar în același timp într-un echilibru armonios a copiilor;
- Asigurarea participării active a fiecărui copil în cadrul activităților, accentul căzând pe dezvoltarea creativității artistice a acestora, conform potențialului fiecăruia.

AMENINȚĂRI:

- Timp mult pentru realizarea activităților din cadrul proiectului;
- Lipsa consensului dintre cadre didactice- cadre didactice; cadre didactice-părinți, etc;

Obiectivele specifice ale proiectului sunt:

O1. Educarea abilității de a învăța să aprecieze diversitatea în atât în grădiniță, cât și acasă/locuri publice;

O2. Participarea activă a copiilor în acțiuni ce presupun schimbarea comportamentului și a atitudinii față de diferite grupuri pe care le-ar putea discrimina din cauza stereotipurilor și a prejudecăților;

O3. Antrenarea copiilor în activități practice ce evidențiază diversitatea;

O4. Formarea relațiilor pro-active a copiilor dar și în sensul incluziunii sociale a celor aflați în dificultate.

În cadrul proiectului desfășurăm 7 activități, după cum urmează:

1. „Stabilirea echipei de proiect și lansarea acestuia”

Se prezintă de către coordonator titlul proiectului, obiectivul general, obiectivele specifice, activitățile incluse, partenerii, rezultatele așteptate. Inițiatorii proiectului vor pune accent pe dezvoltarea conștiinței copilului, pentru că de mic trebuie să fie pregătit și să accepte drepturile și valoarea celui cu nevoi diferite.

2. ”Acceptăm diferențele noastre”

Se va folosi o prezentare PowerPoint pentru a începe discuțiile despre diversitate și discriminare. Copiii vor învăța să respecte diferențele dintre ei și să aibă o atitudine corectă atunci când observă discriminare în jurul lor. Unitățile partenere vor organiza o expoziție cu lucrările tuturor copiilor implicați în proiect. Această expoziție va fi promovată pe grupurile de socializare ale grupelor, facebook, whatsapp.

3. ”Dansează și cântă cu mine”

Prin intermediul activităților cultural artistice dedicate zilei de 8 martie, copiii vor dezvolta creativitate și simț artistic, cultivând astfel aprecierea și dragostea pentru mama, bunica, mătușa, sora. Unitățile partenere vor prezenta câte un moment artistic specific acestei sărbători.

4. ”Ziua bunătății spontane”

Această activitate este potrivită pentru a promova bunătatea și relațiile pline de grijă între copiii din grupă. Folosirea paginilor de colorat cu mesaje și imagini pozitive ajută la realizarea de activități calme și creative sau pentru a însoți o activitate despre cum îi tratăm pe ceilalți. Copiii vor fi invitați apoi să facă o faptă bună membrilor familiei, prietenilor, cunoștințelor.

5. "Ziua internațională a jocului"

Jocul apropie și vindecă, mai ales după o zi încărcată afectiv a copilului. La nivelul fiecărei unități școlare, se vor desfășura activități interactive, copii-părinți. Joaca în relația părinte-copil dezvoltă imaginația, dezvoltă vocabularul, cei mici își însușesc multe noțiuni noi și acumulează continuu achiziții, învață ce înseamnă cooperarea, să mențină prietenii, să creeze momente frumoase, se fixează limite și reguli.

6. "1 iunie.....în suflet de copil!"

De Ziua Copilului ne-am gândit să aducem în sufletele copiilor încă un motiv de bucurie, organizând un concurs la care vor avea ocazia să participe colegi de-ai lor cu diferite lucrări artistico-plastice. Creațiile copiilor vor fi realizate în tehnica de lucru la alegere (cola, desen, pictură), pe suport A4. Evenimentul va fi mediatizat în mass media locală.

7. "Final de proiect – Revista proiectului"

Sunt prezentate progresele făcute în derularea proiectului de către managerul acestuia. Membrii echipei de proiect consemnează modalitatea de monitorizare și evaluare a proiectului, după toate activitățile desfășurate.

Diagrama Gantt a activităților

Titlul activității/Data	Luna 1	Luna 2	Luna 3	Luna 4	Luna 5	Luna 6	Luna 7
Stabilirea echipei de proiect și lansarea proiectului							
Acceptăm diferențele noastre							
Dansează și cântă cu mine							
Ziua bunătații spontane							
Ziua Internațională a jocului							
1 Iunie...în suflet de copil							
Final de proiect – Revista proiectului							

Rezultate calitative și cantitative așteptate ca urmare a implementării proiectului, inclusiv **impactul** proiectului asupra grupului țintă, unității de învățământ și comunității.

Rezultatele cantitative așteptate:

- Creșterea cu 25% a numărului de copii care și-au însușit cunoștințele despre obiceiurile și tradițiile comunităților existente în țara noastră;
- Creșterea cu 20 % a numărului de părinți implicați în activitățile extracurriculare;
- Creșterea cu 15 % a numărului de educatoare care desfășoară acțiuni de antrenare și stimularea creativității preșcolarilor în vederea formării unui comportament moral-civic adecvat.

Rezultatele calitative așteptate :

- Informarea copiilor cu privire la drepturile și responsabilitățile lor, vor deveni mai buni, mai toleranți, mai solidari, mai atenți la problemele celor din jurul lor.
- Formarea unui comportament empatic, tolerant , responsabil , dar și competențe de implicare activă și munca în echipă.
- Familiarizarea copiilor cu diversitatea socială, să aibă oportunități egale, să interacționeze unii cu alții, în condițiile în care fiecare persoană este diferită de cealaltă.

În magia jocului didactic, fiecare sarcină devine o aventură, iar copiii devin eroii propriilor învățături. Prin joc, descoperim că învățarea poate fi o călătorie plină de surprize și că fiecare zi școlară poate fi colorată cu bucuria cunoașterii.

JOCUL ÎN DIDACTIC ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR.

VALENȚE FORMATIVE

Jocul didactic reprezintă o formă de activitate educațională, intenționată și plăcută, concepută să încurajeze învățarea și dezvoltarea copiilor prin intermediul experiențelor ludice. Acest tip de joc implică o structură pedagogică și are ca scop atât stimularea creativității, cât și consolidarea abilităților cognitive, sociale și emoționale ale copiilor într-un mod interactiv și educativ. Prin intermediul jocului didactic copiii își pot dezvolta imaginația, pot învăța concepte noi și pot dobândi abilități esențiale într-un mediu ludic și plăcut.

Jocul didactic reprezintă o componentă esențială în procesul de învățare al școlarului mic, având un impact semnificativ asupra dezvoltării socio-emoționale. În această secțiune, vom explora aspecte teoretice relevante legate de jocul didactic și modul în care acesta influențează dezvoltarea socio-emoțională la copiii de vârstă școlară.

Jocul didactic poate fi definit ca o formă de învățare care integrează elemente ludice și educative pentru a susține dezvoltarea globală a copiilor. Potrivit teoriilor pedagogice, jocul didactic include activități care nu doar transmit informații, ci și dezvoltă abilități sociale și emoționale. Acesta poate avea forme diverse, inclusiv jocuri interactive, simulări, scenarii de rol și activități cooperative, iar caracteristicile sale definitorii includ natura sa voluntară, spontană și plăcută, oferind copiilor posibilitatea de a explora și învăța într-un mediu relaxat și distractiv.

În jocul didactic există întotdeauna intenționalitate pedagogică, acesta fiind planificat și organizat cu o intenție pedagogică specifică. El nu este doar o activitate obișnuită, ci este conceput pentru a îndeplini anumite obiective educaționale, cum ar fi dezvoltarea abilităților cognitive, sociale sau emoționale ale copiilor. Unul dintre rolurile jocului didactic este stimularea creativității

și explorării. Prin intermediul acestuia, copiii fiind încurajați să își folosească imaginația, să experimenteze, să adreseze întrebări și să descopere lumea din jurul lor într-un mod interactiv și captivant. De asemenea, jocurile didactice sunt însoțite de o structură educațională bine definită care poate include reguli, sarcini specifice, etape de desfășurare și obiective clare, adaptate nivelului de dezvoltare al copiilor.

Scopurile jocurilor didactice sunt menite să contribuie la dezvoltarea unor abilități specifice într-un mod plăcut; aceste abilități pot include aptitudini cognitive (rezolvarea de probleme, gândirea logică), sociale (colaborarea, comunicarea) sau emoționale (reglarea emoțiilor, empatia). Deși are un caracter educativ, jocul didactic păstrează esența ludică, componenta ludică fiind menită să stimuleze interesul copiilor, motivându-i să participe activ și să se implice în procesul de învățare, iar flexibilitatea acestora și adaptarea diverselor nivele de dezvoltare ale copiilor, ajustate în funcție de vârstă, nivel de competență și nevoi individuale, asigură o experiență optimă pentru fiecare copil. Totodată, jocurile didactice pot implica diverse resurse educaționale, precum materiale didactice, jucării specifice, suporturi vizuale sau tehnologie cu scopul de a consolida conceptele și a oferi experiențe de învățare variate.

De remarcat este asocierea jocului didactic cu conținutul academic, transformând astfel informațiile abstracte în experiențe practice și relevante pentru copii; prin intermediul jocului, școlarii mici pot asimila cunoștințe și pot înțelege concepte complexe într-un mod mai accesibil. Prin îmbinarea elementelor ludice și a structurii educaționale, jocul didactic devine astfel un instrument puternic în procesul de învățare al copiilor, oferindu-le oportunități de dezvoltare holistică într-un cadru plăcut și motivant.

1.1. Jocul – activitate fundamentală la vârstele mici

”Jocul este forma cea mai înaltă de cercetare” Albert Einstein

”Copilul râde: Înțelepciunea și iubirea mea e jocul- versul atât de cunoscut a lui Lucian Blaga redă esența copilăriei ca vârstă absolută a jocului, o vârstă la care cunoașterea și măsura stăpânirii realității sunt acumulate și redată prin joc, în care relațiile sunt mediate de înclinația copiilor spre ludic, în care orice activitate inițiată integrează elemente și modalități de expresie ludice” (Catalano, H., et al, p.12).

Jocul reprezintă un element central în universul copiilor, fiind o activitate esențială în dezvoltarea lor holistică, de aceea în acest subcapitol vom explora profunzimea și importanța jocului ca instrument didactic și mod fundamental prin care copiii își construiesc lumea interioară și relaționează cu mediul înconjurător. La modul general, jocul poate fi descris ca fiind o activitate voluntară, creativă și plină de semnificații pentru copii, desfășurată într-un mediu ludic, prin intermediul căreia copiii își exprimă imaginația, explorează lumea și învață prin intermediul experiențelor tactile, emoționale și cognitive.

Jocul îndeplinește multiple funcții cruciale în evoluția copiilor, printre acestea numărându-se dezvoltarea abilităților motorii, stimularea creativității, formarea abilităților sociale și emoționale, precum și învățarea conceptelor de bază într-un mod interactiv și plăcut, jocul didactic reprezentând un mediu propice pentru procesul de învățare al copiilor. Prin intermediul jocului, aceștia își dezvoltă abilități cognitive, își îmbogățesc vocabularul, învață să rezolve probleme și să își exprime ideile. De asemenea, jocul oferă oportunități pentru explorare și experimentare, consolidând astfel înțelegerea lor asupra lumii. Prin joc, copiii își antrenează memoria, gândirea abstractă, aptitudinea de rezolvare a problemelor și aptitudinile logice, jocurile didactice fiind proiectate pentru a aborda specific anumite concepte educaționale, facilitând astfel înțelegerea și asimilarea cunoștințelor.

De asemenea, jocurile de rol sunt modalități prin care copiii își exersează abilitățile sociale și emoționale. Într-un mediu controlat, ei pot explora diferite roluri și situații, învățând despre empatie, cooperare și interacțiune socială, iar în ce privește adaptarea jocului la diversitatea stadiilor de dezvoltare, se poate afirma că jocul didactic este adaptabil și relevant pentru diversele stadii de dezvoltare ale copiilor. De la jocurile senzoriale pentru cei mai mici, la jocurile de construcție și strategie pentru cei mai mari, acesta se adaptează continuu la nevoile și interesele în schimbare ale copiilor. Deosebit de importantă însă este necesitatea supravegherii adulților, întrucât în contextul jocului didactic, aceștia vor ghida, sprijini și facilita învățarea copiilor, iar observațiile atente ale adulților pot identifica punctele forte și zonele de dezvoltare, orientând astfel experiențele de joc către un scop educativ.

Referitor la legătura dintre joc și procesul de socializare, jocul didactic contribuie la formarea relațiilor sociale și a abilităților de colaborare. Prin jocuri de echipă sau activități cooperative, copiii învață să lucreze împreună, să împărtășească și să înțeleagă importanța

contribuției fiecărui membru. Tehnologia poate fi integrată creativ în jocurile didactice pentru a stimula și îmbogăți experiența copiilor; jocurile interactive, aplicațiile educative și dispozitivele multimedia pot aduce o dimensiune suplimentară în procesul lor de învățare.

Adaptabilitatea jocului la diversitatea culturală și contextuală: jocul didactic este adaptabil la contextul cultural și la diversitatea experiențelor copiilor, putând fi modelat pentru a reflecta valorile și tradițiile locale, oferind astfel un cadru inclusiv și relevant. Prin această explorare a importanței jocului didactic și a modului în care acesta susține dezvoltarea copiilor, ne propunem să evidențiem rolul esențial pe care jocul didactic îl ocupă în procesul educațional, contribuind la formarea individului într-un mod holistic și captivant.

1.2. Teorii ale jocului

Teoria dezvoltării cognitive- promovată de celebrul psiholog Jean Piaget¹, a reprezentat un pilon esențial în înțelegerea modului în care copiii își dezvoltă gândirea și înțelegerea despre lume. În cadrul acestei teorii, jocul a fost recunoscut ca un element-cheie în procesul de învățare și dezvoltare a copiilor. Potrivit lui Piaget, copiii trec prin etape distincte de dezvoltare cognitive, iar fiecare dintre aceste etape este marcată de schimbări semnificative în modul lor de a gândi și de a înțelege mediul înconjurător. Etapele, cum ar fi stadiul senzorial-motor și stadiul operațiilor concrete, au evidențiat modul în care copiii dobândesc abilități cognitive complexe pe măsură ce cresc. Jocul este privit de Piaget ca un instrument vital în procesul de învățare și dezvoltare. El a identificat două tipuri principale de jocuri în care copiii sunt implicați: (1) jocul funcțional - jocul în care copilul explorează activități repetitive și simple și (2) jocul simbolic - jocul în care copilul începe să folosească simboluri și imaginația. În joc, copiii pot

¹ Originar dintr-o familie academică, interesul timpuriu a lui Jean Piaget pentru biologie și filosofie a contribuit la dezvoltarea teoriilor sale. Piaget a revoluționat înțelegerea dezvoltării cognitive, renunțând la concepțiile precedente care considerau copiii ca fiind "adulți mici" și susținând că aceștia trec printr-un proces distinct de construcție a cunoștințelor. El a identificat stadii specifice în dezvoltarea gândirii copiilor, inclusiv stadiul senzoriomotor (0-2 ani), stadiul preoperational (2-7 ani), stadiul operațiilor concrete (7-11 ani) și stadiul operațiilor formale (11 ani în sus). Contrar concepției anterioare, care subestima capacitatea copiilor de a gândi independent, Piaget a evidențiat importanța experiențelor interactive și explorative în procesul de învățare. Astfel, el a subliniat că dezvoltarea cognitivă este rezultatul activității individuale și al interacțiunii cu mediul.

În concluzie, Jean Piaget a adus contribuții semnificative la înțelegerea dezvoltării cognitive a copiilor, schimbând paradigma psihologică prin accentul pus pe procesul activ și progresiv de construcție a cunoștințelor.

experimenta, explora și dezvolta abilități cognitive precum: rezolvarea de probleme, gândirea abstractă și planificarea. Prin interacțiunea cu jocurile, aceștia își construiesc treptat înțelegerea asupra conceptelor, relațiilor și regulilor.

Teoria dezvoltării cognitive, bazată pe observațiile lui Jean Piaget, subliniază că jocul nu este doar o activitate plăcută, ci și un instrument esențial în procesul de formare a gândirii și înțelegerii copilului despre lumea înconjurătoare. Astfel, sprijinind și încurajând jocul, părinții și educatori pot influența în mod semnificativ evoluția cognitivă a copiilor, contribuind la dezvoltarea unor minți curioase, creative și adaptabile.

Teoria dezvoltării psihosociale - stadiile de dezvoltare emoțională a lui Erik Erikson²- aduce în prim-plan complexitatea procesului de creștere și dezvoltare a individului. Erikson a conturat opt stadii ale vieții, fiecare asociată cu provocări și sarcini specifice de rezolvat. În aceste stadii, jocul joacă un rol esențial în a ajuta indivizii să-și dezvolte abilități emoționale și să depășească provocările particulare ale fiecărui stadiu.

Stadiul de încredere vs. neîncredere (0-1 an): în această primă etapă, bebelușii explorează lumea prin intermediul simțurilor. Jocul simplu, cum ar fi jocul cu obiecte și interacțiunea cu părinții, contribuie la dezvoltarea încrederii de sine și a legăturii afective.

Stadiul autonomie vs. îndoială (1-3 ani): copiii mici încep să-și dezvolte autonomia. Jocul de imitație și activitățile independente îi ajută să învețe să facă alegeri și să dobândească control asupra mediului lor, contribuind la formarea unui sentiment sănătos al autonomiei.

Stadiul inițiativei vs. vinovăției (3-6 ani): copiii încep să-și exprime inițiativele în jocuri imaginative și în explorarea creativă. Aceasta contribuie la dezvoltarea gândirii inițiative și la învățarea consecințelor acțiunilor lor.

² Erikson s-a născut la 15 iunie 1902 în Frankfurt, Germania, iar evenimentele semnificative ale primei jumătăți a secolului au avut un impact profund asupra sa, fiind crescut într-o familie de evrei. Experiențele din copilărie, în cadrul familiei sale au exacerbato dilemele sale identitare, alimentându-i astfel pasiunea pentru înțelegerea formării personalității.

Considerat unul dintre cei mai influenți continuatori ai ideilor lui Freud, Erikson s-a distanțat de tiparul clasic al triumfului familial - mamă, tată, copil - și a orientat atenția mai mult către influențele psihosociale. În plus, el a susținut că evenimentele cruciale în dezvoltarea individului au loc pe parcursul întregii vieți, contrar concepției tradiționale care le plasează predominant în perioada copilăriei.

Stadiul competențelor vs. inferiorității (6-12 ani): în această perioadă, copiii încep să-și descopere talentele și să dezvolte competențe prin jocuri și activități. Succesele lor în jocuri și învățarea de noi abilități contribuie la dezvoltarea unui sentiment de competență.

Stadiul identității vs. confuziei de roluri (12-18 ani): adolescenții explorează identitatea prin intermediul jocurilor sociale, a relațiilor și a activităților care le permit să-și exprime individualitatea. Aceste experiențe contribuie la stabilirea identității lor și a rolurilor viitoare.

Prin intermediul jocului, Erikson susține că indivizii pot naviga cu succes prin stadiile lor de dezvoltare emoțională, întrucât jocurile oferă o platformă în care pot experimenta, învăța și să își exprime emoțiile, contribuind astfel la o dezvoltare emoțională sănătoasă și la rezolvarea provocărilor specifice fiecărui stadiu de viață. În timpul acestui stadiu, școlarii se angajează în diverse activități școlare, sociale și recreative. Succesul în aceste activități și feedback-ul pozitiv contribuie la formarea unei imagini pozitive de sine și a unui sentiment de abilitate și competență. Pe de altă parte, eșecurile sau criticile constante pot genera sentimente de inferioritate și nesiguranță. Este o perioadă esențială pentru dezvoltarea unei încrederi solide în propriile capacități și pentru învățarea abilităților necesare pentru a se integra în societate. Jocurile și activitățile recreative desfășurate în acest context au un impact semnificativ asupra modului în care copiii percep și gestionează provocările vieții lor și cum se dezvoltă din punct de vedere emoțional și social.

Teoria învățării sociale și cognitiv-sociale- teoria propusă de Albert Bandura³ susține că jocul oferă o platformă pentru dobândirea abilităților sociale prin observație, imitație și interacțiune cu alți copii și adulți. Iată câteva aspecte cheie ale lucrărilor și teoriilor sale:

Teoria observațională sau teoria învățării sociale: Bandura este cunoscut pentru dezvoltarea teoriei observaționale sau a învățării sociale. Conform acestei teorii, oamenii pot învăța

3 Albert Bandura este un psiholog canadian de origine română, născut la 4 decembrie 1925, cunoscut în special pentru contribuțiile sale semnificative în domeniul teoriei învățării sociale și al psihologiei sociale. Albert Bandura a avut un impact semnificativ asupra domeniului psihologiei și a influențat cercetarea învățării și comportamentului uman. Lucrările sale au deschis noi perspective asupra influenței mediului social asupra dezvoltării individului.

comportamente noi prin observarea altor persoane, modelându-și comportamentul după aceste modele și prin intermediul recompenselor și pedepselor asociate cu aceste comportamente.

Experimentul Bobo Doll: unul dintre cele mai cunoscute experimente ale lui Bandura este "Experimentul Bobo Doll". În acest studiu, copiii au fost expuși la adulți care au manifestat comportamente agresive față de o păpușă Bobo. Rezultatele au indicat că copiii au imitat ulterior aceste comportamente agresive observate.

Autoeficacitatea: Bandura a introdus conceptul de autoeficacitate, care se referă la convingerea unei persoane cu privire la propriile capacități de a realiza sarcini specifice sau de a obține succes în anumite domenii. Acest concept a avut un impact semnificativ asupra înțelegerii modului în care oamenii își setează obiective și își reglează comportamentul în funcție de convingerile lor despre propria competență.

Teoria agresiunii sociale: Bandura a contribuit la înțelegerea dezvoltării comportamentelor agresive și a mecanismelor prin care acestea pot fi învățate social. El a subliniat importanța observației și imitării comportamentelor agresive în procesul de dobândire a acestor modele.

Deși nu există o conexiune directă între Albert Bandura și conceptul de "joc didactic" în literatura sau teoriile psihologice pe care le-a dezvoltat, totuși sunt prezente abordări sau aplicații ale teoriilor lui Bandura în contextul educațional, inclusiv în designul și implementarea activităților didactice și a jocurilor educaționale. Teoria învățării sociale a lui Bandura, care pune accentul pe observație, imitație și recompense/pedepse ca mecanisme de învățare, influențează modul în care educatorii concep și implementează activități educaționale interactive și jocuri didactice. În special, strategiile de modelare a comportamentului, în care se oferă exemple de comportamente dorite și se încurajează imitarea acestora, au relevanță în procesul de învățare prin intermediul activităților ludice și didactice cu atât mai mult cu cât domeniile psihologiei și educației sunt interconectate și în continua evoluție, manualele de specialitate evidențiind interacțiunile dintre teoriile psihosociale și practicile educaționale; mai mult, este evident impactul jocului didactic asupra dezvoltării socio-emoționale, prin:

- dezvoltarea empatiei și a abilităților sociale (prin jocuri care implică colaborare și interacțiune, copiii învață să empatizeze, să comunice eficient și să lucreze în echipă),

- dezvoltarea capacității de gestionare a emoțiilor și autoreglare (jocurile didactice oferă oportunități pentru copii să învețe să identifice și să gestioneze emoțiile proprii și ale celorlalți, contribuind la dezvoltarea abilităților de autoreglare și autocontrol).

- dezvoltarea abilităților de luare a deciziilor și rezolvare a problemelor: jocurile didactice solicită copiii să ia decizii și să găsească soluții la probleme, contribuind astfel la dezvoltarea gândirii critice și a abilităților de rezolvare a problemelor.

- creșterea încrederii de sine a școlarului și construirea identității: participarea activă la jocuri didactice, în special cele care pun accent pe succesul personal, contribuie la construirea încrederii în sine și la dezvoltarea identității copiilor.

ÎMPLETIREA RELIGIILOR

Simionov Georgiana-Mirela Școala Gimnazială „Gala Galaction”

FIȘĂ DE ACTIVITATE

1. **Titlul activității:** „Împietirea religiilor”
2. **Coordonatorul activității:** prof. inv. primar Simionov Georgiana-Mirela
3. **Locul desfășurării:** Biserica Catolică Mangalia, Biserica „Sf. Gheorghe” Mangalia, Moscheea Esmahan Sultan
4. **Grupul țintă:** elevii clasei a IV-a
5. **Parteneri implicați:** părinții, reprezentanții instituțiilor
6. **Obiectivele :**
 - a. dezvoltarea capacității de acceptare a diferite tipuri de oameni cu apartenență la limbă, religie, cultură, naționalitate specifică;
 - b. exprimarea propriilor trăiri și sentimente într-un mod autentic;
 - c. promovarea adevărului, corectitudinii, modestiei, integrității;
 - d. însușirea și exersarea normelor / abilităților de comportament ce încurajează comunicarea și interrelaționarea în spirit civic la nivel comunitar;
 - e. formarea deprinderilor de organizare în mod util și reconfortant a timpului liber;
7. **Resursele:**
 - a. umane : elevi, părinți, preoți
 - b. materiale: aparat foto
8. **Descrierea activității :**

Mangalia e un oraș provincial, cu parfum de Orient și istorie cosmopolită. Perși, macedoneni, daci, romani și bizantini, toți au trecut pe aici. Au crezut, vremelnice, că sunt stăpânii locului.

De aceea am hotărât să le arăt elevilor mei că Creștinismul și Islamul, religiile cu cel mai mare număr de adepți din lume, prezintă o serie de asemănări, precum: monoteismul, promovarea păcii, existența Raiului dar și a Iadului, a Judecății de Apoi sau a unor profeți (Isus din Nazaret, Adam, Noe, Avraam, Moise sau Muhammad) care au răspândit mesajul divin.

Activitatea a început cu instructajul privind normele de comportare și protecție pe stradă și în interiorul instituțiilor.

Elevii au vizitat Biserica Catolică – spațiul, vitraliile, altarul specific, icoanele și alte obiecte specifice și au comparat aceste aspecte cu cele ale unei biserici ortodoxe. Au realizat un mic dialog / o mică descriere a bisericii în limba engleză / turcă cu ajutorul profesorilor de engleză / turcă. Nu mică le-a fost uimirea când au auzit sunetele produse de orgă, sunete care le-a rămas mult timp în memorie.

Apoi, participanții au vizitat Biserica Ortodoxă și au reliefat aspectele diferite, portul preoților, purtându-se dialoguri în engleză / turcă. Aici, elevii au adus coșul cu prinoase (pâine, lumânări, tămâie, ulei, făină, flori, pomelnicul clasei, etc.).

După ce părintele a clarificat semnificația fiecărui produs adus ca și „jertfă”, copiii au interpretat cântece dedicate Maicii Domnului, au adresat rugăciuni Acesteia și, într-un final, au creat o icoană în care au ilustrat-O pe Maica domnului cu Pruncul Iisus.

Au fost recompensați cu icoane aduse de la Muntele Athos și miruiți.

La Moschee, s-au explicat regulile pentru intrare și conduita din interior. S-au exprimat aspectele asemănătoare sau diferite față de celelalte biserici vizitate. S-au purtat discuții libere pe teme interculturale, referitoare la minoritățile naționale din Dobrogea și s-a asistat la o slujbă.

Stăteam cu toții și ascultam. Eram diferiți, dar asta nu mai conta. Ne rugam și noi, eu și elevii mei. Am constatat cu toții că toleranța am găsit-o, neașteptat, într-o moschee.

Atunci am concluzionat că Dumnezeu e prieten cu Alah.

9. Rezultate așteptate:

- a. antrenarea unui număr mare de elevi și părinți în activitățile propuse propuse;
- b. dezvoltarea trăsăturilor pozitive de caracter, a deprinderilor de comportare civilizată în activitățile desfășurate;
- c. dezvoltarea deprinderilor de organizare în mod util și reconfortant a timpului liber;
- d. dezvoltarea dragostei pentru apartenența la familie și tradițiile acesteia;
- e. o mai bună coeziune a colectivelor de elevi;

10. Modalități de evaluare a activității:

- a. observarea elevilor pe parcursul activității;
- b. prezentarea de imagini foto a aspectelor depistate în teren asupra modului în care elevii interacționează în realizarea sarcinilor individuale și de grup;
- c. discuții libere;

11. Rezultate înregistrate:

- copiii au observat clădirile, arhitectura, picturile, ferestrele, amplasarea spațiului
- au avut un schimb intercultural pe teme religioase
- elevii s-au implicat cu entuziasm, au interrelaționat fără probleme

FACILITAREA ÎNVĂȚĂRII PENTRU ELEVII CU DEFICIENȚĂ MINTALĂ PRIN DISPOZITIVE ASISTIVE ȘI APLICAȚII VOCALE

**PROFESOR PSIHOPEDAGOG, SLEDZ CARMEN
ȘCOALA GIMNAZIALĂ SPECIALĂ NR. 8, BUCUREȘTI**

Limbajul este cel mai important mijloc de relaționare de care depinde dezvoltarea întregii personalități a individului, iar prezența unei tulburări de limbaj poate influența negativ dezvoltarea sa globală atât prin apariția unor complexe de inferioritate, cât și prin experimentarea unor stări depresive, a insuccesului școlar sau a unei slabe inserții sociale. Elevii cu deficiență mintală medie, ușoară și severă întâmpină adesea dificultăți în procesul de învățare și comunicare. Ca psihopedagog într-o școală specială, am observat impactul pozitiv pe care tehnologia asistivă îl poate avea asupra dezvoltării acestor copii. Dispozitivele asistive și aplicațiile vocale reprezintă soluții inovatoare care le permit elevilor să depășească barierele de comunicare și să participe activ la procesul educațional.

Rolul dispozitivelor asistive în educație

Dispozitivele asistive sunt tehnologii concepute pentru a sprijini persoanele cu dizabilități, ajutându-le să-și îmbunătățească abilitățile cognitive, motorii și de comunicare. Printre cele mai utilizate dispozitive asistive în educația specială se numără:

1. **Tabletele și dispozitivele tactile** – Permit accesul la aplicații educaționale și logopedice, facilitând dezvoltarea limbajului și a gândirii logice.
2. **Comunicatoarele asistive (AAC - Augmentative and Alternative Communication)** – Tablete sau dispozitive speciale care permit elevilor nonverbalii să comunice prin imagini, pictograme sau text-to-speech.
3. **Tastaturi și mouse-uri adaptate** – Ajută elevii cu dificultăți motorii să utilizeze calculatorul mai ușor.
4. **Softuri de conversie a textului în vorbire** – Ajută elevii cu deficiențe de vedere sau dificultăți de citire să acceseze informația mai ușor.

Aplicații vocale și beneficiile acestora

Aplicațiile vocale pot facilita procesul de învățare prin recunoașterea și generarea automată a vorbirii. Câteva exemple de astfel de aplicații utilizate cu succes în educația specială sunt:

1. **Timlogo.ro:** O platformă digitală de logopedie care oferă acces la specialiști și resurse pentru terapia tulburărilor de limbaj.

2. **PECSTalk™ și PECSTalk™ Lite:** Aplicații disponibile pentru dispozitive Android, utilizate în comunicarea augmentativă și alternativă pentru copiii cu dificultăți de comunicare.

3. **AVI GPT:** Un asistent vocal interactiv dezvoltat de Allview, care înțelege și vorbește limba română, engleză și poloneză, fiind util în realizarea sarcinilor zilnice și în procesul de învățare.

4. **Google Voice Typing:** O funcție integrată în tastatura Google care permite transcrierea vorbirii în text, facilitând astfel comunicarea pentru elevii cu dificultăți de scriere.

5. **Dragon NaturallySpeaking:** Un software de recunoaștere vocală care transformă vorbirea în text, ajutând elevii cu dificultăți motorii sau de scriere să își exprime ideile mai ușor.

Impactul tehnologiei asistive asupra procesului educațional

- Crește autonomia elevilor în învățare.
- Îmbunătățește comunicarea pentru elevii nonverballi sau cu dificultăți de exprimare.
- Reduce frustrarea și crește motivația pentru învățare.
- Facilitează adaptarea conținutului educațional la nevoile fiecărui copil.

În concluzie, dispozitivele asistive și aplicațiile vocale joacă un rol crucial în sprijinirea elevilor cu deficiență mintală medie, ușoară și severă, oferindu-le instrumentele necesare pentru o învățare eficientă și incluzivă. Integrarea acestor tehnologii în activitatea didactică ar trebui să fie o prioritate pentru toate instituțiile de învățământ special și nu numai. Profesorii și părinții trebuie să fie instruiți în utilizarea acestor tehnologii pentru a maximiza beneficiile lor și pentru a oferi elevilor șanse egale la educație.

BIBLIOGRAFIE

Drugaș, I., Hărdălău, L. (2011). *Psihologia și Logopedia în practica școlară*. Oradea: Ed. Primus;

Miclea, M. (coord.) (2012). *Tehnologii educaționale moderne în sprijinul elevilor cu dizabilități*. Cluj-Napoca: Editura ASCR.

Vrăsmaș, E. (coord), Oprea, V., Stoica, A., Stancu, A., Niculescu, S., Gălbinașu, F. (2011). *Să învățăm cu... plăcere*. București: Ed. Arlequin;

LUMINĂ ȘI RENAȘTERE: TRADIȚIE ȘI CREATIVITATE ÎN EDUCAȚIE

-ABORDARE PENTRU NIVELUL PREȘCOLAR-

Stanciu Nicoleta Loredana
Școala Gimnazială, Comuna Salcia

Tema „Lumină și renaștere: tradiție și creativitate în educație” poate fi abordată la nivel preșcolar printr-o combinație de activități practice, povești și experiențe senzoriale care să le permită copiilor să înțeleagă simbolurile luminii și renașterii în mod accesibil și creativ astfel:

1. Dimensiunea simbolică a luminii

- Povești și legende: Folosește povești despre lumină ca simbol al cunoașterii, al speranței și al renașterii (ex. legenda flăcării olimpice, povești despre soare și primăvară).
- Experimente simple cu lumina: Creează jocuri cu umbre și lumini, folosind lanterne sau lumânări electrice pentru a le arăta copiilor cum lumina transformă spațiul.
- Desene și colaje: Activități artistice în care copiii pot reprezenta lumina sub diferite forme (soare, stele, flăcări).

2. Renașterea – legătura cu natura și tradițiile

- Primăvara și renașterea naturii: Observarea schimbărilor din natură (plante care înfloresc, zile mai lungi) și asocierea acestora cu ideea de „renaștere”.
- Obiceiuri și tradiții legate de lumină: Discuții despre sărbători precum Paștele (lumina Învierii), Crăciunul (luminițele), Mărțișorul (simbol al reînnoirii).
- Atelier de plantat semințe: O activitate practică unde copiii plantează semințe și observă cum cresc, simbolizând renașterea.

3. Creativitatea în educația preșcolară

- Teatru de umbre: O activitate în care copiii creează povești folosind siluete din hârtie și surse de lumină.
- Pictură pe sticlă sau hârtie transparentă: Folosirea culorilor vii pentru a crea „ferestre de lumină”.
- Dansul luminii: Activități de mișcare inspirate de razele soarelui sau de scânteile focului, ajutând copiii să își exprime emoțiile prin dans.

Prin combinarea tradiției (povești, obiceiuri, simboluri) și creativității (artă, jocuri, experiențe practice), copiii pot înțelege mai bine conceptul de lumină și renaștere într-un mod accesibil și captivant.

Vă voi prezenta, în continuare, un exemplu concret de activitate creativă despre lumină și renaștere ce se poate desfășura la nivelul preșcolar. Tema activității este “Sămânța luminii”

Obiective:

- Să înțeleagă conceptul de lumină ca simbol al vieții și cunoașterii.
- Să observe și să exploreze procesul de renaștere prin plantarea unei semințe.
- Să își exprime creativitatea printr-un colaj artistic.

Materiale necesare:

- O poveste scurtă despre lumină și renaștere (ex: „Sămânța magică” – o poveste inventată despre o sămânță care are nevoie de lumină pentru a crește).
- Ghivece mici sau pahare de plastic.
- Pământ și semințe (grâu, fasole sau flori).
- Stropitori mici sau pulverizatoare cu apă.
- Carton colorat, lipici, bucăți de hârtie aurie/galbenă pentru colaj.
- Lanterne mici sau lumânări LED.

Desfășurarea activității:

1. Moment introductiv – Povestea „Sămânța magică”
 - Educatoarea le spune copiilor o poveste scurtă despre o sămânță care dormea în întuneric și a început să crească doar când a primit lumină și grijă.
 - Se discută cu copiii: „*Ce credeți că ajută sămânța să crească?*”, „*Ce se întâmplă cu natura primăvara?*”.
2. Experiment practic – Plantarea semințelor
 - Fiecare copil primește un ghiveci sau un pahar cu pământ.
 - Copiii își pun semințele și le acoperă cu un strat subțire de pământ.
 - Apoi, le udă cu puțină apă.
 - Educatoarea explică: „*Acum am plantat viața! Dar ca să crească, avem nevoie de lumină și grijă.*”
3. Joc senzorial cu lumina
 - Se sting luminile și educatoarea folosește lanterne/lumânări LED pentru a arăta cum se schimbă atmosfera.
 - Copiii îndreaptă luminile asupra semințelor și se discută: „*Cum credeți că se simt plantele la lumină?*”
4. Colaj „Renașterea naturii”
 - Pe o coală mare de carton, fiecare copil lipește bucăți de hârtie aurie/galbenă pentru a reprezenta razele soarelui.
 - Desenează sau lipesc flori, copaci și elemente ale primăverii.
5. Reflecție și concluzie
 - Educatorul întreabă: „*Ce am învățat azi despre lumină și renaștere?*”
 - Copiii își pot lua ghivecele acasă și observa cum cresc semințele.

Rezultate așteptate:

- Copiii vor înțelege cum lumina ajută viața să se dezvolte.
- Vor asocia primăvara cu renașterea naturii.
- Vor avea o experiență tactilă și vizuală care le întărește învățarea.

Bibliografie:

1. E. Enachescu, Creativitatea copiilor. O abordare psihopedagogică, Editura Universitară, 2015
2. C. J. Simister, Jocuri pentru dezvoltarea inteligenței și creativității copiilor, Editura Polirom, 2011

PAȘTELE LA ROMÂNI – OBICEIURI ȘI TRADIȚII

Prof. Ștefan Melania Andreea – Grădinița M.Ap.N. Nr.2, București

Martin Luther afirma că „*Domnul nostru a înscris promisiunea învierii nu numai în cărți, ci și în fiecare frunză a primăverii!*”, semn că primăvara, anotimpul luminii, al reînvierii, al renașterii, al bucuriei, reprezintă o veșnică și frumoasă dovadă a lui Dumnezeu prin care ne definește speranța.

În cultura noastră tradițională obiceiurile în totalitatea lor, cele pe care folcloriștii le-au numit calendaristice sau de peste an împreună cu cele pe care le-am numit ale vieții de familie, formează un sistem de complexe interrelații, un sistem corelat cu viața omului, cu viața neamului, cu viața comunității mai mici sau mai mari, locale sau regionale.

Sărbătorile Pascale sau sărbătorile luminii, sunt foarte importante pentru cultura românească. Postul Paștelui a fost rânduit de Biserică pentru a pregăti credincioșii spre cuviincioasa serbare a marelui praznic al Învierii Domnului Iisus Hristos, prin rugăciuni, căințe, prin înfrânarea poftelor și a trușilor, prin împlinire duhovnicească, prin interpretarea și evaluarea valorilor morale spre purificare, iertare, împăcare, bunătate, întărirea credinței.

Paștele este una dintre cele mai importante sărbători creștine, în care oamenii sărbătoresc Învierea Mântuitorului Iisus Hristos. Câteva dintre obiceiurile și tradițiile specifice și respectate cu drag de credincioși, sunt:

- **Înroșirea ouălor de Paște:** se zice că oul simbolizează „mormântul lui Iisus” care s-a deschis la învierea Sa din morți. Culoarea roșie simbolizează sângele lui Iisus care s-a scurs pe cruce pentru mântuirea lumii. În tradiția populară, ouăle de Paști sunt purtătoare de puteri miraculoase: vindecă boli, protejează animalele din gospodărie, apără casa și familia de „rele”. În cultura actuală încondeiatul ouălor este o adevărată artă, un meșteșug extraordinar încununat cu deosebită apreciere. Sim.Fl.Marian prezintă în lucrarea „*Sărbătorile la români*” (Ed. Fundației Culturale Române, 1994), o legendă culeasă din Mănăstirea Humorului, Județul Suceava, despre cum „a luat naștere”, înroșirea ouălor. Legenda spune că Maica Domnului mersese la cruce unde era răstignit Iisus, cu un coș de ouă pentru a-i îndupleca pe soldați să nu-l mai batjocorească. Aceștia, răutăcioși și nemiloși, în loc să se înduplece deveneau tot mai aspri, i-au dat lui Iisus să bea oțet și îl loveau cu urzici. Suferința a făcut-o pe Maica Sfântă să plângă amar și a pus coșul cu ouă lângă cruce. Din mâinile și din picioarele pironite ale lui Iisus curgea sânge care s-a prelins peste ouă, le-a împrăștiat și unele dintre ele au devenit roșii. Legenda mai spune că Domnul Iisus, văzând oulă înroșite a spus mulțimii ca înroșitul ouălor să devină un obicei, într-o aducere-aminte de răstignirea Sa. După ce a înviat Domnul nostru Iisus Hristos, Maica Domnului a fost cea dintâi care a făcut ouă roșii și pască, și mergând plină de bucurie cu dânsle să-l vadă pre fiul său, fiecărui om pe care îl întâlnea îi zicea: „Hristos a înviat!” și îi dădea un ou roșu și câte o păscuță. Și de atunci încolo au început oamenii a face ouă roșii și împetrișate de Paști. (text adaptat de pe www.muzeulagriculturii.ro/legenda-oului-de-pasti)

- **Sfântul Paște sau Pasca:** pâinea stropită cu vin, sfințită de preoți, care semnifică trupul și sângele Mântuitorului. Aceasta este consumată de creștini în dimineața Paștelui, după ce s-au spălat pe față, zicând de trei ori „Hristos a înviat!” la lumina lumânării nestinse de la slujba de Înviere. Se zice că aceasta are puteri miraculoase, pentru sănătatea și sufletul celor care o consumă.

- **Lumânarea Învierii:** toți creștinii merg în noaptea de Înviere să ia Lumină și Sfântul Paște. Lumânarea nu se stinge, pentru a o duce în casă, în familie, în gospodărie, cu bucurie și evlavie. Sunt credincioși care reușesc să țină mult timp aprinsă flacăra lumânării de la înviere, ca simbol de protecție divină.

- Până la Înălțare, oamenii se salută cu „*Hristos a înviat!*” și răspund la salut cu „*Adevărat a înviat!*”

- Gospodinele pregătesc pentru preparate din miel și ouă. Mielul simbolizează jertfa și nevinovăția

- Toți membrii familiei poartă în ziua de Paște haine noi și curate, simbol al reînnoirii și bucuriei.

E o vorbă care spune „câte bordeie atâtea obiceiuri”, iar la sat obiceiurile și tradițiile din bătrâni sunt tare îndrăgite și respectate de comunitate:

- În dimineața Paștelui oamenii se spală pe față dintr-un vas nou, cu flori în apă, bani și un ou roșu, ca să fie sănătoși și norocoși tot restul anului;

- Bătrânii spun că din primul ou ciocnit trebuie să mănânce toată familia, ca simbol al unității și înțelegerii;

- Pentru tinerii necăsătoriți, dacă ciocnesc un ou cu două gălbenușuri, înseamnă că se vor căsători curând;

- La întoarcerea acasă, cel care aduce Lumina Sfântă de la slujba de Înviere trebuie să facă o cruce din fum pe grinda ușii, pentru ca toată gospodăria să fie protejată și apărută de Dumnezeu.

- Gospodarii dau Sfântul Paște și animalelor, ca să fie sănătoase și protejate de rău.

Ca și cadre didactice avem misiunea, pe lângă a-i introduce pe copii în atmosfera celor mai cunoscute și respectate sărbători tradiționale prin intermediul serbărilor, concursurilor, festivalurilor, de a face cunoscută povestea acestora așa cum s-a născut ea, cum s-a păstrat și transmis de mii de ani.

Conduita umană se formează de la cele mai fragede vârste, de aceea educația religioasă ar trebui să existe încă de la grădiniță, introdusă în activitățile specifice, și promovată cu cât mai multe exemple de bună practică pentru „micii creștini”.

Din experiența cu preșcolarii, se pot desfășura activități foarte plăcute, adaptate în funcție de particularitățile lor individuale și de vârstă:

- *Lecturi ale educatoarei sau după imagini:* „Povestea Paștelui” - de Lackfi Janos; „Poveste de Paște – adaptată după Noul Testament” - editura Prestige; „Ouăle de Paște. Lumea copilăriei” - de Dana Radu; „Prima mea Biblie ilustrată” - editura Casa cărții; „Biblia ilustrată pentru copii” - editura Girasol, etc.;

- *Memorizări despre Paște, ouă, iepurași, pușori:* „De Paști” - Tudor Arghezi; „Pușorul moțat” - Elena Farago, „Un Paște plin de culoare” - Twinkl; „La Paști” - George Topârceanu, etc.

- *Audiții muzicale tematice:* „Cântece de Paște” – TraLaLa; „Urare de Paști pentru copii” – TraLaLa; „Cântec de Paște” – Lollipops; „Colind de Paște” – LaLaKids; etc.

- *Activități practic-gospodărești:* decorarea, înroșirea și colorarea ouălor prin diferite tehnici, experimente, pictură, desene;

- *Desene și picturi tematice:* cu iconițe, mersul la biserică, familia, iepurașul, coșulețe cu ouă, etc;

- *Activități practice, colaje și felicitări tematice;*

- *În cadrul activităților matematice,* copiii pot desfășura tot felul de jocuri și exerciții cu material individual personalizat pentru Paște (oușoare, flori, pușori, iepurași, etc): să numere, să asocieze număr-cantitate și invers, să grupeze/ordoneze/serieze, să formeze mulțimi și perechi, etc.

De asemenea cadrul didactic poate organiza *activități în parteneriat cu părinții*, care pot îmbrăca diferite forme precum:

- serbări sau activități demonstrative;

- ateliere de creație: să încondeieze ouă, să picteze, etc;

În parteneriat cu biserica din proximitatea unității noastre de învățământ, cadrele didactice împreună cu preșcolarii și părinții doritori, obișnuiesc să meargă pentru sfânta împărtășanie, în fiecare joi dinaintea vacanței de Paște. Acest obicei apropie copiii de Dumnezeu, de spiritualitate și cultivă în sufletele lor smerenia și buna credință, ca valori de căpătâi.

Cu ocazia sărbătorilor, în parteneriat cu familia și diferite ONG-uri, unitatea noastră de învățământ organizează activități umanitare pentru ajutorarea copiilor și familiilor nevoiașе, din zone defavorizate cu obiecte de îmbrăcăminte, dulciuri, jucării, alimente, produse de igienă. Copiii desenează felicitări copiilor cărora le trimit cadourile și împreună cu familia și cadrele didactice le transmit câte un gând bun.

Copiii preiau valorile de la adulți, iar noi, adulții, suntem direct responsabili de ceea ce le transmitem și ceea ce le oferim.

Să le oferim copiilor apropierea de Dumnezeu, ca pe cea mai de preț comoară!

Bibliografie:

Ion Ghinoiu, „Mica enciclopedie de tradiții românești”, Ed. Agora, 2008

www.muzeulagriculturii.ro „Legenda oului de Paști”

Mihai Pop, „Obiceiuri tradiționale românești”, Institutul de Cercetări Etnologice și Dialectologice, București, 1976

SĂRBĂTOAREA PAȘTELUI LA GRĂDINIȚĂ

Prof. Știr Sorina – Iuliana

Grădinița cu Program Prelungit „Ștefan cel Mare și Sfânt”

Dorohoi, județul Botoșani

Sărbătoarea Paștelui este un moment deosebit, plin de simboluri și tradiții care ne aduc împreună și ne învață importante valori precum speranța, renașterea și bucuria. La grădiniță, această sărbătoare poate fi un prilej minunat pentru a explora magia primăverii și a celebra învățarea prin activități interactive și educative. În cele ce urmează, ne vom concentra asupra câtorva activități specifice care pot fi realizate la grădiniță, menținând spiritul Paștelui viu și plin de entuziasm pentru cei mici.

O activitate foarte apreciată de copii este vopsirea ouălor. Aceasta nu numai că este o tradiție de bază de Paște, dar oferă și ocazia de a explora culorile și formele. Utilizând ouă fierte și vopsea ecologică, copiii pot crea propriile opere de artă, dezvoltându-și creativitatea și dexteritatea. În cadrul acestei activități, educatoarele pot introduce discuții despre tradițiile de Paște din diferite culturi, evidențiind semnificația oului ca simbol al vieții noi.

O altă activitate captivantă este realizarea de coșulețe din hârtie sau alte materiale reciclabile. Copiii pot învăța despre reciclare și importanța protejării mediului înconjurător. Aceste coșulețe pot fi decorate cu floricele din hârtie sau desene realizate de ei, iar la final, fiecare copil poate să-și umple coșul cu ouă vopsite sau ciocolată, oferindu-le astfel o recompensă dulce pentru munca depusă. Această activitate nu doar că stimulează imaginația, dar îi și învață pe copii despre importanța valorilor de sustenabilitate.

Sărbătoarea Paștelui este strâns legată de natură și reînnoire, așa că organizarea unei plimbări în natură este o activitate excelentă. Aceasta poate include observarea florilor care încep să înflorească, a pomilor înverziți și a animalelor care revin la viață după iarnă. Educatoarele pot organiza un joc de sărbătoare în care copiii să caute „ouă de Paște” ascunse în parc sau în curtea grădiniței, fiecare ou având un mesaj pozitiv sau un verset dintr-o poveste biblică. Astfel, ei învață să aprecieze frumusețea naturii și importanța protejării acesteia.

Pe lângă activitățile manuale și externe, povestirea este un alt mod magic de a aduce spiritul Paștelui în grădiniță. Educatoarele pot citi povești despre învierea lui Iisus și despre

semnificația acestei sărbători. Generarea unei discuții cu privire la aceste povești îi ajută pe copii să înțeleagă mai bine mesajul de speranță și iubire. De asemenea, poate fi organizat un teatru de păpuși, unde copiii pot juca diverse roluri din poveștile de Paște, dezvoltându-și abilitățile sociale și creativitatea prin dramatizare.

În plus, activitățile culinare sunt mereu bine venite la grădiniță. O idee ar fi să facem prăjituri decorate sub formă de iepurași sau ouă de Paște. Copiii pot fi implicați în procesul de gătit, învățând despre ingrediente și modul de preparare a dulciurilor. Această activitate nu doar că îi ajută să dezvolte abilități de bază pe plan culinar, dar îi și învață despre munca în echipă și colaborare, văzând cum fiecare contribuție ajută la realizarea unui rezultat delicios.

În concluzie, magia sărbătorilor de Paște la grădiniță se reflectă în varietatea de activități pe care le putem desfășura pentru a însufleți această perioadă specială. Fiecare activitate poate aduce sărbătoarea mai aproape de inima copiilor, ajutându-i să înțeleagă profund semnificația acestei sărbători, și să dezvolte valori precum creativitatea, colaborarea și respectul față de tradiții. Această experiență nu va rămâne doar în amintirile copilăriei lor, ci va contribui la formarea unor adulți care prețuiesc și celebrează moștenirea culturală și valorile comunității. Astfel, sărbătoarea Paștelui devine nu doar o celebrare spirituală, ci și o oportunitate de învățare și creștere personală pentru fiecare copil.

EMINESCU – IDEI PEDAGOGICE

Prof. Stoica Simona Florentina
Colegiul Economic „Virgil Madgearu” din Galați

Poet de o rară sensibilitate, proeminent romantic, Mihai Eminescu s-a interesat și l-a preocupat în egală măsură școala, soarta ei, a copiilor și a dascălilor, preocupările acestora pentru educația și instrucția tinerelor generații.

Mihai Eminescu era interesat de răspândirea luminii și culturii în masa poporului. Din aceste motive școala, soarta ei, a copiilor și a dascălilor le-a urmărit îndeaproape, mai ales în perioada în care era revizor școlar al județelor Iași și Vaslui. După o experiență didactică scurtă ce i-a lăsat un gust amar, a cutreierat satele moldovene, din două mari județe, Iași și Vaslui, pentru ca să-și dea seama de învățământul românesc de la acea vreme și să propună soluții pentru îmbunătățirea lui. Eminescu își ia însă, foarte în serios această nouă funcție și în procesele verbale sau în rapoartele adresate Ministerului Instrucțiunii Publice condamnă indolența și abuzurile administrației rurale, ia apărarea unor învățători harnici și merituoși, dar cere și pedepsirea celor leneși și incompetenți, solicitând încadrări pe criteriul competenței. Eminescu a înțeles menirea școlii și a învățătorilor săi, după cum rezultă din consemnările sale păstrate în documente care vizează activitatea lui din această perioadă în care a funcționat ca inspector școlar.

În rapoartele sale școlare, în însemnările și articolele publicate mai târziu rezultă că a înțeles foarte bine lipsa unui învățământ organizat. Obligatorietatea frecventării cursurilor de către copii era „o curată iluzie”. Nu a înțeles nimeni că școala trebuie organizată pe principiul „dezvoltării prin muncă” că temeiul unui stat e munca, și nu legile, că „bogăția unui popor stă iarăși în muncă”.

Sălile de clasă, mobilierul mijloacele de învățământ inadecvate, aproape inexistente, pregătirea dascălilor de multe ori nesatisfăcătoare, metodele de predare bazate pe învățare mecanică frustrau elevii de posibilitatea de a înțelege și a învăța în condiții corespunzătoare. În școlile primare dascălii neglijau scrierea, caligrafia, gramatica, istoria, geografia, matematica pentru că „învățământul mecanic este cel general în școlile noastre, de vreme ce lipsa de cunoștințe pedagogice e de asemenea generală”.

Analiza câtorva idei pedagogice eminesciene (din acele procese-verbale sau rapoarte oficiale, dar mai ales din publicistica sa) va învedera adevărul aprecierii lui G. Călinescu: „Prin Eminescu și scrisul său pedagogic avem cea mai înaintată viziune de ridicare a învățământului rural înainte de Spiru Haret”.

Referitor la planul de învățământ în ciclul primar, Eminescu acordă, întocmai ca în învățământul actual, pondere sporită citirii și scrierii, ca instrumente ale muncii intelectuale: „Dl. învățător - face recomandarea revizorului școlar Eminescu - trebuie să aibă în vedere mai cu seamă citirea și scrierea. Toate celelalte obiecte ale programului sunt nule și fără nici o valoare, dacă aceste două, principale, vor fi neglijate”. Sau în altă parte: „Instrucția am găsit-o slabă. Citirea merge rău în toate clasele. De aceea d-nul învățător nu va mai înainta pe clasa a II-a pe nici un elev, care nu va ști citi perfect, căci aceasta este menirea clasei întâia” Sau: „Studiul principal al unei scoale rurale este limba românească...”. Ca și Creangă, care în Amintiri din copilărie, prin neuitatul Trăzneu, „bucher de frunte și tâmp în felul său”, condamna învățământul mecanic,

Eminescu arată inutilitatea și chiar caracterul pernicios al unei asemenea metode de instrucție: „D-nul învățător însă să-și deie silința și mai cu seamă să caute, ca copii să nu învețe nimic în mod mort și mecanic, ci totdeauna să poată povesti cu cuvinte proprii ceea ce au citit ”

Eminescu a intuit de asemenea un adevăr sociologic profund: școala, starea învățământului sunt un reflex al vieții economice, sociale și culturale a epocii. Scrisul său amar în unele articole pedagogice și aproape în toate procesele verbale, este de data aceasta profetic: „Școala va fi bună când popa va fi bun, darea mică, subprefecții oameni care să știe administrație, finanțe și economie politică, învățătorii pedagogi; pe când adică va fi și școala, școală, statul stat și omul om, precum e în toată lumea, iar nu ca la noi - adică ca la nimeni; unde găsești în cercurile cele mai înalte oameni care trăiesc în vecinică dușmănie cu gramatica necum alte cunoștințe sau cu dreapta judecată. Din nefericire tocmai aceasta din urmă lipsește și nici în școli franțuzești nu se poate învăța, pentru case moștenește de la mamă”.

Rapoartele revizorului cuprind un număr însemnat de consemnări care contestă validitatea sistemului de învățământ, superficialitatea sau lipsa de pregătire a dascălilor, lipsa unor orientări pedagogice, care împiedicau desfășurarea în condiții modeste a învățământului.

Metodele de predare bazate pe memorare frustrau elevii de posibilitățile de a înțelege. În suita metodelor considerate de Eminescu eficiente un loc prioritar revine celei intuitive menită să dea școlarilor învățătura cuvenită. Eminescu recomandă jocul ca modalitate de a conduce elevii spre adevăr.

Între recomandările revizorului școlar Eminescu sunt câteva cu caracter strict metodic, de o mare actualitate și azi. Uneori, numai numirea metodei e diferită de cea de astăzi: pentru însușirea citirii și scrierii în ciclul primar, Eminescu recomandă „metoda sonetară”, pe care o utiliza și Creangă în manualele sale, adică metoda fonetică analitico-sintetică, pe care o recomandă și astăzi metodica predării limbii române la clasele I-IV; Uneori Eminescu abordează chestiuni neglijate și în învățământul actual: „în școală se stăruie îndeosebi asupra scrierii corecte și asupra exprimării literare, dar se neglijează ortoepia, adică pronunția corectă, școala și teatrul (noi am adăuga astăzi, televiziunea și radioul) sunt factori prin care se poate ajunge la o pronunție corectă”. Vorbind despre cărțile de citire, arată că ele «ar trebui să fie un obiect de îngrijire națională ca și textul Bibliei». Eminescu avea în adevăr dreptate, când afirma că această carte trebuie să fie pentru un popor cel mai înalt obiect de îngrijire națională, întrucât ea conține sămânța tuturor acelor roade pe care aceasta, respectiv omenirea întreagă, vrea să le culeagă de pe urma școlii. Dacă această carte va cuprinde în sine cele mai bune, cele mai alese și cele mai înalte învățături pe care le oferă experiența de atâtea ori milenară a omenirii, așa cum ele s-au cristalizat în viața specifică a singuraticelor popoare care o alcătuiesc și pentru care se alcătuiește o astfel de carte, ea va produce, fără îndoială, roade mai bune decât oricare altă carte din lume” (v. Din istoria literaturii didactice românești, E.D.P, București, 1975, p. 171)

La matematică (la aritmetică) poetul stăruie asupra metodei demonstrative pentru că „nimic nu trebuie tratat în mod mai puțin abstract decât matematicile, tocmai din cauză că ele sunt cele mai abstracte. Referitor la perfecționare se apreciază că aceasta trebuie organizată periodic și realizată cu aportul acelor care cunosc și stăpânesc problemele învățământului.

Cei care trebuie să acționeze pentru perfecționarea învățământului sunt în opinia sa, dascălii înșiși, numai ei pot să-și creeze o „literatură didactică: prin munca comună a întregului corp învățătoresc”.

Funcționarea școlii, frecventarea cu regularitate de către elevi necesită condiții materiale, pregătirea și perfecționarea permanentă a învățătorilor, informarea științifică, pedagogică și metodică.

Răsfoind paginile consacrate de poet școlii, descoperim orientări și idei pedagogice moderne, actuale cum ar fi cele referitoare la metodică predării-învățării limbii române, metoda intuitivă, implicarea jocului în învățare, perfecționarea permanentă, aportul dascălilor la realizarea ei și la elaborarea unor lucrări didactice.

Raportate la ideile pedagogice ale timpului în care au fost emise, ideile lui se remarcă prin relevanță și fac parte din patrimoniul științei pedagogice românești.

Educația-punte între tradiție și inovație

Prof.înv.primar: Strezaru Maria

Școala Profesională Agricolă Cornereva, Caraș-Severin

Componenta principală a creativității o constituie imaginația, dar creația de valoare reală mai presupune și o motivație, dorința de a realiza ceva nou, ceva deosebit. Și cum noutatea nu se obține cu ușurință, o altă componentă este voința, perseverența în a face numeroase încercări și verificări. Rolul școlii la formarea comportamentului creator este foarte important, deoarece rămâne principalul instrument pe care societatea îl folosește pentru cultivarea creativității la membrii ei tineri, de vârstă școlară. Preocuparea de formare a independenței în gândire și exprimare implică și o legătură cu familia. Părinții trebuie convinși că tutelarea excesivă împiedică dezvoltarea intelectului, manifestarea independentă a gândirii și fanteziei lui, factori esențiali în dobândirea viitoare a unei autentice competențe profesionale. În societatea contemporană, cu schimbări rapide și efecte imediate, educația și învățământul trebuie reînnoite, completate, adaptate, astfel încât putem vorbi despre o permanentă inovație și creație în activitatea didactică.

Educația și învățământul în societatea contemporană de asemenea trebuie reînnoite, completate, adaptate, astfel încât să putem vorbi despre o permanentă inovație și creație în activitatea didactică. Educația are misiunea de a transmite o cultură acumulată de-a lungul secolelor dar și o pregătire pentru un viitor în bună măsură imprevizibil.

Școala ce este școala?.Școala trebuie să pregătească copiii pentru viață, să fie locul care să le dezvolte toate cele patru inteligențe: mentală, emoțională, fizică , spiritual, locul unde elevii să vină cu mare drag, iar ei să știe că acolo întâlnesc învățători, profesori care îi ajută să-și descopere talentele lor native și care îi susțin cu maxim de încredere pe drumul lor pentru a-i urma și îndeplini cele mai mărețe visuri. Iar pentru ca acest lucru să se întâmple părinții, profesorii și copiii trebuie să fie parteneri de drum, care să se respecte și să aibă încredere unii în alții.

Sistemul educațional românesc se află într-un permanent proces de schimbare și încercare de aliniere la noile tendințe europene dar în același timp abordările metodologice tradiționale au

asigurat continuitate și stabilitate. Reforma educațională se definește ca o constantă a ultimilor 20 de ani.

Educația etimologic, provine de la „educatio”adică creștere, formare. Educația colectează acțiunile deliberate sau nedeliberate, explicite sau implicite, sistemice sau nesistemice, de modelare a omului din perspectiva unor finalități, în acord cu reperele socio-economice-istorico-culturale ale cadrului în care se desfășoară. Să educi înseamnă să trezești în cel de lângă tine acele resurse care-l pot împlini, să-l conduci pe celălalt spre desoperirea de sine, dându-i un imbold felului lui de a fi, nu direcționat de către tine, ci de ceea ce descoperă el că i se potrivește, nu oferindu-i adevărul de-a gata, ci indicând-i direcția posibilă pentru a-l găsi.

În învățământul de tip tradițional se cultivă competiția dintre elevi cu scopul ierarhizării acestora și activitatea individuală. Competiția stimulează efortul și productivitatea individului și pregătește elevii pentru viață, care este foarte competitivă, dar poate genera conflicte și comportamente agresive, lipsă de comunicare între colegi, marginalizarea nedreaptă a unora dintre aceștia amplifică anxietatea și teama de eșec, cultivă egoismul.

Modelul învățământului modern, inovator, face apel la experiența proprie a elevului, promovează învățatura prin colaborare, pune accentul pe dezvoltarea gândirii în confruntarea cu alții. Munca în grup stimulează interacțiunea dintre elevi, creșterea stimei de sine, încrederea în forțele proprii, intensifică atitudinile pozitive față de cadrele didactice.

Descentralizarea sistemului de învățământ a permis introducerea disciplinelor opționale, a curriculumului la decizia școlii, astfel că oferta educațională este adaptată la nevoile individului și comunității.

UNESCO-instituția care este preocupată de problematica inovării conținutului învățământului și în cadrul căreia funcționează Biroul Internațional pentru Educație (BIE) a propus înnoirea conținuturilor învățământului prin prisma a patru „piloni”(idem,2005:104):a învăța să știi, a învăța să faci, a învăța să fii, a învăța să trăiești împreună.

Folosirea mijloacelor TIC,unde sunt incluse :calculatorul, internetul, videoproiectorul, reprezintă realități pe care elevii le experimentează zi de zi. De asemenea și cadrul didactic trebuie să rămână mereu un „elev” învățând continuu pentru a transmite elevilor cunoștințe actuale și de valoare.

Dar oricât de performantă ar fi noua tehnologie, aceasta se cere a fi completată cu strategii tradiționale clasice de formare a abilităților umane deoarece contactul viu, personal cu alții este edificator pentru propria persoana și nu poate fi înlocuit total cu nici o altă tehnică oricât de sofisticată ar fi.

Managementul conflictelor este un element esențial al unui management de calitate, atât la nivelul unui grup, al unei organizații, cât și la nivel social și cultural. Datorită confruntării

cu parteneri de comunicare provenind de la alte medii culturale, trebuie dezvoltată o strategie care să țină seama de obiectivele unei organizații, dar și de cultura căreia îi aparține. Literatura de

specialitate a pus în evidență existența multor stiluri de negociere cu particularități distincte: stilul

american, japonez, britanic, german, nord-european, francez, rus, chinez, stilul de negociere al țărilor islamice, brazilian, indian.

Profesorul trebuie să fie creativ, receptiv la nou, pe care să-l accepte și să-l promoveze și să-i formeze pe elevi în spiritul acelorași valori și atitudini, competențe și abilități, a unei reale educații europene.

Bibliografie:

CHIVU R., (2008). Elemente de managementul educației, București, Ed.Meronia;

STAN E., (2009). Managementul clasei, Iași, Ed. Institutul European

www.crestinortodox.ro-Învățământul, între tradiție și modernitate.

LUMINĂ ȘI RENĂȘTERE ÎN EDUCAȚIE

Prof. SUBIN VERA
Școala Gimnazială Variaș

Renașterea este denumirea curentului de înnoire social și culturală, care a început în Italia și s-a răspândit în Europa occidentală, la sfârșitul Evului Mediu, în secolele al XV-lea și al XVI-lea, caracterizată prin redescoperirea interesului pentru cultura și arta antichității clasice. În această perioadă, omul recapătă conștiința de sine ca individ, după o lungă perioadă de anihilare filozofică a personalității.

Lumina acționează ca o esență divină, unde tot ceea ce este atins de ea este frumos și ideal.

În Renaștere, lumina este înfățișată în mod real pentru a reprezenta o lumină care atinge ființele umane, o lumină care arată lucrurile așa cum sunt, în care tot ceea ce este atins de ea este frumos și ideal. În mod special, acum frumusețea operei de artă este construită cu perspectiva și proporțiile ideale deduse din calculul matematic și geometric. Unul dintre primele indicii cu privire la frumusețea Renașterii a fost evoluția luminii și modul în care a fost cuprinsă.

Obiceiurile legate de sărbători fac parte din cultura tradițională a neamului nostru. Este o mare bucurie că încă se mai păstrează în unele zone ale țării aceste datini care ne ajută să înțelegem sărbătoarea respectivă precum și să ne bucurăm împreună de Marele Praznic. Păstrarea acestor datini este o mărturie vie a faptului că avem o conștiință a neamului din care facem parte.

Obiceiurile țin de conștiința poporului român pentru că exprimă înțelepciunea populară a acestui neam, sunt esențe ale bogăției noastre spirituale. Cele mai răspândite și mai fastuoase s-au dovedit a fi cele legate de marele Praznic al Crăciunului și de sărbătorirea Anului Nou. Repertoriul tradițional al obiceiurilor și tradițiilor românești cuprinde pe lângă colindele propriu-zise - Cântece de stea, Vifleemul, Plugușorul, Sorcova, și o seamă de datini, practici, superstiții, ziceri, sfaturi cu originea în credințe și mituri străvechi sau creștine.

Foto: Serbare: *Nașterea Mântuitorului*, Arhivă foto, Vera Subin

Crăciunul, cea mai așteptată sărbătoare în lumea creștină din perioada rece a anului. O sărbătoare ce numără mai mult de 2.000 de ani și căreia i se asociază zeci de simboluri: Moș Crăciun, bradul, portocalele, cozonacul, colindele...

Foto: *Bradul de Crăciun*, Arhivă foto, Vera Subin

O moștenire strămoșească de valoare și strâns legată de sărbătoarea Crăciunului sunt colindele. Mesajul lor este simplu și înălțător: „Hristos Se naște, slăviți-L!” Suntem obișnuiți să cântăm aceste colinde de mici, ca semn al mărturisirii credinței ortodoxe și Nașterii Domnului. Sau cel puțin așa credem.

Foto: *Colacul de Crăcin*, Arhivă foto, Vera Subin

Foto: *Lumina, simbol al Nașterii Mântuitorului* Arhivă foto, Vera Subin

Să nu uităm că societatea de astăzi, influențată puternic de consumerism, trăiește foarte „intens” Crăciunul. Listele de cadouri imense, care necesită buget și timp, răpesc mintea creștinului cu mult timp înainte de apropierea sărbătorilor de iarnă. Grija unui brad mai mare și mai frumos, a ținutei, a mesei, a oaspeților... devine problematica centrală a sărbătorii. Iar copiii trebuie neapărat să cunoască câteva poezii pentru Moș Crăciun și niște colinde, pentru a perinda tradiția.

În societatea occidentală, decalajul dintre adevăratul sens al Crăciunului și obișnuințele oamenilor de celebrare este și mai mare. Crăciunul nu reprezintă decât cina în familie, cadouri și apropierea sfârșitului de an. Bucuria Nașterii lui Hristos este înlocuită cu obiecte de valoare, abundența dulciurilor și forfota târgurilor de Crăciun. Dumnezeu este dat afară de la propria serbare.

Aceste adevăruri sunt foarte dureroase. Tradiționalizarea și formalizarea Crăciunului sunt o cale dinspre Dumnezeu spre necunoscut. Hristos Se naște în fiecare an. El este viu și adevărat. El este centrul sărbătorii și nu toate celelalte lucruri materiale. Iar Crăciunul nu reprezintă un sfârșit

de an, ci mai degrabă o renaștere a speranței de mântuire, deoarece Mesia Se întrupează din nou și ne arată că este cu noi până la sfârșit.

Ce este deci Crăciunul? Este Sfânta Liturghie în primul rând. Este conștientizarea importanței spirituale a sărbătorii. Este mărturisire prin colind, Lumina Sfântă cu adâncă credință și înțelegere a sensului versurilor, a Nașterii lui Mesia. Și, nu în ultimul rând, este împărțirea bucuriei materiale și spirituale cu cei mai puțin avuți. Acest Crăciun ne poate aduce pace, liniște și bucurie sufletească!

La sate, de Sărbătoarea Nașterii Domnului, în seara de Ajun, există și obiceiul colindării familiilor de către cetele de Colindători, copii și adulți. Adulții fiind cântăreții din Corul Bisericii. Copiii colindători se constituie în cete de câte cinci, reprezentând pe cei trei crai de la Răsărit, Irod Împărat și "Cătana", soldatul acestuia, dar și copii organizați în grupuri mai mici sau mai mari și care transmit mesajul Nașterii Domnului printr-o scenetă religioasă, fiecare colindător fiind costumat distinct, în funcție de personajul interpretat. Aceștia vestesc Nașterea Domnului prin colinde. După ce recită întreaga scenetă în fața altarului și a oamenilor prezenți la slujbă, "craii" pornesc din casă în casă și transformă curtea fiecărei gospodării într-o scenă pe care interpretează rolurile apoi colindă membrii familiei cu o colindă închinată Nașterii lui Iisus Hristos.

În prima zi de Crăciun, sătenii se adună cu mic cu mare la Biserica satului unde participă la Sfânta Liturghie, după care copiii îmbrăcați în straie populare și costumați corespunzător, reprezentând personajele scenei închinată Nașterii Mântuitorului Iisus Hristos. La final apare și îndrăgitul personaj, de toți copiii, Moș Crăciun, care le împarte din sacul fără fund, daruri minunate.

Foto: *Colindătorii*
Arhivă foto, Vera Subin

Foto: *Serbare de Crăciun*
Arhivă foto, Vera Subin

Foto: *Colindătorii*,
Arhivă foto, Vera Subin

Foto: *Corul Bisericii- Vestesc Nașterea lui Iisus*
Arhivă foto, Vera Subin

BIBLIOGRAFIE:

1. www.dictionar-pictori.materiale-pictura.com
2. I. Lotreanu, *Sadu. Studiu monografic si etnomuzicologic*, 1998
3. M. Radulescu-Codin, *Sărbătorile poporului*, 1909
4. T. Pamfile, *Mitologie românească*, Ed. All, București, 1977
5. Nicolau, *Ghidul sărbătorilor românești*, Ed. Humanitas, București, 1998
6. Arhivă foto, Vera Subin

„LUMINĂ ȘI RENĂȘTERE ÎN EDUCAȚIE : ABORDĂRI CULTURALE, ARTISTICE ȘI PEDAGOGICE PENTRU VIITOR ”

Szarvadi Rodica-Mirela
Școala Gimnazială Iernut

Lumină și Renaștere în Educație: Perspective Culturale, Artistice și Pedagogice reprezintă un concept ce sugerează o abordare integrată în educație, în care lumina simbolizează înțelegerea și iluminarea minții, iar renașterea reflectă o reînnoire a metodelor și valorilor educaționale. Aceste perspective se pot manifesta în practici educaționale inovatoare care combină elemente de cultură, artă și pedagogie pentru a încuraja dezvoltarea creativă, critică și holistică a elevilor. Exemple de bune practici în educație:

1. **Învățământul prin Artă și Cultură**
 - Proiecte de învățare prin creație artistică: În multe școli și instituții educaționale din întreaga lume, educația artistică a devenit un instrument puternic pentru dezvoltarea creativității, abilităților de rezolvare a problemelor și a gândirii critice. De exemplu, programul „Arta pentru viață” în școlile din Europa de Est încurajează elevii să exploreze problemele sociale prin pictură, muzică și teatru.
 - Ateliere de artizanat și meșteșuguri: La nivel cultural, școlile pot organiza ateliere în care elevii învață tradițiile meșteșugărești locale, promovând astfel înțelegerea și respectul față de patrimoniul cultural.
2. **Pedagogia Luminii – Învățământul prin explorare și reflecție**
 - Școlile Waldorf: Aceste școli pun un accent deosebit pe dezvoltarea armonioasă a minții, corpului și spiritului, integrând activități creative (muzică, teatru, arte vizuale) și filozofice. În loc de un curriculum standardizat, elevii sunt încurajați să învețe prin explorare și experiență directă.
 - Educația prin poveste: Povestirea și nararea de istorii sunt tehnici pedagogice ce permit elevilor să dobândească învățăminte valoroase prin exemple vii și imaginate. Aceasta metodă ajută la dezvoltarea empatiei și gândirii critice.
3. **Integrarea tehnologiilor și a inovației în educație**
 - Laboratoare de inovație și coding: În educația modernă, integrarea tehnologiilor avansate poate încuraja dezvoltarea abilităților de gândire logică și creativă. De exemplu, proiectele de coding pentru copii (cum ar fi programul Code.org) încurajează elevii să învețe prin joacă programare și să aplice această abilitate în rezolvarea de probleme.
 - Aplicații educaționale interactive: Platformele educaționale online și aplicațiile care utilizează realitatea augmentată și virtuală sunt tot mai populare în școli, fiind un exemplu de „lumină” (oferind noi perspective) și „renaștere” a modului de învățare.
4. **Educația integrată și interculturală**
 - Proiecte educaționale interculturale: Colaborările între școli din diverse culturi și țări pot contribui la formarea unor elevi mai deschiși și empatici. Proiectele Erasmus+ sunt un exemplu de bună practică care încurajează schimburi culturale și învățarea prin diverse perspective.
 - Educația globală: Proiectele de educație pentru dezvoltare durabilă și pentru

înțelegerea problemelor globale (schimbările climatice, drepturile omului, etc.) sunt excelente pentru creșterea conștiinței globale a elevilor.

5. Promovarea educației non-formale și extracurriculare
 - Ateliere de teatru și improvizație: Acestea ajută elevii să își exprime emoțiile, să colaboreze cu ceilalți și să dezvolte încrederea în sine. Un exemplu bun este activitatea teatrului de improvizație în școli, care contribuie la dezvoltarea abilităților sociale și a creativității.
 - Proiecte de voluntariat: Implicarea elevilor în activități de voluntariat poate aduce un impact pozitiv asupra comunității și poate învăța elevii despre responsabilitate, empatie și importanța contribuției sociale.
6. Educația pentru mediu și sustenabilitate
 - Școlile ecologice: În unele școli din lume, s-a dezvoltat un program educațional care include educația pentru mediu și protecția naturii. Aceste școli sunt exemple de bune practici în educația pentru viitor, în care elevii sunt implicați în proiecte de reciclare, conservare a resurselor naturale și agricultură sustenabilă.

Concluzie

Integrarea aspectelor culturale, artistice și pedagogice în educație poate stimula o „lumină” interioară a elevilor, oferindu-le nu doar cunoștințe, ci și o înțelegere profundă a lumii din jurul lor. În plus, „renașterea” în educație presupune adoptarea unor abordări mai flexibile și adaptate nevoilor actuale ale elevilor. Prin aceste exemple de bune practici, educația devine nu doar un mijloc de a transmite informații, ci și un proces care formează caractere, încurajează gândirea critică și contribuie la dezvoltarea unei societăți mai armonioase.

Bibliografie:

Cărți și lucrări academice:

- Gardner, H. (2011). *The Disciplined Mind: What All Students Should Understand*. New York: Penguin Books.
- O lucrare despre importanța învățării prin înțelegere și creativitate, care explorează cum se pot construi abordări educaționale care îmbină gândirea critică și artistică.
- Eisner, E. W. (2002). *The Arts and the Creation of Mind*. Yale University Press.
- Exploatează rolul artei în dezvoltarea cognitivă și emoțională a elevilor, subliniind importanța educației artistice în formarea unui gânditor creativ.
- Nicolescu, B. (2002). *Cunoașterea și educația: Către o pedagogie integrativă*. Iași: Polirom.
- O lucrare care promovează o pedagogie integrativă, axată pe interconexiunea diferitelor domenii ale cunoașterii și dezvoltarea holistică a elevilor.

Articole și studii de caz:

- Brodie, E. (2017). *Art, Education, and the Development of Creativity in the 21st Century*. *International Journal of Education & the Arts*, 18(6).
- Articol care discută modul în care educația artistică poate stimula creativitatea în rândul elevilor și importanța acesteia pentru dezvoltarea abilităților de gândire critică.
- Orr, D. (1992). *Ecology, Education, and the Recovery of the Earth*. State University of New York Press.

- O lucrare ce abordează educația pentru mediu și importanța educației ecologice în formarea unui viitor sustenabil.

Resurse online:

Code.org (<https://code.org/>)

- Platforma educațională care promovează învățarea programării și a gândirii logice prin jocuri și activități interactive.

Erasmus+ Projects (<https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/>)

- Informații despre programele și proiectele educaționale europene, inclusiv inițiative interculturale și educația globală.

Jurnale și publicații:

International Journal of Art & Design Education (IJADE) – Articole despre educația artistică și impactul său asupra dezvoltării elevilor.

- <https://onlinelibrary.wiley.com/journal/14768070>

ANOTIMPUL BUCURIEI ȘI AL RENAȘTERII- PRIMĂVARA

Teleagă Elena Lăcrimioara

Școala Gimnazială „Mihai Eminescu” Rădăuți

A sosit un anotimp îndrăgit de toată lumea, iar acesta este primăvara. Acum toate poveștile încep să se transforme și să capete o altă aură. Totul se transformă zilnic. Natura ne șoptește că există viață peste tot și că în fiecare început de primăvară există fericire. Primăvara așterne peste tot un covor multicolor, iar în văzduh păsările câmpului compun triluri de renaștere. Un parfum ușor de flori se răspândește la adierea vântului. Mugurașii dezmiardați de soare încep să se umfle de bucurie. Brazilii care tocmai și-au lepădat mantia de nea privesc bucuroși spre soare. Este momentul ca activități cu caracter nonformal, activitățile outdoor să fie realizate. Sub aspect nonformal, activitățile de tip outdoor contribuie, în principal, la obținerea unei stări de bine a copilului. Copiii pot admira toate vietățile. Albinele cele muncitoare și fluturii cei vioi ne asigură că vremea frumoasă și zilele însorite se apropie. Gândăceii și cărăbușii dorm la soare dezmoțindu-și picioarele și aripioarele. O buburuză se îndreaptă greoi pe un fir de iarbă. Este greu și pentru ea să-și revină din somnul cel profund de astă iarnă. Furnicile au ieșit din ascunzișurile lor și încercă să-și croiască drum și să construiască cele mai rezistente mușuroaie. Firișoarele mici de iarbă își ridică brațele către soare și către cerul cel albastru dorind să le îmbrățișeze cu mare drag. Copacii se deșteaptă din somnul de peste iarnă și se îmbracă îndată cu un veșmânt înmugurit apoi înflorit. Ciocârlia se înalță spre văzduh și cântă mai veselă ca niciodată. Din tufișurile proaspăt înverzite se aude inconfundabilul cântec al privighetorii. Câte cântece inundă natura! Cântă cucul, cântă sturzul, cântă mierla! Primăvara lucrează zi de zi și ceas de ceas la alungarea deplină a bătrânului anotimp al zăpezilor. Păpădiile încep să zâmbească vesele pe câmpuri și prin păduri. Razele soarelui se strecoară vesele printre crengile de cireș înflorite, coborând spre pământ pentru a-l încălzi. Miroase a iarbă verde și a pământ arat. Din zori și până în seară tractoarele cutreieră ogoarele în lung și în lat lăsând în urma lor un petic negru de pământ proaspăt arăt. Munca este în toi. Oamenii muncesc și se bucură de renașterea naturii. Rândunelele zboară prin împrejurimi după paie pe care le poartă-n zbor până sub streșinile caselor, ori prin copaci pentru a-și face cuibul cât mai rezistent. În curând în ele vor locui pușorii. Petale de flori de cireș se desprind ușor de la locul lor și aleargă una după alta spre pământ formând un covoraș alb care ne amintește de iarna care cu greu a plecat. Fiecare floare are povestea ei, de când apare și până dispare. În locul florilor se vor forma cireșele mult dorite de toată lumea dar mai ales de copii. Primăvara este o armonie de sunete și de culori alese cu grijă de Creatorul lumii pentru mângâierea văzului și al auzului. Este un anotimp în care toată natura renaște dar renaște și omul. În acest anotimp bucuria crește, se multiplică, iar omul este mai vesel și mai creativ. Dacă primăvara ar fi o regină cum ar arăta ea? Cu ce haine ar fi îmbrăcată și ce culori ar purta? Câte parfumuri ar purta cu ea? Cu siguranță ar fi cea mai cochetă dintre toate fiicele anului. Există o primăvară pentru natură și una pentru suflet. Acum să lăsăm ca mintea să alerge și sufletul să viseze. Cerul s-a făcut albastru, iar în suflet se aștern gânduri de veselie. O rază caldă de lumină străpunge fereastra sufletului. Lumina face minuni în împărăția sufletelor noastre odată cu venirea primăverii. O zi senină și cu mult soare este afară și în suflet. Verdele puternic din împărăția câmpului ne liniștește ființa care renaște. Orice mișcare are o melodie, orice peisaj are o cheie care se deschide cu un sentiment. Fiecare cuvânt vine din cel mai adânc colț al sufletului. Culorile care ne învăluie pictează în noi fericirea. Atâta timp cât pe peretele din suflet există și puțin alb orice culoare ți se pare mai frumoasă și mai caldă. Când privești mai profund o lalea gândurile bune coboară lângă ea. Primăvara este un anotimp plin de magie și de culori. Este renașterea naturii dar și a sufletului. În încheiere, amintesc viziunea pedagogului Constantin Cucoș despre educația outdoor: ”Educația din școală rămâne sărăcită dacă nu este complementată de

ceea ce se poate adăuga dinafara perimetrului ei; educația de tip outdoor nu eclipsează educația din sala de clasă, ci îi imprimă o altă demnitate și consistență. Este o formă de stimulare și „împlinire” a ei, prin extensiuni, aplicații, prefațări de noi căutări. O școală inovativă va prelua și integra, în modul ei specific, astfel de situații, le va face aliat, sursă de revigorare, de întărire, de extensiune a ariei ei de acțiune. Și asta, pentru binele școlii și al celor care intră în ea, deopotrivă!”

BIBLIOGRAFIE:

1. Manual de educație outdoor-www.slideshare.net
2. Baze teoretice ale Educației Outdoor

UN CRÂMPEI DINTR- UN ALBUM

ȚILEA ELISABETA

Școala Gimnazială „ Spiru C. Haret ” Viișoara

CERCUL DE LECTURĂ

„Nevoia de ficțiune ca aspirație spre lumi alternative e un fenomen general uman definitoriu”

(Ion Simuț)

PRETEXT

Proiectul *Cercul de lectură* a fost inițiat ca o alternativă școlară și cu scopul recuperării cititorilor elevi. Cercul – formă în care se întâlnesc elevii cu „consilierii” lor și discută liber despre cărți – funcționează ca activități extracurriculare al căror scop este valorificarea lecturii inocente și descoperirea plăcerii de a citi prin recrearea subiectivă a textului.

La nivel național Cercurile de lectură au devenit o componentă de cercetare didactică cu obiective, teme, etape, evaluări, corecturi și reluarea ciclului.

La nivelul școlilor *Cercurile de lectură* funcționează azi fie ca CDȘ-uri, fie ca activitate extracurriculară; de cele mai multe ori funcționează ca activitate extracurriculară deoarece ca CDȘ e mai dificil de implementat în condițiile învățământului actual.

Curriculum la Decizia Școlii a fost introdus ca parte a Curriculumului Național în 1998. Permite cu entuziasm ca expresie a modernizării învățământului, opționalele și-au îndeplinit numai parțial rolul. Disfuncționalitățile s-au datorat chiar de la început politicilor educaționale care au redus de la an la an numărul de ore, precum și politiciile școlilor care au folosit orele de CDȘ pentru completarea normelor didactice, opționalul făcându-se formal sau repetând trunchiul comun. Dincolo de aceste disfuncționalități, acolo unde totuși s-au făcut respectând spiritul legii, opționalele și-au dovedit eficiența, asigurând pentru profesori și elevi posibilitatea de a concepe și de a urma parcursuri individuale.

Există acum un context favorabil – reacția întregii societăți față de insuccesele elevilor români la testările prin care se măsoară competențele de lectură . Atelierele, activități eminamente practice, pot fi un cadru adecvat pentru ameliorarea și dezvoltarea competențelor de lectură și scriere ale elevilor.

În urma eșecurilor înregistrate de elevi la evaluări, mai ales la cele de tip PISA, *Ministerul* a venit cu un set de idei venite să îmbunătățească performențele școlarilor. Dintre acestea aș aminti:

formarea competențelor de lectură cade în sarcina tuturor profesorilor din școală; introducerea momentului ortografic, utilizarea unui set de întrebări care orientează lectura, ducând la înțelegerea textului.

Dar, aș adăuga aici, cel mai important pas este trezirea interesului pentru lectură, ceea ce este o adevărată provocare în societatea de azi.

Trezirea interesului pentru lectură este unul dintre obiectivele majore ale activității desfășurate de profesori.

Lectura elevilor este determinată de particularitățile de vârstă și psihice, de preferințele lor, de climatul familial. Gustul pentru citit nu vine de la sine, ci se formează printr-o muncă caracterizată prin răbdare, perseverență și continuitate. Orizontul cunoștințelor primite în clasă la orele de literatură română și lectură este lărgit de lectura făcută acasă.

Dacă vrem să trezim interesul copiilor pentru lectură, este necesar să-i oferim acestuia cărți care ar putea concura cu televizorul și calculatorul. Conținutul cărților trebuie să corespundă cerințelor copilului de azi și nu închipuirilor noastre de ieri. O carte bună pentru copii este una care este citită cu aceeași plăcere și de maturi. Cartea bună este scrisă astfel încât menține asupra sa toată atenția și prin frază, și prin subiect, și prin mesaj. O carte bună este aceea care stimulează imaginația, făcându-i pe copii să se gândească la lucrurile importante din jurul lor. Le dezvoltă atenția și gândirea pentru că actul gândirii îi implică mai mult decât vizionarea unei emisiuni TV. Cărțile sunt mult mai morale decât jocurile pe calculator. Discutarea și încurajarea elevilor în exprimarea părerilor îi ajută să se înțeleagă pe sine și să înțeleagă punctele de vedere ale celorlalți.

Din când în când, trebuie să luăm în considerare și situația că, deși am recomandat o carte valoroasă, deși discuțiile premergătoare au fost interesante, deși elevii au manifestat interes după lectura unui fragment, până la urmă au citit-o greu, au citit-o pe sărite sau au renunțat la ea după câteva pagini. Care sunt soluțiile pentru profesor în această situație? Să-și amintească de decalogul drepturilor cititorilor din *Comme un roman*, cartea lui Daniel Penac, el însuși profesor de literatură:

1. Dreptul de a nu citi;
2. Dreptul de a sări paginile;
3. Dreptul de a nu termina cartea;
4. Dreptul de a reciti;
5. Dreptul de a citi orice;
6. Dreptul la bovarism (maladie transmisibil prin citit) - de a te atrage în lumi imaginare;
7. Dreptul de a citi oriunde;
8. Dreptul de a răsfoi cărțile, de a citi pe sărite;

9. Dreptul de a citi cu voce tare;

10. Dreptul de a nu fi obligat să-ți explici opțiunile și gesturile.) și să încerce să reia discuția asupra punctelor de interes din carte. Iar, dacă nu, nici așa nu trezește interesul, să renunțe, însă cerând elevilor să-și motiveze cu argumente puternice dezinteresul.

PROIECT EDUCAȚIONAL

Cercul de lectură

**”Citește! Citind mereu, creierul
tău va deveni un laborator
nesfârșit de idei și imaginații”**

(Mihai Eminescu)

Școala Gimnazială „Spiru C. Haret” Sat Viișoara, Județul Vaslui

Coordonator: prof. Țilea Elisabeta

Profesor de limba și literatura română

PREZENTARE

Denumirea proiectului: CERC DE LECTURĂ

Tipul programului: activitate extracurriculară

Grup țintă: elevii claselor a V-a și a VI-a de la Școala Gimnazială ”Spiru C. Haret” Viișoara

Durata: martie - mai 2025.

Parteneri: biblioteca școlii

Scop: Atragerea copiilor în lume cărții, descoperirea mesajului unui text, dezbaterăa unor teme prin prisma mai multor discipline studiate la școală.

Obiective:

1. Îndepărtarea barierei dintre copil și carte;
2. Încurajarea exprimării libere a impresiilor, a sentimentelor, a trăirilor provocate de lectură;
3. Cultivarea gustului pentru lectură;
4. Socializarea elevilor, cooperarea prin intermediul unor activități de lectură;
5. Privirea lecturii din alt punct de vedere decât cel „oficial”, din clasă;
6. Crearea unei atmosfere destinate;
7. Stabilirea unei relații bazate pe încredere, respect și prietenie;
8. Conștientizarea importanței lecturii;
9. Evidențierea valorii pe care o are notarea reacțiilor cititorilor;
10. Elaborarea unor liste de lectură recomandate de elevi.

Resurse umane: elevii claselor V-VI, cadre didactice, părinți.

Resurse materiale: cărți, afișe, foi, markere, aparat foto sau telefon, video-proiector, flip-chart, consumabile.

Resurse de spațiu: săli de clasă, biblioteca școlii, curtea școlii.

Modalități de evaluare: concursuri, portofolii, expoziții.

Valorificarea proiectului: realizarea de afișe, poze, popularizarea interesului pentru lectură.

Rezultate așteptate: creșterea interesului pentru lectură, înțelegerea mesajului textelor citite.

Categoria în care se încadrează proiectul: **cultural – artistic**

ARGUMENT:

Paradoxal, în aceste vremuri agitate, în care „timpul nu mai are răbdare cu noi”, elevii găsesc încă, în interiorul lor, dorința de a citi. De aceea, profesorul de limba și literatura română are un rol important, acela de a-i stimula, de a găsi, în permanență, noi metode de a-i incita la lectură.

Desigur, totul trebuie să pară un joc, destindere și relaxare. A citi de dragul de a citi – nimic impus. Totul se reduce la curiozitatea copiilor, la interesul pe care îl au pentru un anumit gen de carte.

Astăzi, copiilor le este atât de ușor să dea o carte la o parte favorizând mai degrabă un alt prieten – calculatorul (sau televizorul). Cu un singur clic poți avea acces la informație. Absența unei lecturi susținute e evidentă în vocabularul lor sărac, în comportament, în gândire, în violența limbajului.

Tocmai de aceea e nevoie, mai mult ca oricând, să ridicăm bariera existentă între copil și carte. Îndepărtarea copiilor de lectură trebuie să fie un semnal de alarmă.

Cred cu tărie că fiecare copil are disponibilitatea sufletească necesară apropierii de lectură. Imaginația lor, atât de bogată, trebuie valorificată – și copii răspund chemării întodeauna. Copii reușesc să te surprindă, să gândească de multe ori la unele lucruri care ție, profesorului de limba română, nici nu-ți treceau prin cap. Aceste impulsuri sau sclipiri, aș putea spune, trebuie încurajate.

Elevii au nevoie mereu de alternative în loc de idei, rezumate. Pot alcătui jurnale de lectură care să permită evidențierea sinelui. Discuțiile nerestricționate pot da senzația de libertate totală. Metodele de lucru vor fi cele activ-participative. Toate activitățile desfășurate în cadrul cercului de lectură vor veni în întâmpinarea orizontului lor de așteptare.

Găsesc că ar fi interesant pentru copii să afle că există drepturile cititorului, pe care și le pot asuma fără comentarii, observații sau reproșuri. Plină de entuziasm și speranță aștept cu nerăbdare reacțiile „micilor cititori”, bucuria pe care o vom trăi cu toții descoperind sau redescoperind lectura/cartea.

Exemple de activități

Activitatea 1

La prima întâlnire se poate discuta despre ceea ce ar trebui să conțină portofoliul personal: fișe de lectură, compuneri, desene, jurnale de lectură, orarul cu timpul dedicat lecturii.

De asemenea se poate stabili care va fi cartea pe care ar dori să o citească în cadrul întâlnirilor (fragmente). Se ține cont de propunerile elevilor, derularea activităților fiind făcută astfel încât să răspundă nevoilor și așteptărilor acestora.

O altă activitate ar putea fi prezentarea cărții preferate.

După mai multe întâlniri se pot citi fragmente folosind predicția; se poate întocmi harta subiectivă a lecturii, copiii având libertatea de a interpreta desenând. La final, pentru a ieși din text, se poate face cercul prieteniei (mesaje pe care ei și le transmit atingându-și colegul pe umăr).

Activitatea 2

O întâlnire interesantă ar putea fi în cadrul bibliotecii școlii, copiii având acces nerestricționat la orice tip de carte. Se pot citi scurte fragmente care au plăcut, în mod deosebit, pentru ca mai apoi să-și motiveze preferințele. Sunt încurajate discuțiile libere.

O altă variantă ar fi citirea începuturilor unor cărți, cerându-li-se elevilor să aprecieze care este cel mai interesant și, eventual, îi motivează să citească cartea.

Acest tip de activitate se poate desfășura și în curtea școlii, elevii fiind așezați pe iarbă, pe bănci sau pe butuci de lemn.

Activitatea 3

”Literatura și cinematografia” – de la carte la scenariu literar

Locul de desfășurare: Sala de clasă

Participanți: elevii claselor V-VI;

Descrierea activității : activitatea presupune vizionarea unor ecranizări după cărți ale unor autori studiați, de exemplu: *Amintiri din copilărie*, *Fata babei și fata moșneagului* de Ion Creangă, *Bubico*, *D-l Goe* ... de Ion Luca Caragiale etc.

Responsabil: coordonator proiect, prof. Țilea Elisabeta

Beneficiari: elevi și cadre didactice, părinți.

Modalități de evaluare: finalizarea produsului *Albumul literar* și acordarea de diplome.

D.8. Rezultate așteptate:

Implicarea continuă a cadrelor didactice în atragerea efectivă a elevilor în organizarea unor activități cu caracter extracurricular, activități ce vor conduce la creșterea calitativă și cantitativă a acestora.

D.9. Evaluare

- ✚ Analiza lunară a activităților desfășurate și a rezultatelor obținute
- ✚ Observarea impactului asupra copiilor implicați în aceste activități
- ✚ Realizarea de albume/ mape/portofolii de documentare ce conțin materialele culese
- ✚ Continuitatea/sustenabilitatea proiectului.

Concluzii:

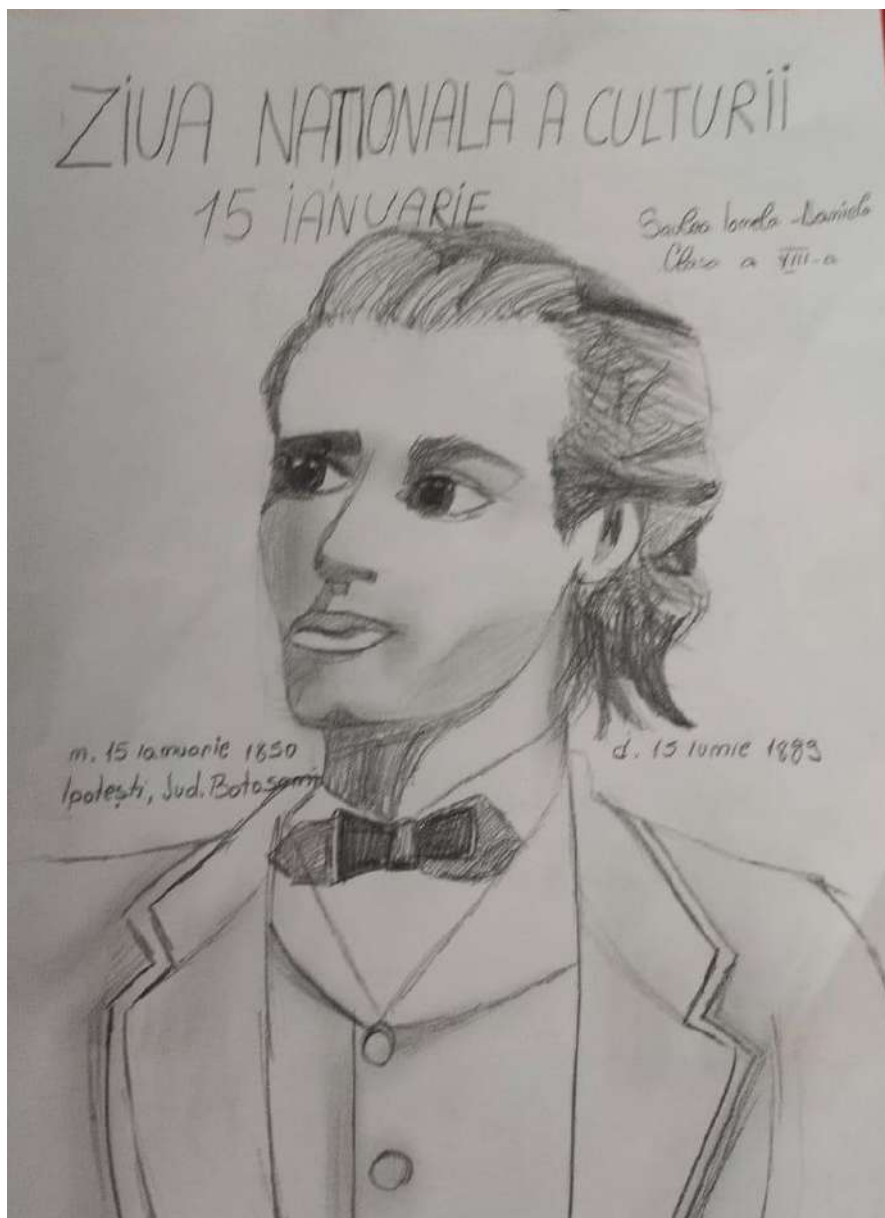
Activitățile pot fi diverse, aplicându-se metode interesante: *cuiburi de hârtie*, *concurs de ghicire a personajului*, *chestionare*, *interpretare de figuri de stil/limbaj* etc.

Actul lecturii nu poate să vină decât în sprijinul elevului, cultivându-le gustul pentru frumos, pentru carte, pentru a citi – în general.

Cercul are intenția să seducă, să instige la citit, să provoace spiritul, să cultive esteticul, să dezvolte simțul realității, al ficțiunii și al nonficțiunii – din perspectiva a mai multor dimensiuni (litarare, istorice, culturale, etnice, religioase etc.).

Prof. Țilea Elisabeta

MIHAI EMINESCU (1850-1889)

Tablou realizat de eleva Saulea Ionela - Daniela, clasa a VIII-a, Școala Gimnazială "Spiru C. Haret" Vișoara.

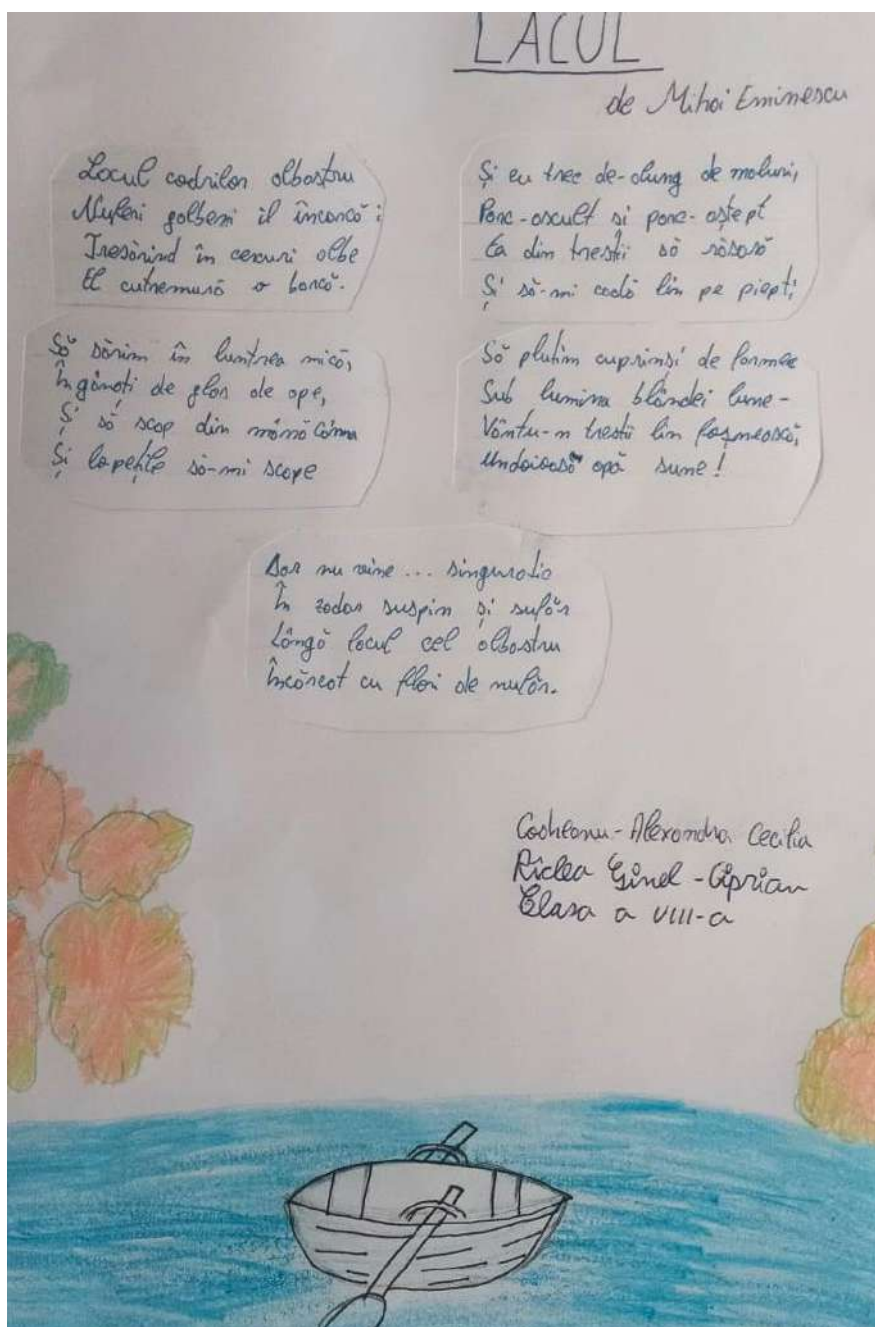
"E steaua care n-a apus
Și-n ciuda minților șirete
Luceafărul rămâne sus-
În timp ce plouă cu comete!"

(Epigrama, de Victor Macarevici)

"EMINOVICI"

Mihai Eminescu este cel mai important poet român. Aparține perioadei marilor clasici, alături de Ion Creangă, I.L. Caragiale și Ioan Slavici. S-a născut la 15 ianuarie 1850, la Botoșani și a copilărit la Ipotești. A debutat la 16 ani cu poezia *La mormântul lui Aron Pumnul*, dedicată profesorului său de română.

Textul liric

Poezia *Lacul*, apărută la 1 septembrie 1876 în revista *Convorbiri literare*, abordează două teme predilecte ale poetului, dragostea și natura.

MIHAI EMINESCU

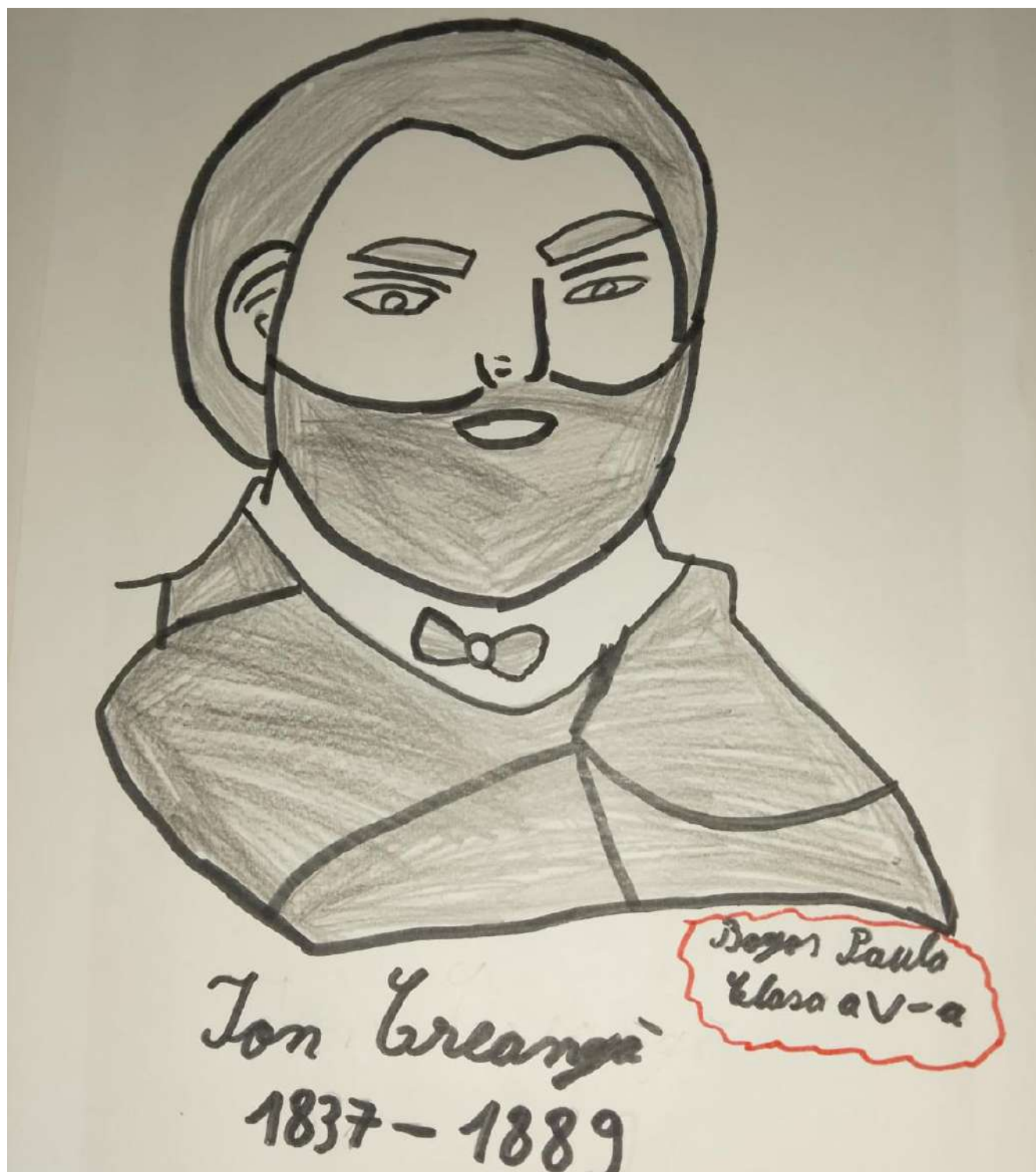

"Dragi mi-erău șezătorile, clăcile, horile și toate petrețerile din sat, la care luam parte cu cea mai mare înșuflețire." (Ion Creangă)

1 MARTIE 2025

POVESTITORUL COPILĂRIEI NOASTRE

(n. 1 Martie 1837 la Humulești - d. 31 Decembrie 1889, Iaș)

Corbul și vulpea

de Jean de La Fontaine

Jupân corbul câștigase
Din negoțul ce-avucase
Un bun chilipir de ceș,
Și cu dânsu-n loc se duse
P-un copac, unde se puse
Ca un om l-ai său săleș.

Vulpea, ca o jupâneasă,
O cam șterge de p-acasă,
Și ieșise la plimbare;
Iar bunul miros ce are
D-ici, de colo o-ndreptă
Sub copac, și-n sus cătă:

— Jupâne corb, plecâciune!
O, Doamne, ce frumusețe!
Ce pasăre, ce minune,
Ce drag de pene mătășel!
Dar n-are gles; ce păcat!

Corbul, îngâmfat în sine,
Niciodacum nu-i veni bine
Ca vulpea să-l socotească
De mut sau să mi-l vorbească
Că e prost l-ai său cântat.
Lungi gâtul, căscă ciocul
Și-ncepu a croncăi.
Ceșul căzând, vulpea-aci,
Căntărețul păți jocul.

— Jupân corb, prăcum se vede,
Minte numai ți lipsește;
Și fă bine de mă crede
Și-nvăță, te folosește:
Că demult, foarte demult,
Din punga celor ce-ascult
Lingușitorii trăiesc.

În faule volarea cultura camăta în marea.

Împelătorii sunt înșelați la rândul lor!

Papa Gabriel Gabriel.
Lana o vi-a

"Bunica"

de Ștefan Octavian
Iosif

Cu părul nins, cu ochii mici
Și calzi de duioșie,
Aieve parc-o văd aici
Icoana firavei bunici
Din frageda-mi pruncie.

Torcea, torcea, fus după fus,
Din zori și până-n seară;
Cu furca-n brâu, cu gândul dus
Era frumoasă de nespus
În portu-i de la țară...

Țoata la moi așa de des
Serină și tăcută;

Doar suspina din când în când
La amintirea vremii gând
Din viața și trecut.

De câte ori prindam la la,
Te dor mi-aduc aminte
Spiala ce mă cuprinsese,
Asemulnd-o - m mintea mea
Duminiții prăsfinte...

Bogos Paula
clasa a V-a

Primăvara

de Cincinat Pavelescu

În iarba verde stau lungit...
Miroare aerul a floare;
O toropeală - adormitoare
Mă fură - met. Sunt fericit!
E umbră, pace și răcoare,
Un vânt ușor și liniștit,
Mângâietor, sărută nucul...
E umbră, pace și răcoare,
Ce clar, departe, cântă nucul!
Un dor de viață negrăit
Din om și fire se desprinde.
Dau - aș putea în brațe - aș prinde
Într-unul zăruie desfășit.
Și toată seva primăverii
Bun mine vraja și-o propagă:
Și le sărută și le-apleacă [...]

Popa Adina Novici

Bogos Paula Ștefaniei

Clasa a v-a

Cel mai mult mi-au plăcut versurile: "Un vânt ușor și liniștit, / mângâietor sărută nucul ..." (Adina)

"Literatura este o oglindă fermecată în care fiecare cititor își descoperă propria lume, luminată de focul nevăzut al cuvintelor." (Mircea Eliade)

Am citit, am povestit, am clădit.

Dintr-un tărâm imaginar,

Am creat un ALBUM LITERAR!

ȘCOALA GIMNAZIALEĂ "SPIRU C. HARET" VIIȘOARA, JUDEȚUL VASLUI

**Aspecte particulare ale educației psiho-pedagogice,
abordate prin programul Erasmus + VET, 2024-1-RO01-KA121-VET-000223096,
în cadrul Colegiului Național Pedagogic “Carmen Sylva” Timișoara**

Prof. dr. Nicoleta Trandafir-Colegiul Național Pedagogic „Carmen Sylva” Timișoara

În programele de formare pentru profilul vocațional pedagogic, orele de practică psiho-pedagogică prin intermediul cărora se formează și se dezvoltă mai ușor competențele elevilor, urmăresc obiectivele din Planul de Dezvoltare Instituțională a Colegiului Național Pedagogic „Carmen Sylva” Timișoara, care are drept finalitate dezirabilă, pentru filiera pedagogică, realizarea unui „produs-final” – viitorul educator-învățători și educator-puericultor cu o solidă și interdisciplinară pregătire de specialitate, care să fie competitiv în raport cu o realitățile și cerințele pieței forței de muncă. O acceptare a provocării întregii complexități a pedagogiei educației timpurii o reprezintă și realizarea practicii pedagogice în grădinițe din Grecia, Salonic, de către 24 de eleve din filiera pedagogică, prin programul Erasmus+ VET. De aici și scopul principal al proiectului nostru: Formarea competențelor profesionale pentru inserția pe piața europeană a muncii.

Pentru a duce la îndeplinirea scopului, am stabilit următoarele obiective:

- Dezvoltarea abilităților practice în domeniul pedagogiei ale celor 24 de elevi din grupul țintă, pe perioada derulării proiectului, validate, recunoscute și integrate în pregătirea practică curentă;
- Dezvoltarea competențelor lingvistice ale elevilor implicați în proiect;
- Dezvoltarea unor competențe metacognitive prin promovarea unui dialog intercultural, prin implicarea ca subiect activ într-o comunitate de învățare europeană;
- Realizarea unui nou parteneriat între instituții educaționale europene și implementarea unor structuri comune pentru asigurarea calității.

Școala noastră valorifică continuu experiența de peste un secol a școlii de pedagogie, care a reprezentat un pol de referință al întregului învățământ timișean, urmărind elementele centrale ale dezvoltării competențelor acționale la elevi, dezvoltând rețele dinamice și cooperarea. În acest context, s-a transmis din generație în generație de cadre didactice faptul că modelul este ceea ce te ajută în propria transformare, ceea ce te umple de admirație, ceea ce poate pune în mișcare puterea de a aspira către o “organizație a învățării”. Obținerea acreditării Erasmus plus VET, 2021-2027 permite ca elevii noștri din filiera vocațională, specializarile puericultori-învățători și educatori-învățători, să găsească răspunsuri împreună cu profesorii lor, să renunțe la „modelele de carton” oferite în zilele noastre, tot mai des și mai agresiv, dar neselectiv, de televiziuni și Internet, de altfel, mijloace de informare moderne și necesare, dar nu suficiente. De aceea dorim ca structurile să fie deschise! Pentru că istoria carierei fiecăruia este marcată de anumite evenimente care se petrec în școală și stimulează valorizarea elevilor ca «subiecți» ai propriei formări. Profesorul se întâlnește în clasă cu situații diverse, predictibile și nepredictibile, la care trebuie să facă față, să gândească rapid și să acționeze creativ. Cu această

diversitate a situațiilor, elevul se întâlnește în perioada practicii pedagogice și rămâne marcat de ele. Cunoștințe, soluții și „rețete de-a gata” prezentate nu pot suplini participarea fiecărui elev la procesul propriu al construcției cunoașterii și acțiunii specifice dezvoltării durabile, în grupul de învățare din care el face parte. Practicile învățării școlare tradiționale, consacrate au pus accentul pe dimensiunea oferirii de cunoștințe elevilor, fără însă a-i implica direct pe aceștia în procesul învățării și fără a avea în vedere, în mod prioritar, aplicarea în situații reale de viață a acestor cunoștințe, operaționalizarea cu ceea ce învață. Competențele de comunicare, de relaționare, de luare a deciziilor, de asumare a riscurilor, de adoptare a unor soluții personale au fost, uneori, neglijate. Școala are misiunea de a permite fiecărui copil să crească, să-și dezvolte spiritul, corpul și inima, deci inteligența, sensibilitatea, creativitatea; să permită copiilor să învețe să trăiască împreună, unii cu alții, cu persoane diferite, să-și poată ocupa progresiv locul în societate, să poată deveni cetățeni activi. Calitatea educației este dată de o transformare inovatoare, căutându-se în permanență o diversificare a funcțiilor școlii în scopul dezvoltării acesteia ca centru de resurse pentru elevi și părinți, dar și pentru ceilalți membri ai comunității. Ritmul și dinamismul dezvoltării poate izvorî din educație, aceasta având mijloacele și forța de a instrui și educa generații mobile și active, bine înzestrate din punct de vedere intelectual, capabile să depășească inerția unui mediu social refractar, în care se resimt încă note accentuate de prejudecată și discriminare. Dimensiunea europeană a educației este reflectarea unei realități care exercită presiuni, determinându-ne să întreprindem măsuri pentru a-i sprijini pe tineri să găsească modalități de răspuns la provocările lumii contemporane.

Unitățile de conținut ce vor fi parcurse sunt:

- activități de asistență a procesului instructiv-educativ din grădiniță și alte unități conexe;
- activități de proiectare, predare și evaluare a activităților susținute de către elevi (practica activă);
- alte tipuri de activități educaționale școlare și extrașcolare.

Stagiul va deveni parte a formării de specialitate și va fi recunoscut și validat pe baza certificatului Europass Mobility și prin implementarea unor elemente ale sistemului ECVET pentru organizarea mobilităților transnaționale. Totodată, elevii participanți dobândesc noi competențe generale, își vor îmbunătăți competențele cheie transferabile, își vor exersa abilitățile lingvistice, sociale promovându-și dezvoltarea personală și profesională.

Un alt aspect al motivației pentru acest proiect este promovarea relațiilor de colaborare și prietenie între elevii și profesorii din țările partenere, deoarece realizarea unui proiect european implică promovarea ordinii și metodelor de lucru, rezultate riguroase, participarea și cooperarea, coordonarea activităților pentru scopul propus, individual și în echipă, încrederea în sine și încrederea în ceilalți, cultivarea interesului în relațiile umane. Derularea acestui proiect are în vedere gradul de utilitate a celor implicați ca beneficiari de sistem și ca opțiune de angajare pentru elevi după terminarea ciclului superior al liceului. În cadrul stagiului, participanții vor parcurge orele corespunzătoare practicii pedagogice comasate, conform Regulamentului de

practică pedagogică OM nr.5021/12.09.2013. Acestea vor fi certificate prin documente de mobilitate Europass care sunt recunoscute în tot spațiul european.

Datorită faptului că școala noastră este acreditată 2021-1-RO01-KA120-VET-000046900 prin parteneriatele realizate în ultimii trei ani, toți participanții și-au îmbunătățit comunicarea, au dobândit noi abilități, au fost expuși la diferite accente, culturi și stiluri de viață. Participanții au devenit mai competenți în lucrul în medii multiculturale și și-au dezvoltat abilitățile sociale. Varietatea situațiilor educaționale, raportate la nevoile educabililor dintr-un cu totul alt spațiu educațional, au generat o schimbare în modul de pregătire și implementare a proiectelor educaționale, prin schimbarea mentalităților elevilor, prin sporirea oportunităților acestora de acțiune pentru punerea bazelor de formare a educabililor în armonie cu natura, cu valorile sociale, cu integrarea și diversitatea culturală, ș.a. Proiectul Erasmus+ din acest an școlar oferă posibilitatea elevilor din filiera vocațională, profil pedagogic, să se pregătească prin raportarea activă la provocările vieții personale, profesionale și publice. Practic, prin intermediul acestui proiect activitățile de învățare contribuie la realizarea transformării elevilor din spectatori în actori ai artei pedagogice, utilizând tehnologia digitală, impulsionând creerea de metode și standarde de evaluare a performanțelor elevilor practicante, în corelație cu proiectarea predării și învățării, ca un demers firesc al actului educațional. De asemenea, puși în fața unor copii de alte naționalități, elevii practicanți învață să pună în valoare noile tehnologii informaționale, legate din ce în ce mai mult de felul în care arată astăzi lumea în care trăim. Adeseori, învățarea în aceste contexte, este o acumulare de cunoștințe, atitudini și aptitudini care au legătură cu arta a învăța să adresezi întrebări critice, să-ți clarifici propriile valori, să-ți imaginezi un viitor mai pozitiv și mai sustenabil, să gândești sistematic, să răspunzi prin învățare aplicată și să explorezi dialectica dintre tradiție și inovație (a cunoaște, a acționa, a conviețui, a fi prezenți și a ne transforma pe noi înșine și pe societate). Pentru a construi punți interdisciplinare variate, pentru a-i face pe elevi să valorifice oportunitățile și ideile prin transformarea acestora în valoare pentru ceilalți, au fost necesare dezvoltarea unor deprinderi, abilități și atitudini specifice, pe care elevele noastre le experimentează, și în acest an școlar, pe parcursul celor 10 zile de practică în Salonic, Grecia.

Concluzionând, putem aprecia că scopul proiectului, anume de creștere a relevanței pregătirii teoretice și practice a elevilor din Colegiul Național Pedagogic „Carmen Sylva” Timișoara, în concordanță cu cerințele de pe piața muncii, prin intermediul unor demersuri educaționale inter- și transdisciplinare de instruire experiențială utilizând tehnologia digitală, orientate către dezvoltarea competențelor specifice și pedagogice, este atins.

METODE INTERACTIVE DE PREDARE-ÎNVĂȚARE UTILIZATE ÎN ÎNVĂȚĂMÎNTUL PREUNIVERSITAR

Prof. învă. preșcolar Trocmaer Silvia
Liceul Ștefan Diaconescu Potcoava – G.P.N. Fălcoeni

Învățământul actual presupune utilizarea de metode axate pe acțiune, deci pe promovarea metodelor interactive care solicită mecanismele gândirii, ale inteligenței, ale imaginației și creativității.

“Activ” devine educabilul care “depune efort de reflecție personală, interioară și abstractă, care întreprinde o acțiune mintală de căutare, de cercetare și redescoperire a adevărilor, de elaborarea a noilor cunoștințe. “Activismul exterior” vine deci să servească drept suport material “activismului interior”, psihic, mental, să devină un purtător al acestuia.” (Ioan Cerghit, 1997, p.73)

Existența unui stil autoritar în cadrul grupului sau dificultăți în realizarea comunicării conduc la limitarea participării în mod activ a unor membri în cadrul unei acțiuni coordonate. Se pune astfel problema necesității inovării în domeniul metodologiei didactice și identificării unor noi variante în vederea sporirii eficienței activității instructiv-educative din școală, prin implicarea directă a educabilului și centrarea pe efortul său cognitiv. Astfel, profesorul Ioan Cerghit, spunea: “Pedagogia modernă nu caută să impună nici un fel de rețetar rigid, dimpotrivă, consideră că fixitatea metodelor, conservatorismul educatorilor, rutina excesivă, indiferența etc. aduc mari prejudicii efortului actual de ridicare a învățământului pe noi trepte; ea nu se opune în nici un fel inițiativei și originalității individuale sau colective de regândire și reconsiderare în spirit creator a oricăror aspecte care privesc perfecționarea și modernizarea metodologiei învățământului de toate gradele. În fond creația, în materie de metodologie, înseamnă o neconținută căutare, reînnoire și îmbunătățire a condițiilor de muncă în instituțiile școlare.” (1997, p. 44)

Metodele activ-participative sunt acele metode ce presupun: activism, centrare pe curiozitate intrinsecă, dorința de a observa, a explica, a explora, a descoperi.

Considerăm a fi activ-participative acele metode care presupun reușită în mobilizarea energiilor educabilului, care îi ghidează să își concentreze atenția, și le stârnește curiozitatea.

Astfel, metodele activ-participative pun accent pe învățarea prin descoperire și prin acțiune punând educabilii în contact direct cu situațiile de viață reală. Aceste metode au caracter educativ, exemplu: lectura independentă, dialogul euristic, învățarea prin explorare și descoperire, discuțiile colective etc.

Învățarea reprezintă activitate personală, ce aparține individului; este un act personal care implică educabilul în totalitate. Metodele menționate și puse în discuție în material presupun centrarea exclusivă pe cel ce urmează a fi educat și sunt importante în formarea personalității acestuia.

Prin intermediul metodelor activ-participative cel ce urmează să realizeze actul educațional trebuie să dețină capacitatea de a crea situații în care cel educat să fie pus în ipostaza utilizării unei game vaste de procese și operații mintale, astfel încât aceștia să aibă posibilitatea de a folosi materialul predat pentru rezolvarea sarcinilor primite, iar aici fac referire la operații cum ar fi: observarea, identificarea, comparația, opunerea, clasificarea, organizarea, calcularea, analiza și sinteza, verificarea, explicarea cauzelor, sesizarea esențialului, corectarea, stabilirea de relații funcționale, abstractizarea și generalizarea, evaluarea, interpretarea, judecata critică, anticiparea, conturarea de imagini, formarea propriei opinii, extragerea de informații, comunicarea etc.

Numim metode activ-participative toate acele metode care provoacă o stare de învățare activă, o învățare care se bazează pe activitatea proprie. Sunt metodele care duc la formele active ale învățării, adică învățarea prin explorare, învățarea prin descoperire, învățare prin rezolvare de probleme.

Metodele activ-participative scot elevul "din încorsetarea în care este ținut eventual de un învățământ axat pe o rețea de expresii verbale fixe, de genul enunțurilor, definițiilor, procedeele invariabile, regulilor rigide etc. și de a-i rezerva un rol activ în interacțiunea cu materialul de studiat (conținutul - stimul)" (I. Cerghit, 2006, 70).

Educabilul se implică astfel activ și se angajează deplin în actul învățării, cu toate resursele posibile. În măsura în care metodele pe care ne bazăm reușesc să mobilizeze efortul psihic și fizic ce provine din interiorul celui care învață, interesele și dorințele de cunoaștere, inițiativă, motivația intrinsecă (reușita și depășirea dificultăților), atunci într-adevăr ele au dreptul să-și revendice apartenența la ceea ce fac, de obicei, purtând numele de metode activ-participative.

"Activ" devine astfel educabilul care gândește, depune un efort de reflecție personală, interioară și abstractă, căruia i se oferă posibilitatea de a afla și singur, înțelege, stochează, aplică cunoștințele în mod personal, cel care cercetează și redescoperă adevărurile și nu acela care reproduce mecanic materialul predat de cadrul didactic. Astfel, predarea materiei trebuie văzută ca o modalitate de stimulare și dezvoltare a capacităților intelectuale dar și a proceselor și operațiilor ce stau la baza acestor capacități. Comparativ cu metodologia tradițională, pentru care elevul rămâne mai mult un reproducător al informațiilor prezentate de profesor, metodele activ-participative fac din acesta un participant activ în procesul învățării, pregătit să-și însușească cunoștințele prin efort propriu, prin angajarea gândirii și mobilizarea tuturor funcțiilor intelectuale în raport cu sarcina de învățare dată.

Utilizând metodele moderne, profesorul joacă un rol esențial, trebuie să-și pună în joc toate cunoștințele sale și întreaga lui pricepere, nu pentru a transmite pur și simplu cunoștințe care urmează a fi însușite mecanic, ci pentru a insufla elevilor săi dorința de a le dobândi, prin ei înșiși, printr-un studiu cât mai activ și mai intens.

În concluzie putem afirma că, metodele activ-participative, prin caracterul lor diferențiat și formativ, ajută la dezvoltarea potențialului intelectual al elevului, la intensificarea proceselor mintale, la ridicarea calității învățării.

BIBLIOGRAFIE:

1. Cerghit, Ioan, Metode de învățământ, ediția a III-a, București, Editura Didactică și Pedagogică, R.A., București, 1997
2. Cerghit, Ioan, Metode de învățământ. Iași: Editura Polirom, (2006)
3. http://www.red.isjtr.ro/docu/GIMNAZIAL/dcm_gim/eth_dcm_g/01-SERгентU-RED-TR_MET_TEH_INTERACTIVE_5_8_ETH.pdf
4. https://dppd.tuiasi.ro/wp-content/uploads/2020/01/Pedagogie-II.Met_.interactive-stimulare-inv.ef_-suport-curs.pdf

LUMINA SI RENASTERE

TRADIȚIE ȘI CREATIVITATE ÎN EDUCAȚIA MUZICALĂ INSTRUMENTALĂ

Școala Gimnazială de Arte nr 5
București

Tuță-Popescu Violeta
Profesor violoncel

Muzica a fost dintotdeauna o expresie, o trăire materializată sonor , a sufletului uman. A fost si un liant între generații, o punte între trecut si viitor, o simțire ce a putut fi redată de generațiile interprete prin partitura muzicală.

Tradiția muzicală reprezintă moștenirea culturală transmisă din generație in generație. În educație, acest lucru se reflectă prin studiul marilor compozitori ce au lăsat moștenire lumii, forme muzicale consacrate, tehnici interpretative, partituri unice ce par „noi” de fiecare dată cand sunt „exploatate”.

Tradiția oferă un cadru solid pentru dezvoltarea competențelor muzicale, elevii putand învăța prin analiză, repetiție, interpretare, valorile estetice si stilistice ale vremii. Deși tradiția este esențială, educația muzicală nu poate rămâne ancorată în trecut. Creativitatea, imaginația, influența societăților in permanentă schimbare fac ca motorul progresului- creativitatea- să gasească noi modalități de exprimare. Astfel, procesul de învățare, va încuraja mereu improvizația, compoziția si interpretările originale.

Un sistem educațional eficient va găsi modalitatea de a asigura un echilibru între tradiție si creativitate. Prin integrarea metodelor clasice cu abordări moderne, elevii pot învăta disciplinele fundamentale găsind „portite” de exprimare a creativității. Educația muzicală nu trebuie sa excludă nici tradiția, nici inovația, ci le va îmbina armonios pentru a oferi elevilor o experiență completă si captivantă.

Crearea unei experiențe captivante în educația muzical- instrumentală implică ca lecțiile să fie dinamice, adaptate fiecărui elev.

Câteva metode eficiente:

- Colaborarea în ansambluri
- Lucrări bazate pe poveste și emoție
- Utilizarea unui repertoriu diversificat
- Învățarea prin jocuri muzicale

Creativitatea joacă un rol esențial în dezvoltarea unui interpret expresiv și provoacă elevii să exploreze sunetele și posibilitățile instrumentului lor.

Câteva metode prin care aceștia pot fi stimulați:

- Improvizație: explorarea liberă a instrumentului, variații pe o temă dată.
- Compoziție și aranjament : încurajarea elevilor să creeze propriile melodii sau să reinterpreteze piese cunoscute.
- Folosirea tehnologiilor moderne : utilizarea aplicațiilor cu specific muzical, a platformelor interactive.
- Integrarea altor arte: asocierea muzicii cu poezia, desenul, dansul, poate dezvolta o expresivitate complexă.

Impactul unei abordări captivante și creative va crește motivația și dorința elevilor de a studia un instrument, va îmbunătăți capacitatea de concentrare și coordonare, va încuraja autoexprimarea și dezvoltarea unui stil personal.

Prin combinarea rigurozității tehnice cu metode inovatoare, educația muzicală instrumentală devine nu doar o formă de instruire, ci și un mediu de exploatare artistică autentică.

Studiul unui instrument muzical aduce numeroase beneficii copiilor atât din punct de vedere cognitiv, cât și emoțional și social.

Famiile care își incurajează copiii către acest învățământ special trebuie să știe că studiul muzicii, studiul unui instrument muzical îmbunătățește memoria și concentrarea, dezvoltă gândirea logică și matematica, crește performanțele școlare. Din punct de vedere emoțional, copilul va fi mai răbdător, empatic, se va autodisciplina.

Muzica încurajează autoexprimarea, explorează imaginația, îmbunătățește abilitățile de comunicare, reduce stresul și anxietatea. Cu alte cuvinte, studiul unui instrument muzical nu oferă doar educație artistică, dăruiește abilități esențiale pentru viață!

PROIECT DIDACTIC INTEGRAT

Prof.înv.preșc. UNGUREAN LOREDANA

ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 27 TIMIȘOARA- GRĂDINIȚA CU PROGRAM

PRELUNGIT NR.3 TIMIȘOARA

NIVEL DE VÂRSTĂ/ GRUPA: 5-6 ani, nivel II, Grupa Mare „B”

TEMA ANUALĂ DE STUDIU: „Ce și cum exprimăm ceea ce simțim?”

TEMA PROIECTULUI: „Eu simt, eu creez, eu exprim”

TEMA ACTIVITĂȚII: „*MAGIA PRIMĂVERII*”

ELEMENTE COMPONENTE ALE ACTIVITĂȚII INTEGRATE:

ADP: Întâlnirea de dimineață: „În palatul florilor”

Momentul Poveștii: „O întâmplare neprevăzută”

Rutine: „Uite acum mă pregătesc, micul dejun să îl servesc”

Momentul de mișcare: ”Așa creștem noi cei mici/ sănătoși, voioși, voinici!”

Tranziții: „Vine, vine Primăvara”/ „Iarnă să te duci cu bine”- jocuri cu text și cânt

ALA 1:

Științe: „Flori și culori” - fișă de lucru <https://www.liveworksheets.com/id1531245gp>

Bibliotecă : „Un gând de primăvară” – ghicitori <https://totuldesprename.ro/copilul-tau/povesti-si-poezii/ghicitori-despre-primavara>

Joc de masă: „Vestitorii primăverii”- puzzle

<https://www.jigsawplanet.com/?rc=play&pid=3b9dab7c5a8f>

ADE: Domeniul Limbă și Comunicare: „ Aventurile lui Fulgișor” povestirea educatoarei

Domeniul Om și Societate: „Nimic nu se pierde, nimic nu se câștigă, totul se transformă”- artă tranzientă- colaj

ALA 2: „Ritmul primăverii” euritmie <https://www.youtube.com/watch?v=WarOKqfXjEs>

DIMENSIUNI ALE DEZVOLTĂRII:

- ❖ *Interacțiuni cu adulții și copiii de vârste apropiate*
- ❖ *Curiozitate, interes și inițiativă în învățare*
- ❖ *Mesaje orale în contexte de comunicare cunoscute*
- ❖ *Ascultarea activă a mesajului pentru înțelegerea și receptarea lui*
- ❖ *Exprimarea orală a mesajului, a emoțiilor etc.*
- ❖ *Activare și manifestare a potențialului creativ*

COMPORTAMENTE VIZATE:

- ✓ *Inițiază/participă la interacțiuni pozitive cu copii de vârstă apropiată*
- ✓ *Manifestă curiozitate și interes pentru experimentarea și învățarea în situații*
- ✓ *Exersează, cu sprijin, ascultarea activă a unui mesaj, în vederea înțelegerii și receptării lui*
- ✓ *Înțelege mesaje simple*
- ✓ *Demonstrează înțelegerea unui mesaj oral, ca urmare a valorificării ideilor, emoțiilor, semnificațiilor*
- ✓ *Participă la activitățile de grup și la activitățile de joc, în situații uzuale, în calitate de vorbitor*
- ✓ *Utilizează structuri orale simple*
- ✓ *Manifestă creativitate în activități diverse*

OBIECTIVE OPERAȚIONALE:

ALA 1 :

- Să respecte indicațiile primite în vederea completării fișei de lucru
- Să coreleze corespunzător elementele specifice anotimpului
- Să răspundă corect și rapid la ghicitori
- Să manifeste interes față de centrele de activitate
- Să îmbine piesele de puzzle corespunzător imaginii finale.

DOMENIUNL LIMBĂ ȘI COMUNICARE- JOC DIDACTIC:

- Să enumere personajele participante la acțiunea din poveste
- Să formuleze răspunsurile la întrebări în propoziție și corect din punct de vedere gramatical
- Să așeze imaginile cu scenele din poveste în ordine cronologică

DOMENIUL OM ȘI SOCIETATE- ARTA TRANZIENTĂ:

- Să realizeze o lucrare practică, manifestând creativitate și îndemânare prin îmbinarea mai multor elemente și prin folosirea unor materiale diverse;
- Să recunoască materialele necesare activităților practice;
- Să manifeste interes asupra temei de lucru.

ALA 2:

- Să participe activ și afectiv la programul propus, dând dovadă de inițiativă, cooperare și interes;
- Să respecte indicațiile primite conform fundalului muzical.

STRATEGII DIDACTICE:

Metode și procedee: conversația, observația, explicația, demonstrația, expunerea.

Mijloace didactice: laptop, materiale diverse din natură, ramă de carton, fișă de lucru, puzzle, figurine specifice personajelor din poveste

Forme de organizare: frontal, pe grupe, individual

DURATA ESTIMATĂ: o zi (tura I)

BIBLIOGRAFIE:

*** *Curriculum pentru educație timpurie 2019*

SUPPORT pentru explicarea și înțelegerea unor concepte și instrumente cu care operează curriculumul pentru educație timpurie, 2019

Silvia Breben, Fulga Mihaela, Goncea Elena, Ruiu Georgeta, *Metode interactive de grup – ghid metodic*, Editura Arves, 2002

SCENARIUL ACTIVITĂȚII:

Ziua începe cu venirea copiilor, rând, pe rând la grădiniță. Copiii se așează pe scăunelele pregătite de educatoare. Programul zilei debutează cu **întâlnirea de dimineață** dintre educatoare și copii prin intermediul salutului:

„Bună dimineața salutăm

Și voioși ne așezăm,

Vedem cine e prezent,

Poate cine e absent,

Calendarul e încântat

Că va fi iar completat.”

Urmează prezența copiilor unde fiecare copil răspunde „prezent” la citirea numelui din catalog. Apoi completăm *„Calendarul naturii”* și încercăm să recunoaștem în ce zi a săptămânii ne aflăm. Se completează calendarul cu simbolurile zilei, al fenomenului specific și se precizează anotimpul. Pentru a sesiza prin ce se deosebește această zi de grădiniță de celelalte, educatoarea sprijină copiii în evidențierea *noutăților zilei*: surprizele pregătite în sala de grupă, modificarea aspectului centrului tematic – un întreg decor de primăvară unde sunt expuse diverse obiecte care fac trimiterea la acest anotimp .

Rutine: în acest moment copiii vor merge la baie pentru a se spăla pe mâni, pregătindu-se astfel de servirea micului dejun. Se va servi micul dejun, apoi se merge din nou la baie pentru a spăla mâinile.

Momentul mișcării: Se vor executa exerciții motrice ușoare: mișcări de brațe, întinderi. „ *Așa creștem noi cei mici/ sănătoși, voioși, voinici!*”

În continuare, educatoarea prezintă copiilor un coș cu flori, păstrând elementul surpriză, așa realizându-se **captarea atenției**. În coșul cu flori se află o scrisoare de la Zâna Primăverii adresată copiilor. Această scrisoare este citită de educatoare (**momentul de lectură**). Scrisoare conține o rugămintă adresată copiilor de a împrăști cât mai rapid înjurul lor frumusețea primăverii. Acest lucru va fi posibil doar dacă îndeplinesc anumite sarcini, pregătindu-se în acest mod pentru misiunea pe care o au de îndeplinit.

Anunțarea temei și a obiectivelor: Copiii vor fi anunțați ca la rugămintea Zânei Primăverii ei vor trebui să o ajute să aducă cât mai rapid Primăvara prin activitățile propuse.

POVESTIREA EDUCATOAREI :

„Aventurile lui Fulgișor”-

Prima activitate pe domenii experiențiale la care copiii vor lua parte este prezentarea poveștii „Aventurile lui Fulgișor”, unde personajul principal pleacă în căutarea Zânei Primăverii, pentru a aduce căldura după o iarnă geroasă. Pe drumul către Tărâmul Fermecat întâlnește alți 4 prieteni care îl însoțesc la drum: un ghiocel, o lalea, o zambilă și o narcisă. Ajunși la Zâna Primăverii aceasta le cere fiecăruia dintre ei câte un lucru pentru a le putea îndeplini dorința, fiecărei flori câte o petală iar rândunicii o pană din aripa sa. Cei 5 prieteni îi dăruiesc Zânei cele cerute și așa primăvara re apare.

1. **Introducerea în activitate** se va realiza prin prezentare titlului poveștii și prin câteva întrebări introductive despre cine cred copii, fără alte detalii că este Fulgișor. Atenția se va capta prin invitația de a afla răspunsul la întrebarea lansată anterior.
2. **Expunerea povestirii** se va realiza prin relatarea acesteia pe cale orală, concomitent cu prezentarea unor figurine care simbolizează fiecare personaj din poveste. Prezența figurinor va ajuta ca mesajul să fie mai bine transmis și preșcolarii să își mențină atenția pe tot parcursul expunerii. Se va ține cont de expresivitatea prin modularea vocii, schimbarea ritmului vorbirii și a intonației.
3. **Asigurarea feedback-ului** se va realiza prin prezentarea unor plășe în care sunt evidențiate momentele principale ale povestirii. După analizarea lor, li se va solicita preșcolarilor să le așeze în ordinea cronologică prezentată în povestire.

După atâta joacă, pentru a avea mai multă energie, copiii ies pe hol pentru servirea gustării intonând cântecul ”Iarnă, să te duci cu bine”(Tranziție), cântec pe a cărui intonație revin în sală.

ACTIVITĂȚI LIBER ALESE 1

Pe măsuțe găsesc pregătite alte materiale pentru desfășurarea activităților liber alese, organizate pe centre de interes.

Centrul Științe: „” - la acest centru se va afla o fișă de lucru pe care copiii trebuie să o completeze conform cerințelor date, făcând asocieri între elementele specifice anotimpului.

Centrul Bibliotecă : „” – la acest centru copiilor le sunt prezentate câteva ghicitori despre anotimpul primăvara la care este necesar să răspundă cât mai rapid dar și corect.

Centrul Joc de masă: „Vestitorii primăverii” - la acest centru se vor regăsi piese de puzzle pe care copiii vor trebui să le îmbine pentru a ajunge la rezultatul final, acesta fiind o imagine de Primăvară

Se dă semnalul de începere a lucrului. Educatoarea va supraveghea copiii, îi va ajuta și va da indicații acolo unde este necesar. Copiii se vor roti constant prin centre. Când timpul alocat acestei activități s-a scurs se va da semnalul prevestitor de încetare a lucrului apoi se cere finalizarea lucrărilor.

ARTĂ TRANZIENTĂ:

„Nimic nu se pierde, nimic nu se câștigă, totul se transformă”- colaj

Totuși, am aflat de la Fulgișor cât de frumoasă este primăvara, dar trebuie să demonstrăm acest lucru. Așa că vom crea un tablou cu toate frumusețile anotimpului. Prin **tranziția** „ Vine, vine primăvara!” copiii găsesc pe măsuțe materiale pregătite pentru confecționare tablourilor.

1. **Intuirea materialului didactic:** „-Ce există pe măsuțe?” (cutiute cu materiale diverse din natură, ramă de carton)
2. **Explicarea tehnicii de lucru:** Educatoarea explică faptul că ei trebuie să conceapă un peisaj de primăvară folosind materialele pe care fiecare le-au strâns în cutiuța lor.
3. **Exerciții de încălzire a mușchilor mici ai mâinii :** -Înainte de a începe să lucrăm , haideți să ne încălzim mușchii mânuțelor: ”Mâna lebedă o fac/ Care dă ușor din cap/degetele-mi sunt petale/ Le deschid ca pe o floare/ Ploaia bate-ușor în geam/Iar eu cant la pian..
4. **Executarea temei de către copii** –pe fondul unei melodiei care imită sunetele din natură, copiii assemblează în rama de carton peisajul de primăvară. Educatoarea supravegheă lucrul copiilor și acordă ajutor acolo unde este necesar. Fiiind în același timp atentă la timpul de lucru și anunțând înainte cu 5 minute de încheierea activității. Se anunță încetarea lucrului și apoi copiii vin pe rând să așeze la centrul tematic plăsuțele decorate de ei.
5. **Evaluarea lucrărilor:** În acest moment al activității educatoarea va organiza copiii sub formă de „trenuleț”. Împreună vor trece pe la expoziția cu lucrările realizate de copii la activități (DOS).

Se vor alege lucrări și se va face analiza acestora, urmărind următoarele criterii: respectarea acurateții, respectarea modului de lucru, gradul de finalizare a lucrării. Se vor evidenția atât aspecte pozitive, cât și negative, fără a da numele copilului care a realizat lucrarea pentru a nu suprima dorința de evoluție.

ACTIVITĂȚI LIBER ALESE 2

„Ritmul primăverii”- euritmie

Zâna Primăverii crede ca o modalitate foarte bună pentru transmiterea căldurii primăverii este dansul. Așa că ne recomandă să învățăm un nou dans, Le este prezentat copiilor un joc muzical cu indicații pentru mișcările reprezentative ale dansului. Copii trebuie să fie atenți și să respecte indicațiile acestuia. Se repetă dansul de câteva ori până când copiii rețin mișcările corespunzătoare.

Evaluarea întregii activități: Se vor face aprecieri asupra desfășurării întregii activități, asupra gradului de implicare a copiilor iar fiecare copil va fi recompansat cu floare din coșul prezentat la începutul zilei.

În **încheierea activităților**, educatoarea face verbal aprecierea comportamentului copiilor și le amintește de misiunea pe care au primit-o de la Zâna Primăverii, precizând că acum sunt pregătiți să împrăștie căldura primăverii peste tot în jurul lor.

LUMINĂ ȘI RENAȘTERE ÎN EDUCAȚIE – PERSPECTIVE CULTURALE, ARTISTICE ȘI PEDAGOGICE

Ureche Adela Cosmina – Creșa Sângeorz-Băi

Educația reprezintă cel mai profund și durabil proces de formare și transformare a ființei umane. Ea este, fără îndoială, o formă de lumină care pătrunde în sufletul copilului și care, prin intermediul valorilor culturale și artistice, dă naștere unei renașteri interioare, esențială pentru o dezvoltare armonioasă. Tema simpozionului „Lumină și Renaștere în Educație – Perspective Culturale, Artistice și Pedagogice” este mai actuală ca oricând, într-un context educațional care solicită regândirea metodelor și abordărilor în funcție de complexitatea provocărilor contemporane.

În calitate de cadru didactic, am înțeles că formarea culturală și artistică a copilului trebuie să înceapă de la cea mai fragedă vârstă. Această formare nu înseamnă doar expunere la frumos, ci mai ales crearea de contexte în care copilul este protagonistul actului educațional, creator și receptor de sens, emoție și expresie. Pentru ca această „lumină” să aibă un efect real asupra dezvoltării, educatorul trebuie să adopte strategii pedagogice active, bazate pe joc, imitație, participare și comunicare afectivă. În activitatea mea zilnică, proiectele educaționale pe care le-am conceput au integrat componente culturale și artistice care au valorificat specificul local și universal. Un exemplu de bună practică este proiectul „Culorile Tradiției”, în care copiii au explorat portul popular prin activități precum: realizarea de ii pe hârtie, decorarea cu motive tradiționale, audierea de muzică populară și dansuri autentice. Prin aceste activități, copiii nu doar că au învățat elemente noi, dar s-au simțit parte a unui univers simbolic, valoros, care le oferă identitate și continuitate.

Un alt proiect cu valoare educațională profundă a fost „Cartea mea cu povești”, în cadrul căruia fiecare copil, cu sprijinul familiei, a ilustrat și narat o poveste. Aceste cărți au fost apoi expuse și citite în fața colegilor, contribuind la dezvoltarea exprimării verbale, a încrederii în sine și a relațiilor interpersonale. Această formă de participare activă a copilului este o expresie a renașterii educației – dintr-un proces formal, într-o experiență vie, implicativă și relevantă pentru copil.

Din perspectivă metodologică, folosirea tehnicilor de art-terapie (pictură cu degetele, colaj, modelaj) a oferit copiilor posibilitatea de a-și exprima emoțiile, de a-și dezvolta motricitatea fină și de a-și consolida stima de sine. Atelierele tematice – „Lumină din mâinile mele”, „Zâmbetul culorilor”, „Poveștile din plastilină” – au devenit spații în care copiii au învățat despre sine și despre ceilalți, într-un mediu empatic și securizant.

În plus, am încurajat cooperarea cu familia, considerând că educația este un efort comun. Prin atelierele comune părinte-copil și activitățile extracurriculare realizate în aer liber (ex: „Pictează cu mama” sau „Dansăm cu tata”), s-au consolidat legăturile afective și s-a stimulat participarea activă a părinților la viața educațională a copilului.

Toate aceste activități au fost planificate și derulate ținând cont de principiile pedagogiei moderne: centrarea pe copil, învățarea prin joc și experiență directă, evaluarea holistică. Observațiile directe, portofoliile copilului și feedbackul părinților au confirmat eficiența acestor metode. Renașterea în educație nu este un deziderat abstract, ci o realitate care prinde contur în fiecare clasă, în fiecare zi, atunci când educatorul este lumină, iar copilul este răsăritul unui potențial infinit.

Prin urmare, educația trebuie să devină o artă a transformării – o pedagogie a luminii și renașterii,

în care fiecare copil este încurajat să se exprime, să creeze, să simtă și să crească. Rolul nostru, ca educatori, este să aprindem această flacără, să o hrănim cu pasiune, cunoaștere și iubire, pentru ca ea să lumineze drumul generațiilor ce vor urma.

Colaborarea cu familia ocupă un loc esențial în reușita actului educațional, în special în etapa antepreșcolară și preșcolară, când copilul are nevoie de stabilitate emoțională și de continuitate între mediul familial și cel educațional. Implicarea părinților nu doar că facilitează procesul de învățare, dar consolidează încrederea copilului în sine și în adulții din jur.

Pentru a valorifica acest parteneriat, am organizat în mod frecvent activități extracurriculare de tip atelier părinte-copil. Printre cele mai apreciate s-au numărat „Pictează cu mama” – o activitate în care fiecare copil a pictat pe o pânză, alături de mamă, exprimând prin culoare legătura afectivă dintre ei – și „Dansăm cu tata” – un moment de mișcare și bucurie în care tații au fost invitați să participe activ la un dans coordonat de educatoare. Aceste momente au avut un impact emoțional major, atât asupra copiilor, cât și asupra părinților, creând contexte de apropiere și validare reciprocă.

De asemenea, au fost organizate ședințe tematice în care părinții au fost informați despre obiectivele pedagogice ale activităților propuse, despre nevoile specifice ale vârstei și despre modalități concrete prin care pot sprijini dezvoltarea copilului acasă. S-au derulat proiecte precum „Jocul de acasă, adus la creșă”, în care copiii au adus de acasă jucării sau obiecte semnificative, prezentându-le colegilor, astfel construindu-se punți între viața familială și cea educațională.

Implicarea părinților în decorarea spațiului educațional, în pregătirea serbărilor sau în documentarea unor teme a dus la o creștere a sentimentului de apartenență și la consolidarea comunității educaționale. Această abordare integrativă a demonstrat că familia este un aliat de neînlocuit în formarea copilului, iar relația constantă și deschisă între părinte și educator este cheia succesului în educația timpurie.

Bibliografie:

1. Cucoș, C., Pedagogie, Editura Polirom, Iași, 2006, p. 45
2. Cerghit, I., Metode de învățământ, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2008, p. 112
3. Golu, M., Fundamentele psihologiei, Editura Fundației România de Măine, București, 2007, p. 98
4. Nicola, I., Tratat de pedagogie școlară, Editura Aramis, București, 2004, p. 135
5. Jinga, I., Istrate, E., Manual de pedagogie, Editura All, București, 2008, p. 87
6. Dewey, J., Experiență și educație, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2010, p. 67

Creativitatea în Educație: O Abordare Integrată pentru Viitor

Vasilescu Irina Madalina

Scoala Gimnaziala nr.62

Într-o eră a globalizării și a inovației tehnologice continue, educația nu mai poate fi redusă la simpla transmitere de cunoștințe. În schimb, educația trebuie să devină un proces dinamic, care încurajează dezvoltarea abilităților cognitive și creative esențiale pentru viitorul elevilor. Creativitatea, un concept adesea legat de domeniul artelor, este fundamentală în dezvoltarea gândirii critice, a rezolvării de probleme și a adaptabilității într-o lume în continuă schimbare. În acest context, educația modernă trebuie să se centreze pe cultivarea creativității în rândul elevilor, nu doar ca o abilitate înăscută, ci ca un proces ce poate fi învățat și dezvoltarea prin diverse strategii educaționale.

Creativitatea ca element esențial în educație

Potrivit lui Ken Robinson, creativitatea este o capacitate fundamentală care ar trebui cultivată în școlile din întreaga lume (Robinson, 2006). În discursul său celebru, „Do Schools Kill Creativity?”, Robinson susține că sistemele educaționale tradiționale, axate pe învățarea mecanică și pe evaluările standardizate, limitează dezvoltarea creativității elevilor. În loc să încurajeze gândirea liberă și experimentarea, aceste sisteme pot duce la o uniformizare a învățării, care nu permite elevilor să își exploreze pe deplin potențialul creativ. Astfel, școlile trebuie să devină locuri care promovează inovarea, gândirea critică și rezolvarea creativă a problemelor.

Un alt important contribuabil la înțelegerea creativității în educație este Mihaly Csikszentmihalyi, care a demonstrat prin studiile sale că starea de „flux” este esențială pentru realizarea unei învățări eficiente (Csikszentmihalyi, 1996). Fluxul este un stadiu în care individul este complet absorbit de activitatea sa, ceea ce duce la performanță maximă și satisfacție personală. În educație, această stare de flux poate fi atinsă atunci când elevii sunt încurajați să participe activ la învățare, să înfrunte provocări și să aplice cunoștințele într-un mod inovator. Profesorii care înțeleg și aplică principiile fluxului în cadrul educațional pot contribui semnificativ la stimularea creativității elevilor lor.

Rolul gândirii divergente în dezvoltarea creativității

Creativitatea nu se limitează doar la exprimarea artistică; ea se poate manifesta și prin gândirea divergentă. Conform cercetărilor lui Mark A. Runco și Selcuk Acar, gândirea divergentă este un indicator esențial al potențialului creativ (Runco & Acar, 2012). Gândirea divergentă presupune capacitatea de a genera multiple soluții pentru o problemă, iar în educație, aceasta este crucială pentru dezvoltarea abilităților de rezolvare a problemelor. Elevii care sunt încurajați să gândească divergent nu doar că vor învăța să abordeze sarcini complexe, dar vor deveni și inovatori în propriile domenii.

În plus, Howard Gardner, cunoscut pentru teoria inteligențelor multiple, susține că educația ar trebui să recunoască diversitatea modurilor în care elevii sunt creativi (Gardner, 2006). Această teorie subliniază importanța recunoașterii diferitelor forme de inteligență – lingvistică, logică, muzicală, spațială, etc. – și aplicarea lor într-un curriculum flexibil.

Oferind elevilor oportunități de a-și exprima creativitatea în moduri care le sunt naturale, educația poate contribui la dezvoltarea unui spectru larg de abilități și competențe.

Stimularea creativității prin metode educaționale inovative

Pentru a integra creativitatea în procesul educativ, profesorii pot adopta metode didactice interactive, care nu doar că încurajează gândirea creativă, dar și implică elevii activ în învățare. În acest sens, metodele de învățare prin joc, proiecte colaborative și învățarea bazată pe probleme sunt instrumente valoroase. Acestea permit elevilor să învețe prin experiență, să facă legătura între teorie și practică și să aplice cunoștințele în contexte noi. De asemenea, tehnologia poate juca un rol semnificativ în stimularea creativității. Folosirea platformelor educaționale digitale și a instrumentelor interactive permite elevilor să își exprime ideile într-un mod inovator și să acceseze resurse care stimulează gândirea critică.

Un exemplu excelent în acest sens este utilizarea de către profesorii din secolul XXI a instrumentelor digitale care facilitează colaborarea între elevi din diferite colțuri ale lumii. Acest tip de învățare globală contribuie nu doar la dezvoltarea creativității, ci și la îmbogățirea experienței educaționale a elevilor.

Provocările în integrarea creativității în educație

Cu toate acestea, implementarea creativității în educație nu este lipsită de provocări. Majoritatea școlilor din întreaga lume se confruntă cu structuri educaționale rigide și cu un curriculum standardizat care pune accent pe învățarea bazată pe teste și examene, nu pe stimularea gândirii originale. De asemenea, resursele limitate și rezistența la schimbare pot împiedica adoptarea unor metode educaționale inovative. Conform lui Daniel Pink, în prezent, creativitatea este o abilitate crucială într-o economie bazată pe concepte și nu pe informații brute (Pink, 2005). Astfel, pentru ca educația să răspundă cerințelor viitorului, trebuie să facă un salt semnificativ în modul în care încurajează și sprijină creativitatea.

Creativitatea în educație este un element esențial pentru dezvoltarea elevilor, atât din punct de vedere intelectual, cât și emoțional. Într-o lume dinamică și interconectată, în care schimbările tehnologice și sociale se produc într-un ritm accelerat, capacitatea de a gândi creativ este esențială. Prin adoptarea unor metode didactice inovative și prin recunoașterea diversității potențialului creativ al elevilor, educația poate contribui la formarea unor indivizi capabili să înfrunte provocările viitorului. Creativitatea nu ar trebui să fie un lux, ci o necesitate integrată în procesul educațional de zi cu zi.

Bibliografie

1. Robinson, K. (2006). *Do Schools Kill Creativity?* [Ted Talk].
2. Runco, M. A., & Acar, S. (2012). "Divergent Thinking as an Indicator of Creative Potential." *Creativity Research Journal*, 24(1), 66-75.
3. Csikszentmihalyi, M. (1996). *Creativity: Flow and the Psychology of Discovery and Invention*. Harper Perennial.
4. Gardner, H. (2006). *The Disciplined Mind: What All Students Should Understand*. Penguin Books.

5. Pink, D. H. (2005). *A Whole New Mind: Moving from the Information Age to the Conceptual Age*. Riverhead Books.
6. Sternberg, R. J. (1999). "The Theory of Successful Intelligence." *American Psychologist*, 54(1), 22-31.
7. Eisner, E. W. (2002). *The Arts and the Creation of Mind*. Yale University Press.

TRADIȚII ȘI OBICEIURI DE PAȘTE

VLAD ELENA DELIA, ȘCOALA GIMNAZIALĂ JINA

Paștele este una dintre cele mai importante sărbători ale creștinismului, simbolizând învierea lui Iisus Hristos. Această sărbătoare nu este doar un moment de celebrare a credinței, ci și o ocazie de reflecție personală și comunitară. Un aspect central al acestei sărbători este „Lumina Învierii”, care reprezintă speranța, transformarea și renașterea. În acest articol, vom explora semnificația acestei lumini, obiceiurile și tradițiile asociate cu Paștele, dar și impactul emoțional și spiritual pe care îl are asupra credincioșilor.

Semnificația Luminii Învierii

Lumina Învierii este un simbol puternic al speranței și al iertării. Conform tradiției creștine, lumina apare de fiecare dată când un credincios își reînnoiește credința și își îmbrospătează relația cu Dumnezeu. Această lumină este adesea văzută ca o metaforă pentru eliminarea întunericului din viața noastră. Paștele ne amintește că, indiferent de obstacolele pe care le întâmpinăm, există întotdeauna posibilitatea de a ne reîntoarce la lumina divină. De-a lungul timpului, lumina a avut o semnificație importantă în multe culturi. De exemplu, în vechile civilizații, lumina era asociată cu viața, iar întunericul cu moartea. În tradiția creștină, lumina este direct legată de Înviere, simbolizând victoria spiritului asupra materiei și a vieții asupra morții.

Tradiții și Obiceiuri de Paște

Slujba de Înviere

Slujba de Înviere este unul dintre cele mai importante evenimente din cadrul sărbătorii pascale. Această slujbă se desfășoară în noaptea de sâmbătă spre duminică și este un moment deosebit în care credincioșii se adună în biserică pentru a celebra Învierea lui Iisus Hristos. La începutul slujbei, preotul aduce Lumina Învierii, iar credincioșii își aprind lumânările lor de la această flacăra. Acest gest simbolizează primirea luminii divine în viața lor.

Oul de Paște

Oul de Paște este un alt simbol important asociat cu sărbătoarea. De-a lungul istoriei, oul a fost văzut ca un simbol al renașterii și al vieții noi. În tradiția creștină, oul roșu simbolizează sângele lui Hristos, iar vopsirea ouălor se face în vinerea mare înainte de Paște care aduce bucurie și creativitate.

Masa de Paște

Masa de Paște este o altă tradiție importantă care unește familia și comunitatea. Mâncărurile specifice de Paște, precum cozonacul, mielul și ouăle vopsite, sunt pregătite cu multă dragoste și implicare. Masa de Paște devine un moment de reflecție și recunoștință, în care membrii familiei se strâng împreună pentru a celebra Învierea. Este de asemenea o ocazie de a împărtăși bucuria și binecuvântarea cu cei din jur.

Importanța Ritualurilor Pasuale

Ritualurile de Paște au o semnificație profundă în viața credincioșilor. Acestea nu sunt doar acte simbolice, ci și oportunități de introspecție și întărire a relației cu Dumnezeu. În timpul sărbătorii, mulți oameni aleg să se spovedească și să se împărtășească, consolidând astfel legătura spirituală cu divinitatea.

De asemenea, aceste ritualuri ajută la consolidarea legăturilor interumane. În contextul comunității, fiecare ritual este o ocazie de a reconecta cu ceilalți, de a întări relațiile și de a promova valori precum iertarea și compasiunea. Într-o lume adesea marcată de conflicte și neînțelegeri, Paștele oferă un moment propice pentru a lăsa în urmă resentimentele și a îmbrățișa pacea sufletească.

BIBLIOGRAFIE

<https://ortodoxnews.ro/lumina-invierii-simbolul-sperantei-si-transformarii-in-sarbatoarea-pastelui>

EETICA ȘI DEONTOLOGIA ÎN CARIERA DIDACTICĂ

Prof. Vlășceanu Daniel

Școala Gimnazială „Traian Săvulescu”, Comuna Izvoarele, Județul Prahova

1 Etica în cariera didactică

Etica, disciplină filozofică al cărei obiect de studiu îl constituie morala. Pentru oamenii ce nu se îndeletnicesc cu filozofia, cuvântul „etică” sugerează un ansamblu de standarde în raport cu care un grup sau o comunitate umană decid să-și regleze comportamentul – spre a deosebi ce este dezirabil sau acceptabil în societate de ceea ce nu se dorește.

Etica este un subiect sensibil și, adesea, nu există răspunsuri unanime, experții înșiși au păreri contradictorii, iar cultura are și ea un impact puternic asupra modului în care sunt percepute aspectele etice.

Putem discuta despre un management al eticii în contextul școlar care se fundamentează pe tezele behavioriste (schimbarea de comportament). Profesorii adoptă un comportament incluziv pentru participanții procesului instructiv-educativ, țin cont de particularitățile psihologice ale acestora, clasa socială din care fac parte și merg pe principiul individualizării conținuturilor tocmai pentru a evita probleme de etică în cariera didactică. „Managementul eticii poate fi implementat în instituțiile de învățământ, pentru a facilita soluționarea problemelor etice care pot apărea: tratamentul corect, libertatea academică, responsabilitatea pentru conținutul prezentat, plagiatul, relația profesor – student, discriminarea, conflictul de interese, folosirea abuzivă a resurselor instituției; practicile financiare, falsificarea, fraudă, mita, încasarea banilor pentru ore nelucrate efectiv” (Hardy, 2010). Amintim și despre principiile care stau la baza comportamentului profesorilor în contextul școlar, deoarece acestea joacă un rol primordial în implementarea unor valori, conform lui Tudor Vianu (1982).

-Principiul raportării la axiologie, așa cum precizează și Roxana Ghiațau (2011), reprezintă temelia unui cod etic care promovează valorile fiecărui individ. Acest concept este legat de interesele umane sau principiile morale, etice. Rezultatul procesului educațional îl reprezintă atitudinea individului față de valorile autentice ale societății. Aceste valori sunt diferite de la persoană la persoană, iar ceea ce este considerat a fi bine de unii, pentru ceilalți poate fi la polul negativ, conform lui Louis Lavelle în anul 1951.

- Principiul polivalenței decizionale sprijină procesul decizional în contextul școlar. Evident, actul decizional la nivelul unei colectivități determină o politică de alegere, astfel încât în situații conflictuale în comunitatea profesională, trebuie să se găsească cea mai bună soluție de rezolvare luându-se o decizie în acest sens urmându-se etapele procesului decizional, conform lui Gary Johns, 1998).

- Următorul principiu este unul foarte important atunci când vorbim de școală și anume, raportarea la o comunicare eficientă. Comunicarea este o punte de legătură între oameni și întregeste relațiile interumane. Dacă vorbim de comunicare în mediul școlar, profesorul este responsabil pentru eficientizarea acestui proces, prin intermediul unor valori precum onestitatea, integritatea, respectul absolut al exprimării libere, dar și implementare unei responsabilități sociale. Astfel, demersul didactic devine și el mai specializat. Comunicarea este considerată o valoare universală, iar libertatea de exprimare a comunicării, fără o constrângere socială reprezintă un instrument indispensabil de care omul nu se poate simți valoros.

-Principiul oglinzirii responsabilității profesionale a cadrelor didactice are rolul de a reglementa conduita profesională necesară pentru responsabilizare, dar și a unei obligații morale. Conștiința morală a profesorilor devine o formă de manifestare a acțiunii educaționale pentru celălalt, pentru nevoile și interesele educabilului. În relațiile profesor-elev, responsabilitatea este considerată a fi un drept sau o datorie. Comportamentul pedagogic este responsabil pentru anticiparea nevoilor individuale de educație, dar și pentru găsirea unei soluții.

2. Deontologia în cariera didactică

Deontologia în cea mai simplă definiție este știința datoriei. Vorbind de deontologie evocăm totdeauna obligațiile impuse profesioniștilor în exercițiul profesiilor lor.

Deontologia este însă ceva mai mult decât atât, este un ansamblu de principii care își au sursa în fundamentele morale ale persoanei și care influențează pozitiv întreaga activitate profesională a acesteia. Evident, deontologia diferă de la o profesie la alta datorită specificului activității desfășurate dar are pretutindeni aceeași bază: ideea de onestitate și corectitudine în relațiile cu persoana care utilizează serviciile profesionistului. De-a lungul timpului deontologia a fost asociată mai mult cu profesiile liberale, ale căror îndatoriri erau mai puțin strict codificate și care s-au constituit ulterior ca elemente ale unui drept disciplinar.

Normele Codului deontologic au menirea de a oferi fiecărui individ repere precise ale comportamentului pe care trebuie să-l adopte în diferite situații, fiind totodată utile și în activitatea complexă de evaluare socio-profesională a carierei didactice.

Codul de etică este una dintre pietrele de temelie ale unei profesii adevărate. Codul public articulează și afirmă valorile fundamentale ale profesiei, credințele și responsabilitățile. Codul aderă la convingerea fundamentală că elevul este motivul cel mai important pentru existența profesiei. Acest cod constă din principii, angajamente și responsabilități. Profesia de cadru didactic trebuie privită de către comunitate cu încredere și responsabilitate, necesitând standarde ridicate de profesionalism. Prin urmare, profesorul acceptă atât încrederea publică, cât și responsabilitățile de a practica profesia în funcție de cel mai înalt grad posibil de conduită etică. În acest sens responsabilitățile includ angajamentul față de elevi, profesie și comunitate. Ca toate codurile profesionale bine stabilite, acesta oferă un ghid de orientare și include aspecte specifice pentru procesul de luare a deciziilor etice. Codul prevede și un cadru conceptual de evaluare a măsurilor efectuate. Astfel, aplicarea codului la situații specifice, în esență, se adaptează la fiecare în parte. Rolul unui profesor în societate este pe cât de semnificativ, pe atât de valoros. El are o influență ce depășește societatea în care trăiește și nici o altă personalitate nu poate avea o influență mai profundă decât un profesor. Elevii sunt profund afectați de afecțiunea profesorului, caracterul lui, competența și angajamentul său moral. Un astfel de profesor devine un model pentru elevii săi. Elevii încearcă să urmeze profesorul lor, în manierele sale, vestimentație, eticheta, stil de comunicare și de gesturi. El, profesorul, este idealul lor. În timpul educației lor timpurii, elevii au tendința de a stabili obiectivele lor în viață și a planurilor lor de viitor, în urma consultării cu profesorii săi.

Prin urmare, un profesor bun și cu o viziune largă poate joaca un rol important în construirea viitorului elevilor. În același timp, un profesor „certat” cu normele de etică și buna practică poate afecta elevii mult mai serios. Un profesor corupt și incompetent nu este doar un individ rău, dar, de asemenea, o întruchipare a unei generații corupte și incompetente.

Principiile incluziunii enunțate anterior implică o nouă orientare sau schimbare de optică, ce pune accent pe: cooperare, parteneriat (un simplu act de învățare poate fi considerat astfel), învățare socială și valorizare a relațiilor pozitive, umaniste în educație. Este o provocare permanentă pentru fiecare cadru didactic care trebuie să fie empatic, asertiv, inovator și o amenințare la adresa conservatorismului, la adresa vechiului autoritarism. Amenințarea se referă la anumite aspecte ale vieții sociale (la nivel macro) sau la anumite însușiri (la nivel micro) ce pot fi schimbate, atâta timp cât voința, motivația și dorința le subclasează. Cadrul didactic trebuie să evite exprimările de tip discriminator, etichetarea voită sau involuntară, să nu manifeste prejudecăți față de copil, astfel încât toți să se simtă acceptați sau valorizați.

Din experiența mea didactică, pot desprinde ideea că acest deziderat al non-discriminării și al excluderii inechității sociale, economice, culturale și de gen reprezintă o mare provocare. Atunci când etichetele sunt atașate oamenilor, aceștia ajung să le accepte, să le interiorizeze, să se comporte conform etichetării primite. Grav este atunci când etichetezi fără a conștientiza consecințe acestui fapt asupra evoluției personale a elevului. Când eticheta este pusă de ceilalți membri ai grupului de elevi al clasei, rolul cadrului didactic este de a o înlătura, dar practica mi-a arătat că impactului grupului e mai puternic, că victima se complăce adoptând o atitudine de retragere sau chiar acuzatoare, violentă, iar autoritatea formală a cadrului didactic nu poate determina o schimbare prin impunere. Se manifestă, în aceste împrejurări, una dintre marile calități ale unui cadru didactic: tactul

în impunerea “fără impunere” a unui punct de vedere echitabil, determinarea elevilor de accepta una dintre valorile societății promovate și prin educație: egalitatea de șanse. Relativizarea efectelor negative ale etichetării este la îndemâna fiecărui cadru didactic, prin acțiuni care vizează centrarea pe acțiunile elevului și nu pe persoana lui, prin încurajarea permanentă a schimbării, prin luarea în considerare a posibilității ca elevul să-și schimbe comportamentul, prin sublinierea progresului individual al elevului și nu compararea sa cu ceilalți, prin folosirea etichetării pozitive, care va ajuta elevul să-și pună în valoare potențialul.

Cum am încercat să răspund acestei mari provocări? Sunt întrutotul de acord cu afirmația potrivit căreia *Nu poți dicta lucrurile care contează* (M. Fullan). Am aplicat crezul ce îmi călăuzește zilnic relația cu elevii: fiecare elev are potențial, fiecare are o perlă a sa, mai mult sau mai puțin ascunsă, care necesită mai mult sau mai puțin o șlefuire măiastră. E de datoria mea să o descopăr, să o șlefuiască, să o pun în evidență în fața copilului însuși, în fața colegilor și a părinților săi. Este provocarea zilnică atât a mea, cât și a copiilor, deoarece fiecare dintre ei are un potențial valoros, indiferent de mediul de proveniență pe care trebuie să îl facă cunoscut mai întâi pentru ei.

3. Concluzii

În concluzie, în contextul școlar se află foarte multe situații neprevăzute pe care cadrul didactic prin prisma poziției sale trebuie să le rezolve, însă, etic din punct de vedere al carierei profesionale.

O educație publică de calitate, piatră de temelie a societății democratice, are rolul de a asigura șanse egale pentru toți copiii și tinerii și este fundamentală pentru bunăstarea socială prin contribuția sa la dezvoltarea economică, socială și culturală. Manifestarea unei gândiri responsabile este sufletul activității profesionale, iar activitățile profesorilor și personalului din educație dedicate cu devotament, competență și dăruire pentru a ajuta elevul să-și atingă propriul potențial reprezintă un factor critic în asigurarea unei educații de calitate. Experiența și dăruirea profesorilor și a personalului din educație trebuie să fie combinate cu condiții bune de muncă, o comunitate care să-i sprijine și să creeze politici care să permită o educație de calitate. Recunoscând extinderea responsabilităților incluse în procesul educațional și responsabilitatea de a atinge și menține cele mai înalte grade de norme etice în profesie pentru elevi, colegi și părinți, autoritățile ar trebui să coopereze la nivel național pentru a promova o educație de calitate pentru toți copiii, să îmbunătățească statutul și să protejeze drepturile personalului din educație.

Comportamentul etic trebuie să fie o parte integrantă a organizației, un MOD DE A TRĂI care trebuie profund înrădăcinat în organismul colectiv al școlii; trebuie să fie o modalitate de existență a școlii care este transmisă de la o generație la alta.

6. Bibliografie

1. Albu, Gabriel (2008), *Comunicare interpersonală*, Institutul European, Iași
2. Cucos, Constantin, (2006), *Pedagogie*, Editura a-II-a revăzută și adăugată, Editura Polirom, Iași
3. Codul de etică al personalului didactic din învățământul preuniversitar aprobat prin Ordin MEC, NR 483/2018
4. E. Hussar, T. Safciuc- Colaborare și incluziune în sala de clasă, Editura Casei Corpului Didactic Bacău, 2008
5. Ghiațău, Roxana (2003-2004), *Profesia didactică între dileme și oportunități* în Analele Științifice ale Universității Ion Cuza , seria Științele Educației , Editura Universității AL. I. Cuza, Iași
6. Ianu, Romiță (2004), *Formarea cadrelor didactice*. Sisteme politice, strategii, Edit. Humanitas, București
7. Shaffer, M.A, Harrison, D.A& Gilley(1999) Determinants
WEB-SITE
https://www.edu.ro/sites/default/files/proiect%20cod%20etica%2019_12_2016.pdf
<https://www.edu.ro/sites/default/files/fisiere%20articole/OMEN%204831.pdf>
<https://www.ecb.europa.eu/ecb/our-values/ethics/html/index.ro.html>

PAȘTELE – O POVESTE DE IUBIRE ȘI BUCURIE PENTRU COPII

Voicu Carmen – Grădinița cu program normal Eforie Nord

Paștele este una dintre cele mai frumoase sărbători ale anului, un moment plin de lumină, speranță și bucurie. Pentru adulți, această sărbătoare are o semnificație profundă, însă pentru copii, poate fi dificil de înțeles fără explicații pe măsură. De aceea, este esențial să le oferim celor mici o experiență educativă, care să îmbine elementele religioase, tradițiile populare și activitățile ludice, pentru ca ei să perceapă sărbătoare ca un prilej de bucurie, învățare și apropiere de familie. Astfel, Paștele, devine și mai special atunci când este însoțit de activități interactive și educative, care îi ajută să înțeleagă semnificația profundă a Învierii Domnului. Un proiect educațional bine gândit poate transforma această ocazie într-o experiență memorabilă, îmbinând tradiția cu învățarea prin joacă.

Cum Explicăm Paștele Copiilor?

Pentru ca cei mici să înțeleagă cu adevărat Paștele, este important să folosim un limbaj accesibil și povești captivante. Putem începe cu o scurtă poveste despre Iisus, relatată într-un mod blând și prietenos, accentuând mesajul principal: **„Iisus a venit pe lume pentru a ne învăța să ne iubim unii pe alții, să fim buni și să iertăm. De Paște, sărbătorim victoria luminii asupra întunericului, a iubirii asupra tristeții.”** Le explicăm că, Paștele este o sărbătoare a bunătății, care ne amintește să fim mai darnici, prietenoși, înțelegători și empatici, unii cu alții. Povestea lui Iisus poate fi spusă sub forma unui basm plin de învățăminte, punând accent pe mesajul speranței și al reînnoirii. Un exemplu de bună practică în acest sens este organizarea unui **atelier interactiv**, unde copiii să participe activ la descoperirea semnificațiilor sărbătorii. Prin povestiri ilustrate, scenete sau jocuri, ei pot înțelege mai ușor ce înseamnă sacrificiul, iubirea necondiționată și învierea. Un proiect educațional care poate fi implementat în grădiniță sau este **„Paștele prin ochii copiilor”**, un program de o săptămână în care copiii învață despre Paște prin activități practice și creative:

1. **Ziua Povestirilor Biblice** – Educatoarele pot citi copiilor o poveste despre Iisus, adaptată vârstei lor, însoțită de imagini și discuții interactive.
2. **Atelier de Creație „Coșulețul Bucuriei”** – Copiii pot decora ouă, coșulețe și felicitări pe care le oferă familiei sau prietenilor.
3. **Jocul „Faptele Bune”** – Fiecare copil poate primi o inimioară pe care scrie o faptă bună, pe care o va face în săptămâna respectivă. Aceste fapte sunt apoi prezentate și discutate.
4. **Vânătoarea de Ouă Colorate** – Un joc interactiv prin care copiii descoperă mesaje pozitive ascunse în ouă colorate.
5. **Serbarea Luminii** – În Vinerea Mare, se poate organiza un moment simbolic, unde copiii aprind lumânări și rostesc mesaje de iubire și recunoștință pentru cei dragi.

Un alt aspect important în înțelegerea Paștelui este familiarizarea copiilor cu tradițiile specifice. De exemplu:

- **Ouăle roșii și colorate** – Le putem explica celor mici că oul simbolizează viața nouă, iar culoarea roșie reprezintă bucuria Învierii. Activități precum vopsitul ouălor devin ocazii excelente de învățare prin joacă.
- **Lumina de Înviere** – Copiii pot înțelege că lumina luată de la biserică simbolizează iubirea și speranța, iar momentul aprinderii lumânării este un gest de recunoștință și credință.

- **Iepurașul de Paște** – Chiar dacă iepurașul nu face parte din tradiția religioasă, este un simbol al primăverii și al dăruirii. Putem explica acest obicei ca fiind o modalitate de a răspândi bucurie și de a învăța importanța generozității.

Impactul Asupra Copiilor

Prin astfel de activități, copiii nu doar că înțeleg mai bine semnificația Paștelui, dar și învață să fie mai empatici și mai recunoscători. Ei descoperă că această sărbătoare nu înseamnă doar iepurași și ouă colorate, ci și un prilej de a face fapte bune, de a împărtăși bucurie și de a petrece timp de calitate alături de familie. Își dezvoltă valori importante precum iubirea, recunoștința și generozitatea. De asemenea, aceste activități îi ajută să își exprime creativitatea, să își dezvolte abilități sociale și să înțeleagă mai bine tradițiile familiei și ale comunității lor.

Paștele este o sărbătoare a luminii, a iubirii și a bucuriei, iar copiii trebuie să fie ghidați spre înțelegerea sa într-un mod blând și captivant. Prin povești, jocuri și activități creative, Paștele devine pentru cei mici nu doar un prilej de distracție, ci și o lecție valoroasă despre iubirea și speranța care ne unesc pe toți. *O educație bazată pe valori și tradiții îi va ajuta să crească frumoși, înțelegători și dornici să răspândească binele în jurul lor.*

Bibliografie

Ion Ghinoiu, „*Tradiții și obiceiuri de Paște*”, Editura Enciclopedică, 2007, București

Maria Șleahțișchi, „*Povești biblice pentru copii*”, Editura Humanitas, 2010, București

LUMINĂ ȘI RENAȘTERE ÎN EDUCAȚIE – PERSPECTIVE CULTURALE, ARTISTICE ȘI PEDAGOGICE

Weisz Rodica Emilia, Șc. Gimn. "Ioan Slavici" Șiria, Grădinița P.P. Șiria

Atunci când ne referim la lumină și renaștere în domeniul educației presupunem că avem de a face cu o "trezire", o trecere de la neștiință la cunoaștere, descoperire. Această schimbare produsă are menirea de a renaște ca ființă umană într-o formă îmbunătățită. Fie că vorbim de perspective culturale, artistice sau pedagogice acest proces caută să aducă ființei umane pe lângă noi cunoștințe, un plus de valori. Renașterea are loc în urma descoperirii și înțelegerii acestor valori.

Bazele acestor valori încep din mediul familial și continuă pe tot parcursul vieții. În preșcolaritate se urmărește dezvoltarea armonioasă a copilului iar prin desfășurarea anumitor activități, copiii își dezvoltă printre altele și gândirea critică, învață să analizeze, să compare fapte/situații, să observe comportamentele celor din jur astfel încet încet se dezvoltă ca ființă umană, ca ființă socială.

În grădiniță, valorile creștine, morale cum ar fi patriotismul, iubirea aproapelui, respectul pentru ființe și lucruri sunt transmise atât prin viu grai cât și prin intermediul cărților cu basme, povești sau poezii. Poporul român păstrează unele tradiții cu sfințenie transmițându-le din generație în generație. Sărbătorile păstrează acea autenticitate de-a lungul timpului. Sărbătorile pascale se identifică prin sărbătoarea Floriilor, Răstignirea și Învierea Mântuitorului, activitățile în jurul acestor sărbători îi implică și pe cei mici dându-le posibilitatea de a participa cu interes și a face diferența între o zi obișnuită și o zi de sărbătoare. Bineînțeles că tradițiile și obiceiurile diferă de la o regiune la alta într-o oarecare măsură dar conținutul este același.

Perspectiva culturală dezvăluie nu doar respectul față de poporul creștin ci și față de celelalte popoare și culturi. Astfel este nevoie de a prezenta copiilor într-o formă accesibilă vârstei lor diferențele care există între popoare, etnii, religii, pentru a cunoaște și a trata cu respect ceea ce este diferit de ceea ce ei cunosc. Folosindu-ne de "caracterul dinamic, efervescent, evolutiv al creativității" putem planifica activități care să implice mai multe comunități (comunitatea evreiască, cea romă, cea musulmană) cu scopul de a se cunoaște mai bine. Fie că recurgem la programe artistice, serbări, fie că organizăm evenimente culinare care să implice fiecare comunitate sau prezentare de modă - vestimentație specifică mai multor popoare, toate au ca scop conștientizarea nevoii de a respecta convingerile și modul de viață a celorlalți de lângă noi. Normele de comportare și convingerile morale trebuie să "declanșeze trăiri adecvate, sentimente morale ce duc la declanșarea voinței și hotărârii" de a le aplica în viața de zi cu zi.

Perspectiva artistică caută să reflecte arta, frumosul, cântecul. O nouă abordare ar fi prezentarea artei în medii din afara instituției, copii susținând un recital, într-un parc plin de oameni, fără mediatizare, sau la un cămin de bătrâni. În preajma sărbătorilor pascale, încondeierea ouălor să se desfășoare împreună cu preotul sau cu membrii ai comunității. Pictură pe sticlă, suport hârtie, pânză, pietre, să se facă într-o livadă, pădurice împreună cu alți copii din altă grădiniță. Participarea la momente de lectură cu istorisiri biblice în Biserică, susținute de preot, urmate de discuții cu întrebări și răspunsuri. Elaborarea unui proiect cu titlul "Calc pe urmele tale", proiect în care mesaje-sarcini confecționate de copii sub formă unei tălpi de pantofior trebuie duse la îndeplinire de un adult, iar ca dovadă trebuie să aducă/posteze o fotografie pe rețele de socializare cum că sarcina a fost îndeplinită, ex. "Plantează o floare ca să calc pe urmele tale", "Fă un compliment, la tine sunt atent!", "Îngrijește o pisică, eu te văd chiar de sunt mică". Printr-o asemenea activitate nu doar că se aduce un aport la înfrumusețarea mediului ci și se dezvoltă nivelul de încredere copil-adult și nivelul de responsabilitate al adultului.

Perspectiva pedagogică pune în vizor nu doar rezultatele copiilor și măiestria cadrului didactic, ci și implicarea comunității, implicarea autorităților locale, a organizațiilor care sprijină educația copiilor. Desigur că educatoarea cunoscând copii și nevoile lor în dezvoltare, planifică și desfășoară, cu sau fără părțile menționate anterior, activități folosind cele mai bune, potrivite metode, mijloace, strategii didactice în atingerea obiectivelor și poate ”să le varieze atunci când simte că este necesar”. Cultivarea responsabilității sociale, este o nevoie atât din punctul de vedere al educatorului cât și a celui educat. Perspectiva pedagogică văzută prin ochii facilitatorilor reprezintă ansamblul intențiilor acțiunilor, obiectivelor realizate. Iar prin ochii copiilor aceasta vine ca o provocare, o acțiune menită să descopere și să formeze caracterul uman.

Lumina și renașterea simbolizează speranță, transformare, viață. În educație simbolizează calea de la a afla, la a cunoaște și a vrea să aplici ceea ce ai aflat, învățat.

Bibliografie:

- Gabriela Kelemen, ”Sinteze de pedagogie preșcolară”, Editura Mihailo Palov, 2014, Vrsac, pag.222;
- Elisabeta Voiculescu, ”Pedagogie preșcolară”, Editura Aramis, 2003, București, pag. 123;
- Ion-Ovidiu Pânișoară, ”Enciclopedia metodelor de învățământ”, Editura Polirom, 2022, Iași, pag. 17

LUMINĂ ȘI RENAȘTERE ÎN EDUCAȚIA SPECIALĂ PRIN INTEGRAREA TEHNOLOGIEI MODERNE – PERSPECTIVE PSIHOPEDAGOGICE

*Profesor psihopedagog : ZAHARESCU ȘTEFANIA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ SPECIALĂ NR.8, BUCUREȘTI*

Educația elevilor cu dizabilități intelectuale și tulburări de limbaj necesită o abordare adaptată și personalizată. Pentru a răspunde nevoilor lor individuale., am căutat adesea să-mi perfecționez stilul de muncă, găsind cele mai eficiente modalități de intervenție în vederea corectării tulburărilor de limbaj cu care se confruntă acești copii și, pentru a –i face să participe activ și cu plăcere, am introdus în activitățile de terapie a tulburărilor de limbaj tehnologia modernă. Tehnologia joacă un rol esențial în educația elevilor cu dizabilități intelectuale, oferind soluții inovatoare pentru accesibilitate, interactivitate și autonomie. Utilizarea platformelor digitale și a realității augmentate contribuie la o învățare adaptată nevoilor acestor elevi. Prin integrarea resurselor digitale, putem facilita o renaștere educațională, oferindu-le șanse reale de progres și autonomie.

Folosirea tehnologiei în educația elevilor cu dizabilități intelectuale oferă:

✎ **Accesibilitate** – Materialele sunt simplificate, structurate și adaptate ritmului de învățare al elevilor, folosind imagini, sunete și animații repetitive pentru a sprijini învățarea.

✎ **Interactivitate** – Metodele multisenzoriale bazate pe atingere, recunoaștere vizuală și auditivă facilitează înțelegerea limbajului. 0 Motivație crescută – Lecțiile devin mai atractive folosind jocuri simple, sunete plăcute și recompense vizuale.

✎ **Terapie asistată** – Aplicațiile logopedice sprijină dezvoltarea limbajului folosind jocuri simple, sunete plăcute și recompense vizuale.

✎ **Comunicare asistată**– Pentru copiii nonverbali, tehnologia permite utilizarea pictogramelor, gesturilor și sunetelor sintetizate pentru a-și exprima nevoile.

Importanța utilizării tehnologiei în educația elevilor cu dizabilități intelectuale:

- Acces la conținut personalizat, adaptat ritmului individual de învățare.
- Creșterea motivației și a atenției prin activități interactive și multisenzoriale.
- Stimularea dezvoltării cognitive și senzoriale prin metode alternative de predare.
- Îmbunătățirea comunicării și exersarea limbajului prin aplicații specializate.
- Creșterea gradului de independență și autonomie prin utilizarea tehnologiei asistive.

Exemple de tehnologii digitale integrate în activitățile de terapie a tulburărilor de limbaj

1. Aplicații de recunoaștere vocală

- *Voice Dream Reader* – Transformă textul scris în vorbire, facilitând înțelegerea.
- *Speechnotes* – Antrenează dictarea și recunoașterea fonetică, esențială pentru elevii cu dificultăți de vorbire.

2. Platforme logopedice digitale

- *VOKI* – Avatare animate care ajută la exersarea pronunției într-un mod distractiv.
- *Speech Blubs* – Aplicație logopedică destinată copiilor cu întârzieri de vorbire.

3. Realitate Augmentată în Logopedie

- *CleverBooks* – Permite explorarea interactivă a vocabularului prin imagini 3D.
- *AR-kid Explorer* – Aplicație cu realitate augmentată pentru antrenarea limbajului și explorare senzorială.

- 4. **Quiver** – Realitate augmentată pentru stimularea percepției vizuale și cognitive.

- 5. **CleverBooks** – Resurse AR pentru dezvoltarea vocabularului și învățare interactivă.

- 6. **Speech Blubs, VOKI, Speechnotes** – Aplicații pentru dezvoltarea și corectarea limbajului.

Exemple de activități logopedice integrate cu tehnologie

Asociere imagini-sunete prin *Wordwall* și *Livresq*, utile pentru copiii cu deficiențe de limbaj. Miogimnastica și exercițiile de respirație pot deveni monotone și plictisitoare pentru elevi, însă, prin utilizarea Platformei Wordwall, am reușit să fac aceste exerciții mai atractive. Am introdus jocuri interactive și aplicații care transformă miogimnastica într-o activitate ludică și captivantă. De exemplu, folosesc aplicația combinând mișcarea fizică cu elemente de joc, recompensând elevii pentru execuția corectă a exercițiilor.

- Exerciții de repetiție folosind *Speechnotes* pentru îmbunătățirea dicției.
- Jocuri de vocabular prin *LearningApps* și *Speech Blubs*.
- Utilizarea animațiilor 3D pentru articulare corectă (*Voki*, *CleverBooks*).

Alte tehnologii moderne utilizate cu succes:

- **MozaWeb** – Lecții multimedia interactive, care facilitează învățarea vizuală și auditivă.
- **Livresq** – Lecții digitale multisenzoriale, potrivite pentru elevii cu dificultăți cognitive.
- **LearningApps** – Exerciții interactive „drag & drop” pentru dezvoltarea gândirii logice.
- **Genially** – Escape room educaționale care stimulează implicarea activă a elevilor.

Beneficiile tehnologiilor moderne în educația specială

- Crearea unui mediu de învățare motivant, inovator, stimulant și interactiv.
- Creșterea motivației și atenției elevilor.
- Învățare multisenzorială și interactivă.
- Adaptabilitate la nivelul de dezvoltare al fiecărui elev.
- Dezvoltarea autonomiei și a abilităților funcționale
- Sprijin în terapia logopedică prin aplicații interactive.

Concluzii și recomandări

Consider că integrarea tehnologiei în educația specială facilitează învățarea activă și personalizată, oferind resurse utile atât elevilor, cât și profesorilor.

Prin integrarea acestor tehnologii în procesul educațional, putem îmbunătăți semnificativ abilitățile de comunicare și limbaj ale elevilor, contribuind astfel la dezvoltarea lor academică și socială. În acest mod, lumina educației pătrunde în fiecare clasă, oferindu-le elevilor cu cerințe educaționale speciale o șansă reală la un viitor mai bun.

Este recomandat ca profesorii să exploreze și să adapteze aceste tehnologii în funcție de nevoile fiecărui elev pentru a maximiza impactul în procesul educațional.

**TRANSMITEREA FONDULUI DE VALORI A
FOLCLORULUI ȘI CREAȚIILOR POPULARE PUTNENE PRIN ORELE DE
OPȚIONAL „OBICEIURI ȘI TRADIȚII LOCALE,,**

**Prof. înv. primar Zubaș Ornella Daniela
Școala Gimnazială, Mitropolit Iacob Putneanul, Putna**

Cultura are o tradiție veche la Putna. Activitatea muzicală și artistică s-a dezvoltat încă din primii ani după înălțarea Mănăstirii Putna prin Școala muzicală de la Putna (sec.XV-XVI). Pe lângă aceasta, putnenii au fost și sunt povestitori și cântăreți, renumiți rapsozi populari. Tot satul îl cunoaște pe Scridon a Popoaii – paznicul chiliei lui Daniil Sihastru, Mihai Caba (1900), Constantin Schipor (1895), Crețan Ionel (1938).

Din dorința conservării și perpetuării creațiilor folclorice de care așa cum spunea Ion Creangă „...se leagă tot trecutul unui popor cu datinile străbune, jocurile, cimiliturile, proverbele, legendele și cântecele populare, cele pline de dulceață...”, folosesc chiar și la alte discipline de învățământ (educație muzicală, limba română) ori de câte ori am avut prilejul, material folcloric cules din Putna.

I-am învățat pe copii jocul și cântecul păstrând tradiția a 50 de ani de activitate a grupului vocal folcloric la care am cântat și am jucat și eu când eram elevă sub îndrumarea doamnei profesoare Doina Fodor. La intrarea în scenă se cântă și dansează Hora Putnei :

„Vin putnenii de la munte
Cu țapinele pe spate
Sună-n cântec voia bună
De la Putna mai departe .”

Grupul are în repertoriu și bocete, blesteme, doine, cântece de cătănie (oaste, armată) precum și o altă horă culeasă de la rapsozii populari:

„Scoală-te și ti trezește „Tunî Doamne și trasnește „Cine foc deschide, singur se ucide
Să vezi cine ti jelește În condeiul Neamțului Cine ia pacea pruncilor, aibă cuibul cucilor
Fetele-ți plâng la chișioari Sî nu poată Neamțu scrie Aibă casa vântului
Poate te-or putea sculari...” Feciorii la catanie...” Dragostea mormântului...”

În preajma sărbătorilor de iarnă am ocazia să cânt și să joc alături de copii în piesa populară „Malanca,, din Putna pe care o îndrăgesc nespus și am jucat-o cu toate seriile de copii. Povestea acestei piese am aflat-o de la rapsodul popular Ionel Crețan la care a jocul în piesă este o tradiție de familie. Piesa reflectă viața diferitelor comunități din Putna de altădată: evrei, țigani care trăiau în comuniune. Bătrânii spun că este un obicei împrumutat din Basarabia, văzut acolo de căraușii care duceau sticlă de la fabrica lui Fișer.

În piesă este parodiat un bâlci (târg). Aici venea țiganul-ursar cu ursul și juca „jocul ursului” pentru bani.

* Căluțul din piesă reprezintă târguiala cu cai, care era mijlocită de Comisar; însoțit de mai mulți soldați (comiși). Ei joacă Andrușceasca și dansează primii „Actorii,, sunt îmbrăcați în costume populare, Comisarul poartă un cal iar cei trei comiși ce-l însoțesc au săbii și fluier. Comisarul care este și conducătorul Malăncii anunță intrarea în scenă a tuturor măștilor.

* Baba și Moșul, alte personaje îndrăgite din piesă, nu erau întâmplător prin târg, ei urmăreau să-și mărite o fată bătrână jucând Bătrâneasca. În timpul acestui joc, Moșul spune strigăturile:

„Hai măi babă ș-om juca	„ Lelea cu catrinți scurti	„Foaie verde calapăr
Ș-apoi fata ’om marita	Vindi oili la hurti	S-o-necat o fată-n zăr
Vai di capu’ cui o lua....,	N-are lânî să-i ajungă	Și m-o pus pacatili
	S-o poati face mai lungă....,	S-o radic cu spatili....,

„Vai saraca baba me

Iapă albă-i trebuia

Că cea neagră nu trăgea....,

*Jidanul sau Domnul și Jidauca sau Doamna (evrei) - comercianți cu tradiție, nelipsiți de la bâlci sunt și ei parodiați prin dansul Hora mare cu strigăturile specifice:

„Asta-i hora horilor	„Hai la joc fati cu țop
Numai-odati si ti joc	Bucuria fetelor
Ș-atâta te-oi scutura	Asta-i hora horilor
Că de țop ti-i satura....,	Mândria putnenilor....,

*Țiganu cu Țiganca nelipsiți și ei de la bâlciuri, buni dansatori, scandalagii, puși pe șmecherii, sunt și ei parodiați jucând Țigăneasca. Țiganul cu o bâtă în mână încearcă să-și

altoiască nevasta în mijlocul dansului pe următoarea strigătură cu care încearcă să o ademenească:

„Ieși Catrinî di sub pat
Nu te teme nu te bat
C-am dat bota la gunoi
Și te-oi bate mai apoi....,,

*La Jocul Ursului pe melodia anunțată de Comisar „A Ursului,, ,țiganul-ursar ține ursul cu un lanț încearcă să-l poarte spre joc strigând:

„Joacă ghini, măi Martine
Că dau fata după tine.
Am o fată jucaușă
Grămadită după ușă
Și mai am una în șură
Fără nici un dinte-n gură.”

Piesa se încheie cu dansul tuturor măștilor anunțat de Comisar ca Andrușceasca ,aceeași cu care a început piesa. În trecut erau folosiți urși adevărați, care erau învățați de tiganii-ursari bătând în tobe și tălânci să joace după muzică urcându-i pe jăratric încins. Astfel, când aceștia auzeau muzica dansau. Mai târziu, după ce nu au mai putut fi folosiți urșii se îmbrăcau oamenii în blănuri de urs. Când nu puteau procura piei de urs pentru a se masca, putnenii se înfășurau în funii de paie. Este un obicei foarte frumos, specific doar comunei Putna deoarece doar aici din toată zona locuiau multe minorități. Și acum locuiesc la Putna evrei, nemți, poloni dar în număr mult mai mic.

Elevii au devenit și ei mici culegători de folclor atunci când le-am cerut să învețe de la bunici, părinți, vecini, rude colinde și strigături.

BIBLIOGRAFIE

- * Ileana Crețan –Putna de altădată- Monografie etnografică și folclorică, Editura Simeria 2000 București;
- * Dimitrie Dan- Mănăstirea și comuna Putna ,București 1995.
- * Versuri culese de la localnici : Ionel Crețan, Georgeta Șalgău